

Śimindharastavanam, 199.
 Sindūraprakāśalākrabodhaḥ, 196.
 ———prakāśaḥ Saṭṭikāḥ, 195, 197.
 Ślokābali Saṭṭikā, 175.
 Śrāvakākhyānam, 89.
 Śrāvakāticāra, 89.
 Śrāvaka-śrāvikālocana, 90.
 Śrāvakāticāraḥ, 170.
 Śricandraśālopaḥ, 172.
 Śrīmahāvīrastavanam, 44.
 Śrīmanāthaśīstavanam, 174.
 Śrīpālakathā, 63, 66.
 ———narendrakathā, 64.
 ———nripatīśaḥ, 172.
 ———vinatī, 171.
 Śrīpārśvanāthalaghnastavanam, 41.
 ———stavanam, 40.
 Śūmbhanakapārśvastotram, 54.
 Stutiḥ, 202.
 Sthānāṅgam, 1.
 Subhāṣitam, 200.
 Sūrajyōtīloka, 201.

T

Trailokyadīpikā, 121.
 Triśaṣṭhīśākāpuruṣacaritam, 62.

U

Upadeśamālā, 84, 91, 92.
 Upādhanvidhiḥ, 78.
 Utpāvanīvidhiḥ, 78.
 Uttarādhyayanagītāni, 12.
 Uttarajībayanam, 12.
 (Uttarādhyayanam).

V

Vārahahāvanā, 158.
 Vāstradānakathā, 63.
 Vicāramāñjarī, 160.
 ———vītarīśōtrārthaḥ, 161.
 Vikrama-śparacāritam, 69, 70.
 Virajinastavanam, 49.
 Vitarāgastotram, 48.
 Vīrekavilāsaḥ, 162.
 Vṛiddha-aticāraḥ, 118 (see under Jaina-
 śāstra).

SMRITIS

- Ācāranirnayah, 2, p. 550
 Āhnikacāratattvarasistam, 9, p. 415
 Āhnikatattvam, 8, p. 415.
 Arasrogaprayāscittavyavasthā, 1, p. 550
 Aśaucanirnayah, 2, p. 409
 Bhojyadanasaṁksepavyavasthā, 1, p. 408
 Dolayātraprayogaḥ, 11, p. 420
 Nirṇayasamgrahaḥ, 4, p. 552
 Prāyaścittanirnayah, 3, p. 409
 Prayogatattvam, 5, p. 554
 Sāmavedīya Pārvaṇasraddhaprayogaḥ,
 6, p. 412
 Sapindīkaranavidhau, 4, p. 410
 Sraddhamantravyākhyā, 7, p. 414
 ———— nirṇayah, 6, p. 554.
 Smṛtisāraḥ, 5, p. 411
 Tattvacintamamh, 3, p. 551
 Vyavasthāśārasamgrahaḥ, 10, p. 417

SCIENCE OF MUSIC

- Gitavallī, 2, p. 530
 Saṁgītadāmodarah, 1, p. 420

EPICS AND PURĀNAS

- Akrurakṛtastotram, 15, p. 435
 Bhagavadgītā Saṁkatsabdhāgryasahitā, 6,
 p. 426.
 Brahmakṛtastotram, 23, p. 589
 Durgāstotram, 17, p. 436
 Gaṅgāstotram, 19, p. 436.
 Guptaratī, 22, p. 588
 Kālikāpurāṇam, 7, p. 426.
 Kālikāhṛdyaṁ Saṁskṛtam, 10, p. 427
 Līlāgarasacandrikā, 13, p. 432
 Mahābhārataṁ Dvāparā, 1, p. 421
 ———— Gadāparva, 4, p. 425
 ———— Karmāparva, 2, p. 424
 ———— Sālyāparva, 3, p. 425
 ———— Strīparva, 5, p. 425
 Markaṇḍeya Capāḍī, 8, p. 427.

- Padmapurāṇīya Śoṇānaprayogaḥ, 21
 p. 431.
 Rudrākṣamāhātmyam, 20, p. 437
 Saṁatīśarastotram, 18, p. 436
 Saṁatīśāṭīyam Saṁskṛtam, 24, p. 589
 Sapta utīśārah, 26, p. 589
 Saṁskṛta Candī, 25, p. 589
 Śrīkṛṣṇāstotrarasatanāmaṣṭotram, 14,
 p. 435
 Soryyāstakam, 21, p. 437
 Uṭṭalakhandaṁ Puruṣottamamahā
 tmyam, 9, p. 427
 Vāseṭhacandrikā, 11, p. 428
 Vīṇarītapratyaṅgīrā Nārāyaṇastotra
 viṣṇustotrām, 16, p. 430

TANTRAS

- Āparājitāstutī, 24, p. 450.
 Āryyaastotram, 19, p. 449.
 Avadhautagītā, 31, p. 453
 Cintamāntantram, 37, p. 457
 Dakṣiṇakālikastavarājaḥ, 46, p. 462
 Dakṣiṇāmūrtīpāñjarah, 47, p. 463
 Dipanvitadīpikā, 48, p. 464
 Durgāgītā, 49, p. 465.
 ———— kavacam, 54, p. 470
 ———— māntrah, 17, 18, p. 448.
 ———— pāñjāmantrah, 50, p. 465
 ———— pūddhatī, 51, p. 467.
 ———— pravāgaḥ, 52, p. 468.
 ———— tatānāmāstotram, 15, p. 446
 ———— 16, p. 447.
 ———— starah, 53, p. 469
 ———— stotram, 55, 56, p. 470
 Jagaddhāstriptīpāddhatī, 40, p. 459
 Jagaddhāstriptīaprayogaḥ, 21, p. 449.
 39, 29, p. 459
 Japarāhasyam, 41, p. 459
 Jūṇavallīhātatantrasamgrahaḥ, 13,
 p. 443.
 Kālikāvacaṁ, 22, p. 444
 Kālitantram, 2, 439, 34, p. 454

Īśāvāsyaprasnamuṇḍaka-Taittirīya-Chā-
 ndogyopanīśadāḥ, 4, p. 525.
 Kenopanīśadbhāṣyam, 5, p. 526.
 Māṇḍūkyopanīśad-Brahmopanīśad, 8,
 p. 529.
 Nyāyanirṇayavyākhyā, 7, p. 528.
 Sabhāṣyefāvāsyopanīśat, 13, p. 532.
 Śrībhagavadgītādīpikā, 11, p. 531.
 Śrīmaddakṣiṇakālikopanīśat, 12, p. 531.
 Vedāntasāraṭīkāsubodhinī, 10, p. 530.
 Vṛihadāranyakopanīśad, 9, p. 530.

NYĀYA.

Bhāṣyapariśeḍaḥ, 2, p. 534 ; 6, p. 535.
 Bhāvārthādīpikā, 1, p. 533.
 Nāṇvādaḥ, 5, p. 535.
 Tarkaprakāśaḥ, 4, p. 535.
 Vādārthadarpaṇam, 3, p. 534.

SĀṆKHYA.

Sāṅkhyakārikābhāṣyam, 1, p. 535.

YOGA.

Gorakṣasāmbhitā, 1, p. 536.
 Pātaṅjalabhāṣyam, 2, p. 537.
 Rājamaṛtatpaḍaḥ, 3, p. 538.

STOTRAS or HYMNS.

Ādityahridayam, 2, p. 540.
 Abhayaḥkṛitastotram, 1, p. 539.
 Durgāstotram, 6, 7, p. 543.
 Gaṅgāstavaḥ, 4, p. 541.
 ————stotram, 5, p. 542.
 Kṛṣṇastotrāṇi, 3, p. 541.
 Maṅgalāṣṭakam, 10, p. 545.
 Nīlakaṇṭhastavarāja, 8, p. 544.
 Prajñāvarddhanastotram, 9, p. 544.
 Saṅgaścaṣṭastotram, 12, p. 546.

Śivastotram, 13, p. 547.
 Śrūtipādaastotram, 17, p. 549.
 Sūryyagapēśastotra, 14, p. 548.
 ————stavaḥ, 15, p. 548 ; 16, p.
 549.

LITURGICAL MANUSCRIPTS.

Balīkarmabaiśvadevakarmāṇi, 12, p.
 563 ; 13, 14, p. 564.
 Candanayātrī, 2, p. 556.
 Caityaḥkṛityam, 3, p. 557.
 Devyāsahasraṇāmākathānam, 9, p. 562.
 Dharmāṣṭamīvratakathā, 8, p. 561.
 Gāyatrī-āpoddhāraṇyāsastavakavīcīnī,
 29, p. 592.
 Guṇḍikāyātrī, 29, p. 593.
 Manvantarādī, 15, p. 564.
 Nārāyaṇasāmanantrādi, 11, p. 563.
 Navarātrivratam, 10, p. 562.
 Prakīrṇakakriyāsamuccayah, 30, p. 593.
 Rathayātrīprayogaḥ, 16, p. 565.
 Rīgvedīyāhomapaddhatiḥ, 1, p. 553.
 Sāmavedīyasandhyāprayogaḥ Saṅgalaḥ,
 25, p. 571.
 Sāmavedīyasandhyāvidhiḥ, Saṅgalaḥ, 25,
 p. 572.
 Saṅkalpacandrikā, 22, p. 569.
 Sandhyāprayogaḥ, 23, p. 569.
 ————vidhiḥ, 24, p. 571.
 Sivarātrivratākathā, 19, p. 567.
 ————vratam, 18, p. 568.
 Snānāyātrīprayogaḥ, 27, p. 572.
 Śrāddhamantraḥ saṅgalaḥ, 20, p. 567.
 Śrīkṛṣṇajānamāṣṭamīvratam, 21, p. 569.
 Tarpanam, 4, p. 558.
 Tīrthayātrī, 3, p. 559.
 Tulāpurāṇāṇāṁcakṣāḥgabhutahomā-
 diḥ, 7, p. 560.
 Tulāpurāṇāṇāṁcakṣāḥkarmavi-
 dhiḥ, 6, p. 559.
 Vaiśākhakṛitya, 17, p. 594.
 Vratakālavivekaḥ, 31, p. 594.

VAIDYAKA.

- Cikitsāratnamālā, 1, p. 573.
 Jvaranidānam, 2, 3, p. 574.
 Nāḍījñānam, 4, p. 574.
 Rājavalabbhadravyagunah, 5, p. 575.
 Sandigdhabhārtihaprakāśikā, 6, p. 576.

JYOTIṢA.

- Akṣaracūḍāmaṇiḥ, 1, p. 577.
 Aṅkaprastārah, 2, p. 577.
 Jyotiḥsārah, 3, p. 578.
 Prasnasārahakerali, 4, p. 579.
 Svapnādhyāyah, 5, p. 579.

VEDAS.

- Chāndogyamantrabhāṣyam, 1, p. 580.
 Devīsūktam, 2, p. 581 ; 3, p. 582.
 Rudrādhyāyaṭīkā, 4, p. 582.
 —————bhāṣyam, 5, p. 583.

PROSODY.

- Śrutabodhaḥ, 1, p. 584.

JAINA MANUSCRIPTS.

ANGAS.

This belongs to the Aṅga works of the Jainas and is third of them. According to Dr. A. Weber it is divided into ten *sthānas* or chapters such as (1) *ekasthānam*, (2) *dvisthānam*, (3) *tisthānam*, (4) *causthānam*, (5) *pañcsthānam*, (6) *chausthānam*, (7) *sāsthānam*, (8) *āstasthānam*, (9) *nvausthānam*, (10) *disasthānam*. Of these our MSS. has upto the end of the *causthānam* only, with an anonymous commentary in *bhāṣā* in margins. Described by Dr. A. Weber in No. 1779. Dr. Weber has mentioned a *ṭabā* in *bhāṣā* but he has not given extract of any part of it. His extracts from the texts also slightly differ from ours in many parts. His MSS. begins—

While the beginning of our M^o. reads—

॥ ६० ॥ श्री गणेश । मुखं मे चातुर्भुजं तेन भगवन्ना एवमरकार्य एव
प्राण ।

The extracts at the end of causthānam in Dr. Weber's description entirely agree with ours except the word पोसाभा which he reads as पोसा.

Beginning of the Commentary. १५० । श्री नमः ।

ओशीरं जिननाथं नत्वा श्यामाङ्कतिपयपदाभाम् ।

प्रायेणशास्त्रद्वयं करीम्यह विवरण किञ्चित् ।

पुस्तकेऽपि नृ प्यानाङ्गं नाम तृतीयो जैनाङ्गनिबन्धः सटीको वर्णितः ।

No. 2. भगवतीसूत्रम् । Bhagavatīśūtram. Substance, country-made white paper, 12×7 inches. Folia, 875. Lines, 3-16 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1871, Śaka, 1737. Appearance, very old, worn out, torn and worm eaten in most parts. Prose. Generally correct. Complete.

This belongs to the Aṅga work and stands fifth in order. It has also the following names—

Such as Bhagvatīvivāha, Viyāha Paṇnatti, Vyākhyāprajñāpti and is complete in 41 Sayas (Śata). Described by Dr. A. Weber in No 1787 of his Catalogue. The text is accompanied by explanatory notes in bhāṣā and agrees with that of Dr. Weber.

पुस्तकेऽस्मिन् भगवतीसूत्रं नाम पञ्चमी जैनार्हनिबन्धी वर्तते ।

No. 3. अन्तगङ्गदशाष्ट । Antagaṅgadaśāṣṭ Substance, country-made white paper, 10×4 inches. Folia, 54. Lines, 15-21 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn out, torn and writing effaced in parts. Prose. Generally correct. Incomplete.

Antagaṅgadaśāṣṭ belongs to the Aṅga works of the Jainas and is the eighth of them, complete in eight Vargas of which the first varga has 10 Ajjhayanas or chapters. The second 11, the third 13, the fourth 10, the fifth 10, the sixth 16, the seventh 1 and 11, the 8th 10 ajjhayanas. The codex under notice has upto a small portion of the eighth Varga. As our reading agrees with that of Weber's in No. 1806 we need not describe it. It has been so much worn out that cannot bear even a soft touch of a finger.

पुस्तकेऽस्मिन्नन्तगङ्गदशाष्ट नाम कीदृशी जैनार्हनिबन्धीऽसम्पूर्णा वर्तते । पुस्तकमिदमतिजीर्णं न स्पष्टं वर्तते ।

UPĀNGAS.

No. 4. राजप्रज्ञसूत्रसिद्धान्तः । Rājaprajñasūtrasiddhāntaḥ. Substance, country-made white paper, 9×4 inches. Folia, 271. Lines,

7-15 in a page. Character, Nāgara. Date, Saṃvat, 1844. Appearance, old, and slightly worm-eaten in parts. Prose. Generally correct. Complete,

This work has been described by Dr. A. Weber under the name of Rājaprasaṅgiyām in his Cat. No. 1829. It is the second Upāṅga work of the Jainas and consists of questions by a king called Pradeśi and their answers by his Guru. The codex under our notice is also embodied with a commentary or Vārttika in Bhāṣā, under the name of Rājaprasaṅgi Sūtrasiddhānta, by Samaracandra Sūra. The readings of the text as extracted by Dr. Weber differ from ours in some places for example our text begins—

નમો અરિહંતાય, નમો સિદ્ધાર્થે નમો આચરિયે નમો ઉવજ્ઞાયાય નમો
ભોજ સત્ત્વ સાદ્ગર્થે એમી વચ નમીજારી તેર્થ કાર્ત્તિય તેર્થ સમર્થ અમલકપ્યા
આમ અવરો હોત્યા રિહત્યમિદસમિદા જાવયા સાદયા દરિમિદિયા
અમિદયા પહિદયા, તોસેવ અમલકપ્યા અવરોએ દહિયા સત્તર
પરિહત્ય દિસોમાએ અંતમૈસવર્થ આમ ચંતિર હોત્યા વીરાચે જાવ
પહિદયે અમોયવરપાયવે પુદવિસિદા પુત્રવલ્લખ્યા સવવાય સમર્થ
તેવાસિસિદ રાયા ધારિયો દેવો સમીસમો મૂડો પરિસાનિગ્ધા રાયા
જાવો વદુશસતિ ।

Extract from Weber. ઓ નમો ચીતરાગાય । નમો અરિહંતાય નમો સિદ્ધાર્થે અમો
આચરિયાઅમ, નમો ઉવજ્ઞાયાય નમો ભોજ સત્ત્વસાદ્ગર્થે ॥ ૧ ॥ તેર્થ
કાર્ત્તિય તેર્થ સમર્થ અમલકપ્યા અવરો હોત્યા.., તોસેવ અમલકપ્યા
અવરોએ અમલસાલવર્થ આમ ચંતિતે હોત્યા.....૧૫ વર્થા ઉવવાલિય
મર્મર્થ તેવા સેવો રાયા ધરિયો દેવો સમી સમોસદે પરિસા અવયા આવ
પજ્જાસતિ ।

Look at the end also.

Our codex reads—

ઉચ્ચસનીમાસેદિ સિદ્ધિહિતિ વુદ્ધિ હિતિ સુચિહિતિ મુપરિ તિજ્ઞાપ્ત્યન્તિ
મત્ત્વદુષ્ટાઅમંત કરેમિ અ સેવં મતે સેવ મનોતિ ગોધમાસમર્થે મર્મર્થે મદ્દા-
વોરં વદદ્ધ અમસદ વંદિતા અસિતા સંજમેર્થે તવસા અપાર્થ માસેમાર્થે
વિદ્ધરતિ અમો જિષ્ણેર્થે જિયમયાર્થે અમો મુવદેવયાએ મગવર્દે અમો પનોએ
મગવર્દે અમો મગવર્ક અરદ્ધક પાસસા પાસસ્થા સુપામર્મસવર્થા અમો
રાયપસેવ રય સમર્થ ॥

Colophon. इति श्रीराजप्रद्योतसूत्रसिद्धान्तमन्त्रः ॥ संवत् १८४४ मिति माघ शुद्धि
१० रविवार लिखित श्रीश्री देवराज वाराणसी मध्ये संवत् १८४४ मिति श्री ॥

Extracts quoted by Weber—

अमसासनीसादेहि सिञ्जति, वृञ्जति, मृञ्जति परिनिवाहति नव
दुःखाणाम् यत्न करिषि। य सेवम् भने सेवम् भने ति भगवम् गीयमा
समयम् भगवम् महावीरम् वन्दे अमसद वन्दिता, अमसिता संजन्त
तवसा अथायं भाविनायं विद्वदः ॥ ॥ यमी जिवायं जिघमयायं यमी
सुयदेववाय + + + पसुं सुपम्से पसुमवनी नमी ॥ ॥ राय
पसेषीयम् सञ्जतम्। समर्पित इदं भूयम्। यथायं १०८८ ॥ यमं
भवतु ॥ ॥

The commentary or Vārttika in our codex is entitled Rājaprasāni-
sūtrasiddhānta by Samaracandra Sūri, pupil of Pārsvacandra.
But that described by Dr. Weber in No. 1830, is of Malayagiri
consequently a different one from ours.

The commentary in our codex begins—

॥ १० ॥ श्रीवैतराणाय नमः ॥

देवदेवं जिष्णुं नत्वा युतदेवीं विप्रवतः ।

राजप्रद्योतसूत्रस्य वार्तिकं विदधाम्यहम् ॥ १ ॥

राजप्रद्योत उपानते स्यद्ध्याते कक्षीये प्रदेशी नाम राहं जीवना अनेक
प्रत्यक्षीया केशीगुरु ते प्रत्यक्षा उत्तर दीक्षा । प्रदेशी राजाहं सत्यम्
प्रकारे ते प्रत्यक्षीया धर्मोपायासी धर्मो देवलोकरं मूरिया भगवत्पायुं
भगवन्त आगल आगे नाटक देवाय्य एदवी सकल वक्तव्य तावदं सद्ये
विषे तिणे कारण राजप्रद्योत उपान कक्षीये वे भूय गङ्गां मूत्र ते इनस
एद उपान राजप्रद्योत जिम दसपादादिक अंग अंगलीने उपान तिश्य
कारणहं मूत्रगङ्गां मूत्र नह विषे स्वसमय परसमय नौ वक्तव्यता वे तेमाटे
परसमय मे विषे एकसप्तमसी (१८०) क्रियावादीनाम मत ८४ अक्रिया
वादीनामत मतसठि (८०) अज्ञानवादीनामत वतीस (३५) विनयवादीना
मत ए पारह मत मिली १६६ भेद यथा तेमाहि राजा प्रदेशी अक्रिया
वादीमाहि लिखतस मूत्रगङ्गां मूत्रने विषे जि क्रियावादीना मत कक्षा
तेदम्मा भाव राजप्रद्योत मूत्रने विषे राजा प्रदेशीना अधिकारह तेणे कारणह
मूत्रगङ्गांमूत्रनस एद उपान कक्षीये ॥ १ ॥

End. रघोऽ भवन्त भद्रवसवि इद्र नद्र पूजगो कलशोवतो वद्रं उपजावतो
वच्च तेदमसौ नमस्कार याउ शोषार्चंदमूर्पतासंकार शोसमरचंदमूर्ति-
तत्पद्मो चयौतकर ।

Colophon. इति शोरायवशोसूचिहोत शोसमरचंदमूर्कत संपूर्णम् संसारंय दमं
भवतु ।

No. 5. जीवाभिगमसूत्रम् । *Jivābhigamasūtram*. Substance, country-made white paper, 10 × 4 inches. Folia, 216. Lines, 6-11 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn out and slightly worm-eaten in parts. Prose. Generally correct. Complete.

This is the third Upāṅga work of the Jainas described by Dr. A. Weber in his Cat. No. 1833. As the readings in our codex agree with the extracts quoted by Weber we need not describe it in detail.

Colophon. जोराभिगमं सूत्रं समाप्तं । ॥ ॥ यम भवतु अदि शोहाया दीदे या ।
आद्या शो १ मनकाजी आद्या शो १ कलुर्गजी तव प्रथमो आद्या अदि
जवाहरी प्रति ।

पुस्तकालिङ्ग जीवाभिगमसूत्रं नाम पञ्चमीपादनिबन्धो वर्तते ।

CHEDASŪTRA.

No. 6. कल्पसूत्रं सटीकम् । *Kalpasūtram Saṭīkam*. Substance, country-made white paper, 9 × 4 inches. Folia, 149 (of which fol. 144-148 both including are wanting). Lines, 1-12 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1848. Appearance, very old, and writings injured in most parts. Prose. Not correct. Complete (except the folia mentioned in above).

Next to Upāṅgas the Jain literature has been classified under the head of the Chedasūtra which includes in it the following works—

(1) Nisīha, (2) Mahānisīha, (3) Vavahāra, (4) Daśāo, (5) Kalpasūtram and (6) Jainakalpa. The Kalpasūtra is complete in eight

Ajjhayanas or chapters. The word Kalpa means Sadācāra which, according to Jaina's are ten in number. Kalpasūtra was first spoken by Bhagavan Mahāvīra the last Tirthankāra of the Jaina's in Rājagrihanagari under the shade of the Gupāsila Caitya in a vast gathering and afterwards it was compiled in its present form by Śrībhadravāhu Svāmī and has good many commentaries such as Avacurni, Kalpāntaravācyāni &c. Our codex contains a version of the Kalpāntaravācyāni as described by Weber in No. 1892, in Bhāsā, under the name of Kalpaṭṭikā with an introductory chapter entitled the Nāgaketukathā, after which the text commences with the commentary following the text line after line. The Kalpasūtra has been translated by Prof. H. Jacobi in the sacred books of the east series, Vol. 22.

The introductory portion of the commentary begins thus—

॥ ६० ॥ श्रीसारदाय नमः ॥ गुरुभ्यो नमः ॥

कल्याणानो (नि) समुद्रधंती (ति) विश्वसूनु (मु) रामभाम्यालया
सा संपन्नद्विजा वी (वि) लासवज्जलाः खेदीश्वला इत्यते ।

ताति. शान्तिमुपेती (ति) भीतिवतिभिः साकं न किं वि भवेद्

यदा मङ्गलभुज्ज्वलं सुविपुलं यस्यानुभावाद्दिवि ॥ १ ॥

श्रीमती दय्य शान्तिध्यादवर्तुसंपदी भवन्ति

श्रीदा + + + पुजने + दास्यते ॥ १ ॥

नत्वा गुरुं च योगदेवी भवता परमया सुदा ।

श्रीधंसकुसुलाद्याय लिख्यते (लिख्यते) कल्पवचकम् ॥ ३ ॥

श्रीकल्प श्रीश्रीतरामनुकक्षो सा (शा) सन्ते श्रीसर्वज्ञान कस्तु प्रमाद्य तिवारे
सर्वज्ञानी चभाव न ह्येय तिवारे तेद्वनो भाव्यो सास्वतेहि ज प्रमाद्य करवी
एह श्रीकल्पसूत्र एह विना मिमोये सास्त वीधर्मद्वय राजा नेद्वनिद्वयसवानो
राज्यधानो समानत्वि सा (शा) ख लीकानि उपगारी दोषिं जिह्वा धर्म तिह्वा
घणो धर्म वलीति । दानवली + + परीयद्वादीक धर्म धर्मार्थ कीया च
पांडव श्रीराम वी (वि) कमादीक योगव + + + जेद्वनी कीरत कमलिनी
आजलते जगताहि परीमत् कस्तुपौकराक्षी वि । + + + तेद्व धर्ममा
दीवस + + + मासीं रद्यायाशानि श्रीभाद्रपदमास चार्धे मंगलौक
निम्नाय पञ्चसूचना पाण दोवस ताचि नवे वधाचे करी श्रीकल्पसूत्र प्रते
वा + दावकधर्मार्थ सते । कल्पसूत्र साध्याचारते दश शा (सा) धनुं

आचार दश प्रकार्ये । संख्या (१) अर्धलक्ष (२) षट्शत (३) सितायर
 (४) रायपिण्ड (५) कटकर्म (६) वय (७) जिहो (८) पटोकम (९) नाम
 (१०) पथोमथाकप्यो १ प्रथम अर्धलक्ष, २ बीजो छट्शोककल्प, ३ बीजो
 सेषायर (श्यान्तर) कल्प, ४ बीजो रायपिण्डकल्प, ५ पंचमो कृत कर्म,
 ६ दश, ७ छट्शो कृतकल्प, ८ सप्तमो शोडश कल्प ९ आठमो पटो कर्मका कल्प
 १० नवमो मास कल्प, १० दशमो पञ्चसुखा कल्प दश कल्प नागो जायं वा
 दशिव संए उपगार जिन धर्मराजाने दशमो नाम सास्त्रने धर्मधिको दीव
 पाठे विक्रम दल इन्द्र मूख (मूख) राजानी कीर्त आश्रमने जगमाहिं
 मोलारे जिन इष्ट (स) माहिं कल्पव (स), राजामाहिं श्रीराम रूपवत माहिं
 काम देवमाहिं इन्द्र जीतिवोमाहिं चंद्र वाग्रीएमाहिं त्रायं स्त्रीमाहिं रभा
 साहसोक्तमाहिं विक्रमादित्य यदमवमाहिं आदित्य धनुर्दरमाहिं अर्जुन
 वनमाहिं नंदन रतनमाहिं चित्तमणि आभरवमाहिं चूडामणि
 धातुमाहिं कीचन मोमाहिं कामधेनु रसमाहिं हृत लक्षमाहिं अमृत
 सक्त्य पदार्थमाहिं धर्म जेमुदी एह भवो महापुरुषमुखे एहिं धर्म दायवी
 बीजा पदार्थने धर्म + + सचलाइ पदार्थसोम यम धर्मशिष्यो धुव
 शिषि युवप्रयुषयोरिव सुखभा सपदिधि सपिंडु (धर्मसोपयो निधर)
 सर्वश्रिधि जिन द्रव्य सोभति सर्ववाममुष (छ) सोभेइं जू दुध याव्याउ
 दही सरतनी वाग्री महिजइ सोभइं जू मीटो डाकार सेववतु परोवर सर्व
 शिवर जोइं इन्द्र आराध्याउं सर्वदेव आराध्या मय देवतानि आराधवि
 मविमोक्षाफल दय्यावर्तमय (दविवावर्त मय) चिन्नकवली सुवर्णप
 द्रव्यादि सर्व आराध्या इंम ओजिमधर्मनि आराधवर मविमोक्षाफल सर्व
 मति सर्ववमो सोपदोइं ते धर्म महाभाग्यवत पुण्यवमो उत्तमधर्मक
 + + + पावइ + + भवति भूरिभिभावे धर्मकर्ममनोरथा फनेति ।

End of the introductory portion of the Commentary एह होनाम दोवउ
 नावेहु जीवन वगैइं आवे मने नवव (विषय) विकार नावि जिन पूजा
 साधुसेवा पोमइ पड़िकमर्थो वत पालि सर्वदोषटालि एकदा कीर्तक
 मज्जम जीनुं राजाइं धीर कर्षक देइं हथा व्योले आरत ध्यानमाहिं
 मरीयत रदनुं अवधि ज्ञानि पूर्वमवि देखी (खो) राजा उपरि योसर भरउ
 राजानी सभामाहिं सिंहासन धी सोही छटो नाथो राजा अपेठि हथो
 सुष (छ) सोही वने । तेछो वेषाइ समानुलीक सर्वमय या मनु हविते
 बतर नामरजे बहोसिधा चिबुंछो । + + + उपरि गाववा सज यथा

एवमुक्त्वा नाम केतु सर्वलोकानां पीडा निवारणा प्रसादा उपरि चङ्गी मुखतो
गङ्गा दारिद्र्यतो पंच परमोष्टि समरो नरं धर्म प्रभवचो संतुष्ट इति यज्ञ
+ + + भरद्वाजो नाम केतु वेदान्ततः कोठं तप पुर्जासना करि । एकदा
जिन पुजा करतो + + पुत्राप्तादि श्रीसर्पकेशवयो धम ध्यानरं केवल
ज्ञानया मौनीय ययो । इति नामकेतुनो कथा ।

After this the text commences It chiefly treats of the Mahāvīrakathā or the adventure of Mahāvīra, the last Tīrthānkara of the Jains. Before him 23 Tīrthānkaras made their appearance successively of whom Rishabha Deva was the first. Mahāvīra after undergoing 26 births was born at last in the womb of a Brāhmaṇi named Sunandā. His father was a Bhikhārī or one living on alms but he was versed in all branches of Sanskrit Śāstra in an early age and thereby displayed an uncommon divine power in him. The text begins thus—

॥ श्री नमः ॥ नमो श्रीरुद्राय नमो विद्वाथ नमो आदिरियाच नमो
उदङ्गभावाय नमो खीए सखसाद्वय एयो पंचो नमो आरि सख पाव्य-
वासयो मयलाने च सवेस पठमं इवर्ग मगल १ तेषं कावियं तेषं समएचं
समर्थ भगवत मदावीरे पंच इत्युत्तरे होत्या तंजडा इत्युत्तरादिं पुप
नरला नवमभर्ग कते १ इत्युत्तरादिं नवभानुगवर्ध दीहरिए २ इत्युत्तरादि
जाए ३ इत्युत्तरादि मुंके भवीता आगाराठ आगारिध पच्छइए ४ इत्यु
त्तरादि आरुते आरुतरे निष्वाघारी निरावरणे कसिधे पकिपुत्ते केवल
वरणाण दंसचं संमुख(व्या) ने ॥ + साइया परिनिलुए भयव ॥१॥

The writing of the codex being injured in most parts we could not quote extracts in extenso. So we are obliged to finish it after quoting a few lines only from the end.

एवं भासइ एवं पचनेइ एवं पद वेइ पजोसवथाकूपी नाम अइम अइ
सर्जतुय अकारण सखमं सखयं सवावरण कतो उ वदसे इति केनो
६० अइमं भवथं दआइयअंवर पजोसवथाकूपी समता श्रीमद्राज
खानोति नवम पूर्वा सुभ ॥ आकल्पसुख सपूर्ण सं १८८८ वैशाख(ख)
सदी दार सोम खबोतं मुनीकृतोत्तालजी खबोतं श्रीहरविजयजा
विख्यात ।

विबरचम्—पुस्तकेऽभिन् सटोकं जेनकल्पपूर्णं वर्तत ।

No. 7. कल्पसूत्रं मटीकम् । Kalpasūtram Sūtikam. Substance, country-made white paper, 11 x 4 inches. Folia, 117. Lines, 16-18 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1807. Appearance, old. Prose. Not correct Complete.

This codex contains also the complete text of the Kalpasūtra with a Sanskrit version of the Antarvācyāni described by Weber in No. 1886, entitled Kalpakalpalatā, which is one of the Antarvācyāni but not described any where else, by Upādhyāya Śrīgūṇavijaya Gauṛi having also an introductory chapter like the foregoing one by name of Prathamāpīṭhikā which commences thus—

॥ १० ॥ श्रीसारदाय नमः ॥

नमो श्रीमन्महावीरं कृत्वा (श्री)श्रीतमं गुहम् ।

कल्पकल्पतानां कल्पटीका प्रत्यये ॥ १ ॥

नूतनानि पुराणानि प्राकृतानि च यावतः ।

संस्कृतानि विद्यायाम् परीपकृतिरित्ये ॥ १ ॥

श्रीमत्पुण्यं च पञ्च मुख्याख्यानां च ।

अनर्थाणि विषय(क)ानि शिष्यप्राप्तये यथा ॥ १ ॥

तत्र तावन् सर्वपञ्चपुष्पाकरश्रीय रमणीयं विविधविधानपुष्पं एव अमौढ
विशिष्टप्रदानफलदायि भवति पणितैः विधिः अवधार्यः

कल्याणानि समुन्नयति विलसन् प्रोदामभाष्यान्तया

या संपन्नमहिमा विलासवत्पुला श्रीश्रीश्रृङ्गला इत्युते ।

तातिः प्रातिमुपैति भोतितविभिः साकं न किं किं मवे-

दयता मङ्गलमुज्ज्वलं सुविपुलं यस्यानुभाषादुचि ॥ १ ॥

वासावसारा परमार्ययुत्वा न दुर्लभायितकथा मनुष्या ।

ते दुर्लभा ये लभतो हिताय अन्ते स्थिता चन्द्रेणुदाहरणि ॥ १ ॥

यथा चतुर्भिः कनकं परीत्यते

निघर्षण्येदतापताङ्गैः ।

मयेव चन्द्रे विदुषा परीत्यते

शुभेन श्रीलेन तपोदयानुचैः ॥ १ ॥

अहिंसा सत्यमस्तेयं त्यागो मेतुनवर्जन ।

पञ्चस्येतेषु चतुर्षु सर्वे चन्द्रे प्रविष्टिताः ॥ १ ॥

श्रुयतां धर्मं सर्व्वं नृणां चैवावधार्य्यताम् ।

आत्मनः प्रतिकूलानि परेषां न समाचरेत् ॥ ८ ॥

कामधेनुधरादीनां दातारः सुलभा भवेत् (भुवि) ।

दुर्लभः पुण्यो लोके यः प्राणोः अभयः प्रदः (प्राणिनामभयप्रदः) ॥ ९ ॥

सर्व्वे वेदा न तत् कुर्य्युः सर्व्वे यन्नाय भारत ।

सर्व्वे तीर्थाभिषेकाय यत् कुर्यात् प्राणिनां दया ॥ १० ॥

कपिलानां सदृशानु यो हिजेय प्रवृत्तिः ।

एकस्य जीवितं दद्यात् (एक जीवितदानस्य) कला नाहति षोडशोम् ॥ ११ ॥

एकतः कृतं, सर्व्वं समग्रवरदक्षिणाः ।

एकतो भयभीतस्य 'एकतोऽभयदानस्य' न च तुल्य बुधितिर ॥ १२ ॥

ददातु दान विदधातु भीमं वेदादिक चापि विदां करीतु ।

द्वेषादिकं ध्यायतु सन्ततं वा न चेदद्या निष्फलमेव सर्व्वम् ॥ १३ ॥

सकलसर्व्वमग्रेर्वासुरं भास्वदस्ताम्

अमृतमुरमवज्ञात् साधुवाद विषादात् ।

इमपमममजोर्वात् जीवितं कालकृष्टात्

अभिलषति वधाऽयः प्राणिनां धर्ममिच्छेत् ॥ १४ ॥

नष्टनामपि दानार्तां कश्चिन् शीयन् फलम् ।

भीताभयप्रदानस्य स्वयमेव न विद्यते ॥ १५ ॥

ब्रह्मचर्य्येण पुण्यस्य सर्व्वभूतहितस्य च ।

प्रदे २ यन्प्रफलं न च तुल्य बुधितिर ॥ १६ ॥

किं ताए पंडियाए पलाल भूयाइ पयापकीइए ।

अहन्तिमे न मारं परस्य षोढा न कायव्या ॥

पयो मेनवली सुतः सविनयो भाता गुणालहृतः ।

दिग्धी बन्धुजनः सत्वातिचतुरो भक्तुज्ज्वल सेवकः ।

मिदुःखं चित्तिनायकत्वममल प्रौढप्रतापोदयो

विश्वव्यापि यश्च सत्फलमिदं धर्मोद्गमोत्य न तु ॥ १७ ॥

चेतः सार्द्धं त्वरं (१) वचनं त्वरं (२) दृष्टिः प्रसन्नोज्ज्वला (३) ।

शक्तिः चातिशुभा (४) मतिः श्रितमया (५) और्दीनदेन्वापदा (६)

इयं प्रौढशुल (७) युव मत्प्रदे (८) स्वात्मत्वमुच्छेकता-

निर्मुक्त (९) प्रकटान्वही नवशुभाकृष्टान्वसूत्रमनेः ॥ १८ ॥

इति धर्मश्रवणफलम् ।

Kalpa and its varieties are thus explained—

अनेन अष्टयोरविधिना मनोवचनकायविशुद्धाः च श्रीकल्पयोगवाहिना
साधवः सकल्पसंयोगकारिणि श्रीमध्वरूपपर्यधि समाधाते अवश्यं मङ्ग-
लाथै श्रीकल्पसूत्रं पञ्चदिनानि वाचयति । तत्र कल्पग्रन्थेन साध्नाधारः
स दशपकारः आचेलकं (१), उद्देशिय (२), सिध्याघर (३), रायपिठ (४),
किङ्ककर्म (५), वय (६), जिह्व (७), पङ्क्तिमणे (८) मास (९) पन्थी
सवणा कथो ॥ १० ॥ इति श्रीकल्पग्रन्थाः ॥ न विद्यते चैर्ल वक्ष्यं
यस्य स अयं अचेलक अस्यायं. अतुविश्रुतितीर्थकराणां वामस्वर्गे टीव-
राजिन स्थापितः देवदृष्ट्यवन्तस्य वामस्वस्वतः पतमान् अचेलका एव भवन्त्येव
साधूनां श्रीगौडस्य अधमचरमतीर्थहरसाधूनां कैवल्यवल्लभमानप्रमाये
पौतवस्त्राणां खंडितत्वेन और्ध्वप्रायचेलानां सद्भावेपि अचेलो एव साधव
उच्यन्ते अजितादिशक्तिश्रुतितीर्थकराणां तु तीर्थे साधवः पंचवर्षपङ्क्तिमुक्तादि-
वस्त्रधारितत्वेन केचित् सचेलोः केचित् श्वेतमानप्रमाये पौतवस्त्रधारितत्वेन
अचेलो अपि इति प्रथमः अचेलक कल्पः । साधून् उद्दिश्य श्रीगौडस्य यत् क्रियते
स आहारः सर्व्वेया साधूनां न कल्पते अजितादि शक्तिश्रुतितीर्थकराणां यस्य
नेत्रमात्रं तस्यैव अकल्पं शेषाणां साधूनाम् कल्पं इति उद्देश्योक्त कल्पः ।
यस्य आहृत्य ग्रन्थांतरं क्रियते तस्य पिंडो अग्र १ पाग १ खादिम ३
स्वादिम ३ वस्त्र ५ पात्र ६ कंबल ७ रजोहरण ८ सूची ९ चिप्युक १०
गह्विर्चिका ११ चाटुटो १२ प्रमुख हादमविधोपि पिंडः सर्व्वेया तीर्थकराणां
तीर्थेन कथिते तत् आहारादि सदृशं हि मिष्टान्नपानादिलोभपाः एते
मुनयः सर्व्वेया भुङ्क्ते रचयत्य अधीय्याः इति आदि अनेक दीर्घोत्पत्ति-
भवति इति तीर्थकाङ्क्षिर्निषिद्धः तत् आहारादिपरित्यागेतु अहो एते साधवः
मिष्टान्नआहारादिषु निखट्टा एव अतः कारणात् वसतिदानेन पूज्या एव
इति श्रव्यांतरस्य श्रद्धावृद्धिः जिनमासुनयेति अनेकश्रुतीत्पत्तिर्भवेत्
अथवा श्रव्यांतरे कृते श्रव्यांतरखट्टा किं अपि आनीतं कल्पितं न वा इति
आहृत्य तस्य १ उग्रज २ भय ३ मलय ४ घोठ ५ डलक श्रव्यांतरे कृते ७
दर्भादिसहारक ८ लेप ९ प्रमुख तदाविध वस्त्राणां सदृशे सोपचिकिश्रिय
दोषादसदृशेऽपि श्रव्यांतरो न भवति इति श्रव्यांतर तृतीय कल्पः । राजा १
अकथर्भो २ वासुदेव ३ बलदेव ४ महाभक्त्येवरादिः तस्य पिंडो अग्र १
पाग १ खादिम २ स्वादिम ३ वस्त्र ५ पात्र ६ कंबल ७ रजोहरण ८ प्रमुखाट-
विधोपि यो राजपिंडोऽस्य प्रथमचरमतीर्थकरतीर्थयोः सर्व्वेया साधूनां न
कल्पितः अजितादि शक्तिश्रुतितीर्थेऽपि साधूनां अप्रमादितत्वात् कल्पितः ।

यतः प्रथमचरमतोर्ध्वरतोर्ध्वं राजपिण्डं यद्वत् हि आभविताधना संयमविता-
 धना त्रिनशामनहेलना चेति अथ च वदन्तो दीवा भवति तत्परिणामे तु
 अनेक गुणाः स्युः तथा अजितादिशक्तिजिनतोर्ध्वं अश्रुपञ्चत्वात् च
 चरमादित्वात् एवं दाया पुष्कोत्तान् भवति । इति राजपिण्डकल्पपुरुषः ।
 इति कर्मशब्देन अष्टात्मानं वदन् वदन् वदन् वदन् वदन् वदन् वदन् वदन् वदन् वदन्
 मयि सर्वलोकेकरतोर्ध्वं समस्तमाधुमि- अथ पय्याद्यानुमायेण कर्त्तव्य
 माधुमिभन्तु सर्वोभिरपि पुरुषप्रभवो धर्म इति कृत्वा सर्वे साधवो वदन्तो वा-
 पुनः तत्र पय्याद्यविधारणा न कर्त्तव्या प्रोक्त वरिसस्यदिक्रियाए
 अत्रापि अथ दिक्रिउत्त साङ्ग अभिगमयवद्वनसंयुते विष एष मनुष्यो
 धर्मो पुरिसस्यप्रभवो पुरिसवरदस्योत्त पुरिसजिह्वो लोएवि पद पुरिषो किं
 पुण्य लोमनमं चमे ३ लोम वदन् वदन् वदन् वदन् वदन् वदन् वदन् वदन् वदन्
 भवति ततो पुरुषस्य पराभव कुर्वति लोकमध्ये 'च निन्दा प्रवर्तते यत्
 एतस्य स्त्रियोऽपि वयते एतेषां विनयो नास्ति इत्यादि क्रीलनात् स्त्रियो च
 लोकेर्ध्वं वदन् वदन् वदन् वदन् वदन् वदन् वदन् वदन् वदन् वदन् वदन् वदन् वदन् वदन् वदन्
 पञ्चमः ॥ इतानि पञ्च महाप्रतानि अथवा अत्रापि प्रतानि एव स च
 प्रथमचरमतोर्ध्वरतोर्ध्वं पञ्च महाप्रतलस्य शिवाणां शक्तिजिति
 जिनाणां तु परिसद्व्रते गृह्यते स्त्रीरपि समागता एव । इति प्रत वद-
 कल्पः ॥ ग्रेष्ठी इत्येत्यवधारः स च प्रथमचरमतोर्ध्वरतोर्ध्वं सर्व
 व्यापनात् आभविताधनां तु शक्तिजितिजिनाणां निरतोचारत्वात् प्रथमदीवा
 एव ते अथ पितापुत्रादोना इयोः सप्तकाल उपस्थापने उपस्थिते कर्म
 ज्येष्ठव्यवहारी विधीयते इत्याह सुख्य इत्याह तु पितादयोपि इहा विधीयते
 ते पितादयः पञ्चनपाचनवीनीवाहनादि कर्त्तुं न शक्नुवन्ति इत्येतान्
 तदा पितादोनां अनुमति आदाय पुत्रादयोपि ज्येष्ठा विधीयते एवं
 राजाभात्य १ श्रेष्ठ २ वाचोत्तर ३ मातृपुत्रादयोपि श्रेष्ठ इति सप्तमः
 कल्पः । इति क्रमस्य बहुविधावश्यकरणं तत् प्रतिक्रमस्य प्रथमचरम-
 तोर्ध्वरतोर्ध्वं साधुभिन्तु सप्तमकाश अवश्यमेव आवश्यकं कर्त्तव्य पापं
 भवतु मा भवतु शिवाणां तु तौर्ध्वरतोर्ध्वं इति प्रतिक्रमस्य आन्यथा । इति
 प्रतिक्रमस्य कथोऽटलः । प्रथमचरमतोर्ध्वरतोर्ध्वं आसकल्पस्थिति एकं
 कल्पने प्रतिपत्तिदिदीपयमाय एकस्यानवाधिमो हि साधवः प्रतिष्ठा न
 प्राप्नुवति लोकेपि सत्र स्त्री योहरनरसासरे संजमीवा सद्य वा एतां स्त्री
 अथवा नृपां लो मकर चिरवाच ॥ १ ॥ एतएव शक्तिजितिजिनासाध-
 नोपि दीपयमाय माय अपि एकम स्थाने न तिष्ठति शिवाभाविधि साधव-

एतच्च स्थाने बहुधाश्वमपि न विहितं ते उत्कृष्टाः । इति नवमं कल्पः ।
 जघन्या उत्कृष्टा पूर्ववत्वा इति पर्गुषण्या द्विपकाराः जघन्या गृह्ये
 रज्जाता पंचामृतं दिनमानाः उत्कृष्टा तु गृह्यमिच्छांता सवति ७० दिन-
 मानाः पूर्णिमायां स्थिताः साधवः श्रावणकृतपक्षस्यां वर्षे अथ स्थिताः स्य
 इति स्वं अभिगृह्यते कल्पेन लिख्यते १ जगत्सप्तसुखवस्तुनि गृहीत्वा भगव-
 त्निमित्तं पंचदिनानि कल्पसूत्रं वाचयति क्वचित् सांस्कृतिकपर्वदिवसे
 ऽपि अथवा शीतस्थलान् अथ शीतस्थानेषु शीतपर्णव्याकम्पीभिधीयते स च
 पर्वदिनः शीतानिहमूरिरवार्त्मादत्रा यदि चतुर्था इति बोध्यं । तत्र
 पूर्वपक्ष एव कल्पः इति दशमं पर्गुषण्या कल्पः । एते दशमपि कल्पाः प्रथम-
 चरमजिनतीर्थे नियता एव अजितादिजिनानां तीर्थे केचित् नियता एव
 केचित् अनियता एव । यतः अथेति १ सृष्टेश्च २ प्रतिक्रमत्वं १ राज-
 पितृ ४ शासकस्य ५ पर्गुषण्या कल्पाः ३ एते पट्कल्पा अनियता एव शेषाः
 तु ये कल्पाः न्यांतरकल्प १, अतकल्प २ ज्येष्ठ ३ कति कर्मसुखया ४ एते
 चतुःकल्पा नियता एव प्रथमचरमतीर्थयोः दीवाभावेऽपि एतेषां अवश्यमेव
 कर्तव्यम् ॥

The compiler of the Kalpasūtra and its usefulness.

कल्पसूत्रकर्ता श्रीश्रीरात्रु वरपरधरः सर्वेश्वरनिष्ठः युगप्रधान, चतुर्दश
 पूर्वधारी श्रीभद्रबाह्मामी दशभूतार्त्तवन्धु अटमाश्रयनप्रत्याख्यानप्रवादाभि-
 चाननरमपूर्वात् कल्पसूत्रं रचयामास पूर्वापि च प्रथमं एकैव १ द्वितीयं
 द्वायां २ तृतीयं अष्टभिः ४ चतुर्थे अष्टभिः, ८ पञ्चमे बीडशभिः १६ षष्ठं
 द्वाविंशत्याभिः ३२ सप्तमे चतुःषष्टिभिः ६४ अष्टमे अष्टाविंशतिपञ्चिकशतेन
 १२८ नवमं पूर्वं २५६ दशममात्रं २ दशमं पूर्वं ५१२ दशममात्रं, एका
 दशपूर्वं एवसद्वचनविमति १०२४ दशममात्रं द्वादशपूर्वं द्वादश
 अटलानी २०४८ दशममात्रं त्रयोदशपूर्वं अटसद्वचनवत् ४०९६ दशम-
 मात्रा चतुर्दशपूर्वं अटसद्वचनवत् ८१९२ दशममात्रं एतानि दशम-
 मात्राचतुर्दशपूर्वेष्वपि सर्वेष्वप्यथा चतुर्दशपूर्वापि १६३८२ दशममात्रा
 मष्टौपुर्णेष्वपि न केनापि लिखितानि परं वाच्यबोधाय दशममात्राः
 कथितं अती मष्टौपुर्णेष्वपि तत्तात् ३८ शीतस्थानसूत्रं चनेतापुर्णितं पूर्वं तु
 साधुमाप्नोमि, शीतस्थं अमृतं साधतं तु श्रीश्रीरत्नज्ञात् नवमतपशोतिवर्षान्ते
 पुत्रमरणपीडितस्य परमश्रेष्ठस्य भुवसेनश्रवणं श्रीकनियारणाय श्रीचानद-
 पुरे चतुर्दशमं चतुर्दशमं समीक्ष्य वाचयितुं प्रारब्धः अतएव अतः शीतस्थं
 द्वापर्वेषु समावर्ते शीतस्थसूत्रवर्षं च चेत्यपरिपाटी १ साधुवर्दनं २

संवत्सरिकवर्षतिक्रमणं ३ मियः सावर्गिकक्रमावधं ४ अटमं तपथेति ।
 क्रतुपंचके कर्त्तव्यं तत्र अटमं तपः नामकेतुवत् विधेयम् ।

The story of Nāgaketu.

तत्कथानकम्—चन्द्रकालायां नगरीं वशीकृतानेकराजो राजा विजय-
 सेनो राज्यं करोति तत्र नगरे सर्वश्रेष्ठिमुखाः श्रेष्ठतः श्रीकान्तश्रेष्ठो परि-
 वसति तस्य श्रौतश्रौत 'भावां निःसंताना स्यात् गृहे अननद्रव्यमस्ति परं
 पुत्रं विना सर्वं एवं सन्तानार्थं देवगुरुमीवज्वाराधनं करोति दान-
 पुण्यादनेकोपायान् कृतवतो ब्रह्मव्यायां पशुपक्षाराधनात् अटमतपः
 करणात् पुत्रो जातः । एकदा तन्माता प्रत्यामद्रपशुपक्षपर्वसमावर्त्त-
 मज्जनेः शङ्क प्रवृत्तिं करोति वयं अटमं तपः करिष्याम इति कृष्टवर्मापितं
 युत्वा संजातजातिं युत्वा तेन बालकेन अटम तपः चक्रे । तदग्रे सत्य-
 पालादिकमकुर्वन् बालः ज्ञात्वा साधुनेत्रप्रायेष्ठित्या सुतस्य वयं पशुरथे
 निदधितं तेन श्रेष्ठिनाऽस्यतमपि सतप्राय ज्ञात्वा वृद्धित्या निधिरिव निधिमः
 स्वजनेः इतथाटमतपःप्रभावात् प्रकटितासनी धरेन्द्रोपि प्रारम्भवादारभ्य
 बालकस्य व्यतिकरं सभासमस्तुवाच यत् अयं बालः पूर्वमेव बाल्येपि सत-
 मादिको वशिष्टपुत्रो विमाताऽन्वेष्टिषि आगमिष्युमीभूयः परामुयमानस्यपत्नेन
 सीनमनसा स्थितः एकदा रात्रिसमये प्रत्यामद्रे पशुपक्षपर्वस्य चिन्तितं
 तेनाहं अटमं तपः करिष्यामि इति यत्प्रभ्यामपराधकः राज्ञ्या दृष्टवर्त्तु
 सुतः । अथशरं प्राप्य विमाता पुत्रस्य गृहे अग्निकथा निधित्वा स बालकः
 तपोधानपरायणस्य सत्यो सत्ता अपुत्रस्य श्रीकान्तश्रेष्ठिनो गृहे सन्तुष्टे
 पुत्रत्वेन तदनुजातजातिं युत्वा अटमं तपश्चक्रे चवाहसूक्तः सतधिया सज्ज-
 र्गः मूनी निधिमः । अथ यावत् स्थिते तावत् तं बालं सजीवदामि
 इति ध्यात्वा धरेन्द्रेण सरदितः । श्रीकान्तश्रेष्ठो च पुत्रस्युद्यमं क्रीट-
 कदयः सन् अचमामादेव सत्पुत्रप्राप । ततः अग्निसिन्धु श्रेष्ठिनो गृहे वनादि
 बान्धव्या समागतान् राजपुत्रान् धरेन्द्रोपि व्यवहारयत् । ततो राज्ञापि
 स्वयमागत्य धरणीन्द्र सवाच किं निवेद्यमस्ति ततो राज्ञो वचनं युत्वा धर-
 णीन्द्रोपिवाच हे राजन् त्वं अपि अत्र श्रेष्ठिनो धने कथं गृह्णासि तदा राजा
 वादीन् इयं राजनीतिः अस्माभिर्मयं अग्निसिन्धु धनं गृह्णाते तदा धरणीन्द्रो
 वभाष भो राजन् अयं पुत्रो जीवमेवास्ति क्कामोति राज्ञोक्ते धरणीन्द्रस्य
 वार्धे निष्कण्ड सर्वसमस्त स्वयवर्त्तु अपेक्षत् । ततो धरणीन्द्रोपि स्वरूपं तस्य
 च पुरुषभावादितृणान् राज्ञे निवेद्य वान्धाव्यं दारं दत्त्वा आकामे यतः राजा
 च तदुत्तमान् युत्वा भो जनाः अयं बालकः यत्नेन परिपालनोद्य इति आदिश

स्वरूपं जगत् । त्रिशोर्मासकेतुरिति श्लाघाति संजये । ततः स न.य.केतुः
चटमोचतुर्दशदिनेषु चतुर्थे चतुर्मासके चट पट्टावस्थायां चटकं कुम्भायां
योर्वर्गः जिहन्निषो जिह्वपूजा साधुसेवापरायणः तपस्येव लोभमानस एव
तिष्ठति ।

Thus a full description of Nāgaketu's adventures has been given in the Prathamā Pīṭhikā after which the text begins with the commentary of Vijayagani. We have already quoted extracts from the beginning of the text. Now we quote only some colophons of the commentary that our readers may make some idea of the subject matter.

(१) इति शोषानुद्रिक्तव्यसनतिष्ठकादिवचनानि सम्पूर्णानि ।

(२) इति चटादमवुराचनानि ।

(३) इति चटादमव्याकरणानि ।

(४) इति कार्तिहेशेष्टिहयानके सम्पूर्णम् ।

(५) इति प्रथमव्याख्यानं सम्पूर्णम् ।

(६) इति द्वितीयव्याख्यानं सम्पूर्णम् ।

(७) इति त्रोलप्यमासविचारः ।

(८) इति शोषिण्यमासीकः ।

(९) इति शोषिण्यमासार्थः सम्पूर्णः ।

(१०) इति चतुर्थव्याख्यानं महाशोरमयम् ।

(११) इति दीक्षामहीकवः ।

(१२) इति कल्पकल्पतानायासी टोकायां वचनव्याख्यानं सम्पूर्णम् ।

(१३) इति श्रीशोर उपसर्गः ।

(१४) इति शोषवधव्यादः सम्पूर्णः ।

(१५) पार्श्वनायक्युति २१० वर्षपरः श्रीमहाशोर इत्या इति चतुर्विंशति तीर्थहर आभारा
सम्पूर्णम् । (१६) शोषविजयमविद्विरचिते सप्तमव्याख्यानं सम्पूर्णम् ।

(१७) इति शोषवधवचनं सम्पूर्णम् ।

(१८) इति शोषवधो सम्पूर्णः ।

End. यादृशं पुस्तकं दृष्टं तादृशं लिखितं भवति ।

यदि शुद्धमप्यर्थं वा मम दोषो न दोषते ॥

Colophon of the Commentary. इति शोषवधवचनार्थं सम्पूर्णः शुभं भवतु सर्वम्

१८०० वर्षे चैव सुदी २ दिने लिखितं महारक्त श्रीश्रीश्री १८० श्रीश्रीश्री-

दिज्ञवसूरोत्तर तच्छिष्य श्रीश्रीश्रीमद्विज्ञयतच्छिष्य श्रीश्रीमाधविज्ञय तच्छिष्य
श्रीश्रीश्रीश्रीविज्ञय तच्छिष्य श्रीश्रीश्रीश्रीविज्ञयशिष्य श्रीपं विदुषविज्ञय
तच्छिष्यपं भाष्यविज्ञयनिवृत्तं पूर्वसंख्याः ६० भाष्यकोटि वरस ५१ हजार
कोटि वरस एव पूर्वपाठः एवमाहः ।

विवरणम्—पुस्तकैऽस्मिन् प्रथमश्रीतिहासहितं सटीकं मूल वर्णितं ।

No. 8. कल्पसूत्रम् । Kalpasūtram. Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches. Folio, 192. Lines, 4-11 in a page. Character, Nāgarī. Date, ? Appearance, old, writing effaced in parts. Prose. Not correct. Complete

This codex contains the text of the Kalpasūtra with a commentary in Bhāṣā, different from that already described.

Beginning of the Commentary.

एह वो पथ परमंति नमस्कार
अ वेदं पूर्व्ये श्री सारीहार
जिनशासन श्री सताश्रीसगुणे संहितश्रीचमार्गसार
सिद्धिरमथो उरुहार, संसारश्री पारदेहश्री उद्धार
नर हे पापलिना साधक जिन कसोबनार
कृपे जेन वकारने सुखल हेऽपार
कीद नले पै तेहनीकार विडे अशरीरोपमादे तेहनर नमस्कार सकल-
जीवने बाधार जे अपे नरनादि ते पामे केकार उद्धार ।

End of the Commentary. नास्ति ।

Colophon of the Commentary. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकैऽस्मिन् भाषाश्रीतिहासहितं कल्पसूत्रं वर्णितं ।

No. 9. कल्पसूत्रटीका । Kalpasūtratīkā. Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches. Folio, 144 (of which fol 143 is want-

ing). Lines, 6-11 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1843. Appearance, very old, worn out and torn in parts. Prose. Not correct. Complete.

This codex contains a Bhāṣā commentary on the Kalpasūtra, entitled Bālabodha. The preliminary portion of the commentary is finished in fol. 6 afterwards the commentary thus commences,

अथ कल्पसूत्रो टीका लिख्यते । तेषं कालिषं तेष समर्थ । तिवे काले
 तिवे समये ने निषद ग्रमण भगवंत श्रीमहावीरने पांच कल्याणक उत्तरा
 फाल्गुनी नचवडं यथा । तं किम् । उत्तराफाल्गुनी नचवडं श्रीमहावीरने
 अवनकल्याणक यथा । उत्तराफाल्गुनीनचवडं भर्गोपहार यथु । उत्तरा-
 फाल्गुनीनचवडं श्रीमहावीरनुं जन्मकल्याणक यथी । उत्तराफाल्गुनीनचवडं
 दीक्षाकल्याणक यथु । आभार कहीड वरयकी अपागरकहीडं साधु यथा ।
 उत्तराफाल्गुनीनचवडं श्रीपरमेश्वरवे अन्नल कहीडं । ओह नौ पार न यां
 मीयड । तेइवी अण्णतर कइता । ओह यी आगमिबी जुकाइ न मिले ।
 ते माटे सज्जितम । निज्जाथा एहकहीड निज्जाघातवत्तलनरहित । एके
 दिवसने आखी जाइ नही । निरावरवे केइमडं केणें टांकी जाइ नही ।
 किसने कहीडं । जत्तुस परिपूर्ण । एइवुं केवल ज्ञानदमत उपनुं ।
 ते केवल कल्याण पांचमीं यथुं । अने स्वातिनचवडं अरमतीवडरचवडं
 निज्जाण कल्याण घोयी । भोच याया । एहटं कल्याण जाण्युं । श्रीमहा-
 वीरनें कल्याणकथा । भर्गोपहार कल्याण यथु ते अधिक अठेरीका
 अनी रीजा तेनीस २३ तीवरेकरवे पांच कल्याण जानवा । ए मत्तेव
 वाचना श्रीसंघने संबलीकनें अथे श्रीमहावीरनें कल्याणक बोल्या ।
 हि वे विचार वाचनाथे । कल्याणक बोली येहे । ते इमां प्रदम-
 चवनकल्याण बोलीइ हे । ते काख मां ग्रमण भगवंत श्रीमहावीर ओघ
 कालतनें बोये पसवाडे आठमां पसवाडे पासाठ मासतणे अजु आलेपव-
 वाडे महाविजयपुणीतर प्रवरपुंडरीक । एइ वे नामें जे महाविमान
 तिहायकी भगवंतचव्या तिहा बीस सायरीपमनी आसथानी गियति
 भोगबोकरो दंवतणुं आयुष्य अथ यथी दंवतणी भवकहीड अवतारचय
 यथी दंवतानी स्थिति आहार वैक्रियगरीर तेइ नौं चय यथी । तिवारनी
 श्रीजमदादनीं अवन यथी वचवानडं किणें स्थान के अवतण्या ते कहे १६
 एइज अश्वीपनामां होपनें विवे भरतचेन येन ते माहिं दक्षिण पासे अहं
 भरत चेन माहिं एइ न उत्तरापांणी पडती काल चेमाहिं काइली आरी

सुसम सुसमा एदुं नाम सुवमा सुपु(रु)ऊपजे । थार कीडाकीडि
सागरीपमनु रमाथ तिदा जुगलीया जोउलर एकली एकपुख जुगल
कहीइ' ने सघातजये । ते माचे जुगलीया मनुष्य जो पजे तेइनु शरीर
पण्णाऊ ऊजुं लाचवुं एष पण्णीपम तेजुनु आऊपु विण दिरमपु
वेभुवलासे गुंघरिनी कष केवहुं आहार । माता पिता सगण पचास दिवस
खालक नइ' थालइ । परइ' कन्यउच मनीरम पुरवे । शरीरने विसे छपन
पांसली ऊइ' । इम पडिलो थारो लाणवो ।

The other Kalyāṇas are also described in the same manner. Afterwards the 27 previous births of Mahāvīra have been thus described.

इम सतावीस भव करथा पडिलइ' भव रयकार । बीजे भवे देवता ।
घीजेभवे शरीरय बीवे भवे देवता पडे ऊभर तापस यथा । एकैदस
भव यथा पडे पौच भव देवता यथा । इम १५ भव यथा । सोलमे
राजपुत्र यथा । सतरे भवे देवता यथा । अठारमे भवे वामुदेव यथा ।
सगणोस मे भवे गरुडगति यथा । बीसमे भवे सीङ्गने चवतार । एक
बीसमे भव गरुड लागया । बावोसमा भवे राजा । बीसमे वज्रवर्ती यथा ।
बीसमे भुवि देवता यथा । पचबीसमे भवानन्द राजा यथ । ऊबी-
समे तव देवता यथा । सतावीसमे भवे दीवानदा आठवीनी कूपे चवतार
यथा शोमडाहीरने चवनकल्याण कथयुं ।

Afterwards his adventures are described. At the end of the codex we find the following lines—

तेकालने विधे ते समयने विधे जसच भवत सदावीर भागीयर्थ साधु
साध्वीयथ आसक आविहायथ देवदेवागनाथे आये श्रीराजगृहजगरने विधे
गुणमिखानाम चेत्य रछो । एके एइवी सभा मां वेसाने एदनु कइइ
श्रीदमायुतसूत्रनामा आठमो अध्याय श्रीकल्पसूत्रे प्रकासकरी सछित्त
सकारण सूत्र सछित्त अईसछित्त व्याकरणसछित्त बली उपदेश करे ।
श्रीपद्मवर्णा कल्प संपूर्ण थयुं श्रीसंघने कल्याणकारी सगलकारी धावो ।

Colophon.

श्रीकल्पसूत्रबालबीधसम्पूर्णम् । द्विविध श्रीकल्पसूत्र लिख्यते अधिका उही
जि काइ अक्षरपदमात्राभंगइ बी जोइडे मिच्छामि दुखइ । अपराध समा
वृत्तम् । सवत् १८३२ वर्ष भागीपनमासे आषाढ शुक्लपक्षादश्या भगवान्शरी
सुत्राविकारपुण्यभावाकाशोलिनाशप्रतिपालिका श्रीश्रीबीबीजी श्रीकल्प-

कुराजो अवाचनावै लिपिचक्रे निखल प ईशचंटेयालेपि । शीमन्सूकावादे-
 शीमद्दिनापुरमये भावीरघोतटे इद पुनर्कं लिखिषि । शीवाचकानां गुभ
 म्यात् । शीरस्तु ॥ ० ॥ श्री कल्याणमस्तु श्री गुभं भवतु ॥ श्रीः ॥ । हः ।
 ॥ श्रीः ॥ हः श्री क ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् कल्पसूत्रस्य बालवोधामिथभाषाटीका वर्तते ।

No. 10. कल्पसूत्रटीका । Kalpasūtratīkā Substance, country-made colourless paper, 13 × 5 inches. Folia, 138. Lines, 10-15 in a page. Character, Nāgria. Date, Samvat 1762. Appearance, very old. Prose Not correct. Complete.

Another commentary on the Kalpasūtra, entitled Mangalika-mālā, by Jinacandrasūri. Which begins—

॥ १० ॥ नमः श्री अर्चम् ॥ अर्चनं भगवत गुणलदिव्यविमलकेश-
 ज्ञानदिवाकरग्रामनाथीश्वरश्रीवीरवर्मानाम्नामीय च मित्रतिगामी ते भग-
 वत भयद शान्तिं विजयपालञ्चं विद्वद्भार कष्टी जह एकलोकी + +
 पर्वशीजालीकीत्तर परमावि श्रीनी यद काष्ठठानादिकरी श्रीरी की जह
 कौट्टीया कथोश्वर मदिववावागा दिनार कोजे मुखिपञ्च कष्टीजे मूर्त्तं
 ए पञ्च अथर्कद्वय मित्यात्मद्वय ज्ञातिव । श्रीजालीकीत्तरपञ्च अष्टमो-
 चतुर्दशोत्तरमासव्यापुर्णिमाफाल्गुणचतुर्मासिकथायः द्रवतुर्मासिककार्तिकचतु-
 र्मासिक जेहे पञ्च अर्चम् ॥ ते श्रीलत्रतपाली यद सत्यचनवीली जह मूर्त्तं
 लोवारी रिप्या की जह तव तपोजह दान दीजह भावना भावी जह इत्यादि
 कथना धर्मकर्त्तव्य कीजह एषितोयी समस्तलोकीत्तरपञ्चमादि शोपत्रसूच-
 पर्वमाटी राजाधिराजपञ्चज्जातिर्वा । त्रिषे कारणे शास्त्रमादि इमकष्टी
 के नैतत्पञ्चसम पञ्च न च कल्पसूत्र युत लघाम्भिकसमः सप्तधिरवीय
 जगत्तयम् ।

Colophon of the Commentary. मुरुगकाधीश्वरविधिबन्धुपालयपूजनाम शीजिनर्दव
 तत्पदादुक्तमशोधवर्षिष्यद्वारमहार्कश्रीशीजिनमूरितत्पदे शुचीया साध
 यद्वारश्रीजिनरत्नमूरि तत्पदे वर्त्तमानमुदभाररत्नशीजिनवन्दनूरि

ततो आत्ता चर श्रीमयमे मंगलोक्तमाला प्रवर्तौ ॥ संवत् १०११ वर्ष
यावत् नृदि ३ ततोयाया ॥ श्रीमय्योपपुरे ॥ यं ॥ माणिक्यमूर्तिनयि
निहितं ॥ श्रीः ॥

विवरणम्—पुस्तकं इति नूतनम् मङ्गलिकमालाभिधा ठोका वर्तते ।

No. 11. कल्पसूत्रं सटीकं । Kalpasūtram Sāṭikam. Substance, country-made white paper, 13×5 inches. Folia, 259. Lines, 9-16 in a page. Character, Nāgara Date, Sāmvat 1781. Appearance, very old, worn out, torn, worm-eaten and writing injured in most parts especially the last fol has become entirely useless. Prose. Not correct. Complete

A complete copy of the Kalpasūtra with a bhāṣā commentary, entitled Bālabodha by Vijayabudha, but not the same as the one described in our No. 9. It has been originally written in Sāmvat 1707 in Ahammadabad city, and begins—

॥ ६ ॥ श्रीमयेष्टाय नमः ॥

प्रथमं श्रीमदाशीर्षं केवलज्ञानभास्करं ।

कल्पसूत्रं सहास्रवर्षीयं किञ्चिदुच्यते ॥ १ ॥

इदं किञ्चिद् देवे इदं खेवर श्रीमान्मुरझा जयति मङ्गलौकिकं चरिं दीप
दिवस श्रीकल्पसूत्र वाचन कल्पपते यतिगो आचार ते ह्ये प्रकाशं ते किञ्चा
अथलुक् १ देवि २ विज्ञापर ३ रायपिड ४ किञ्च कथं ५ वय ६ जिह ७
पडिङ्गमयी ८ मास ९ पञ्चोदसच कथं १० ॥

End of the Commentary. इति अहं ह्येति श्रीमद्व्याख्यामो यो ताना शिष्य नह इम
कह इति य पञ्चोदसचकथो दशा मुच्यन्ते अहं अहं अहं अहं ।

Colophon. इति पञ्चोदसच कथं देवायुतकेषु च आठम् अथपन आठम् । इति
श्रीकल्पसूत्रवाचनसम्पूर्णं ॥ अथ प्रथमः ।

श्रीतपस्यमगर्भमग्निदिनमथ

प्राप्तं कुमतिमिरमराश्रीकचरचपुत्रा ।

श्रीविजय सूरविजयसूरयोऽमुवन् । तत पदे गुणनिधयोऽमुवन् श्रीविजय-
सूत्रमूल्याः श्रीविजयविलकगुरवन्तपहमदीविपन् दश ॥ २ ॥

ततपदे विजयते श्रीविजयमदसंमन्त्रिरा मुवराज विजयराजामिधमूर्ति-
प्रभति मुनि मङ्गिताः ॥ ३ ॥ तेषां विजयिनि राज्ये प्रभुत प्रभुत मुगुण

रवरीहस्यतुत्या बुद्धिजितदेवगुरवो देवविजयकोविदा आसन् ॥ ४ ॥
 तेषां शिष्या विख्यातकोषंघः आनन्दमयद्वयशिशुः श्रीमान्निविजयसंघा
 समभूवन् वाचकश्रेताः ॥ ५ ॥ तच्छिष्यः श्रीमद्विजयबुध इत्यं लोका-
 भाषां व्यभिच्युत् श्रीकन्दमूवर्धार्थिकमहाध्यायकोषज्ञः ॥ ६ ॥ वर्षे मुनि-
 गमनमिरिचमामिते । राधमासि मितपक्षे गुरुपुत्रवराजि पछा
 माहत्यादवादहरमगरे ॥ ७ ॥ श्रीजयतिशयगारदशियाः श्रीमद्विजय
 संघबुधा युनायुक्तचित्रेवनमिदं वक्तुमिदं श्रेता ॥ ८ ॥ किषाव कन्-
 धार्थिकलिखनप्रयत्ने हि न्यूनमधिकं वा यत् भवति तदिदं सर्वं विमोक्षणीयं
 समानाद्यैः ॥ ९ ॥

संगले पाठकानां च वाचकानां तथैव च ॥

मृत्तकालां भवतु वा कर्ता तस्य सुसंमत्तम् ॥ १० ॥

सकलभट्टारकपुरन्दरभट्टारकश्री १०८ श्रीश्रीरविजयपुरिप्रिय सकलपण्डित
 सभा गङ्गारभरिक जीवप्रतिबोधक १०८ श्रीसुभविजयगणित-तच्छिष्य-सकल
 पण्डितमुकुटमणिभासतिनृकसमान श्री १९ भावविजयगणित-तच्छिष्य समस्त
 पण्डितश्रीरुद्रि-श्री १९ श्रीसिद्धविजयगणित-तच्छिष्य-साधुमुद्रागुणवर्धन सर्व-
 कलाधरोपश्री श्री १९ विजयगणित-तच्छिष्यसकलचारिवर्तमानमणिश्रीसुसमति-
 विजयगणित-तच्छिष्यगारदशरेणुममानमेवकसदासोक प मोहनविजयवर्धन
 (लिखितं) पौराणुगुणमये । संवत् (१) १८८१ मा मास वैशाख (ख)
 सुदि ८ गुरुवासरे पुण्यनक्षत्रे ।

विवरणम्—पुनर्लिखितं मूलं कल्पम्, वाचावबोधोपाधिपटोकादिबन्धेन श्रीविजयबुध
 कृतेन वर्तते ।

There is a large appendix attached to the end containing a long list of Jaina Ācāryas with a short description against each name. We quote below a few instances for illustration—

॥ ६० ॥ श्रीवर्द्धमानवोर्ध्वर वर्ष ६० मृदम्यपथाय वर्ष ३० श्रीश्रीश्रीरसेवा
 श्रीश्रीरमोचनया पकोस वर्ष १ तत्पदि श्रीसुधर्माध्यामो १२ सप्तम्या

(1) This is the date of copying indeed for another date is given in the above extract such as “गुनिहसनमिरिचमामिते” १००० which appears to be the date of original composition

पद्याय वर्षे ८ केवली पद्याय सर्वे आयु वर्षे १०० पाम्यु श्रीवीरकेवली यथा
 पक्षी १४ वर्षे ८ कुमालीमामा प्रथम निजव १ वर्षे ११ गृहपण्याय
 शिथ्युतनामा द्विज निजव २ तत्पदे अंभुस्वामीराजगृहमरीह' ज्ञवम-
 दससेव तेनी भार्या धारणी तदनी पुन पंचमा देवलीक धी यवो धारणीनी
 ज्ञवम नृपनी जग्य पयो । जवुनाम अगुक्तिं यौवनपाथी एहवि श्रीसुधर्मा
 स्वामीनि पामिं चर्यं संमलीप्रवत चक्र पिता चरिं आयद्व' करो पाठ-
 कना परया वीराणि कण्यामिं प्रति प्रतिवीधी प्रभातिं सुधर्मागणवरिं
 पामि पाठकना पाठकनानामा ठाए । जंझुनि जंझुनामा ठाए पांष
 मिसा विं प्रभवी सर्वामनी पौसुसदमता सत्तावोस २० गवां कुंटी
 सुवर्णे काको जंझुस्वामीह दीचा लीयो तपतपी केवलज्ञान पाम्यु । जंझु-
 स्वामीधरे सोल वरस कुठमवस्था वज्राह वीसवस रविर्लयानीसवरस केवली
 सर्वेयह असोवरस ८० नु आयुषुं पाली प्रभर्ति पाठ आयी मोच पीदता
 श्रीवीर मोच गया पक्षी वारे वरसे यौतम मोचह' गया । वीर मोच गया
 पक्षी बोसे वरसे सुधर्मास्वामी मोच गया वीर मोच गया पक्षी वीसठि वरसे
 जंझुस्वामी मोच गया तिवारे दमवानां लिता गया मनः पद्याय १ परमा-
 वधि १ पुलाकलभि ३ अहारिक शरीर ३ लीपकशेषि ५ उपसमशेषि ६
 जिनकन्य ७ सद्यम जिविषपरिहारविपयहिक सूक्ष्मसंपरीय ९ यथाप्यात-
 'वरिज' ८ केवल ज्ञान ८ यज्ञध्यान १० यथा सौभाग्य तो धनी जवस्वामी
 जिनाटि मोचदपणी स्त्री । श्रीजंझुनह परयो बीजा कीह भक्तदेवना
 पुरुषनी बाढा करतो नयो इति जंझुस्वामी कथा । तत् पदे श्रीप्रभवस्वामी
 वर्षे ३० गृहपण्याय वर्षे ४४ ज्ञतपद्याय वर्षे ११ पुनप्रध्यानपद्याय सवायायु
 ८५ पाली श्रीवीरात् ०५ वर्षे श्रीप्रभवस्वामी स्वर्णि पीदता ।

In this way names of 64 Jainācāryas are described of whom
 Śrī Mahāvīra stands at the head, and Śrī Vijayakṣemasūri at the
 bottom.

No. 12. उत्तराज्जयणं (उत्तराज्जयनं) । Uttarajjhayanam (Uttarā-
 dhyayanam) Substance, country-made colourless paper, 12 x 5 inches.
 Folia, 122. Lines, 5-7 in a page Character, Nāgara Date, Samvat 1625.
 Appearance, very old, worn out, torn and writing injured in parts. Prose.
 Generally correct. Not complete.

After Chedasūtra the Jaina literature comes under the head of Nāndisūtra which includes Anuyogasūtra in it. Then comes Mūlasūtra in which Uttarajjhayana, Āvāśyakaṃ, Pratikramana-sūtraṃ are included. Nāndisūtra is not found in the list of our MSS. so we take Mūlasūtra after the Chedasūtras. Uttarajjhayana is the first work under this head. It has been described by Dr. Weber in his Catalogue No. 1901. The text is complete in 36 Ajjhayanaṃs or chapters. This work consists of several short sentences having no connection with one another, instructing the Bhikkus in useful subjects. Thus the first Ajjhayanaṃ contains 48 sentences the second 46, the third 20, the fourth 13 and so on. Each Ajjhayanaṃ has a separate name for it, such as, the first is named Vinājjhayanaṃ, the third Caurāṅgi-jjhayanaṃ, the fourth Asāṅkhayanaṃ ajjhayanaṃ, the fifth Akāma-maranaṃ ajjhayanaṃ, the sixth Suddhammivāṇa (सुद्धकाम्यव ?) etc.

॥ ६० ॥ योऽस्मिन्नायं जगः ॥

स जीमा विषमस्य अथगारय निरुद्धं ।

विषययत्त करिष्यामि आद्युपस्थिं सुवर्द्धि मे ॥ १ ॥

आद्यानिहेसकरो सुवर्णं उववाय कारयत्' गियागारमंयदी वीविनीयेति सुवर्द्ध ॥ १ ॥ आद्यानिहेसकरो सुवर्णं 'अद्यवायकारय पक्षिषोयं अमंयुद्धो मे अविनीयेति सुवर्द्ध ॥ १ ॥ लडा सुनी पूर कंनो निरुद्धिगार अथगी एव दुग्गीय पक्षिषोय । सुवर्द्धि योऽस्मिन्नायं ॥ ४ ॥ का कृत्तमं अथगा-
यत्तं । विद्धं भृज्ज । सुवर्द्धि एव गोले अथगायत्तं । दुग्गीयि एव
निर्द्ध ॥ ४ ॥ अद्यवा भावनायत्तं । सुवर्द्धि एव गारयत्तं विषयि विषय
अथगायत्तं । अद्यवा विद्धि सुवर्द्धि ॥ ६ ॥ सुवर्द्धि विषयि गारयत्तं । गोले
पक्षि अथगायत्तं । सुवर्द्धि विषयि गारयत्तं अथगायत्तं ॥ ७ ॥

End.

अद्यवाय रोमवसरी तद्धर निमितीति विद्धि पक्षिषोय । एते विद्धि कारयत्तं
लीमुद्धि अथगायत्तं सुवर्द्धि । सुवर्द्धि विषयि गारयत्तं अथगायत्तं ।
आद्यागार अद्यवाय विद्या गारयत्तं विद्धि । अद्यवाय गारयत्तं अथगायत्तं
परिनिष्पुद्ध ॥ अद्यवाय अथगायत्तं अथगायत्तं अथगायत्तं विद्या ॥ ६० ॥ १६६ ॥

Colophon.

अद्यवाय अथगायत्तं अथगायत्तं । अद्यवाय अथगायत्तं अथगायत्तं अथगायत्तं
विद्या विद्या ॥

विषययत्त—पुस्तकविषययत्तं अथगायत्तं अथगायत्तं अथगायत्तं अथगायत्तं ।

No. 13. उत्तराध्ययनगौतानि । Uttarādhyaṇagītāni. Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 37. Lines, 2-13 in a page. Character, Nāgara Date, 1 (1) Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

Songs based on the Uttarādhyaṇa, written under the request of Kaṇaka Sīmha and Mātī Sīmha, by Mahīma Sīmha.

Beginning. ॥ १० ॥

श्रीनिम्बर पदयुग नमो । श्रीसुसति गुरु पाय ।
 उत्तराध्ययन कथीसुगुण गार सुमिरमल भाय ॥ १ ॥
 श्रीशिवनिधान वाचक चरण प्रथमिय मन सज्जासि ।
 रिपभासित गुण जाइयइ । अनुमति छदि गुरु पासि ॥ २ ॥
 गद्य चरण गाइइ कवच । कुच सीलइ गिरिराय ।
 सूर्यजलधिजल कुचमिचइ । सुग चरणनि बखार ॥ ३ ॥
 गुरुबंधव पंडितचर । कमकसिंह मतिसिंह ।
 तिथि आवइ कोषइ बखार । भावइ महिना सिंध ॥ ४ ॥
 मूत्र गहन अति सुखमति । गुण किस कइ आ जाय ।
 म सद्यसि स गुरुपसाद छदि मान बढइ चित लाय ॥ ५ ॥
 टाल-पहिनी भावन भावीय इजि
 एहनी श्रीनिम्बर निज मुदि कइइ जो ।
 पहिलउ विनय प्रकार ।
 जिन सासनतइमूल एओ
 सयल भविक सुखकार ॥ ६ ॥
 अनुदर विनय बडेउ संसार ।
 विनय करलउ जीव बहइओ दासइ भवन उपार ॥
 अचरमर ॥ आकथी । अनुपम जाण विनय लइइ जो दरमण चारित
 होइ । विनय रहित सपजव षण्णो साधु न भावइ कोइ ॥ ७ ॥

(1) Although at the end of the work the date of composition is thus mentioned "सीलसय पचइमर आवच बदि रविवार आठमदिने अध्ययनगुणगाथा सुविचार" but whether this is Śaka or Samvat cannot be ascertained.

End.

राग धन्यासी ।

दातु—जीव सद्य विचारत आगम हित भयो एवनी ।

जीव अजीवसरूप वयावह जिन वहरि केवल नाथ प्रमाथि ।

शोक अजीव करामलनी परिजैउन इति बिज मुहसदप जायो ॥ १ ॥

भावधरी—भविक जणहि वस हो संभल छोटी मनमन थाको वाम ।

सरस सुधारसमधुरी जिखवर देसनाइर भवसादरविशाम ।

सुकुत असुकस बिहु' विधि जीव वयाणौर इठर ।

सुकुत कछा भिड जीव पनइर भेदि करुमय

पाइ आपणारि तिरभय सुख सदावः ॥ २ ॥

भावधरी—जीव तथइ अप्रवासो फिरि आवइ गटोरि

असय अज्यावाध । जननरथदुप छोडोहुप

संसार गारि अविहउ शिवसुखहाय ॥ ३ ॥

भा—बीजा जीव अमुकसंसारो जिन कहरि

एस दावर बिहु' भेय दावर पावि एकैन्द्रा

भवि मरहइ हरि जीवजिहिंद कहरि ॥ ४ ॥

भा—नमु आरुपी आगति गति बहुविधि अहइरि

सास लसास विचार कायम्यति भवस्यति आकार वरथ विहइरि

मूनइ ते विसार ॥ ५ ॥

भा—बिहइ तिरा अचरिंद्रा एस जाधि

आरुपा परिमाय आगति गति बहुविध हरि ।

बिगलिंद्रा बहुपाथि ॥ ६ ॥

भा—नाथ, अनाथ सनाथ सरीरसंघटाथ गारि

अवगाइन पाथ डेइ सप्रानि संकपाय दंडकचउ-

बीस ईरि निजमति अवधारिइ ॥ ७ ॥

भा—पंचेदा सुरनरतिविनायकबिहइविध हरि

निज निज करमप्रमाय मुष दुष भोग

असबीसे दंडकोरि यथ कोति जाधि ॥ ८ ॥

भा—द्विवइ अजीवसरूपा रुपरहित अहि सरि ।

तेहना दोइ प्रकार । बंदिस परदेस

अनिद्र परमाथुय जरि ।

पुद्गलसदपी पारि ॥ ९ ॥

મા—ધર્મ અર્થ આકાશ તિલ્લ મેદે યિણિ સરિ ।

યંધર દેસ પ્રદેસ યમ ન દમમત કાલ

તિલ્લ મિથિયર દેસ દરિસગ્રીવ સરપ કલિમ ॥ ૧૦ ॥

મા—ચરણાદિક પરિણામ રૂઢી મહુવિધિ અર્થ કરિ

વિનાર કિમ કહવાય । મૂવિક વાદર મેદ

યથા હોવર ઓમ નારિ યંધિ સકલ સમભાય ॥ ૧૧ ॥

મા—જિ હિંસક પરનિંદા પરવંચન કર દરિ ।

દુરલભ મોખી સંસાર ।

પરગુણયાહો જિનભાવિત ધર્મ આદર દરિ

તે પાસર મય પાર ॥ ૧૨ ॥

મા—રૂણિ પરિવિધિ રહસ અગતિ દટાતિ સૂરિ

ક્રમીસય અજ્ઞયથ કેવલ જાણદ જાણદ સમૂહી

કેવલોરિ કહવા યદન વિવરથ ॥ ૧૩ ॥

મા—જાગમ અર્થ વિચાર જુગતિ વિચાનિલ સરિ ।

વાચકવાશિવનિધાન તામુ સૌસ મહિમસિંહ

કરજોડા કર દરિ રિધિમાયિતગુણ માખી ॥ ૧૪ ॥

મા—કનકસિંહ મુગુદરધર ગુણીરિ ।

તેહનો આચર જાણિ । માણચંદર કર જોડી

ગુણ અધ્યયનનારિ યોવી મુલ્લલિતથાણિ ॥ ૧૫ ॥

માવધરી ।

Colophon.

इति उत्तराध्ययन वृत्तिसम अध्ययन गानं ॥ १६ ॥

राम धन्यासी ।

ટાલ રૂપક માલાનો ॥ ઔત્તરારાધ્યયનર કહ્યા ।

ક્રમીસર અધ્યયન ।

ગુણમંભોર અર્થ અસા સરસ સુધાવિષ વયથ ॥ ૧ ॥

સવેગી માખી નોતધરિ । રૂઢ પરમવિ દિલ જાણિ ।

દમ માવર ઔજિનવાણિ । સંવેગી ॥ આ ॥

ધન ૨ ઔજિનવર જાણત । ધન ૨ ઔજિનવર ।

મવિયથ જાણ તારથ તથો યદ અર્થ સપનાર ॥ ૨ ॥ સવેગી ॥

જે મવિ સિદ્ધા પાણિયા । જીદ અલપ સંસાર ।

અવ્ય યદ અધ્યયનર મવર ગુણર અધિકાર ॥ ૩ ॥ સં ।

गुरु मुनिनिद वाचना । विविधमुनि उपमान ।
 जोग सद्धिता किरिया करइ ते पानइ युतमान ॥ ४ ॥ सं ।
 सोलह सय पचइतरइ । यावत्त नदि रविवार ।
 आठमि दिनि अध्ययन गुरुवाया सुविचार ॥ ५ ॥ सं ।
 श्रीश्वरसरग्य राजा अउः सुविद्धित साधुसिंहार ।
 जिनसिंह मूरि पाटो धरुण कठिनं क्रिया आचार ॥ ६ ॥ सं ।
 लुगप्रधान साधु जन । श्रीजिन राजमूर्ति दाप ।
 ताम् विप्रय राजा सदा । संघ सकल आणंद ॥ ७ ॥ सं ।
 श्रीहर्षसारसद गुरुगुणट । सीम बहुल परिवार ।
 वाचना बारिज पिर जयइ । श्रीशिवनिधान आचार ॥ ८ ॥ सं ।
 ताम् सोम अल्लवचना । आतम सति अनुसारि ।
 महिमसिंह विनयजरी गुणगार मनीहारि ॥ ९ ॥ सं ।
 पंडित, गुरु वंशगुणो अविद्वत्तियम सहाय ॥
 लनकसिंह मतिमिंह मर वचन विनोद कहार ॥ १० ॥ सं ।
 भवइगुणइ जे संभलइ । तिनि घरि लील बिलास ।
 मानचंदर कर लोडिनइ भजइ बंदिष आस ॥ ११ ॥
 सवेमनी, प्राचो चितिधरे ॥

इति श्रीउत्तराध्ययनगीतानि समाप्तानि ॥ क ॥

विवरणम्—पुस्तकैः अष्टादश अध्यायनामुवाददवाणि भाषागीतानि सन्ति ।

No. 14. पाक्षिकसूत्रं । Pakṣikasūtraṁ. Substance, country-made white paper, 11×5 inches. Folia, 13. Lines, 4-11 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1862. Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete.

This work is included also in the Mūlasūtra class and contains instructions on the Mahāvratas, which are four in number. It has been described by Dr. Weber in his Catalogue No. 1926. But the extracts quoted by him do not entirely agree with our readings. We quote below passages from both, as illustrations.

Our codex begins—

॥ १ ॥ तित्यकरेय तित्ये अतित्यसिद्धे, तित्यसिद्धे, य
सिद्धे जित्ये य रिस्ते महरिस्तेयनाथं च रंदाभि ॥ १ ॥
जे अरुमं गुणरयणसायरमविराड्ठण भिच्छंसार
ते मंगल करिषा अरुमवि आराधनाभिमुद्धी ॥ २ ॥
मम मंगलमरिद्धता सिद्धा साह्य सुधट धर्माध
खंभी, गुभी, मुभी, अरुविषा मद्धं येव ॥ ३ ॥
सीगां मिथं जयाज कथंति परमरिस्ते दीप्तिधर्मधारं
अरुमवि उरुविद्धं मद्धय उचारण कटं ॥ ४ ॥

हे किते मद्धय उचारणा मद्धय उचारणा धर्माध पक्षता राह्य
भीषण वैरमण्य कृष्टा त जहा सत्ता उपायाय वायाड वैरमणं सत्ता
मुखावायाड वैरमण सत्ताउरुविद्धा दायाड वैरमण सत्ता उरुविद्धा
वैरमणं सत्ता राह्यभीषणाड वैरमणं तय खलु पदमे भने मद्धय
पायाय वायाड वैरमण सत्तां भने पायाड वायं पक्षताभि से मुद्धं वा
वायरं वा तस वा वायरं वा नैव सत्ता पाये अरुवा इच्छांने वनेधिं पाय-
अड वाया विद्या पायंयड वा इते वि अनेन समु ज्ञायाभि जावर्मावाए
तिविद्ध तिदिद्धं मथेण वायाए कायेण न करिणि न कारविणि करंतं वि
अर्चन समु ज्ञायाभि तस्य भंते उरुविद्धाभि निंद्याभि गरिद्धाभि अपाथं
भीषारभि ॥ ११ ॥

Extracts quoted by Dr. Weber.

महाव्रतोधारणं तित्यकरे अतित्ये अतित्यसिद्धे तित्यसिद्धे य सिद्धे य जित्ये
रिद्धि महरिस्ति च नाथ च वन्दामि ॥ १ ॥ जेय इमम् गुणरयणसाय-
रमिष राह्य उष भिच्छंसार। ते मगणं करिषा अवि आराधनाभिमुद्धी ॥ २ ॥
मम मङ्गलम् अरिद्धता सिद्धा साधू मुञ्च च धर्मी य। खंति गुति मुति
अरुवया मद्धं येव ॥ ३ ॥ सीसीयि सज्जयाभं करम्भि परमरिद्धि दीप्तिधर्म
उधारं। अरु अवि उरुविद्धं तं मद्धय उचारणं काउम् ॥ ४ ॥ सीकिं
तं मद्धय उचारण मगणा पक्षविद्धा पक्षता, राह्यभीषणवैरमण कृष्टा
तं जहा सत्ताभी पायाड वायाओ वैरमण सः मुखावयाओवे सः अरुवा
दायाओवे सः दीप्तिवाओवे सः परिणवाओ वे, स, राह्य भीषणाओवे तय
पदमे भने मद्धय पायाड वायाओ वे, सत्तां भंते पायाड वाय पक्षताभि
से मुद्धं वा वायरं वा तस वा वायर वा अरुवावे दोळे मद्धय सुया

वायाची वे, यम्, सर्वं भते सुसा वायं पञ्चछामि से कोडा वा सोडा वा
अहारे तसे महाभ्रम अदिहा दायाची वे, मन्त्र अदिद्विदार्थ प. से गाने
वा नगरे वा अहारे वज्रहे म. मिक्षाची वे, सर्वं भः मिक्षं प. से
दिवं वा मायुषं वा तिरकजोयाचियं वा ।

End.

ममी ते सि समामनयाचं जिहं इमं वाह्यं दुवाल समं गण्डि पडि
भगवंतं त लहासमं कामयं कांसति पासंती पूरंती पूरंती, तीरंती किञ्चंती
समं आयाप अनुपास्यतीति आराधति अहि च नाराहंमि तस्य निव्यामि
दुक्तं ॥ १ ॥

सुय देवया भगवई नांवा चरचोय कम्म संघाय

ते मन्त्र वेत्त सद्धियं ओसंनु असावरे भति ॥ १ ॥

Colophon.

इति श्रीपाची (पालिक) मूत्र सम्पूर्णम् ॥ पयचंदगच्छरा श्रीचंदनरी लिपित
प्रमाण उपर लिप्यो ये श्रीपाटलीपुरमध्ये लिपतं पं अनरचंद व्यपठनाय
श्रीरत्न दिने दिने श्रीकल्याणमनु संवत् १८६९ मितौ वैशाख शुद्धि १४
वासरे श्री ।

Extracts quoted by Dr. Weber.

ममी तेमिं खमा समयाच जिहं इमं वाह्यं दुवालसमं गण्डिपिडमं तं अहा
आदारी मृगशडा ठाव भगवाची विवाहपयति नायाधमकडाची उवाभग-
दमाची अतगड दमाची अणुत्तर ववाह (य) दमाची पण्डा वागरचार्य
विवागससचो दिष्टिवासी सव्वेहिं पि एयमिहि दुवालसंने गण्डिपिडमी भगवते
समुद्धे तमम् इच्छामि दुक्तं सुय देवया भगवई नांवावरायि य कम्म
संघाय तेसिन् छवेची सययं जिहं सुयसावरे भति । इति श्रीपाचिकसूत्रं
समाप्तम् ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् पालिकमूत्राभिधो महाजलविषयक. कश्चित्त्रैगविषयो वर्णितः ।

No. 15. प्रतिक्रमणसूत्रं । Pratikramanasūtram. Substance,
country-made white paper, 12 x 5 inches Folia, 16. Lines, 10 in a page.
Character, Nāgara. Date, Samvat 1872 Appearance, not fresh Prose.
Generally Correct. Complete

Pratikramanasūtra is included in the series, *Mūlasūtra*, and has been described by Dr. Weber in his Catalogue No. 1911. It is a guide to perform religious rites and consists of seven Prakaranas such as, (1) *Sāmayikavidhi*, (2) *Barāhavratavidhi*, (3) *Ksamīpanavidhi*, (4) *Pāraṇavidhi*, (5) *Ālocanavidhi*, (6) *Pārīvanāthastavanam*, (7) *Rārabhadevastavanam*.

Beginning. श्रीवृत्तरागाय नमः ।

अथ सामयिकप्रतिक्रमस्थानिधिलिख्यते । नमो अरिहताय नमो सिद्धाय नमो आश्रियाय नमो उवज्ज्जाय नमो क्षीए सत्तसाहय एवो पंच नमुक्तारो सत्तपापययानुचो भंगनाथ च सत्तसं पठमं वृद्धं संगतं । वंदनाविधि इच्छामि खमासमथो वदोत् जावणिजाए निस्सहीचाए मत्थेय वंदामि पुण्णजी इत्याकार भगवन् श्रीहराई सुद्धदेवमी सुवतप-
मरौरनिरावाध सुवस्यम जातरा मुये निरमय इहेमी पुण्णजी चाता प्रथमसामयिक लेवा सवधिमुद्धपती थीती उपकरण पूंछणी पडिक्किय कथो धोके उक्का होयने इरिया वही पडिक्कनमी इत्याकारेण संदिस्सइ भगवन् इरियावडियं पडिक्कमामि इत्थं इच्छामि पडिक्कमित्तु इरियावडि याए विराइयाए ममयागमये पावइमये इरियइमये उभा उत्तुग पय-
गदमगडौनइ उभा संताया संकसये छिमे कीवा निरेंदिया एकिंदिया वेइदिया नेइदिया श्रीगिंदिया पछेदिया अभिया वतिया लेखीया संघट्टिया पराविया किलाधीया सत्तविथा ठाउउट्टाथसंक्कमीया कोविया उववरीठिया मत्थ मिच्छामि टुक्क' । तस्य उत्तरोकरयेण पारच्छत्तकरयेण विमीही-
करयेण विसक्कीकरयेण पावाय कयाय निग्वाए निहाए ठामिकाउसग्ग अत्तत्त ऊससेय निस्सये धासएयं वीएयं उभाएय सुद्धेयं वायनिस्सुगेयं भमलीपिक्कमिच्छाए सुद्धमेहि अमसथानेहि सुद्धमेहि वेलसथालेहि सुद्धमेहि दिइयंथालेहि आगारेहि अथगी अरिरावोयो छइमीकाउसगी जाव अरिहंताय भगवंतायं ममकारेण न पारेमि भाव कायं ठायेण मूलिण कालेयं अयाय वीसरामि ।

Extracts from Barāhavrata :—

प्रथम भवकार पोच्छे सोमस्स पोच्छे नमोत्तुय पोच्छे गृहनेवादिवा पोच्छे कथमुद्धकिळे ए कइया इच्छामि खमासमथो वदितुं जावणिजाए निस्सहीचाए अथ जावणिजेमि उगाइं निस्सहीचही काय काय-

संकायं कायं समन्विजोयं त्रिस्तासो अपाकिंस्तानं वज्रसमपमे दिवसो
 वेदतो ज्ञतामं ज्ञत्वाथे जंच मे पाममि यमासमसो इहाथै उमा हीयके
 कइथा देवसोभं देवसुधं आवसोथाए पडिक्कमामि यमासमसायं देवसो
 थाए आसायथाए तिप्पोसंनिशराए तं किंविमिच्छाए दुक्कहाए वयदुक्कहाए
 कायदुक्कहाए कोहाए माथाए मायाए लीभाए मज्जकाजियाए मज्ज
 मित्योवधाराए मज्जवन्नाए कमथाए आसाए थाए तिप्पोजो भेदे वमिथो
 आइयारको तस्य यमासममे पडिक्कमामि निदामि मरिहामि अपाए
 वीमरामि १ जे आथपके पडिक्कमे वीवसोथो चेइयारको १ रातिके
 राइयो चरेयारको १ पसोके पसोयो चरेयारको १ चौमामे चउत्थानो
 चरेयारको ४ मवच्छरोथे मवच्छरोथो चरेयारको १ ए दाव पडिक्कमेइ
 अविध कइथा १ ।

Extracts from Kṣamāpapaṇḍi :—

वीदे होयके कइथा जोमे पवरकायं यमाययमायरागदीसविमएणं अवयव-
 कयंतं निदे अथमोपविषकयं सज्जं १ जन्मभवे अहियरणं कुल्लमवी जण
 म्मिमे अथीत अहियरणं निदे अप्पायं वो मरामोति १ अतथा परत्ता उम-
 यत्ता ली आरंभो कयकारिया अथमोए तं निदे तथ गिरहामि १ जीवा
 कम्मवसुसाउ ममंति संसारसावरे घोरे वमत्तकामहेउ अविद्या दुष्मिनि तं
 निदे ४ आशियानिमज्ज लज्जाभयदासकोइमार्गं भविषं अरिहेइं तइ
 मवि नत्थि अविमंदिही जच मए विवरोयं अइवाहोथ अहिरत्त १ सद्-
 द्दिउ उवदिइं कम्मविमेष उइय भवपणे मिच्छामि दुक्कडित्तु ति करण-
 सुहेण भावेण ७ जेमे आरंति जिवा अवरदासेनु जेसु ठावेसु तं तइ
 आलीयमि उवडिथी सज्जभावेण ८ अरिहंतसमथसंधे देवमणुसतिरिय
 नेरइयं जेहेइ अवरया वडिथा पाममि ने सज्जे ९ वड्डित्त सुइवरयामो
 मम चित्तभावमुहुसप्पमो नाथ तव विषाथे पम्मे अरिहे समथे तइमिधे
 १० इति पडिक्कमथा मूत्तहेसोच मनवलायो होय वचन पत्त्या होय काया
 चलो होई पागलो पाठ धोई धोइलो पाठ आये कथो होय अचरमाथ
 पदसातमरहीन कइथा होय वीतरामदेवजीउ तुम्हारी सावि गुरुदेवजी
 तुम्हारी भावि तम्समिच्छामि दुक्ककं १ इहा बैठके दादनादेवा धोके
 मज्ज मज्ज, आलीचनं वंदनं पडिक्कमनां पपीयं मयामि, वीमामे
 वीमामो मयामि मवच्छरो मयामि इति यमावपविधिः ।

Extracts from Ālocanavidhi :—

अथ आलोचनविधिः । इत्याकारेण मुद्रिमुद्र भगवन् आभीषया आसी-
 रसि इत्यं नाथके विषे दंशणके विषे चारुके विषे वीर्यके विषे अतीकर्म
 वतीकर्म अतीचार अनाचार भग्न करि वचन करि काया करि दीप छाती
 होइ ती मिच्छामि दुक्कडं १ एका असंयम सेव्यी होइ ती मिच्छामि
 दुक्कडं १ दोहप्रकार रामसेव कीयाहीव ती मिच्छामि दुक्कडं १ तीनदंड
 मगदंड वचनदंड कायदंड अतीग दंडामाहिं कीई दंड कीयी होइ ती
 मिच्छामि दुक्कडं १ तीन गुप्ति मगगुप्ति वचनगु कायगुप्ति तीन गुप्तां
 के विषे कीइ मगका अण्यवसाय भला न प्रवर्त्ता होइ तेमिच्छामि दुक्कडं
 १ तीन सत्य भावासत्य निवासासत्य मित्यादंसत्य तीन सत्य कीया
 होइ तस्य मिच्छामि दुक्कडं १ तीन राग द्विदराग खेदराग कामराग
 कीया होइ तस्य मिच्छामि दुक्कडं १ तीन विराधयं भावविराधना दंसय-
 विराधना चारिदविगधना कीया होइ तस्स मिच्छामि दुक्कडं १ आर
 कथाय कीधमानमायासीभ कीया होइ तस्य मिच्छामि दुक्कडं ४ आर
 सदा आहारसंज्ञा भयसज्ञा मेघुसंज्ञा परघसंज्ञा ए आरसज्ञा माहिं काइ
 संज्ञा कीयी होइ तीमिच्छामि दुक्कडं ४ आर कथा कीकथा भक्तिकथा
 दंसकथा राजकथा आई वि कथा कीयी होइ तीमिच्छामि दुक्कडं ४
 आर ध्यान चारतध्यान वीइध्यान धर्मध्यान एकध्यान कीइ पाइव ध्यान
 धापी होइ तस्य मिच्छामि दुक्कडं ४ सब्बे पान सब्बे भूया सब्बे सत्ता सब्बे
 जीवा एइया होइ तस्य मिच्छामि दुक्कडं ४ दौषप्रसाद अइविउयकसाया
 निंदविगहाय संवणी भविषा ए पांच पमाया जीव पाडंति ससारीए
 माहिं कीई प्रसादकीया होइ तस्य मिच्छामि दुक्कडं ५ पांचप्रकार
 समकित दुषण धरसका कथा विगत्यापर पासंडी प्रसंडीपर पासंडी संदुवी
 कीइ दुषण खाना होइ तस्स मिच्छामि दुक्कडं ५ पांच किरिया पाइकी
 अइगरकीया पाउसीया पारभावनो किरिया पापायचारंभीया परीगहीया
 मायदुद्धिया ए पांचकिरीया सेवो होइ तस्स मिच्छामि दुक्कडं ५ पांच
 कामकागुण शब्दरूपरसग्राहकरस पांच इंद्रीकेते विउ विधेने काइ मोकल्या
 भेल्या होइ तस्य मिच्छामि दुक्कडं ५ पांच अनुव्रत मायानुपातमयावाद-
 अदशादाभेदुमपरिउइ इनके विषे दोष लगा होइ तस्स ५ पांच
 मुमति ईर्ष्यामुमति मायासुमति एषणामुमति उच्चरपासवत्तल
 जल्लभघाथपरिहानवीधामुमति सामयिकपडिकमत्ता एसा माहिं विरीधि

'हीय तैमिच्छामि दुक्कडं' ३ छ लीया कण्णनीलतेजपतनकापीत छले-
 खामाहि पाठवो लेखाव्वाइ छोईं भलोलेखा न ध्याई छोईं तस्स मिच्छामि
 दुक्कडं ६ षट्द्रव्य चर्यासिकाय अधर्मासिकाय आकासासिकाय पुद्ग-
 लासिकाय कौवासिकाय कालासिकाय ए षट्द्रव्यभो भावभेद न जाण्णी हीय
 तस्स मिच्छामि दुक्कडं ६ सातभय इहलीकपरलोकआदानअकखान्-
 मरणअतीकजीवअभय ए सात भय माहि कीइ कौया छोइ तस्स
 मिच्छामि दुक्कडं ७ सात कुविसन द्यूतमांसभववीसददानकरिवीपरनारि-
 वेग्गामनपातकधीरी ए सात कुविसन सेव्या छोइ तस्स मिच्छामि
 दुक्कडं ७ आठमद जातिमद कुलमद वलदपसपयुतऐश्वर्यलाममद ए
 आठमदो माहि मद अईंकार कौयी छोइ तच्छ मिच्छामि दुक्कडं ८
 आठकर्म ग्याणावरणी दर्शनावरणी वेदनो मोहणी आयुनामगीअचतराय
 ए आठकर्म कौय कसीअठावम प्रजातिवंधन हीय तै मिच्छामि दुक्कडं
 ८ आठप्रकार ना अतीचार कर्म बिबि बहुमाणि सबइणि तट्ठाय निज्जवणे
 रंजणएअठे तइभयं अठे वयदाअमायाउ पदता गुणता नाएकी बिबि अतीचार
 खगा छोए तरस मिच्छामि दुक्कडं ८ आठ समकितता अतीचार निंसकिय
 निरुपिय निज्जनिगात्थ अमुटदिहीय अथवीइ दिरीकरणी बल्लवभावणे
 अइ १ एक अतिचार समकितकी जे खगा हीय तस्स मिच्छामि दुक्कडं
 ८ आठ अतीचार चारिए विराधना पांच सुमति तीन गुपतिकी विराधना
 कौधी हीय तस्स मिच्छामि दुक्कडं ८ मववाइ जल्लचर्यकी बिबि दूवण
 खगा छोइ तस्स मिच्छामि दुक्कडं ९ नवतत्त्व जीवतत्त्व अजीवपुण्यपाप
 आश्रव भुवर नीर्जर बंध मोच ए नव पदार्थ मूर्धारजाण्णा न हीय तस्स
 मिच्छामि दुक्कडं ९ नव जीवाथा वृषधणनारीनरसुरअप्परौअचप्पवीया
 रणं सठत्तं दरिदत्तं वइ जेन नव नियाणा ए नव नियाणानाइ कीईं कौयी
 तस्स मिच्छामि ९ दस प्रकारकी मिथ्याल असंगी भगवत्ता संगी असंग
 सत्ता अक्षमं अक्षयत्ता अण्णे अक्षयत्ता अजीवे जीवत्ता असाइसाइसत्ता
 साइसाइसत्ता अइवे देवत्ता देवे कुदेवत्ता दसप्रकार मिथ्याल सेव्ये
 छोइ तस्स मि. १०

इगारै अग आचारणि भूव्वठाइ ठाणांन, समवायं भगवत्तो चाता उपा-
 सकदमा अंतगळ अणतरो राईप्रत्ययाकरण विपाकसूत्र इगारै अग माटै के
 अग सईयो प्रकथी न छोईं तस्य मि. ११ इगारै प्रतिमा श्रावकको
 दंसवयसामाद्वयपोसइपठमायु' अत्थमसंघिते आरंभ पेसठ दिइ वजए

સમયમ્ એવ દ્યારદ્વ પ્રતિમા મુખી ન સરદહી હોય તમ્સ, ૧૧ વારદ્વત
 યાવકતા પાંચ અનુવ્રત યુક્તાઃ યાયાત વેરમર્થ યુક્તાઃ મૂસાવાયાત
 વેરમર્થ ૧ યુક્તાઃ અદનાદાયાત વેરમર્થ ૨ યુક્તાઃ મેહયાત વેરમર્થ ૩
 યુક્તાઃ પરિયાત વેરમર્થપાંચ અનુવ્રત । ત્રીન ગુણવ્રત દિમવિદિસપરિમાષ ૧
 મીચ્છે એ મીગપરિમાષ ૨ અનર્મદંડપરિહાર ૩ ઇતીન ગુણવ્રત । ઇમદ્વ
 વ્રત ૧, દેમાવગામિવ્રત ૨ સીમદ્વવ્રત અતીતર્થવિભાગવ્રત અચાર મિષા
 વ્રત એવ ૧૨ વારદ્વવ્રતકે વિવે દૂષણ લક્ષ્ય હોદ્દ તમ્સમિઃ ૨૨ તેરદ્વ કાઠીયા
 ખાલમ્સ સીક વત્તા યંમા કીદા પમાય કિષ્ણતા મયસીમ અત્તાવાવિવે
 પત્તુદ્વલા રમયા તેરદ્વ કાઠીયા કોદ્ કાઠીયા કોયો હોય તમ્સ મિચ્છામિ
 દુક્કઠ ૧૩ અવદે નિયમ સચિત્તદિદ્વિનિય પાલકિત મીલ વત્ત કુમુમેસુ
 વાદ્વ સયણ વિવેવણ અર્ચન દિનિ જાણ મત્તેસુ એવવદ નિયમ સેદ્દ વીતમ્સ્યા
 છાન હોય તમ્સ મિચ્છામિ, ૧૪ પનરદ્વ કર્મોદાન । ઇંગાલકર્મ ૧
 વલકકર્મો હાફો । માફો । કોહો । દત્તવાણિય । જાવવાણિય । રસ-
 વાણિય । કૈશવાણિય । વિવવાણિય । યંમોલકકર્મ । નિલેવન ।
 દવદાણ । સરોવર । અસતીપોલકર્મ ૧૫ । પનરદ્વ કર્મોદાનમે કોદે
 કર્મોદાન લગાફોદે તમ્સ મિ, ૧૬ સીલદ્વ કવાય કૌ ધીલતો આર કોલક
 આર માનકો આર માવાકો આર સીમકો સીલકવાય સીલદ્વ કવાય
 કૌ ધીલતોમે વષ પચા ફોદે તમ્સ મિ' ૧૭ સતરે વવદારજાનાં વસો
 કલ્યા મેલ્યા હોદ્દ તમ્સ મિચ્છામિ દુક્કઠ ૧૭ અટારે પાપછાન પ્રવાદ-
 વાદદ્વવાપાદઅદત્તાદાનમેયુનપરિવદ્દકોષમાનમાયાલોભરાગદેવકલ્લદ્વઅભ્યા-
 વાણેસુનરતિ-અરતીપરપ્રવાદમાયામોદમિધ્યાદંસનસલ્ય એ અટારદ્વ પાપ-
 છાન સેવ્યા હોદ્દ સેવાયા હોદે સેવતાનુમોયા હોદે તે મન કરિ વચન
 કરિ કાયા કરિ દૂષણ લાયા હોય તમ્સ મિચ્છામિ દુક્કઠ ૧૮ । રતિ
 આશીયણા મંપૂષે ।

These extracts will give some light about the nature of work. It is followed by Pārāyanavidhigīthās which are five in number and the text is finished with them રતિ પદ્ધિજ્ઞમણ્ય સમાપ્ત । After wards the Nāgaris' recitations of the text are appended અથ નાગોરોજુક્તાનો પદ્ધતિર્લિખ્યતે ।

This is followed by Pārāvanāthajistavanam, Śrīṣaṁbhajistavanam, and Samvacchari Śikṣā. Of these the last mentioned text consists of five lines only so we quote it in full.

अथ संवत्सरी प्रियाय ॥

अधोर्नगजकुञ्जं चार्द्धमा संजमी तयो देवानितं नमं संति जग्य धन्वे
सयाम्पे १ जडा धन्वत्य पुष्केसु भमरी चावरेय नवपुष्प कलामर मोय
दोषेह अपपर्यै २ एषेय समचक्रता जे शोए संति साङ्गो विहगमार
पुष्केसु दावधने सवचरयान् वयं विग ज्वभंमो नयकोई अहन्ई अडा-
गडेसु परयेते पुष्केसु भमरी जडा ३ सङ्कारभमा वृडा जे भवति
अवध्विशा माषादिंदरी यादता तेच वृद्धनि साङ्गोति वेनि ४ इति
श्रीवह्निमयममं संपूर्णम् ॥ संवत् १८०२ रा मिति आषाढ शुदि १
दिने शोपते श्रीनगराज । श्रीवचरभनवरमये । श्रीवार्द्धनापनी ०मा
दान् ॥ श्री ॥ श्री ॥ श्री ॥

विवरणम्—शिवशोणं प्रतिक्रमणसूत्रानिधनैवसंयम्यविशेषः ।

No. 16. प्रतिक्रमणसूत्रं । Pratikramanasūtrañ Substance,
country-made white paper, 12x5 inches. Folia, 8 Lines, 10-11 in a
page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1772. Appearance, not fresh
Prose. Not correct. Complete.

The codex contains a part of the Pratikramanasūtra, entitled
Thuiti(Thuti)maṅgala and includes six Āraṇyakasūtras as indicated
by the colophon इति श्रीवह्निमयमं संपूर्णं ए नृकोट्यारवकाचारमन्त्रादीनां साङ्गोटी.
Sāḍvānyakasūtram has been described by Dr. Weber in his Catalogue
No. 1911 but his extracts do not agree with ours. Our text begins—

श्रीश्रीनारायण नमः ॥ वंदामि । नमस्त्वामि । आरेमि । समाचेमि ।
कलाचं । नमस्ते वय । वेहवं । पञ्चवासानि । ए वादवाना वाव भनवनी
प्रमृष्टममये जे इवइ आरम्यदनी सूत्रो ॥ अथवना सूत्राठ अमुकम-
चरी कहीपकर ॥

नमी अरिहताचं । नमी सिद्धाचं । नमी आरिहयाचं । नमी सवभादाचं ।
नमी शोए भन्वसाङ्गचं । एषो पंच नमीकारो । सवधारदधामचो ।
भनवाचं अंमयेमि परमं इवइ भनमं ॥ १ ॥ पाद १ । अथर ११ ।
इत्यामी पद्विभित्तं । इतिवा वदिचार । विगावचार । नमवादनये ।
वावचमये । श्रीवचमये । इरेवचमये । नमसाङ्गं । पञ्चररा ।

महीमकड़ा। मंताया। मंजमने जेने ओया। बिराहिया। एमिदिवा।
 मेदिवा। मेदिवा। अउरिदिवा। एविदिवा। अमिहिया। वतिया।
 सिमिया। मंघाहया। मघहिया परिवाविया। किलासिया। उद-
 बिया। ठायाउठाचमंकाभिया। जोवियाउ। विहरीविया। तिस-
 मिस्यसि दुककडं। तिस उतनीकरणेचं विसीहीकरणेचं। विसली-
 करणेन यावाचं निग्धाए निग्धाए। ठामि काउरुमं पद ११
 कावसुगाना भागार सद्धमि जाणवा। आधत्तक समिणं। नीसुसेचं।
 खासिणं वीण्य। भुछाएण। ३। उदुएणं। वायनमिगणं। भग्निए।
 ८ पित्तमुखए ८ सुदनेहिं। अंग मसालिहिं। १०। सुदनेहिं खेस-
 धालिहिं। ११। सुदनेहिं दिहसुखानेहिं मय काहएहिं आगरेहिं अमगी
 अग्रादिउ। ह्ममंकाउ सकगी। जागूअरिहंताचं। भगवताचं। नमी-
 कारेचं। न पारेमि। तावकाचं पद १४।

End.

पदि १६ छट्टु आवग्नक कहि छह। बंदना निरागारी पचछाण। एम
 करवा दिव सचरमं पचछामि। अउविह विहारे। असण। पाचं।
 खादिम। सादिम ४। अनत्तण भीगेण वो मिरामि १ उनी सूरि नम-
 छार सद्धि। पचछामि अउविहंदि। आहारं। असणं। पाचं।
 वाइनं। साइनं। सहसहार। असण। पाच। वाइन ४ अनत्तण
 भीगेण १ सहसमारिणं २ नीमिरामि ३ इत्यादि क दम। एचछवीण भाहिं
 सगारी तथा निरासी। यथा सगति पचछान करह ३ एहट्टु आवग्नक
 सम्भूचं ३ बेसी करीमं। नमीतण्य। अरिहंताचं। भगवताचं। अह
 मराय। तित्थवराण। सयमवज्ञाण पुरिसुत्तमाय। पुरसनीहाण।
 पुरिसवरपुडरीयाच। पुरसेवर मंधवीणं खोगत्तमाय खोगसीहाण।
 खोग होयाचं ओवदवाय। खोग ईवाचं। खोगवहुं सराचं अमवदवाचं।
 धममावहोचं। धमवर वावुरत अकवहोपम्। दीवोताचं सरवर
 पइठठा। अपविहवरयाचं सचधरणं वि अट्ट छट्टमाचं। जिनाचं।
 साधयाचं। तिग्गाचं। मारयाचं। बुद्धाचं। रीहियाचं। सुताचं।
 मो अमाचं। सबउचं। सबद्विसीयाचं। मिममयल मरु अमर्यत।
 मखयमय वाह्यासुपुमरावति। सिद्धमर नामधेयं ठाय सम्पत्ताय। १।

Colophon.

इति श्रीसुद्धिभट्टले सम्पूर्ण १ सूचीक आवकला आवग्नकानो विह
 जाणवी इति श्रीपट्टिकमणी सम्भूचं स १००२ लिखतं आध्यात्मलि ॥

वक्ष्यते वा इदं कुर्वन्ना मुम भवतु कल्याणमस्तु निष्कपाडकयोः ज्ञानाग्रम सु-
जयणा करो वंचयो ॥ श्रीः ॥ वः ॥

विवरणम्—यह (वर्णन) सूत्रसहितं पठिक्रमसूत्रमत्र वर्णितं ।

No. 17. प्रतिक्रमणसूत्रं । Pratikramanasūtram. Substance, country-made white paper, 12×4 inches. Folio, 9. Lines, 11-12 in a page. Character, Nāgara Date, 1 Appearance, old, and writing injured in many places Prose. Not correct. Complete (without lophon).

This text though entitled Pratikramanasūtram yet its readings do not agree with those of the previously described ones ; besides several stutis, such as, Annapūrnāstuti, Pañcamīstuti, Tīrthajastuti, Maunakāda-istuti, Ādijīnastuti, Setunjayastuti, etc. have been appended to it.

beginning. श्रीजिनाय नमः यमो अरिहताय, यमो सिद्धाय यमो चावरियाय यमो उवन्नायाय यमो लोए सत्त्वसाहयं एवो पंच नमुक्कारा सत्त्व पावयवायवो संग्रहाय च सत्त्वैति पदमं इह १ मंगलं १ गुरु ३ लघु ११ अक्षर सत्त्व १८ पद ८ संपदा ८ लघु सत्त्वो २ रिसहस्रं गुरुजित पदमैति जिह लघु वीर सत्त्वैर मङ्गल तद् अष्टादि सुवि सुवय मङ्गल पाठ दुह दुहिय खमलं अक्षर विद्विजितित्यक्षर विह्वं दिवि विद्विजितिकेवि तीषायागय संपदं वहुं जिह सत्त्वैति १ ।

End. विमलाम्बुजमङ्गलजिनवर आदिजिनैर्द निम्नं निरमोदो केवल ज्ञानदिग्द ज पूज्य निवाण् वारधरा आचंदसेतुं निगिरिमिधरेण मो सम्राट्पदं १ इह पञ्चवीसो मां अष्टमादिकजिनराय लघोकाय अतीते पतत पीवीसो दाय ते सुविद्वज निरिवर आतो अरयो ज्ञाय इममातो काले आचर्यं सवि मुनि राय २ श्रीष्टभना गवधरपुंडरीक गुणवत दाविम अंगरचना कीधो जिह मङ्गल सवि आनममाहि सेतु जुषः इम मङ्गले भावो जिहमधर सेवो अरियि चित्त २ अक्केसरियोमङ्गल इवमुह सुरवार जल्य सेवा-कारण दायै इह उदार देवचद्रवामये सवि जगमे आचार सवितीरय माहि सिद्धाचल निरदार ४ इति सेतुचयन्तुतिः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् कतिपयान्तुतिनिधये. मङ्गल प्रतिक्रमणसूत्रमपरं वर्णितं ।

No. 18. प्रत्याख्यानभाष्यम् । *Pratyākhyānabhāṣyam.* Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 3. Lines, 5-11 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, torn in parts. * Prose. Generally correct. Complete.

An explanation of the *Pratyākhyānas* which according to the Jainas are ten in number. An abacuri or commentary on this work has been described by Dr. Weber in his catalogue No. 1916.

Beginning. ॥ ६० ॥ दसपञ्चाश १ अत्रविंश १ आहार ६ दुर्बोसगारय दुरता ॥
दमयितुं ५ सोम विग्रहं यय ६ दुष्टभंगा ० हस्तुति ८ फले ८ । अवागय १
महक्कत १ कोटोसुद्धि ३ निर्दष्टि ३ अष्टमार् १ सानार ५ निरवसेलं
परिमावक्क' ८ साकय ८ वा ३० ।

End. पञ्चाश १ मित्रं सेविकुचः । भाष्ये जिगृह्यद्विह' पता अर्पत जीवा ।
सासय सुखं अथवाहं ॥ ३८ ॥

Colophon. इति प्रत्याख्यानभाष्यं समाप्तमिति भद्रं ॥ ३८ ॥ कल्याणमस्तु धर्म भवतु
शमयभंश्वर ॥

विवरणम्—प्रत्याख्यानभाष्याभिधीयतेनित्यश्वोऽयम् ॥

No. 19. प्रतिक्रमणसूत्रं । *Pratikramapasūtram.* Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 8. Lines, 10-11 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1772. Appearance, not fresh. Prose. Not correct. Complete.

The codex contains a part of the *Pratikramapasūtra*, entitled *Thuiti Mangala* and includes six *Āvaśyakasūtras*, as indicated by colophon इति श्रीसुहृत्तिमहर्षेण सम्पूचे ए सुबोक्त शावकना श्री आवाशकानो विधजाणकीठी *Saḍāvaśyakasūtram* has been described by Dr. Weber in his catalogue No. 1911 but the extracts quoted by him do not agree with our text. Our text begins.

श्रीश्रीतरावाय नमः । वंदामि । नमंसामि । स्तारेमि । समासेमि ।
कलाचं । भंगलदेवधं । वेदधः । पञ्चुवाप्तमि । ए वादवानो पाष
भगवदोपसुधसूत्रमध्ये कै हवह आवाशकनी सूत्रना ६ अष्टयलना मूत्रपाठ
अनुक्रमकरी कहीयकर ॥

नमो अरिहताय । नमोसिद्धाय । नमो चायतियाय । नमो सव-
 भायार्थ । नमो लोए सव्व साङ्गणं । एमी पंच नमोकारो । सव्वपाव
 पपासणी । मंगलायं च सन्नेमिं पट्ठमं इवइ मंगलं ॥ १ ॥ पाद ५
 अचर ३५ । इच्छामि पट्टिकमित्रं । इरिया वट्ठिपाए । विराट्ठिपाए
 गमवागमणे । पायकमणे । वीयकमणे । इरेयकमणे । उम्माउत्तुंग
 पयगदगा । महीमकडा । संताणां । संकमने जिमे जीवा । विराट्ठिया
 एगदिया । वेदिया । तंदिया । अउरिदिया । पट्ठिदिया । अमि-
 द्या । वत्तिथा । खेमिथा । संघाडया । संघट्टिया परिपाविथा ।
 किलामिथा । उदविथा । उआउठाचं संक्कामिथा । औविथाउ ।
 विहरोविथा । तिसु मिय्यामि दुक्कं । तिसु उज्जयोरुणं । पाय
 वय करयेयं । विमोहोकरयेय । विमुक्कोकरयेयं । पावायं कमायं
 निग्घाण निहाए । ठामि काउमूसमं पद २१ ।
 अंतमं चानेहिं सुद्धमेहिं पैलसंचानेहिं सुद्धमेहिं दिहसंचानेहिं एवमाहं
 एहिं आमारिहिं अयमी अविराट्ठोयी इद्धमेकाउमयो जाव अरिहतायं
 भगवताय नमोक्कारेय न पारेमि भावक्कायं ठामेयं मृणीयं कालिणं
 अण्णायं धी मरामि ।

Extracts from Varāhavrata—

प्रथम नवकार दोष्टे सीमय्य दोष्टे नमोत्तुयं दोष्टे सुद्धमे वादवा दोष्टे
 कवामु इविके ए कडवा इच्छामि यमाममणी वेदितुं ज्ञावविजाए दिक्कडो-
 चाए अणु ज्ञावडमीमि उगणं नियडोचडो काहं कायसकायं कायं यमवि
 ओहं किलामी अयकिलतायं वल्लसमेय मे दिवसी वैक्खंती जतामे जन्नायं
 जव मे यामेसि यमाममणी इहमे नमा दीयके कडवा दीवसीय वैक्खं
 आवमीचाए परिक्कमामि यमाममणायं दीवसीचाए आमादवाए,
 तितीसं नियराए अ किंचि मिय्याए दुक्कडाए अदुक्कडाए काय
 दुक्कडाए कोडाए मायाए मायाए छीमाए सव्वकामिदाए सव्व-
 मित्थीवयाराए सव्वधन्नाए कम्मणाए आयाए चाण तितीओ भेट्टं वसिथो
 आइयारको तय यमाममणि परिक्कमामि दिदामि मरिदामि अण्णायं धीम-
 रामि २ ओ आयवके पट्टिककमणे दोवसीयो अइयारको १ रामिके राइयो
 अइयारको २ पयोके पयोयो अइयारको ३ आमामे उत्तामी अइयारको ४
 संवत्थीयो संवत्थीयो अइयारको ५ ए पंच पट्टिकमणेइ अविध कडवा ५ ।

Extracts from Kramāpaṇavidhiḥ—

दोष्टे नमा दीयके कडवा ओमे वररक्कायं अमाचपमावरामदीमविमणं

अथयथकथं तं निंदे अणमीएवियकथं सव्वं १ जग्गभवे अदिगएणं सुट्ठभवे
जग्गत्थि मे अत्थीतं अदिगएणं निंदे अय्याण वीसरासीति २ एतद्वा परद्वा
उभययथा जी पारंती कथकारिया ग्गमीए तं निंदे तं च गिरहामि ३
जीवा कम्मवत्थाउ भवति मसारमायरे धीरे धम्मत्थकामहेउ अविद्या
दृष्टमि तं निंदे ४ आनिवानिमसं मज्जाभयद्वासकीदमाईयं भणियं अरिहं
तद्ध सवि नत्थिअत्थिमंदिदी ज्ञं च कए विवरीयं अहता होण अदिहंतं ५
सुद्धिउउ उवट्ठिउउ कम्मविसेण उदय भव अने मिच्छामि दुक्कडित्तुति
करणमुत्तेण भावेण ६ त्रिमे ज्ञाणंति जिणा अवरहामि मुत्तेमु ठाणेसु तं तद्ध
आलोयमि उवट्ठियो मव्वभावेण ७ अरिहंतं समणंसे द्वेमणसतिरिय
नेरइये जे कीइ अवरया अहिया धामोमि ते सव्वे ८ बुद्धित मुद्धपरधामो
मम चित्तभायमुद्धसम्मतो नाथ तव विघाणे धम्मे अरिहंते समणे तद्वा मिथे
१० इति पडिकमआमत्तके बीच मज्ज न लायी होय वचन अथ्या होय
काया अतो होई आगली पाठ पीछे दीहली पाठ आगे कथी होय अथर
माच ५६ अवर होन कछा होय बीतरागदेवजोड तुम्हारी सावि मुद्धदेवजी
तुम्हारी सावि तच्छमिच्छामि दुक्कड' १ इ'डा देठके बांदया देया पीछे
सज्ज सज्ज, आलोयता बंदना पडिकमणां पदीयं भवामि, बीमणे तीमासी
भवामि सुवच्छरी भवामि इति समापणविधिः ।

Extracts from Ālocanavāḍḍhih—

अथ आलोयणविधिः । इत्याकारेण सदिसाह भगवन् आलोयणा आलो
एमि इत्थं नाथके विषे दंसणकेविषे चारतके विषे बीर्यके बीषे अतीकथं वती
कथं अनीवार अनाचार मज्जकरि वचनकरि कायाकरि दोष लागो होइतो
मिच्छामि दुक्कड' १ एक अमंथम सेल्यो होइ तो मिच्छामि दुक्कड' १
दोइ प्रकार रामदेव कीया होय तो मिच्छामि दुक्कड' १ तीन दंड मनदंड
वचनदंड कायदंड ए तीन दंडासाहि कोइ दंडकोयो होइ मिच्छामि
दुक्कड' २ तीन गुणि मज्ज गुणि वचन गुणि कायगुणि तीन गुणां के विषे
कोइ मतका अण्ववसाय थला न प्रवर्ता होइ ते मिच्छामि दुक्कड' ३ तीन
सल्ल मायासल्ल निवासासल्ल मित्यादणसल्ल तीन सल्ल कीया होइ
तस्य मिच्छामि दुक्कड' ३ तीन राग हट्टिराग खेड्डराग कामराग कीया
होइ तस्य मिच्छामि दुक्कड' ३ तीन विराधणा नाथविराधणा दंसणविराधणा
आरिवविराधणा कीया होइ तस्य मिच्छामि दुक्कड' ४ चार कथाय त्रीध-
मानमाथालीम कीया होइ तस्य मिच्छामि दुक्कड' ४ चार मज्जा आहार-
मंज्जा भयसंज्ञा भेदमसंज्ञा परिणहसंज्ञा ए चार मंज्जा भादिं काइ संज्ञा

कोषी होइ तोमिच्छामि दुक्कडं ४ प्यार कदा सोकदा भक्तिकदा देसकदा
 राजकदा कारवि कदा कोषी होय तोमिच्छामि दुक्कडं ४ प्यार ध्यान
 पारतध्यान रौद्रध्यान धर्मध्यान पुत्रध्यान कोइ पादउ ध्यान ध्यायी होइ
 तस्य मिच्छामि दुक्कडं ४ मुखे पाण मुखे मुखे मुखे मुखे जीवा एइया
 होइ तस्य मिच्छामि दुक्कडं ४ पंच प्रसाद भद्रं विसय वसाया निंदा
 विगहाय पंचमी सविद्या ए पांचपमाया जीवै पाईति संसारोप माहि
 कोइ प्रसाद कोषा होइ तस्य मिच्छामि दुक्कडं ४ पांच प्रकार समकित
 दूषण परमंका कंथा विगत्या पर पासडी प्रमंसापर मामडी मुंघुवी कोइ
 दूषण लावा होइ तस्य मिच्छामि दुक्कडं ५ पंच किरिया आइको बइगर-
 ५ पोया पाउसीया पारतावयो किरिया पाणाय बारभीया परीगहीया माय
 हुतिया ए पांचकिरीया सेवी होय, तस्यमिच्छामि दुक्कडं ५ पांच कामुकागुण
 मन्दपरमप्रायसरस पांच इटोकी ती विस विषे मै काई सोकल्या कल्या
 होइ तस्य मिच्छामि दुक्कडं ५ पांच अमुन्नत प्राणादुपात सवावाद चदता-
 दान मैथुन परिषद इतके विषे दीय लाग्य होइ तस्य ५ पांच समिति ईपां
 समिति भाया समिति पयसा समिति चहार पासवण पैत्र जलसंचायपारश
 वणीया समिति सामाधिक पढिकमया पीसा माहि विराधि होय ते
 मिच्छामि दुक्कडं ५ इ निशा कुणगोसतिप्रपतनकायोत क सिस्सामाहि
 पाउवीइया आइ होइ भवी कल्या न ध्याई होई तस्यमिच्छामि दुक्कडं ६
 बद्धव्य बर्मानिकाय चषणामिकाय आकाशासिकाय पुद्गलासिकाय
 जीवास्तिकाय कालासिकाय ए एद्दव्ययो भावरुद न जाण्यो होय तस्य
 मिच्छामि दुक्कडं ६ सातभय इइलीक परलीक आदान अकल्यात्तरस
 अष्टीकजीवचभय ए सात भय माहि कोई भय कोषा होई तस्य मिच्छामि
 दुक्कडं ७ कुविसन युत्तमसि भयवी मद पान करिबी परनारि वेइयागमन-
 पातक थोरी ए सात कुविसन सेव्या होइ तस्यमिच्छामि दुक्कडं ७ आठ
 मद जातिमद कुलमद बलपतपदुतपेइइयाभमद ए आठमदो माहि मद
 अंधकार वीयो होइ तस्य मिच्छामि दुक्कडं ८ आठ कर्म ग्यानावरणी
 दर्मानावणी वेदनी सीद्धनी आयुनामनी अंतराय ए आठ कर्म कोए कसी
 अठावन प्रकृतिबंधन होय ते मिच्छामि दुक्कडं ८ आठप्रकारना अतीचार
 कावि हिलि बहुभाये उबइये तइवनिउपणे ईइय पडे तइ भयं अडे बइनाय
 मायाउ पदता गुचता नायके विषे अतीचार लाग्य होय तस्य मिच्छामि
 दुक्कडं ८ आठ समकितका अतीचार निसकिय निकंदिय निवंतिगाल्या
 अमुददिहीय अवबोचलरीकरणे उबइवभाये. अइ १ अतिचार मुन

कितके जे खागा होय तख मिच्छामि दुक्कडं ८ पाठ अतीचार चारि
अविराधना पांच समिति तीन गुप्तिकी विराधना कीधी होय तख मिच्छामि
दुक्कडं ८ नवराठ ब्रह्मचर्यके विषे दूषण खागा होई तख मिच्छामि
दुक्कडं ९ नवतल जीवतल अजीवपुण्यपापपापबसवरभोजरंधमोच
ए नवपदार्थ मूखार्थवाण्या न होय तख मिच्छामि दुक्कडं ९ नवनीयाणा
नवधण भारी नर सुर अपवीय अपवीयारत्त सट्ठं दरिद्रतां बई छैन नव
नियाणा ए नव निवाणा माई कीई कीयी होई तख मिच्छामि ९ दस
प्रकारकी गिध्याल अमग्गे अमगसता मग्गे अमगसता अमग्गे अमगसता
अग्गे अमगसता अजीवे जीवसता जीवे अजीवसता असडु साङ्गसता
साङ्गसाङ्गसता अदेवे देवसता देवे कुदेवसता तदन्यमकार मिध्यालसीये
होई तख मि १० ।

इग्यारे अग आचाराम मूयमडाइ ठाणामि, समवायंग भगवती ज्ञाता
उपासकदशा अंतगड अणुत्तरी बाई प्रश्रय्यकरणविपाकसून इग्यारे अंग
माई कीई अम सदंखी प्रदण्णी न होई तख मि, ११ इग्यारे प्रतिमा
आरककी दसअवयवसानादय बीसइ पडमायु अय भ सचित्ते आरंभ पेशउ
दिइवजए समवभुए ये इग्यारइ प्रतिमासु धी न सरदकी होय तख, ११
बारइव्रत आवलका पांच अणुव्रत छुलाउ पाणाववायाउ वैरमणं १ छुलाउ
मूखावादाउ वैरमण २ छुलाउ अदत्तादायाउ वैरमणं ३ छुलाउ मीठुआउ
वैरमण ४ छुलाउ परिमाउ वैरमणं ए पांच अणुव्रत । तीन गुणव्रत दिस
विदिउ परिमाण १ भीमो २ भीम परिमाण २ अनर्हदउ परिहार ३
ए तीन गुणव्रत । समइक वत १, दंशावगामिकव्रत २ पोसव्रत अतोत
सदिभाशव्रत ए प्यार शिवाव्रत एव १२ बारइ व्रतके विषे दूषण लागा
होई तखमि: १२ तिरइ काठोया आलस सोइवता अभा कोइ पमाय
कियवता भवधोग अताया विषे पकुवूछा रसणा तिरइ काठोया कीई
काठोया कीयी होय तख मिच्छामि दुक्कडं १२ अवदे नियम सचित
दिइविगए पाणहित बील अय कुसुमेसु वाइय समवविनिवण अयभदिउ
प्राणभजेसु ए अवद नियम सिइवी तस्याया न होय तख मिच्छामि, १४
पनरइ कर्मादान । इंवाणकर्म्म १ वनक कर्म्म । साठो । भाठो । फोठो ।
दन्तवाणिज्य । सापवाणिज्य । रसवाणिज्य । केशवाणिज्य । विषवाणिज्य ।
यंअपीलणकर्म्म । निखेवण । दवदाण । शरीवर । असतीपोवकर्म्म १५
पनरइ कर्मादानमें कीई कर्मादान खागा होई तख मि । धोलइ कषायकी
कषायकीधी कठो प्यार क्रीधकी प्यार गानकी प्यार मायाकी प्यार

लोभकी पील कषाय सोखइ कषाय कोपी कडीमे बंध पया होइ
तस मि, १६ सतरै अबहारकानां वे सीकल्या मेल्पा होइ तस
मिच्छामि दुक्कडं १० अठारै पापखान प्रयाववाद भयावाद अदता-
दानमेखुनपरिइइ कोषमानमायालोभरागदेवकलइअभापापपैसुनरविचरतो
परधवादमायामोसमिध्यालमस्य ए अठारइ पापखान मेव्या होइ सेवाया
होइ सेवतानुमीया होइ ते मनकरि वचनकरि कायाकरि दुषण्डागा
होइ तस मिच्छामि दुक्कडं । इति आलोचना संपूर्ण. (१) ।

This extract will give some light regarding the whole work. It is followed by Pāraṇavidhigāthās which are five in number and the text is finished there.

इति पडिकमया दूधं समाप्तम् ।

Afterwards the Nāgoris' recitations of the text are appended
अथ नागरीलुचानी पडतिस्त्रिंशत् ।

Then follow Pāraṇāthajistavanam, Śrīsāyambhavajistavanam and Sāmbacchariśikāya. Of these the last consists of five lines only ; so we quote it fully.

अथ संवच्छरी सिधाय ॥ धनोमंगलमुक्कडं अहिंसा संजमी तवी देवा
वि तं नमस्सति जस्य धनो सयामणे १ जहा धनस्य पुप्फेसु भनरी आव
इरयं नवपुप्फे कलामईसीय पीवेइ अण्यं २ एमेइ समणकुता जे लोए संति
साइयो विईगमाइ पुप्फेसु दाबभते सबधारयान् वयं च विपं खव्मंभी नय-
कोई अइअरं अहागडेइ । रियते पुप्फेसु भनरी जहा ३ सइकारसमा
मुहा जे भवति अण्णिया मायापिकरीया दता तेच बुद्धिनि साइयोति
वेमि ५ इति ओपडिकमचमयम् संपुणंम् । संवत् १८०२ रा मिति
आसीज सुदि २ दिने लीपतं श्रीनगराज । श्रीवधारमनगर मध्ये । श्रीपार्श्व-
नाथजीमसादान् ॥ श्री ॥ श्री ॥ श्री ॥

विवरणम्—निबन्धोऽयं प्रतिक्रमणमूलाभिधः ।

No. 20. दगविकालिकरूचम् । Daśavikālikasūtram. Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 46 Lines, 9 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1663. Appearance, very old, and writing slightly injured in parts. Prose. Not correct. Incomplete.

An original Jain work on religious instructions under the name *Daśavikālīkaśrutaskandha*, by Śāyambhava suri. According to *Anaṅgatīsthā* a commentary on it, the text is complete in eleven chapters, such as (1) *Drumapūṣpikādhyaṇam*, (2) *Śrāmanyapūrvakam*, (3) *Ksullikācārakathādhyaṇam*, (4) *Satjīvanikādhyaṇam*, (5) *Pinḍesaṇādhyaṇam* with two sections (a) *Prathamoddeśaka*, (b) *Dvītiyoddeśaka*, (6) *Pinḍavi-uddhi*, (7) *Mahācārakathādhyaṇam*, (8) *Vākyaśuddhyadhyaṇam*, (9) *Ācārapranidhyadhyaṇam*, (10) *Vinayasamādhyaṇam*, with four sections (a) *Prathmoddeśaka*, (b) *Dvītiyoddeśaka*, (c) *Tṛtīyoddeśaka*, (d) *Caturthoddeśaka*, and (11) *Bhikṣādhyaṇam*. Our codex contains ten chapters only. The seventh or *Mahācārakathādhyaṇam* is not to be found here and the 6th chapter under the name of *Pinḍavi-uddhi* has been called here *Dharmārthakāmādhyaṇam*.

Beginning. ५ ६० श्री नमो सर्वज्ञाय ।

धर्मोऽसंगतमुक्कटं अर्चिषा नयमो नरी ।

देवादि तं नमसति जल धर्मो सप्रानयो ॥ १ ॥

जहा दम्भस्स पुप्फेस्स भमरी आबिण्णं वसुधाय पुम्पं किलासेर । सीयपीचा
इत्यप्ये ॥ २ ॥ एमे ए समया मुत्ता । ओ लोए संति साहूयो । विहंगमा
व पुप्फेसु दाणभतेसुचे रया ॥ ३ ॥ वधं च विजि लभामी नय कीर उप
दम्भर । आदागडेसु लोपते पुप्फेसु भमरा जहा ॥ सङ्कारसमा बुद्धा जी
भवति अविच्छेदा । नानाविंटरया दत्ता तेव बुद्धति साहूयो । ति वेमि
दुम्भपुद्गलिकययय पटमं सप्रानं ।

End.

निष्कमसाया अ ये बुद्धवये निचं चित्तं समाविट्ठ विद्या इलीयं वर
न यावि गच्छे संत नो पटिआवई जी स भिखू १ पुटविं अल्लकवे मखवा
वएसो उट्ठं नपिए न पिदावए अंगवि सल्ल जहा सुमितीय त न जले न
जलावए जेम्स भिखू २ अनिलेण न वोए न वोदावए इरियावि नक्किं
न किंदावए वोयावि अयावि वज्जयंतो सविर्त्तं न हारए स भिखू । ३ ।
वहूतं स सघावरयां होइ पुळवीइ तथकइ गिसियायं तहा उट्ठेसियं न
मुक्के नो विपए न पयावए ओ स भिखू ४ अचारि वसेसया कसाए धुव
जीसीवइ विज्जवुद्धिवये । अहणे निम्माय इवरयए निहिजीमं परि
वदाए ओ स भिखू । ५ । सप्पादिहीसया अमुट्ठे अल्लिङ्गनाये ।
तवे संजर्मए तव साधुअइ पुण्यपापम मणवयकाव सुमंहुवे ओ स भिखू । ६
तद्विष असाण पाणयो वा विविहं खाइस माइमं अमिता होटी अही सुए

एवोततमिदं न निहोषे ज्ञे स भिक्षू ८ तदेव अस्य पाषाणं वा विविधं
 ग्राह्यम सारमं चमिता क्खंदिए साहमियाण भुजे भुवा सम्भावरए य जे स
 भिक्षू ९ भयवु ग्गदियं क्खं क्खेज्जा नां कुप्पे नइ ईदिए एमते सज्जम
 भुवजोगइसे उवमंते अवड्डिए जे स भिक्षू १० ओ सइइ दुग्गमकंठए
 अक्कोसपट्टार तज्जवाउ अभय भेरव सइसपट्टा से सममुदइप्पकसइ
 य जे स भिक्षू ११ रेडिमं पडिअज्जिआ ममाणे लोभीयर भय भेरव ईदि-
 यमुस विविइगुणभवारए निअ न सरोरं चाभिकंखइ जे स भिक्षू १२
 असयं वो सइवतदेइ अक्खेडे वइए क्खुत्तिर वा पुटविमसे मुष्ठीइ विद्या
 अनियाणे अक्कोइजे य जे स भिक्षू १३ अभिमूष काएस परोमट्टार
 सचवरे जाइ पट्टाउ अयय विअनुज्जाइ मरण सइवभय । तवे रए साभि-
 यिए जे स भिक्षू १४ इत्यमंजए पायसजए वायमजए मंजय ईदियमुस
 अवपरए मुससाहियपासु उत्थं च विद्याए जे स भिक्षू १५ उवदंदिअ
 उत्थिए अमिडे अत्राय संखं पुत्तनिप्पुत्ताए । कयविक्ष्वायसंतिदित्त विरए
 + + वगए य जे स भिक्षू १६ अलीनु भिक्षू तरते मुमिडे उत्थं धरे
 लोविय नाभि कंथो ईदि च सक्कारवं पुयवं च अएइ अप्पायं ई जे स
 भिक्षू १७ न पर वइज्जासि अयं कुलीने जिय नैर कुप्पिअमत्त वएज्जा
 जाविय पंतेव पुत्त पावं अताअ सप्तकुक्खे जे स भिक्षू १८ न ग्राहमते
 नय इवमते न लाभमते न मूषमते एवापि सज्जापि विअज्जयतो धम्मा
 भावरए अ जे स भिक्षू १९ एवे यव अज्जवय सइसुमी धम्मे वि उवाएइई
 परपि निअमजिअ कुलीअनिगतया विहाअ कुइये जे स भिक्षू २० तं
 दिइवायं अमूइं असासय स याअए निअं दिअइ यप्पा इंदित्त जाई
 मरअस्स ईधवं उखइ भिक्षू अप्पणा सम यणव ।

Colophons are added to the end of all the foregoing chapters except this one. Such as—

अन्यकामज्जभयं वइं सअणं सुवक्कमुद्धि अज्जभयं सत्तमं सअत, अथा-
 रण्हो अज्जभयं अअमे सअमे, विअवसमाहो अउयो उदेसो मरमे
 अज्जभयं सअतं ।

विहरणम्—दशविकालिकमूष नाम जैनधर्मग्रन्थविशेषः सम्पूर्णः इव वर्तते ।

No. 21. अनङ्गतिष्ठा (दशविकालिकसूत्रटीका) । Anaṅgatiṣṭhā
 (Daśavikālikasūtratīkā). Substance, country-made colourless paper,

11x6 inches. Folia, 30. Lines, 3-24 in a page. Character, Nāgara. Date, Śaṃvat 1304.* Appearance, old. Prose. Not correct. Complete.

A Sanskrit commentary on the foregoing work under the name of Anangatiṣṭhū, by Śrītilakācāryya, composed in Śaṃvat 1304.

Beginning. ॥ ६० ॥ नमः श्रीपद्मपरमेश्वर्यः ।

अहंन प्रथयन् सङ्गलमभौ + + यतः

पादाभोजरजःकृषैः चित्तवधू' काशीरविशैरिष,

तत्त्वार्थकविदां भुवर्षरचनामाकर्ण्य देवां गुह्यान्

तत्तद्भावनया तथा च लभते कल्याणकीर्तिं जनः ॥ १ ॥

देवः केवलमुपदे सवन् वः श्रीनाभिराजस्तम्-

जित्वा योव जगत्तदीव्रजयिनं श्रीकामराजेश्वरम् ।

आदत्तातपवारणमयमिदं यत् केन नाधार्थ्यत-

स्तन्मूर्तेरपि मूर्द्धि सर्व्वविधित निर्मायतेऽद्यापि तम् ॥ २ ॥

यज्जगत्तन्मन्त्राणिऽमन्त्रजलपटलेष्वासमन्तान् पतन्तु

मन्त्राद्विद्योऽग्न्यास्वीज्जलकलममुखाग्निर्गतेर्व्वतरीत्य' ।

भामिनाभिषु शुभाभकमृदकगती दीप्यमान' + + +

स आमी वीरनामा वितरतुतमां लभिनां मगलानि ॥ ३ ॥

अग्राणी क्रमतः श्रुति गृह्यतया विज्ञाय तिष्ठन्मृदया

दृष्टायाः दुतमपदोऽनुसमय याव्या प्रभौराजया ।

यावन्तु प्रसभाभिर्धे गृह्यतया दृष्टावत्तत्त्वं ददौ

य कला दशकालिकं मुनिपतिः श्रद्धाभर' सोधतान् ॥ ४ ॥

श्रद्धाभर' दुतरवतिधो

सर्व्वस्वभूतं दशकालिकं यत् ।

श्रीभट्टराजः प्रमुषर्षकोषं

तद्व्यमुषादमर्षं करोमि ॥ ५ ॥

१६ सर्व्वेपि आप्त्काराः सुविदितमुक्तिविसमयसमाचाराः श्री + + +

प्रद + + + दि वलप्रवलयन्तूह्युद्वापारसमुचितेष्टदेवतानमस्काराभिधेय

सर्व्वधपयोऽनोक्तेष्व' निर्मापितानि कर्मसंग्रहसंग्रहसंग्रहं अमितुष्टीकृतसकल

श्रीवलीकं श्रीक लिखति । परं क्रियमाणेष्वपि मत्कृत + + +

मंगलेषु यदि कर्मा न + + + यशमितकर्मोपक्रमः सुदो धर्मः कृतः स्यात्,

तदा तन्मनीर्यायसाथ प + + + बोधधरीकृतिः । धर्मोऽत्र निखिल
मंदसाधुदयैर्हृतवान् । अतएव धुन्यश्रीश्रद्धाभवप्रतिष्ठा अपि दम्भिका-
लिकद्रुतसर्वधारांभे अभिद्वयसर्वधमयीजनानुत्तमं मंदसाधुं धर्मोऽनीपद्मीक
येति । तयाहि धर्मोर्मगच्छमुक्कटं अहिमा मेज्जमी तया । देवावि ते
नर्मर्तति जस्य चये मया मये । १ ।

End.

एव प्रवचने खलु शब्द एवार्थः, स चायं मन्दकृष्णदोषः । भी इत्यामंत्रं
मन्त्रजितेन साधुना उत्पन्नदुःखेन सन्नातकामभीमायनातिरूपमानसदुःखेन ।
संदमे बर्षितसर्वपं अरतिरुभापदचितेन छद्दिष्टमनसा मंदमो निखिन्ध-
भाव इत्यर्थः । अवधानोन्मेषिण्या अवधानं संशमादपसरय । तदुन्-
मेषितुं मीक्षमय्य स तदा तेन उत्पन्नजितुकामेन अनुवधारितेनैव अनुवध-
जितेनैवाभूनि वस्यमायानि अटादमप्यागानि मन्दमवैवमप्यदीनः मन्दनेन
संम्रेण्यपचित्त्यानि सुष्ठु दृष्ट्यानि भवन्ति किं किमिदानीं इत्यग्निदग्नादुत्थ
पीतपटाकायापि अथखलिनदजांकुम्वद्विद्यमितपटगुण्यानि । यदा ह्या-
दीनातुन्मार्गपटलिचामाना रज्यादयो निरुक्तिरुत्तमः । तदैवैतावपि-
मयमादुन्मार्गेचामाना सर्वसत्त्वानां कानि तानि । तदयथा । इंदो दुःख-
मया दुःखप्रतीकितः प्राचिन इति वक्ष्यते । राजादीनामप्युदारभीन
प्राप्ती विपक्षकालकादीन्देशालराधापि हस्यन्ते । ततः किं उदारभीन-
रहितेन विद्वद्गमादिषु कुमतिहेतुना गृह्यादमेवेति प्रमुपेक्षितं इति
प्रथमं प्लानं ११ । तदा मयवः इत्यत्र गृह्यां कामभीमा दुःखमया
इति सर्व्ववानुवर्तते । संतीपि अनुवन्मुप्याः प्रकृतौ अनुवन्मुपिदपारा
अन्धकायाः दुःखमयापुधीन्यवान् गृह्यागानां कामभीमाः मप्यादयो
विषया विषाककटवः । प्रमुतान्तरायाव किं गृह्यादमेवेति द्वितीयम् ।
तथा भयं धुनः आतिवह्मना मनुष्याः सुखेनाथने संशाराभनि मयतेः न-
श्रति उद्यादित्वादिहृष्यन्ते आतिमांसा लोपादिभ्योऽप्यस्यविध्या यदा उपा-
स्मिततीर्षकृत्कर्मपि मज्जिभीव म्योन प्रापितः । ततश्च आतिवह्मना
मायापचुरा मनुष्या न कदादिन् परम्परं विश्रमहेतवः तद्गृहितानो च
कीदृजं मुखं भीमाये निधयादुषणनेय दाहपतरो मायावधः । तन् किं
गृह्यादमेवेति । द्वितीयः १२ । तदा इदं मे दुःखं प्रारोरे मानस च न
विरकापीपम्यापि भविष्यति आदुयोऽप्यत्वात् । इदं च कीदं मयमानति-
अरये अमामयं । मया च ए निखिद्धिद्विदया । द्विदि गृह्याद मरचमूय
वचनं । सुदंदि निहृष्ट अनुचामस गृहं मयति चेति । तं दीद्वामं ।
अपदि गृह्योचितीद्वयवान् अमायतं प्रतिषर्ष मयनपदयोपमंमवान् मया

व्यजति समस्तव्याघ्रेण निवृद्धिं मीचसाधने । मय्यद् दर्शनादौ स्थिताया
मुप्यतः । स्थिता जातिमरचनभनकर्मजाले उपैति भिन्नरपुनरागमा
जन्मादिरहितो नति सिद्धिर्नति नत इति मयीमौति पूर्ववत् ॥ ११ ॥

Colophon.

समिप्ययनटोका समाप्ता ॥ १ ॥ समुसमाप्ती समाप्ता श्रीश्रीतिष्ठकाचार्य-
विरचिता दशविकालिकश्रुतस्कन्धटोका । अधुना निर्दुक्तिकारः श्रीमान्
भट्टबाहुवादी दशविकालिकश्रुतस्कन्धमहाभास्त्रकारिणः अतुर्दशपूर्वधारिणः
श्रीशर्माभक्तमूरेः गुणसंस्तवमेव आविर्भावयामास ।

धित्वभव गणधर गणपदसंकेत पङ्क्तिदम् ।

मण्यपिपयर् दसकालियम् निवृद्धगर्वदं ॥ १ ॥

मर्त्यभव शर्माभवाभिधान युगप्रधानं गणधर । अश्रुतरज्ञानदर्शनादिगुण-
मणः यण धारयतीति गणधरश्च । जिनप्रतिमादर्शनेन प्रतिपुङ्ग । तत्र
रागदेवकषायेन्द्रियवशोयङ्गीपसगादिजिह्वत्वात् जिनः । तस्य प्रतिमा
सद्भावस्यापमानत्वा । तस्या दर्शनं तेन हेतुभूतेन प्रतिपुङ्गं निव्यात्वाज्ञान-
निद्रादयमेव । सत्यगुणकाश प्राप्त । मनकपितरं मनकाव्यापन्नजनकं ।
दशकालिकमहाश्रुतस्कन्धस्य निर्वृद्धकं पूर्वगतोद्धताद्यैरिचनकाकर्तारं वदे
कौमि । इति

माध्या भावार्थः पुनः कथानकादशसेवसाधेदम् ॥

श्रीमान्मुमुक्षुशरीरपटुविशो जिनेश्वरः ।

जिता बाह्यान्तरादीन् यन्त्रिणीक्या, शिरसि स्थितः ॥ १ ॥

श्रीमुधर्मा सुधर्माश्रुतदीपमण्यवत् ।

विपक्षेपदक्षोऽपि चित्रप्रतिभयान्वितः ॥ २ ॥

अम्बू कम्बुज्वलशुक्लस्य शिष्योऽभवत्ततः ।

तां काचनविधं विमन् सुकलतोऽपि केवली ॥ ३ ॥

आश्रयतुर्दशपूर्वार्थं यः श्रुतः श्रुतकेवली ॥ ४ ॥

तदासनमलचक्रे तदनुप्रभवः प्रभुः ।

श्रुतोपयोगमन्त्रेद्युर्भगवान् स प्रदत्तवान् ।

जिनप्रवचनाधारः को भावो मदनुभारम् ॥ ५ ॥

स्वर्ग्येनेस्थितः कोपि कल्पवृक्षः कलाविधः ।

परमस्थोपि नादर्शं कोपि पद्मनिवाहरे ॥ ६ ॥

एते षट् श्रीका मूलतो ज्ञातव्या मूलश्रुतकथा पद्धती । इहा शय्यन्तव
श्रुतभद्रकथा जाननी । वली केजिला श्रीकर्मच आरि लिपि इह ॥

अथ प्रयास्य त धर्माख्यानैव सङ्कटस्थं सङ्केतः॥ निदीय्य चंपरिजया
मज्जिदहन् ॥ ८३ ॥

मुनिद्वन्द्वेय करचं वर्णयन् वचसात् (?)

मयन्नि हि महीर्षाक्षी निरुद्धादुपदे चमाः ॥ ८४ ॥

स्वामिना मूलमद्वेष ही शिष्याश्च दीक्षितौ ।

महागिरिः सुहृत्सौ चैवार्थोपपन्ननामकौ ॥ ८५ ॥

पाठितौ गुरुणा प्रप्री संजातदम्बूक्षिणौ ।

हृत्तो शिष्याश्चार्थौ चन्द्राकर्षित तेजसा ॥ ८६ ॥

धर्माख्यानैर्मर्त्यलोकां प्रवीण्य

प्राप्तः स्वर्गं सुखमद्रोमुनीन्द्रः ।

देवा दैत्यस्य च सुखेऽपि पञ्चपाणिं ॥ ८७ ॥

इत्यमरुता प्रत्येन एवा, ब्रह्मिकीतृपति । एतासां वतसुखां ब्रह्मिकानां
श्रीश्रीनन्दारामिना श्रीसुखेन दक्षिणा आश्रितायाः सद्यमुपदिष्टानां
मन्त्रात् ये हे ब्रह्मिके श्रीसुखेन दक्षिणकारिण्युपाने योजिते चद्यापि तत्-
पश्यन्ते तद्वैव योजिते ।

After these the last two culikas with commentary have been added by the commentator as well as a short account of his own, which we quote below—

तीर्थे वीरविभोः सुषर्कस्य च भृशुसुखानामभीष्टतिः

आरिषीन्द्रस्य चन्द्रमन्त्रस्य विभीष्टास्योत्पत्तिः ।

साहिवात्मनः कर्तव्यस्य महाविद्यापराधवारः

श्रीचन्द्रमन्त्रस्य विरुद्धतमतिर्भादीमनिर्दोषवत् ॥ १ ॥

तत्पुण्ड्रस्योत्पत्तिश्चावर्तसाः श्रीचर्कस्योत्पत्तिश्च भृशुः ।

तत्पादपद्मे कर्तव्यस्योत्पत्तिर्दधी भृशः श्रीचर्कस्योत्पत्तिश्च ॥ २ ॥

तत् पट्टीद्वयस्य चन्द्रमन्त्रस्य विरुद्धतमतिर्भादीमनिर्दोषवत्

श्रीचर्कस्योत्पत्तिश्च विरुद्धतमतिर्भादीमनिर्दोषवत्

स धामाभ्युदय मन्त्रेण तमसा ओ जामु विष्णुदितः

नेत्रोत्पत्तिश्च विरुद्धतमतिर्भादीमनिर्दोषवत् ॥ ३ ॥

विष्णुस्य चर्कस्य तत्पुण्ड्रस्योत्पत्तिश्च विरुद्धतमतिर्भादीमनिर्दोषवत्

श्रीमन्त्रस्य विरुद्धतमतिर्भादीमनिर्दोषवत् ॥ ४ ॥

श्रीचर्कस्योत्पत्तिश्च विरुद्धतमतिर्भादीमनिर्दोषवत्

नामा श्रीविष्णुस्योत्पत्तिश्च विरुद्धतमतिर्भादीमनिर्दोषवत् ॥ ५ ॥

एतां सोऽहं विषमदशविकालिकसंयटोका
 तत्पादाजखरचमहसा सुखधोरण्यार्थम् ।
 तदयत्किञ्चिदमस्यगतो दृष्टमणामपहं
 तत् संयोज्यं मधि कृतकपै. सूरिमल्लविद्धिः ॥ १ ॥
 टीका रचयता चैतां यन्मया सुकृतं कृतम् ।
 भवे भवेऽहं तेन स्या युताराधनतत्पर ॥ २ ॥
 विक्रमदृषात्तथोदमगतमितमवत्सरेषु यातेषु
 टीका निर्गमेऽसौ गच्छति चतुदसरे षष्ठे ॥ ८ ॥
 शिष्यास्तु श्रुत्वाचारिणः सर्वशस्त्राभिपारगाः ।
 अस्यां साहायकं चक्रुः शीघ्रप्रममत्सुरय. ॥ ८ ॥
 शिष्योऽप्याकमिमां टीकां यशसिलकमंशितः ।
 अलिखत् पद्यसादृशं शोधयन्त्यतस्त्रयित् ॥ १० ॥
 दशकाखिचटीकाऽसौ सकलाप्यामूलबल्लमेकादयैः ।
 शीबालचन्द्रसूरिभिरप्यष्टिष्यैरासिष्यतां सुधीभिः ॥ ११ ॥
 इह द्वीकसदृशायां सप्तक संख्याया पुनः
 प्रत्यक्षरेण संख्याय निधिकाय कविः स्वयम् ॥ १२ ॥
 यादद्विजयने तोषं श्रीमदीरत्रिनेत्रिणुः ।
 तादद्वेषा भरालोव खिलतां कृतिमागमे ॥ १३ ॥

मङ्गल महायो. ॥ क. ॥

विवरणम्—श्रीतिष्ठकाचार्यविरवितादशविकालिकटीका पुस्तकंऽखिन् वचने ।

२९

No. 22. **अन्नपूर्णस्तुतिः** । Annapūrnāstuti Substance, country-made colourless paper, 12 x 5 inches Folia, 10 (of which fol 2, 7 and 8 are wanting). Lines, 11-13 in a page Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old, writing slightly injured in parts. Prose. Not correct Complete (except the above mentioned folia)

The codex though labelled Annapūrnāstuti yet contains the text of the Pratikramana-sūtra already described. We quote below the stuti portion of it but we could not find out the cause of naming so.

शिवमनु सर्वत्रगतः परहितनिरता भवंतु भूतगणाः ।

दीपाः प्रयान्तु मार्गं सर्वेषु सुखोभवतु श्रीकः ॥ ४ ॥

चिन्तामणिः कल्पतरुर्वराक्षी

कुर्वन्तु भव्याः किन्तु कामगम्याः ।

प्रसीदतु श्रीजिनदत्तमूर्तिः

सर्वे पदा वृत्तिपदप्रविष्टाः ॥ ५ ॥

सर्वारिष्टप्रमादाय सर्वभौष्टार्थकारिणे ।

सर्वलक्ष्मीनिधानाय सौतमन्वामिने नमः ॥ १ ॥

द्वयं भारती नाम द्वितीयं च सरस्वती ।

तृतीयं सारदा देवी चतुर्थं संसामिनी ॥ २ ॥

पञ्चमं विद्वद्विद्याया पठ बागोश्वरी तथा ।

कुमारी सप्तमं श्रीकमलं नन्दारिणी ॥ ३ ॥

नवमं विदुषी जाता दशमं नन्दारिणी मुता ।

एकादशं भुवं वायो द्वादशं परदायिनी ॥ ४ ॥

नारी द्वादशनामानि प्राप्तवत्याश्च यः पठेत् ।

भद्रसिद्धिकरो तस्य प्रबोद परमेश्वरी ॥ ५ ॥

या कुन्देन्दुवारद्वारधरला या श्रेतपदासना

या वीणावरदत्तमञ्चितकरा या दधनस्त्राजिता ।

या नन्दाश्रुतमङ्गरप्रभतिभिर्देवैः सदा वन्दिता

सा मां पातु सरस्वती भगवती शिश्नपलायापदा ॥

कवचद्वन्द्वप्रसिद्धिं भुवनतले यत्प्रसादतः कवयः ।

पश्यन्ति सूर्जमलयः सा जयति सरस्वती देवी ॥ १ ॥

इति सरस्वतीस्तुतिः ।

श्रीश्री चन्दनमालिका भगवतो राजोमतो द्रौपदी

श्रीमत्या च गंगावती च सुलभा सौता सुभद्रा शिवा ।

कुन्ती श्रीसुवती नक्षत्र दयिता चूला प्रभावत्यपि

प्रभावत्यपि सुन्दरी दिवस्तुले कुर्वन्तु वी भोगलम् ॥

इति सतीनामानि ।

त्रयमस्य च पारण्य दक्षपुत्री हासिलोगनादस्य

श्रीसा च परमार्थं शमिचरसरसीवर्गं शमि ॥ १ ॥

बुद्ध च अक्षी दाथं दध्याश्वि आङ्ग्याणि तूराणि ।

देव्याणि सतिधर आ नमुदा शेषेण बुद्धाय ॥ २ ॥

भरथं यथेयं भुवमात्रमेव भयं वसेयं पट्टिहत्वा
 यथा निरुवेम मुक्तेर्त्वं सुपतदायं महाप्रविष्ट ॥ ३ ॥
 अतिस्वमं गुणकलितं सुवचोर्त्वं सुयथादुर्मदं
 वोस्मं पदमसीमं गोचमसामि नमसांगि ॥ ४ ॥
 अक्षीणमहाप्रसीदति मग्नं जयत गोवमी भयं
 अस्मं यथाएव जति भरद्वाज न सीर्यति ॥ ५ ॥

इति चद्रपुष्पांशुतिः ॥ क. ३

विवरणम्—चद्रपुष्पांशुतिनामत्यापिनप्यखिन् पुस्तके कतिपयभुतिमहितं पूर्वोद्धृतं
 प्रतिलिख्यमूर्त्तं विद्यते ।

No. 23. एकवीसवाणा । Ekabīsambānī Substance, country
 made white paper, 12×5 inches Folia, 5 Lines, 6-15 in a page.
 Character, Nāgari Date, 1 Appearance, old, slightly worm eaten in
 parts. Prose Not correct. Complete

Though the codex has been labelled Anurpūruistuti, yet its last
 colophon has been written as इति श्रीवृक्षवीसवाणासमाप्तः. The meaning
 of the colophon is obscure. The text appears to be a work giving
 brief accounts of Tirthankaras, mentioning the places from which
 as well as those upon which they descended, the names of their
 fathers etc. Anonymous.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीवृक्षवामाय नमः ॥ अथ विवरा १ जयरो १ जयवाचा १
 अथयेष्ट ४ रिचे ५ रासाग ६ तंज ७ प्रसाव ८ आग ९ जयवतर १० दिवा
 ११ पमिवा १२ नाचता १३ जयहर १४ सुवि १५ अनयसंक्षि १६
 जये १७ दिवा १८ सिद्धता १९ अथयेष्ट २० सादे भोजनवरदाय श्रीवादि-
 नाद १ सवायसम आवा, वीजा तोरकर २ वजे विमानयका अवा १
 तोरकर सातमा विवेग यका अवा ३ जयति विमान यका अवा ५ जयति
 रजविमान यका अवा ६ तोरकर ७ श्री मावाविम न यका अवा ८ सातमा
 तोरकर कटा विवेगयका अवा ९ तोरकर वाजिविम न यका अवा १० तोर-
 कर आविदिवलीक यका अवा १० श्री अवाविदिवलीकयका अवा ११ श्री
 अयुद्वलीकयकी १२ पाविदेवलीकयका अवा १३ तोरकर सेष्ट
 मारदेवलीकयका अवा १४ तोरकर पाविदेवलीकयका अवा १५ अयविमान
 या अवा १६ तोरकर सवायसिद्धता अवा १७ तोरकर जयति विमान

યા અથા ૨૦ તીર્થંકર અપરાજિતયા અથા ૨૧ તીર્થંકર પાશ્વિદિવ
લોકયા અથા ૧૧ અપરાજિતયા અથા ૧૨ તીર્થંકરપાશ્વ દેવલોકયા
અથા ૧૪ તીર્થંકર પાશ્વ દેવલોકયા અથા ૬૫ તીર્થંકરયા
નગરના નામ કહે છે—

શ્રીઆદિનાથનો ધનોતા નગરી ૧ શ્રીજા તીર્થંકરનો અધીધ્યાનનગરી ૧ તીર્થ-
ંકરનો સાવત્યોનગરી ૧ તીર્થંકરનો ધનોતા નગરી (અપરસોનગરી) ૪ તીર્થ-
ંકરનો કોસલાપુરી ૪ તીર્થંકરનો કોસલોનગરી ૬ તીર્થંકરનો અપારસી-
નગરી ૭ તીર્થંકરનો ચંદ્રપુરીનગરી, ૮ તીર્થંકરનો કીકટીનગરી ૧૦ તીર્થ-
ંકરનો મગલપુરીનગરી ૧૧ તીર્થંકરનો સાંઘાપુરીનગરી ૧૨ તીર્થંકરનો
અંધાપુરીનગરી ૧૩ તીર્થંકરનો અધીધ્યાનનગરી ૧૪ તીર્થંકરનો રતનપુરી
નગરી ૧૫ તીર્થંકરનો હાસિનાપુરીનગરી ૧૬ તીર્થંકરનો નાગપુરીનગરી ૧૮
તીર્થંકરનો ગજપુરીનગરી ૧૭ તીર્થંકરનો મધુલાનગરી ૧૮ તીર્થંકરનો
રાજગૃહીનગરી ૧૮ તીર્થંકરનો મધુલાનગરી ૨૧ તીર્થંકરનો મુરુપુર ૨૨
તીર્થંકરનો અપારસીનગરી ૨૩ તીર્થંકરનો અધીકુલ ધામ ।

In this way names of the fathers, mothers, the astorisms and
constillations etc. of each of the Tirthankaras are enumerated in this
work

શિવરવન્—પુલકેડકિન્ તીર્થંકરયા અવનળાનાદોનૈ યથાવર્થ સમુજ્ઞેષો વર્તન્તે ।

No 24. અષ્ટાપદમમેતશિવરસ્તવનમઃ । Astāpadametaśisaraastava
nam Substance, country-made yellowish paper, 11 × 5 inches Folia, 4
Lines, 8-15 in a page Character, Nāgara Date, Samvat 1856 Ap-
pearance, old Verse Not correct Complete

This work consists of verses in bhāṣā praising the adventures of
the Tirthankaras Anonymous.

Beginning. ॥ ૧૦ ॥ અગરો આનંદિય જગજાદર । પાશ્વ લામે તે યંજિત યાપ ।
લોધાનામિ નર મનુજ્ઞ માર્કે । તેતો પુષ્પોત્તમ પુષ્પ કાજ યાપ ॥ ૧ ॥
સમેત શિવર ઉપર આયા । શીસ તીર્થંકર વેનુંડ પાયા । પગલ્યા યાધે
તે તોરય કોયા । આર તીર્થંકરચિત્ત ઠામે કોયા ॥ ૨ ॥ અષ્ટાપદ ઉપર
આદિ મરનાંચો । અથા યાષ્ઠ પૂજવારનો વચાચો । તિરનાર તોડે ને
તીંધર ઘાંભી । યા યા પુરો પાવતો વીરે કોષયામી ॥ ૩ ॥ ૫ આર્' હીર

પછી ક ખારાં રહ્યો । યાસતી તોરવ સેતુની જાણી । બનત
 ખોલોથી ખાગલ ભાણી । ચોરનો શાળો મુખથી સાધી ॥ ૪ ॥ અટાપદ
 ગીતમ જાણ્યાયા । આપા આરાગા અરવ પાયા । અટતો ખોલોથી
 કતરે દિન યામી । તિથ માંદે તોલેદર કલ ૨ જાણાણી ॥ ૫ ॥
 ચોરનો સદસ વરસ આ રુંહો આરા । તિથ માંદે તોલ જાણી કરારા ।
 દાંજ માં દિ કાં રક પુણ્ય યામી । તે સવ જનાર વરસ અમારક
 જાણી ॥ ૬ ॥ ત્યાં પહે મોજીઆરો મહા છો વરસ કોઢાકોઢ
 માતરીપમ જાણી । વેદજી તોલેદર ખોલા મે યામી । વલતા દસ લોજવ
 દેદ જાણી ॥ ૭ ॥ કેવળ જમીને પુતવગ્યાન । વરમોજ લવખીને પુજાક
 લવધિ અ હારક ચરીર યેયક ઉચ । જૈન કળીને ખારિય તિથ ॥ ૮ ॥
 વેસડ સજાકા પુરવ જઈ ચારે । લોજવ લોજદીદ ઘાટચારે । વેદજા
 તોલેદર સધાને જાણ । પદિકાં થો પાયા પ્રસદ યાણ ॥ ૯ ॥ ગીતમગુજ
 ખાગલિ જાણી જોઈ રહિયો ચોરે આગાધોરવ જાણી । અતરતાનીતો
 મુલિયો અવદાત । દિ જે સામલખી ચડતાનો વાત ॥ ૧૦ ॥ સાઠા તોજ
 વરસ દાંજ પચરાજા । અતરાજા સીમિય ખાવાના દોહાખા । ચેષિજનો
 જોજ અવતાર જાણી । વગનામ પદિકાં તોલેદર જોણી ॥ ૧૧ ॥
 માતજાણ જો જ લવયે જોણી । વિદોતર વરસ વેકુંડ જાણી । અટોળો
 વરસ અતર જાણી । વિજેતો માસજ લોજાનો જાણી ॥ ૧૨ ॥ મુપાસ-
 સામીનીજુતી ધોતરીવી । અટતો ખોલોથી જિન વર અવતરીવી । શૂર
 દેવનામસાવિજે દોળે । જ'બોજજાણ ચોરમેં સોળે ॥ ૧૩ ॥ પૂજ
 ચોરાણી સદસ વરસ અતર જાણી । તદાજ કોલોનો મુપારવ યાણી દસ
 ચતુષ જ'અવયે જાણી । એક જનાર વરસ આજથો રહ્યો ॥ ૧૪ ॥ પજ
 જાણ વરસ અતર જાણી । પેદાલ મહાનોર જો પેલો મુગમયાણી । વગર
 ચતુષ જ'અવયે જાણી । દસ જાનાર વરસ આજથો રહ્યો ॥ ૧૫ ॥

In this way short descriptions of the Tirthankaras are given in
 this work. Afterwards it has been said at the end—

સદજી ખોલોથી જુજ રોતે જાણી । સર્વજ્ઞાન વચન જનમાંદે ખાણી ।
 આયોપાકપદ જુજમાંદે કોજ દેવે । સાજીધોજમેં જાણ જોતિય
 જિવે ॥ ૧૨ ॥ પૂરવ વચ્ચોવમ જાણમેંકોજિ । જોજક જાણી કુજ
 જોજે । ચોરનો વાનો જન જાણી જાણી । આરામેં જિજ અજલ જોજિ ॥ ૧૩ ॥
 પુરી પંડિત તે વિચારિ જોવે । જનો જાણી જોજ જોવ । મુગના

वचन धी वाचोने जाचो । ते माटे भवचमैहें मे जाच्यो ॥ ५४ ॥ श्रीविजय-
रघुगूरि नरुमायकवारि धोमयनें पाटे गोपुनतारे । जहे वीगतो
विमल करतीहो । एह भवता जावे सपति दोहो ॥ ५५ ॥

Colophon. इति दोषटापदममृतशिवरत्नमयसंपुर्णम् ॥ सवत् १८५६ वर्षे मास कार्तिक
वदी ११ ।

विवरणम्—निबन्धोऽयमष्टापदममृतशिवरत्नमयसंपुर्णमिति निबन्धविशेषः ।

No. 25. अजितशान्तिस्तवनम् । *Ajitasāntistavanam Substance,*
country-made colourless paper, 12 x 5 inches Folio, 5 Lines, 9-10 in a
page. Character, Nāgarī Date, ? Appearance, old, slightly worm-
eaten, and writing effaced in parts Verse Not correct. Complete

This small work consists of prayer to Ajitasāntinātha in Bhāsā
verses. Anonymous

Beginning. ॥ ६० ॥ अजितं जितं सत्त्वमय । संति च पदत सत्त्वमय पार्व । जय
गुरुर्दतिगुरुवरदीवि + + + + + ॥ गाथा ॥ विवशय मगल-
भावे । ते हत च विहृत निभल सदावे । + + + + + श्रीतानि
मुदिह सुमान ॥ २ ॥ गाथा । सर्वदुःख परतोषं सत्त्ववाक्यसंतिथे ।
+ + + + + सतोष । नमो अजित सतोषं ॥ ३ ॥ विखीनी ।
अजितजितसुहृदयमय । तव परितुलनामकिलय । तव यजिह्व वरं
पवनाय । तव यजितजितसम + + + + + ॥ सगादिषा ।
किरिषा वरिह सतिशुद्धा किलेसविमुखवर । अजितं नित्य च गुरुर्द
महामुनि जिज्ञास्य अजितशान्तमति सदासुखिणी विष सतिथर । भयव
मम तिष्ठत सरवय च नम सत्त्वमय ॥ ४ ॥

End. ॥ गाथा ॥ पतुं क्रिय सत्त्वमयि ॥ सवत्कर ए चरच्छ भविष्यन्ती । सीयन्ती
सत्त्वहि वि । अवसेन निवारणी एसो ॥ ७८ ॥ जोपट जोयनि सुध ॥
प्रमयकाल पि अजित सतिथीयमह । न द्रुति तच्छरीगा पुण्यपत्रा
विनामति ॥ २२ ॥ जड द्रष्टुमि परमपदं अहदा कितिय सुवित्पदा
भुवने । ता तनुक सदावे । जित वदये आपरकुणह ॥ ४० ॥ विवश-
यशुल कलसाय । विवशयनिहव वागदीषाये । विवशय पथभूतवाण ।
नमोत्यु देवावहि देवाय ॥ ४१ ॥ सर्वं पदमह पार्व । पदं वदत नम-
समानाय ॥ संपन्न चंद वयाय कितये अजितसतिताहव ॥ ४२ ॥

श्रीमते शान्तिनाथाय नमः शान्तिविधायिने । पैलोक्के सामराधोय
मुकटाययताङ्गो ॥ ४१ ॥ शिवमन्त्रं सर्वजगतः परहितनिरता ॥ भवति
प्रलयणः । द्रोपा याति मातं सर्वं मुखो भवति लोक ॥ ४४ ॥

Colophon. इति शौचज्ञितशान्तिस्तवन समाप्तम् ॥ ६ ॥ अपासाधो पठनाय ॥ ० ॥

विवरणम्—पुस्तकेश्चिन् शान्तिशान्तिस्तवनाभिध कश्चित्पुस्तकानिबन्धो वर्तते ।

No. 26. ऋषभदेवस्तवनम् । *Risabhadevastavanam* Substance, country-made white paper, 13x6 inches Folio, 3 Lines, 9-10 in a page. Character, Nāgari Date, Samvat 1723 (1) Appearance, old Verse. Not correct. Complete

Risabhadevastavana or a prayer to *Ri-abhadeva* in *bhāsā* verse by *Saubhāgya Ratana Sūri*.

Beginning. ॥ ६० ॥ दान चीपरमो । सकल सुरासुरसहितस्वामि ते आदिनाथनि
करो मणाम् कर्षं कोनतीवि कर जाहि । यम घाम् मनवन्वित कोउ ॥ १ ॥
कालि आदि अन्तमव वन्यउ विष मन्वितने आनि गीगम्यउ । उभ
बाव उल्लपो मविसुखउ । तथिलोक आगलि यम तिम वल्लउ ॥ २ ॥
लहउं साधुआकपण, बहुवार लेखि माव्यउ वरैक विष लवार । कथा
वरपटलीक द्वावक काज । त कहिती आनि बहुलाज ॥ ३ ॥ इवि
तुम्ह साशिन अनुभव यवउ । सिध्यात तिमर मवि दूरि मयउ ॥ तुम्ह
वरण दु आव्यउ जिम्हाराज । इवि पुरउ तुम्ह मनवन्वित काज ॥ ४ ॥
परमाधरम् सी आण्यउ विचार । ते तुम्ह आगमनउ उपगार । गुण
मालक प्रभु जाण्य विना । न करि पवम्काव सोचणो साधना ॥ ५ ॥
अमथ अन्त काह लुटालोइ निरमल पचल्लावउ पावोइ । प्रथम कहुं
जमण्यउ विचार ॥ ऊं आनि ते आनि निरधार ॥ ६ ॥

End. तुम्ह अमलगुण नविलभि पार । ते एक मुखि किमक उवार । पुन्य योग्य
उ वहा तूं तुम्ह मन्वउ तुम्ह विचकाल अणुत रल्लउ ॥ १६ ॥ इवि
प्रभु तुम्ह कोनती अवधारोइ । भवसमुद्र छला तारोइ । तुम्ह विष कृण
करि तुम्ह समान । त् मनमोहन दोनदयाल ॥ २० ॥ संतजमंडव

श्रीरमदेव कर्षी ई मुक्त दरमण पाभेस । आभिरावा मभू देवो महारे ।
 नुं प्रभु श्रीवि वीज दातार ॥ २८ ॥ राश्रीरुद्रन विमांग नगार न विमान्
 चरदगर मयार । भविभवि मांगु मुम पाइ मेव इह सेशकव दोज
 जिनदेव ॥ २९ ॥ संवत मतर श्रीरामदेव वेदाधि दृष्टि पुण्यम प्रमो
 वार । कुलट आश्रीकाश्रीवागाम मभार । श्रीविप वीजती जायरा
 विचार ॥ ३० ॥ श्रीविधि पचगण्डतण् मिथगार । श्रीकीरतिरतनमूरि
 पटीधार । कटि सीमावरजमूरि नेह तनुदीप्त । ई प्रभु पाइ प्रभु
 जिनदीन ॥ ३१ ॥

Colophon. इति श्रीरामदेवस्तवनं समाप्तम् ॥ शुभ भवतु । कल्याणम् ॥ निधित
 श्रीविमलहरदेव । दावकारानकु श्रीभक्त्यासकं इदं निरमलम् ॥ ३२ ॥

विवरणम्—श्रीरामदेवस्तुतिनामकजैनस्तुतिनिबन्धोऽयम् ।

No. 27. *रूपमण्डलस्तोत्रं* । *Risamandālastotrām*. Substance
 country-made white paper, 11 x 5 inches Folia, 9. Lines, 9-12 in a page
 Character, Nāgara Date, ? Appearance, old Verse. Not correct.
 Complete

A prayer to *Risamandāla* (incorrectly for) *Risimandāla* or the
 group of *Risī* or *Jaina Tirthankaras*, by *Tirthanātha* Though a *Jaina*
 work yet it is in form of a *Tāntrika* compilation The mystic syllables
 etc. peculiar to *Tāntrism* have been used in it.

“आद्यं पदं शिरीरसेत् पर रचतु मलकम् ।

ततोऽयं रचतु मेहे ई तूथं रचतु नासिकाम् ॥ १ ॥ etc, again.

देवदेवस्य ययक तथ ययक या विभा तयाच्छादित सर्वाङ्गं समाहिंसतु
 पद्मगाः ॥ २२ ॥ देवः समाहिंसतु नागिनो ॥ २३ ॥ देव समाहिंसतु
 गोनसा ॥ २४ ॥ देव समाहिंसतु उषिका ॥ २५ ॥ देव समाहिंसतु
 वाकिनो ॥ २६ ॥ देव समाहिंसतु राकिनो ॥ २७ ॥ etc.

Beginning.

॥ १० ॥ श्रीं आद्यनाचरसविष्णुमचर व्याप्य सत्स्थितम् ।

अपिन्वाला समं नादविदुरेपा(श्वा) समन्वितम् ॥ १ ॥

अपिन्वालासमाकृत मनीमलविमोचनम् ।

इदोप्यमानं हतपक्षे तत्पदे गोमि निर्मलम् ॥ २ ॥

अर्धमिथयर ब्रह्मवाचकं परमैष्टिना ।

सिद्धिचक्रादिबीजं सर्वतः प्रसिद्धायाम् ॥ ३ ॥

[illegible]

End.

श्री श्री श्री भूतिलक्ष्मीर्गौरीशङ्खीसरस्वती ।

अथा च विजया क्षिप्रं जिता भित्ता मर्दं तिका ॥ ६१ ॥

कामना कामवाचा च मानन्दानन्ददायिनी ।

माया मायाविनी रौद्री कला कालौकल्यिमिमा ॥ ६२ ॥

एता मर्त्या मर्दादेव्यौ वर्त्तते या लग्नप्रथे ।

मत्त सख्यां प्रवक्ष्यामि कानिं लक्ष्मीं भूतिमती ॥ ६३ ॥

दुर्गैताम्रतवेतालपिशाचामुदगन्नाम्नया ।

ते मुख्यं प्रपश्याम्यन्तु नवदेवप्रभागत, ॥ ६४ ॥

दिश्वं शीघ्रं मुदुष्याथ शीघ्रममण्डलबन्धम् ।

भाषितं तोषणायेन जगन्नाथकृते, नवम् ॥ ६५ ॥

रणे राजकुले बभूवै लक्ष्मीं दुर्गे वर्जं करी ।

यज्ञशान्तिदिने धीरे कर्तुं रजस्तु मानवम् ॥ ६६ ॥

राश्वभटा मित्रं वाज्य पदभटा मित्रं पदम्

लक्ष्मीभटा मित्रा लक्ष्मीं प्राप्नुवंति न ममथ ॥ ६७ ॥

लक्ष्मीं हव्य पटे काये लिखित्वा यत्नं पुनयेत् ।

तस्यैवात्मिकासिद्धिर्गच्छेन्नमति शायती ॥ ६८ ॥

भाष्यार्थी लभत भाष्या सुतार्थी लभत सुतान् ।

विचारार्थी लभत विज्ञानं शरः करणमहामत, ॥ ६९ ॥

भूषणं वने लिखित्वेष्ट गन्तुं मुक्तिं वा भुजे ।

भाषितं मर्त्या दित्य मर्दाभौतिविनाशकम् ॥ ७० ॥

मृते मृतेयैर्दृष्टे विद्याचमूद्धलेर्मले ।

शान्तिपितृकक्षेत्रे केमुंष्यत मातृ सुमण ॥ ७१ ॥

श्रीं मुमुक्षुं ध्वजश्रीपीठवर्तिनं, शायतां शिवा ।

ते श्रुतेर्वन्दितेर्दृष्टेर्गन्तुकल तत्फलं धृतैः ॥ ७२ ॥

एतदीय मर्दाश्रीय न देशं यत्नं कल्पितम् ।

मिथ्यात्वनामिनीं हस्तं वाक्चरित्या पदं पदं ॥ ७३ ॥

आचारादितप कृत्वा पुत्रयित्वा जिमान्मोम् ।

अन्नामायावर्धिं यावत् य पट्टेष्ट दिने दिने ॥ ७४ ॥

लोचनमन्त्राद्यां प्रार्थयित्वा न स प्रयति ॥ ७५ ॥

हृष्टे मन्त्रार्चने विष्टे भवे सप्तमके पुनम् ।

वर्द्धं प्राप्नोति विद्यया, परमानन्दसम्पदः ॥ ७६ ॥

पदचरपदधटं मरव्यमनवर्जितं।

तत्सुखे चय्यतां देव प्रसीद परमेश्वरः ॥ ७८ ॥

इदं श्रीमं महाश्रीमं दुर्लभासुत्तम परम् ।

पठनात् चरणात् आपात् लभ्यते पदमन्यदम् ॥ ८० ॥

Colophon. इति श्रीसुखमनससुत्तमं संपूर्णम् ॥ मद्रम् ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् अष्टमखण्डसोदाभिधः कवियैः नित्यं वर्तते ।

No. 28. कर्मस्तवः । Karmastavaḥ. Substance, country-made white paper, 10 × 4 inches. Folia, 5. Lines, 8-13 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, worn out, and writing injured throughout. Verse. Not correct. Complete.

Although the codex is labelled with the name of Karmastava but after perusal it appears that this is the name of the second chapter of an work by Devendra sūri, the first being named karmavipāka. The writing being injured we can not read the text throughout so we quote below only the colophons of both.

Colophon of the first. इयं कर्मविपाकाद्यै विहित देविद सुतीर्षि ६० इति कर्मविपाक.

प्रथम समाप्तः परमं चय्यतापनाये कानो दुर्लभासुत्तमो श्रीमं ।

Colophon of the second. देविदं वदिते ममत् तं नोरे १३ इति श्रीकर्मस्तव

द्वितीयसमाप्तः १ ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् देविदसुविहितो कर्मविपाककर्मस्तवयोरो इत्यत्र निबन्धः। पदचरपदधटं निबन्धः इत्यत्रोदाहृतं वर्तते ।

No. 29. कल्याणमन्दिरस्तोत्रम् । Kalyāṇamandirastotram. Substance, country-made redish paper, 10 × 4 inches. Folia, 12. Lines, 8-13 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, not fresh. Verso and prose. Not correct. Complete.

This codex contains the text of Kumudacandra's Kalyāṇamandira

जिननयनकुमुदचन्द्रप्रभासराः स्वर्णसंपदो

मुञ्जा ते विगलितमलिनचया अचिरात्मीचं प्रपद्यते ॥ ४४ ॥

End of the Commentary. व्याख्या—हे जितेन्द्र अहो जिनसामान्य केवली तेइना इन्द्र
स्वामी के जिके भन्दा भव्यजनमविकलीक भविकलीक इत्यं इय परिकरी
नइ समाहितविषय समाधिर्वैतथका तवना हरत संक्षय क्षुब्ध छे विभी
षहो स्वामी स्वर्णसंपदो छे जिननयनकुमुदचन्द्र जिनलीक तेइनानयन-
पदीया के कुमुद कहतां चंद्रविकासी कमल तेइनतं विकाशि बाभचो
चंद्रमासमान प्रभासरा कहतां दीपता यका स्वर्णसंपदो मुञ्जा स्वर्णसंपदा-
भीतवीतइ तेके अचिरात् घोड़ा काल साइइ मीचं प्रपद्यते मीचपक्ष
पानइ विधिवत् विधिसमातइ केइना वइ भव्य सांद्रोद्भसत्पुलकककुकितांग-
भावा छदि कहतां निषङ्क सङ्गसतत जे पुलक कहतां रीमाच तिचइ
करीनई कह्युक्ति वै अइभाग मरीररतु अवयव जीवानी बली कहवा
वइ भव्य लखिन् ताइरो छे प्रतिमा तेइन सजे निर्मलपुच्छरूपीयक कमल-
तेइने विवइ वइ कहतां बांधी स्वादी वइ छदि जीए बली केइना वै भव्य-
जनविगलित मलिनचया विगलत दूरि कोथत मल पाव तेइ नत निषय
कहोवइ समूहकुमुदचंद्र ए भव्यंत श्रीवार्धनायनत विमिश्र अनामिह
मिन दिवाकरनत दीवानत नाम पणि कुमुदचंद्र जाविषठ दुगलएकल्याच-
मन्दिरसीय के भवइ गुच्छर समिधइ अयंनइ सुयइ तेइनइ चरिमान
श्रिकासी श्रेणि बिलरे सत्यं उपद्रवविनाशइइ रिदि सिद्धि संपनै ॥ ४४

Colophon. इति श्रीकल्याणमन्दिरसीय समाप्तम् श्रीरत्न ॥

विवरणम्—कल्याणमन्दिरसीयनामकी जैननिबन्धोऽयम् ॥

No. 30. कल्याणमन्दिरस्तोत्रं । Kalyāṇamandirastotram. Sub-
stance, foolscap paper, 11×5 inches. Folia, 3. Lines, 6-13 in a page.
Character, Nāgara. Date, 1. Appearance, very old, with a redish
spot throughout, writing injured in most parts. Verse Correct.
Complete

A translation in bhāṣā-verse of the preceding work by Bāṇarasi.

stotra or prayer to Jina the store-house of all good, in Sanskrit, with an explanatory commentary in bhīṣṭ, by Siddhasena Divākara

Beginning of the Text. ॥ १० ॥ श्रीगणेशाय नमः ।

कल्याणमन्दिरमुदारमवधर्मेदि

भीताभयप्रदमनिन्दितमभिपद्यम् ।

संसारसागरनिमज्जदग्नेवजन्तु,

पीतायमानमभिनम्य जिनेश्वरस्य ॥ १ ॥

यस्य स्वयं सुरशुभैरिमांश्चराभिः

शोभं सुविस्तृतमतिर्गं विभुर्विधातुम् ।

तीर्थेश्वरस्य कमलस्यरधुमकेतो-

सत्याहर्षय किल संसवन करिष्ये ॥ २ ॥ युगम् ।

Beginning of the Commentary.

इहवादी आचार्यो लघु शिष्य सितसिम दिवाकर कदम्बै अर्ध एव ह एतस्य
कदम्बो ए ओपार्श्वनायकः किल निचर दम्बस्य प्रकारः अंतर्गतं करिष्ये
लघुन शीघ्रं करिष्ये किमुत्करोमह अङ्गिपद्मं अभिनम्य चरणकमलं वदीमह
किंसावे ते चरणकमलं आसीद आचार्यकद्वीपद मागस्थिक तिष्ठना मदि
कद्वीपदं चर वद वली किमा वै तेचरणं कमलसासीना चरणभेदि अनेक
भक्त्या संवित पाप तिष्ठना भेदक विद्यासण्णहार वली किं वद ते चरण
कमलसासीना भीताभयप्रदं जनमजरामरणादिक दुःखिकरी नह चषच
संसारं खल्वीदना जे भव्य शीघ्रं तिष्ठ ना दायकददण्यं हार वै वली किंसावे
ते चरणकमलं भगवतना अनिन्दित निंदारहितवै वली किमा वै ते चरण
कमलं संसारसागरनिमज्जदग्नेवजन्तुपीतायमानं संसारकपी या सागरसमुद्र-
मादि निमज्जन् कदम्बो वृद्धता अशिवचणा जे जंतु प्राणो तिष्ठनह समुद्रच
पथाहुंती पीतायमान कद्वीपे प्रवक्ष्यसमान उह इहाचरणकमलजिनेश्वरस्य
जिन कद्वीपे सामान्य केवलीमादि ईश्वरनायक ओपार्श्वनाय तिष्ठना चरण
कमलमसीनहहं शीघ्रं लघुन करिष्ये एतने प्रथमकाव्य लघु अर्थे जावि
वत् ॥ १ ॥

End.

इत्यं समाहितधियो विविधजिनेन्द्र

सान्दीप्यन्तु गुलककचुकितान्भावाः ।

तस्मिन्निर्भलसुखान्मुनवदलया

ये सख्यं तव विभीरव्यति भव्याः ॥ ७१ ॥

जननयनकुमुदचन्द्रप्रभासराः स्वर्गसंपदी

मुक्ता ते विमलितमलिनचया अचिराग्नीचं प्रपद्यते । ४४ ।

End of the Commentary. व्याख्या—हे जिनैन्द्र चण्डी जिनसामान्य केवली तेइना इन्द्र स्त्रीको के जिके मज्जा भव्यजनमविकलीक भविकलीक इत्यं इय परिकारी मद्र समाहितधिय समाधिर्वैतयका सवना करत संज्ञक कृपण छे बिभी चण्डी स्त्रीको रचयति रचय छे जिननयनकुमुदचन्द्र जिनलीक तेइनामयन-रूपीया के कुमुद कंदता चंद्रविकासी कमल तेइनचं विचार्य वामको चंद्रमासमान प्रभासरा कहता दीपता यका स्वर्गसंपदी मुक्ता स्वर्गसंपदा-भोगवीतइ तेके अचिरात् छोटा काळ साइइ मीचं प्रपद्यते मोक्षपत्र पामइ विधिवत् विधिसंवातइ केइना वइ भय सांक्षीकसत्पुलककक्षुकितांग-भागा साइ कहता निरुद्ध सज्जसतछ जे पुलक कहता रीमाच तिचइ करीनइ कक्षुकिता वै चण्डभाग दरीररु चवदव जोयाना वली केइना वइ भव्य लहिन्य ताइरी जे प्रतिमा तेइन छजे निर्मलमुखरूपीयत कमल-मंजुने विवर वइ कहता बायो स्त्रीको वइ छटि जीए वली केइना वै भव्य जनविमलित मलिनचया विमलत दूरि कोषत मल पाप तइ मल निचय कहोदइ समुद्रकुमुदचंद्र ए भगवंत योपार्थनायनत विदीवव अनरसिद्ध दीन दिवाकरनछ दीवानत नाम पथि कुमुदचंद्र जाविबत पुमलएकस्याच-मन्दिरसीच के भवइ गुणइ समलइ चयनइ सुखइ तेइनइ चरिमाण-जिकासी श्रेष्ठ विस्तरे सभं उपद्रवविनामइव रिद्धि सिद्धि संपने । ४४

Colophon. इति श्रीकल्याणमन्दिरस्तोत्रं समाप्तम् श्रीरत्न ।

विशेषम्—कल्याणमन्दिरस्तोत्रनामकी जैननिबन्धोऽयम् ।

No. 30. कल्याणमन्दिरस्तोत्रं । *Kalyāṇamandirastotrām.* Sub-
stance, foolscap paper, 11×5 inches. Folia, 3 Lines, 6-13 in a page.
Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, with a redish
spot throughout, writing injured in most parts Verse Correct.
Complete

A translation in bhāṣā-verse of the preceeding work by Bhaṭṭarasi.

Beginning. श्रीकल्याण मम ।

परमदीति परमात्मा परमशक्ति परमेश ।

चर्चद् परमानन्दमय घट घट चमरलीन ॥ १ ॥

चौपई ।

निरभयकरच करम परधान, भवसमुद्रतारन शिवजान ।

शिरमदिर जगद्गुरु आनंद तां उपास चरच चरविंद ॥ २ ॥

End.

कल्याणमंदिर कछी कुमुदप्रदकीं बुधि भावा कछत बधारसो कारव
ममकित सुधि ॥ ४४ ॥

Colophon.

रति श्रीकल्याणमन्दिरभावा समाप्ता । गुप्तं भवाम् श्रीकल्याणमम्
श्रीरम् श्रीः ।

विवरणम्—कल्याणमन्दिरश्रीमस्य भावापद्यानुवादकपीठय निबन्ध ।

No. 31. कल्याणमन्दिरस्तोत्रम् । Kalyāṇamandirastotra Sub-
stance, country-made colourless paper, 11 x 5 inches. Folia, 21. Lines,
11-13 in a page Character, Nāgara Date, Samvat 1751 Appearance,
old Prose and verse Generally correct. Complete

This codex contains the text of the Kalyāṇamandirastotra along
with the Vyākhyā or commentary, entitled Bilābhībodha, like the
codex described in our notice No. . Besides this it also contains
an introductory portion in bhāṣā in which the origin of the text is
thus described—

There was a king called Vikramāditya in Ujjayini. He had
priests Angasena and Siddhasena Divākara, the son of the former.
Once Siddhasena was defeated in a discussion by a Jaina Guru, where-
upon he asked the Guru a suitable penance to purify himself. On
which the Guru told him to wander throughout the world for twelve
years in the garb of an Avadhūta. Siddhasena obeyed his command
and after finishing the tour came back to Ujjayini and placed his
feet over the Śivaliṅga Mahākāla. This news spread throughout the
city and people from all sides assembled there to see this The king
Vikramāditya also came. The king told Oh Svāmin you have dis-

honoured the deity ; appease him. Siddhasena replied ; "it does not deserve my prayer". The king said ; 'you must pray'. On which Siddhasena began to pray and as soon as he uttered the eleventh verse of his prayer the image of the Mahākāla broke down in pieces and the image of the Pāravanātha appeared in its place. The prayer of course was to Pāravanātha and has been celebrated by the name of Kalyānamandirastotra. This codex also contains a few lines before the colophon relating that the king Vikramāditya on hearing the prayer was converted to Jainism and explained the text in Bhāṣā. Kumudacandra was a name given to the king by Siddhasena.

We quote below the introductory portion in full

॥ १ ॥ पश्चिमदीपवास्यगङ्गावर्षगुह्यो नमः ॥ श्रीकल्याणमन्दिर-
नगरतः चर्च कहीवह । तिहा प्रथम कल्याणमन्दिर दीपको उद्घाति
कही ह । उजेनी नगरी ह श्रीविष्णुमादिक राजा । मेहनत
परीहित अनन्यमेव नामिह । मेहुव सिद्धमेव दिवाकर दाहीह ।
श्रीहनुमादि गुह सिद्ध बाद करिषो ह । ग ककि पुष्पुत । हनुमादी गुह
नगरवाहिरि मिल्या । श्रीवाभीया समथ । बाद करिषा माहित ।
पश्चिर्गु सिद्धमेव सम्भूत बाल्या । श्रीवाभीया नामनी कहह । ई मुर्ध
करि भयवह । एवह श्रीहनुमादि नह । एक वटि बापी नह । नविला
मुनि हन भयवह । न विनाभीह न विचारिह । वरदावामनमविचारी
नत दीवा दीर्घ दाहह । उटममय सरदिह काहह । ॥ कालका वन
चरषी मुह । नामि भरिउ दहहउ ह । अथ बहु एहिउ नीनि बाहि ।
अवर कसिउ वर सरह दुवारि ॥ २ ॥ जेवह कर्मतर्षि तीउ । र्विदि
अधिउदुह । न विवमथ अलविसे चंउत । ननुय अहहउ कहु । ॥
कार सुमुदिहह महुह । मर गुहाकोषहि । वसुनीदममदहहविह ।
एवहवि अहहिकहि ॥ ३ ॥ हनगुषी श्रीवाभाए कहिउ एवनी दमउर्ध्वित
चामाकथ मुर्ध दीमह वह । हनगुषीवालयमार्ह । हनुमादि नृि अता ।
सिद्धमेव दिवाकर दाया । मयन आदित्य बादमाहोना चर्च नता ।
ननुदहह नाम दीवर्त । अमुत्रमिह नृिउ दहह । सिद्धमेव दिवाकर-
नामर्ध मसिह कथा । एवदा चलावि गुहपति हनकहह गुलागी बाता
नहउ गुलमये सम्भूत कालवथ कव वनउ नरे हनकहिह । इवि वचन
माउय छादविन आहु । एवह मुहमे पदेनामो । सिद्धमेवदिवाकर

પ્રાપ્તિપ્રાપ્તિ । ગુરુ કહ્યું જાર વરણ અવધૂતવેવર મનિ । કોઈ નિધ્યા
 ધોરજા પ્રતિબોધિ । ગર્ભુ સોયંશાલિત પ્રાપ્તિપ્રાપ્તિ જુટી । તે વચન અહો
 કરોઃ જાર વરણ પુણ્યો માફિ અવધૂતવેવર મનો । ઇર્ષ્યો નગરોઈ ।
 મહાકાલનર પ્રાસાદિ । શિવલિંગકવરિ પગદેઈ । સિદ્ધસેનમ્ના અષ્ટ
 લોકે સ્વામ્યાઃ । પશ્ચિમ કહ્યું । જ્યોતિ રાજા વિજ્ઞાનાદિત્ય આપ્યા ।
 પ્રાપ્તિપ્રાપ્તિ કરો સ્વામ્યાઃ । રાજા કહ્યું અહો મામો એવંશા અવજ્ઞા નકો
 જર । એવંશો મુતિ કહ્યું । સિદ્ધસેનદિવાકર કહ્યું । એમાહરો મુતિ
 સદા ન મરુર । સદ્ય રાજા કહ્યું મુતિ કર । તિહારદ સિદ્ધસેન
 દિવાકર નરેશ્વરનર આદેશ સહોનર મુતિ કર । પ્રથમ મહાવોરનો
 વસોસો કોધો । એવર શ્રીકલ્યાણમન્દિરસોવનો પંચાષ્ટિ, તિહનર
 અગ્રમુ કલિલમયતા શિવલિંગકોટ જુટ । શ્રીપાર્શ્વનાથનોપ્રતિમા પ્રગટ
 હુઈ । તે દેવો વિક્રમાદિત્ય પૂજ્ય । નમો કહ્યું એકસિત જલપ । અવલં
 ગુરુ કહ્યું એશીપાર્શ્વનાથનુવિવ । પુર્વેઈ અન મદા ન સચેટ । અવતો
 સુકુમાલ । શ્રીસુકલિ સુરિને વચનપ્રતિબોધ પામિત । જાતિ અરવિ
 પુર્વમવર જલથી ગુણવિમાના સુવર્ણ મળ્યા । તિહાં જાણા સજ્જ કથયુ ।
 સ્ત્રી વસોસનાં સુવ મુકો ગુરુસનોવે આરિય પદ્મજો । જ્ઞાનમાન નર વિવર
 કાઠ સજિ રહિત । તિહાં પ્રમાણિતોજત સ્વર્ણમર્મ । કાલકરોનલની
 ગુણવિમાન નર વિવર । દેવતાનો વદનો પામિત । પુર્વેઈ એકસી સાધ-
 નનુ કોહતો । તેજોઈ પ્રુવ પ્રસવિત । મહાકાલ નામિર તેજર વેટ ।
 વિતાનો ચિતાનર સ્થાનકિ પ્રાસાદ કરાવિત । આશીપાર્શ્વનાથનોપ્રતિમા
 ઘાવો કાલિ નિધ્યાટ્ટીએ લિંગસ્થાપન કોધો । જ્યોત્સ્નાહરો મુતિર કરો ।
 શ્રીપાર્શ્વનાથ પ્રગટ હવા । જ્યોત્સ્નાદિત્યરાજા । સાચર દેવદેવો
 સમ્યજ્ઞ મૂલ શાદમમત પદ્મ જા । શ્રીકલ્યાણમન્દિરસોવનો ઉત્પતિ ।

End.

શ્રીકલ્યાણમન્દિરસોવનો શ્રીપાર્શ્વનાથનો મુતિ મહા સ પ્રમાર ।
 રાજા શ્રીવિક્રમાદિત્ય સાંભલો । મલ્લપ મહિમા દેવો । રાજા વિજય-
 ચિત્ર યિજ । શ્રીગુરુસિદ્ધસેન દિવાકરને વચે લગા । ગુરુ મોહ્યા ।
 અહો રાજેઈ । એ દેવને અરવે નમિ । પુણ્યોમાફિ દેવતે ગુરુતે સુધાયુ ।
 શટ્કાયાપ્રતિપાલક । અનર કિલ્લો પ્રથોત કોવ દયા મૂલ । શ્રીજિનપદ્મ ।
 એક વચન સાંભલો । શ્રીવિક્રમાદિત્ય રાજા ગુરુવચને પ્રતિબોધ પામ્યા ।
 એકશાપક હવા । શ્રીકલ્યાણમન્દિરસોવનુ માફિમા વિહારિત । એ
 અધિકાર અસીધિયત ચિહ્નુર । સતિરિત અરવે જાણવત ।

Colophon. इति श्रीकल्याणमन्दिरस्तोत्रम् वाचानिधीयः सम्पूर्णः । श्रीरघु । सवत्
१०११ वर्षे श्रीमयुनतदेजे श्रीविमातुःश्याङ्गुरि लिखितमिदं पण्डित
श्रीविद्यारवादिहस्तश्रित्यपण्डितश्रीमाधवरावादि हस्तश्रित्यपण्डितश्रीदीर्घ-
रवादि हस्तश्रित्यपण्डितराजदेन लिखितं द्रुमं भवतु । श्रीः । ॐ । श्रीमंभुः ।
इत्याह श्रीकर्मका ॥२०॥ सवत् ।

विवरणम्—मटीसं दीपक्रमविषय कल्याणमन्दिरस्तोत्रं पुस्तकेऽस्मिन् वर्णिते ।

No. 32. कल्याणमन्दिरस्तोत्रम् । Kalyāṇamandirastotram. Sub-
stance, country-made white paper, 11×4 inches Folia, 17. Lines, 7-13
in a page. Character, Nāgara. Date, ! Appearance, not fresh
Verse. Generally correct. Complete.

Another copy of the above mentioned work.

विवरणम्—पुस्तकम् ।

No. 23. कल्याणमन्दिरस्तोत्रम् । Kalyāṇamandirastotram. Sub-
stance, country-made colourless paper, 11×4 inches. Folia, 14 Lines,
5 in a page. Character, Nāgara. Date, Śmvat 1853. Appearance, old,
slightly torn, worm-eaten and writing injured in parts. Verse. Not
correct. Complete.

Same work.

विवरणम्—पुस्तकम् ।

No. 34. कल्याणमन्दिरस्तोत्रम् । Kalyāṇamandirastotram. Sub-
stance, country made white paper, 11×3 inches. Folia, 4. Lines, 11-12
in a page. Character, Nāgara. Date, ! Appearance, nearly fresh.
Verse. Generally correct. Complete.

Same work.

विवरणम्—पुस्तकम् ।

No. 35. कल्याणमन्दिरस्तोत्रकीभाषा । Kalyāṇamandirastotrakī, bhāṣā. Substance, country-made white paper, 11 × 4 inches. Folia, 3. Lines, 10-12 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

This codex contains the same translation of the Kalyāṇamandirastotra in Bhāṣā verse, which has been already described in No. 30.

विवरणान्तर्गतम् ।

No. 36. कल्याणमन्दिरस्तोत्रम् । Kalyāṇamandirastotram. Substance, country made white paper, 12 × 5 inches Folia, 13. Lines, 7-9 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, torn worm-eaten in parts. Verse. Not correct. Incomplete.

The work appears to be a different one from the Kalyāṇamandirastotra, but on account of its incompleteness we can not ascertain the real name of the work. But from the following contents

इति श्रीपार्श्वनाथलक्ष्मणम्, इति चेलकन्दम्, इति चमणमण्डलम्, इति पोरसी वाद पोरसी पुरमठ अथ पञ्चाङ्गाद्यं संपूर्णं, इति दशावयवसिद्धि पञ्चाङ्गाद्यं इति प्रत्याख्यानानि, इति सामयिकमूत्रम्, इति पौष उच्चार सुदम् etc.

the codex appears to have contained several small Jaina works.

No. 37. नेमिजिनगीतम् । Nemijinagītam Substance, country-made white paper, 12 × 5 inches. Folia, 1. Lines, 15 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, old. Verse. Not correct. Complete.

Although from the label the name of the whole text contained in the codex is to be known as Nemijinagītam but really the case is otherwise. There are two little poems, first the Pārśvanātha Bāramāsa, the second the Nemijinagītam, the former is complete in 13 verses while the latter consists of seven only. We need not quote any extracts from the either of them.

N. B. There is another small poem of eleven verses with the following colophon.

इति श्रीमहिमादेवीसौम्यस्य सकाशं संपूर्णं ॥ कः ॥

No. 38. चतुर्विंशतिदण्डकस्तवनम् । *Caturvīṃśatidṇḍakastavanam.* Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 2. Lines, 6-13 in a page. Character, Nāgara. Date, Śaṃvat 1843. Appearance, old, and writing slightly injured with a black spot in most parts. Verse. Generally correct. Complete.

A prayer composed in twenty-four Dṇḍaka metre in Bhāṣā, by Śrī Jinahansa Munīśvara.

No. 39. आदिजिनस्तवनम् । *Ādijinastavanam* Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 1. Lines, 13-14 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old. Not correct. Complete.

The codex contains the following small prayers, viz., (1) Śrī-ṛisabhajinastavanam complete in 5 verses, (2) Śrīajitanāthastavanam in 4 verses, (3) Sambhāvajinastavanam in 7 verses, (4) Abhinandana-jinastavanam in 7 verses, (5) Śrīsumatināthastavanam complete in 7 verses, (6) Padmaprībhastavanam in 5 verses, (7) Śrīsupārva-stavanam in 5 verses, (8) Candraprābhastavanam in 5 verses, (9) Śrī subidhināthastavanam etc., by Jñānasāgara pupil of Vidyāsāgara Sūri. It is useless to quote extracts from these.

No. 40. श्रीपार्वतीस्तवनम् । *Śrīpārvatīstavanam.* Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 6. Lines, 9-13 in a page. Character, Nāgara. Date, Śaṃvat 1671. Appearance, very old, worn out and worm-eaten in parts. Verse. Not correct. Complete.

A prayer to Pārāvanātha in Bhāṣā, complete in 30 verses, by
Abhayadeva Sūri.

Beginning. ॥ १० ॥

जयति जयजयजय-जयजयजय । जय जयजयजयजय ।

जय त्रिभुवन जगत्ताप कोष । दुरिय अरिकिसरि ।

त्रिभुवनजयजयजयजयजय सुखजय जय सामिप ।

कृप सुसुहाई जिथेस पास येमवय पुरहिप ॥ १ ॥

श्री । जयवंत प्रवर्धं निवजगतिमानाद बान्धितदिव्यहार तिहा
कल्पवय । दीतनाम, देवदेवविशेष जयवंत यात । विभुवचनादि मन-
नोक्तवत् भव्यार । पापदवनाद्यायो तिरुनर विदारवा केशरोखोह विभु-
वना लोकाय ये अर्धवित्त आच । विवजगत्तनत्र लामो । करिखोह ।
जिय । पार्श्वनाथ । लंभावतनगरि सधित रघुच ॥ १ ॥

End.

जगता हरर दपदं कुनर एकर मेमकरी हरिदत्त वयत ।

तीरु रङ्ग आवत चन्द्रेन मयवयद-अमीकरीदपदेवा खत ।

एक भयो नाहरत बांदात लेखोइति मुदमरं लाघव आपनोकीर्ति ।

रावर्तनाइ मुदमरं आवरवत कोर्तिर पुनती अवगयना ॥ ११ ॥

एव नद्वारिच जुतदेव इयन्दवय मङ्गलव । ज अचसीवगुणनवय पुन
सुधितवयवमिडुत । ए नवसि अनुपासनाइ । संभवय पुरहिप । इव
सुधितव सिरि अमयदेव कोनवर अर्धदिव ॥ १० ॥

ए अम्हारी याताए समानप मङ्गीअव जे सावत ।

जेगुव वदव मुन्दारी अवीयरनरं कहर वर ।

एक वर वरर मङ्गल यात पार्श्वनाथ वंभायतनगरि रघुच ।

रमीरदवय श्रीवभयदेवसूरि कोनवर आचद यत ॥ १० ॥

Colophon.

इति श्रीपार्श्वनाथवचन समाप्तम् । इति सं १६०१ वर्षे मागश्रव वदि १९
दिने श्रीगुह्यराजपुरनररी । श्रीललितप्रभसूरिविजयराजो पारिलिगज्ज
तत्पुन पारिलि श्रीवज्ज पठनाये ॥ शुभे भवतु । कल्याणमस्तु । ॥
श्रीरम् ॥ ॥

विवरणम्—श्रीपार्श्वनाथवचनवचनपीठेय निवन्धः श्रीवभयदेवसूरिविरचितः ॥

No. 41. श्रीपार्श्वनाथस्तवस्तवनम् । Śrīpārśvanāthastavanam. Substance, country-made redish paper, 12×5 inches Folia, 1. Lines, 10-13 in a page. Character, Nāgara Date, ? Appearance, old, worn out, and writing slightly injured. Verse Not correct Complete.

A small poem on the prayer of Pārśvanātha in Bhāsā verses Anonymous.

श्रीपार्श्वनाथस्तवस्तवनस्तोत्रं निम्नम् ।

No. 42. भक्तामरस्तोत्रम् । Bhaktāmarastotram. Substance, country-made white paper, 12×4 inches. Folia, 13. Lines, 13-16 in a page. Character, Nāgara Date, Śamvat 1357. Appearance, very old, worn out, torn and worm-eaten throughout Verse and prose. Generally correct. Complete.

This codex contains a prayer to Jina in Sanskrit, entitled Bhaktāmarastotra with a short commentary in Bhāsā. Anonymous.

Beginning. श्रीगुरुभ्यो नमः ।

भक्तामरस्तोत्रमौलिमणिं प्रभावा-
 त्तुष्टोतकं दक्षितपावतमौ वितानम् ।
 सत्यम् प्रणम्य जिनपादयुग्मं युगादा-
 वाद्यमर्चनं भवजसि पततां जगताम् ॥ १ ॥
 यः संयुतः सुखलवाद्यवतन्तरीया-
 द्दुष्टतद्द्विष्टमि. सुरलोकाभाये ।
 मोक्षैर्जगत्तवचित्तदरेन्दुदारे-
 खीये किलादमपि तं प्रथमं जिनेन्दुम् ॥ २ ॥
 मुद्रया विनापि विभुधामिन्तपादपौठं
 स्तीर्तुं मुमुक्षुसमभिर्भिमत्तपयोऽहम् ।
 पार्श्वं विहाय जलसंस्थितमिन्दुविन्द-
 मस्यः का इच्छति जगः सद्यसा यदौतुम् ॥ ३ ॥
 यत्तुं शुभान् शुभसमुद्रमयाह्वानान्
 कथे यनः सुखमुत्पत्तिमोऽपि पुरया ।
 अस्यान्तकालपवनीदतमकचक्रं
 खी या तरोत्तममन्त्रमिनिं मुद्राभ्याम् ॥ ४ ॥

सोऽहं तद्यापि तव भक्तिवशान्मुनीम्
 कर्तुं क्षतं विगतशक्तिरपि व्रजतः ।
 ग्रीष्मावशीत्येवमविचार्य स्वगो रुमेन्दं
 नाभ्येत्य किं निजशिशोः परिपालनार्थम् ॥ १ ॥
 अत्यन्तं श्रुतवतां परिहासधाम
 तद्वक्तिरेव सुखरीकुरुत मलाम्बाम् ।
 यत् कीकिलः किल मधो मधुरं विरौति
 तद्वत्पूतकलिकानिकरैकहेतुः ॥ २ ॥
 लत्तुसंस्तवेन भवसुखतिसंनिवर्द्धं
 पापं खल्वान् व्यसृपेति शरीरभाजाम् ।
 आकाशलोकोमलिनोल्लसश्रेयभाद्य
 मृद्व्यांशुभिन्नमिव शाल्वैरमन्धकारम् ॥ ३ ॥
 तद्वृत्तिनाय भवतस्तव न मर्यद-
 भारभ्यते क्षतुधियापि तव प्रभावात् ।
 क्षितो ह्वरिष्यति सती नलिनीहनिषु
 सुक्ताफलद्युतिसुपेति मन्दद्विन्दुः ॥ ४ ॥
 आस्तां तवस्तवममलसमस्तदोष
 सत्सुखदापि जगतां दुरितानि हन्ति ।
 दूरे यद्वसकिरणः कुरुते प्रभेयं
 पदाकरेषु जलजानि विकासभाञ्जि ॥ ५ ॥
 नात्यहुतं सुवनभुवणभूतनाय
 भूतैर्गुणैर्भुवि भवन्तमभिष्टवन्तः ।
 तुल्या भवन्ति भवतो जनु तेन किम्वा
 मूल्याश्रितं य इह नात्यसम करोति ॥ ६ ॥
 कुन्त्यायभिन्नमज्जोषितवारिवाह-
 र्भेगावतारतन्व्यातुरयोधभोगे ।
 युद्धे जयं विजितदुर्जयशियपथा
 सत्पादपङ्कजवनाश्रयिणी स्वभगे ॥ ७ ॥
 अमीनिषी शुभितभीषणरक्षक
 पाठीनपीठमयदीप्तवक्त्रवाशी ।
 रङ्गरङ्गशिखरस्थितयानपाश-
 स्तारं विहाय भवतः अरणाद्वज्रजनि ॥ ८ ॥

End.

No. 44. श्रीमहावीरस्तवनम् । *Śrīmahāvīrastavanam*, Substance, country-made white paper, 12 × 5 inches. Folia, 5. Lines, 4-13 in a page. Character, Nāgara. Date, 1521 Samvat (1) Appearance, old worn out, torn and slightly worm eaten throughout. Verse. Not correct. Complete.

A prayer to Mahāvīra in Bhāsā verses by Lakṣmana.

Beginning. १६० ॥ श्रीगीतमाय नमः ॥

पद्मिनी' धुरि सुमरत्त अरिहंत ।

अश्वकर्मा न सत्पाणि संपत ।

वामनादिधुच मद्गातयो ।

सुमरत्त' सुवसति ह' सामिणी ॥ १ ॥

मुह गुहवचन एवमे सामिणी ।

पमणि सुवोरवरिजमनिहली ।

पचवीस मत्तजिणेसर राव ।

गाय सुसंयत एव सुपसाय ॥ २ ॥

जंशुदीवह भरतए ठाम् ।

ते माहि वंभवकुट दह गाम ।

वसह जवमदतविद्यार्थत ।

माहच दीवार्थ दाकत ॥ ३ ॥

जिसि भरि पुढीते मद्गातयो

ते सर्वरी वही अतिवचो ।

राति दुपहर इथा जेतवह ।

अचदस पुनसा भन तवह ॥ ४ ॥

आविच मवजलधुरिमन पंत ।

दीठत्त हवम मद्गावसंत ।

पिढइ सुपुनइ वीजइ केसरी ।

खणी सागर खंचरी ॥ ५ ॥

दामगोमाथा संपूरत्त चद

दीठत्त सप्तकिरच मयणद ।

एव जह वजा सुपनिच ठमर ।

मरिज कलसजल श्रीवज्रमद ॥ ६ ॥

पदम सरीसर द्वैविभाष
 रण्य रेणु शरवर उभाष ।
 पुष्पि वनमलि सुपन अचदसह ।
 बाह्यो सुपथंतर जागोतिमह ॥ ७ ॥
 ते सुन्दरि फाठी विवि वारि
 पुष्प भ्याम मनि भरह अपार ।
 अरुभदल मनि हर्म्य अपार ।
 सुपमं तरुण कङ्कित विचार ॥ ८ ॥
 भयह विमसुषि सुन्दरि कावि ।
 कसिह पुत्र पुष्पि मेहसमान ।
 काति गर्भे जन्मभारि करह ।
 तिस कर्मिह दीपकुलि अवतरह ॥ ९ ॥
 माहवि छदरि वीर अवतरह ।
 इद्रतचच आसल सर हरह ।
 कासर आसल लक्ष्मी भग्न ।
 मनि अल्लोकी ओहल गान ॥ १० ॥
 मङ्गावीरना अरुण अचसरह
 मपत्रपतमुसकति वीर करह
 पात्रह ईद्रो आचल ठाम ।
 परमसर पूजल भुविदावि ॥ ११ ॥
 विलहं जिनवर आगलि रवि ;
 श्रीजावर तल वरि मकिरंवि ।
 जिनर जिन आगलि गार्ह ।
 नव निशह सिवपुरि जार्ह ॥ १२ ॥
 रतन वङ्कित चिंतामणि आग ।
 सूरी सर वंदल सुनिराज ।
 मेवक लक्ष्मणगुह उपदेह सुनी
 किछ अपर जनाल स ॥ १३ ॥
 घनर एकवौसर वन्दर सार
 फाशुगुह नदि मातमि सीमवार ।
 कीर्त नवन मनिघरी आषह ।
 जयवंता जमिहर इति वीर मिथह ॥ १४ ॥

End.

जी अविचलमण्डलगतचर्च ।
 जी निमि तारा दीपक चचर्च ।
 जी पृथ्वीमंडल विर वाह ।
 तपते जिह्वं जी अग्निदिग्गज ॥ ८४ ॥
 शीर जिघीषरतन्तु चरित ।
 भयतां गुह्यतां जनमपवित्र ।
 एक मतां जेगर समिच्छन्
 तेह चरि निघहं अफलां फलह ॥ ८५ ॥

Colophon. इति श्रीमहावीरस्तवम सम्यक् ॥ श्रीः ॥ ० ॥
 विवरचम्—श्रीमहावीरस्तवने नाम लज्जवत्तभावापयनिवर्थाऽयम् ।

No. 45. मुहपत्तीपडिलेहणविचारस्तवनम् । Muhapattīpaḍilehaṇa-
 vicārastavanam

Although the codex is labelled Muhapattīpaḍilehaṇavicāra-
 stavanam but really it contains two works (1) Posahagrahanavidhī.
 (2) Muhapattīpaḍilehanavidhī, both are finished within two
 folia of country-made white paper, 12×5 inches. Lines, 13-19 in a
 page. Character, Nāgara. Date of the original composition of the
 former is Samvat 1627 The latter bears no date at all.

(1) Posahagrahanavidhī in Bhāsā verse treating of rules for
 observing Poṣadhā, a Jaina festival, by Samayasundara, pupil of Jina
 Simhasūri. Composed in 1627 Samvat in Murut (मुरत मरोट) ।

Beginning. ॥ १० ॥

जेसबमर नगर भट्ठी जिह्वा श्रीपासजिपद
 प्रवक्त दीक्षित प्रथमता आयो परमापद ॥ १ ॥
 तासचरचप्रथमो करो पोषधविधिविधसार ।
 पमविधि यावत् हितमचो आयमने अनुसार ॥ २ ॥
 पोसी पोसी सत्त कइइ पोसी करे सव कोइ ।
 दिव पोसाविधि साधको जिम निशारो होइ ॥ ३ ॥

डाढ—पदपंक्तरे प्रथमी वीर जिपंदना एहनी माति । १
 पङ्क्ति दिनरे सांभ सभे उपपद्य सह
 पङ्क्तिहीरे रुकी परिरावर बह
 पाङ्क्ति रातेरे साधसमीप आवीवरी राई
 मायहितरे प्रथम करै मज संवरी
 संवरी शायक करै पोसी अह पङ्करी युवसुखे
 सवरर दंडक तीग बेला साजाराक विष तिष २५
 पन्थे करै पङ्क्तिमयी आंतरयो साध वदे
 दिहादिये कम्पभूमी अह एमे ससभ मगलीककथा मये । १ ।

End.

पाङ्करी राते कटिबेही शायक हीर सावधान ।
 राते मायहित काज सगकरर ह। देव हांटे सुविधान । संवेगी
 शायकयोहानी विधि एह
 मिलती मूजसिद्धा आतनर ही
 मति मज करणी मंदर
 जेकर नुरबोखर नहीही
 बीज काजा मगभंत
 मलिसामारकते वहेही पङ्क्तिमयी करर तत सं । २ ।
 पङ्क्तिहीरे किरिया करै ही
 मगली पूरव रोनि सङ्ग विद्याय कोश पङ्क्ति
 गुहबदर वरि भीति संत
 पङ्क्ति पोसी पारि न हही सामारक विष पारि
 पङ्क्तिमे अहमारि नहही अति सभायविचार सं । ३ ।
 विषसीती पोसी कर हही बहुकसदावक हीर
 अवधि संघातर बीज तांही काज सरर नही कीर सं । ४ ।
 विधि विधि बीज बीज तांही अवधि होये जे काह
 मिच्छामि दंडक बीज तांही फूटक वारी साध सं । ५ ।
 पोसीछ सोकर मनीही डांचे दुरणति दुरा
 अथम करम मौवव करै ही आवे साधता सुख सं । ६ ।
 अतलट पोसातयो ही एविधि कही उपगार
 जेसल मीरी संघनर ही आवह कीरी सुविचार सं । ७ ।
 सोलेसर सतसवि समरही नगर मरोट मन्हार

મનસિર મુદિ પક્ષ દિને હો મુખદિન મદગુલવાર મં । ૮
શ્રીજિનચંદ્રમૂરો સદહો શ્રીજિનસિંધ મૂરો
મકલ ચંદ મુપ સાજ હેહો સમય સુંદર મળે સોસ મં । ૧૦

Colophon. રતિ શ્રીપીસદ્દ વદવ્યવિધિ: સમ્પૂર્ણ: સમાપ્ત: ।

વિવરણમ્—પુસ્તકેઽધિનૂ આપાપચવિરચિત: પીયથવદવ્યવિધિ: સમ્પૂર્ણી વર્તેતે ।

(2) Muhapattipadīlchanavidhi complete in 16 Bhāṣā verses, on some injunctions to be strictly observed by the Jainas, by Lakshmivallabha Gani. We quote below the whole text.

૧૬૦। વરપનાનજિનવરતપાજીવરવનનુ ચિત્તચાય ।
વ્યાનકિયા જિવિ સપદિસોજી શિવમુવતવન સપાય ॥ ૧ ॥
અવિકં જન ધરિ શ્રીજિન સપદેશ જૂટદ જ્ઞાન કિમેશ ॥ ૨ ॥
જાકનો પદ્ધિદિશિ મુદ્ધપતિતપોજી માલો વદ પચસીસ ।
તિદાં એભાવવિચારવદ્ધો આવજ જન જનદોશ ॥ ૩ ॥
મયમ ક્યોસિ વિલીકોયદ્ધો સૂમ અવયનો દ્વિદિ ।
એ પદ્ધિદિશિ દ્વિદિ જોજી જાવજ વરમનો પુદ્ધિ ॥ ૪ ॥
સમકિતમિષ્ટામિદ્ધનોજી સોદ્ધનો તોજ નસત્યાગ ।
કામરાગ નેદરાગ નસજો તજિ ચલિતિત દ્વિદિરાગ ॥ ૫ ॥
સોધિ વધુટકગુરુચકોજી વામદાદ જારિ નાસ ।
નવ અવજીજા આદરસજીનવવલ્લોજા ગમાસ ॥ ૬ ॥
દેવતત્ત્વ ગુરુતત્ત્વ જુજો ધરમતત્ત્વ યદ્ધિસાર ।
ગુરુ કુદેવ કુચર્મ નસજો તોજ તથાસ પરિહાર ॥ ૭ ॥
નાવદસથ ચારિતનાજી સંપદિ તોજ આચાર ।
તજસ વિરંચના તોજસોજી એદ અર્યં અવધાર ॥ ૮ ॥
મનવચકાયાનો સદા જો ગુપતિ પદ્ધિ જદ મુદ્ધ ।
પરિદરિ વદ ચલિ આચિ નદજો તોમે દંદ વિદ્ધ ॥ ૯ ॥
પદ્ધિદિશિ પચોસપનો મુદ્ધવનોજી સાર ।
વદ્ધિ પદ્ધિદિશિ અમનોજી તેપણિ જસર વિચાર ॥ ૧૦ ॥
દાસ અરતિ રતિ ધોદ નદજો સુદ કરસ વામવાજ ।
ચલિ ચલિ ઓજ દુર્ગ જાગ જો દ્વિદિય પાચિ કરિ સાજ ॥ ૧૧ ॥

धुल्लो लेख्यो तीन लेखी लेखि रघो करि दूरि ।
 रघिरस सातादारवत्तजो करमुपयो चकमूर ॥ १२॥
 काटि गाल तीन छरयकोजी भावा निवाच निध्यात ।
 पारि कषायके हसनयोजी कोधादिके करि घात ॥ १३॥
 तनि धट्काय निराधनाजी चरण चिह्न मुघ जोइ
 हम पट्टिनेहवि भंगनोजी पचयोसिज'जोइ ॥ १४॥
 हम पट्टिनेहवि करदजी धरिमनिया न विवेक ।
 सकल करम दूरइ करदयो पामर मुख अनेक ॥ १५॥
 कलस हम कोर जिघ वरतया सुंघयो
 चरण गणधर संमली कछइ नूव जायो मधि सुहायो
 सुहर भविष्य मजिरयो छवभाय वर सिरि गच्छि कोरति सुप बकोइ
 संघयो सुहपयो पडिदेहवि तपविधि खच्छि वन्नम गवि कयो ॥ १६॥

Colophon. इति श्रीसुहपनीपट्टिलेखविचारसप्तमम् ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् सुहपनीपट्टिलेखविधिर्नाम कवियज्ञैश्चर्मनिबन्धो वर्तते ।

No. 46. राजर्षिस्तवः । *Rajarṣistavaḥ*. Substance, country-made white paper, 12 x 4 inches Folia, 16. Lines, 12-13 in a page Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old and writing slightly injured in most part with black spots. Verse. Not correct Complete.

A Bhāṣā poem on the adventures of Nami Rājarsi, by Samaya, sundara.

Beginning. ॥ १० ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ।

मूलमिव समक्षं सदा जिह्वावर पत्रपरमिह ।
 वाचन अक्षर साहि तसु निष्कण्ठ गद सिरि दिह ॥ १ ॥
 इति श्रीगोर्धङ्ग नमि तपउ जोइय आगो बुद्धि ।
 विग विग पाया पहि पात्र मिलइ ती सुद्धि ॥ २ ॥
 साधुतया गुणवर्धवत् कटिठा निरमल देह ।
 गंगा साहि कोलता नरहितन गोवेह ॥ ३ ॥
 साधु कथा सहजइ मखी अधिक ठाव रस रस ।
 निधि ॥ ४ ॥ रामचरकर अवर मोवार तेह ॥ ४ ॥

સાધુચરિત મુચતાં ચકાસિ ગતિતપાં પન કીર ।
તરવન આગદ માં ઠિનછતિણિ મુચથી સરુ કીર ॥

End.

માદલવ બી રૂપફેરાથી આપ મગઠ થયો રંદુ
અનકંઠન આમલકથી પ્રથમદ પાય અરિવિંદ ॥ ૮૧ ॥

૪૬૮' મર્મસા રૂમ કરક અથ અગત' રિધિરાય ।
અથિ પ્રદલવ દેહકરી પ્રથમદ' વારંવાર પાય ॥ ૮૦ ॥

૪૬૯' અહીં તદ્દ' લીધ દૂરદ કીર
અહીં તદ્દ' લીધ અભિમાન
અહીં તદ્દ' માયા મમતા તજિ
અહીં ની લીધ તથો અસમાન ॥ ૮૮ ॥

૪૭૦' અહીં સમ આર્જવ અતિમલી અહીં સમ માર્દવ સાર ।
અહીં સમ સાધુચમા મલી અહીં સમ સૂતિ સદાર ॥ ૮૯ ॥

૪૭૧' અથિ મહિં ઉ તિમ, પૂજ્યં દરમહિં કીર સમાધિ ।
પાં મીસ સાધુ તુ સુક્તિમા ગાથતાં મુષસમહિ ॥ ૯૦ ॥

૪૭૨' અથ કાશી સીર સાધુથી અથ વિતા કુલધન ।
અથા માતા કિથ રૂ મનથી ઉ દદ વ ઉ પ્રરતન ॥ ૯૧ ॥

૪૭૩' રૂ અલિધારી તાદારી રૂમ સમ અરર ન કીર ।
અલિધિ પ્રથમદ અથો સીમિ સીમિ ન કીર ॥ ૯૨ ॥

૪૭૪' અથ ઉ કુતારવ અથો સફલ કીર અવતાર
રાગરનથિ સવિ પરિદર લીધો સંલિમ માર ॥ ૯૩ ॥

૪૭૫' રૂમ મર્મસા કરતો અકક દેહ પ્રદલિયા અથિ ।
વારવાર કરો અદના આવગતિ કરો અતિ લીમ ॥ ૯૪ ॥

૪૭૬' સુમલસવ અદ સાધુનાં પ્રથમો પ્રત સલાસ ।
વિમલ કુંઠલ સિરિ સેફરા રૂદ્ર ગયો આજાસિ ॥ ૯૫ ॥
સીલનો ઢાલ સીજાં મથિ રૂદ્ર પરીયા જાથિ ।
સમય સુંદર કદર સીમલી લીધત લગ્ન પ્રમાય ॥ ૯૬ ॥

૭૭૭ ૧૦ રાગ અઆસી ॥ વાંધી વાજિય અઆસી ॥ એદી ॥
નિમિ રાજા સંલિમલીસ અલિધિ મનિ પરિધામ ।
અલિધિ વંડ વિજ સાધનાનુષ ગારૂંસ અભિરામ ॥ ૯૭ ॥

सुनि वर पाय नमं इदं प्रसंसा इम सुचो

कोषस गरी अङ्कार मुनिं

श्री अत्तं प्रत्येक बुध ६८ मुनिं

विमलनाथ प्रसादयो श्रीउद्यमेन पुरमाङ्गि मुनि ।

गिरुत्तं गक्षपरत रतन उ दिन २ अधिक छ बाङ्गि मुनि । ८८ ।

युगप्रधान गुरुराजीवा श्रीजिन सिंध मुनिंद मुनिं ।

सकल चंद सुए सात्तलि रुम्ह मणि परमापदः १०० । मुनिं

श्रीजीर्पङ्कपूरोद्ययो नमि राजा अधिकार ।

सतलढाल सीहामची समय सुंदर मुयकारः १०१ । मुनिं

Colophon. इति श्रीश्रीश्री प्रत्येक बुधि नमि राजारिधि चरित संपूर्णः । १ ।

विबरचम्—नमिराजपिचरिद्वयोऽर्त्तं जैनविश्वविशेषः ।

No. 47. लघुगान्तिस्तवनम् । *Laghuśāntistavanam*. Substance, country-made white paper, 12x5 inches. Folia, 6. Lines, 5-13 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, some what old. Verse. Not correct. Complete.

This codex contains two works (1) *Ajitasāntistavanam* and (2) *Laghuśāntistavanam*. The former is composed in Bhāsā verses, while the latter in most parts consists of Sanskrit verses.

Beginning of the first Text. श्रीजिनाय नमः । श्रीगुरुभ्यो नमः ।

अजितं जिय सख्य भयं संतिथि सखंत सुखगय पारं ।

जय गुरु संतिगुणकरे दोनि जिअवरे पयवयामि । १ ।

गाथाया नवरय संजलमावे नेहि विरुल नव निमल सहावे ।

निरुदम महुपमावे घोसगमि सुदिहसम्भावे । २ ।

गाथा सख्यदुखकपसंतीथ सखपावपसंतिथं ।

सवाम्ब अजिअ संतीथं नमो अजिअ संतिथं । ३ ।

सिद्धीगो अजिअ जिनमुहुपवतथं

तवपुरिसुत्तननाम किण्ठं ।

तद्वय पिय मज पवतथं

तव अजिअतम संति किण्ठं । ४ ।

मातृगच्छिषा किरिया विह संनिय जग्गिरीशविमुखय
 अजिअं निचियं च गुणे हि मयामुचि सिद्धिमयं ।
 अजिय सय संति मत्तामुचिओवि असेति अरं

- स ययं मम निम्बुड कारणयं च नमं सययं च ॥ ५ ॥

वाचवांसिधा ते तवेण पुय सव्वया वया
 सव्वलीन द्विय मूख पावया ।
 संसूया अजिय संति पावया
 इं उमि गिव सुद्वय दायया ॥ ६ ॥

अपरातिक्का एवं तव कल विष्कलं
 दुइमए अजिअ सतिजिण्ण कुअलीं
 ववगय कम्मरथमल
 गायं सयं सानयं विउल ॥ ७ ॥

माहा तं वसुगुण्यसायं
 कुण्णउ अय्यरिसाविअयसायं ॥ ८ ॥

गाहा - तं मोए उ अलिदिं
 पावेठ अर्नदिसेअमभिनिदिं
 परि साविअ सुअनिदिं
 समय दिअउ संजमे नं दिअं ॥ ९ ॥

गाहा पकिउअ चाउक्कासे
 सबअर राइए अदि अदेय
 सोओ सोओहि
 सबसगा निवारओ एसो ॥ १० ॥
 ओम पढइ ओअन सुअइ
 समउ कालपि अजिअसंति सुअं
 मऊ हुंति सय योना
 पुअ पुआ विनासंति ॥ ११ ॥

Colophon. इति अजितमातिलिजजवन समाप्तम् ॥

Beginning of the second Text. ओ नम. वक्कोयानिलिखते ।

ओ भी मयाः अचुत वचन वस्तुत सर्वमेतत्
 ये यासावी विभुवनगुरोरर्हता भक्तिमानः ।
 तेषां यान्तिर्भवतु भवतामर्हदादिप्रभावा-
 दापोष्यदोदतिमदिकरी ह्येवविश्वसदेतुः ॥ १ ॥

भी भी भव्यलीला इह हि भरतेरावतविदेहसंभवानां समस्ततीर्थज्ञता जल-
सप्रसासनप्रकल्पानन्तरमवधिनाविश्राय मौचक्रोधिपतिः सुधीया वष्टा
बालनामनारं सकलसुधासुरैन्द्रेः सह समागत्य सविनयमर्चद्भारकं गङ्गोत्था
गत्वा कनकाद्रिमये विहितजन्माभिषेकः शालिमुद्रोवर्धति यथा ततोऽहं
ज्जातानुकारमिति कृत्वा भद्राजनो येन गतः स यथा इति भव्यजनैः सह
समेत्य खात्यात् पीठे स्थानं विधाय शालिमुद्रोवर्धयामि ततः पूजा याथा
स्थानादिमन्त्रोत्सवानन्तरमिति कथं दत्ता निम्न्यतां निम्न्यतां स्नात्वाः ।

End.

अथ एष एष मुनिर्वं कुरु कुरु शालिं च कुरु कुरु खदितिं पुष्टिं कुरु कुरु
पुष्टिं कुरु कुरु स्वसि च कुरु त्वं च ११ भगवतो गृह्यवतो मिथयानि पुष्टिं
पुष्टिं सखीह कुरु कुरु जनानां श्रीमिति नमो नमो श्रीं श्रीं श्रीं श्रीं
ययः श्रीं फट् फट् स्वाहा १४ एवं जिननामाचरपुरःसरं संयुता जया देवी
कुर्वते शालिनिमिषं नमो नमः शालये तथै १५ इति पूर्वगुरि दर्भितः
मन्त्रपदविदर्भितः श्रवः शालेः सल्लिखादिभयविनाशिनो शाल्यादिकरच
भक्तिमतां १६ यथैव पठति सदा प्रसीति भावयति यथा योगे ।

स हि शालिपदं याथातु सूरौ श्रीमानदेवय ॥ १० ॥

Colophon.

इति श्रीकृष्णशालिस्तवनं संपूर्णम् श्रीरघु कल्याणमन्दु यमं भवतु इत्यादीनां
नित्यं पठित्वा मगधोक्त वर्त्तते । श्लोकः

सूर्यनिर्हन्तूरस्य सूरमाशामिखाविषाम् ।

लिखान्न कुर्वताथ नृपनिन्नाचकारणम् ।

सुदूरं पी शुभशोच स्वयं भवनिर्धयम् ॥ १ ॥

अक्सिचय पवन्त्यथै विरया विरयाच एव खलु जन्तो

संसारय यथु करणो दण्ड एवञ्च दिष्टं तो ॥ २ ॥

विबरचम्—पुस्तकेऽष्टिन् अजितजिनशालिस्तवनं शत्रुशालिस्तवनयेति पुस्तकस्थं वर्त्तते ।

No. 48. - वीतरागस्तोत्रम् । Vitarāgastotram. Substance, country-
made white paper, 12 x 6 inches. Folia, 10. Lines, 13 in a page. Character,
Nāgara. Date, Samvat 1882. Appearance, very old, worn out, torn
and writing injured in most parts. Prose. Not correct. Complete.

A prayer to Vitarāga in Sanskrit verses complete in 20 Prakāśas,
by Hemacandra.

Beginning. श्री नीतरामाय नमः ।

यं वराणां परं व्योतिः परमः परमेश्वरः ।
 आदित्यस्यै तमसः पुरस्तादागमति यम् ॥ १ ॥
 सर्वं येनोदमूल्यान् समूलाः क्रोशपादपाः ।
 मूर्ध्ना यच्चै नमस्तस्मिन् मुदासुवनरेवराः ॥ २ ॥
 प्रावरणैश्च यतो विद्याः पुष्पाद्यैः प्रसाधिकाः ।
 यस्य ज्ञानं भवहाविभूतमावाभमसक्तम् ॥ ३ ॥
 यस्मिन् विद्यामगमनन्दं जज्ञा चैकाग्रतां मतम् ।
 स जज्ञेयः स च ध्येयः प्रपद्ये श्वरार्थं च तम् ॥ ४ ॥
 तेन स्यान्नालवांसल्यो स्वहृदयैश्च समाहितः ।
 ततः कृतार्थो भूयास भवेत्तं तस्य किञ्चरः ॥ ५ ॥
 तस्य स्तीवेष्ट कुर्व्यां च परिवर्त्ता स्त्री सरस्वतीम् ।
 इदं हि भवकालादरे जगिन्मयी जगन्मनः फलम् ॥ ६ ॥
 छात्रं पशोरपि पश्यतीतराक्षसश्च ज च ।
 उत्तितीर्षुररण्यानीं पद्मां पङ्कुरिवाक्षरतः ॥ ७ ॥
 तथापि चहा सुखीऽहं नीपालभ्यः खल्वपि ।
 विद्यकृत्वापि वाग्वृत्तिः शब्दान्तरं शोभते ॥ ८ ॥

इति नीतरामलीले प्रस्तावनास्तवः पद्यमः प्रकाशः ॥

End.

बादपोडमुदभूक्तिं सवि बादरजस्तव ।
 चिरं विलसतां पुण्यां परमादुक्तथीपमम् ॥ १ ॥
 मद्रूपी त्वन्मुखासल्लो हर्षवाचजनीभिः ।
 संप्रत्य मेवमोभूतं चकार्त्वा लयतां मतम् ॥ २ ॥
 त्वत्पुरी मुठमेभ्योवाग्वाहलस्य तपस्विनः ।
 कृतार्थोऽव्ययामस्य प्रायश्चित्तं कियारणिः ॥ ३ ॥
 मम त्वद्दर्शनीकृतारिहरीमाञ्चकष्टकाः ।
 मुदंतां चिरकाञ्चीवामसदृशं नवासनाम् ॥ ४ ॥
 तवज्ज्वालिनीतृष्टासु विद्योतासु सुधास्त्रिष ।
 मदीयेष्वेवनाम्नोक्तैः प्राप्यतां निमित्तैश्चताम् ॥ ५ ॥
 त्वदास्य स्वास्त्रिणो नेत्रे त्वदुपासि करो करो ।
 त्वदगुणश्रीरुचौ श्रीने मयालां सर्वदा मम ॥ ६ ॥
 कुण्डलिपि यदि भीतुकृष्टा त्वदगुणपद्वयं प्रति ।
 नमोवा भारती तदिहं स्वस्ये लले किमन्यदा ॥ ७ ॥

તથ મેયોઽપિ દામોઽપિ ધિવશોઽપિ ચિદરઃ ।

આમિતિ પ્રતિપદ્યમ નાથ નાથ-વરં કુરે ॥ ૮ ॥

Colophon. इति श्रीशेतरामस्तोत्रे श्रीमोःस्तोत्रे विंशः प्रश्नाः ॥ १० ॥
 श्रीदेवमन्त्रप्रभवशरीररामस्तोत्रादितः ॥
 कुमारपालमुखात् प्राप्तिं तु कृतमौचित्यम् ॥ १ ॥
 मं १८२१ मिति आषाढ वदि १० दिने त्रिपते रट पुस्तकम् ॥
 १११८७—गुलडेडिन् श्रीदेवमन्त्रप्रभवशरीररामस्तोत्रं वर्णने ।

No. 49. યોરજિનસ્તવનમ્ । *Virajinastavanam.* Substance, country-made white paper, 12x5 inches. Folia, 7 (of which fol. 6 is wanting). Lines, 9-10 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1730*, Appearance, old. Verse. Not correct. Complete (except the fol. 6).

A prayer to Virajina in Bhāṣā verse*, by Vinaya, pupil of Vijaya-sūri.

Beginning. श्रीशेतरामाय नमः ॥

સકલરિદ્ધિદાયક સદા શ્રીશેતર જિનરાય ।

મદગુરુ માનિનિ સરસ્વતી દેવદં પ્રકાશુ વાય ॥ ૧ ॥

વિમુક્તવતિ વિસલા તથો મંદનગુણર્ભોર ।

માવનનાયકભગવો પદ્મનાભ વદુ ચોર ॥ ૨ ॥

પ્રકાશિત શ્રીર ત્રિર્વ જિમે અર્યે કરો વચાન ।

મરિક ઓવર્ષા હિતમત્રો પુસ્કદ મોતમલાનિ ॥ ૩ ॥

મુચિતિમાર્ગ આરાપદં કહો કિંચિ પરિ અરિહંત ।

મુખાસરસમદ્વચરસ નાથર્ શ્રીમગર્વેત ॥ ૪ ॥

અતીચાર આસોઈદ્વ દત્ત ચરિયે ગુરુ સોર્ષ ।

ઓવમાશેવ મજી યોનિ ચોરાઓ આશ ॥ ૫ ॥

વિધિ સુંદરો શોષિયા શોર્ષ વાગ્દાન અઢાર

આર સરજ નિત્ય અનુસતો નિદો દુરિત આચાર ॥ ૬ ॥

* This is the date of original composition of the work. See the extracts from the end.

End.

७. आज मनोरथ मुझ पायाए लाय दुखदंदी
 लती तूटो जिनचीसोस भीए मगध्या पुण्यकलीस ॥ १ ॥
 ८. भवि भवि विनय तुम्हार तोर भाव भगति
 तुम्ह पायती दीवदयाकर दोजोई कीजि योग सुपसाय ॥ ६ ॥
 ९. कलम । इतरपतारण सुगतिकारण दुपनिवारण जगजथी
 श्रीहोरजिनवरचरण सुखता अधिक तजि छल्लट दयी
 श्रीविजयदे सुदिदपटोचर तोरदजैदमदधि जगई
 तप गच्छ पति श्रीविजयप्रभु सुदि तेजई जगम गइ ॥ २ ॥
 श्रीहोरविजयशूर सोस वाचक कीर्तिविजयसुरगुरुसमी
 तससोसवाचकविजयई पुण्यो जिन चीवीसमी ॥ १ ॥
 सर सतर संवत स गय सोसई रहोरामर
 श्री सासए विजया दगमी विजय कारण कोउ मुख बधासए ॥ १ ॥
 नर भव चारधनसिद्धिसाधन सुकृतलोखबिधासए
 निर्जराई तईतवन रचित जानई पुण्यपकासए ॥ १ ॥

Colophon. इति श्रीहोरजिनस्तवन सङ्गच्छम् ॥ श्रीक श्री श्री श्री श्री श्री श्री ।

विवरणम्—श्रीहोरजिनस्तवन रूपोऽयं निबन्धः ।

- No. 50. सेतुंजयस्वामिस्तवनम् । Setumjayaśvāmistavanam
 Substance, country-made white paper, 12 x 5½ inches. Folia, 2. Lines,
 5-11 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old. Verse,
 Not correct. Complete.

A prayer to Jina in Bhāṣā poetry under the title of Setumjaya-
 stavana. We have already described a codex of the same name
 by Devacandra Gani, but the text does not agree with this. There
 are two other codices also of the same name, described below; the
 readings of these too do not agree with the above mentioned two
 texts, nor do they agree with each other. All of them appear to be
 different works bearing the same name only.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्री गमः सिद्धेभ्यः ॥

आदि जियंद जुहारिये समधिरे अधिक उद्दहासी जो ।

मगधचक्राया मुझसी कीजे निज चरहासी जो ॥ १ ॥

प्रभुनरकतया दुष्टदीप्तिमाने सदा काल अनन्ती जी
 शोकहो कष्टो सोसके एक दिना भगवन्तो जी ॥ १ ॥ प्रभु
 करम कठोरमय यकै साधित नरकनिरासी जी ।
 देदन तीन अहीया सतां सचे दुष्टरासि निरासी जी ॥ २ ॥ प्रभु
 सीपौ जीनि कुपवी बलतो भूमि बसतो जी ।
 तातीगोषण्चिका तापरि पाव ठनतो जी ॥ ३ ॥ प्रभु

End.

बंस इत्यागे मंडलीरे नाभि गरिदं मल्हार ।
 मेनुजै गिर गौराजी घीरे शिवकजमसाधार ॥ ११ ॥ हो,
 कलस । एथी आदि जिनवर सवलमुन करमरयदुष्टनिरारिये ।
 समकित दीजे दया कोजे मवमहीदधि तारिये ।
 प्रभु पतितपावन करमवपावन गीगुलसार भाइये ।
 इत्येक सुव परलोक शिवपदस्त्री सुमिरन पाइये ॥ १४ ॥

Colophon. इतो श्रीसेतुंजयस्त्रामिस्तवनं सम्पूर्णम् । शेषतः दनसर्वत बीजे । श्रीश्री ।

दिवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् सेतुंजयस्त्रामिस्तवनं नाम जैननिबन्धो वर्तते ।

No. 51. *शत्रुञ्जयस्त्रामिस्तवनम् ।* *Śatruñjayaśvāmistavānam.*

Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches. Folia, 31. Lines 6 in a page. Character, Nāgara Date, 1 Appearance, old ; slightly worm-eaten in parts. Verse. Not correct. Incomplete.

Although this work bears the same name as the preceeding one but its contents are different from those of the preceeding work and it is also a bigger one. Hence it might be inferred to be a different work.

Beginning. ॥ १० ॥ नमिस्तु गरिदं वारि ।

हेरु मवन्तो गादवाय पसेय सुवगारवाय बुध
 नरतिरिवाचं निवा भवचं ॥ १ ॥
 उववाय अरवतिरिचं संच इम समईचं गमायमये ।
 दस वास सदव्याडं मवचवईचं जष्टप्रदिष्टं ॥ २ ॥
 अमरवलि सारमहिच सहेतोचं तिप्रि अवारि ।
 पलिवाइं सदाइं सेव्य संगवनि कायाचं ॥ ३ ॥

End. . नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकैऽस्मिन् मनुस्मृत्यानिशब्दं नाम कोऽपि पूर्वआदयः सारगनिरासी
वर्तते ।

No. 52. सेतुञ्जयस्तवनम् । Settuñjayastavanam. Substance,
country-made colourless paper, 11×5 inches. Folia, 3. Lines, 10-11 in
a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn
out and slightly worm-eaten. Verso Not correct. Complete.

This is also a prayer to Settuñjaya in Bhāṣā poetry, by Prema-
vijaya.

Beginning.

प्रथमीय सुशय निषद पाय । मनवञ्जित कामो
सकलतीरघनी राजी सप । प्रथम् सिरनामो ।
जसदरसय दुरवति टले । नासे सवि रीम ।
सजन कुटुम्बसङ्ग मिले मन वञ्जित भोग ॥ १ ॥
नाभिसुंदर जग लाषी एहे रुक् द्वीवीर्नदवदनकमल
दीरेवे चति भवीए ।

जायइ पुनिमर्दसेजुं जाकेरीरानीधोए ।
धोवन मयकाया ज्ञापयेसे मनुषवाचसेए प्रथमे सुर राया ॥ १ ॥

End.

आदी पुरीरलि आनयोए दीठा पापज नासे ।
सेतुजीतलीनदी नैदए । सेतुजगिरि पासे ।
ईद्रपुरीसनी बडेसए पांतीतायो एयर
सभंग प्रासाद जिज सथोए दीठा नासे दयर ॥ १८ ॥
नामसरोवरसभो बडेएल्लता सरधोहि
बनबाङ्गी आराम ठाम द्वादिह भोहे ।
सेतुजे सिवपुरसनी बङ्ग ए नानी दम बोसे ।
विशुवनकी तीरव नदीए सेतुंजासमतोले ॥ १८ ॥
संघट विघट रुवि उपसमइए सेतुजगिरि नामे ।
जे नरनारी मरुद गुच ते सिवपुरं पामे ।

તપગચ્છ નાથક મુચ્છગીલોષ ફોરજો મુદ રાયા ।
 મનમોહનવિજયસેન વૃદ વંદ્ય નેહના પાયા ॥ ૨૦ ॥
 શ્રોતિમજ્જરમિથ્ય શ્રેયવિજય કદિ સુચિત્ત દેવ ।
 મનિ મનિ શ્રેતુંજામિરિ તપોવ દે જ્યો સુખ શ્રેય ॥ ૨૧ ॥
 કલ્પવ । રમદુષ્ટી સમો । સુમતિ ગામો । આદિ જિવંદ લુપદેવ ।
 નિતિ ગમર સુરગર, અસુર રંતર, કરે અદનિસિ સેવ ।
 જો અચર મરતિ, મલો લૂમર્તિ, તસ ચરિ જય જય કારવ ।
 રમ કદે કવિયથ । સુષો મવિયથ । જિનવામો મય પારવ ॥ ૨૨ ॥

Colophon. રતિ શ્રોતુંજો સ્તવનમ્ ॥

વિવરણમ્—પુષ્પકેશિન્ શ્રેતુંજયસ્તવનં નામ કવિદત્તઃ સ્તવનિવન્ધો વર્તતે ॥

No. 53. શાન્તિજિનસ્તવનમ્ । . Śāntijīnastavanam. Substance, country-made white paper, 12×6 inches. Folia, 1. Lines, 9 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old. Verse. Not correct. Complete.

A prayer to Śāntijīna in Bhāṣā poetry, complete in five verses, by Vijayamānasūri. We quote below the whole text.

૧ ૬૦ ॥ પુત્રજી કાજલધારે રાજિય દેશો ॥
 થાતિ જિનેસર શિવનામો રાજ
 રૂં અરજવશં શિરનામો રાજ ।
 અવધારીરે અંતર યામો
 કુતો પ્રાચલ્લભ સમોરાજ ।
 આં આકલો । પર સપગારો પ્રમુમલોધા રાજ
 સુખ વંદિત સહસા કલોધા રાજ ॥ અ. ૧ ॥
 આસધરીજી આલો પાસે રાજ
 તે કિમકરો નિરાસ રાજ ॥ અ. ૨ ॥
 દેરે દિસાસા દિલમરસા રૂંરાજ
 કાપા સેવકવ સુવદાર્ક રાજ ॥ અ. ૩ ॥
 મોહનામરી મૂરતો તેરી રાજ
 મનમદિર રાધું ધેરી રાજ ॥ અ. ૪ ॥

शुभ वदन श्रीराम तानी को राज ।
 सुग्री विषय लवके रोटीकी राज ॥ अ० ३ ३ ॥
 अस सरिषा सेवक तुमकीद्विराज ।
 एसी भवति करें कर जोड़ि राज ॥ अ० ४ ॥
 यधि अंयोक्तव नड पालेवो राज
 सप्तमनीते रड़े वो राज ॥ अ० ५ ॥
 शुभ शिववति आपो सुषकीराज
 जिन सुभ भाजें सुषकी राज ॥ अ० ६ ॥
 श्रीविजयमानसूरिनिर साज राज
 महिमाना सरासवि काज राज ॥ अ० ७ ॥

Colophon. इति श्रीशान्तिजिनसप्तमम् ।

विवरणम्—पुस्तकके अन्तिम पानिजिनसप्तम नाम स्तोत्रनिबन्धो वर्तते ।

No. 54. स्तम्भणकपार्वस्तोत्रम् । Stambhanakapārvastotram.
 Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches. Folia, 14 (of which
 fol 4 is wanting). Lines, 8-11 in a page Character, Nāgara. Date, ' f
 Appearance, old, slightly worm-eaten throughout. Verse and prose. Not
 correct. Complete

Although from label the name of the work appears to be
 Stambhanakapārvastotra but there are several other stutis in it.

इति अन्नपूर्वास्तुति, इति अश्विंशति जिनस्तुति, इति वारणादिने श्रीवीरजिनस्तुति, इति
 ज्ञानदक्षमोस्तुति, इति सौर्यराजस्तुति, इति पल्लिकापर्वस्तुति, इति होलिकापर्वस्तुति, इति
 मीन एकादशोस्तुति, इति बर्हमानजिनस्तुति, इति आदि जिनस्तुति, इति पार्श्वजिनसप्तमम्,
 इति सीतलरसामिस्तुति, इति आदि जिनस्तुति, इति वीरधंस्थानिकस्तुति, इति श्रीमौतुजय
 स्तुति, इति आदिस्तुति, इति पार्श्वजिनस्तुति, इति श्रीशैलुशायोद्युद्ध इति इति स्तुति, then
 follows साधुप्रतिक्रमणसूत्रम्

In fact this work is the Pratikramanasūtra and the stutis
 abovementioned are included in it, as has been found in the
 case of other Pratikramanasūtras described before, having at the

end Stambhanaka Pārāvastotra by Abhayadeva, complete in thirty Bhāṣā verses of which the first is—

अथ तिष्ठत्यथवरकप्यहस्त्यजयजिषधननरि
जयति वृषयकदापकीन दुरिषकठरिनेसुरि ।
तिष्ठत्यथ जयत्यथर्वि आथ मुनयमथ मामिष
कथ मुमुक्षार जिषेस याम दंभयथ पुरिष्ठ्य ॥ १ ॥

And the last is.

एय महारित जतुदेवद अह वचमइउउ ।
 ले अचलिय गुचमहन मुहि मुजियवचय सिहंत ।
 एमहं एमीय सुपासनाइ रीमचय पुरहिण ।
 इय मुजियरसिरि अमयदेव विन्नवहं अहिंदिय ॥ १० ॥

Colophon. इति श्रीसंभवकथाश्रंखोवम् ॥ १ ॥
 कामी मधे लिखतंराय शंटेन ॥

विषयम्—ज्ञान केन्द्रित्वात् ज्ञानानुतिष्ठमन्त्रित प्रतिकल्पमूढवर्जितं शीतलवक्त्राद्यंकीयम्
विद्यते ।

STORIES RELATING TO JAINA SĀDHUS.

No. 55. आर्यरचितकथा । Āryarakṣitakathā. Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 6 (of which fol. 1 is wanting). Lines, 15 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old. Prose. Not correct. Incomplete.

Although from the label the name of the work appears to be *Āryyarakṣitakathā* or the story of *Āryyarakṣita*, but after careful perusal we come to know that the story of *Āryyarakṣita* is not the main one. It has been mentioned only in the course of another story. The work begins with the story of *Sthūlabhadra Svāmin* at the end of which an important classification of the ranks of some Jain *Siddhus* has been given in the following *culikā*—

"यतः द्वितीयो चरमो जन्मः स्वात्मस्य ममत्वं प्रभुः

मय्यमवो दमो भद्रः संभृतिर्विजयलया ।

भद्रवाहः सुखभद्रः अताः किंलिनी हि वद्

महाभिरिः सुदृष्टायाः वयंमा दम पुत्रिणः ।"

The story of the *Śhūlabhadra Svāmin* is followed by a short account of his two followers *Āryya-nahāgiri* and *Āryya-nhastin* as a part of which the story of *Āryya-rakṣita* is thus given.

In the city of *Dāśapura* there resided a priest, called *Somadeva* and his wife, *Kūḍhasomā*. *Āryya-rakṣita* was born of them. He went to foreign countries and became versed in various branches of the Sanskrit learning. Then he met with a king and obtained honour from him. The king awarded him an elephant to convey him to his house. On returning home he bowed down first to his father and then to his mother, but the mother did not turn her face towards him. Then *Āryya-rakṣita* asked, "O mother what fault have you seen in me ? Is it a fault that I have learned fourteen branches of knowledge and returned home with valuable presents from the king ?" On this his mother replied, "The *sāstras* you have learned, are entirely useless and lead one to the hell, what benefit shall you get from them ? you should get that kind of knowledge which does not obstruct the sight." Then the son asked, "Who will teach me that ?" then the mother replied, "You must go to a *Jainācāryya* who will teach you this." *Āryya-rakṣita* went to *Bhadrāguptasūri* and became his pupil. This is a short sketch of the story.

पुत्रकनिर्द आर्यरक्षितकथानामाहितमपि नात्र सा कथा प्रचलतया वर्त्तते, किन्तु प्रवृत्त सत्यापिनेन ; तथाहि प्रारम्भेऽथ सुखभद्रस्याभिकथा वर्त्तिता, ततस्तस्मिन्प्रवृत्तमहाभिरिःसुदृष्टि कथा, ततस्तन्मसङ्गेनागत आर्यरक्षित कथा वर्त्तते ।

No. 56. कथाकोषः । *Kathākoṣaḥ*. Substance, country-made colourless paper, 14 x 5 inches. Folia, 90 Lines, 15-17 in a page. Character, *Nāgara*. Date, ? Appearance, very old, worn out, torn, and worm-eaten throughout and writing effaced in parts. Prose. Generally correct. Complete.

Kathākoṣa or a store of tales containing some twenty-seven tales illustrating the usual fruits of different actions of men such as—

- (१) श्रीशैलराजपूजायां चन्द्रकथानकम्, (२) देवपूजाविषये देवान् कथानकम्, (३) कीर्तिविषये कुशाग्र्यायां अविजयकथानकम्, (४) कीर्तिविषये सत्वरमुनिकथानकम्, (५) लोभविषये शोकदेविकथानकम्, (६) प्रतापोश्री पुण्डरीककण्ठरीकश्रीमद्रकथानकम्, (७) श्रीलक्ष्मणे मदनेष्टाकथानकम्, (८) अष्टाङ्गिकाविषये आगदकथानकम्, (९) लघोविषये सप्तसुप्तार कथानकम्, (१०) भावनायां असुरनन्दकथानकम्, (११) अद्यतपूजायां यक्षकथानकम्, (१२) गन्धपूजायां मदनावलीकथानकम्, (१३) नेत्रेण विषये दालिककथानकम्, (१४) दोषपूजायां दोषप्रियाकथानकम्, (१५) दाते धनकथानकम्, (१६) पूजायां आरामश्रीमाकथानकम्, (१७) शीलविषये अविदयाकथानकम्, (१८) जीवदवायां मत्तान् कथानकम्, (१९) नमस्कारविषये वरप्रियाकथानकम्, (२०) कथाविषये अमरदत्तमिश्रानन्दकथानकम्, (२१) अमरदेवराजकथानकम्, (२२) अश्विनायककथानकम्, (२३) जीवदवायां दासकथानकम्, (२४) गृहविद्यायां कृष्णकथानकम्, (२५) मुद्रावदानविषये जल करकथानकम्, (२६) ज्ञाने बाहुविकथानकम्, (२७) दूते नवराज-कथानकम्।

These twenty-seven tales are the subject matter of the work of which we quote below the first tale only, in order to make our readers acquainted with the nature of the work. The first tale runs thus—

॥ ६० ॥ श्रीं नमो श्रीशैलराजाय नमः ॥

यानि सुष्ठु दृष्टवानि दूरतः

कुर्वन्ति भवन्ति मन्दतः वदन् ।

सुखयानि सुखयानि कीर्तय.

पूजया विहितया जगद्गुरोः ॥ १ ॥

पूर्वे श्रीशैलराजपूजा कथा—पुरा ऋतुपुरे नन्दे श्रीमदो नाम राजा, तत्र धनदलानां देहो भवति, स अतीव जनशान्, अन्धः प्रभाः, अन्धो नमः स्वहृदिवा लक्ष्मीं अन्धो विषयः श्रीशैलराजपूजायाः कारितः, तत्र विम-
मतिष्टा कारितः मदता नन्दनेन अन्धो पुण्यमहापरायणकर्मज्ञान्
निर्दोषो नन्दः अतिनिर्दोषान् स पुरं पविन्दतः सप्तदशवर्षं वृद्धिन् दाम्
परिवर्तति नन्दे दातावान् स मुनिपायाजीविः विद्वन्महोपाध्यायः

वाहितवान्, अथान्यस्मिन्नवसरे आयाते चतुर्मासकपर्ध्वेण तत्र यायिभिः सुतेः
 समं च धनदः शङ्खपुरं प्राप्य निजं प्राप्तादसौदानमधिकरोहन् निजारात्मनालि-
 कया उपायभोक्तव्यपुष्पचतुःसरिकः तामिच्छिन्नेन्द्रमभ्यर्च्य राशौ गुरुणां पुरज-
 नेव मन्दमाराधयतकालं पुरः कपर्दिष्वेवः प्रत्यक्षोवभूव, सक्तश्च भी धनदः चतु-
 र्मासिकावसरे श्रीबीतरामस्य पुष्पचतुःसरपूजा-पुष्पफलं ग ददत्ति, तेन कथितं
 एकस्यापि पूजाकुमुमस्य सर्वत्र विना दातुं न समर्थः इति कारणात् तस्य
 साधर्मिकत्वात् कपर्दिष्वेव तदगृहं चतुर्गुणं गृहकोषकेषु सुवर्णपूर्णान्
 चतुरः कलसामिधौक्यं अदृश्यतां भिज्जि, धनदः प्रभाते अगृह गतः धर्म-
 निन्दापरेषु मन्देषु तदगृह्य समर्पयामास, तेषु अथादरात् पितुः मार्गं
 सहस्रस्रलाभहेतुमपृच्छत्, तेषां हृदि धर्मप्रमावादिभिर्वाजिनपूजामभावतः
 परितुष्टेन कपर्दिष्वेव प्रसादीकृतां तां सम्पदं निवेदयामास, तेषु सम्पन्न-
 सम्पत्तयः तदैव जिननगरं समाश्रित्य जिनधर्मज्ञानसमारचनापराः जिन-
 मासुप्रभावतां कुर्यान्ती वैधर्मिकाणामपि मनःसु धर्मं निश्चलीकृतवन्तः ।
 इति श्रीबीतरामपूजाया धनदकथानकम् ।

Colophon. इति कथाकोष. समाप्तः ।

विवरणम्—पुस्तकैऽस्मिन् कथाकोषनामकः भागकथाविषयकः कश्चित्मनोनिबन्धो वर्णितः ।

No. 57. कालकाचार्यकथा । Kālakācāryyakathā. Substance, country-made colourless paper, 12 x 4 inches Folia, 13 Lines, 13-14 in a page. Character, Nagara. Date, ? Appearance, old, worn out, and writing injured in most parts Prose Not correct Complete.

A tale relating to the character of Kālakācāryya, a Jaina Sthavira, by Samayasundara, a pupil of Sakalacandra.

Beginning. ॥ ६० ॥ प्रथमं श्रीगुरुं गद्यपद्यवाधाभिरद्भुतम् ।

कालकाचार्यसम्बन्धं यत्स्येष्टं ग्रन्थइति ॥

अथ पूर्व्यं स्वविराज्यो व्याख्यायते । श्रीकालकाचार्यापि महाप्रभावकः
 म्भविरो बभूव । तेन तस्यापि सम्बन्धः कथ्यते, तत्र कालकाचार्याख्यः
 स्वविरा जातास्तत्राख्ये एकः श्रीकालकाचार्यः श्रीमन्महाशिवदेवमित्रा-
 यान् संभूतं २०३ वर्षं श्रोत्रमाचार्यनामा । श्रोत्रमादनासूत्रकर्ता पूर्व्य-
 विदां वधे श्रीमुधर्मस्वामिन आरभ्य अयोविशतितमः पुरुषो जातः । इति-

यन्तु श्रीवीरनिर्वाणान् संवत् ४३३ वर्षे सरस्वतीधाता गर्दभिलोच्छेदकः ।
 हतोद्यः श्रीकालकाचार्यः श्रीवीरनिर्वाणान् संवत् ४८३ वर्षे जातः,
 श्रीविष्णुसहस्रनाम्न च ३२३ वर्षे जातः येन श्रीवीरवाक्यान् श्रीपद्मव्यास्यं
 भाद्रपदमुदि पञ्चमोत्पत्त्युत्तमानौतम् । पुनर्येन ब्राह्मभूतसीधस्येन्द्राये
 निगदधिवारः कथितः । एव श्रीकालकाचार्येण प्रथक् प्रथक् जात ।
 परं नामसादृश्ये सति हथोरयेतयोः कालकाचार्यवीरकौमुदेव संलघा
 कथा कथ्यते । अथ पूर्वं गर्दभिलोच्छेदकश्रीकालकाचार्यसम्बन्धी
 वाच्यते ।

End.

ततः श्रीकालकाचार्यधरे निर्मलचारिण प्रतिपाद्य प्रातः अन्त्येन विधाय
 समाधिना देवलीलं प्रातः । एवविधा एतेऽपि श्रीकालकाचार्या महा-
 प्रभावकाः स्युर्विरा बभूवुः । तेवा सुवन्धु उक्तः । अथ प्रभाते साधुसमा-
 चारी बह्यते स वर्षमानयोगेन एव एके द्वात्रिंशददति । एके शील पादयति ।
 एके तपस्तपति । एके भावनां भावयति । स श्रीविधिवैवालयपूज्यमान
 श्रीगान्धिनारायणनाथीश्वरश्रीवीरवर्द्धमानसामो तत्पदादुक्तमेव श्रीसुधर्म
 स्वानो तावत् यावत् पुनप्रधानमोजिनचन्द्रमूर्तिजीनसिंहमूरीणां तत्
 पट्टे पूर्वाङ्के श्रीसंघसाजया प्रवर्ततां इहत्तरतरनके पुनप्रधानमूरयः
 जिनचन्द्राजिनसिंहाय विजयति गणाधिप । तच्छिष्यः सकलचन्द्रः
 शिष्यः समयमुन्दरः कथा कालकमूरीणां चक्रे बालावबोधिका ॥ १ ॥
 एनाए ४३३ ॥

विवरणेन—कालकाचार्यकथाविषयकाऽर्थ जैनविषयः ।

No. 58. चित्रसेनपद्मावतीकथा । Citrasenapadmāvatīkathā Sub-
 stance, country-made white paper, 10 x 4 inches. Folia, 19. Lines, 5-13
 in a page Character, Nāgara Date, Samvat 1763.* Appearance, old.
 Verse. Generally correct. Complete

A fable relating to Citrasena and Padmāvatī, by Rājavallabha
 Pāṭhaka, a pupil of Malacandra Suri. Citrasena and Padmāvatī

* This is of course the date of copying the codex. But the date of
 original composition of the work is to be reckoned from the sloka "इति च
 युग्मे अरवाणचन्द्रे" &c at end indicating Samvat 1524.

were a pair of swans in their previous birth and dwelt in a lake in a Campakavana on the boundary of Campā. Once upon a time in mid-day, a merchant came up to the bank of the lake and put up there with his caravan. The merchant bathed in the lake, worshipped Jina and after having prepared food, waited for a guest, when a sage fasting for more than a month happened to pass by him. The merchant was exceedingly glad to meet with such a guest, and took him to his place and supplied him with the best food sufficient to satisfy his hunger. The pair praised this action of the merchant with all hearts and in consequence of that virtue they were born as prince Citrasena and princess Padmāvatī in their next birth and became husband and wife. This is a short sketch of the story.

Beginning. । श्रीसर्वज्ञाय नमः ।

नमः जिनपतिं साय पुण्डरीकं गुणाधिपम् ।
 श्रीलालहारसंयुक्तां सायकीं सत्कथां वृषे ॥ १ ॥
 इडेव भरतसेवे देशे गाम्ना कलिद्रुते ।
 धनधान्यसमाकीर्णे वसनपुरपतनम् ॥ २ ॥
 वासादमन्दिराकीर्णे सरचारामशीभितम् ।
 श्रेष्ठिनी वडवी यम वसन्ति धनदीपनाः ॥ ३ ॥
 अजावा. पालने दधी दाता गुरो दशपरः ।
 सङ्गुचे. वितिविख्यातो वीरसेनी अनाधिपः ॥ ४ ॥
 उपवीवनसम्पन्ना श्रीभाण्यादिगुणान्विता ।
 तत्प्रिया रजमालाऽमुन् सतीजनमतप्रिका ॥ ५ ॥
 मन्मथोऽस्ति गुणाचार सदावीरश्रीमन्निधिः ।
 दानवीरो गुणो वाचः कुमारविमलचक्रकः ॥ ६ ॥
 बुद्धिसारोऽभिधी मन्वी बुद्धिमान् विनयो मयी ।
 अतुरयाऽमुर्ध्वस्तु राजकायधुरन्धरः ॥ ७ ॥
 इवसारसुतस्तस्य इवकान्तिरिवाहुतः ।
 निपुणः सर्वशस्त्रेषु सुश्रील सत्यसङ्करः ॥ ८ ॥
 मन्विमूनीः कुमारस्य प्रीतिर्जाता परस्परम् ।
 अपराधस्य न्यायिव मध्ये साऽधिकारिधकम् ॥ ९ ॥

एकदा स समासीनी वीरसेनी नरेन्द्रः ।

समस्तनगरीक्षीकैः समागत्य नमस्कृतः ॥ १० ॥

कुशलं जनमापुन्य मानसमानपूर्वकम् ।

पृथ्वीमधराधीशः समागतनकारणम् ॥ ११ ॥

नेशमर्का वभाषि च स्वामिन्नेषा तत्र प्रजा ।

पालिता पुत्रवद्विभु किञ्चिद्विजयतेऽधुना ॥ १२ ॥

तत्र एव मुतः स्वामिन् सत्वात् कन्दर्पसीदरः ।

भमते स दिशारात्रं रत्न रत्नेन युज्यते ॥ १३ ॥

यस्मिन् कुले यः पुत्रयः प्रधानः

स एव यत्नेन हि रचयौयः ।

तस्मिन् विनष्टे सकलं विनष्टम्

न नाभिसंगे शरका वदन्ति ॥ १४ ॥

इति युत्वा महीनाययिताचक्षितमानसः ।

धीवनादय सन्नादासोऽय न्नादैर्हि लीयते ॥ १५ ॥

प्रज्ञामुद्धेत्ये यत् तदा त्रिं तेन सूनुना ।

कथं वीटयने यत् तत् स्वयं किं प्रदीयतम् ॥ १६ ॥

भुङ्कटीभीषणी राजा यावदस्ति समागरे ।

नमस्कृतं समागतः कुमारस्तातसन्निधौ ॥ १७ ॥

पिता पराभुङ्को हृष्टो यावत्तिष्ठति विहितः ।

तावत् एव तत्र तत्र वीटक प्रददौ धूपः ॥ १८ ॥

अच्छान् वयपातीऽयं विचिन्तयति भावये ।

नरेन्दो विधिवन् घुंसा करीति च यथापमम् ॥ १९ ॥

नमस्कृत्य दिनुः पादौ मातापि हि नमस्कृता ।

पुत्रसीतादददौ सनरवौः सम्यक्कृतये ॥ २० ॥

करवाले समादाय गत्वा च जननीं निजाम् ।

मुहुरिन्द्रजालेन यत्नसारष्टके गतः ॥ २१ ॥

अविद्यविषं दद्यात् तं निर्वं निजमृद्वामतम् ।

विजयाकुलचित्तेन पुन्येन च मुहूर्तः ॥ २२ ॥

कथं दामागरे दामि तमेषावत्त कुलधित् ।

अथयिता निजं वार्यो नि ज्ञानं कुल मानसम् ॥ २३ ॥

मुहुरिन्द्रजालेन चित्ते कुलवति भन्दे विद्यामु जारोडु ।

स्वामिनि लीकदचित्ते निवेद्य दुःखं मुहो भवति ॥ २४ ॥

समस्तमपि वृत्तान्तं मित्राय कथितं मित्रं ।
 राज्यक्षिप्त्वा स्वदायका विदेशं गम्यते मया ॥ २६ ॥
 वदते वयसरोऽपि मित्रदुःखेन दुःखितः ।
 जीवितव्यं विना कायः कियत्कालं हि धार्यते ॥ २७ ॥
 एकी जीवी द्विधा देहो कथं स्थापयसे हि माम् ।
 मुखं वा यदि वा दुःखं सोढुम् हि त्वया सह ॥ २८ ॥
 कार्यार्थं कार्यं विचार्यो तु श्रेष्ठे दत्तो जलान्नखिः ।
 इति निश्चित्य मनसा प्रच्छन्नं चलिती ततः ॥ २९ ॥
 एतत् युत्वा महीनाथो वस्त्राभरणपूर्वकम् ।
 सगुहः प्रददौ तस्मै सुनेराममनीतुसवै ॥ ३० ॥
 कृत्वा सकलसामर्थ्यं कलशमात्रसंयुतः ।
 चलितो भूपतिस्तत्र सुनिबन्धनकृतवै ॥ ३१ ॥
 सुनिपुणवमानस्य परिच्छदसमन्वितः ।
 स्थित्वा यथोचितं स्थानं विनयेन कृत्वा ह्यलिः ॥ ३२ ॥
 मधुरज्ज्वलिनिर्घोषा प्रारब्धः धर्मदेमना ।
 भवपाथीभिर्दुस्सारतारणाय तरोष यत् ॥ ३३ ॥
 अनित्यता शरीरेऽस्मिन् विभवस्याप्यनित्यता ।
 सत्युक्तिरिति सलघ्नी मत्सर्वं दुःखमाचर ॥ ३४ ॥
 लघुकर्मसत्ता तेषां विरक्ता भववासतः ।
 धर्ममेवः सुतस्तेन राज्ये सखापितो निजे ॥ ३५ ॥
 रजसारयुतीऽप्यस्य सुमतिर्नामसन्वितः ।
 मनोहरधुरा तस्य दत्ता पूर्वज्जमानता ॥ ३६ ॥
 सुते राज्यधरं दत्त्वा पदं चाप्यास्य सन्निभः ।
 स्वयं मित्रं कस्यपेक्षं राजागाहं गुरुसन्निधौ ॥ ३७ ॥
 परित्यज्य कथायादीन् प्रसादाः पञ्च व्यक्ताः ।
 व्यक्ताराज्यश्रियः सर्व्वे गुरुः सत्ता व्यभिचयत् ॥ ३८ ॥
 स्वामिन् संसारभोतीऽपि हि हि द्यौषां जिनोदिताम् ।
 भवभयमभीतैश्च प्राप्यते गुरुसद्वसः ॥ ३९ ॥
 योस्यं ज्ञात्वा गुरुमेवां दत्त्वा दोषां दद्याद्विधि ।
 सार्व्वथ्यं सर्व्वे सन्त्यज्य निजद्वारं वसन्त्यराम् ॥ ४० ॥
 चारित्र्यं निरीतिचारं पातयित्वा कियद्दिनेः ।
 प्राप्तास्ते अच्युतं कस्यं साधुदायिककर्मतः ॥ ४१ ॥

End.

यत्पुण्यं समुदायेन विभिर्जीवैरुपाञ्चितम् ।
 समुदायमुखं सुखा ममिच्छन्ति कमार्च्छवम् ॥ ८३ ॥
 शीलप्रभावतो ज्ञेते सुखा राज्यत्रिय निग्रम् ।
 जैनधर्मो समाराध्य सम्यागं वाञ्छित फलम् ॥ ८४ ॥
 वाञ्छिता च भृष्टे लज्जोरल्लोपुवपीवकम् ।
 गौरवं स्वजने कीर्तिः प्राप्यते शीलपालनात् ॥ ८५ ॥
 येन शीलप्रभावेण भक्ष्यन्तेऽरिष्टबुद्धयः ।
 शाकिनोभूतवेतालाः सिद्धसर्पभयानि च ॥ ८६ ॥
 शीलस्य महिमां सर्वे वदन्ति मुधियी जनाः ।
 भयभोवा इदं ज्ञात्वा पालनीय निरनारम् ॥ ८७ ॥
 भाग्योकावधि सौख्यं नृसौख्यं मुक्तिर्गोप्यकम् ।
 शीलप्रभावतो ज्ञेयं प्राप्यते परमं पदम् ॥ ८८ ॥
 युगे च युगे चरन्त्येव चरन्त्येव
 संवत्सरे चाश्विनासके च ।
 शनेष्ट वारेण मयोदशोतिथौ
 कदा कृता शीलशुच्यप्रभाविका ॥ १०० ॥
 श्रीधर्मसूरिस्तदनुकूलं
 श्रीमूलपट्टकमनामतेन ।
 श्रीपद्मचन्द्रः सुगुह्यं सद्ये
 दद्यात्किं श्रीमद्विचन्द्रसूरि ॥ १ ॥
 शिष्यसदोषी महिमानिधान-
 चारिवपातः सुगुह्यः प्रधानः ।
 पद्मावती शीलशुच्यं कीर्तने-
 करीम् कदा पाठकराजवत्प्रभ. ॥ २ ॥

Colophon.

इति श्रीश्रीश्रीविषये शिवसेनपद्मावतीकथा सम्पूर्णा ॥ संवत् १०६९ भाष
 मासे कृष्णपक्षे पञ्चम्यां तिथौ श्रीमन्वासरे वागारस पद्मवासरेवास्येष्टि ।
 निष्कपाठकयोः सुखं कल्याणं विजयं भवाम् ॥ श्रीरत्न ।

विवरणम्— शिवसेनपद्मावतीचारिविवरणः कथानिबन्धविशेषः ।

No. 59. नलोपाख्यानं । Nalopākhyānam. Substance, country-made white paper, 14×7 inches. Folia, 92. Lines, 12 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1955.* Appearance, fresh. Verse. Not correct. Complete.

A Bhāṣā poem on the character of Nala, the celebrated Paurāṇika hero, illustrating the merit of charity and virtue in the mould of Jaina stories, by Śītasukha Pandita, complete in 237835 ślokas, divided into 16 Prastāvas or chapters. Among the tales of the Kathākosa also the story of Nala has been given illustrating the fault of gambling.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । एषो श्री नमः । श्री नमः श्रीश्रीरामाय तन्मुखवासिने
दुर्गदेवताये च । राम राम विरा । आनाम बुद्धिधरी मनसाधरंजी ।
विश्व संभाल्यु दिगुवननायकंजी । पूरवजननि पारे बुताशुनीसी
स्वामीर दशधर्म भाणुमी ॥ १ ॥

टाळ चुटक—भाणु दश धर्म दुर्गविभीषक । सकलजनसुखकार ।

सी सोल सुति जेवदहु नहु बापी वार ॥ १ ॥

अचिरादेउवरर अवतरी जेवर करिउ रिउ कांति ।

जगमाहि अहित जमाबोड' तथ नाम पाम्यु मांति ॥ २ ॥

विश्वसेन राय प्रतर' कीउ जेवत नाम साधु अर्थ ।

आधारदेपरि जगतचु सवि काजकारणसमर्थ ॥ ३ ॥

चक्रवर्ती पुत्रवर्ध' पचम्यु सजिरमुतेहन पाय ।

सी स्वामि नाम सभारता सवि दुरित दुरि पलाइ ॥ ४ ॥

आगदरे जेवद प्रभु पुजो उपजोउ तेदयो पाय ।

आराधना अरिहंतनइ सवि टल्या मन संताप ॥ ५ ॥

भारत इते दमयंती हवी तेथी इभज्यु श्रीभगवान् ।

वनमाहि पैला उलपूटायुं जग धारउ निर्मलप्यान ॥ ६ ॥

वनमाहि एकलहो पडो सांचडो दुर्जन हाथि ।

पावक टण्यां सज्जन मिल्यां जग करी कृपा जगनिदान ॥ ७ ॥

कुथ हवी दमयंती सती मल राय जेहन कांत ।

राशीउ भारत अरधनु महीमाहि सनेह नुत ॥ ८ ॥

* This is indeed, the date of copying while that of the original composition of the work is Samvat 1600. सेवन् सीलवर सठउ जावि । पोषणइ अष्टमी वषावि ।

End.

एषो परि दमयन्तो साधनो ।
 अतिसमाधि भजतो साधनो ।
 आप अर्थ साधो सुममतो ।
 सोमुरलीक सदासा सतो ॥ ८० ॥
 मूर्धन्यमददेववज्रमा ।
 पुण्यममा विन्दही अतिममा ।
 अतुपर्णादि मुनीवर जेहा ।
 धनदसामाजिक तेहा ॥ ८१ ॥
 महाएल देव तथो वली प्रिया ।
 इरी केननो साधन क्रिया ।
 सपरिवार एगरदियपाव ।
 जस तेनी राशि अमाव ॥ ८२ ॥
 जय १ बार अरर सङ्ग देव ।
 म्नामीअन्हे करमु तुम्ह सेव ।
 पुण्यमकार आधेक तुम्हे मरिया ।
 मुनिगानि आताइ अचतरिया ॥ ८३ ॥
 भानिग जिन पूजासु विवेक ।
 देवे मिथो करिल अभिवेक ।
 समय विमानवर बीग स आच ।
 समकित धरइ सोपन सुजाय ॥ ८४ ॥
 एवमु सुखोका भोगो ।
 आपु ममाचिति हातो अथो ।
 लीका भव माहि सरमर आज ।
 लङ्किलइ सुयति रसानो राज ॥ ८५ ॥
 सतोमिरोमविना गुण कदिया ।
 जेहा मुक मसादि संरज्जदिया ।
 कदिल धनद मुर पूर्ण अरिया ।
 मायु पुण्यलीक पवित्र ॥ ८६ ॥
 इम अमिनवनममन्त्राचार ।
 रंजन आवन येनो सार ।
 ते माहि जिको परिच्छेद अविचार ।
 रचित रास सेई सो अनुसार ॥ ८७ ॥

जेनि चरितादिक माहिबली ।
 काह एक भिन्न कथा संभली ॥
 दीपराखी की मदी इह ।
 प्रबन्ध मतमुख पण्डित कहइ ॥
 प्रथम बहू युताखी कहीरी ।
 सरस कथा सार यद् धरो ।
 यद्यन सायन नहं अगुसरी ।
 लिखित पुण्यश्रीकर्म चरी ॥
 बीत रामना वचन विदह ।
 जीमति कल्पी कुई अग्रह ।
 तैमिच्छा दुष्टकवली वली ।
 खामुं सावि सदा कैवली ॥ १०० ॥
 अतुरचमत्करि वाचित माहि ।
 एमहं यथारथो सहाहि ।
 गुणो अद्युष आथो परवथी ।
 माची विदुषलगा इरवथी ॥ १ ॥
 सज्जन दुर्जन कह जगमाहि ।
 परगुणदीपवह रसी माहि ।
 साहित कथं करियह दीह ।
 नहो मत्सरत खल परिकीह ॥ २ ॥
 ओ बहूयुत मतमतसरी ।
 तेह नहं कहू छठं प्रथमो करो ।
 अप्रह इतिहा करयो ग्रह ।
 सोभीत अजिम साकर दुह ॥ ३ ॥
 ✕ सवत् सोल पद सठठ जाणि ।
 पीव एह अटमी वधाणि ।
 तिथि दिन मङ्गल महलवार ।
 सङ्क्षम अत्रनी सदार ॥ ४ ॥
 कुजे जया तिय बार सुयोग ।
 भीमात्रनी अमृतसिद्धयोग ।
 एक बीसमा असव उपयोग ।
 सुन्दर साध्यादिनहटं योग ॥ ५ ॥

तेनह दिनि संघ संपूरणघयो ।

कवय यच्छ कृष्ण गुरु कहित ।

Afterwards Jaina gurus have been mentioned in the following order—

नम आदिअ जिनवरूच उवोम ।

पडिअु तेह नह नांम कोम ॥ ६ ॥

महावीरजामन अयवंत ।

प्रथम शिष्य गीतम अयवंत ।

ध्यानी मुषया पचम सोम ।

जंभु ध्यामि नमि निमि दोम ॥ ७ ॥

प्रमथ सिहंमथ युत केवलो ।

यमीमद वरुं मुनिवलि ।

ग्रीष्ममृति विजयभट्टवाङ् ।

दूषि मद्रुत केवलो माङ् ॥ ८ ॥

आधेमकागिरि आर्य मुहली ।

वरर म्नामिनी प्रवण प्रमलि ।

वररसीम तेहना कोम आदि ।

चंद्र म्नामिनीउतिविचारी ॥ ९ ॥

चउयो माछा विधाचरी ।

ए माहिलन्द खचव विसरी ।

एचो माछाई चनेशर मूरि ।

चैतन्य आर्य गुण मूरि ॥ १० ॥

मुषमयन्द गुरु वषाव देउमद गुरु आवम जाव ।

ठाम प्रमाद सकुम परिचरी ।

उषर मलि गुरु क्रिया छहरी ॥ ११ ॥

केहू आदिअ तपकीड ।

तपावमनिमेल ख पीड ।

लोचि शिष्यजो तेहह कहिया ।

उहू कन्वमोउति ह म्नामिया ॥ १२ ॥

प्रथम गूरिवर ग्रीष्ममृद ।

ग्रीष्मर दोजी देवेद ।

विजयचन्द्र गुरुमजा कहू ।

एक एक गुणि अधिकार लब्ध ।

विजयचन्द्र मुरीश्वर तथो ।

इहवपा गच्छ माया भयो ।

येन कोचिं सच्च गुह्यतम पाटि

मया वरर स्वामिनई पाटि ॥ १११७ ॥

इहगुह्यलटीका जिवर करो ।

स हि सखितालोस जगि विसरो ।

हिनकलम रत्नाकरि मूरि ।

मयाई'लोयो सुर-गुह मूरि ॥ १५ ॥

मुनिघोष धर्मवत सुखिंद । अभयसिंद तपसी मुरींद ।

जेइना तपनो न लहुं पार । श्रीजयतिशक्तमूरिमण्यवार ।

रत्नसिंदश्रीसद्गुह तया । अदिमदसाद्या गुह वीलइ जया ।

पातसादयतिनीभक्त सूरि । मभाव वंदु सुदपुरि ॥ १११७ ॥

सदयवत्तभग्नानसागर नाम । जयसागर गुह कर्ष प्रथाम ।

लवनिवार मूरि लघ्निनिधान । श्रीधनरत्नमुरीश्व प्रधान ॥ १८ ॥

श्रीचमररत्नसूरि प्रथम पाय । श्रीनेजरत्नमुरीश्वरराय ।

जिमइ तितिस गुह संभरइ । तिमइ हर्ष होय विसरइ ॥ १९ ॥

गण्ययति सूरितया । गुहसंभाव होय सद्यया ।

श्रीदेवसुंदरसूरि आशंदमूरि । समान विजयसुंदर नाइव ॥ २० ॥

श्रीधनरत्नमुरीश्वर तथो । सोस सकलमण्यसोइ मथो ।

श्रीमानुमंरुविबुधमणि काज । मन वल्लित काज ॥ २१ ॥

तस कामे यसी सदी काय । साधिवरर ज्येष्ठ सद्ययाय ॥

महातपीश्वर मुनि नरराय । पं रत्नमभि वंदु तस पाय ॥

नय सुंदर लघुवंधन तास । बायो आपित वचनविलास ।

पुण्यप्रीक सती अधिकार । सायु धनद पूज्य अवतार ॥ २१२१ ॥

सो समकितधर निजगुणि । अनमं प्रेमधरी आपनि ।

सधनिधन अप इरायागुथो । मन कामित दयानिधि घथो ॥ २२ ॥

राजविहि रामा भण्ठार । जस सहिंसा अदनादि अपार ।

वारि इहका कीरति भण्ठार । रासविलहोइ पुण्यइ' अण्ठार ॥ २३ ॥

राग धन्यासी

यण्ड' पुण्यइ' लहो नर भववीर । वचन आराधोइ ।

जिनराज वैवलहो दर्शन । भव वेह फल साधोये ॥ २४ ॥

जिनराजनयो चित्ति चायो अग्रम कर्मनवाधीर ।
 महासनी पुण्यशोक गाई । पुण्यरिद्धि वाधीर ॥ २० ॥
 सद्गदायनय सुंदर सुवायो । भविक मायो ममलु ।
 सदासर मचिन्ति मरीरेपु । दीपनी दूरद टयो ॥ २८ ॥
 श्रीमानि जिनवर सदासुखकर । पूजता सपमलु ।
 एचरिच गावद सुखद मावद । ता सरि सुरतवफली ॥ २८ ॥

चोपई ।

यंयसल्या हवर कोलु यड । दूहा शोक काय गाहाकिह ।
 माया हंद योहय प्रलाव । दीसदस तीन सर चाठान ॥ २० ॥
 मतपायोसी शोक अनुमान । हर्षवरी सङ्गकर धीगान ।
 ए संभलता शिवमुख धीई । मानवतविचारी जीह ॥ २१ ॥
 यंय मलायनली सहाव । मलचरिच नव रस मयार ।
 वाचक मय सुंदर सुमवभाव । एतलद कोहय प्रलाव ॥ २१ ॥

Colophon.

इति मलायनीद्वारे मलचरिने रात्र्यलामवेरात्र्यसंदयमपहलमर्गमनमप्रसि-
 र्वाचनी नाम कोहय प्रलावः ॥ २१ ॥ समत । १८५५ । वर्षे फाल्गुन सुदी
 पचमी गुरीदी । ओषंभल मच्छे श्रीमद्वारक श्री श्रीचनरसानरमूरि
 स्वरविजयराज्ये श्रीपादापाचिध मायायां यं योः श्रीहरसहाय ब्राह्मण
 श्रीरवडे गावद लिख्यते इति इत्योलेख्य कलकता ॥ संपूर्णम् ॥ श्री ॥

विवरणम्—अत्र मलीपालानं नाम मलचरिविषयकः कश्चिन्नोक्तिवन्धो वर्तते ।

N.B.—The above extracts have been taken from a copy of the MS.
 No. 59 which was made, as will appear from the colophon, in the samvat
 year 1955, during the principality of the late Mahāmahopādhyāya
 Nīlamani Nyāyālaṅkāra. The original MS. is in a very dilapidated
 condition and can not be handled without damaging it

No. 60. पार्वनाथचरितम् । Pāravanāthacaritam. Substan-
country-made colourless paper, 14 x 6 inches Folia, 95. Lines, 7-20
a page Character, Nāgara. Date, Samvat 1735. Appearance, too
and decayed, torn throughout, writing injured in most parts. Ver-
Generally correct. Complete

A poem in Sanskrit on Pāravanātha, entitled Pāravanāth-
caritam, complete in eight Sargas. The last folio being spoiled the
name of the author &c., can not be made out of it. So we quote
only a few lines from the first folio to give our readers some
acquaintance with its contents.

Beginning. ॥ ६० ॥ नाडेयाय नमस्तस्यै यस्य कसनखःसहः ।

भीली दधति नखाणां मङ्गल्यमप्यपि यम् ॥ १ ॥

सूक्तं योशानिनायस्य कसनखायादुनयम् ।

यन्निग्रयानाविधानोद्देशतापो न विद्यते ॥ २ ॥

ननी हसि यदङ्गाद्यदिं व्याधननियोजनम् ।

कल्याणनिधिसामाय सती जिति तमाद्यते ॥ ३ ॥

भक्तिपट्टो हजिहोयि मापीचैः पदसम्पदम् ।

यन्निग्रयि नती भक्ता ते योशार्जितनैवरम् ॥ ४ ॥

ते नमानि जिने चौरं यदुत्था निषदी नदी ।

चमाधरं गुरुं प्राप्य विश्व व्यापारस्तकस्मदा ॥ ५ ॥

नमस्तस्यैः शुभकामवदान्तेभ्यो अगस्तये ।

विकल्पनिषय्योऽपि जिनेभ्यो नमीस्तु मे ॥ ६ ॥

योविद्यावास्तुहस्ताभ्यां वाग्देवोपद्यमानम् ।

कोशाह्वानो दीर्गत्वा दुःखोच्छेदाय देहिनाम् ॥ ७ ॥

नमीस्तु गुरुचन्द्राय सतकरसुदमुर्द्धनि ।

चामिर्भवति भाव्यस्मिन्नपि वास्तुधामनः ॥ ८ ॥

अत्यन्तेपि ये सन्तो भवपङ्केऽपि पद्मवत् ।

न विष्यन्ते सदाकारं दधाना सुत्रभोगरम् ॥ ९ ॥

इच्छामस्ताननुग्रह्य भावीज्ञासपशोदहम् ।

मन्दपीरपि संचितमगीनां हितकाम्यया ॥ १० ॥

चमस्तु सत्सर्वस्वनिधानाद्यामनोज्ञम् ।

दुष्टभीदविषहोद्गापोद्गादकस्मदा ॥ ११ ॥

समन्तविपदुच्छेदसिद्धमन्त्रमवन्तितम् ।
 इष्टममृतिवञ्जीना कर्द कंदलुगामुदम् ॥ १२ ॥
 संसारीदन्तदुष्टारयानपावमख्यस्थितम् ।
 जलामरविभ्रंससुधाकुब्जं यथातथम् ॥ १३ ॥
 सुष्ठदा हृदये दिव्यसुखाहार महागुणम् ।
 कर्णशुभ्रे श्रवणानां सट्पल्लवकुण्डलम् ॥ १४ ॥
 मनोऽस्ति मत्तमातङ्गवन्मालानमस्तुतम् ।
 अज्ञाननिद्राविद्राघसुषमातमिदं वृथा ॥ १५ ॥
 निवहमष्टभिः सर्गैः सम्बद्धं दमभिर्भवेः ।
 चरितं कथयिष्यामि श्रीमत्पार्श्वभिनयभिः ॥ १६ ॥ कुलकम् ॥

End. Spoiled.

Colophon. पद्यसंख्या १४०० समाप्तं चेद श्रीपार्श्वनाथचरितम् ॥ संवत् १७१५ ।

विवरणम्—निबन्धीयं श्रीपार्श्वनाथचरिताभिधेयकाव्यात्मकम् ।

No. 61. पार्श्वनाथगीतम् । Pāravanāthagītam Substance,
country-made colourless paper, 12 × 5 inches. Folia, 2 Lines, 12-13 in
a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1721. Appearance, old
Verse. Generally correct Complete.

A collection of songs in praise of Pāravanātha, by Śivacandra.

Beginning.

॥ ६० ॥ सौदामरजानीं चविन व द्दं ए टाल
 जान न द्दं साद्विज जानन द्दं लावो तोभी रीलि राधियु ।
 साद्विज टुक पोच्छा हि राधि कैरो जह
 गयनमरो अमहय निरयो जह । साद्विज जी ।
 ली तेरे दिव्य दोए बातह । मोकुडनको कोर्मा बातह ।
 साद्विज । यादुम कोर्मा बहुत मयाह ।
 मिरिपरिचाटेपारख विराह । साद्विज ।
 चोटो ऊपरि कटि को जह । का पथ मर्म मीमाणी जह । वा ।

End.

मूरिति पासिको अतिनीको ज्यों ज्यों मरुत भरी भरि द्युं ।

भीति बधरु मेरे जीवकी ॥ मूरिति पां ॥ १ ॥

पूरणचन्द्रवदन जिनजीकी । सींचिति चार अमोंकी

कहइ शिवचंद सदा सुख दाइ । हरिष इसी मेरी को की ।

मूरिति पासकी अति भीकी ॥ २ ॥

Colophon.

इति पार्यनाथ गीत ॥ सवम् १०२१ वर्षे मगिहरि पदि १४ दिने सीम
वारे । शुक्रपक्षे ॥ रमी लिखतं ।

विवरणम्—श्रीपार्यनाथगीतिविषयकीऽर्थ चूटनिबन्धः श्रीशिवचन्द्रविरचितः ।

No. 62. त्रिपष्टिस्तोत्राकाशपुराणचरितम् । Triṣaṣṭīśālākāpuraṣa-
caritam Substance, country-made white paper, 14 x 6 inches. Folia, 202
Lines, 10 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old.
Verses. Generally correct Complete

A large work in Sanskrit verses on the adventures of 63 Jaina
great men, entitled Triṣaṣṭīśālākāpuraṣacaritam complete in 10 Par-
vans. The codex contains only the last or tenth Parvan describing
fully the adventures of Mahāvīra, in ten Sargas; by Ācāryya
Hemacandra.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीनमो भीतरागाय ॥ अहं ॥

नमो दुर्लाररागादिबैरिवारनिवारिणे ।

अहं ॥ योगिनाथाय महाबोराय भाविने ॥ १ ॥

अद्याम् देवदेवस्य देवासुरनराधिपम् ।

चरित कीर्त्तयिष्यामि पुण्यवारिसरोवरम् ॥ २ ॥

अस्यैव जन्मद्वीपस्य भलम्बिदेहभूषणे ।

विजयेऽसि महावप्रे जयन्तोमानतः पुरी ॥ ३ ॥

दीर्घायाश्च समुत्पन्न इव नन्दी जगद्गङ्गाः ।

महासमुद्रद्विस्तारोदयति, शङ्कुमहं ॥ ४ ॥

तस्य शान्तं धृतिवीर्यमिहानामिधेऽभवत् ।

स्वामिभक्तो जयसाराभिधानोद्यमचिन्तकः ॥ ५ ॥

साधुसम्पत्तौपि सत्कृत्येष्वपराधः ।
 दीपान्नेष्वविमुक्तो मृगयद्वत्तत्परः ॥ ६ ॥
 सोनदावददाह्वः पृथिवीपतिप्राप्तनाम् ।
 मयाधियो महाटव्यामादाय अकटाननाम् ॥ ७ ॥
 तस्य श्वेदयतो वृक्षान् मध्यन्दिनमुपाययौ ।
 गङ्गरोऽपिरिव व्योम्नि दिदीपे तपनोऽपि ॥ ८ ॥
 धृतकैर्भवहारस्य साया रत्नयवो तदा ।
 समश्रुतपानिने भग्नपानतरोरपः ॥ ९ ॥
 क्षुधितसृष्टिर्वापि यदि स्वादतिपिमैव ।
 तं भीतशमीति मयस्यारोऽपश्चदितस्ततः ॥ १० ॥
 क्षुधितासृष्टिताः श्वाभाः सार्धान्नेष्वत्तत्परः ।
 चर्माग्नःपुल्लसर्पाः साधवद्यावपुस्तदा ॥ ११ ॥
 साध्वनी साधवी संज्ञातिथयः समुपस्थिताः ।
 विश्वद्विनि गत्वा तान् कोऽन्नबोद्धवामभिनवः ॥ १२ ॥
 भगवन्तो भवन्तोऽस्मद्व्याः कथमागतः ।
 एकाकिनः प्रसिद्धोऽपि धर्मोऽस्मि न ज्ञानि ॥ १३ ॥
 त्रिदशधुर्वयं व्यानान् सार्धेन प्रस्थिताः पुरा ।
 शानं प्रविष्टा भिक्षाये यथौ सार्धंनदैवहि ॥ १४ ॥
 अनामभिक्षाश्रिताः सार्धंनानुपदं वयम् ।
 साधवन्तो महाटव्यामस्य निवर्तितास्ततः ॥ १५ ॥
 मयस्यारोऽन्नबोद्धवामहो तार्थोऽस्ति निष्कृपः ।
 अतो दायादायमीकरहो विश्वमघातकः ॥ १६ ॥
 यत् सङ्गप्रस्थितान् साधून् सार्धंमत्प्राप्तया स्थितान् ।
 अनाममय्य भवयौ निज कार्यैकनिद्रः ॥ १७ ॥
 मत्पुण्यैर्धर्मव्याता वनेऽन्नदिवयो मम ।
 इत्युक्त्वा भोजनं गन्तुं सन्निवृत्तः सान् मद्रासुधोन् ॥ १८ ॥
 सार्धोपनोतैः पानाग्नैः स सुधीन् मत्प्राप्तवत् ।
 अन्धम गत्वा विधिना तेष्वमुच्यन्त साधवः ॥ १९ ॥
 रामपुत्रीऽपि हि मुक्ता गत्वा गत्वा वदन्मुनीन् ।
 अजन्तु मगवन्तोऽथ पुनर्गमैर्दमयामि वः ॥ २० ॥
 ते त्वेन सङ्गं चेज्जुग मद्राज मयरोपपद्युः ।
 तरोरपद्योपविश्र चर्मा तस्याचचपिरे ॥ २१ ॥

स प्रसिपद्य सत्यज्ञं धर्म्यमन्यः प्रथम्य तान् ।
 चलिता दादधि रात्रिं प्रेक्षीत् यामे स्वयमन्ययात् ॥ २२ ॥
 पथाभ्यस्तु सदा धर्मं सप्ततत्त्वानि चिन्तयन् ।
 सत्यज्ञं पालयन् कालमन्यौत् स सदात्मनाः ॥ २३ ॥
 विद्विताराधनः सति श्रुतपञ्चमसङ्कतिः ।
 यत्ना बभूव सौधर्मं सुरपत्युपमस्थितिः ॥ २४ ॥
 इत्यथैव भरते विनोतेत्यसि पूर्वरा ।
 पुरा युवादिनामस्य कृते सुरवरैः कृता ।
 तत्र श्रीश्वपमस्वामिभूगुर्वनिधीश्वरः ।
 चतुर्दशरत्नपतिर्भरतयक्रवर्त्तमान् ॥ २५ ॥
 ग्रामचिन्तकजीवः स श्रुत्वाभूतस्य नन्दनः ।
 मरीचोन्विकिरस्तेन मरीचिरिति विभुतः ॥ २६ ॥
 आद्ये समवसरत्ये श्वपमस्वामिनः प्रभीः ।
 प्रियभावादिभिः सार्द्धं मरीचिः चविधौ ययौ ॥ २७ ॥
 सङ्गिमान प्रभीः प्रेत्य क्रियमाणं सप्ताकिभिः ।
 धर्मं चाकथ्यं सम्यक्कलमधीर्ज्ञतमाददै ॥ २८ ॥

This little Marici became Mahāvira the last Tirthankrit of the
 Jains in course of his succeeding births, as such was the prophecy
 of Rishabha before Bharata, the father of Marici—

पुनः पप्रच्छ भरतः किं कथिदिदृशपर्वदि ।
 भाव्यव भरतचेने भाय त्वमिव सीर्यकम् ॥ ४८ ॥
 मरीचिं दर्शयशाख्यन् स्वामी भूगुरथे तव ।
 पथिमसीर्यकहोरी नाद्या भावोद भारत ॥ ४९ ॥
 भाव्याद्योन विप्रहास्यः शार्ङ्गधनु पीतने पुरे ।
 सूकापूर्वा विदेहेषु मिथमिवथ चकधम् ॥ ५० ॥
 तच्छ्रुत्वा नाद्यमात्रेण मरीचिं भरतो ययौ ।
 विप्र मदचिन्तौ कृत्य बदलेवमथोचत ॥ ५१ ॥
 स्वामिनीकं चरमद्वं भाव्यर्द्धमिदं भारते ।
 आद्यस्य वासुदेवधर्मे विप्रतः पीतनेश्वरः ॥ ५२ ॥
 चक्री विदेहसूकायां मिथमिनीमिषागतः ।
 पारिषत्तं न ते वन्द्यं भाव्यर्द्धमिति वन्द्यमे ॥ ५३ ॥

Afterwards Marīci when travelling round the world as an ascetic met with Kapila, the founder of the Sāṅkhyadarsāna and made him one of his followers. The fact will be disclosed from the following verses—

अन्यदा भिनितयास कपिलः कुलपुत्रकः ॥ ६६ ॥
 धर्मार्थी प्रापितस्तेन कपिलो धर्ममार्हतम् ।
 किं स्वयं न करोषीति सोऽप्रच्छि कपिलिन च ॥ ६७ ॥
 सरोचिरवदहर्णं जैन कर्तुमहं क्षमः ।
 कपिलोऽप्यत्रवीत् किञ्चिन्मार्गे धर्मो न विद्यते ॥ ६८ ॥
 जिमधर्मान्सं ज्ञात्वा त्रिपुमिच्छन् स तं जगौ ।
 मार्गे जेनेऽपि धर्मोऽस्ति मम मार्गेऽपि विद्यते ॥ ६९ ॥
 तच्छिष्यः कपिलोऽयमुद्रिष्यावधोर्पदेशनात् ।
 सरोचितदनादोऽयं विदितानमनी स्वतः ।
 ब्रह्मलोके दशोदन्तममितातुः सुरीमवत् ॥ ७० ॥
 मिथ्यान् मिथ्यायामुष्यादीन् स्वाचारमुपदिश्य च ।
 विवद्य च ब्रह्मर्षिके कपिकीप्यनरोऽभवत् ॥ ७१ ॥
 स माम्भग्नान्वाधेर्ज्ञात्वा भीष्मादभ्येव भूतले ।
 स्वयं कृतं सात्वततमामुष्यादीमवीक्षयत् ॥ ७२ ॥
 तदाश्रयादत्र सार्ष्णं प्रावर्त्तत च दम्यन्म् ।
 सुखसाध्ये अमुष्ठाने प्रायो लोकाः प्रवर्त्तते ॥ ७३ ॥

On the other hand the *Jīva* of Marīci after undergoing six successive births in Brāhmaṇa families in six different villages, such as, (1) Kallāka, (2) Ilhaya, (3) Caitya, (4) Mandira, (5) Śvetavi, (6) Rājagriha, under the names of (1) Kausika (2) Puṣpa-mitra, (3) Agonhya, (4) Agnibhūti, (5) Bharadvāja and (6) Sthāvara respectively, through the power of good actions in his previous births was born in the royal family of Rājagriha under the name of Viśvabhūti from Viśākhabhūti the younger brother of Viśākhanandī who was then the ruling king of Rājagriha—

इतदामृदाजगृहे विश्वभट्टो महोपवि ।
 पन्था मिश्रद्वी विशाखभट्टो तस्याभवत् सुतः ॥ ८१ ॥
 विशाखमुतिर्गुह्यराट् राजसत्त्वानुजोऽभवत् ।
 युवराजस्य तन्वामृदावधो नामतः प्रिया ॥ ८२ ॥

मरीचिप्रोक्तः प्राक्प्रज्जोपाख्यैः समकर्मभिः ।

विमोक्षभूतेर्ह्यारण्या विश्वमृतिः सुतीक्ष्णवत् ॥ ८८ ॥

In this birth he being insulted by his uncle Viśākhaṇandi became an ascetic and dying was reborn from Nimarāja, the ruler of Pātṇa in Mṛigāvatī. The story of Nimarāja is somewhat unnatural one. We quote it below—

इतथाश्वेन भवते नगरे पीतनाभिषे ।

अभूत्प्रभृतिशुभं नमराजी भङ्गाभुजः ॥ ८९ ॥

तथ भट्टेति पद्मासीतस्या सुगुरजायत ।

चतुर्भिः सूचितः स्वर्गैर्वल्लभद्वीपसामिधः ॥ ९० ॥

मृगावतीति नामाभूत् पुत्री च स्वयसीचना ।

सीतेष्व च दयवती मणन्तु पितर दयी ॥ ९१ ॥

जातादुरागं तां प्रेत्य निजोत्सङ्गे न्ययत सः ।

तत्पापिपद्वयोपार्धं विचिन्त्य आद्यजश्व तान् ॥ ९२ ॥

पौरहृद्भानयाह्वय यमच्छेद मङ्गीपतिः ।

यदस जायते रत्नं तत् कस्य दूत निर्वयम् ॥ ९३ ॥

तद्विति तं समाचष्टुस्त्रिदपादाय तद्वचः ।

मृगावतीं परिणेतु तव आनाययन्नुपः ॥ ९४ ॥

जन्तुषु लज्जितां सर्वे पार्थिवोपि मृगावतीम् ।

गान्धर्व्येण विवाहेन स्वयमव द्युपायत ॥ ९५ ॥

लज्जाक्रीडाकुला भद्रा देवी सुजा मङ्गीपतिम् ।

सङ्गावहेन निर्गत्य प्रययौ दक्षिणापदे ॥ ९६ ॥

पुरीं मादृशरी तव विरचय्याचक्षौ मयाम् ।

मातरं तव सखाय्य पितुरन्तिकमावधौ ॥ ९७ ॥

तत्पितापि स्वप्रजायाः पतित्वेनाखिलैर्जनेः ।

प्रजापतिरिति शोचं न्यसीयः कथं माम दृष्टि ॥ ९८ ॥

विश्वमृतिपुनः शक्तान्मुग्धावस्था न्यधीदरे ।

सहस्रप्रसमान्वातविष्टमात्रः समानमत् ॥ ९९ ॥

तथा च कासी सुपुत्रे सुतः प्रथमशार्ङ्गधत् ।

दिकरञ्जकष्टतात् मिष्टं इति संश्रितः ॥ १०० ॥

This Trippista after death took birth from the king Dhanañjaya in the womb of queen Dhārīṇī in Mūlā the then capital of the country. The story is thus related—

ततोऽपरो विद्दहेषु सूक्तावां पुरि भूपतेः ।

धनस्यस्य धारिण्याः धन्याः कृपावशात्तरन् ॥ ८ ॥

अतुर्दंश महास्तथा व्यासचक्रधरादिकः ।

कान्ते तदा च सुबुधे मृगः सन्ध्यासंख्यत् ॥ ८४ ॥

प्रियमित्र इति नाम पितरौ तस्य चक्रतुः ।

पिभीर्मनोरथैः साङ्गे क्रमेण चक्रधरे च स ॥ ८५ ॥

अथ संसारनिर्विण्णो धनस्यमहोपतिः ।

प्रियमित्रं सुतं राज्ये निधाय व्रतमादर्द ॥ ८६ ॥

प्रियामित्र भुव पातुं प्रियमित्रस्य भूपतेः ।

अतुर्दंशमहारथान् निरप्यन् च क्रमात् ॥ ८७ ॥

पटुस्त्रिजयं जेतुं चक्रमार्गगोचरम् ।

गत्वा च पूर्व्याभिमुखं मागधे तीर्थमासदम् ॥ ८८ ॥

क्रताष्टमलपक्षे चतुरङ्गचमूहतः ।

अतुर्दंष्टरपाकटः किञ्चिद् गत्वापदीद धनुः ॥ ८९ ॥

मागधतीर्थकुमारं समुद्दिश्या महाभुजः ।

कक्षपत्रं सनामाकं मरुत्समिषाचिपत् ॥ ९० ॥

मगधेयी कृषीत्याय तं लघाङ्ग मित्रौमुखं ।

अक्रिनाभाचरयेत्तौ बीड्य शान्तिमभवत्तथात् ॥ ९१ ॥

उपायनामुपादाय प्रियमित्रं स आचयौ ।

आश्राकरक्षवाधीति जल्पन् व्योमस्थितं शृष्य ॥ ९२ ॥

मुजयामास विविधीपावनेः स पक्षपाथवित् ।

ततो जगाम याम्याया कर्कस्थित इषार्थमा ॥ ९३ ॥

मरदा नाम मगरं शृपः प्राग्बदसाधयत् ।

गत्वा प्रतीच्यां ब्रह्मसतीर्थेऽग्रमपि चक्रत् ॥

विधिना साधयामास प्रतिसिन्धुं जगाम सः ॥

हताष्टमस्य प्रत्यक्षीभूय सिन्धुमहोपतेः ।

रत्नमद्रासने दिव्ये प्रददी मुषणानि च ॥

उभौ च अग्रेषां सिन्धुं सेनानौचक्रिमासनात् ।

श्रीलया साधयामास सिन्धौ प्रथमनिष्कटम् ।

भूयोपमेत्य सेनानीः प्रियमित्रस्य आशयनात् ॥

हताष्टमी दण्डघाताभिप्रासुदघाटयत् ॥

चक्रादी गजरत्नं तत्कृत्वा न्यस्य दक्षिणे ।
 मणिरत्नप्रकाशाय समिधां प्राविशद्गुह्यम् ॥
 काकिन्वा मण्डलान्यर्कमण्डलाभानि पार्श्वयोः ।
 लिखन् गुह्यायां द्योताय चको चक्रानुगो ययौ ॥
 आपातमाय. किरातानजैवोत् तत्र चक्रभत् ।
 असाधयन्नसिनायं द्वितीयं सिंधुनिष्कृतम् ॥
 चक्रानुगो निवृत्त्याय भूयो वैताद्यमण्डलात् ।
 दशौ चक्रे दयोः श्रेष्ठोभवनविद्याधराय सः ॥
 साधयित्वा ससेनाया माह्नं प्रथमनिष्कृतम् ।
 न्ययमष्टमभक्तेन गङ्गादेवीमसाधयत् ॥
 सेनाया साधयित्वा च तृतीयं गाङ्गनिष्कृतम् ।
 जितपट्त्रणविजयप्रको मुक्तां पुरीं ययौ ॥
 चक्रमत्वाभिषेकोऽस्य चक्रे द्वादशार्धिकः ।
 चमरेनूचरे यापि मद्योत्सवपुरःसरम् ॥
 नीत्वा पाण्डवतप्तस्य पृथिवीं पृथिवीपतेः ।
 एकदा पोटिन्वाचार्यं सदावे समसाधयत् ॥
 धर्मं तदधिकं श्रुत्वा राज्ये न्यस्य स्वमात्मनम् ।
 स प्रव्रजान् तेपे च सर्वकोटिं तपः परम् ॥

He took his next birth in Prāgrāpuri from Jitasātru and Bhadrādevi, and went by the name of Nandana. The story is thus related—

श्रुत्वेह भारतेषु पाशापुण्यां जितमृतः ।
 भद्रादीन्वा सोमनिष्ठ नन्दनी नाम नन्दनः ॥
 तन्मन्त्रोदयीवने राज्ये जितमृतमद्योपतिः ।
 स सारवासनिर्बिम्ब. परिहृत्वा मुपाददे ॥
 लोकानां छदसानन्दो मन्दनीर्दिव मनुस्वराम् ।
 यथाविधि श्यामेनां पाकशासनमासृजः ॥
 चतुर्विंशत्यष्टवर्षीं जन्मलोऽतीत्य नन्दनः ।
 विरक्त पोटिन्वाचार्यसमीपे मतमाददे ।
 मासीपयामेः सततः श्रामण्य स प्रकथयन् ।
 म्यदार्पोदगुरुणा साहं यामाश्वरपुरादिषु ॥
 उभाभ्यामपि ध्यामाभ्यां यन्मन्त्राभ्यां च विदितः ।

निभिर्दण्डैर्गोत्रैश्च मन्त्रैश्च रहितः सदा ।

प्रचीयन्तुः कदायः अतुः संज्ञाविनर्जितः ।

अतुर्विचकषारहितस्तुभैर्मपरायणः ।

अतुर्विधैरपसर्गैरपरिण्यसितोद्यमः ।

मनेषु प्रसन्नमूढाक्षी देवी कामिषु पञ्चसु ।

पञ्चप्रकारम्भाध्यायप्रसक्तः प्रतिवासरम् ।

विभाणः समितोः पञ्च जेता पञ्चेन्द्रियाणि च ।

षड्भोजनिकायभाता समामिस्थानवर्जितः ।

विमुक्ताष्टमदस्यानः स नवप्रज्ञगुप्तिकः ।

दधद्भविष्यं धर्मं सत्यशैकादमाह्वयम् ।

तपो द्वादशधा कुर्वन् द्वादशप्रतिमावधिः ।

दुःसहस्रमपि सहितः परीषदपरम्पराम् ।

निरीक्षी नन्दनतुनिर्वर्णस्य तपोकरीन् ॥

+ + + + +

एवमाश्रयणी योका सकला नन्दनी रुमिः ।

धर्माचार्याश्च समन्तं साधन् साभ्योय सञ्जितः ।

पट्टिदिनाभ्युदयनं पालयित्वा मुनाहितः ।

पञ्चविंशत्यष्टका पुराणैः सीमन्तोद्यतः ॥

With these accounts of previous births of the last Arhat Mahāvīra the first Sarga (Chapter) of the tenth Parvan is finished. The remaining twelve Sargas contain full accounts of Mahāvīra's life.

The *Jīva* of Nandana after enjoying heavenly enjoyments for long time incarnated in the womb of Devānandā wife of Rīsabhadatta a Brāhmana of Kodalasa family a resident of Astibharata. Indra thought that upto this time none of the preceeding Arhats has incarnated in a Brāhmana race living in alms. So he transferred the incarnated *Jīva* into the womb of Trīkāṭā the chief queen of the king Siddhārtha, belonging to the Ikṣāku race. The birth of Mahāvīra is described thus—

अथ दिव्य प्रसन्नान् स्त्रीयस्त्र्येषु यद्वेपु च ।

प्रदक्षिणेषु कुम्भीषु च मुनिसर्पिणि मावते ॥

प्रभोदयुषं जनति मकुम्भेषु जयिष्यन्म् ।

अर्द्धाष्टमदिनायेषु मासेषु नवसूचकेः ॥

चेचै यत्नमथीदशां चन्द्रे हृद्योत्पद्यते ।
 सिंहाद काचनहचिं खामिनीं सुपुत्रे सुतम् ॥
 पदं पद्ममहिं कुमार्योभिव्य भोगहरादयः ।
 खामिनः स्नामिमातुष मूर्तिकर्मोपि चक्रिरे ।
 मञ्जीष्ठासनकम्पेन यत् काशं सपरिच्छदः ।
 विज्ञाय स्नामिनी जन्म मूर्तिका गृहमाययी ।
 चर्चन्महदम्बाय दूरतोपि प्रथम सः ।
 उपसृज्याचतो देव्याधानस्नापनिकां ददौ ॥

In the second Sarga the birth of Mahāvīra, his Abhiseka in the Indraloka, his marriage with Yaśodā, daughter of Varddhamaṇa, death of his parents, his ascetism in which he entered in the thirtieth year of birth have been related. See the last verse of the second Sarga—

वर्षे विंशति जन्मतोऽयं समतीते वै सङ्गे मासि च
 ग्नामाशां दशमी तिथौ हिमकरे हृद्योत्पद्य स्थिते ।
 यामेऽङ्गवरमं तु बहत्तपसः छायाचिह्नोत्थाः प्रभोः
 चारिरेव सत् तदा सममभजन्मनिर्ममः पर्ययः ॥

✓ In the third and fourth Sargas his wandering about in the sacred places is described. In the fifth Sarga the organization of the four kinds of Sanghas is related. The sixth contains the adventures of Meghākumāra and Nandisena, both of whom not only became his pupil but also adopted ascetism under his guidance. The following are the contents of the seventh Sarga. (1) Kalyāṇa-Yoga, ekastambha Rāsadvaitamūlā, (2) Āmrāphatabarna, (3) Śrenika-vidyāgrahana, (4) Durgāndhākathā, (5) Bhadrakakumārakathā. This is the colophon of eighth canto—

अष्टमदशं देवानन्दा पञ्चम्याज्जगत्त्रिगोपालकविप्रतिपत्ति भगवदारोप-
 वचनी नामाष्टम. सर्गः ।

The tenth Sarga describes Dasārṇa with characters of Bhadrakasthāli and Dhanyakaspati. The eleventh Sarga describes the characters of Rohineya, Abhayakumāra, Apahāra and Udayana in detail. The contents of the twelfth Sarga are the life of Bhadrakumārāpāla, pravrajya of Abhayā, character of Kunika name of Ajātaśatru of Magadh, the prosperity of the kingdom of Udayana and Keśavalahāra of Śrīmahāvīra. The last or the thirteenth Sarga relates the Nirbāna or salvation of Mahāvīra.

At the end the Triśaṭśalākāpuruṣas are thus enumerated—

वष ऋषिकराट् जीवः पद्मनाभो जिनेश्वरः ।
 सुवार्धजीवी भगवान् सुवर्धवी वित्तोदकः ॥
 वतीयः वीर्यजीवः सुवार्धो जिनपुङ्गवः ।
 जीवी हृदाशुष्यन्त्यस्तोर्वनाथः स्वयं प्रभुः ॥
 कार्त्तिकस्य जीवः सार्ध—मुमुक्षुरिति पद्मनः ।
 जीवः सङ्ख्य वतीरुचंन् दीवदुग्धोऽभिधानतः ॥
 सप्तमी नन्दजीवन्तु जिनैश्च सप्तवाहकः ।
 सुवन्दजीवीऽष्टमीरुचंन् पेटान्न इति नामतः ॥
 नवमः केकसौजीवी जिनैश्च वीर्याभिधः ।
 दशमी रेष्यजीवः शतकीर्तिर्जिनैश्चरः ॥
 अर्धंन् सप्तजीवीवदेकादशः सुप्रताभिधः ।
 द्वादशीरुचंन् नमनाब्धौ जीवः जल्प्य शार्ङ्गिणः ॥
 त्रयोदश्य जीवीरुचंन् निष्कवासस्त्रयोदशः ।
 जिनैश्च वीर्यजीवी निष्कवासचतुर्दशः ॥
 त्रयोदशः सुप्रताजीवी जिवः पञ्चदश पुनः ।
 बीरुमी रेष्यजीवविषयगुणाभिधानतः ॥
 गवाजिजीवः समाधिनामा सप्तदशो जिवः ।
 जीवन्तु गामरिष्टादशोऽर्धंन् संवराभिधः ॥
 दीपयनजीवन्तु कीर्तिर्जीवन्तु यशोधरः ।
 विजयी विजयितव्यः कर्णजीवी जिनेश्वरः ॥
 एकविंशजिनो मङ्गो वः पुरा गारदोऽभवत् ।
 पञ्चम्वक्य पुनर्जीवी दार्मिणी दीवतीर्धरुत् ॥
 षष्ठीर्विंशोऽनन्तकीर्त्तौ जीवी हारसदृशगु-
 स्तातिजीवचतुर्विंशौ मद्रुद्रास तोर्वरुत् ॥
 दीर्घदन्तो गृहदशः षड्दन्तसूतोदकः ।
 गङ्गा श्रीचन्द्रश्रीमृति श्रीसोमः पद्म इत्यपि ॥
 सप्तपद्मी दशमाष्टसप्त विंशत्यन्यपि ।
 विंशत्यष्टनीऽष्टिमाविनीऽमी विचक्षिणः ।
 नन्दिश्च नन्दिमिश्रश्च तथा सुन्दरवाहकः ।
 महाबाहुरतिवर्षी महावयोवन्तावपि ॥

विपुलं विपुलं नवाभौ चर्मचक्रिणः ।
 चटत्प्रकर्षारमाय तम मयमती बलः ॥
 जयन्तीयाजितो घर्मः सुप्रभय मुदर्शनः ।
 आनन्दनन्दनो पद्मसद्यो संकर्षणोऽन्तिमः ॥
 मन्दार्धचक्रिण्येने तिलकी स्त्रीद्वजङ्कः ।
 वज्रजङ्कः केशरी च बलीमद्गाद इत्यपि ।
 तथापराजितो भीमः सुयोनीनदमः पुनः ।
 इत्युत्सर्पिण्या विपटि' श्लाका पुरुषा यमी ॥

Once on a time just before his disappearance Mahāvīra, asked by Sudharman Śvāmin, told him—

सान्ध्याव्यग्रम भीचादगते काले किमपि ।
 जम्बूनाम्नस्य शिष्यात्परं नैव च केवलम् ।
 उच्छन्ने केवली भावो न मनः पर्यायीपि हि ।
 पुलाकसन्धिय तदावधिय परमी गहि ॥
 अपकीपममयेष्टी न च नाङ्गारको बभुः ।
 जिनकन्वी गहि गहि मयमवितर्य तथा ।
 शिष्यः सेवयति ते जम्बूः स चतुर्दशपूर्वभत् ।
 जम्बूशिष्यः प्रभवय भविता सर्वपूर्वभत् ।
 श्रव्यभक्तु तच्छिष्यो द्वादशाङ्गो भविष्यति ॥
 दश वैकालिकपर्यं खद्यालुदृत्य स मृतात् ॥
 तस्य शिष्यो दशोभद्रो भविता सर्वपूर्वभत् ।
 सभतिभद्रवाद् य तच्छिष्यो सर्वपूर्वभत् ।
 स्युन्मद्रोऽय ससुत्यन्नेवासो सर्वपूर्वभत् ।
 ततोऽन्तिमा चतुर्थ्यो व्युष्टेदमुपयास्यति ।
 महागिरिमुत्तमाया बज्रान्ता दशपूर्वभत् ।
 ततःपर मविष्यन्ति वीर्येष्टान् प्रवर्त्तकाः ॥

Saying this he thought that the love of Gautama to him is the chief obstruction on the way of his Nirvāna. Consequently he resolved upon sending him away from the place. He sent away Gautama on pretence of instructing Devārman, a Brāhmana of the next village. Gautama obeyed his order without any delay. Then—

तदा कर्तिकदशमिशायाः पयिने चये ।
 म्वाति ऋषे वसमाने ज्ञतपठो जगद्गुरुः ॥
 कल्याणफलपाकानि पञ्चपद्यातत तथा ।
 तावन्वय विपाकानि जगत्पञ्चयानि तु ॥
 षट्त्रिंशत्तमपञ्चव्याकरणाभिधाय च ।
 प्रधानं चायाध्ययनं जगद्गुरुभाषयत् ॥
 मामिनी मीचममय विज्ञायामनकम्पतः ।
 मुरा' मरुद्भाषयेयुः सन्नेऽपि सपरिच्छदाः ॥
 तव हादशवात्सुरीं चितितने भव्यान् प्रवीर्णाचकैः
 म्वातो वामनकेवलङ्गिरमरैरप्यसिंती गीतमः ।
 गत्वा राजगृहे पुरेऽचनमवीपद्यादिकर्मा प्रभु-
 भूत्वा माहस्यदीपितः पदमगादचौषमाम्पदम् ॥
 मुक्ते तव च पञ्चमी गवचरी लब्ध्वा सुधर्मप्रभु-
 ज्ञानं पञ्चम मन्त्रमाधिरतर चर्म जगत् प्रातले ।
 मातो राजगृहाभिधानमनरे निःशेषमप्यमदा
 ज्ञस्त्वामिमुनेरधीनमनव मुह' निजं निरुने ॥
 तस्मिन्नेव पुरे मुचक्यमपभत् सीयाटकर्मा कृतात्
 तूर्यध्यानधरी पुनर्भवमगादहैतद्यौव्य पदं ।
 पद्यादलिमकेवलो चितितने श्रीवीरमार्गापथी
 धर्मे भव्यजनान् प्रवीज सुचिर जप्त्वरभुद्यामदा ॥
 पैत्रीस्त्रेऽपि हि सात्त्विकेवमवचे' प्राग्जन्ममीचावपि
 श्रीमहीरजिनेश्वरस्य चरितु को वलुमीमीऽखिलम् ।
 आस्ताद्यथ तद्यापि प्रवचनामोभेदेहोलाववम्
 किञ्चित् कीर्तितमीदृशं ननु मया स्तम्भोपकारेण्यथा ॥

Colophon. इत्याचार्य श्रीहेमचन्द्रविरचिते त्रिषष्टिशलाकापुस्तकपरिते महाकाव्ये दशम-
 पर्वणि महावीरनिर्वाणवर्णनो नाम त्रयोदशः सर्गः ॥ सभात' चेद दशम-
 पर्वपरिपूर्वमिदं त्रिषष्टिशलाकापुस्तकपरितम् ॥

After this a long list of the followers of the principles pro-
 pounded by Jambū Śvāmin, commencing from Prabhāva Śvāmin and
 ending in Ācārya Hemcaudra has been given. The list ends in verses
 conveying a request from the king Kumārāpāla to Hemcaudra
 for preparation of the work. As—

अद्यत्पुष्पजसिद्धराजपुत्रेभक्तिपूजा याचयता
 साङ्गं व्याकरणं स्रजतिमुग्धं चतुर्भुवनः पुरा ।
 महेतीरययोगशास्त्रममलं लोकाय च द्यायय-
 च्छन्दोलङ्कृति नामसंयद्गुह्यान्वानि शाल्माय्यपि ॥
 लोकोपकारकरणे स्वयमेव सूयं
 मज्जाःस्य यद्यपि तथाप्यहमर्थयेदः ।
 महात् जनस्य परिवीचकृते शलाका ॥
 पुष्पा प्रकाशयत वृक्षमपि निषष्टे ॥^१
 तस्योपरीधादिति हंमचन्द्राचार्यः शलाकापुरुषेतिहम् ।
 धर्मविद्वैतैककलप्रधान अधीविश्वराहगिरा प्रपद्ये ॥
 कल्होषारविन्दे कनकगिरिरसावगृते कर्षिकालं
 यावदयाश्च घत्ते जलनिधिरवनेरनरीपलमुद्यैः ।
 याददध्यामाधवायो तरविशमधरी भास्यतसावदे
 तत्काव्यं नास्वा शलाकापुरुषचरितमित्यन्तु गौतं चरिष्याम् ॥

No. 63. मुनिपतिराजर्षिचरितम् । *Munipatirājarṣicaritam* Under this number there are two different codices of different subjects with different names such as (1) *Jñātādhyayanabhāsa*, (2) *Munipatirājarṣicaritam* with following descriptions :—

(1) **ज्ञाताध्ययनभास ।** *Jñātādhyayanabhāsa*. Substance, country-made white paper, 10×4 inches Folia, 17. Lines, 3-13 in a page Character, Nāgara Date, ? Appearance, very old, worn out, torn and writing injured in most parts Verse Generally correct. *Complete*.

A Bhāsa or Bhāṣya on the *Jñātādhyayana* in Bhāṣā verse by *Rajacandra Sūri*, complete in nineteen chapters each with a separate name as—

इति ज्ञाता प्रथमाध्ययनमेषकुमारनो भास, द्वितीयध्ययनसंघादशनाय भास,
 त्रयोऽध्ययन इतपन्थाय भास etc

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ नन्ददत्तकविल पुरराजोय ऊरे पठाश ॥

और जिसेसर बंदे सबिबति जियु ।

प्रथमो गीयमपाये खमिखत हरयदई नरपिराजोय उजी ॥

मेघकुमार मयद भाटि । सद्यः सी सामी माधुमिरोमथीय ।
 तेदन् चरितविवार, स्वामि सुधर्मा लंघनतिर कदर जी ।
 कडा अगि मम्भजारि ॥
 सद्यःसीभा गीसा मिरोमणि गीनी ।

End.

इमजे संयम आदरीए विरजद ने कामभोग कि ।
 इहसी + + + परमवि सुगत नल जोय कि ।
 जगत अगनी भति जरए, कौदीइ गुचवभासकि ।
 जेडि नयण विवाधी सए भिका दुंकृतासकि ॥
 पासचंदसूरि मिरोमणए । सीममरचंदसूरिदकर ।
 राजचंदसूरि जय भंताए, सैजई आगि दिण्दिदकि ॥
 सरवण अवि'मोटन यतीए पाटणि साध्यड कालकि ।
 ते सद्य गुदगई पायनसीए । पठवइ अवि सैयराजकि ।
 देवगुद कैरइ सानिजइ + मरकीपी भास कि ।
 नरनारी अइमिसि भणउए पूजउ मननी आसकि ॥१५॥ अ

Colophon.

इति श्रीशताह गुह्योम माध्यायन कंदरीक पुढरीकभास ॥ १८ संपूर्व ।
 यथाग्रंथ । प १ अंशजनकेद साधी बाबुजाजी तत् शिष्यबी-
 लाखाजी तत् शिष्यबी साधी मूमत लखी तत् शिष्यबी सइमलखीलिखितं
 सही २ ।

विवरणम्—आताप्ययनभासाभिधः कथिज्जेननिबन्धः पुस्तकैऽपि चर्तते ।

(2) मुनिपतिराजपिचरितम् । Munipatirājarīcaritam. Substance, country-made white paper, 10 x 4 inches, (bound in book form). Folia, 31 Lines, 9-13 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1550.* Appearance, very old, worn out, torn and writing injured in most parts. Verse. Generally correct. Complete.

A Bhāṣā poem on the adventures of Munipati Rājarsi by Rāj-candra Sūri.

* This is the date of original composition of the work. The date of copying is 1699 Samvat. See the colophon.

Beginning. ॥ ६० ॥ धूरि वल्लु ।

गोयभगवद्दर २ पायपचर्मवि ।

गामदं नवनिधि संवगदं ।

सुयलसिद्धिसेवक चापद ।

एकमना अउ खगद ।

धरद ध्यान तिदां बुद्धि आपद

नैकर जीहो दोग वत्त ।

दिष्ट मुक्तवाचिविमेधे/वीलिं मुमुनिपति राय ववो

कया संवध सविशिवि । १ ।

जंद्दोवद । १ । भरद मभमि मवएतिकनगरी मसी ।

करदरागमवपति सुवत्त ।

कला वक्तविरिने कुसललघव आ ववीस पूरत्त ।

पटराथी वृत्तवी सुवत्त वितववत्त मुनिवार ।

नगरलीक गुण आगलत्त तत्त सुविषद कुमार ।

End.

लौकिक कया कही सुविशाल ।

परिहाजिका अटा विधं आल ।

तिथि मुनिवर परिकीधी जीह ।

अल्लेहि वदं परिषत्त तेद ।

ग्रावक जीवदद व्यता हरत्त लोयत्त ।

तेता अय लासदं पापीत्त ।

इतिउ कदता लागी वार ।

पिउ मुनिवरए कीप अपार ।

तेजी लीह पाप कदं मियादं

कूलत्त लीत्तमुखि मिउ तिसाद ।

सेवि पुवने बीहद चवत्त ।

तत्तनि ध्यान प्रगटिउ आपवत्त ।

मदिउ आल मुनिवर गद तुम्ह ।

कदद पुन धनवीधत्त अम्ह ।

दीवत्तुं मुनिवरमद सुधि ।

अमिसंतापित्त वात्तद रवे ।

अणुवमा वीछानुपाय ।

मद दद व्यापमत्त रिधि राय ।

गुणैः कथा परमविभुं हं यतः महाप्रमसादुत उपमात ।
 करद मेवि अति प्रथमाप ।
 दोषु चात्र मुनिह मुक्त पाप ।
 काजि उधयत इत्या माङ्गितेह ।
 भववाधि सहनंको मंदेह ।
 रिच रैराग्यसेवि मने मयत ।
 करिमुक्ता काक इवह आपयत ।
 पयस मदी वरवेतह प्रीय ।
 रिचि मुनिपति कवि दोषा मीय ।
 देह मुनिवर कवह विहार ।
 पावह कथ महाप्रमसार ।
 ध्यानमीनितपयोमोदेह ।
 द्विस्त्रीकि द्वेता आवेह ।
 तद्वत् ध्यानहीना माङ्गि चाधि ।
 वेह प्रकाशतार गाधि ।
 मुनिपति दय तं ज्ञानह वही ।
 मुक्त कथा सुतेपई सही ।
 संवत् पनर पंचमी गाधि ।
 यदि वेगात्त नाम मवि गाधि ।
 दिग मुपममी रिचिउ रिचिह ।
 मयह मुयह तिह हर्ष अपार ॥ ६ ॥

Colophon.

इति श्रीमुनिपतिरात्रिचरितं संपूर्णम् । सवत् १९८१ वर्षे ज्येष्ठमासे
 श्रिते पक्षे द्वितीया तिथौ मङ्गलवासरे । पूज्यश्रीकल्याणशगर श्रीवर-
 विजयराजे श्रीउद्यतेनप्रवरै ज्ये मुनिवरकोर्तिचंद्रेणद विपिकृतम् ।
 इति लिखकपाठकयोः शेषाणि भूषासु कमलापाटुर्भावतः परं मतानि
 भद्राणि संपद्यन्तां, एतत् पठतां शांतिं वाङ् चार्द्रं पठतां च ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् मुनिपतिरात्रिचरितं नाम कविभ्यैनपद्यनिबन्धो वर्तते ।

page. Character, Nāgara. Date, Sāmvat 1739. Appearance, fresh. Verse. Generally correct Complete.

A Bhāṣā poem on the story of the Śrīpāla, entitled Śrīpāla Narendrakathā by Jīāna (जान) Śāgar. The story relates that in the city of Ujjayini there lived a king named Prithvī Nāendra. He had two wives, one Śubhāgya Sundarī and the other Rūpasundarī and two daughters by them, who's names were Smasundarī and Madansundarī respectively. Of them Surasundarī was materialist, and Rupasundarī was a fatalist or acknowledging the preponderance of karma (action).

Once on a time the king called them in the court and told "I am going to ask you both a question after answering which each of you will get one's chosen husband from me." After this little introduction the king put the question before them—"what is the effect of Puṇya (merits) ? On which Surasundarī replied—the wealth, youth, dexterity, health, beauty and company with one's desired husband, O king, these are the effects of merit. Afterwards Madansundarī replied according to the instruction of the Jaina Śāstra that Vinaya (honesty), Viveka (conscience) Vicāra (judgment), Santosā (satisfaction), good character, sinless body, and a natural tenderness towards friends, these are the effects of merit. The king was not heartily satisfied with this answer and married her with a leper. Madansundarī went out from her father's house to the leper, and worshipped Siddhacakra for nine days continually and husband was cured". After this the leper became celebrated under the name of Śrīpāla Narendra.

Beginning. ॥ १० ॥ श्रीपरिहृतादि परमेश्वराय नमः ॥

करकमलजोडि विक्रि । सिद्धिसदन पथनेमि ।

श्रीश्रीपालनरिदनी रास नचपतनेमि ॥ १ ॥

महीयल मए अनेक ले । पंपलिम् पड़िगमार ।

भदसायरी छतरह । जो लपह श्रीगवकार ॥ २ ॥

श्रीगुरुदेव पसाउ लह । रचीछ कवित रसाउ ।

ग्यान भये सहु साभलो सिद्धचक्र गुणमान ॥ ३ ॥

End.

मदपसुदरी धन आधिकार । जेये यादोउ कर्ये ।

सिद्धचक्र आराधीछए । अनुपाली लिन चर्ये ॥

निष्ठासत भूमा भवेत् । नमो जितवर षाण ।
 दानमोल तपवेदनाए । नेहमं किम्य वथाय ।
 मुच चनंता भोग वद ए । जे पूजे चरिहत ।
 मयसमुंदरि श्रीपाल परेए । नेह इवद दुषवत ।
 साइल नष्ट मुच आईए । श्रीगुप्तसमुद्रसूरि ।
 ताम प्राप्तिं कीदामकोए । बही हं चार्द पुरि ।
 भविष्य भावे जित नमोए । श्रीगुप्तदेवमुद्रियाय ।
 ताम सोम रागए वचोए । न्यानसागर उरभाय ।
 पनर एकवीसे सामगिरह । चतुद्राक्षी बीज गुहवार । *
 राम रच्यो सिद्धचक्रोए । गाइउ श्रीनरकार ।
 एवमनी जे जन जपह । ते चरि मङ्गल मरल ।
 चडि चरतो भोग वेए । जिन मुपति श्रीपाल ।
 मुचो नदरो मगधमुदरी श्रीपाल ॥ १८ ॥

Colophon.

इति श्रीसिद्धचक्रवाराचनमाहात्म्याविषये श्रीश्रीपालनरेन्द्रकथासम्बन्ध श्रीपदं
 मन्त्र्यां लिखिता चं संवत् १०१८ वर्षे वैशाखपुदि १३ मंगी श्रीराजनगर
 वास्तव्य सुशासिक केशरवार्द वाचनाये ॥ श्रीश्रीगुप्त सर्वसंघस्य श्रीपार्श्वनाथ
 प्रसादात् ॥ श्री. ॥ हः ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीश्रीपालनरेन्द्रकथाविषयकानि भाषावचानि श्रीपालसमुद्रदरिवर-
 चितानि वर्तन्ते ।

No. 65. श्रीपालकथा । Śrīpālakathā Substance, country-made
 reddish paper, 14 x 5 inches. Folia, 12. Lines, 9-15 in a page. Charac-
 ter, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn out, torn, writing
 injured in many parts especially in the last page which are not legible at
 all. Verse. Generally correct. Complete.

Another copy of the same work.

विवरणपूर्वम् ।

* The date of composition of the work is 1531 Samvat, the second day of the full moon of Agrahāyana

No. 66. श्रीपालनरेन्द्रकथा । Sripālanarendrakathā. Substance, country-made white paper, 14 × 6 inches. Folia, 84. Lines, 6-13 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1861, Śaka 1726 Appearance, old, worm-eaten and slightly torn in parts. Prose Generally correct Complete.

A large work on the preceding subject in Prākṛita prose. This story was first told by Ratna-ekkhara Sūri and has been compiled afterwards in the present form by Hiraṇya-ekkhara Sūri a pupil of Hematilaka Sūri and copied by his pupil Hemcandra Sādhu in Samvat 1488. Though the work is based on the same subject as the above described ones yet not only its language differs from them but the manner of description also is different. This work has added a long introduction in the beginning in which different kinds of Dharma, Navapada and Siddhacakra have been fully explained by Gautama Svāmin, asked by the king Śrenika, in Rājgrīha.

Beginning. श्रीशेखराय नमः ।

अरिहाई जय पराई भाषिचा द्विदरकनलमङ्गलि ।

सिरि सिद्धक मङ्गलमुलमं किपि कंवेनि ॥ १ ॥

अलि च अवदीवे दादिवभरकडमङ्गलि वडे वडपण—धन-सनिही
मगदाईसी जयपसिही ॥ २ ॥ अतुपपत्र सिरिरीरलादित्य जयनि
वित्तिरिय त दिस सविसेस तित्य भासति गीयला ॥ ३ ॥ तत्य
मगदाईसी रायसिद्ध नाम पुरवर अलि वेभार विठल गिरिवरसमनदिय
परिसरपदेश ॥ ४ ॥ तत्य सेषिय राउ रज्ज पालि इति जय विवडाउ
वीरजणवलणमभी विद्धिअजियतित्यवरसुती ॥ ५ ॥ अछलि पटम
पछी नन्दानामज जीइ वरपछी अमवकुमारो बहुगुणमारो अउ बुद्धि
भट्टारी ॥ ६ ॥ चंद्र नरिंदपुया बोया अछलि विवला द्वि जीवे
असीगपदो पुछी इल विवलाय ॥ ७ ॥ अथाउ अयोगाउ धारणि पमुहाउ
अछदेवीउ मेहाइयो अणए पुला पिपमाइपयभना ॥ ८ ॥ सीसेषिय नर
नाही अमवकुमारो विद्धिय चच्छाही तिज्जणपयडवहावी रज्ज पालि
धमं ॥ ९ ॥ एयानि पुछी समए सुमनदित वडमाणित्तंमि विद्धि
रओ संपछी रायजिदासज्जवरमि ॥ १० ॥ पेसेइ पटमसीसं जिठं गण-
दादिणगुण दरिइ सिरिरीरलमुपिद्धं रायजिं लीवलाभच्छ ॥ ११ ॥
सीसद्विजिआणसी संपछी रायजिद्धपुइआणे कइयर मुणि परिपरित

दीयत मामो सन्तो सरित् ॥ १२ ॥ तथ्यागमस्य सोऽतः सद्यमी मरणाद् पमुच
 परलोके भिद्यद् रिदमनेत समागत भूति सञ्जये ॥ १३ ॥ पचविहं
 अभिममर्थं काचं नियपाविष्या उदाऊर्ध्वं पश्चिमिदगोयस चक्षुः उचविहो
 उचिय भूमि ॥ १४ ॥

Then asked by them Gautama began to explain the real form of Dharma as follows—

भयदंति सुजल्पनलहर मंभोरसरेण कश्चित् सादनी
 भयसद्वर्धं स्यां पवरावधारिकतिद्वित्यो ॥ १५ ॥
 भी भी मदादुभावा दुष्यं लङ्घितव माचर्षं जन्म
 दितिकृत्वाद् पचाप मुरमामर्षिं वदुन्नव च सा ॥ १६ ॥
 पंच विहंदि पमद्यगुदरा वाय विवज्जिदं भूति ।
 सधन्य कनरिदय समुज्जगं कीद कायस्थो ॥ १७ ॥
 सो धनो च उमेत उचरद्दी मयलदित्य वरिदंदि ।
 दार्यं सीलं च तयो भावीवि यतन्सि मे र्ददा ॥ १८ ॥
 तस्य विभाषया विषया दार्यं नहु सिद्ध सादय कीद ।
 सीलं च भावविषयं विहर्षं विहर्षं विद्यहीद सीर्यमि ॥ १९ ॥
 भाव विषया तयोवि नहु भावीद् विस्तार कारणचैव
 तन्मा नियमभानुजिय सुविषयोकीद कायस्थो ॥ २० ॥
 भावीवि नयो विमृष्ट मय च नद दुन्नय निरीलंरथ ।
 तस्यु निदमकृ कश्चिय सालवच भाव ॥ २१ ॥
 थालं वन्धाचि लदविहं बहुपदाराणि सति सन्नेसु ।
 तद्वि नवपयम्कार्यं सपदायं दितित्रसगुदयो ॥ २२ ॥
 अरिहंसिटावेरिया उचरन्माया साङ्गोपममत
 नाचपरण च तयो दय पयनवर्गं मुवेज्जं ॥ २३ ॥
 तयविहते वारसदीवविमुक्ते विमुदनाचमाए ।
 पयलियत्तमेन य मुरराए भावहि निहपि ॥ २४ ॥
 एनरमभयपमिद्धो सिद्ध चचकयावन्धन विमुक्ते ।
 सिद्धान्तचत्तको भावद नम्यममया सयवम् ॥ २५ ॥
 पंचाशारविचे विमुहमिद तदेदस पडुक्ते ।
 एर उचयारि क्षापरे निधं क्षाएर प्रितरी ॥ २६ ॥
 गवितितोममिन्न सुतयभावपमिन्नजन ।

सभ्जाए लीयमथी सय्यकाए सभ्जाए ॥ १० ॥
 सव्वासु कम्म मुमिसु विहरती गुणगणिं सजुते ।
 गुणे सुते भायइ मुनिराए निजियकसाए ॥ १८ ॥
 सव्वसुपथी आगम पययिइतत्तसहइणइत्थं ।
 दसण रयणपरिवं निजधारेइ मण भुवथे ॥ २८ ॥
 लीलाजोवाइ पयल्य सत्य तत्तावनीइत्थं च नाणसव्वगुणां ।
 मूख सिकेइ विणएण ॥ ३० ॥
 असुइ किरिया ज्वाटं सुहा सुकिरिया सुजीय अपमाअ ।
 तत्तारिणं उभमगुणजुत्तं पालयनिवत्तं ॥ ३१ ॥
 एवकम्म तमोभरहरण भाणुमय दुवालमगधरन वरमकसायतां ।
 चरेइसत्तावी कत्थं ॥ ३२ ॥
 एयाइ नवपयाइ जिणवरधम्मं सारभुयाइ
 कळावकारणाइ विदिमा आराहियाप्पं ॥ ३३ ॥
 एयाइ नवपयं सिद्धं लीरिसिद्धचक्रतानतो ।
 आराहती सती सिवि मिरिपालवत्त लइइ सुत्तं ॥ ३४ ॥

Here they asked who was Śrīśrīpāla ? and what kind of happiness he got from the worship of Siddhacakra On which Gautama began the story thus—

इत्थी भरहसिसे दाहिण खंडेति अत्थि सुपसिद्धी
 सज्जाटक पयवेसी तालवनामेव वरदेसी ॥ ३५ ॥

सो अकेरिती

पए पए जत्थ सुगतिजुता मोमयवेसा इव भंमिवेसा ।
 पए पए जत्थ य मज्जीया कुटु बमेला इव भुमेसी ॥ ३८ ॥
 पए पए जत्थ रसात्तात्त पक्कपात्त व्य तरहिणीत्त ।
 पए पए जत्थ सुइकरात्त गुणावली उयवेसावलीत्त ॥ ३८ ॥
 पए पए जत्थ सवाणि याणि मज्जापुराणीव महासराणि ।
 पए पए जत्थ सजीरसाणि सुद्धी सुहाणीव सुनीयलाणि ॥ ४० ॥
 सत्थय मालवदेसी अकयपवेसे दुक्कालइमरेत्ति अत्थि
 पुरी पीराया जप्पेणीयाम सुपयाया ॥ ४१ ॥

End.

एकीनवधमादय्यकारसिरियात्तरवर्द्धकयानि सुत्तं कहंताणं भवि-
 याणं कुणत्त कळात्त ॥ ४२ ॥ सिद्धीवज्जसेनयणहरपद्महृदयं तिलवपुली

सीसरत्तशेवरप्रवाकया कीयोसीरै । १८ ॥ तीकीसीमे द्विरयचसेहर-
 ग्रीहिं इमाड्ड भंकलिद्या तखोस इमचंदेय साहुणा विक्कमसुवरिसमि
 चत्तदसचट्ठावोसी* लिद्धिशा मुक्कभत्तिकलिएणं ४० सायरमेरु जामहियलंमि
 मशिसुरावट्टति तावनदड वा इयता कट्ठा एसा ४० गाया १२४०
 रंयायंयमुहेसत. १६०५ :

Colophon. इति श्रीश्रीपालनरंद्रकथा श्रीसद्वचकमाहात्म्यायुता संपूर्णां संवत् १८६१
 याके १०१६ मोतो फाल्गुन सुदि द्वादश्या भौमवासरे लिखत पं प्रभ
 चंदलीपोक्त श्रीकाशीमध्ये नरहरशाचाव्यंगच्छं ।

विवरणम्—पूर्वोद्धिता श्रीश्रीपालनरंद्रकथा पालीभाषारविता सम्पूर्णां पुस्तकेऽत्र वर्तते ।

No. 67. साधुचरितम् । Sādhucaritam. Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches Folia, 21. Lines, 12-17 in a page Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old, and writing effaced in parts. Verse. Generally correct. Complete in parts

Although the codex is labelled as Sādhucaritam really it is not a work on the characteristic of Sādhū. On the other hand it contains Bhāṣā verses as well as songs on many different subjects. The following colophons will illustrate its contents—

- (१) इति श्रीपरमज राजईय गीत, (२) इति श्रीभजानिषिषुकायसंपूर्णं,
- (३) इति श्रीचमणायै मु, (४) इति सुकाय संपूर्णं, (५) इति श्रीवाहुवण
- सिकाय संपूर्णं, (६) इति श्रीगोवी जी गीत, (७) इति श्रीशेठछय जी
- स्ववर्न, (८) इति श्री + १ चर्जिगलिजिण स्ववर्न, (९) इति श्रीपार्श्वनिष
- स्ववर्न, (१०) इति श्रीयुग्मध्यानी स्ववर्न, (११) इति श्रीनरक चौंढालोयी
- सम्पूर्णं, (१२) श्री४० चरणलंछय स्ववर्न सम्पूर्णं, (१३) इति श्रीचमावतोसी
- सम्पूर्णं, (१४) इति श्रीपुष्पवतोसी सम्पूर्णं, (१५) इति कंधवतोसी
- सम्पूर्णं, (१६) इति श्रीपापवतोसी सम्पूर्णं, (१७) इति श्रीवासपुष्पजीगीत,
- (१८) इति श्रीसंभवनाथजीगीत (१९) इति दादाजीगीत, (२०) इति
- श्रीदादाजीगीत, (२१) इति श्रीदाजीगीत, (२२) इति श्रीपादिजिण
- स्ववर्न, (२३) इति श्रीजिनदसमूर्जस्ववर्न ।

* This is the date of the original composition of the work.

योमे त्रिर्हरिर्दशैः सलिलवितरणाभीष्टदामप्रभुता
 कोत्तिंशे विसृज्यो जिनकुण्डलपूरी पावयत्येव विश्वम् ॥ ५ ॥
 बाभ्री वायुप्रवेगप्रजनितवह्नीत्यातमुपात्रमध्ये
 ज्वालाभिह्वान्कारान् ज्वलति भयगतेस्तन्मरीपट्टवे वा ।
 आपानक्रीडरुद्धे हरिकरिमुजगाभीमरीगादियोगे
 ध्यायन्सत्त्वभावाज्जिनकुण्डलपूरी नैव कष्ट लभते ॥ ६ ॥

Under the head of *Laghucānakya-sloka*, slokas from the first and second chapter of this celebrated work have been quoted. Under the head of *Prastāvika-sloka* we find the following verses always recited by Sanskrit scholars—

अनेधमध्ये कौटल्य सुरेन्द्रस्य सुरालये ।
 समाना कौविकाकाङ्क्षा तुल्य मृत्युभयं दधीः ॥
 कैवर्त्तगर्भसंभती त्वामी भीमोमहाभुमिः ।
 तपस्वी ब्राह्मणे जातस्तस्याप्यातिरकारणम् ॥
 न वसिष्ठीश्चमार्हता न व्याघ्रः शरभो न च ।
 अत्रापुर्वो नलिर्दन्तो देव दुष्मन्लघातकम् ॥
 दृष्टिपूर्तं न्यसेत् पादं बभ्रुपूर्तं कान्धं पिबेत् ।
 मृगपूर्तं वदेत् वाक्चं मनःपूर्तं समाचरेत् ॥
 विशदद्वलप्रमाणं विशश्वद्वुष्प्रमायते ।
 तद्वर्त्तं दिगुणं कृत्वा ज्ञानमितीदृकं पिबेत् ॥
 यद्यपि चन्दनविटपी विधिना कनककुसुमधन्वितीविहितः ।
 निजद्रवीर्षैरपरेषां श्रीऽपि सन्नापनपनयति ॥
 यद्यपि दुर्दैववशात् सिद्धं यतितोऽर्घ्यं दुष्करे क्लृप्ते ।
 तथापि हि वान्द्यां जुहते कारिकुम्भविदारणे मनघा ॥
 यद्यपि मयति विदधी नम्रान्द्वारप्रेमपरिहोतः ।
 राजसमापविष्टो राजति विद्याधिकः पुरुषः ॥
 यद्यपि दिशि दिशि भरवः परिमल्लयुक्ताः सलि विमालाः ।
 तथापि एष रसान्नः कीकिलहृदयेषु कामार्तिं ॥
 यद्यपि परभक्तजनया पुष्टाः काकेन कर्कशादारेः ।
 तथापि न मधुरान्नाप न्यजति मृचं नीचसङ्गेन ॥
 लज्जलज्जलकृष्णवृन्दनकर्षं मासाद्यमुक्ताफल
 बह्वं सार्द्धं कपीनमालविषमन्तकस्तूरिकापनकम् ॥

रीमे निर्घोरिन्द्रे मलिलवितरणाभोटदानप्रभृता
 कौचिन्ते विस्त्रन्तो जिनकुञ्जगुह्यो पावयत्येव विष्टम् ॥ ५ ॥
 बाधौ वायुमवेगप्रज्वितवह्नौत्पातमपातमध्ये
 ज्वालानिह्नाकरानि ज्वलति मवरतेस्तस्मिन्निपट्रवे वा ।
 आपातकीषरद्वे हरिकरिभुजगामोमरीगादिवीमे
 आयन्तस्तत्प्रभावाच्चिन्तयन्तपुरो गैव कष्ट लभन्ते ॥ ६ ॥

Under the head of Laghucānakya-loka, slokas from the first and second chapter of this celebrated work have been quoted. Under the head of Prastāvukāsloka we find the following verses always recited by Sanskrit scholars—

अमेधमध्वे कौटिल्य सुरेन्द्रस्य सुराचये ।
 समाना जीविताकाङ्क्षा तुभ्य मृत्युभयं दयीः ॥
 कौवर्त्तनिर्भसंभृती त्वामो भीमीमहामुनिः ।
 तपस्यो ब्राह्मणे जातस्तस्मात्प्रातिरकारणम् ॥
 न हसिद्वीच्यार्हन्ता न व्याघ्रः शरभी न च ।
 अजापुमो बलिर्दन्तो दैव दुर्म्मलघातकम् ॥
 हृष्टिपुत न्यसित् पाद वस्त्रपूतं कल पिबेत् ।
 मन्त्रपूते वदेत् वाक्त्रे मन्त्रपुत मन्त्राचरेत् ॥
 विशदद्गुलप्रमाद्य विशन्त्यङ्गुलमायते ।
 तदर्थं दिगुण कृत्वा गान्धित्वोदकं पिबेत् ॥
 यद्यपि अन्दननिटपी विभिन्ना एतच्छुभसन्निर्जितोविहितः ।
 निजद्रवीसैरपरेषा सीऽपि सन्नापनपनयति ॥
 यद्यपि दुर्देववशात् सिद्धः पतितोऽपि दृष्टरे कूपे ।
 तथापि हि बान्द्रो कुर्वते कारकुम्भविदारणे समसा ॥
 यद्यपि भवति विरुपी वस्त्रान्धारपेशपरिहोनः ।
 राजसमापविष्टो राजति विद्याधिकः पुरुषः ॥
 यद्यपि दिशि दिशि तरवः परिमल्लयुक्ताः सन्नि विमालाः ।
 तथापि एष रसायः कीकिलहृदयेषु लागति ॥
 यद्यपि परशुतप्तनया पुष्टाः काकेन कर्काशाद्वारैः ।
 तथापि न मधुरास्वापं त्यजति गुणं नीचसङ्गेन ॥
 सन्तुङ्गजनकमुष्णवृन्तकं नासायमुक्ताफल
 रज्जं सार्द्धकपोलमालविलसत्कम्पूरिकापवकम् ।

एकोऽपि यः सत्त्वकार्यविधी समर्थः

नामाधिकैर्जगति किं बहुभिः प्रभूतेः ।

अन्तः प्रकाशयति दिद्मस्यमण्डलानि

तारागणः समुदितोऽनवकाश एव ॥

स कुमारः सप्तविकलाकुञ्जलः अद्भुतसौभाग्यः स्वभाग्यपरीक्षाये देशान्तरं प्रति रात्री चचाल । क्रमेण चित्रकूटपर्वतं प्राप्तः । तत्र मन्दपाटमालव कुरुपाद लक्ष्मणमण्डल मद्याराध कर्णाट प्रभृति अनपटम्बाम्नी राजा मद्यासेनी राज्यं करोति । पर मद्यासैः पासमिव गृह्णन्तं मन्यते, निष्पुत्रकतया राजधुरा धारणां कसपि पुत्रव गवेषयन् राज्यं पानयति । स चान्यदा बाह्याल्यां परिजनानुवृत्त्या प्राप्तः सर्वथायलक्ष्णलक्षितगात्रं हृष्टवर्णमंशं किशोरकं मन्दगतिं दृष्ट्वा पप्रच्छ सन्निप्रभतीन् गतेमांशकारणं । ततः स उत्तमचरितः कुमारः प्राह अहो । अनेनाश्वेन महिषी-दुग्धं पीतं, ततोऽलरितगतिः । तत् श्रुत्वा राजा प्राह वत्स, कथमिदं जानासि, तेनोक्तं अश्वपरीक्षाक्रमत्वात् । शृणु चत्वाच सत्यमिदं अस्य किशोरकस्य माता वडवा विपत्ता, ततोऽनेन महिषीदुग्धं पीतम् । अतः त्वं कथिद्राजपुत्री ज्ञायतेऽतोऽनुगृह्णाथ राज्यमिदम् । अहं संसागरिदक्षः पारमेश्वरीं दीक्षां गृह्णीष्यामि । कुमारः प्राह, तावत् संप्रति केनापि कार्य-शिवेष याम्यहमधुना पुनरागत्य सर्वं तवादेशं करिष्यामि इति भणित्वा रात्री तदगृह्यतः प्रतस्थे । इतश्च दृश्योजनगतमगधदीपपरिस्थितस्य कुबेरदत्त सायाविकस्य परदीपावलीकनाय कौतुकी कुमारीऽपि मित्राभ्यां सह प्रवहन्मावतः । कियद्विदिग्धसैरईमानेऽपि पीतमध्ये अलान्तरस्वीकता प्राप्ता, क्वचित् शून्ये धीपे प्रवहन् एतम् । लोका लोकोः सर्वेऽपि तटे जलमवहमकार्षुः । इतश्च अमरकेतुनां राक्षसो मायावीपटिसहस्राक्षसपरिहृतलज्जागतः । इतश्च उत्तमकुमारी राक्षसैः सह युद्धं कुर्वाणः पीतलीकान् मीथयामास, ते सर्वेऽपि पीतमागताः । एकाकी कुमारसै सह युद्धं कुर्वाणो भयसौ भूमिमिति श्रान्तः, जितो अमरकेतुनांभा राक्षसः कुमारेण प्रपलायितगतः । इत्यवसरै-सर्वे मायाविकायलिताः । ततः कुमारस्तटमागत्य तटे पीतग्न्य दृष्ट्वा चिन्तयामास । अपि मामेकाकिनमन मुक्ता गतास्ते ? अहो अकृतश्रता सायाविकाणां राक्षसप्राशान् मया सर्वेऽपि शीचितास्तथापि मां त्यक्त्वा गतास्ते ? अथवा कोत्र दीपस्तेषां मयत्राकुलानां मनेव पूर्वजन्मकृतं किमपि दुष्कर्ममापराध्यति । एकाकिनापि प्रदेशे गतेन पुंसि खेदीपनिवर्तनकृते यत्रीविधेयः । ततश्च समुद्रतटे वहापक्षकलेः प्राणशमी कुर्वाणस्तिष्ठति ।

अन्यदा दीपादिहायिन्दा दित्याहुतदर्थं कुमारं दृष्ट्वा तत्र सञ्जातरामया
नरनरवहावभावभीलाबिन्नामादिभिः स सुमितोऽपि परनारोपराधु-
तया न कृष्टः। ततः, अनुष्टुप् देवी साईंहादगमुष्यकोटीनां
रक्षकोटीनां च दृष्टिं कृत्वा मस्थानं जगाम। इतश्च समुद्रदत्तपीत-
पतिर्गानपाशाणि गृहीत्वा परहोपादागच्छन् ध्वजचिह्नं धीव्य तवा-
यातः। कुमारीऽपि तस्यै मङ्गलान्तमुक्त्वा मर्षकोटिरवकोटिपुत्र पीत-
मादरीह। अद्यागच्छतां तेषां पाषोषजलाभावीजातः। ततो निर्वासकं
प्राह भी भी वेलाभसि वलमाने जनकान्तमयी जनिऽक्षिन् पर्वत एकः
प्रकटोभविष्यति तत्रचेक' सुम्नादुज्ज्वलः कूपीऽव्यगाधः इति। परं भमर-
केतु-राक्षसस्य ध्यानमिदं स च निरीक्ष्ययाऽपि तिष्ठति भाष्यति च। इति
निर्यासकवचनानन्तरं बलिने वेलाजत्र प्रादुर्भूय पर्वतसन्मध्ये मङ्गाकूपः।
परं भमरवधयात्र तत्रावतरन्ति जलपङ्क्त्यायं लोकाः। इतश्च कक्ष्यापरीत-
चेताः चाकष्यां कृष्टकान्तुंकी बह्वृषीरः कुमारः वल्लभ भी त्वरन् जल-
पङ्क्त्याय माभेद मयि रक्षके सति के राक्षसाः मृतादपि भय मानये
भवन्निरिति वृथाच पीतादुक्षीर्यं पार्श्वे जगाम। ततः सायाधिकलीका
अपि पीतादुक्षीर्यं जलपावाणि गृहीत्वा कूपीपक्ष्ममागताः। परं तैः कूपे
जले न प्राप्तम्। ततोऽसौ सात्त्विकचक्रवर्ती कुमारीऽमैर्वायंसायोऽपि
कूपमध्ये प्राविशत्। ततः सोपावेशत्र प्रविष्टः कुमारः प्रासाद मन्दिनय
ददर्श। प्रदमभूभी दृष्ट्वा दृष्ट्वा नारी सा प्राह—रे होनपुण्य किमर्थं कल
बलेनावामनोऽसि किं न जानासि भमरकेतुं राक्षसं? कुमारः प्राह—
आजामि भमरकेतुम्। हे अन्ध, सात्त्विकोऽहं स्रभुजवलेनैव संजातकौतुकः
बिलीकनार्थं, वद, कसेदं ध्यानम्? केनार्थे कारितः कूपः? कस्य पार्थ
प्रासाद? इति श्रुत्वा दृष्ट्वा प्राह—सात्त्विकशिरोमये शत्रु अभासत्र राक्षसरोपे
खड्गायां भमरकेतुर्नाम राक्षसस्यासौ तस्य मदालसा नाम कन्या दिव्यरूपा चतु-
षट्कला कुशला, सर्वयोग्यलीलपिता। अन्यदा भमरकेतुना नैमित्तिकः
इष्ट कन्यायाः को वरो भावीति भूषणः चन्द्रियकुमारः। स च हिम-
वन्मेखलावधि कौवेरलङ्कारभृतिदीपावधि दाक्षिणात्यप्रासिता राजाभि-
राजो विद्याचरादिसेव्यमानचरणो मायो। ततो मदालसायाः पादौ
गृहीत्वा बहुधन रजसमेतया तया सह कुमारः कूपान्निगम्य पीतमाददः
समुद्रदत्तेन पुनः समुद्रे निचिह्नः केनचित्तिमिमम्ये न मिलितः। ततस्तद-
रात् केनचित्पितृसज्जीविना निष्कासितो मीटपक्षीनामकं वेलाकुले प्राप्तः
पीतान्यप्यनुकूलवायुवर्जनं तत्र प्राप्ताम्। तत्र तेन तद्देशराजकन्या विधितो

मदालसापि मिलिता । अन्येऽपि चे भाव्ये महासमृद्धा सह समृद्धौ ।
ततः स आसमुद्रचित्तोमीजातः । कश्चिदित् पूर्वभावे तेन खलु कुमारेण
चौरैरपहृतवस्त्रेभ्यो मुनिम्यथलारि यद्दानि वस्त्रानि दत्तानि तत्पुण्यस्य
फलमेतत् । इति कथामक्षेपः ।

End. इति श्रुत्वा राजादयी वैराग्यमापन्ना भिज्ज निज पुत्रेभ्यो राज्यं गृहभारं च
दत्त्वा प्रव्रजिताः स्वर्गं गत्वा शिवं सासतीति ।

Colophon. इति वस्त्रदान कथा समुत्थानां ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् वस्त्रदानकथा वर्तते ।

No. 69. विक्रमपापरचरितम् । Vikramasāparacaritam Under this head there are two small poems in Bhāsā verses on the adventures of two different kings of Ujjayini, Gaja Simha and Vikrama. The former is complete in four khaṇḍas or chapters and latter in one chapter. We give below their respective description—

(1) गजसिंहचरितम् । Gajasimhacaritam. Substance, country-made Kāśmīri paper, 15×5 inches, (bound in book form). Folia, 19. Lines, 7-13 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1721 (date of the original composition Samvat 1556). Appearance, old, slightly decayed. Verse Generally correct. Complete.

A small poem on the adventures of Gajasimha, a king of Ujjayini, under the name of Gajasimha carita by Sundar Rāja.

Beginning.

॥ ६० ॥ सिद्धमथजाय नमः ॥
पास जिह्वेसर पाय नमो त्रेवैश्वर्य जिह्वदेव ॥

रुध संपति दीद पञ्चमद सुरवर इद ॥ १ ॥

कासमीरमुपमडनी समरी सरसति माय ।

सोल तपच फल वर्षं नच याउ श्रीगजसिंह राउ ॥ २ ॥

नवरस नवरगि वर्युं शास्त्रसाहिं जीदीद ।

गीरकय । रस वर्युं तेनि मुचउ सउ कीद ॥ ३ ॥

महि भंडली ठर मालवदेस । अजेपी नगरि नच वेस ।

गट गट मदिर् पठधि सायर । वास नगर भव जीवण वार ॥ ४ ॥

राज करह जय सिंह भूपाल । न्यायवंत चरिभंजन काल ।
 परदुखकातर मूर मूलाण । निनु पालइ जिय वरनी पाण ॥ ५ ॥
 तमु घरि राखी कमलावती । हवि कटी रत्ना जीयति ।
 प्रीयधरती प्रेमि अपार । सुषभोग वर निरंतर सार ॥ ६ ॥
 एक दिवसि निसि पउठि बाल । देवइ मुपन सार सुविमल ।
 गय वर सोइ सुदीठा निमइ । महुविहसी स्त्री जागितो सर ॥ ७ ॥
 कठि रमणी हरप मनिधरय । धर्मध्यान सविसेधु करइ ।
 जाई बीम विउ निज भरभार । सामो मुपन अनोमन सार ॥ ८ ॥
 निखि भरि जाणु मज नइ सिंघ । मइ दीठा घरि करता रंग ।
 सुनि बचन राजा गइ गहि । होई बोमासी बलनु कहइ ॥ ९ ॥
 हुइ सो पुत्र बहुगुणवत । राजपुरस्कर नइ बलवंत ।
 राखी कंदरि छउ अवतार । दिनि २ उहव कय जय कार ॥ १० ॥
 पूरे माने सुत जनमोयी । राजा उच्छव अति बज्र कौयी ।
 नगर माहिं सहु हरप्यउ ताम । गजसिंघ कुमार दीधउ नाम ॥ ११ ॥
 दशरथ पुरिते पालइ राज । पुण्य इछोधा सगलाकाज ।
 हवि अवसरि सुनि बह अवीया । भाव सहित तिहो बंदव गया ॥ १२ ॥
 इम जावी संसार असार । तवति बिलीखउ संजम भार ।
 अत समय आलोषक करी । पचमी कलिय गया सुर पुरी ॥ १३ ॥

End.

दूहा ।

गज सिंह भूप तबउ श्री । मइ कहिउ संवेपि ।
 भयइ शुचई जे सभलइ । सुष मपति लइइ द्वि ॥ १० ॥

अउपइ ।

सुइ गुरुतया नाम मनिधरी । बोलि श्रीगज सिंहनु चरी ।
 जे पछित नर धर्म करेति । सुदर राज तेइ मया मति ॥ ११ ॥
 संवतु पनर कपजइ सखी । प्रथमजेठ पुनिम दिन लखी ।
 बुधवार अगुवाया मां हि । कौयी चरिष मन उकाहि ॥ १२ ॥

Colophon.

इति श्रीगजसिंघ चरित्र चउपही बंध संयुक्त । संवत् १०२१ वर्ष मघसिंह
 वदि ११ गुरुवारे । श्रीधवल गच्छे । पूज्य महारक्ष श्रीश्रीश्रीश्रीश्री-
 श्रीधर्मसागर सूरीशराच । सुनि श्रीश्रीरत्नशीलजी । तत् शिष्यापी
 साध्वी दाफां तत् शिष्यापी साध्वीलाला लिखितं । वरभुदिताको
 लिखितम् ।

तिनि अन्नसरि सो पापर चीर । सदा कर्मणे अरइ पचीर ।
 नयरउ जेची चीरी जाइ । दिनि दिन गुनि रइइ एक ठाइ ॥१॥
 एक दिवस जी सेठि सुदस । छहइ मोक्षु मयर मईत ।
 सगासचीजा मेल्या यथा । पारन पासइ नारी तथा ॥१॥
 कथा कुबारी नव मइ मेली । लीक सहु ते पावलि बली ।
 तिसु बिलि गयी पापर चीर । गयगमनी मगनयणी चीर ॥१॥

End,

इम सभिली परमावै वात । भविष्य नव लीजइ अदत ।
 चीरी पचउ निव्यरु ट्रेरि । जिन सव संपद पामइ पुरि ॥२०॥
 नरवर वडठी सभामभारि । नययि बरवी जय जय कार ।
 साइ छायने मेलीभारि । विक्रम प्राणो इनि कलि कालि ॥२॥
 जाभुतवागुच पारन कीइ । परदुष भजन अवर न कीइ ।
 कैता कहु ता स अवदात । एक औभस चली नरमात ॥२॥
 ए इचरित योवित्तम तवउ । सरल लोक मन सुधइ भवउ ।
 भयता गुणता इइ वहु बुधि । पामी जइ मन वैदित निधि ॥१०॥
 भयता चीरतका भय जाय । सुधता आवद किमइ न घाई ।
 इम जाणि भवि ज्यो सहु कीइ । मन आवदइ भविष्य लीय ॥१०॥
 साधु वरव गुरुउ गुरुराय । जइ वता भद्रियलि करभाय ।
 जावइ अगइ ग्यार वचान । जियवर सनौजे पालइ आण ॥१०॥
 तामु सीस आधंद इम कइइ । अरिष एई विक्रम की भवइ ।
 राजसील सुर समुद पसार । गुरु प्रसादि घरि नव निधि धार ॥१०॥
 पनर सयतेसउइ विचारि । जेठ साहि कजल पवकारि ।
 चिचकुट गठ तामु भभारि । भविष्य भयता जय २ कार ॥१०॥

Colophon.

इति श्रीविक्रमवापरचरित सम्पूर्ण ॥ सन् १०२१ वर्षे कार्तिक सुदि
 १४ दिने लिखित एत श्रीचचल गच्छे । श्रीधरसागर सूरौ ससन साप्पी
 लाल तन् शिष्ययो साप्पी लाल लिखित ॥

विवरणम्—पुस्तकीभिन् विक्रमचरित नाम सुदभाषाकाव्यं विद्यते ।

भावेनाष्टादिकमस्तीत्यत्र कर्त्तव्यं जलचन्दनपुष्पपादपद्रव्यैर्जिनविश्वानि पूजयति, जिनशृङ्गान् गायति स्तुवंति नाटकं च विदधति इत्यमरदिना अधिक मस्तीत्यत्र समाप्य पुनः स्वस्थानं गच्छति । एवं यावत्कैरपि श्रीमत्तीर्थंकरप्रकाशिते अस्मिन् पर्वणि समागते धर्मकर्मणि यदी विधेयः ।

After this duties of Śrāvakas during this festival are thus mentioned—

तथात्वास्मिन् पर्वणि श्रावकास्तौ कृत्याभ्याम्—आश्वकपायीपरीधः कर्त्तव्यः श्रावकैः शुभाचारैः सामयिकजिनपूजातपोविधानादिकृत्यपरैः तदाश्रयाः पञ्च प्रायश्चित्पातः १ सपावादाः २ दत्तादानं ३ मेघुनं ४ परिपृष्टाः ५ तेषां निरोधस्यागः कर्त्तव्यः एतावता प्रथमं क्षौद्रियादयो णेव सज्जीवास्तेषां विराधना श्रावकैर्वर्ज्याः, सर्वदा तेषु अभयदानमेव श्रेष्ठम् ।

Here the superiority of Abhayadāna is illustrated by a story—

हितीये श्रावकैर्निष्ठावचनमत्र पर्वणि न वक्तव्यम् गालिप्रदानादि कठिन-
वाची न वाचा सर्वथा वाक्पृहिः काश्चां हृतीयाश्रयपरित्यागः परधनपक्षं
विचर्त्तनीयं द्रव्यस्य जलूनां बाह्यप्रायश्चित्तान् तदपहारस्य च मरत्यपक्ष-
हित्वान् चतुर्णां श्रावकानां पर्वणि व्रतार्थं प्राप्तनीयं क्षौद्रिणी विचर्त्तनी
इत्यर्थः परस्त्रीसेवनं तु लोकादपविद्वहत्वात् सुश्रावकैरेवशमेव वक्ष्ये
पञ्चमाश्रयस्यागोष्ठिं धनधान्यादि नवविधपरिपृष्टे परिपृष्टपरिमाणां कार्यं
परिपृष्टद्रव्या अपरिमिता न चास्यां दृष्ट्यापरिमाणा विधेयमित्यर्थः । पुनरत्र
पर्वणि कपायोपरीधः कर्त्तव्यः कपायायत्नारः क्रोधमानसायाक्षीभात्या-
क्षेपां परित्यागीविधेयः । क्रोधादि कलहोत्पत्तिविरलगतप्रतीतिनाशश्च
सानीदये विनयनाशस्यैव प्रस्थानवतामपि सुनीनां कैवल्यप्राप्तौ अनुरागः
स्यात् एव भायायां लोभादपि च बद्धो क्षोभा उत्पद्यन्ते अतस्तत्तारः कपाया-
वस्था । सुश्रावकैः सामयिकं कार्यं सामयिक स्वरूप चेद—

समसा सर्वभूतेषु हृदयः शुभमश्रया ।

आर्त्तरीदपरित्यागश्च हि सामयिकं व्रतम् ।

अस्मिन् पर्वणि सुश्रावकैर्व्याप्राप्तिं जिनानां द्रव्यपूजा भावपूजा च कर्त्तव्या ।

Here these two kinds of Pūjā or worship are explained and for an example the story of Ārdrakūmāra is related. In the course of this the story of the king Sūryayaśa, faithful follower of the Jaina religion, has also been stated with which the work is finished.

End.

यदा इदमन्वाभित ईष्वाकुर्वन्तो बभूवुः तथा सूर्ययशसः सूर्यवंशीऽभवत्
सौम्यैकदा पितृवत् स्वस्वदपंथे यशन् संसारासारतां प्रापन् केवलं ज्ञान
प्राप्य बहून्-अव्यान् पतिषोष्य मुक्तिं प्राप इति श्रुत्वा निवसद्दण्डपालने मूढ-
यमोदपक्षया भव्याकभिरष्टादिकपञ्चैषि इत्यर्थं धर्मकर्माणि विधाय
तत्पञ्चाराधनीयेनेह परमं च सर्वोत्तमंतिः

संवत्सोरसाष्टरात्रपमिते मासे शुक्लो गीमने

एते श्रीश्वेततापुते सुविहिते सप्तसुवितीयातिथीः ।

पूष्य श्रीजिनहर्षभूरिगणभद्राज्ञासुदाष्टादिका

व्याख्यानं सुगमं हितं सुनिहितं श्रीजे शलाघ्रीपुरे ।

श्रीमंतोगुणशालिनः समभवन् श्रीवादनाः सागरा

नन्दित्या सतधर्मं वाचकवरा आसन् स्वधर्मादराः ।

तत्त्विष्यैर्जिनराजराजिष्वरवाभोजप्रसक्तैः चमा

कल्याणाभिधपाठकैः सुमनसां गृह्णावतां प्रीतये ॥ पुनः

+ + + + + व्याख्यानमादरादिर्दं स्थायि प्राचीनं पद्यबन्धं विलीक्य तत् ।

Colophon.

इति पद्युपपाद्यष्टादिका व्याख्यानम् ॥ श्रीः ॥ सदायश्च ४०३ ॥

विद्वत्पद्म—पुस्तकैः किमष्टादिकव्याख्यानं नाम कथिञ्चैव धर्मनिबन्धी वर्तते ।

No. 72. आठकर्म्मणी । Āṭhakarmṇī. Substance, country-made colourless paper, 12 x 5 inches. Folia, 7. Lane, 13 in a page. Character, Nāgara Date, 1 Appearance, old, spotted in parts. Verse. Generally correct. Complete.

A work on the description of eight principal rites to be performed by Jainas, in Bhāṣā verse. Anonymous.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीवीतराजाय नमः ॥

आठकर्म्मणी एकसुत्रं अष्टावर्णं (१५८) । प्रकृतितो विचार निबोधयद्

मूलकर्म्म आठ तद्वर्णो ॥ उत्तर प्रकृति एकसुत्रं अष्टावर्णं आणवी । ७५४

आठकर्म्मे केष्टा ॥ पट्टितु आनावरणी कर्म्म ॥ १ ॥ वीजत्त दरुणावरणी

कर्म्म ॥ २ ॥ श्रीजत्तवेदनी कर्म्म ॥ ३ ॥ अचघट मोहनी कर्म्म ॥ ४ ॥

पौषमत्त आकपत्त कर्म्म ॥ अष्टतम कर्म्म सागमत्त गीवकर्म्म ॥ ० ॥

आठमत्त अंतराय कर्म्म ॥ ८ ॥

After this Prakritis of each of them are thus enumerated—

पहिलच ज्ञानावरणी कर्म तेहनी पंच प्रकृति । ते कही नर । मतिज्ञाना-
वरणी कर्म ॥ १ ॥ श्रुतज्ञानावरणी कर्म ॥ २ ॥ अवधिज्ञानावरणी कर्म ।
मनपर्याय ज्ञानावरणी कर्म ॥ ३ ॥ केवल ज्ञानावरणी कर्म ॥ ४ ॥ इतर
ज्ञानावरणी कर्म किम बंधावते सातवील कही ५५६ । सिद्धांतशास्त्र
वेच ॥ १ ॥ कुदेवनी प्रसंसा कर ॥ २ ॥ ज्ञाननर विपर संदिह
आण ॥ ३ ॥ कुशास्त्रनी कुशीतनी प्रसंसा कर ॥ ४ ॥ शास्त्रना सिद्धा-
न्तः मूलना अर्थभाज ॥ ५ ॥ परकादीष प्रकास ॥ ६ ॥ मिथ्याल
सपदिस ॥ ७ ॥ एसाते बोलिकरी जीव ज्ञानावरणी कर्म बांध ॥ एकर्म
यकीवियानावर ॥ ए ज्ञानावरणी कर्म तेहनी प्रकृति ॥ १० ॥ भीष्ट कीका-
कीकी सागरीपम आचिरी ॥ एह कर्म यकीजीव संसारनाहि च
उरल ॥

In this way all the rites, their origin, their effects, etc. are illustrated in this little work.

End.

एवं आठकर्मणी मूलप्रकृति आठ लायिरी । सतर प्रकृति आठकर्मणी
अट्ठावन मुप्रकृति लायिरी । ते प्रकृति यपावी नर जीव सुगति पुङ्गव ।
एकवच लायोभन्य जीव । आपनाकर्मणा विचार विपाकद्वया कटसर
भारीकापी नर सदाह नीतविधा । सुगतिपथ पुङ्गव धामसी । बार-
भावन भावकी ॥ बारतत पालना दानदया देवपूजा गृहभगति । सा-
धेध धन वा बीजो जिनप्रसाद ॥ जिनविष ॥ पुस्तिका ॥ साधारणद्वय ।
सघषलावद ॥ अशुविध सघषल्ल सांचरी । ते भव्यजीव दीक्षाकाव
माहि ययी । भवस्थितिपपावीनर । सहृदनायकी । केवल ज्ञान
जपजावीनर जीव । सुगति पथ पुङ्गव । तेह भयोजीव सदा । सरवदा
धर्मनर विवद । जयम करिवद ॥

Colophon.

इति श्रीआठकर्मणी अट्ठावन सत । प्रकृति विचार लायिवद । संक्षेप
मात्र लायिवद । इति श्रीचंपलसहि । मशरिक श्री श्रीचमरसागर-
पुरी सविशयराजे ॥ ॥ श्रीश्रीश्रीश्रीश्रीश्रीश्रीश्री ।

विवरणम्—कर्मभेदतन्मूलप्रकृतिविवरणविषयकी जैननिबन्धोऽयम् ।

No. 73. अष्टाहिकमहोत्सवः । Aṣṭāhikamahotsavaḥ. Substance, country-made white paper, 10×5 inches. Folia, 53. Lines, 5-6 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1847. Appearance, not fresh. Prose and verse Not correct. Complete.

Another commentary on the Aṣṭāhika Mahotsava, in Sanskrit, illustrated with the adventures of good many Jaina Saints, such as Ākumāra, the king Sūryayaśas and Sayyambhava sūri etc., by Dhaneśvara Sūri. In the beginning this work agrees with the work noticed in the preceding No. So we need not quote extracts from the beginning. We give here extracts from the last part only.

End.

सत्यप्रतिष्ठां वसुधातले सूर्ययमादयः ।
भरतेषु वदादित्यो वसुधाजिनमण्डिताम् ।
अथात् स्वसंज्ञयावाच निर्जं जगत् पवित्रयन् ।
अनुद्विग्नमो पद्मं दृष्ट मय्यसु धर्मं वा ।
नित्यमाराधयामास औपुमादिजिनाङ्घ्रिवत् ।
ज्ञानदर्शनचारिवाधारिणः श्रावकादसौ ।
उपलब्ध्योपलब्ध्याम् भीजयामास वेगमि ।
कारिणीरररेखाभिरङ्गितान् भरतेन तान् ।
सौवर्णेभीषतेनङ्गितान् सूर्यचकार सः ।
महायमः प्रभतयः केचिद्रौषेय चक्रिरे ।
पटुधर्मयैनान्ये परे सूत्रमयेन तु ।
उदारचरितास्तथ कुमाराः स्फारविक्रमाः ।
सपादलक्ष्म्यासन् ते महायमः प्रमुखाः ।
इत्याकुर्वन्मोक्षमस्त्रामिना वदधे मया ।
तथा श्रीसूर्ययमसा सूर्यवर्मोऽभवदुचि ।
सीप्यन्ददा भरतवत् पश्यन् अरवदप्ये ।
संसारातिव्यता ध्यावन् केवलं ज्ञानवासदन् ।
विहरन् बीजयामास सोपि मय्यान् सुभीतरः ।
क्रमाय सुनिनिषर्ष जयाम लतकर्मभुक् ।
भरतादादित्यवत्तथासीन् महायमाः ।
अतिबलीबलभद्री बलवीर्यसतोऽपि च ।
कीर्त्तवीर्यो जलवीर्यो दण्डवीर्यसतोऽपि ।
इत्यष्टौपुत्रवाचासन् वदते आहपुत्रदम् ।

एतंष्टावर्षिदपं स्वं पश्यन्तो रत्नदर्पणं ।
 किंलज्जाममवसिदुः क्रमाग्निःश्रेयसं ततः ॥
 अभिर्मयैष बभूवे भरताञ्ज समं ततः ।
 भगवन् सुकटः भकीपनीतो मुर्द्धिधारितः ॥
 भरतादनुसन्तानं सर्वे भरतवंशजाः ।
 अजितस्वामिने यावदनुत्तरिशिवालयाः ॥
 सर्वे हि मघपतयः सर्वेऽहंकारकाः ।
 तीर्णहारकराः सर्वे सर्वेऽम्बुण्डतापिनः ॥
 श्रोमन् सर्वेऽश्वत्थामा न चलन्त्यं समावकम् ।
 स भाषोति परामुद्दिनृषः सूर्ययन्तादिव ॥
 इत्यं वदस्त्रिभुवनगुरोः कीटिमास्योदित श्रीः
 कीर्त्तार्थारोऽनल सुचरितपद्ममुक्तानिवासः ।
 पैलीक्या समन्तानि सदा लम्बघटिर्गिरिणी
 भुवाहज्जीमुखविलसितागन्दहृत्, सकामः ॥

Colophon.

इत्याचार्यश्रीधनेश्वरसूरिविरचिते श्रीसीतुद्धयनाडाकोट श्रीशिवभस्मानि
 श्रीभरतेश्वरिणाचपदीढारश्रीसूर्ययन्त्रविरचयन्ती नाम वटः सर्गः । आदि
 पदान् शुभभावनाय पञ्चविंशति भावनीयाः । कदाचतुष्टयं कल्पसूचनेकाप
 चिन्तेन श्रितव्यम् । साधार्थिकवात्सल्यं कर्त्तव्यं तेन कल्याणदाम्परा कर-
 माणिनो भवति । इत्यष्टादिका महीश्वर इत्यस्य सङ्क्षिप्तं सम्पूर्णम् ॥ सर्वम्
 १८४० या १७०० मिति इह असादृ यदि १४ रविवासरे लिपिकृतं तेन कुश-
 र्विला । प श्रीशिवरत्नो पटमायं वदारसमये ॥

विमरचम्—पुस्तकंऽभिद्रष्टादिकमहीश्वरस्य सुविस्तृता व्याख्या वर्त्तते ।

No. 74. शारतिः । *Āratih* Substance, country-made white
 paper, 12 × 5 inches Folia, 25 Lines, 3-11 in a page. Character,
 Nāgari Date, Śaṃvat 1877 Appearance, not fresh, slightly worm-eaten
 throughout. Verse Not correct Complete.

A book of songs on the worship, praise etc. of Siddhācala, on the
 top of which the first Jina practised asceticism and acquired super-

human power, or became Siddha, entitled Ārati. We cannot account for the name of the work. The work is complete in 10 chapters of which 1st-9th are named Yātrā and Pūjā. The colophon of the 9th chapter runs thus :—इति श्रीसिद्धाचल नवाधुं जात पुत्रा समाप्त. The last alone has the name of Ārati, and hence the whole work might have been thus entitled. In this last chapter there is the following verse—"रत्नतट्टकचटित विविधराजंजटित वापरिविन्द संख्या प्रदीपे बहिर्वर इति का सुरसिद्धतृप्तिभासित." in badly written Sanskrit which says that 975 lamps of gold, silver and jewels were lighted with sweet scented ghee and moved round.

Colophon. इति श्रीआरतिः सम्पूर्णा । संवत् १८३० ए वर्षे मिति मार्गश्रैर्मासे
शुक्लपक्षे दशमीयां तिथौ ६ शुद्धवासे लिखितं । श्रीमद्गुराजीमध्वे
श्रीरत्नः । श्रीकल्याणमन्त्रः श्रीः १

विषयम्—आरतिनामकसिद्धाचलविषयकपद्यनिबन्धोऽयम् ।

No. 75. आराधनाप्रकरणं । Ārādhana-prakaraṇam. Substance, country-made white paper, 12 × 5 inches. Folia, 6. Lines, 3-6 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1603. Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete.

A short work in Prākṛita on the daily worship of the Jains, describing in its course, the eighteen places of sins (अष्टादश पापस्थानानि), the four refuges (चतुःशरणानि), five salutations (पञ्चनमस्काराः) and five good conducts, by Śrīsoṃa Sūri.

Beginning. ॥ १० ॥ नमिष्यममद एव । मयं नम उचिष्य समाप्तम्
ततो वा नमः शुद्ध पद्यता राधय एवम् ॥ १
आलोह सुचर आरे नवाह सचरि सुखनिम्न जीवन् ।
श्रीसिद्धिमावि अथा अष्टारस पाषट्टावाहः ॥ २
अनमरस शुद्ध दिग्दृष्टं च सुखदाय दीदरं कुचम् ।
मृदुमयस्य अचस्यं यद्यनन्दहार सरथं च ॥ ३
नाचनि ईश्वरंनिध । अचसि नरंनि मृदु दमिरदनि ।
रंवरिदु बई आरे बई आराधोदय शुद्धम् ॥ ४

End.

एवं शुद्धवद्वं पञ्चतारादयं सुविद्यम् ।
 शीघ्रं प्रसूयताम् । तद्वैव आसेव एमी ॥ ६०
 पञ्चपरमिदं सुमदय परायणी पाविष्य पञ्चन ।
 पनीपचमकपमि रायसीहो सुरि दत्तम् ॥ ६८
 तपनीययं वदं । तद्वैव आराधितयं तद्वैव ।
 सामानियतपत्ता । शीघ्रं आनिजद्वयंति ॥ ६९
 मिरि सामसूरिरद्वय । पञ्चतारादयं पञ्चमजयं ।
 जी अणुसरनिसम्भ लद्वंति ते सामयं ठायम् ॥ ७०

Colophon.

इति श्रीआराधनाप्रकरणं समाप्तं ॥ श्री ॥ द्वा संवत् १९०१ वर्षे वैशाख
 सुदि ४ दिने पतननगरे लिखितं राजर्षद्व ॥ शुभं भवतु ॥ ७

विशदयम्—आराधनाप्रकरणं नाम आराधनाविषयकः कथिलैरनितम्भः ।

No. 76. असह्याद्विधिः । Asahyāidvīḥ. Substance, country-made colourless paper, 14 x 5 inches Folia, 3 (of which fol 2 is wanting). Lines, 6-11 in a page Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, old. Prose. Generally correct. Incomplete (as regards the fol. 2)

A short work treating of the causes as well as the times of Asvādhyāya or prohibition from study of the sacred books, in forty-three rules in Prākṛita language. Anonymous.

Beginning. ॥ ६० ॥ सुवचनपण्य सपद्यया भवे सिद्याद्वैलासदना अर्धंलया नरय
 लुद्वय न तेहि किञ्चि इच्छाद्व आगाम सना अर्धंतिपा ॥ १

न सद्यसाहनेकुटि न लवात् न अकोटितः ।

न राज्यादेव देवलात्रेन्द्रलादपि देहिनाम् ॥ २

कसिच्यपि जी हस खोग पविपुत्रं दलिम्भ ॥

द्वय तेषाविसेन स तुथी इह द्युरए रने आया ॥ ३

न दद्विल्लय काष्टायेनैदीभिर्वा मदीदधि ।

नपेवाकादसारेण अकासपयितुं कविम् ॥ ४

॥ असह्याद्वैविधि लिख्यते ॥

ਸ੍ਰਾਜ ਆਕਾਸ਼ਥੀ ਜਾ ਲਏ ਪੜ੍ਹ ਗਾਨਗਰ: ਅਸਧਾਰੰ ॥ ੧ ॥ ਖੁਬਰ
ਜੇਤਲੀ ਬਾਰਲਈ ਪੜ੍ਹ ਨੇਤਲੀ ਬਾਰ ਅਸਧਾਰੰ । ਜੇਹਮਈ—ਭ੍ਰੰ ਘਰਿ ਪੜ੍ਹਨੀ
ਸੁਗਲਵੇਨ ਅਪਕਾਧ ਮਥ ਚੀਧਲਾਰਡ ਸਾਧੁਕੀ ਬਲ ਚਟੀਚ ਰਜਾਸੀ ਫਿ ਰਧ
ਖੀਰਫੰ ਅੰਗ ਚਪਾਧ ਸੁਬਧਾਕਰ ਸੁਭਪਿਧ ਚਾਠੈਨਕੀਕਾਡ ਅੰਗੀਪਾਧ
ਫਲਾਧੇ ਨਕੀ ਚੰਠਾ ਕੰਧੀ ਰਧਰ ਜੀਵਨੀ ਦਧਾਧੰਤ ਖੁਬਰਿ ਨਿਧਨੀ ਪਥਿ ਸਮਲ
ਕਿਧਾ ਕਰਧ ॥ ੨ ॥ ਟਧ, ਆਕਾਸਿ ਸਮਯੰਨਗਰ ਫਿਰਨਾਨਾ ਕੀਧਾ ਫਿਰ
ਤਧਾ ਚਲ੍ਹਾ ਕਧਰ ਤਧਾ ਕਰਧਗ ਕਧਰ ਚਲ੍ਹਾਏ ਕਧੀਧੇ ਜੇ ਪਠਾ ਪਥੈਰੇਧਾ
ਫੁਰ ਅਨਧੰ ਚਲ੍ਹ ਆਧਨ ਫੁਰ ਤਧਾਫਿਰਿਧਾਧ ਫਿਰਿਧੰ ਫਿਰਿ ਧਲਨੀ ਫੀਰਧ ਫਿਰਿ
ਫਿਰਿ ਰਾਨਕੀ ਅਧਿਸਰਿਧੀ ਫੁਰਨਾ ਅਧੰ ਸਮਯੰਨਗਰ ਚਲ੍ਹਾਫਿਰਿਧਾਧ ਕਧਗ
ਕੀਜਲੀ ਪਧਰੰ ਤਾ ਲਈ ਅਸਧਾਰੰ ਨਿਰਧਾ ਪਧਰ ਧਲ ਧਰਰ ਅਸਧਾਰੰ ਫੁਰ ॥ ੨੧

End.

ਯਧੰ ਫਿਰਸਧੰ ਫਲਾਧ ਫਿਰਸਧੰ ਲਧੰਕਾਧ ਤਧ ਰਾਧਿਨਾ ਧਰਰ ॥ ਅਸਧਾਰੰ
ਫੁਰ ॥ ੨੪ ॥ ਤਧਾ ਬਾਰੇ ਸਾਧੇ ਫੁਰਦਾ ਸਫਿਰ ਬਰਸਧ ਤਧ ਅਧੀਰਾਧਿ ਚਪ-
ਫਰੀ ਅਸਧਾਰੰ । ਜੀ ਬਰਸਧ ਤਾ ਅਸਧਾਰੰ ॥ ੨੫ ॥ ਫੁਰਦਾਰਫਿਰਿ ਬਰਸਧ
ਤਧ ੨ ਅਧੀਰਾਧਿ ਚਪਫਰੀ ਅਸਧਾਰੰ ॥ ੨੬ ॥ ਜਾਧੀ ੨ ਕੁਸਾਰਧ ਨਿਰੰਤਰ
ਬਰਸਧ ਤਧ ਸਾਧ ਅਧੀਰਾਧਿ ਚਪਫਰਿ ਅਸਧਾਰੰ ॥ ੨੭ ॥ ਧਸਾਧ ੨੮
ਸਧਾਧ ੨੯ ਅਲਮਨਫਿਰਾ ੩੦ ਸਧਾਧਿ ੩੧ ਚਤਧੀ ੩ ਸਧਾ ਅਸਧਾਰੰ ੩੨
ਤਧਾ ਚਲ੍ਹ ਆਧਰ ਧਾਧਿ ਪਫਿਰਾ ਕੀਜ ਅੀਜਨੀ ਰਾਧਿਨਧ ਪਫਿਰਧ ਧਰਰ
ਅਸਧਾਰੰ ਏਧੰ ੩੨ ਧਾਧੀਧੀ ਰਾਧਿ ਪਿਧ ਅਸਧਾਰੰ ੩੩ ਪਫਿਰਧ ਧਰਰ ੩੪ ।

Colophon. ਏ ਅਸਧਾਰੰ ਵਿਧਿ ਯਾਧਦੀ ਸੰਧੂਧੇ (?) ਸਮਾਧ: ॥ ਧੀ ॥ ਧੀ ॥ ਧੀ ॥

ਵਿਰਰਧਨ੍—ਧੁਧਕੀਫਿਰਿ ਅਸਾਧਾਧਕਿਧਧਕਾ ਯਾਧਿਧਧੀ ਧਧੰਧੀ ।

No. 77. *ਆਧਾਰਵਿਧਿ: । Ahāraṇidhī.* The Manuscript coming under this number, has been wrongly labelled thus. The name of the work is *Samvyaṇāhāraṇidhī*, a grammatical work consisting of rules on the use of nouns etc. It will be described in the proper place.

No. 78. उठावनीविधिः । Uṭhāvanividhiḥ. Substance, country-made colourless paper, 12 x 5 inches. Folia, 13. Lines, 5-13 in a page. Character, Nāgara. Date, Śaivrat 1839. Appearance, old and worn out. Prose. Generally correct. Complete.

A work under the name of Uṭhāvanividhi, Uṭhāvani or awakening, here means the Dikṣā, for it awakens a man in religion and in the means of gliding the easiest way to the next world. The work lays down rules on the performance of rituals to be observed on the day of Dikṣā ; by Sriharsa Śāra (Suri). The following colophons are to be found in the course of this work—

- (१) इति नदिविधिः सम्पूर्णः, (२) योगनित्येव विधिः, (३) इति सममंडली तपोविधिः,
(४) इति इय वैकालिकयोगविधिः ।

Beginning. श्रीजिननाथ नमः ॥

श्रीहर्षसार (परि १) वाचकः शिष्योपाध्याय शिवनिधानमणिः । साधव
स्नापनविधिमतिशय सुखबोधहेतवे लिखति ॥ उठावथनाम बहो दोषा,
तथे विधि लिखीयइके तिहो प्रथमदिने पुनमुद्धर्ते अनुमिहार करी अथवा
अणकोधर सुभ्यासमे गुरुसमीप आवी इरिया बहो पडिहमी अनाममर्दई
कहीये—इच्छाकारेण तुम्हे अन्नं आवच्छग सुख धतवे परीमइ तिवारर
गुरु कहै अथ पडिलेइथ सदिसा विज्यो, नवकारसोख्यान करिलो
तिवारर शिष्यकडे तदति पठरज्यो आहारपायोनी दुता इइ तत्र आहार
पायोकरइ पळे अनुमिहार करइ अथवा अनुमिहारकरी पळे समासनव
दिह एके छं पच आचरण समतच्छे यथा गुरु पुनमधान श्रीजिनचन्द्र वरि
वैठं प्रकार करताते भयो प्रमाण छइ इहै प्रभात समइ कालवेला तउ
पडिकमथव करता नवकरसिना वेलाये नवकारसो पच्छइइज्यो आवेलो
सवेलो पडकडो तो दिहाइो पडज्यो पडिले दिनइ नवकारसो विसाये न
पडकड तो फेरिननीवार समासनयइ एवं प्रदायः छि वइ प्रनातिसमये
समवसरणइ नदोकरी नंदी विधियायं तपोवाही साध साधो पामिं मुह-
पीतो पाइमहावी नोदथा दवि, देवराजो कहावीऐ इच्छाकारेण छजे
अन्नं आवच्छग सुखधर्मं उच्छदिह गुरु भूयइ छविवासी पुनचवपवय ईई
इच्छाकारेण छजे अन्नं आवच्छग सुखधर्मं छवि वावनीयं नंदी पवेशादनी-
एका अथवा करावेइ गुरुवमणदि करावे नं । ती आवच्छग सुखधर्मं छजे
वावनीय नंदीपवेशादनीयं करेमि । + + शुक्लां पचवी सुखां मता-

It Begins

श्रीपात्रे परमस्य (अष्टमः) ।

कुमार नैर्द्विपरोक्षिरागी जंभू कुमारान्नपरोक्षिरागी ।
 सुदर्शनस्यापि समः सुशीलः न कृत्स्नात्तादपरः कभीलः ॥ १
 श्रीशालिनाद्यादपरो न दानी दशार्थभद्रादपरोभिमानी ।
 श्रीव्यूहभद्रादपरो न योगी श्रीशालिभद्रादपरो न भीमी ॥ २
 सुकुल जगद्विभूतिरनेकधा प्रियममागममौल्यपरम्पर ।
 नृपकुलिकुवता विमलं यशो भवति पुण्यतरोः फलमौदृशः ॥ ३
 अथमजातिविनष्टममामप्रियवियोगमयादुदरीकृतं ।
 अथयशः खलुभीक पराभवो भवति पापतरोः फलमौदृशम् ॥ ४
 दःपापं प्राप्य मानुष्यं वा सुधा हारितं मया ।
 पापेन मनसाध्याय रामारामाधनं धनम् ॥ ५
 रयानीनेतिसया अहं वसताहवति ।
 भर एसुं जाए मएवमत्ता किमजार्हवेष पावति ॥ ६
 कुले मत सिद्धाति उद्गङ्गी निर्मलित्कनक ।
 बलमत्ता विषयगा बुद्धि मय बुद्धिहावति ॥ ७
 रिद्धिमए सांघीए कीदृग्ममए सयकासाई ।
 लाभमएव बद्धा हवति ह्येव अहमव दुटा ॥ ८
 कीदृव्य हवदसिद्धी मायेव्य दुति गह्वी ।
 करदी मायइ ईच्छ खजोलीभेव्य दुति सय्योव ॥ ९
 किन्नाए जावए नरकं नीलाए आवरीभवे ।
 कायो ताए तिरिए तैवाए मायसी भवे ॥ १०
 पटमावदेव + + + मिसासयटावं च सुकलसाय ।
 ६ पलसा भावफलं यत्तत्तं वोवए एहि ॥ ११
 लीतिःकरकः । मत्ताता होः सय्य हटफलं तु दिपस्य संभवदए ।
 गमयस्यय आरंभ होइकल अन्नमावास ॥ १२
 गमय दसमं तु भवे तद्वयवे नहुवाल सगए किंपि ।
 मज्जे परकीपवासं भासोवासं च विट्टेण ॥ १३
 मंपने जिणभवणे पापावह अन्नासिधं फल जीवी ।
 संवत्तरियं तु फल दारपरसे ठिउलहह ॥ १४
 पायादिणेण पावह वरिससयफलं जिणे भट्टिए ।
 पावह वरिससहस्य अथत पुणं जिणे सुपिए ॥ १५

परलोप दुरियाहं दूरं गच्छति कुंभीरिटीठ विप्लुरह ।
 वर तिसी जिष पुयापुयाविष ॥ १६
 परलोप देवासुराहं दधं चक्रवटि रिडोत्तं ।
 मुक्खोविषुहं पाठह जिषपुयाए रठओवी ॥ १७
 दालिहदुक्कहरणी सुहाव अथनी दृहाण निट्टवणी ।
 भवजन हियाय सुया जीवाचं देवतुह पूया ॥ १८
 जिषपूरण पयाये अह कीवि सहाण देह ।
 धनकोटि + + + असारं सारं वित्तानि जिषपुयं ॥ १९
 तिष्ककर पडिमानं कच्चनमणि रयणविद्यनमयानि ।
 तिक्कं अनविभुत्तमान सासय शूरनकयानाथ ॥ २०
 चउदस पृथ्वी चाग्गाये शनिनाथ विपाराराय ।
 हनि पनायरीरवचसा तययंतरमेव चउगहंसा ॥ २१

Beginning thus it mentions the faults of taking meal at night time, in the following way—

मया पिपोलिका हनि यूका, कुयुंल्लोदीदं ।
 कुहते मलिका वानिं कुहरीमव कोलिकाः ॥ १२
 कलकीदारखण्ड च विततीति गलप्यथा ।
 व्यञ्जनानिपतिसप्तालुर्दहति हयिकाः ॥ १३
 विलग्रथ गले बाध, सरभद्राय आयते ।
 इत्यादौ दृष्टदीर्घाः सर्वेण निशिभोजनेः ॥ १४
 अयासिहमदकारिद ख + + + रसादि भक्षयत,
 क इव दोष इत्याह यदुक्तं निशीथ भाषे ।
 ल १ विहभासुगदं कुमुपचया विजहतिऽपिमुसा ।
 पञ्चक्याण नाबिचो विहुराह भक्षय परिहरन्ति ॥ १५
 रात्रिभोजननिषेधमेव पचीयेष श्रोतुहवेनाह ।
 देवैस्तु भुक्तं पूर्वाह्णे मध्याह्णे चक्षिभिक्षया ।
 अपराह्णे तु पिष्टमिः सायाह्णे दैत्यदायने, ॥ १६
 सभ्याया यचरथोभि सदा भुङ्क्ते कुलोदहं ।
 मर्त्येभ्योऽपिऽपि रात्रौ सुक्तमभोजन ॥ १७
 दिवस्याहमे भागे मन्दोमते दिवाकरे ।
 मत्तं तद्विज्ञानीयान् न शक्त निशिभोजन ॥ १८

भरतानो साल लिखइ २१ अउं भागथी भाषा बोलइ तं भाषा सप्त नर
 आपी आपनी भाषा समजइ २२ स्वामीसमीप सर्वविरिघनुपसमइ २३
 कीइ अन्वदर्शनो गर्वन करे कदाचिन्मक रहतीं निपुण्य आइ २४ स्वामी
 विचरने तिही कौजल समइति मङ्गोवइ २५ मनुष्य तियेस जातिवहरन
 कीरे २६ सारि नरुं वइ २७ स्वयं न कीइ २८ परचक्र न कीइ २९
 अतिशयि न कीइ ३० अनाउपी न कीइ ३१ योकादिक न कीइ ३२
 पुष्पान्तर व्याधितने सातइ ३३ तमाहिली एककाई इति न कीइ ३४ ।

The transmigration of the soul is described thus—

मनुष्य ८४ लादमइ आइ अने ७ लापथीनिं माहिघीया थिया मनुष्य आइ
 तेकिम तेचकाय ७ लाहवाउकाय ७ लाह एउतो आर्यी जीव मनुष्यनी
 यीनि न पामइ भुवनपति बितर श्रीतिथी ए माहिना आख्या ११ पदवीं
 पामे तीर्थकर १ वामुदेव १ ए पदवी न पामइ सोधर्म ईशान न आख्या
 २३ पदवीपामे अनन्तुमारोदि सङ्गारतां इन आख्या १६ पदवी पदवी
 पामइ सातपंचेहीरज ७ तीर्थकर ८ अन्नवर्ती ९ वामुदेव १० वलदेव ११
 केवली १२ साधु १३ समकित १४ दीशविरति १५ मङ्गलीक १६ ए सील
 पदवी पामइ आनतादि नवरीवियकना आख्या अउद पदवी पामइ सेना-
 पति १ पुरीहित २ गायपति ३ स्त्रीरज ४ बारिक ५ अरिहत ६ अन्न ७
 वामु ८ वलदेव ९ मङ्गलीक १० दीशविरति ११ साधु १२ केवली १३
 समकित १४ पदवी पामइ । अन्ननी यजनी पदवी न पामे आणनरनी
 आख्या ८ पदवी अरिहत १ अन्न २ वल ३ मङ्गलीक ४ दीशविरति साधु ५
 केवली ७ समकित ८ एव ८ पदवी पामे प्रियवीना आख्या पाथी न आख्या
 वनस्यती न आख्या १९ पदवी पामइ १४ रत्नमंड १५ दीश १६ साधु १७
 केवली १८ समकित १९ ए १९ पदवीपामइ अग्रिवापना आख्या ९ पदवी
 सात एक द्रोनी ७ यजनी ८ अन्ननी ९ ए पामि बेंद्री लेही अतुरेद्रोना आख्या
 १८ पदवी पामि १४ रत्नमंडलीक १५ साधु १६ समकित १७ दीश १८ ए
 पदवी पामे पंचेद्रीति पचना आख्या १९ पदवी पाम याचली ९ केवलीनी
 एव १९ पामि तीर्थ कर १ अन्न २ वामु ३ वल ४ ए आर पदवी न पाम ।
 ए ४ गति श्रीश्री २३ पदवीनी विचरी निथौहिः ।

A short sketch of the solar system has been given in this way—

समभूतलथी सातसेनेसयीजने तारामंडल केतारापीदधीजने सूक्ष्मइ ।
 मर्यदी ८० यीजने अद्र चंद्रमाथी ४ यीजन नदव नचदधी ४ यीजन पुष

वाक्ये वाक्य सकलौ कोले ११ अर्थपदनी भावे १२ साहससहित वचन १३
धर्मकहता नम न पामे औबादि पदार्थ कहता अतिशयवाक्य कहें १४

The following passages are extracted here from the Pratyākhyāna
Bhāṣya—

स्त्रीयाः सभोगे अतुस्त्रिधाहारं न भुञ्जते वातादीनामौठादीनि च न
उभज्यन्ते । विविधाहारं तु तदपि न कल्पते । Sacred works of
Jainas are fifty-four which are thus enumerated. आचा-
राह १ सूर्यगङ्गा १ ठाण्ठा १ समवायं ४ भान्तो ५ आता ६ उपायक
दशांग ७ अंगगङ्गदशा ८ अण्णरीववाहन प्रमन्याकरण १० विपाकयुत
११ एहगारह अगनाम १ उवाह १ वायपमेथी २ जीवाभिमम २ पत्रदवा
४ अंबुषीपपत्रती ५ अंदपत्रति ६ सूरपत्रती ७ निरवावली ८ कपविहंसवा ९
पपिया १० पुष्यखिया ११ बडीदिशा १२ एवारह उपांगनाम । अउसरव
१ तदुलवेयाथी १ अंदगविज्जा १ गणविज्जा ४ समारगपत्रा ५ भतपद्रवा
६ आलुरपद्रवाणं ७ देव दमृउ ८ गच्छावरण ९ मरवाभिमनी १० एदम
पद्रवा । मिथीय १ मङ्गानिथीय २ दमयुमस्तंभ ३ उदतकल ४ बहारसून
४ पञ्चकल्पसूत्र ६ एण्ड केदीनाम् श्रीवावयक १ श्रीलगराधयन २ दम
वेकालिक ३ पिण्डनिर्गुण ४ एवारि मूल सूत्र । नदी, अतुयोगहार सूत्र २
ए ४५ आगमनाम पञ्चयालीस आगमनाम मन्त्रसचाप कृति कलत्रापचया
नीस सहस्रसा कल सया पौव प्यालीस ५११४४१४० एकारस अमाई
वारस अवरई दमपद्रवा ए कछि मूलअउरी नदी, अण्डयोग पण्डना ४५
अवारि मङ्गा भट्टिस्त्रीवन्नका ।

According to the Jainas the Atisayas are 34 in number, they are—

कमलसरोवरवध भङ्गा १ रीत न होइ १ गाइनावधसमांस अगइरधिर १
कमलसरोथोखासा १ खास. ४ आहारनिहारकरता अण्वचनीयनी न
देवद ५ आकाश गतचक्र ६ आकाशगतक ७ आकाश गतयेत चामर ९
आकाशगतपटिकमय सिंहासन पादपीठकामय १० आकाशगतभजा
आगलि पले ११ जिह्वा तीर्थहर विवरइतिह्वा अशीकवच कायाकर १२
पूटिपाकलिभान जलदीपह १३ भूमिभागसमीहोर का पनुं घाघाह १४
अतु सपलीसुधका रीह वर १५ जीमचलगी जीतल वायकरी प्रेमाजह १६
नाहाधारमंड वरसीरज्जाले १७ गीठावमाथ अलभरें १८ भलागद १९
रसमन्धरस प्रगठ १८ विह पामें यच्छ अयरनुर्विह २० योजन लगीमजर

मरणात्तौ सात्त लियद् २१ अर्द्ध भागधौ भाषा बोलद् ते भाषा सत्त नः
 आपौ आपनौ भाषा समजद् २२ स्वासौसनीप सव्यविरोधनुपसमद् २३
 कोद् अन्वदर्शनौ गर्भन करे कदाचिन्नद् रदती निपूर्व आद् २४ सामौ
 विचरते तिद्वा जीजन्व समदति मङ्गावद् २५ मनुष्य तिश्च जातिवद्वन
 कोरे २६ भारि नत्तु वद् २७ स्वचत्त न कोद् २८ परचत्त न कोद् २९
 अतिवत्ति न कोद् ३० अनादौ न कोद् ३१ योद्वादिक न कोद् ३०
 पृथ्वीपद् व्याधित्तौ सागद् ३२ तमादित्तौ एककार्त्त इति न कोद् ३४ ।

The transmigration of the soul is described thus—

मनुष्य ८४ सापमद् आद् अर्धे ० सापयोनि माद्विधीया धिया मनुष्य आद्
 तेकिम् तेत्तकाय ० साववात्तकाय ० साव एवतौ आधी जीव मनुष्यनी
 योनि न पामद् भुवनपति वितर वीतिपी ए माद्विना आया २१ पदवी
 पामे तीर्थकर १ वासुदेव २ ए पदवी न पामद् सीधर्म् ईमान न आया
 २३ पदवीपामे ग्रन्थकुमारादि सङ्गधारता इम आया २४ पदवी पदवी
 पामद् सातपथेहीरव ० तीर्थकर ८ अक्षवर्ध ९ वासुदेव १० वलदेव ११
 केवली १२ साधु १३ समकित १४ देवविरति १५ मण्डलीक १६ ए सील
 पदवी पामद् ज्ञानतादि नववीवियकना आया अचद् पदवी पामद् सीमा-
 पति १ सुरीहित २ नावापति ३ खीरज ४ वार्तिक ५ अरिपत ६ अक्ष ०
 वाम् ८ वलदेव ९ मण्डलीक १० ईश्वरिनि ११ साधु १२ केवली १३
 समकित १४ पदवी पामद् । अन्धनी गजनी पदवी न पामे एवाकलननी
 आया ८ पदवी अरिपत १ अक्षि २ वल ३ मण्डलीक ४ ईश्वरिनि साधु ६
 केवल ० समकित ८ एव ८ पदवी पामे पृथिवीना आया दावी न आया
 वनस्पती न आया १९ पदवी पामद् १४ रवमन्द १५ ईश १६ साधु १७
 केवली १८ समकित १९ ए १९ पदवीपामद् अग्निवाचना आया ९ पदवी
 सात एक द्वीनी ० गजनी ० अन्धनी ९ ए पामे वेदो तेदो अतुरेद्रीना आया
 १८ पदवी पामे १४ रवमन्दलीक १५ साधु १६ समकित १७ ईश १८ ए
 पदवी पामे एवेद्रीति पचना आया १९ पदवी पामे याचली ९ केवलीनी
 एव १९ पामे तीर्थ कर १ अक्ष २ वासु ३ वल ४ ए आर पदवी न पाम ।
 ए ४ गति श्रीयो २३ पदवीनी विचरौ मिथीतिः ।

A short sketch of the solar system has been given in this way—

समभूतलघौ सातसेनेध्वीजने तारामन्दल केताराधौदधीनमे स्यद् ॥
 मध्येयो ८० योजने अद् अर्द्धमासौ ४ योजन नचनधौ ४ योजन बुध

बुधयो ४ योजने शुक्र, शुक्रयो १ योजन इन्द्रायतो इन्द्रायतो १ योजन भौम,
भौमयो १ योजने जमैश्वर्ये । अष्टौशीपले ४५ लाघ योजन १ । १ लाघ
योजनयो लघुशीप १ लाघयोजनयो लघुशसमुद्र ४ लाघयोजन धातको पंड
८ लाघयोजन कानीदधि समुद्र ८ लाघयोजन पुष्करार्द्ध ए अष्टौशीप ।
पृथ्वी पश्चिमदिशा लाघ ४५ योजन उत्तरयो दक्षिणदिशि ४५ लाघयोजन
देवका १६०० बीसका ।

कालः सृजति भूतानि कालः संहरते प्रजाः ।

कालः सुतेषु आगर्ति कालोद्दि दुरतिक्रमः ।

काले फलानि तरवः कानि बीजानि वापयेत् ।

कालं पुण्यवतो नारी सर्वे कान्तेन जायते ।

The following debate on the superiority either of time or
of nature on the production of the universe is interesting to
note.

इन्द्र कानवादीबीयो जइहुकाल वृत्तव सर्वच्छेदं सर्वच्छेदं सर्वं वस्तु काले
हुइ प्रतीद ओकनाइ मच्छरादिक सर्वं सर्वं जियकालिजे हुबे लिखे
हुइ तेजवी सर्वे आधी प्राण्यादि जीवन्त उपजैं यदि कालविनना भवति
तदा पचवर्षनी स्त्रीगर्भं कानधरे परवारवरस पच्छी अकाल हुइतो गर्भधरे
तदा वनस्पतीना पत्र पुष्पफलादि कानिश्च हुवें अमेकाने जयइो पडे तथा
स्त्रीकाले जरीति आबे ओ कालपाछे हुबे तीकलाहडा काइ रीति नावें
वर्षाकालादि काने वरमें तेइनेमंहु कइइ काउपावितें माइठ मोइठ
अकाल वर्षा भइउ कइ वाइ वेदैतीकानं असूती जा कालेन मौखी ती
कालेज बीखी तेकालेज बीखी बांधी सूखी तीकालेज तथा बोधे आरा-
नामकुल्य मोखेजाइ नली सप्तसी जरखें जाइ एणि कालमाद्यमाय तथा
पचमं भरखि मौच नइो अनेसा प्रतीनरकें पिणनहीं एव कालमीज सर्व
सम्पदाय जाचिबी तथा मद्धानिदेइ सर्वतोयेंहर हुइ तथादेइ कइ उत्तर-
कुल सदाशुगलीया होइ एणिच चतुर्थे प्रथमारक कालनी माद्यामजा बिबी
तथा बालकखें दात दटा केम मुंहु दाढी सर्वक्रमगत आने काले जानइो-
तत्काल पद्मीनी दात होइतो जग्यपामताजे दात केसादिका न हुइ ।
बलववस्था कालेज कइवाइ । यौवनावस्थापिणी कालें जइइ त थमें
इहावस्थापिच काले जइइ प्रमकाले सुमिच, कालेज दुर्मिच काले
जरीरजे काले खोतकानं चणकालेंज वर्षा ओमुभ शगनिभायादि कीइ

पुनश्च समर्थं होइ बीनितौ प्रतापनापटुनक्त आयु जिमभाय्यतो सहना
 ज्ञानुया करोवाइहेतो हतोदविद्रोने घरेपि च सीत उषवर्षादि रुप हुइ
 पटुं अनेधउ वदनघरेपि च तिमइज चनायघरेपि न दुर्मिच पटे' अने-
 दरिद्रो हुं पि न दुर्मिचपटे' भाय्यनीयीकारण तथाकाल आया राजापि
 च सरइ अनेरं अपि च मरे तोइ कालवादी कहैंक जेहु कुं ती सर्व-
 मंसारबलेह सीपि गरवृषमाण मंसारनौ मोलनघी सर्ववस्तुनौ पितातइ
 नहुं सर्वहुं जनीपजाहुं: इस् कहौ कालवादी आपो पैठनी आकरी-
 भादोई भादोमे निइ चिनुनयाइ जाइ भिंडामने बैवौ ॥ १ ॥ दिवइ
 बीनौ स्वभाववादी बीन्यौ ॥ अरे काल अर्चकारी मरुं शिरोमणि बाधाट
 भमुख्ये स्वयंसंसारकण तत्पर महादयो हतो मुखजग भीनवी इन्द्र पदवी
 पासो संघीबटीरेशी वरं बापटा उलतनगोए सीवा वण्हें जंझवी आपवा
 घटमें गुणकलाहोइ तेहवो सभायें स्वयीगठिकापे बैसी जइती छडाइ न
 कोइ लौकौक उछायां बैसी जैगोइ छटाइ न कीइ अनेजैनिबल जीवइ
 तेहने तीघपुधकादि बराबीने गुडाइ तेमाठइ ॥ श्लोक: ॥ गुणैवतमता
 याति शीघेरासनसम्यत: । प्रासादमिच्छास्योपि काक: किं गवडाग्रि ॥ १
 तिके भयमतीतीके आसीछामण्हें जे अछ सचातेवादकरो अछन जीवी-
 सती अछेहीजकुषी निरे बैसाबसा तमाटें जीवी बैसी अछ मुंवादकरि
 घरिभूगानटुपटिया इत्यादि ॥ ॥ श्लोक: ॥ अष्टादशपुराणायष्टी व्याकरणाणि
 च । तावन् सर्वमह वैखि यावन् कोऽपि न पृच्छति ॥ २ दिवेंद सकथा
 धकें भीवी बैसी मैनपणी आया ॥ यत: भीनं सर्वार्थसाधन ॥ लोक-
 नैविष्यै गर्लं मावीउबीइइतो, पीतानाफिन साराइ बीने पर आगलि-
 लोकमध्ये बीनिरानी ओरन कीइ पइ ये दि बैख भाववादी कालवादी
 नइ छंटोपीतानें एचन्हइ परबटाइन हे ॥ २ काल तैतीठ कतिनो
 लौडो । नेनुषानयाइ । अरे कइतो स्वभावकुतो सर्वइइ ॥ श्लोक
 स्वभावैनीपदेशेन शकते कर्तुमनया । बहमेव भुन:पुच्छ पञ्चासानलिका-
 एत । १ जीजस छलु सझानी सर्ववसहेच सीतइ येव बाधीषणुइ
 बिटिनु मुखमहि उतइकिमावेइ । २ स्वभाव उगुण तथापी विलोखाटी
 मेलडीनीठी कटक: कटवी आवीपटमिऊ मिरौछारो इत्यादि सर्वस्वभाव
 जजापिबी लबासीमिइ वृक्षाएकें अवे भ्रमरनबैसइए स्वभावनागुच: । इति
 स्वभाववादी कथानता २ पुन: ॥ २ दोषज कालजोइ जेहु स्वभाववहुती
 भीने पुचहीइ अथवा पुछी लहीइ अनेस्वभावपाछे हुइ ती वया स्त्रीपुष
 किमकहारा अनेदेहने पुचपुचाकानयाइ अनेइ स्वभावकुतोघोटानीबेनीभा-

याथोक्तं तत्कालं दर्शितं अने पुनश्च नावान्तरं कृमामपक्षीचाने तथावीरटोना
 कदापि कदां काराकसमा दीदयतः । एकीदरसमुत्पन्ना एव न च व
 जायकाः न भवन्ति समाश्रिताः । यथा बदरकच्छकाः ॥ १ ॥ ए सर्वस्य
 भावगता शिवो ॥ आवागे आवाजलागे कौलचिं बलानागे तथा वर्य
 तमासने विधे सर्वज्ञस्य पय न वा आने अनेजे कपरनेलावे ते मृकास
 सर्वस्य भावः यवः ॥ पनेवज तमासे रिहोपवेति मयल वनराद जंगहरीरे
 यमं ताकोदीशोवय तस्य १ उद्वर्धस्मिद्धकरे मखोपयोद्धाद सयनसोर्धमि ॥
 कनटं लूत पिच्छद ता किं दीसीदिष्टयवस्य १ स्वभावात् कारिणपव
 चंलुकी न पश्यति एतावता सर्वव स्वभार्या मृष्यः ॥ बनीछभास कहे के ॥
 जे कालया रीजोस्वखि मोसादाने नीरीगका न करे तदा जो कालवचव
 तच्छे सोभरतारोनी जीगयेदिहर्बं तदिहर्भका न धरे पर स्वभावजगभरई ।
 लुप्तसुखे । इमवादकरता कालवादीमुख आच्छादीलू गटाच्छादसुपर
 टीनाचोकोद मानयोद ठिका ये पङ्क्तौ स्वभावादी अटोमिपासने वेदो न
 चोतीएयो कान्वादीहान्यः स्वभाववादीनोयो ॥ १ ॥

In fact the work treats of almost all the principles and the morals of the Jainas as well as their rituals in this manner. So we finish our description after quoting a few extracts only from the last part.

The duties of Śrāvakas during the performance of the Upādhanā vow,

उपधाने जावके विहृतिसध्ये एककृतमव याद्यानाया कापि विहृति १
 उपधाने २० निर्विकृतिकाना मध्ये एकमपि निर्विकृतिक न याद्य तथाविध
 कारणे मुनि शुश्रूषादि यद्वय एतनकार्यं २ उत्कटद्रव्याण्यपि न याद्यावि
 ३ आद्रुहयित जाकोपि न याद्यो ४ छतलीना दिव्याचारितशकोपि न
 याद्य ५ लभित पर्यटलीरा वटिकादिकमपि न याद्य ६ अन्नादि परिवेषिका
 स्तोत्रतरावि प्रायश्चित्तानुष्ठानि नान्यथा ७ अन्नादिपरिवेषया वस्त्रावि
 दक्षितखण्डितादिकानि न गृह्यन्ति ८ जेमतादि भूमिस्नानमपि कृतरात्रि-
 प्रायश्चित्तया दक्षितखण्डितादि बन्धरहितया क्लृप्तानये गृह्यन्ति ९ यावन्ति
 वस्त्राद्युपकरणानि तपःप्रवेशप्रयमदिने पादोनस्योतानि भवन्ति तानि
 सर्वथाप्यधि मोयानि उभयकाल प्रतिस्निखमोयानि १० जेमन स्थालीक-
 शीलकादीनि तु जेमनदिने पादौत महर प्रतिस्निखनासमये प्रतिस्निख्याति
 नान्यदानन्यथा च ११ कदाचित् द्वारकुण्डलादिकं यद्वयं । सर्वदादुपायं

मण्डादौ मोक्ष भवेत्तदा विनोपधानं यथा मिथा यद्योरादि औषधी
 यद्योता भवत्तथा इत्येवाथौ न तु दिने उपधानवाङ्मिथं स च प्रातस्तदुक्त
 स्थाने भूवति १२ उपधाने सर्वेषां बन्धाणि मयं वा मानिकया वा प्रति-
 लेखितानि शुद्धाति १२ सर्वक्रियानुष्ठान आदेशनिर्देशादिकं मानिका-
 देशेन शुध्यति १४ क्रियानुष्ठान मानिकया समयकालं प्रतिक्रमय करोति
 रात्रिप्रायश्चित्तं करोति उपवासान् रक्षान् वदते १ तदा शुध्यति मानया १५
 रजस्वला दिनसम तपसि न चटति १६ मन्त्राध्यायसक्त आराम दिनसमं
 तपसि न पतति १७ प्रतिक्रमय मध्ये प्रभाते नमस्कारपञ्चाङ्गानमयं कार्यं
 ततो गुरुमनोये क्रियायुगे उपवासं आचार्यन एकामने निधिक्षति वा
 कार्यं १८ प्रत्याख्यान समये पुनर् नमस्कारे प्रायश्चित्तं तत उपवासादिकं १९
 प्रथम उपधानद्वय पश्चादिने मासादिने कथंदिन आङ्गुरेण उत्सूरता
 भवति औषधादि कर्तुं न शक्यति तदाहतीयं प्रहरं प्रतिक्षिप्य तत्र सर्वेपि
 करणानि प्रतिमुख्यं रात्रिप्रायश्चित्तं बन्ध याप्ते १० ।

End.

प्रात उपधानवाङ्मो गुरुमनोये समस्तस्य ईषां पश्चिकी प्रतिक्षिप्यप्रायश्चित्तं
 मानादिकं चलात्वा प्रतिनिष्पन्ना १ अग प्रतिनिष्पन्ना करोति २ ततो मुञ्च-
 वस्त्रिका प्रतिनिष्पन्ना उत्तरी पश्चिमेद्वयं संदिश्यावेति उत्तरी पश्चिमेद्वयं करोमि
 इति चला दमश्चद्वयं ददाति ततो बद्धमपट्टकदानान्तरं समाधमश्चद्वयं
 ददाति तत्क्रमयश्चद्वयं बद्धवेले मदिश्यावेति १ बद्धवेले करोमि २ बद्ध च
 मदिश्या एमि ३ बद्धश्च वा एमि ४ समाध ५ समाधं करोमि ६ पाररथं
 मदिश्या वेमि ७ पादरथं ठावेमि ८ कठामथं सदिका वेमि ९ कठामथ
 पक्षिगाद्वेमि १० ततो बद्धमथं दानपुञ्जे सुष्ठतपश्चात् सञ्ज्ञायामपि एव-
 मंथ क्रियाकरथं न वर पुनर् प्रतिनिष्पन्ना १ अगप्रतिनिष्पन्ना च करोति
 तत्तद्वी प्रतिनिष्पन्ना ततो गुरुचद्वयं बद्धकदानान्तरं समाधमश्च दमश्च
 क्रमस्वेव उत्तरी ०१ उत्तरीय ०२ करोमि शेषं पुनर्वत् पुनर्वत् प्रतिक्षाति सदना-
 वान् प्राधिकरद्वयानि मुद्यतप. प्रक्षालय्येत सर्वक्रिया कला दिव्यानि माला-
 परिधाने मञ्जराया मालमाममं एवना समष्टे रात्रिप्रायश्चित्तं तदा प्रात-
 र्बन्धप्राप्ते मालापरिधातव्या तवक्ष्यतेदमश्च दमश्चिका कर्मणा । तम-
 पायश्चित्तं दद्वयमावे दिविदिश्यावेकाशनं कुञ्चन् उपधानवाङ्मोतिष्ठति
 मनाद्यापि उपधानानि उत्कृष्टविधिना बद्धनोद्वानि तदभावे यावत्तेरेका
 तरोपशाने सापुञ्जिन् उपवासावाङ्मनिर्विक्रितिकैसाधत उपवासाः प्रथोषा
 दिनमंज्या निधमोऽपि ॥ २५ ॥

Colophon. इति सप्तमः सर्गः समाप्तः ॥ (१) कल्याणम् ॥ ० ॥ श्रीभगवत् ॥ ० ॥
श्रीभगवत्समाप्तः ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् त्रैलोक्यं विद्यामयं ब्रह्मविद्यायुग्मं ज्ञानमयोऽनन्तमादित्योऽनन्तं
मयि ।

No. 80. कर्मच्छवीसी । Karmachhatriśī. Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches Folia, 2 (of which the first folio is wanting). Lines, 13 in a page Character, Nāgara. Date, 1645. Appearance, old with oil spots in both sides Versc. Not correct Incomplete in the beginning, by Samaya Sundara.

36 Bhāsā verses on the effect of Karma (action), under the name of Karmachhatriśī The work being incomplete we do not describe it fully.

End.

मकल चद मद्रुग सुपसयइ

मालइ' सइ अद्रुसदिजी

करम इतीसी एनइ' कौपी

पिसतली मुदि च्छट्टिजी ॥ ३५ ॥

क० । करम इतीसी कानि सुणीजइ करिथी जतपचखानजी ।

ममय मुन्टर कइइ जिवमुवन्दिखइ । धरमतणइ परिमाणिजी ॥ ३६ ॥ क० ।

Colophon. कर्मच्छवीसी सम्पूर्णा ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् कर्मविषयकानि ३६ मन्त्रकानि भाषा कवित्वानि विद्यन्ते ।

Under this No. there is another small work, complete in one folio, under the name of Vādaschala, a discussion on the existence of Dharma and its nature, etc., which begins—

॥ ३० ॥ पूर्वपक्षः । भो विद्वन् उच्यते । ननु प्रथमं त्वत्तुः धर्म एव
भाति । उच्यते । अन्वयप्रमाणयोश्चरामतिक्रान्तात् । उच्यते । भो क्वनि
धर्मः । तथा कौहरो चर्चोऽस्मि । यद्यवस्थां सध्ये धर्मः को वर्तः ॥

उच्यता ॥ श्वेतो वा । पीतो वा । कृष्णो वा । रक्तो वा । नीलो वा ।
धर्मस्य कः पिता । का माता । किं लक्षणं उच्यता ॥ भो युष्माभिः प्रोक्तः ।
वीतरागः पिता । किं वीतरागाद् धर्मो जातः ॥ किम्वा धर्माद् वीतरागो
जातः ॥ उभयोर्मध्ये कस्यान् को जातः । उच्यता ॥ भो अस्माभिः धर्मं
पिता चक्षीकृतं चास्मापि नास्तीक्रियते । त्वया किं पृच्छते । उच्यता । भो
अहं जैनोऽपि सांख्योऽपि बौद्धोऽपि मीमांसकोऽपि भवयम् । त्वदीयमतत्त्वगुणे
संगतं । चार्वाको जातोऽस्मि । उच्यता । भो वदतु कर्मणो । विपाकि ।
उक्तं । यतः कर्मणोऽप्ययं जन्तुः कर्मण्येव विनीयति कर्मणा च मुख
भुक्ते निरन्तरमवस्थितं । १ । उच्यता ॥ भो विदुषा मतिः । कुत्रापि न ।
सत्यमिति । यतः । येन येन हि मावेन पृथग्वर पलः । इह भवैः सन्निदा धर्माऽप्य-
यानीयः । उच्यता कस्यान् उच्यता । नैव अनुमानस्यापि प्रमाणत्वात् ।
कैवल्यं प्रत्यक्षाद्येन देवकालस्य भावादपि प्रकृतानां सत्यं भवतु ।

In this manner the existence of Dharma has been proved. The last sentence is—

इति उत्तरपक्षो धर्मसम्बाद्धधर्मस्यापनश्यत्

विवरणम्—धर्मसम्बाधनको वादविषयकः कश्चिज्जननिवन्धः ।

No. 81. **ज्ञानपूजा** । Jñānapūjā Substance, country made colour-
less paper, 10 x 4 inches Folia, 5 Lines, 7 in a page. Character,
Nāgari Date, Samvat 1878, Śaka 1743 Appearance, very old, worn
out and writing injured throughout except in the last fol. Verse Not
correct Complete.

A work treating of the worship of Mānasa Jñāna or knowledge.
As the writing has been injured throughout except in the last fol.
so we extract the contents of this only.

मगलीक भणी श्रीसिधनी आश्रय करी श्रीकल्पसिद्धात बवाये । इति पटावली
सम्पूर्ण (१) ॥ नमत मासंत महैवताद् देवाय पूयं मुजण्ड पृथ भर्ताय
विभ मणि दाम एहि मदार पुण्य पमवेक नाण ॥ १ । तर्हव सङ्कटा मणि
सुन एहि मुगध पुष्केहि वर मुएहि पुयति बंदति नमति ना० नाएखा
लाभाय मदकउथाय ॥ २

Colophon. इति ज्ञानपूजा समाप्तः ॥ संवत् १८७८ शके १०३३ भाद्रप मासे कृष्णपक्षे
द्वितीयातिथौ श्रुत्य वासवं ब्रह्मन् स्मरन्त आचार्य गच्छेत्ति गं गुण उदय ।

विवरणम् - ज्ञानपूजाविषयकः कथिञ्चैननिबन्धः ।

No. 82. **ज्ञाताधर्मसूत्रपाठः ।** Jñātādharmasūtrapāṭhaḥ Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches Folia, 380 Lines, 5-7 in a page. Character, Nāgari Date, ? Appearance, old, torn, worm-eaten and writing injured in parts Prose Generally correct. Complete

Jñātādharmasūtrapāṭha is a celebrated Jaina work, written in Prākṛita language, it is included in one of the Śrūtaekandhas and belongs to the sixth Anga. It is complete in nineteen chapters, which are 1 Ukkhitta nāc, (2) Sanghāḍe, (3) Aṇḍe, (4) Kummaya, (5) Selage, (6) Tumbiya, (7) Rohini, (8) Malli, (9) Maipḍi, (10) Chand amāiya, (11) Dāvadabhe, (12) Udagauḥ, (13) Maṇḍukke, (14) Teyali, (15) Biyanandi phale, (16) Abarakanka, (17) Atinne, (18) Suamāiya (19) Abaheyapundariya, each relating the adventures of a particular person, a story of some peculiar kind, by way of example. It has been spoken by Sudharma Sthavira to Jainvū Svāmī, as instructed by Mahāvira, in the out side of the town Rijagriha. The first chapter is an introductory one. The following extensive extract from the beginning of it will give some light to elucidate the name of the work.

Beginning. ॥ ६० ॥ सर्वज्ञाय नमः । तेष कामिण तेष समयेषं चंदा नाम नयरी होला बलनु मोसेषं चम्पा नयरीए वहीया उत्तर पुरन्दिमे दिसो भाए पुरुभवे नाम चंदये होला । वण्ट । तत्थणं चंदादयरीये कोणिए नाम राया होला । वण्ट । तेष कामिण तेष समयेषं समणच्छ च भवावउ महावीरछ चलेवासी अज सुहसे नाम येरे जातिसम्पन्ने कुलसम्पन्ने बलदद विणय नाछ दमण चरिणे लघंसी वधंसी थयंसी तियसी जीय कीरि जियकोरि जिय पाए जियलोरे जि इदिथे जिय दिहे, जि परोसहे कीदिश सा सरण २५ विषसुहे तव पहावे गुणपहावे एवं करण

चरण निरुद्ध निच्छय अश्रव मच्छन्नाद्यं खनि गृत्ति, मुत्ति विज्ञा मंतंश्च
 भवैरवैय नयनिश्चम मन्त्रमोयण दंसम चरितत उगालि चोरे घोरव्यय घोर
 तपसी घोर रंभचैरवामी उच्छ्रुतमरीरि मरिचिने विउल मेय नंसे । १ ।
 चौहसुपुत्ती चउणापो वगने पंचादिं अणगार मण्डि मरिचं पुगिउडे पुत्ताण
 पुत्तिचरमाणं गामाणुगामं दूहच्छमाणं मुहं मुहं विहरमाणं जेवे चपा
 नगरी खेणव पुत्तभट्टे चेइए तेषामिव उवामदच्छ इत्तार अहा पडिइव उगह
 उगिउड गिम्पिता संजमेणं तवमा अयाणं भावेमाणे विहरति तेष चंपानवगीण
 परिसा निपया कोणित निपड धया कडिउ परिसाजा मेव दिमि पाउ वृध
 तामेव दिमि पडि मया तेषं कानिच तेषं समणं अज्ज मुधमम अण
 गारख ऊडे अंतेवामी अज्ज जंजुनामं अणगारि कामवगीतंश्च जावमनुसंसे
 जाव अज्जवृद्धय्य अदूरसामते उहड जाव अही मिरिज्झाण कोटिबगने
 संजमेणं तवमा अयाण भावे माणं विहरति तातण मे अज्ज जंजुनामे जाय-
 मइडे जाय समण जाय कौड इहे सजातमइडे सजातममण सजातकीउ-
 इहे उपन्नमइडे उपन्नसंसण उपन्नकीउइहे समुपन्नमइडे समुपन्न
 समण समुपन्न कौड इहे उट्ठाए उट्ठिता क्रीणामिव अज्ज मुहमं येके
 निणामिव उवागच्छइहता अज्ज मुहमंमेरि तिकुसी आगहिणं पराहिण करइ
 १ वदति नमंसंति २ वदिया नमसिता १ अज्जमुहमंमेरि मयासहे
 नातिदूरे मुच्छू ममानं नमंसमाणे अभिसुहे पज्जनि उडे विणण्णं
 पत्तवासमाणे एव वयाधी जइणंभने समणं भगवया महावीरेण
 आइगरिणं तित्थगरिणं सय सनुडेणं लीगलाहेणं लीग जइवेणं लीगपज्जी
 अंगरेणं अमयदएणं सज्जदण्णं चकनुदण्णं मयदएणं धम्मदएणं धम्म
 दिसएणं धम्मधरवाउरंत वज्जवडिना अप्परिइर वण्णान दंसण धरेणं
 जिणं जानएणं बुद्धेणं बौद्धएणं मुत्तेणं मोययिणं तिणं तारएण
 मिम्मयलमक अमणंत भववय मया वाइ मपुण रावतय सामय ठाय
 सुवगणेणं पंचमय अगमय अयमइडे पन्नते कइयणं अगय भंते थाप
 धम्मकहाणं के अइ पवते जवुनि अज्ज मुहमंमेरे अज्जजंजु नामं अणगार
 एवं वहासी एवं तवु जवू समवेणं भगवया महावीरेण जावसंपत्तेणं
 चइय अमय देवमुय संधा पत्ता । तज्जहा नायाणिय धम्म कहा उअ
 जतिणं इति समवेणं भगवया महावीरेण जावसंपत्तेणं वइय अमय दोमुय
 वंधा पत्ता तज्जहा नायाणिय धम्मकहा उअ पडमयणं भंते मुयसं धम्म
 समवेणं जावसंपत्तेणं कतिथ लायव भयणा पत्ता एवं खलु जम्ह समवेणं
 जाव संपत्तेणं वायाणं एगुव बीस अहमय पत्ता तं जहा उक्तिपणा १

मंघाडे २ थंडे ३ कुष्मेय ४ मंजरे ५ तं वय ६ गीहिली ७ मन्नी ८ मारदी ९
 थंदमाडय १० दावदब्बे ११ छदमणाण १२ मंमुके १३ तेयली १४ त्रियनदि
 फर्न १५ अवरकंका १६ अमिन्न १७ ममसाडय १८ अवरय पुंडरीय १९
 नायाए पमुण विमय मे जतिणं भंते समरणं जाव मंपणीणं नयानं पमुण
 वीया अज्झयणा पयत्ता संजहा उरिउत्तणाण जाव पुंडरीय पदमन्धव
 भंते अज्झयय्य के अडे पयत्ते ।

On hearing this Jainvū asks again what subject matter has been described in the first chapter, whereon Sudharma relates the story. The story related in the first chapter may be sketched in this way. There was a city, Rājagṛīha, with its especial Cātya Guṇasaila. The king Sreṇiha, as great as the Himālaya mountain, ruled over it. His queen was Nandā by name and his son was Abhayakumāra, a handsome prince, well versed in Sāma, Danda, etc., as instructed in the Nītiśāstra. In fact he was a clever prince and kept a keen eye over the kingdom, the treasury, the army, the horses, the elephants, the palace and the harem. The king had another queen Dhāriṇī by name and beloved by the king. Once upon a time Dhāriṇī when sleeping on a valuable bed saw in dream that an elephant of seven hand height, of white colour, looking like a silver table land, but very beautiful in appearance, was entering into her mouth. She awoke and went to the king and awakened him with sweet and lovely words and told him of the dream. The king hearing this felt extreme joy in heart and all hairs in his body being erected appeared just like the Kadamva flower wet with the showers in the rainy season. He repeated the dream and repeatedly thought over it with his natural keen intellectual power. He told the queen that the dream was a very good and auspicious one, "It will give us wealth, he said, we may get a son, a new kingdom and great happiness under its influence. Hence after nine months and some days we shall get a son who with his handsome appearance will enlighten our family like a lamp, extend its fame, and establish it in the world." The queen was too much pleased with these words and expressed her obedience to the king saying "yes this will be so." She went to her own bed with the permission of the king. She did not sleep again in that night for fear of a bad dream which might destroy the good influence of the previous dream. Early in the following morning the king awoke

and went to bathe with an assembly of relatives, Mantrin, Mahāmantrin, Daṇḍanīyaka, Senānīyaka, etc., all classes of servants. After taking bath he proceeded with this assembly towards the place of worship outside the palace. Then he called Dhārini and performed some auspicious ceremonies to protect the good influence of the dream. In the mean time Abhayakumāra the first son of the king went to him and told after usual obeisance "O father I think you do not love me as before, for while I am sitting before you, you are thinking of something else. So I shall make an end of my life." The king replied "you are just my son, but your step-mother is big with child nearly three months, she is now craving for many things, among which the most difficult to satisfy is that she desires an untimely rainy season, the sky being covered by clouds of five colours, with repeated flashes of lightning. While I was thinking of them, you came to me, so I could not receive you as usual." The prince became glad with his father's explanation and told him "I will gladly do everything whatever you will order me. I can easily give up my life to satisfy the craving of my step-mother." The king was glad with this answer, and showed him due respect. After taking leave of his father, Abhayakumāra proceeded to the palace and sat on the throne, and thought that he would satisfy the craving of his step-mother by all means. Then a deity appeared before Abhayakumāra and told—

अहं न देवाणुषिण पुण्यसंज्ञतिं लोहपात्रमवाचो देवे मद्विहीय तत्र तुभं
 पोमदसाजाय अट्टमत्त भूमिनिपाणे ममं मनसि करिमावे चिद्वृत्ति तवमत्तं
 देवाणुषिण्या अहं इहं हवमाय रुदिमहं च देवाणुषिण्या किं करीमि किं
 दन्तामि किं पयच्छामि किं वा ते हियद्विषितं, on hearing this Abhaya
 putting together his two hands said—एवं धनु देवाणुषिण्या मम
 पुत्र माउयाय धारिणीय देवीय अयमेयाकवे अकाल दोहले पाउवभूने धन्नाउयं
 ताउ अकथाउ तदेव पुण्यमत्तं तं जाय विधिमायि तत्रं तुभं देवाणुषिण्या मम
 पुत्रमाउयाय धारिणीय देवीय अयमेयाकवे अकाल लोहने विवेदि, The
 deity said ममत्तं देवाणुषिण मुनिव्वयोमत्तं अच्छादि अहं तव पुत्र
 माउयाय धारिणीय देवीय अयमेयाकवे लोहने विवेदीति saying this he
 disappeared, when Abhayakumāra went to his father
 and having put together his both hands told एवं धनु

ताउ मम पुत्र्य संगतिरणं सोऽहम्कम्पवामिना दैवेण विप्रामिव मगमित
 सविभुत पंचवन्नमिह निनाउव सोमिता दिव्या पाउमिरो विउज्जिया तं विषे
 उणं मम भुल्ल माउया धारिणो दैवो अकालदोहणं The King Srenika
 having heard this from Abhayakumāra called for his
 relatives who were also glad with this news and told
 them—विप्रामिव भो देवाणप्पिया रायणिहं नगरं सिंघाङ्गमित्य षउह वधर
 पमितसित जाव सुगंधवर गंधियं गंधवड्ढिमत्तं करेह कारवेइय तव माणत्तियं
 पशदिणह After this order being obeyed the King Srenika
 ordered again his relatives twice in this way विप्रामिव भो
 देवाणप्पिए हय गय रह जोह पवर कलितं चाउरं गिणोमत्तं सताहेइ सिय-
 षयं च गंधं इत्थिं परिकप्पेह They did accordingly. After her
 cravings being satisfied the Queen Dhārini gave birth to
 a beautiful son in proper time. Her maid-servants
 informed the King of this good news. The King gave
 them every thing they desired, and named the new born
 child, Meghakumāra The King expressed his joy
 caused by the birth of the son in this way—ततेणसे सेषि
 एवाया अहारस सेषिण सेषीनुसहावेति । एवं ददासी । गच्छदणं सुते
 देवानुप्पिया रायणिहे नगरे । अय्यित वराहि रए उध्मुक मुक्करं अलभप्पदेहं
 अउड्डिमं कुड्डं डिमं अधविम अवरणित्तं अउधुयमुत्तं अवायमल्लदासं गणिया
 वरलाहड्डञ्जकनिय अणेशवालायराणुवविणं पमुहय पक्काणियालिरामं उहारियं
 विइवड्डियं दसदिवसियं करेह एतमाणत्तियं पइप्पिह ते विकरेति तहिव
 अप्पिण ति ततेण सेषि ए वायावाहिरिया उददाणसालाए सोऽहमण वरय
 पुरेच्चालिमुहे सन्ति सत्तेसइ ए हियसाहप्पि एहिय सयसाहप्पि एहिय
 जाएहिं दाएहिं खमिहिं दन्तयपमावे पज्जिइमावे एवं वत्थं विहरति तं मित्त
 नात्तिनि सटाणं सविधि गणनायग विपुलेणं पुण्यगंध मज्झानं कारेणं सक्कारेति
 सम्भावेति एवं वदासी ऊन्हाणं इमच्छ दारगच्छ गम्भल्लच्छ, ममाच्छ

This chapter is called second Śrutaskandha and it is divided into ten Vargas. The following extracts will illucidate it :—

End.

दीक्ष्यत्वं लतेमृदुखध्वज धम्मकहाणं समवेणं जावसपत्तेणं के अडे पत्तने एवं खलु क वूसमवेणं आपसपत्तेणं धम्मकहाणं दमवया पत्तता ॥ तं अहा ॥ अरममणं अयामहोमीणं पटमेव ये वल्लिच्छवरोयणिं दहवड रोयववो अरमहिमीणं वीए वये अमुरिंदवच्छियाणं दाहनिज्जाणं इदं अरमहिमीणं तदवये नुत्तरिज्जाणं वाणमतराणं इदाणं अरमहिमीणं धरमेवणं । नुत्तरिज्जाणं वाणमतराणं इदाणं अरमहिमीणं अवेये वंदम्य अरमहिमीणं सधमेवणं । मरव्य अरमहिमीणं अवेवये सज्ज अरमहिमीणं । ईसाव्य अरमहिमाणं दममे वये ॥ उत्तिगसंते समवेणं जावसपत्तेणं धम्मकहाणं दमवयापत्तता । पटमव्यत्वं लतेवय्य । समवेणं जावसपत्तेणं । के अडे पत्तने । एवं खलु जवु समवेणं जावसपत्तेणं पटमव्य वगव्य दव अवेमवया ।

दसमखलु ल्लेखु एवं खलु जवुजाव अड अद्वयया कव्याय कव्याय वामा तद्वरामवन्किया वय्य वमुगुणाय वमुमिवा वमुधरा विसदसावे पटमव्ययव्यव्युत्तीखु । वखलुजवु तेष कालिणं वायगिक्खियरे सान ममीसरव जावयारि सावह वसड तेष कालिणं कव्यादेवी वसाणं कप्पे कव्यवडि मए विमानं कव्य विसाहासवंसि । सनाए मुहव्याए । सेसंजहा कालीए । एवं अड विअद्वयया कालीगमेण मेयव्या नवरं पुव्वनवी वाणारसीए वयरीए दीजणिनु सावत्योए वयरीए दीजणीनु कोसवीए नयरीए दीजणीनु । विद्यामव्य अरदुनु अतिए पव्वइयानु पुप्फचूलाए अचछए मिथ विद्यते ईजाणे अरमहिमीणुविई मवयलिनु वसाइ । महादिदी देवारी सिध्लिहिति मइदिइ मव्यहरकाणं अवे कविइ । एवं खलु जवु । निने वनु । टज्ज वगव्य दसमो वगो सव्वत्तो । एवं खलु जवु । समवेणं लगवयामहावीरेण आइमरेण जावसपत्तेणं धम्मकहा मयव्वंधो । मव्वत्तो । दमदि वग्गेहि । नाथाधम्मकहाणु सव्वत्तानु ॥

Colophon. इति श्रीशालामुद्रपाठः सम्युत्थम् ॥ श्रीरम् ॥ वंदायथ ६००० मृवमेयम् ॥

विवरणम्—पुस्तकेशिखन् शालाधम्मकथाभिधः प्रसिद्धजैननिबन्ध, कथिन् वर्तते ।

No. 83. . अवयन्तीसुकुमालचौपद । Abayantī sukumālacaupai. Sub-
stance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 10 Lines, 10
in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1780 Appearance, not
fresh. Verse Generally correct. Complete

A little work on Abayantī or Abantī in Bhāṣā verse, entitled
Abayantīsukumālacaupai. In this work Āryasuhastī's adventures
have been chiefly described ; by Sijhaya-Jogiswar.

Beginning. ॥ १० ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः । श्रीजिनकुसलसूरि. सदगुरु. सहायोन । श्रीः ॥
ढाल जम्बुद्वीपमाभारि एहनि याति ॥ सुनिवर आर्य सुहृदो किनेक
अवसरे थयरे उल्लेखनी समीक्षमाए ॥ अरण्यकरप्रतपार । गुणमणि
आगर बहु परिवारै परिवन्माए ॥ १ ॥ वनवाडी विशाललेख तिहारहा,
हीय सुनिषय पठाविया कथावक साङ्गकाज, सुनिवर भाङ्गता भद्राने
घरि अवीयाए ॥ २ ॥
सेठापो कहैताम शिष्य तुम्हे केहनाखैकाले आव्याह जाये आर्य सुहृदिना
सीस । अन्हेकु यात्रिका सयाने गुरुवै तिहाए ॥ ३ ॥
मागुनु तुम्हपासिरह बाधानक प्राप्ति कहु दीदीदीकीये । बाह्यनशाल
विमाल आवभाबसु आवि डहा बहीजीयेए ॥ ४ ॥
सपरिवार सुविचार आचारिज तिहा आवीसुप सदाए जलनी गुलम अध्येन
पहकी निसिसमै गुथे आचारिज एकदाए ॥ ५ ॥
भद्रानुतगुणवत् सुहृदुरीपमदपबन्तरखीया मनोए । अवयन्ती सुकुमाल
सत्तमभूमिका पार्य सुखविलासे घनोए ॥ ६ ॥
निरुपम गार—तीसकपे अप्करा शिशि वययो खगलीयचोए कहु जिन-
हरक विनीद परममोदमुखीला लाभे अतिप्रथोए ॥ ७ ॥
ढाल मयोमही दक्षिण आणमिलाय एहयो जाति ॥ ८ ॥ मधुर सुरह
सुनिवर कदररे गुप्तुनी सिकाय अरुखे सुपरे । साभकी होजी आवी-
कुमरने दाय अवयन्ती सुकुमाल यनये सुभभाव । शिष्य प्रमादतकी
तजीपरी । होजी तनीमन वचनलाय ॥ अ० १ ॥

End.

भद्राघरि आवी पद्य महावत् सुधापालह दुष्टन सगलाटालहरे दुष्टकर
तपकरीकाया भागी कलमन याये पदालहरे ॥ अ० २ ॥
अलकाल सहु अणखनलेख तनिगुदारिह देहरि केवलीकना सुष्टन हीर
चारिण ना पावहरहरे ॥ अ० ३ ॥

देमद गवभवत मु + + + कराओरे पितामरपको ठाने मुहाओ महा-
काल कहनाथीए ॥ भ • ४ ॥

+ + + जिनेशर पतिमायावि कुमतिगत अङ्कापिरे किरति येनि
समलैव्यापि मूरख येम प्रतापरे ॥ भ • ५ ॥

॥ सम्बत्सतरै एक*तालिअ गुळ आषाढ कहिसैरे राजपयर तिवि चारन-
दिगै किछ सिम्हाय योनीचर ॥ भ • ६ ॥

अरवनीमुकुमाल खन्हावे मधुरसुरे गुणगारयेरे ते जिनहरवत तपइ वइ
दानइ शानिहरक सुखपावइ रे ॥ भ • ७ ॥

Colophon.

इति श्रीअवधनीमुकुमालचोपइ सम्पूर्ण. ॥ सम्बत् १७८० मिति फागुण
बौदि चोइ शोपइनमध्ये ॥ श्री ॥ श्री ॥ श्री ॥ श्री ॥ श्री ॥ श्री ॥

विवरण—अवधनीमुकुमालचोपइ नामकभाषावदनिबन्धोऽयम् ।

No. 84. उपदेयमाला । Upadesāmālā Substance, country-made white paper, 14 x 5 inches. Folia, 179 Lines, 11 in a page. Character, Nagari Date, Samvat 1585 Appearance, very old, worn out, and torn in parts. Verse and prose Generally correct Complete

This original work, entitled Upade-amālā, consists of a number of Upade-as or instructions regarding salvation, according to the Jaina principles, preached by Mahāvira. Afterwards Dharmadāsa Gani commented upon it in Prākṛita language under the name of Bālabodha. The codex under notice contains the original work with commentary.

Beginning. अहं नम श्रीवर्हमानजिनवरय नमस्त भोमि बालबोध प्रकृतवाक्यद्वि
विवरणमुपदेशमालाया ॥ १ ॥ नमि ऊच जिबवरिदे इंदन रिंदवि पुति
लोयगुळ अषष्टमालमि आमा मुहामि गुळपमेय ॥ २ ॥ जिनवर श्रीतीरे
करदेव नमि ऊच नमस्कोनइ एउपदेशीशलायविमुवा बालिमु गुळ चरे-
सेच गुळ श्रीतीरेकरगव चरादिक तेइलइ उपदिमिइं न तु आपनी मुधिइं
श्रीजिनवरदेइ किम्हावेइ इंदनरिंदविपइं इइव नावइं चकवसति बासुदेव-
प्रमुख नरेइर तेइ अचिंत पुजित वचइं कलोकस्यापूर्व इति लोचगु-

अथमन्त्रपातान्तरपञ्चमिन्द्रिजिह्वीक तद्वना शुद्ध मोक्षमार्गेषा उपदेशमन्त्र
पद्मिनी + + + आचार्यनी कोषी सर्वेषु ज्ञापयन्तु । अथपञ्चमदाम-
गणिसाम्य नष्ट करि मांगली कन्यापद्मिनी अनन्त सवसमा तीर्थकश्च देवन
जनमकारं बद्ध बद्ध । अथबुद्धामणिसूत्र सप्तमात्रोरीतिदीर्घविरति
सत्पथायोग्य इति । एषावन्कृति हरणम् । शठमन्त्रकद्वयश्च श्रीपादि
नामुते किञ्च उपर । जगद्बुद्धामणिसूत्र अमलश्री इव सदृशाम्बली
कतेष्ट बुद्धामणि सूतम् । कृष्टसमानवर्णं सुनिपदस्मितलली चन इवोप
श्रीमद्भागेर किञ्चा ऐक्यं । तिथीचसिद्धितल्लव विधीकश्रीविभुवनलली
तेद्वनं तिलसकरीय संतिलककरी जिमसुषुवील्ल इतिमपरमेत्तर श्रीमद्भा-
गेरकरी विभुवनश्रील्ल तथा एषालागाइही एक श्रीपादिनाय तोना-
कचरं । आदित्यसमान जिनपुलान् समर आदित्यकरी सकलजिह्वा-
मार्गप्रवर्णं तिमपुगुनरंकरि श्रीपादिनायिकरी सकललीकव्यवहार
अथर धर्मव्यवहार प्रवर्तिता । एषावन्कृतिद्वयव्यय । एक श्रीमद्भा-
गेर इव विभुवनचक्षुलतिपदलीचन समानल्ले जिमलीचनकरी सकल
पदार्थ प्रकाश इव । तिम श्रीमद्भागेरि नाति लज्जिसिद्धान्त तथरकरी
श्रीमद्भागेर इव तिष्ठक अथर लोचन मात्र पमानदीपाय यथकारणत
अभिप्राय एहि लव मांगलीकलनीतपनत उपदेश कही दहल्ल
सवन्तर सुसुल विजिगीषमासावद्वमाञ्जलि चदी । इतिविहरियानि
रसवा जल्लय सवमथोर्ष ॥ १ ॥ संवन्तर वरस दीप्त लल्लि जिथी ।
श्रीपादिनाय वन्ना सावद्वमाञ्जे जिह्वकदी श्रीमद्भागेरय इतीपरनिरसवा
चठविधाकार सपवासकरनी विहरिया बहु कानि विहार कन्ध कीवा
एतवमावायए श्रीपादिनाय अनर श्रीमद्भागेरयए उपमानिद्वष्टातिदि
लेद अतपनर विए इज्जाके यत्तकरर सवन्त तीर्थकरादवर्षिद्वयान्
नाचनी ईच्छजिमवि अवश्य आपव पावइ मीचवसन ज्ञापता इह उर्व-
विधाया रतए समाचरर तत्तज्जिह्वर मीचवसनसुदिग्धवर तीचर मीच-
वसनसुदिग्धवर तीचर मीचवर्षं सति नर अनुसारिहं तपनर विवद
अमयर्थ आदर पुरितर । यत् उक्तं । दीहदुर्गसुदयानि कर्माणि + + +
देहिना नी मणि वापदन्नावध काशरत निवर्गमा ॥ १ ॥

તદના સપદેશતાં કાગળીમાનાત્રેષિદ' કરીએ માલકીધી જિમ માન
 + + વિવિધ અનેક જાતિના કુસુમ ફલે કરા માળા મુદિયદ' ।
 તિમતપનાદિકથા અનેક સપદેશકરીએ માલકીધી મુશિલાવિનોત
 નવ્યગીયશ્રિયપતિદ કહીનદવણ શ્રીષપદેશમાલા કહ' વાગીમાંદ
 કહદ જર । સતિ કરી બુદ્ધિકરી કલાવકરી સુમંગલ કરીય । ફોર
 કહગણ પરિસાદત દુઃખનિવાળપલ્લટાદ । સંતિ + + શ્રીષપદેશમાલા
 ગંતિ ક્રોધાદિફલત સપદમાવદતી કુશળદાર અનેક વૃદ્ધિધર્મ નષ
 ખલ્પદયાતદનો કરણ દારિ । અનેક કલ્યાણ દુઃખાલોક અનેકરિ
 વિમલપદાનો કરણદારિ ફોર ફર । કહગણ કહણદારફર અપદ પરિ-
 સાદ પર્વદેશનાસી લલચદારલીકાતદ કહ' । અપદ પરલોકિ તદ ય
 નિર્વાણફલ મીચમુષ્ણનોદેણદારિ । દત્ય સમપ્યદ ધમો માલાવવ
 મદ માળા પમયં ગાદાવં સમ્ભવ' પદ સવાવવાહીસા । દુઃખાનિ
 ગ્રાસતિ દુઃખીએ સપદેશમાલાપકરણ ગાજત આરસમપ્પદ પતાદ કેતલી
 ગાદે ગાદાવં સમ્ભવ' સમ્ભવસાદહાજ લગાદાગાદય રંતરં પાંચ સદમુખ
 ગાદ ફર' । જાવયલવલસમુદીજાવદ નવનનકિર્ત્તિનિષ તાથ જવ
 સમાજાવ દિવાચિરવાય રીકર । જાવ યજાલગદે લલચ સમુદય
 સ્તેત સમ્ભવ । અનેક જાલગદ નવનમાલાદ મહિત અલંકરિતું મેઢ
 પલ્લેતેશ સ્તેતરં જર । તાવય તાલગદ શ્રીધર્મદાસગણિર દયા રચીનો
 પત્રાશી શ્રીષપદેશમાલા જ્યેષ્ઠિ । અગ્રગરજાદિ આનરીદ જિવિર
 શાસતી + + + તદનાશ્વાવર નિયલ શાસતી કર । અકરવનના
 ફોર અંધિય પટિર્થ અગ્રાજનાપાથં તથમદમજ સર્વે જિવવદવ વિનિ
 ગયાવળી । શ્રીધસદાસમણિવા મથનમાદિં દોષ સર્વેદા તલી ગર આવદ-
 મુતલનીએ શ્રીષપદેશમાલા શ્રીમદ્વાવોર રજીવ તાનોપમીસદલની
 શ્રીસિધાત પાય જાણિયો । શ્રીવનપાગણનાલા ગેવલા કવરણ શ્રીસોન-
 મુદર મુદ + + + પ્રણીતર આકલ્યામય જયતી સપદેશમાલા માલાવ-
 નીચ દદ લલ્યાગમોપકૃત્યે । ૧૭૪ ।

Colophon.

દતિ શ્રીષપદેશમાલામાલાવધોષસપુર્ણમિતિ । ક ક ક । શી । વ વ ।
 શીરમુ । ક ક ક । ક ।

વિવરણ—પુસ્તકેકિમ્મુપદેશમાલાનિધઃ કથિજ્ઞેનનિવધો વર્ષતે ।

No. 85. नित्यदेवपूजा । Nityadevapūjā Substance, country-made white paper, 10 x 4 inches. Folia, 18 Lines, 7-8 in a page Character, Nāgara Date, ? Appearance, not old Verse and prose. Not correct. Complete.

A guide to the worship of the image of Jina in Sanskrit verse, mostly corrupt. At the beginning various kinds of Mangalas are enumerated. Then a collection of one thousand names of Jina, entitled Sihanāma stavanā, by Jina Senācāryya, has been included in it, which is followed by a guide to the worship Anonymous.

Beginning. अथ देवपूजा निरुते

विष्णोषा. प्रत्यर्थं याति साकित्रीमुत्पन्नम् ।

विष्व निर्विषता याति पुन्यमाने जितेन्द्रे ॥ १ ॥

श्रीं जय जय जय नमोस्तुः । नमोस्तु नमोस्तु नमो परवताय नम
सिद्धाये । नमो आद्यविराटः । नमो उद्योगाय । नमो आर्य सत्य
माश्रये ॥ २ ॥ अक्षारि मर्मन्तः । अर्द्धमर्मन्तः । सिद्ध मर्मन्तः । साह
मर्मन्तः । ईश्वरि पञ्चमी धन्वी मर्मन्तः । अक्षारि श्रीगीतमा । अरिहन्
श्रीगीतमा । सिद्ध श्रीगीतमा । साह श्रीगीतमा । ईश्वरि पञ्चमी
धन्वी श्रीगीतमा । अक्षारि मर्मन्तः पञ्चजानि । अर्द्ध मर्मन्तः पञ्चजानि ।
सिद्धमर्मन्तः पञ्चजानि । साह मर्मन्तः पञ्चजानि । ईश्वरि पञ्चमी धन्वी
मर्मन्तः पञ्चजानि ॥ ३ ॥ ज्ञाति कुटु कुटु ज्ञाताः । अक्षारि सिद्ध
मर्मन्तः ॥ ४ ॥

श्रीं अरविन्तः पवित्री वा सुप्रिती दुःप्रितीऽपि वा ।

आयेत् पञ्च नमस्तारात् सुर्मपाये. मनुष्यम् ॥

अरविन्तः पवित्री वा सन्ध्याय्या मतोऽपि वा

॥ अरेत् पञ्चमात्मन्तः सु वाद्याधनम् दृष्टि. ५ ॥

अपराजितमन्तोऽयं सुर्मविह्वितमर्मन्तः ।

मर्मन्तु अ सुर्मन्तु पञ्चम मर्मन्तः मर्मन्तः ॥ ८ ॥

पञ्चमी पञ्च नमोऽहो मन्त्रवापरायनम् ।

मर्मन्तः मन्त्रं पदम् पद मर्मन्तः ॥ ८ ॥

अर्द्धमन्त्रम् मन्त्रवापरायनम् पदमर्द्धम् ।

सिद्धमन्त्रम् मर्मन्तः मन्त्रं मन्त्रमन्त्रम् ॥ १० ॥

मन्त्रमन्त्रमन्त्रम् मन्त्रमन्त्रमन्त्रम् ।

मन्त्रमन्त्रमन्त्रम् मन्त्रमन्त्रमन्त्रम् ॥ ११ ॥

Extracts from the beginning and end of the Sahasranāma.

अथ सङ्ख्य नाम निष्कृतिः ।

स्वयंभुवे नमस्तुभ्यस्तुत्याद्यात्ममात्मनि ।

स्वात्मनैव तद्योद्भूततत्त्वैश्चिन्त्यऽथय ॥ १

नमस्ते जयतां पश्ये स्वप्नोभर्ते नमी नमः ।

दिदांवर नमस्तुभ्यं नमस्ते वदतावर ॥ २

कामसमुद्भवैर्देवमाननंति मनोविणः ।

त्वामानामत्पुत्रोऽर्चोऽलिमालाभ्यर्च्यत्यतिक्रमम् ॥ ३

ध्यानदुर्ध्वमिन्निम्नं चनघाति मदातहः ।

अनंत भवसन्तानः जगदाशीरनलजित् ॥ ४

पैलोव निर्जंश व्याप्त दुर्दंष्ट्रमतिदुर्जयम् ।

मत्पुत्राज विजित्वासीर्जंशमत्युजयो भवान् ॥ ५

तव पञ्चदशतत्त्वात्मा षडकल्याणनायकः ।

एङ्मन्दभावमल्लघ्नं त्वं सप्तमयसदृशः ॥ ५७

दिन्याष्टगुणमूर्धितं त्वं नमो बललख्य ॥

दशावतारजिह्वीनां पादौ परमशरः ॥ ५८

पुद्गलमा बली दिक्षु विलसत् कीर्त्तमाख्या ।

भवन्ती वरदः शशाङ्कः प्रसीदतु रक्षाय नः ॥ ५९

इदं कीर्त्तनमुद्धृत्य पूतो भवति भाक्तिकः ।

यः संपाठे पठत्यथ स स्यात् कल्याणभाजनम् ॥ ६०

ततः स देह पुच्छार्थो गुमान् पठतु पुष्पधौ ।

पौरुषतन्त्रिद्य प्राप्त परमाभिलाषिक ॥ ६१

स्तुतेति भगवाद्देवं परावर जगदगुरुम् ।

ततस्त्रीर्षेविन्दारस्य व्याघात् प्रभावक निमं (?) ॥ ६२

भगवन् सन्ध्यास्थाना पापघट्टघ्नीविद्याम् ।

धन्यास्तत्रैकेन त्वमेष शरणं विभो ॥ ६३

मन्य सार्धाधिया शेष दृष्टा ध्वजा विराजिता ।

धर्मचक्रनिदं मन्त्रं तत्त्वयो वीरसाधनम् ॥ ६४

निधूमनोद्धरणानां मुक्तिमार्गोपरोधिनी ।

नवीपदिष्ट सन्मार्गं कालोप्यं समुपास्थितः ॥ ६५

इति प्रबोधतत्त्वस्य स्वयं भर्तृजियोषु च ।

पुनश्चतुरा बीजा प्रादुरास्तनसत्कृतौ ॥ ६६

भामहम् दुन्दुभिरातपच ।

सतातिद्वार्यानि जिनेश्वराना ॥ ४

सर्वं सर्वप्रज्ञायां भवतु ब्रह्मण्यु चाग्रिकी भूमिपाकः

कार्त्तिक कार्त्तिक सत्यक वरवत् भवतु व्याधयो धानु नाग ।

दुर्भिक्ष चौरमारी चक्षुषि जगता मा भवन् जीवलोके ।

जेनेन्दी धर्मचक्रं प्रवदतु सतत सर्वसौख्यदायी ॥ ५

ज्ञानतोऽज्ञानता वापि ज्ञास्तीक न कृत मया ।

तत्सर्वं पुनर्भवान् तत्प्रसादाज्जिनेश्वर ॥ ६

एकाकी निःस्पृह ज्ञानः पाणिपानी दिनस्वर ।

अहं कदा भविष्यामि कश्चिन्निर्गुलन जम. ॥ ७

वाङ्माप्रेरितमानसश्रुततपी युत्वा भवम् मङ्गल ।

पुण्यं चाभिनयन् पवित्रतर की ज्ञातीत्यहं प्रत्यह ॥

वाङ्मापि पवित्रार्चनस्य भवती भुवात् पुनोदयनम् ।

Colophon. इति नित्यकदेवपूजावन्दन समाप्तं ॥॥॥ श्रीः ॥ ॥ ॥

विवरणम्—नित्यकदेवपूजाविषयकं कवियेननिबन्धः ।

No. 86. परदेसीराम । Paradesīrāsa Substance, country-made white paper, 12 × 5 inches Foha, 39 Lines, 4-11 in a page Character, Nāgara Date, ? Samvat, 1773 * Appearance, not fresh. Verse Generally correct. Complete

Rāsa means a dramatic representation having songs of various tunes describing some historical event or the adventures of a hero. This poem describing the adventures of Paradesī or Jina, in this world, has accordingly been named Paradesīrāsa, by Jñānasāgara.

Beginning. ॥ १० ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

जिन्मपदजवामिनी मन्धर मन्धरी जासु ।
 सभारी युतदेवता हँ पक्षिताम ॥ २
 माणिक सागर मुनितथा मन्धर पदभरजोड ।
 चानिधिर मन्धरी मन्धरी मन्धरी मन्धरी ॥ ३
 राय पक्षी ५० मन्धरी मन्धरी मन्धरी मन्धरी ॥
 परमो राजातथा मन्धरी मन्धरी ॥ ४
 मन्धरी मन्धरी मन्धरी मन्धरी मन्धरी मन्धरी ॥
 दया धर्म निम नमस्सु मन्धरी मन्धरी ॥ ५

॥ देवी रमो पावो ॥

मन्धरीपरे दक्ष भरत मां
 चामनकम यारं नाम बाहु ।
 मन्धरी मन्धरी मन्धरी मन्धरी ॥
 मन्धरी मन्धरी मन्धरी मन्धरी ॥ १
 राज मन्धरी मन्धरी मन्धरी ॥
 मन्धरी मन्धरी मन्धरी मन्धरी ॥
 मन्धरी मन्धरी मन्धरी मन्धरी ॥ २ राज०
 मन्धरी मन्धरी मन्धरी मन्धरी ॥
 मन्धरी मन्धरी मन्धरी मन्धरी ॥
 मन्धरी मन्धरी मन्धरी मन्धरी ॥ ३ राज०
 मन्धरी मन्धरी मन्धरी मन्धरी ॥
 मन्धरी मन्धरी मन्धरी मन्धरी ॥
 मन्धरी मन्धरी मन्धरी मन्धरी ॥ ४ राज०
 मन्धरी मन्धरी मन्धरी मन्धरी ॥
 मन्धरी मन्धरी मन्धरी मन्धरी ॥
 मन्धरी मन्धरी मन्धरी मन्धरी ॥ ५ राज०
 मन्धरी मन्धरी मन्धरी मन्धरी ॥
 मन्धरी मन्धरी मन्धरी मन्धरी ॥

नामने सोए घबि सफ़च हुवे
 सोहिते वा दुरे जइ तिथि याने ॥ १४ ॥ रा०
 कर्धाण मंगलदायक देवनी
 प्रतिमानी परि रे सेवासार ।
 त्रिष करि सरलविहितसुख मोषनु
 फल सेईखिरे आतम तार ॥ १५ ॥ रा०
 इमषिनीने सेवक देवने
 सुरोयाल सुरेइ मकहेनेमी ,
 कामल कल दाइ त्रिग बीरडे
 तिहाति मे जान रे मकवा जेमी ॥ १६ ॥ रा०
 तिहा जइषाण प्रदक्ष्य दिने
 बांदी निज मित्र नामने कइखी ।
 निज निज नीव कहीयो निज तथ
 मइख करिनेरे सेवा बहिखी ॥ १७ ॥ रा०
 त मगल भावण मे काटजे
 प्रथमकर कर रे अक्षुषि अ होइ ।
 मलमुआदक कुषण पुरखिजिके
 ते दरब बख्खी रे जलना जोइ ॥ १८ ॥ रा०
 जलपी सुधीनी माटीकरी सुरनी
 जलसु रे रण बैसारी ।
 फुल घषा जल जल ना उपना
 लाहु प्रभावे रेवे विचारो ॥ १९ ॥ रा०
 जलने पुष्पने नरना बोकरी
 भूपकसु खीरे भूपते काराया ।
 कथानर शिखारम कुदब
 मगल सुखले रे भूपन धरखी ॥ २० ॥ रा०
 एमकरीने आबए मइहरी
 सुझने बहिनी घानीद ज्यो ,
 पहिली बानिबान सागर कटे
 निज नीबगति मारे खालले खेखी ॥ २१ ॥ रा०

End.

राग सारंग ।

नय दलरौ दपवंत गुण आगली माग नमान प्रभाव हो ।
 लखवकी सेकरी सोभागी गुणप्राप्त हो ॥ १ ॥
 पंचधा बीयाली जती अगुक्तिही छं जाति । कु०
 आठ वरष भी ते सही माता पिता तसतामही ॥ १ ॥
 शुभ + + बति शुभयोगसु कलाचार जने पासिही । कु०
 महाभहीच्छव मयावसु बद्धि अतिन्यासि ही । कु० ५० ॥ १ ॥
 मृग अरव सु'सीधमे' कलावहीतरि सीयही । कु०
 लीगसमयेंद्रु से जिसे आवन' याम्या' शीयही । कु० ५० ॥ १ ॥
 माता पिता कहिछे धनु परपो पुन मुजाणही । कु० ।
 गुंजा सेनही लीगमां रहिये दृढतिथि बाणि ही । कु० ५० ॥ १ ॥
 साधतया गुण सीलता । द्विपर जिके अणवही । कु० ।
 आरितसीये तिथि कहे लजि चरिकनकले भारही । कु० ५० ॥ १ ॥
 तप सजंभ आतमा दृढप्रतिज्ञनि यद्य सुनिवर जावती
 अहनिमि मदा साधने सुगति लीयेही ॥ ५० ॥
 सुनिवरघातीकर मय पारिने लक्ष्मि केवलनाथ ॥ ५० ॥
 भविष्य में प्रतिबोधये केवल जाणीलाय ही । म० ५० ॥ १ ॥
 वरस दकुल मेंवालये केवल नीपर जाय । कु०
 अतसमे अवसथकरी लक्ष्मि में भिव सुख दाय ॥ ५० ॥ २ ॥
 न्यासगार मुधनेद्रु कहीवपी समीटाल ही । 'म०
 कंकणाधरम आवाधता दे इस मंगलमालही ॥ ५० ॥ १० ॥
 दिसक परदेशी द्रुतो तजिनधर + + - साध ।
 लदिरौ जिवसुख सासतां पालीने यठकाय ॥ ११ ॥

टाण । ११ । राग धन्यास ।

यासजिथ वज्रहारी ॥ ए देशी ।
 वभीहि साने करी कुंमदयाधरमल विद्यापीरे ।
 परदेशी श्रुती परे फल एहनामोटा आभीरे ॥ १ ॥
 कल्या धरम आराध ज्यो श्रीवीरसहित एवानीरे ।
 आब सहित एकविमने हमामालहि अणवापीरे कदवां ॥ २ ॥
 वायवसेही सूच्यो मे अधिकार एलापीरे ।
 मृग अधिक तेज्यो कहियु तेमिच्छादृक् मदापीरे कदवां ॥ ३ ॥

गच्छ अचलमिह आगच्छ नायक ओगणरतनसूरि दीरे
 मछघारबूझामकी जी अभिनव जंवु सुखे दीरे ॥ ४ ॥
 तेहने पाटप्रलाकर ओविमारतन सूरि सीछे रे ।
 ललितसागर बुधलावण्यधारी लवियवर्णा मनसीछे रे ॥ क० । ५ ॥
 प्रथमश्रिय तसुवरगमा मुहुनुर मदिमावतो रे
 माणिकसागर मुनिवर तमु चरणपसादि एक तोरे ॥ क० । ६ ॥
 आगकापुरीगाममा संवत्सतर लीपीमेरे ।
 लोठ मुकलने एसिकविंवासरि सिद्धजोमे मुजगीमेरे ॥ क० । ७ ॥
 बाजावर देसी तकीमे रासकलीरस आकीरे ।
 ओगुरुषानूयसारपी ए जोठी चढी पर भागीरे । कहवा ॥ ८ ॥
 सरब मिलीईसोयारमे एण'यामरनी मागीरे ।
 कौपी बल्यवरगनी लिख औवित राखिवा नीरे । कहवा । ९ ॥
 राग धन्याविरौह' कही एतेतरी सुमी ठाकीरे
 आनसागर बुधधरमकी कछेखहीह' संगल सागीरे ॥ कहवा ॥ १० ॥
 मखंगावा । ७११ ।

Colophon. इति परदेशीरासखं पुर्णं यथावत् ११०० । संवत् १७७१ वर्षे मिति माघ
 वदि शर्मा । ओचपल गच्छे वाचक ओगीतसागरगणश्रिय मुनिदासजी
 लिखित औपटनानगरे ॥

विवरणम्—परदेशीरासाभिध कविदायापदानिवन्धोऽत्र वर्तते ।

No. 87. Āgamasāraḥ : Āgamasāraḥ Substance, country-made white paper, 14 x 6 inches Folia, 17 Lines, 15-26 in a page Character, Nāgara. Date 1 Samvat, 1776 Appearance, old, torn in the first part. Verse and prose Generally correct. Complete.

A work in Bhāsā verse treating of the first Principles of the Jaina religion, entitled Āgamasāra, by Devacaṇḍa muni

Beginning. ओजिनाय नमः ॥

अथ प्रथम मल्लजीवने प्रतिबोधि वा निमित्तं मोक्षमार्गो नी वचनिका
 कहैछे तिहा प्रथम ओव अनादिकाल । ना निष्यालोहती तैकाल
 लवण्डि धानी मे विष करण कहैछे प्रथम यथाप्रति कहैछे । प्रथम
 यथाप्रतिकरण १ ओजी अपुण्डिकरण २ ओजी अनिद्रतिकरण ३

तिहा यथाप्रवृत्तिकरण कहै है । ज्ञानावरण कर्म १५ दर्मनावरण
 कर्म १ वैदनी कर्म १ अनराय ४ आर कर्मनी बीस कोठा कोड़
 पपाचे सागरीपम स्थिति है एहनो गुण बीस कोड़ा कोड़ पपाचे एक
 कोड़ा कोड़ रीपे १ नाम कर्म १ गीत कर्मबी बीस कोड़ा कोड़
 स्थितिके एमा छि १८ पपाचे १ रापे बीहनी कर्म १ मितिर कोड़ा कोड़
 सागरबी स्थितिके तैमाहलमणीनर ६८ पपाचे एकरापे १८ सात
 कर्मनी एक कोड़ा कोड़ सागरीपम वाको स्थिति रापे एह बीजे वैराग्य
 रूप सदास परिणाम ते यथाप्रवृत्तिकरण कहौ जै ए प्रथमकरण अनंती-
 बार सव्यं मन्त्रीव करैछद् । छिबे बीजी अपूर्व करण कहें । जे एक
 कोड़ा कोड़ स्थिति में एक मुहूर्त अने अनादि मिथ्यात्व अनंतागुर्वबी
 पपा बबामो अज्ञानहेय ज्ञान सपादिय एह वाङ्मय अपूर्व कहती पड़िवा
 कि वारे गायी एह बीजे परिणामने अपूर्वकरण कहौ जे । ए बीजी
 करण समकित योग जीवने म्यापे छिबे बीजी अनिष्टनिकरण कहैहै
 ते मुहूर्तवप स्थिति पपाचे ते निर्गन्ध शब्द घटसमकित पाने मिथ्यात्वनी
 सटय मिटे तिवारे जीव सपसम समकित पाने एह बीजी परिणाम ते
 अनिष्टन कहौजे इहें करणकीध गी निवेदी कहौजे तिहा आशय
 निर्गुणमाह । सत्तज्ञ जाने बीतापम टम गयी छैत भवे बीज अणि
 अहीकरण गुण समकपुर कहे जीव कसर दीस ददुकीयं विकार वषदो
 पण्ड अमिष्टतक्ष अतदए सवसम सन्म इह जीवोदमनिध्यालने सटय
 निठे जीव समकित पाने ते समकितनीसदहणा नावे हेदकै एकविरह-
 समकित बीजी नियय समकितकै तिहा विवहार समकित कहै
 कर दिव अरिहंत गुरुसु या साधु अटकि हैव ते धर्मकबलीनी प्रसूयी
 आनमगादि नय १ प्रमाथ १ निषेपा ४ करो सह है । एहबी सह
 हणति व्यवहारसमकित कहौ जै ए पुण्यनो कारणकै एहबी कसिगान
 घणा जीवने कपजे छिबे निधे समकित निधे समकितकहैहै एगुनिधे
 देव आपणी आमा जीव निधे गुरुपण आपणी जीव निधे धर्म आपणी
 जीवनी समाव एहबीसदहणा मोचकै ना कारणकै जीवसदहण सदा
 विना कर्मवपे मही एहबी सट सदहणाते निधे समकितकहौ जे । छिबे
 ज्ञान मो स्वरूप कहै है न ग्यानना वेभेदकै एक व्यवहार ज्ञान १ बीजी
 निधे ज्ञान १ व्यवहार ज्ञान कहैहै अन्यमतीना शास्त्र सब अथवा जेन
 आनमें कहा जे विष्य अनुयोग मध्यम गणितानुयोग १ चेतमानवरण
 करणानुयोग १ क्रियाविधि धर्मकथानुयोग ए विवहार ग्यान है अतरंग

उपयोग बिना जे मूच ना करैकर वाते विवहार ज्ञान कही जे द्विजे निधे
 भ्यान कहै छै। बह्व्यजाणे बह्व्यना गुण जाने बहुव्यना पर्याय
 जाणे तिनो साहे पाच अवजीवद्रव्य हयजानोही सता अनं एक जीव-
 बह्व्य निर्देनय करि सिद्धसमान साच मर १ नीचनी आनय हार २
 नीचनी कारण ३ नीचजानय हार ४ नीचमे रहैकै एक वा आपनी
 जीव अनं गुणी अदपी जाने ते निधे ग्यान कही जे द्विजे बह्व्य नी
 ग्यान कहै एतम बहुव्यनाम कहै धर्मास्तिकाय १ अधर्मास्ति काय २
 आकाशास्तिकाय ३ काल एवद्रव्य के सामताके तिनमे ४ अनौचके एक
 जीव धेतनात्त्ववहे' सपादेयके तिन मे द्विजे ह द्रव्यना गुण कहै छै
 धर्मान्तिकायनागुण अदपी १ अचेतन २ अक्रिय ३ गतिप्रदायगुण ४
 अदपी १ अचेतन २ अक्रिय ३ गतिप्रदायगुण ४ अधर्मास्तिकायना ४
 गुण अदपी १ अचेतन २ अक्रिय ३ अवगाहदान ४ गुणकालद्रव्यना ४
 गुणके अदपी १ अचेतन २ अक्रिय ३ नवपुराववतेना अचय ४ पुद्गल
 द्रव्यना ४ गुण अदपी १ अचेतन २ सक्रिय ३ मिश्रण बीयरण रूपपूर्व द्रव्य
 गुण ४ जीवद्रव्यना ४ गुण अनंतदमन १ अनत चारित्र १ अनंतदीर्घ ४
 एक द्रव्यना गुणकहाते नित्ये हुब छै। द्विजे द्रव्यना पर्याय कहै छै
 ते धर्मलिकाशना परत निधे छव १ ईश २ ईश ३ अगुह लघु अधर्मास्ति-
 कायना ४ पर्याय के छव १ ईश २ ईश ३ अगुह लघु ४ आकाशास्ति-
 कायना ४ पर्याय छव १ ईश २ ईश ३ अगुह लघु ४ कालद्रव्यना ४
 पर्याय अतीत काल १ अनागतकाल २ वर्तमान ३ अगुह लघु ४ पुद्गलना
 ४ पर्याय वर्ण १ रंग २ रस ३ परस ४ अगुह लघु सदित जीवद्रव्यना
 पर्याय छै अद्यावध १ अनवगाह २ अमूर्तिका १ अगुह लघु ४ एक
 द्रव्यना पर्याय कछा द्विजे ह द्रव्यना गुण पर्यायनो साधन कहै The
 following extract also relates the characteristics of the
 Jiva शिष्य पूछेछै जे हम सर्व जीव एक शिरोवाही तो हव सिद्ध
 परमानन्दमई दामे छै संसाराजीवकर्म सपद्यापुषी दामे छैने सर्व जुंदा
 दासे छैते किम उत्तर कहै छै जे निधे नय सर्वजीव सिद्धसमान छै
 सर्वजीव कर्मप्रपावी सिद्धसावेछै तिनो सर्वजावनी सता एककैती अमय
 जीवपणि सिद्धसमानके तिवारे अमयभीष किमजाइ न होति वारे
 कहै छै जे अमयने कर्म चोक्काके तेहमी स्वभाव एहवीन छै अन
 आवगईसी जीवना सुखके ते निधे नयकारो ते सर्वजीवसता एक शरीरा
 छै। द्वि नेसत् असत् पच कहै छै यए द्रव्य स्वद्रव्य १ स्वलेम २ भक्ता ३

स्वभाव ४ पक्षे सत्कृताक्षै परद्रव्य १ परत्वेन २ परकाल ३ परभाव ४ पक्षे
असत् है द्विवेक द्रव्यमें द्रव्यत्वेन कालभाव कहें स्वद्रव्यनी मूलगुण
धर्मास्तिकाशनी स्वद्रव्यस्थिर सहाय गुण अधस्तास्तिकाशनी स्वद्रव्यधिर
सहायगुण आकाशनी स्वद्रव्य पुङ्गवमें जीवने मार्गे आपते सहाय गुण पुङ्ग-
वनी स्वद्रव्य ४ प्रकारें खंभ १ देश २ प्रदेश ३ परमाणुए ध्यारप्रकारें अश्रीव-
रपी गुणसहाय जीवद्रव्य ज्ञानादि चैतन्यलक्षणगुण द्विवे स्वत्वेन प्रदमपक्षी
क्षे तिरुहा धर्म १ अधर्मयो २ स्वत्वेन एकजीवना असंख्याताप्रदेश द्विवे
स्वकाल अगुणलघुपर्यायते छ द्रव्यमें अगुणलघुपर्यायते छ द्रव्यमें तीक्ष्णके
सर्वे महिर्मे स्वभावगुण पर्यायते छ द्रव्यमें स्वभाव आपणा गुण पर्याय
कहवाइ तने धर्मो द्रव्य में आपणा द्रव्य १ क्षेत्र १ काल १ भाव ४ के
बीजापांच द्रव्य शान्तयो अधर्म द्रव्यमें स्वधर्म आदि कथारक्षे बीजापांच
द्रव्यनामयोइ महीन आकाशमें आकाशना द्रव्यादिक है १ पांच द्रव्य मयी
कालमें कालनाक्षे पांचना मयी पुङ्गवमें पुङ्गवना है जीवना स्वद्रव्य क्षेत्र
कालभाव ४ जीवने के बीजापांच द्रव्याना तिरुमें मयी इस छ ए द्रव्य मगुणे
सत्पक्षे परगुणे असत्पक्षे द्विवे वक्तव्य १ अवक्तव्य २ पक्ष कहें है हद्रव्यमें
अनतागुणपर्याय वक्तव्य है व्यक्तव्य कहता वक्तव्य मूल कहि वा योग्यप
छ द्रव्यमें अनता गुणपर्याय व्यक्तव्य है इत्यादि ।

End.

॥ इस सर्वद्रव्यनी पक्षसना वड आकाशयो धर्म १ अधर्म २ अवगाहना सुख
वै इस छ द्रव्यना गुण पर्याय सामान्य स्वभाव ११ विशेष स्वभाव १२
ज्ञानयो ज्ञाने दर्शनयो द्विवे सिद्धभगवत रग्यारे सामान्यस्वभाव कहें है ।
अस्ति स्वभाव १ नास्ति स्वभाव २ नित्यस्वभाव ३ अनित्यस्वभाव ४ एक-
स्वभाव ५ अनेकस्वभाव ६ भेदस्वभाव ७ अभेदस्वभाव ८ भव्यस्वभाव ९
अभव्यस्वभाव १० परस्वभाव ११ एइ ग्यारे सामान्यस्वभाव सर्व द्रव्य में न ए
सामान्य उपयोग दर्शन गुणयो द्विवे दस विशेषस्वभाव कहें छ द्र चैतन्यस्वभाव
१ अचेतनस्वभाव २ सूर्तस्वभाव ३ असूर्तस्वभाव ४ एकप्रदेसस्वभाव ५ अनेक
प्रदेसस्वभाव ६ शुद्धस्वभाव ७ अशुद्ध स्वभाव ८ विभासस्वभाव ९ उपचरित
स्वभाव १० पदस विशेषस्वभाव एकवक्षी द्रव्यमें केइ है ए ज्ञान स्वेजाये है
एतल सिद्धभगवान ज्ञानोपयोगदर्शनोपयोग यो लोको अलोको जायो देवा
रक्षा है एइवा अनत गुणो अइयो सिद्धभगवत वै देसमान आपणे आकाश
ज्ञाने सपादेश करो ध्यावैते समकितो जायवो इटा अट कर्म वनदादिके
भय सिद्ध जिनचंदना सभी लो अयाणिये ताको वदेधंद १ कर्मशोग
उपपक्षो ग्यानवृत्तारसङ्गति २ एहिअसद्गुण सोव है एहि अग्निरगु

भाग नैजो निजग्यानादिगुणकर ज्योपर गुणत्याग १ ज्ञानहृदयेवी भविक-
 चरित समकितमूल जगम जमरपद फल लहो जिनवर पदवो मूल १
मवनसुतरहिहो तेरं भलपुद्ग फागुण सास मीटें कोट मरीटमें वसता
 सुष अउमास १ युनिहल खरतरमच्छ सुधिर जुगवर जिनचंद मूर
 पुणपधान प्रधान गुण पावकगुण पवर (१) ६ तास सास पावक विगुध
 समतिसागरगुणवदमकमशस्वशापकगुणी साधुरग जसवत ७ ताससास-
 मीमपावकपवर जिनमत परमत आण भविक मलपतिवीध वाराजसार-
 गुण भाण ८ ज्ञान धरम पावक पवर समदमगुण अगाध राजहस गुरु
 गुरु सकति स जग करेसरा तास तास आगमहवी जैन धरम को
 दाम देवीचद आनदनें कालीयय प्रकाश १० आगमसारोहार यक्ष प्राकृत
 सकृत रूपययक * देवचंदमूनि ग्यानासत रस रूप ११ कही इहा सदाय
 अतिहासिसयल चितममकवेध निज मिनको कालीय पयविष १२ धर्म-
 मिव जिनधर्मरतमविजनममकितवत यक्ष अम १ पदउल्लसययकिधो
 गुणवत १३ तत्त्वग्याममययं यक्ष जीधौ आलावीध निजपरसता सुबलधै
 श्रीता लहे प्रबंध १४ सेकारण देवचद सुनि काली भायाययमणसी
 गुणसी ल भविक लहकोन सिव पय १५ कदक यक्ष गीताक धी मिन
 धी मिन ज्योए पयोम तत्त्वग्याम यहासहित वलो काश मारीग १६ परमा
 गत मवाचज्यो लहज्यो परमानद धर्मराज गुरुधर्मल्लधर ज्योए सुरवह दे १७
 ययकिधो मजरगसु सित पय फागुणमास सीमभार अहतीजतिधि मफल
 लको मन आस ॥ ओ: ॥

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकैऽस्मिन् आगमसारामिध जैनधर्ममतव्यापकग्रन्थविशेषो वर्तते ।

No. 88. श्रावकाख्यानम् । Śravakākhyānam Substance, country-
 made white paper, 12 × 5 inches Folia, 10. Lanes, 10-11 in a page.
 Appearance, old, worn out, writing injured throughout except the first
 four only Prose and verse Not correct. Complete.

A Bhāṣā work chiefly treating of Jaina Moral Philosophy, entitled
 Śrāvakākhyānam. Anonymous

Beginning. ॥ ६० ॥ अथ आठ कर्मणां १०८ प्रकृतियो विचार विषय है ॥ श्री ।
 ते आठकर्मकेहा पहिली ज्ञानावरणो । १ । दर्शनावरणो । २ । वेदना । ३ ।
 मोहना । ४ । आक्रयो । ५ । नाम कर्म । ६ ॥ गोचकर्म । ७ ॥ आठमं चत-
 राय कर्म ॥ ८ ॥ पहिला ज्ञानावरणो कर्म । तिन का पांच प्रकृति । ते
 कहिये है । मति ज्ञानावरणो । १ ॥ युतज्ञानावरणो । २ ॥ अवधिज्ञानावरण
 । ३ ॥ मनपश्यज्ञानावरण । ४ ॥ किंम ज्ञानावरण । ५ ॥ कैवल ज्ञानावरण
 ॥ ५ ॥ ज्ञानावरणाकर्म किसवांथा छे ते कहे छे । सिर्हातशास्त्र वेचें । १ ॥
 कदेवना असमा करे ॥ २ ॥ ज्ञान विषे संदेह बाधे । ३ ॥ कुशमनो
 भ्रमना असमा करे ॥ ४ ॥ शास्त्रसिर्हातनी सुसगा अथवा जे ॥ ५ ॥
 परका दीव प्रकाशें ॥ ६ ॥ मिथ्यात्व उपदिमें ॥ ७ ॥ ए साते बोलीना
 ज्ञानावरणो कर्म बाधे । विद्यावें ॥ ८ ॥ ए कर्मना स्थिति ॥ ९० ॥ कोडा
 कोडा सागरोपमज्ज वै । एह दको जीव संसार माहिं हलें । पहिली
 कर्म केहना सरियो । पाटी गो हटात जायवी । जिनमगडे डाको
 बाधकी नदीसे । तिन एकर्म करी ज्ञान उप जे नही ए ज्ञानावरणो
 कर्म पयु । बीजो दर्शनावरणो कर्म कहै छे ।

The last part of the codex is entirely spoiled and consequent-
 ly not legible.

Colophon. इति श्रीश्रावकर्म + + प्रकृति सम्पूर्णः ॥ ह ।

विवरणम्—पुस्तकीऽधिन् आशककर्तृप्रकृतिविषयकः कश्चिज्ज्ञानधर्मनिर्देशो वर्तते ।

No. 89. **श्रावकातिचारः** । Śrāvakāticāra Substance, country-made
 white paper, 8 × 5 inches Folia, 15 of which the 1st, 2nd, 4th and 8th
 fol are wanting Lines, 2-12 in a page Character, Nāgara Date, ?
 Appearance, very old, torn, worm-eaten Prose and verse. Generally
 correct Complete (except the fol. mentioned above).

A work instructing good conducts to the Jaina ascetics in
 case of omission of their duties, under the title of Śrāvakāticāra.
 Anonymous.

The first part being totally spoiled, we quote here an exten-
 sive extract from the last part in order to make our readers acquaint-
 ed with the contents of the work.

पञ्चतिय अतोसक्ति किथी नहि वृत्तोदरो भविषे। एकामन न कोष
 केवल वेदिथी पार पाथ साते कुथार्थ हिया नहि। द्रव्य मध्ये ए न
 किथी अनमनादिक काय किर्लम विमग्नानमनकिथेय मवर अहीपाइ
 मंकीया नहि। पाटल उरी गती राथी नहि नवचारसी। दोरसी।
 गच सही। मुंच सही। पुनमव। एकामना वै चामना। मोरो
 चामिल ममुख तपन किथी। पञ्चक्याच पारवाचो माया बेमना नवचार
 मथी नही। उचतादिवस चरिमन किथी। विमन दन वाजतप
 हिवरत। अतिचार लागो होये। अमनरतप पावचित्त विलुप्त। वै
 दारअत हुं सिपात। काथे उममयो विच अमिमिनेत तथी होइ।
 मव समीपद मनयहि चामोवन न किथी। मवदन प्रायहित लेवा मुठ
 पन्न चामो नहि। ईवमवसंमसाहसी मापु इति दिनय साचथी नहि।
 वाचना मथना परावर्णना अमुल्यका पंच विधि सिपाय पायो नहि।
 धर्मजान दुल्लजान ज्ञाया नहि। कर्मव्यभिचित्त लीगल दस विमनी
 काउ समान किथी अमनरत पवित्ररु ए चार मेई विवे जिज्ञी अति-
 चार पायो दिवसमाही इह होय ते सवे मन वचन जायावै जरि मिथ्यामि
 दुकर। १। बीयांवार लव अविचार अनमहिम वज बीरिच परलवह
 जी यइवायेस गुजह अजहा भाग नायथी बीरिचापारी घटवै मुचवै
 विमर वै जावइ देवपुजा सामायक दानहीन मवभावनापमव धर्महान्तनी
 विमर जिज्ञी अतिचार पायोदिवसमाही इह होय ते सवे मनवचन जायाव
 करि मिथ्यामि दुकर। २। समवचनकायातकी वती वसतीये बीपु वथा
 पंचाङ्ग धमासन न दिखु लेवा परिक्रमव किथी। बीयांवार विमर
 अतिचार लागी होइ। ते सवे मनवचनकायावमिथ्यामि दुकर। ३।
 जावाइ अह पदवच समसं लहव पच पन काम वासमनबीरिचमिई
 पचमंभाइ मय बीहिम पडिमिटाव करवै मिय पडिमिह वाविस अमन
 व्यतीम अनतकाच बहुबीजा मयच मद्याचारव परिरदादि किथा मोदे
 जावादिन किथा बीरभीवादि विचार ईया नहि चानन दमन मदे
 उतून परोपका किथी इत्यादिहमे विवे अनेरो मयातिपातमयावाद अदम
 मेदुनपडिपच लीम मान माया लीम हान वति अरति इहेमय दुमना
 परपरिवाद माया मयावाद मिथ्याल मय ए अउरी पावजान समावना
 होइ परमाहि मयावना व्याहारे तनपमारे विमा ददा चार्जमारेव मय
 मनीव विमय वेदावच दानहीन मय मावादि दुप सर ददा वतोदा नहि
 उतून दिव विमय निर्मल श्रीकाशीचमामह वैरन म्यानमहित मयम

वीतराग द्वैजि अरक्षमाया। जीव अजीव पुण्यपाप आश्रमवर निरंतरावध
 भय ए भवतत्त्व सद्दृष्टा नहि अथवा मिहति साक्षिना अर्थ निगीदममव
 आवन्ती सासीसाम पछ्यापम सागरीपमवार देवलोका मययेवैक पद्मानु-
 त्तर विमान सर्वार्थसिद्धितया जम्बुद्वीप लवणसमुद्र अमव्यात कालोदधि-
 समुद्र असंव्यात दीपसमुद्र असंव्यात चंद सूर्य चंद्र नव्यत तारा इत्यादि
 विचार यद्दशा न हि । ए सर्वं ब्रत विपद्भुत अनेरी त्रिकी यावकाचार
 अतिचार लागी है ते सबे मनवचनकायाइ करिमिच्छामि दुद्धर ॥

Colophon. इति श्रीयावकातिचारं सम्पूर्णः । शुभम् ।

विबरणम्—यावकातिचाराभिधं कथितुं धर्मनिबन्धोऽत्र वर्धन ।

No. 90. *यावकस्याविकालोचना ।* Śrāvakaśrāvikālocanā Substance, country-made white paper, 14 × 5 inches. Folia, 5. Lines, 19–12 in a page, Date, ? Appearance, old Verse Generally correct. Complete.

A little work in verse treating of some of the duties of the Śrāvakas and the Śrāvikās by the name of Śrāvaka-śrāvikālocanā. Anonymous.

Beginning.

॥ १० ॥ ज्ञानि सुद्धाकर श्रीसेरीसए ।

पास जिथेसरा लामण दीसए ।

दीसए लोमणपासए ।

रगतपङ्क विपर कपुंरए ।

सेवती सुपक्षि मुकविज पति

तिम नल सकट चूरए ।

ए अचक्ष मूरति सकल मूरति आदि कीर न जाणइ ।

मिसुगीरबाथीरदृष्ट आजी

सगरएमवषाण ए । १ ।

विद्यासागरकीर गुह आवीषा पच सयावुं

मुनिवर विद्यामी आविद्यामी यां वभिजिन कांती ।

विकामण्ड गुहपत्रचए ॥ २ ॥

सदीइ जेला पुण्डवेलासिलीयमणि आलीचए ।

गुरराजपोषी ।

चण आनधीन मूकद कारण किम् ।

एकवार आपण ओद मूङ् ।

इमिर्त बहु कुषिए नसि छ । २

अवसरि एणि गुरु फेरि इयया ।

पुस्तक छोडी दीन चेला वडिथा ।

दीर दिया चेला छोडि पुस्तक इति आवर इरपर ।

छोडता + + + + +

ह्वावन्नदीरतणु आकर्षण ।

गोद संवरदिसे बाधील पुस्तक वेगलद ।

गुरुतणु भटा डीयदुद चर । ३ ।

आध्यामहि गुरु आश्रय करद ।

धीरसि पडुभीडिदा अनुसरद ।

अनुसरद निहामु गुरु देखा ।

दीर चेला तव मिथ्या ।

जईरहि आपास इमनि विमोद सल कैलरीर कला ।

एकरहित साधक एक बाराधक मंड आपजगादीया

कल दनइते जिद रदयहुजि गीर ह्वावन बावीया । ४ ।

about the middle of the work 12 bratas (rows) are described. We quote below the following lines from the first and last of them. गोरीलुकादिकवर जमाभवन परतीरुदचण करवर मगल मगाविरद उतावणु मुकाविरद छोदर मिथ्याऽ एकवार करवर जत्यक उपवास १ घसीवार करवर उपवास १० साडि पाडिपर धुला विवर धडी आपडी करादि गलमरी पाराया विवर रवड मनी-क्रियषकादि सेवर । समपवन करिवर उपवास एव फारद १० साध लाभी पाडिबी वडा विवर्ष या विवर पुरमद १ पासत्यादिकुनई गुरु शहि आदीर दिदेवारद पुरमद साधसाधनी नर असूकनु धानीवात दिगुपुरमद साधसाधनीनइवनी असूकनु आहार दिगु उपवास ॥ ११ ॥ पासत्यानई मन्यथा अन्धकरि वडापुरमद । देववादवही मनामपुरमद ॥ धोइर देवर द्रव्य लीगमवर पुरमद मज्जमदीवद्रव्य लीगवर उपवास ॥ अनुजट देवद्रव्य लीग मवर उपवास इति मज्जकापाराधीचना ॥ १ ॥ जहानी वृथयादिए दिइव विराचना इरेव सामारकभा ३ मे अनिदहातिकथ

वा शेषा । एतौ अथात युवायुवनमपति नि.कारस्य मघ + १ रिमट एतौ
 अन्वयीकृते एकाक्षरः एतेषां गाढपौष्टने आक्षिप्त १ एतेषां उपद्रवे उपवास
 पंचेष्टौ मंघले पुरिमटा पंचेष्टौ अन्वयीकृते आक्षिप्त पंचेष्टौ गाढपौष्टने
 उपवास प्रदीप्तिपंचेष्टौ उपद्रवे उपवास । दपंच पंचेष्टौ उपद्रवे उपवास
 १० घोडासवारा लापरडं उपवास २ मंघाह मूकवर उपवास १० एकवार
 अणगलपाया पावरस मुच्छंतडं संतापवर उपवास २ पावपेष्टया विभीषा
 उपवास २ नली अणगल जल पट्ट जघन उपवास ४ मध्यम वीवर
 उपवास ६ उत्तुष्ट वीवर उपवास १० आम्हा मुकाविहिरं जघनच आक्षिप्त
 घण्टी जनी मुका विवर उपवास २ अतिशारारोपण आक्षिप्त एक १
 नासावेष्टे उपवास २ मगुमादिक छेदने उपवास । १० । ग्रापदाने
 उपवास १ पाळ वड । कोडीनाघरा जोशकुल एवशी उणजल । उणच
 सामणनावरड अणमी धिगार घन अद्यमध्य दाल वड सुलुधानदलवर
 पाडवर लरडवर ककरडा ह्यालवर सेवमूत्रिकरिवर । पुजवर आगर
 दिवर कीर कुघालवर । ककासाभरडवर । लीष फीठवर । लुका-
 शीर्थत्यानवर प्रत्येक अघन्यत । उपवास एक उत्तुष्टप्र प्रत्येक । उपवास
 १० कमिनाशन आंयधकरिवर सेवलील उधाहामाळंवर । वरसाडरं
 दोरु अण्टी कर । वासीगारिया एवर । वासीकाय धापर । वासी
 ह्याधधपर । अडलामाहा कर अणघ्याअवधधीवर । रात्रि
 स्नान अंधालकरवर । भरटी कुवल पूडा अणपूर्व जवर पाटलाता बकि
 मूकवर सूदनी गमवरा जया मभात ज्ञानवर एत्यादिनि धंसव्यापारि
 प्रत्येक १ जघलड जघन्यत सु उपवास २ मध्यम छ प्रत्येक उपवास १
 उत्तुष्टप्र प्रत्येक उपवास १० इति प्रथमाष्टत्रतालीचना । १ छ ॥ श्री
 + + + + + + +
 अतिथिसं विलामत्रत अतिथिसंविहो + - + निससति भंग अक-
 रणे प्रत्येक उपवास १ तदवीवावेगु आक्षिप्त साव्यान्यालि यड लनेगु देव
 पूजादि आहारदि द्रव्यं सवित्य विष्णवादी एकवार भंगे पुरिमट बहुवार
 भंगे पुरिमट इति सादमत्रतालीचना । १२ । -

End.

किं वडुना शेषास पापनिवर्ततो शरीरे नात्य त च पीडते आत्मापि पिय
 पारामर्षपात्रितं पापे नष्टाग्रहा मिष्टा दैव विमेष विराधना पावावेवाया-
 पुरिमट धिका न पुना वा । यद्यप्यति साध्यायत उ पोल्यादयति १८०
 सकायड पट्टवर ५०० सकायपट्टवर ॥

Colophon. इति यावकशाविकाश्रीवना संपूर्णा ॥ कः ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् यावकशाविकाश्रीवनानामकः कपित्थैतयावकशाविकाधर्मनिबन्धो वर्तते ।

No. 91. उपदेशमाला । Upadeśamālā. Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 21. Lines, 13 in a page. Character, Nāgara. Date, 1783 samvat. Appearance, old, writing injured in parts Verse. Generally correct. Complete.

A little work on instructions as received from the Jina, in *Prākṛita gāthās*, by Dharmadāsa Gani, complete in 54½ verses.

Beginning. ॥ १० उ तमः ॥

नमि स्य जिण वरिंदे । इदं नरिंदं जिय तिसोचगुद ।
 उवएस माखमि एमी दुवामि गुदपवएसिं ॥ १ ॥
 जगवुवामि भूत । उममो विरोतिचीचनिरितिवुद ।
 एमी लीगाइमी एमी चकु निहुचय ॥ २ ॥
 संवच्छरमुकभजिची । हनामा वड्डमाय जिचवदी ।
 इय विहुदिवा निरसची । जइ जएउ वमावेसं ॥ ३ ॥
 जइना तिलीमनाही । विमइइ वहु चारं चसरिम जिचय ॥
 इय जीवत कराइ एय खमा सुन्न माहुय ॥ ४ ॥
 मचइ जइ चालिउं जइ वड्डमाय जिचवदी ।
 उवसगामइची हि वि मरुजइ वायगुजाहि ॥ ५ ॥
 भदो विचीय विचउ पटममय इरो समममु चनाचि ।
 जाचतो वि तमलं विमिय च हिउउ सुचइ सुन्नम् ॥ ६ ॥
 लं चाचवेइ राया । ममइउ त मिरिच इच्छंति ।
 इइ मुरजम मुद भविच कयजलि उठेहिं सो चय ॥ ७ ॥
 जइ मुरजवाचं इंदो मइगय मारा मयणे जइ चदी ।
 मइ य एयाच नरिंदो वचम्स वि मुद तइ चंदो ॥ ८ ॥
 नान्ति मदिपाळी । न मरा परिमवइ एय मुद उवमा जंरा
 पुरउ काउं ।

विहरति सुचि वडा लीवि ॥ ९ ॥

पदिबुद्धो ते अस्मी । जुगपद्वाप्यगमो महुरवङ्गी गभिरभिर्मयी ।

उभयसं परोच आयरियो ॥ १० ॥

अपरि सीमी संगहमीली अभिगङ्गमरु अ ।

अविकं वचो अचली पसतद्विषय गृध्र छोड ॥ ११ ॥

कइ आवि जिण वरिंदा पञ्चा अयामय रं पई दात'

आवरिएहि पवयचं धारिजइ संपयं सयलम् ॥ १२ ॥

अणुगणए भगवद । रायमुद्यताविदेहि ।

तइवि न करेइ साथ परि अइ तं तइ मूणम् ॥ १३ ॥

दिष टुफि अण दुसगात्त अभिमुद्दा अजवंदण अजा ।

निन्दइ आसणगहण । मीवित सल्ल अजाण ॥ १४ ॥

वरिसमय दिक्खि आए अजाए अजदिच्चित साइ ।

अभिगमय वंदण मंससणेण विषएण सो पुत्तो ॥ १५ ॥

अमी पुरिसअमवी पुरिसवर दीखित पुरिस जोडे ।

वीएवि एइ पुरिसो किं पुण लीगत्तमी धम्मे ॥ १६ ॥

सुवाइअसुस रवी तइआ बाणारसिइ नयरीए ।

अत्ताउइअससहिंअ । आसि, किर दववतीर्थ ॥ १७ ॥

End.

धम्मालोकाममुपखे सु अन्स भवो अहिं रसइ ।

वेरगयिग वरिंअ न इम सल्लं मुद्धिवेइ ॥ १८ ॥

सजमनकालसाय । दीए कइ न छोड करमुद्दा ।

संविग्गपखियाचं । अत्ता केसिचि मायोचं ॥ १९ ॥

सौजनपगरणमिचं । अमी जाउ गठ जमी कसुस ।

भयजणिय वेरणं । जाजणिय अवंत संसारी ॥ २० ॥

कप्पाचं सुवअयाचं । उवसमेण उवगच्छइ इमं सव्यं ।

कप्पमलचित्ताचं । अइए पासेण भयतम् ॥ २१ ॥

उभयस मासमेध वी पटइ सुणइ कुणइ वा हिउए ।

सी काणइ अपहिंअ । काणइ सुहं समावरइ ॥ २२ ॥

वंतमच्चिदामससिगयं । निहिपसपटमकुत्तरायनामिचं ।

उभयसमासपगरणमि अ मोरइ हिउट्टाए ॥ २३ ॥

जिअवयअकपकउ । अयेगसुसल्लसालवित्तिमी ।

तवनिअमकुसुसगुच्छी । सुणइ + + + वंअची जयइ ॥ २४ ॥

जग्यासु साहसैरग्निवाचं । परलोमपतिशतं च ।
 संविष्टं पसियाचं । दानदायकं सदाचरं ॥ ३८ ॥
 इयं धर्मदासगाथिका । जिह्वयश्चुवणसञ्चयमा मालाए ।
 मालिन्ध निविद्धकुसुमा । कर्णया मुसोमवगमसु ॥ ४० ॥
 संतिकरी वृद्धिकरी । कल्लाणकारी सुसंगलकारी य ।
 होठ कङ्कय परिष्ठाए । लङ्ग य निम्बाणफलदाइ ॥ ४१ ॥
 इच्छ समपद इच्छमो । भावा उवएस पसरणं पगयं ।
 गाहाचं संविष्टं । पचसया चैव आलोसा ॥ ४२ ॥
 जावइ लवणसमुद्धो जावइ नकुलमडित मरी ।
 तावइ उवएस माला जयमिष्टि दीवरा होइ ॥ ४३ ॥
 चरुउरविंदुमावा मलाहोच च जं मए पडियं ।
 तं सुमियवं जामिष्टि (१) सोहियव पयतेय ॥ ४४ ॥

Colophon.

इति शोषपदेशमाष्टाप्रकरणं समाप्तं ॥ अथ १७४९ वर्षे फागुण मासे
 ज्ञापयते । अठ्ठम्या सुमीवाते सुकलपंडितश्रीरोमणि पंडित श्रीप्रयोग-
 षडशियपंडितश्रीप्रेमहंसश्रियगणेशश्रीमीतहंस सत्श्रियसुनिप्रतापहंस
 लिपिकता आचार्ये शोपग्रावतिनगरे । जाडिस पुसस दिवा जाडिसे
 लिखतं मया । यदि सुधे अथर्धे वा मन दीपो न दियते ॥ १ ॥ दुर्भ
 भवतु ॥

The following extracts will show the nature of instructions imparted in the above work.

जं जं समर्थं जीवो आविसइ जेच जेच भावेच ।
 सो मणि तेमि सुहासुहं वंचए कण ॥ १४ ॥
 यही निरीवयारी अविचोउ गविउ निदवचामो ।
 साह अचख दरिद्रिउ अचमि नदकिजधं लहियं ॥ २० ॥
 दोसंति परमघोरावि पवरवण्यभावि पडिमुहा ।
 जइसो चिन्ताइ पुनी पडि मुकोसुमुमाए ॥ २८ ॥
 आहरेसु सुहेसु आरमावसहेसु काचर्थमुं च ।
 माहुच जाहिगारी अहिबारी अचक्येसु ॥ ४० ॥
 दोससयमूलजाने पुच्छरिसि विवजियं अरुवैतं ।
 अर्थं बहसि अचत्यं कोस निरत्यं तर्षं चरसि ॥ ४१ ॥

वद्वर्धनमारचसेदुष्कात्र कात्रपरिग्रहे नयि ।
 तं जह परिग्रहद्विष्य जह भयोती नयं पर्वधी ॥ ५२ ॥
 रावकु^२सु विजाया भीया करनरणाग्नमभवसद्दीप ।
 साक सङ्गति सख्यं निषयाणविपेसपेसायं ॥ ५६ ॥
 ते पद्मा ते साहु तेसि नमी जे अकजपङ्क्तिरिया ।
 धीरा वदमसिद्धार परंथि जह मूलमदृगुणि ॥ ५७ ॥
 विसयामि पंजरमिव छोए अतिपंजरमि निस्तमि ।
 सोहा व पंजरगवा वसंति तवपंजरे साहु ॥ ६० ॥
 जो कुण्ड अण्णमायं गुदवपयं नय सङ्गद अण्णसं ।
 सो पक्षा तह सोचद उवकोसघरे जह तवधि ॥ ६१ ॥
 परपरिवादमद उवद ववदीहिं जीहिं जीहि परं ।
 ते ते पावद दोसे परपरिवाद उह अवप्पी ॥ ७२ ॥
 सख्यं मर उहिं अह सुंदरेहि कारणगुणो विधीएहिं ।
 पत्तहायत वमयं सोसं चीएह आयरित ॥ १०४ ॥
 भीगे अभुजमाणे विकेद मीहा धंडिति अहमई ।
 कुवि उहारे दिनदला जण्ण दमगुंण ॥ १२२ ॥
 भवसयसङ्गदुलहे जाह जणमरण सा गुहणारे ।
 जिय वयणमि गुणायरखणमवि सा काहिसि पनाय ॥ १२३ ॥
 जं न सङ्गद सख्यं सखुण विजं न एह सेवेगं ।
 विसवमुहे सुवर जइसो दीघो रागदीसायं ॥ १२४ ॥
 ती नहुगुणनासायं सखासपरितगुणविद्यासायं ।
 नह असमानंतल्लं रागदीसायं पावायं ॥ १२५ ॥
 एह छोए आयातं करंति गुणा सवे ।
 पसवति अपरलोए सरिरमचोमए दुस्को ॥ १२७ ॥
 धिही अकळं जं जाणतोवि रागदीसेदि ।
 कण मरलं कहुअरसं त चेव निविण जोवो ॥ १२८ ॥
 को दुपलं पाविजा कखवि सुसेदि विष्ठीउ कुजा ।
 कोवि न खडिज मुखं रागहीसा जाह न जजा ॥ १२९ ॥

No. 92. उपदेशमाला । Upadesamālā. Substance, country-made white paper, 10×4 inches. Folia, 20 (of which fol 1st is wanting). Lines, 8-13 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, old. Versè. Generally correct. Complete.

Another copy of the work described above.

विवरणलूकपूर्वम् ।

No. 93. करलेखालक्षणम् । Karalekhālakṣaṇam. Substance, country-made white paper, 13×5 inches. Folia, 5. Lines, 6 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1783.* Appearance, old, slightly worm-eaten and torn in parts Verse. Generally correct. Complete.

A little work treating of different marks on the palms of hands of a man indicating fortune by Śrītilloka Śī, with interlinear explanatory notes in Bhāṣā.

Beginning. श्रीमद्विद्वत्देशव भवः ।

विवरणलूकपूर्वम् ।

वदित्वा परिहृते सिद्धे चायस्य सव्य माह य ।

संविदेव महत्वं करलेखालक्षणं दुष्टम् ॥ १ ॥

पावकलाहावाहं मुहदुर्गं जीवियं च नरवं च ।

रिहाति जीवलीय पुरिषो महिनाह लाचियद ॥ २ ॥

आत पुतं च धवं कुलधवं रीदधनवपति ।

पुत्रमवधायिष्यति पुत्राणि कर्हं रिहात ॥ ३ ॥

दादियदये पुरिषावं सखचं वामंमि महिलाय ।

रिहात मुक्त निज्वाहट च तोषयचं भवद ॥ ४ ॥

कातच इती भंमुलि पुरिसमहितादयं पयत्तेय ।

कुमार कृष्यच जरायु जाच मुह दुख मंपति ॥ ५ ॥

बालगुर्वमि जाचमु तत्राभिमंनिर्ममतरयचमि ।

ममत्रमथामियचंतर् पयमि तदवचचं दुखं ॥ ६ ॥

* For on the recitation of the colophon this appears to be the date of original composition

પવ્વાણામિય મદં । આમિકણ્ડીય ધંતરં ધર્મિન ।
 અશ્વિદેસુ ય ધર્મસુય ધર્મસુ મયા સહો હોર ॥ ૭ ॥
 વિરભં મુલિ ધર્મરહિત । ધર્મસંવત ધર્મગુણી હોર ।
 ના + + મગુલિ ધર્મો અધર્મો અસમંગુણી અધર્મો ॥ ૮ ॥
 ધર્મકલ્પમરણપુત્રો અભિવંધો યત્ત ગિત્તિ રેહાત ।
 આધરણવિવદ્ધમાગો પચા મદ્ધ ચ લહદ ॥ ૯ ॥
 મદ્ધ પિદ્ધાદિં સહિત । રતાદિ ધ રિદિસંજુદ હોર ।
 કલ્પદાદિં રેહાદિં મદ્ધાત્રી મૂલમંત ચિત ॥ ૧૦ ॥
 મધિવંધાત રેહા અંગુરુપરસપીય મધ્જગયા ।
 સા કુલ્પદ રિદિગુણ વિગ્રાણવિવમતં પુરિસં ॥ ૧૧ ॥
 મધિવંધાત ધર્મશા પર્સપીયજા અદ્ધગયા રેહા ।
 મદ્ધ મધુ સમાદ્ધ કલ્પવંતં મિદ્ધમં તત્ત ॥ ૧૨ ॥
 હોદ્ધા જાગ દોહં કલ્પવંતં મદ્ધવં મદ્ધદાપ ।
 દિગ્રાદ્ધ જાણ દિગ્રં જાણ સુભિગ્રં અ ભિગ્રાપ ॥ ૧૩ ॥
 મધિવંધાત ધર્મશા સંવત્તા મધ્જિમંગુણી રેહા ।
 સા કુલ્પદ ધર્મસમિદ્ધે દેશજાથં અ ધર્મરિયં ॥ ૧૪ ॥
 અલ્પકિયા અપુકિયા અપ્પકિયા તદ્ધા અવિલ્પિત્તા
 ધર્માવિ લદ્ધરેહા મદ્ધજાં કલ્પજાધીસપી મધીયા ॥ ૧૫ ॥
 વિપ્પાલં વિપ્પકરો રજ્જકરો ચ્ચતિયાર્થં સા રેહા ।
 મદ્ધસાંધં અલ્પકરો મુલ્લકરો મુલ્લદગ્ધાર્થં ॥ ૧૬ ॥
 મધિવંધાત ધર્મશા કલ્પિદ્ધિજાતિ જા મયા રેહા ।
 સા કુલ્પદ અસસમિદ્ધિ સિદ્ધિં મદ્ધવિતસંયુતં ॥ ૧૭ ॥
 આ મધિવંધ ધર્મશા સંવત્તામધિયંગુણીરેહા ।
 સા કુલ્પદ સત્તવાદ્ધં નરણપસપ્પજ્ઞિયં પુરિસં ॥ ૧૮ ॥
 કાર્મગુણીદિં રેહા પર્સપીયં અંધિલ્લણ જલ્લ મયા ।
 અલ્પકિયા અપુકિયા ધર્મિયાર્થં સંવંત જિયદ ॥ ૧૯ ॥
 વોસં તોસં જાલ પપ્પાસં સદ્ધિ સત્તરિદ્ધિદ્ધિ ।
 મદ્ધુદ્ધ કલ્પકાદિષાત । પર્સપીયો જાવ જાણિજ્ઞા ॥ ૨૦ ॥
 ધર્મલ્લમમાતસરિયા વિલ્પિત્તા મંસજાલ સંપુત્તા ।
 વિલ્પિદ્ધા જલ્લ રેહા ધર્મકલ્પસમિદ્ધિયા હલ્લે ॥ ૨૧ ॥
 પાર્વતિ પત્તમરેહા દ્ધા જા હલ્લિ પત્તમસંકાસા ।
 અલ્પકિયા અલ્પિયા અલ્પિયા કોમલા જલ્લ ॥ ૨૨ ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् सानवकरणसंस्थानां शुभाशुभलक्षणिकी वर्णनं । ग्रन्थोऽयं प्राकृत
भाषाकन्दसा निबन्धः ।

No. 94. कर्मविपाकः । Karmavipākaḥ. Substance, country-made white paper, 13×6 inches. Folia, 39. Lines, 9 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn out and writing injured by black spots in most parts. Verse and prose Generally correct. Complete

A work on the effect in afterlife of human actions and their varieties, entitled Karmavipāka, by Śrīcanda.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीरुद्रदेवाय नमः ॥

सिरि बीर जिधं वदित कर्मविपाकं समासुत बुध' ।

कीरुद्र जिण्यं देवयं जीव तो भद्रप कर्म ॥ १ ॥

पदे १ विद २ रसपरा ४ १ च उहा मोचमस्तु दिङ्गता सूख पगडा
अष्टउत्तर + + १५८ अष्टमस्तु सधि १ इह नाथ १ हंसवावरण १
वेध १ मोहा ४ पण्य ५ उनाम ६ जीवाणि ७ विन्य ८ नव ९ इ १
अष्टवीम २८ अष्ट तिस ससय १२४ पण्य ४ विह १० मद्र १ सुख २ उहि
उमण ३ केवलाणि ४ नाणाणि तत्य मद्रगाणे २८ वंजय वपय चउहा
मनययवविचिंदियचउहा ४ अत्यगाह ६ इहा ६ धारणा ६ करण ५
माथमूहि १ वहा इहा अष्टवीम भय २८ चउ दसहा धीमहा वपुष ५
अकुर १ उमी २ सम्य ३ साद्व ४ खलु सु पत्रवसिष ५ ४ पमनियं ६
अंगडं ७ सत्त विण एम पमिवजा ६ पत्रय १ अकुर २ पय असवाय ११
+ + पठवणि ५ तटय अष्टवगा ६ पाटुड पाउड ७ पाटुड ८ गत्य ९
पुयय १० समसासा ७ The following are the divisions of the
Abadhynāna. अष्टममि वद्वमापय २ पठिवार १ 'यरविहा वहा उही
रिउ मद्र १ विरुस मद्र २ मणनाथ ४ केवल भेग विहा दाहपसिं अकुर
+ + वद्वय चक्कुस्तु तत यावरणं दसयचउपयमिच्छाविलिसमदेववा
वरण अचक्कु दिङ्गि १ अचक्कु २ सीसेदिय ४९ उहि २ कावलेहिं च ४
दसय मिह सामन्न तम्सावरणं तयं चउहा १० मुहपकिवीहा निहा १
निदाय मणिहाव २ दुस्कु पकिवीहा पयलाहि उवविहम्स पयल पयलाउ

४ चकमउ ११ दिव चित्तियलकरणी यो णही ५ चदरक्खि भववला
मङ्गलित खग्गधारा निद्वणं दउद्दठ वेयवीय १२ उमंरा सुरमण सय
१ मसायं च तिरिय नरणदं भच्चवमीहनीय दुविहं दसणनरणमीहा
२२१ दंसणमीह तिविहं ६ मणं १ मोसं २ खहव मिच्छत्तं सुउ १ चड
विमुहं २ अविमुह ३ यं हवइ कमसो १४ जिण १ अजिण २ पुत्र २ भावा
४ सब ५ सवर ६ वंव ७ सुख्क ८ निञ्जरणा जेणं मद्दइ तय सम्मखकइ
याइ वड्ढेय १५ मोसा न राग दीसो जिण धम्मे च तमुइ जहा अणं
नालियर दोव भण्णो मित्त जिणधम्मे वोवरीयं १६ मोलमस कम्माय १६
नवनो कसाय ८ दुविह अरित सोद्धिणियं २ अण १ अप्पञ्चकाणा २
पञ्चखुकाणाय ३ संजलुथा ४१७ जाभीय १ वरस २ चउमास ३ पखुक्का
४ नरय १ तिरिय २ नर ३ अमरा ४ मणा १ ण २ सम्मविरइ ३ अदुखाय
अरित पायकरा १८ जल १ वेण १ पुढवि ३ पव्वय मइ सरिसो चउविह
कोहो तिण कलया कइ ० इय ३ सेण यंभो भवमी माणं १८ माया वमे
हिं गोमुणो १ मिंदुसिं ३ अण्णसिम्भ ममा ४ लोहा इण्ड १ खंजण १
कइम ३ किमिगग ४ मारिणो ०० अण्णदना हीइ जिण हास वज २
अरइ सोग भय उण्णस निमित्त ममहावा ता इइहासाइ लीहनीयं २१
The first chapter is finished in 60 Gāthās followed by
the Colophon इति प्रथमं कर्कविवाक्यम्. The Second chapter
begins—

तह पुणि मो वीर जिणं अहं गुण वायेसु सयल कयाइं वंधू १ दउ २
दीरवयं ३ मणा ४ पंचाणि खविवाणि १ मित्ते १ आसय २ मोसं ३
अविरय ४ ईसे ५ यमग तो अयमने ०। नियति ८ अनियति ८ सुहमुइ
१० वसम ११ योण १२ सजोण १३ गुणा ४ २ ०

Ends as विसुधरे ०१ खउ अण्णरिमे तेरस १३ सणय ३ सतिग ३ जमा १
अर्त्तं १ सुभग १ जिवा १००१ पण्हिंदिय १ मायासाए अगयर ११ वेउ ४
११ पध अण पुण्वि १ विवावा वारस वरस समयं समयंमि ओ खणित्त
पलासि सिद्धिं द्विं वंदियं इतं वीर ४ १४ ॥

The Colophon of the second chapter is—

इति श्रीकर्मभग्न मलम् ॥

The Colophon of the third chapter is—

इति श्रीब्रह्मानिम्बमलम् ॥ It contains 15 Gāthās. It begins—

बंध विहाय विमुक्तं बंदिय सिंगी बद्धमायजिण्यंदं ।

मद शार्ङ्गम् ६१ बुधं समासत बंधसामिन् ॥ १ ॥

मद ४ इंदिय ५ काए ६ जोए ७ देव ८ कसाय ९ नावेसु ८ ।

संजम ७ दंसय ८ लेसा ६ भय १ समे ६ सद्रि १ बाहारे ॥ १ ॥

And Ends—

सद्रिम् १४ लङ्ग अपूर्वा ११४ असद्रि ११७ मित्यसमा सामधि असद्रि

१०१ सद्रिवङ्गम्स भंगी अथाहारी ११२१०८४७४१२४ ।

दुसु ७ तिसु ४ मुक्काद ११ गुथा अउ ४ अग ७ तिर ११ नि बंध सामिन्

देविंद नुरनिहिच' नेच' कम्म' ल्यपं सीउ' ॥ १४ ॥

The Colophon of the fourth chapter is—

इति शीवदमौतकाव्यनुर्गः कर्मबंधः समाप्तः ॥ श्री. ।

The fourth chapter begins—

नमिय जिण जिण १ मयाण २ गुब ठाण ५ अउम ४ । जीम ५ लेसाउ

६ धंय ७ अवरु ८ भावे ९ संखिम्माद १० किमवि बुद्ध' ॥ १ ॥

अथमं जीव ना ज्ञान नामानि—

इह सुद्धम् १ वापरिगिदि २ वि ३ ति ४ अउ ५ असद्रि ६ सद्रि । पंवेही

७ अपज्जाता पज्जाता कसेय अउदस १४ जिण हाया ॥ १ ॥

अथ जीवस्थानेषु गुणस्थानाणां—

वापर १ असद्रि २ किमवे ३ अपज्जि ५ पठम १ विद्य १ सद्रि अपज्जमे १

अजयत्तु असद्रिपत्ते १ सङ्गुथा मित्य' सेसेसु ७ ॥ १ ॥

अथ जीवस्थानेषु योगानां—

अथ तेष्वेवोपयोगानां—

जीवस्थानकेषु सिम्सा पट्कं कथयति—

जीवस्थानेषु बंधादिष्वनुर्गं In this way the subjects treated of in the 4th chapter.

After the fourth chapter the following Colophon is to be found.

(1) इति इतकं पधमं अद्यत्तं ॥ ५ ॥ श्रीरम् १

The concluding verses are—

जी जन्म अपविपुद्गी अत्तो अप्यागमये वदुत्ति ।

सं अमिदय बहसुथा पुंसेचय' परिकरं ७ ८ ९ ॥

गहमं सरीषंदं महत्तरी मवापुमारिण ।

टीकाद्वयं निपात्य एवमाहोर्ध्वं नवद्वयम् ।

॥ सत्तरी सप्तचाः ॥ ६० ॥

विवरणम्—कर्मविपाकाभिधः कर्मविषयको जैननिबन्धविशेषः ।

No. 95. क्षेत्रसमाससूत्रम् । Ksetrasamāśasūtram Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 17. Lines, 3-12 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1870 Appearance, very old, torn, slightly worm-eaten, writing injured throughout, (the first and second folia have stuck in such away that they can not be easily separated). Verse Generally correct. Complete.

The writing being injured the MS can not be properly examined. However on a cursory look it appears to be a work treating briefly of the sacred places of the Jinas.

Colophon. इति श्रीदेवसमाससूत्रं सम्पूर्णम् । सवत् १८७० मिति श्रावण वद १९
शनिवासरे लिखत गोलावन्देव पठनायम् ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् क्षेत्रसमाससूत्र नाम कश्चिन् जैननिबन्धो वर्तते ।

No. 96. कुमतिव्यापनचर्चा । Kumatiutthāpanacarcā Substance, country-made white paper, 16×8 inches. Folia, 7. Lines, 5-13 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old, slightly torn in small portions. Prose. Generally correct. Incomplete.

A work on correcting the sinful mind. Anonymous.

Beginning. कुमती उद्यापय चरचा लिपने ॥ मनोमतिभूतो प्रदण्ण करे हे ।
 तिणको मति दूर करे कुं जैनमतोक है ॥ दुट्टि यो कहै इवती स था
 गममानुं थीर आगमनमानुं सो प्रत्यक्ष स्यावादो है ॥ जिन आत्माकिइ
 उपधाप कहे । इष कालें वर्त्तमान पैतालोस आगम जो न मां नेति
 ये वचोस भी न मान्या । फेरजो अउदै पूर्वधारी ।

श्रुतिकेवखीयुष प्रधानशुष श्रीभद्रवाङ्मनामो कति निर्गुणप्रमुखसंपन्न मां
 ने तिने वचोसभी न मान्या ॥ उसकुं पूरुष गुम्फुं केसा ध्यान कुपया ।
 जिय सेते वचोस साचा जाण्या । थीर भूठा जाण्या तब कुकहे आरी
 सरधासुं वचोसभी खेखी मानुं थीर न मानुं तर उसकुं कह्या । तें
 मनोमती है जैन मतीहीन नहो । तरो सगतकरथे बाधा वा पडा ।
 असय सजीवधणु ॥ संसारेमें रजबडे है कहता है में वचोसमानुं वचो
 सां मां हेतौ नदीमूत्र भी गिख्या है । श्रीरुनदी सूत्रमां है प्रायें पैतालोस
 काभी नाम लीप्याई सो तें उद्यापय तब नदीमूत्र भी उद्याप्यो तबवती
 सतें कहां मांया ते प्रत्यक्ष स्यावादो उह्या को स्यावादो उह्या फेर नदी-
 मूत्र माछे अउदै पूर्वधारी श्रुतिकेवलीकावचन सूत्र कथा मानवीम्य
 कथा श्रीरुने निर्गुणप्रमुख श्रुतिकेवलीकाव चूत प्रायें सब उद्याप्य
 तब तें नदी मूत्र कहा मान्यो तथा श्रीभगवती मूर्ख १५ में अतकें उउदैम
 सूत्रलो खलु पढ़नी ॥

End. नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकैऽस्मिन् कुमतिउद्यापनवर्थाभिध. कश्चित् जैननिबन्धी वर्त्तत ।

No. 97. गच्छाचारप्रकीर्णकम् । Gacchācāraprakīraṇakam Sub-
 stance, country-made white paper, 10 x 4 inches Folia, 7. Lines, 2-11
 in a page Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, old. Verse.
 Generally correct. Complete

A little work in Bhāṣā verses on usages as observed by Jaina
 Gacchas or religious assemblies, as laid down in the sūtra, under the
 garb of instructions to Gautama; complete in 136 verses.

। ૧૦ । ગમઃ શ્રીકોતરાદાય ।

અમિતવ મહાધોરં તિથ સિદ્ધ ગર્ભમિદં ।

મહાભારતં યજ્ઞાધારં કિંચીં છદ્ધિરમી મુષ્મસુધારાત ॥ ૧ ॥

અથે મી ગીચવપાપી યે સન્ન્યા પટ્ટદિયે ।

તત્ત્વશ્ચ સ્વ મિત્તામં મપદ્ધ માવ પરં પરાં ॥ ૨ ॥

જામદગ્નામદિવપક્તં જામમુષ્મશ્ચરંપિ તા ।

મન્ન્યા પદ્ધિત્વ તત્ત્વ મન્ન્યમમાન્ન્યા ચા અમા ॥ ૩ ॥

મીમા જાત્તમમાન્ન્યા તિમ્બાદ્ધ્યા જામથ ।

પિત્ત્વા શોક્તિર અન્નેદિં મહાવ માગાવમાદ્યં ॥ ૪ ॥

અન્નમમુષ્ય યાદેતુ ધ્વોરધોર તવા દ્યુષં

જાત્તમહં દેદ્યુત તથા ચરિષં સમુષ્મને ॥ ૫ ॥

શોરિયથંત ધોવથ સમુષ્મસિયેષ ।

ગીચમા જર્મં તત્ત્વયે પાર્થ પાપી મુદ્ધનેષ તિદ્ધિ ॥ ૬ ॥

તદ્ધા તિગુથ ચિદ્ધાદેતં મન્નં મન્ન્યા પદ્ધિત્વં ।

વસિન્ન તત્ત્વ જાત્તર્મ મીચમા મંજડે મીચી ॥ ૭ ॥

મંડો જાત્તર્મને દ્યુષં દિદ્ધિ જાવ મુ જત્તર્મ

મુચિર્મં દે મન્નદ્ધા તંમા તંત પરીચયે ॥ ૮ ॥

મપદ્ધનુ દેદ્ધિ તિદ્ધિ મૂરિં અન્નપદ્ધિયં ।

વિષા તિષ્ઠાવ અન્નયે મુનિ તંને તિષ્ઠામયા ॥ ૯ ॥

મન્નદ્ધા જારિ દુષ્ઠીતે જારંમંતુ વરતય

મીઠ જાદ્ધ પદ્ધિવદં જાદ્ધકાવ વિદ્ધિમદ્ધમ્ ॥ ૧૦ ॥

મૂળગર મુષ્મમદ્ધં કીમાચારી ચિરાદ્ધિય ।

અદિદ્ધાલીઅર્થં ચિષં ચિષં તિયાદ્ધપગાયથ ॥ ૧૧ ॥

Definition of a Gaccha.

મંકલેપેષ મયે મીમા શત્રિથ મુદ્ધસેકર્થં ॥

મન્નદ્ધા લક્ષ્યં ધોર મંકલેપેષં ચિષામદ્ધે ॥ ૧૦ ॥

મીધ્યોદેષુ મુચિયો જાત્તર્મસિ દદ્ધાવ ।

અન્નલિય ચરિષેષ અર્જં રાયદ્ધોષ વિવન્નિય ॥ ૧૧ ॥

તિદ્ધિવિષ અર્જં પટ્ટાયે મમીદ્ધકમાદ્ધ જોન્દિય

તિદ્ધિવિષા તંથ સિદ્ધાન્તો જ્ઞાત મલ્યેષ કેવલો ॥ ૧૨ ॥

માર્જિ અન્નદ્ધિ પરમલ્યે મીચમા અર્જયે મવે ।

તદ્ધા તે તિવલ્લિયા દોમૈ પન્નદાય મી ॥ ૧૨ ॥

गोपत्यय वयस्येनं तिम ह्याहलं पिर ।
 निविकपीपमकिञ्चा तत्यायं यं समुदमं । ४४ ॥
 परमत्मी विभंभीतं अमिपरसायणं यत्तु तं ।
 निवियं कंभतंमारे मत्त विंसी अमयच्छसी ॥ ४५ ॥
 अगोपत्यय वयस्येनं अमिदंयि न सुटए ।
 लेख न तं भवे अमयं कं अगोपत्य देमियं ॥ ४६ ॥
 परमत्तत्त न तं अमयं विभं ह्याहलं कत्तु तं ।
 न तेष अत्ररामरा ह्म्या तत्तत्तत्ता निदयं वए ॥ ४७ ॥
 अगोपत्य कुसीनेदि संगतिविद्वेय बीसिरे ।
 सुकत्त गुगळिमे विभुचं पदंभीतेभुगे जहा ॥ ४८ ॥
 पञ्चलिचं अङ्ग वङ्ग द्दु निम्बंकी तत्य परिमिठं ।
 अतायं विद्विह्मि नो कुसीलत्त आत्तए ॥ ४९ ॥
 पलंति तत्य धनधगधगळ मुदयावि वोहए सीसे ।
 रागहीमेव वि अलुसएव तं गोपम समष्टम् ॥ ५० ॥
 गच्छो मद्धानुभागे तत्य वसंसाय निजरा विडया ।
 मारय वारय थोपय माह हि न दीस पडिबती ॥ ५१ ॥
 मुदयो वंदकुविती सुविथीए जिन्न परिमिठं धीरी ।
 न विक्कुत्ते न विक्कुत्ते न विगारविए न विगहसीत्ती ॥ ५२ ॥
 कत्तं देते गुत्ते सुत्ते वेरगा मगा मज्जीये ।
 दसविह सामायागे अवध्यम संजमुत्तुत्ते ॥ ५३ ॥
 अत्र परस कक्काए अविह्म दुहाइ निहुर निराए ।
 निभंक्कव निहाय माहेहिं पउभंति ॥ ५४ ॥
 लेख न अकिचि अणए ना जस जणए ना कच्च कारोष ।
 न परयत्तु डाह करे अणुसए अतं गो न गच्छं ॥ ५५ ॥

In this way the characteristics of a Gaecha is described upto the end.

End.

दंसवद आरं कुण्ड चारिचन्यासं जये नित्यत्तं ।
 दुन्द विवगाद्यज्जा विहारभेयं करे माथी ॥ २१ ॥
 तं मूखं सासारं आबह अज्जावि नोअमा मूखं ।
 मग्हा धनुव एसं सुत्तं अन्नं न भासिज्जा ॥ २२ ॥

मामे मामे सजा ज्ञा एमसित्ये च धारण ।
 कलङ्क इमिद्वय भासित्या सम्मतीए निरत्ययं ॥ १४ ॥
 माहानि कीदृ कथाउ नवद्वाराउ वट्टिव ।
 माहु माहुषी जडा ए मच्छायार समुद्रिचं ॥ १५ ॥
 परंतु साहूषी एव असम्भूतार्थं विवक्षित ।
 जगम सुख निम्भदं गच्छायार सुउत्तमं ॥ १६ ॥
 गच्छायारं सणिताचं पटिता भिक्खु भिक्खुषी ।
 कुण्ठ अज्झा भविष्य रच्छ ताहि पमपथी ॥ १७ ॥

Colophon. इति श्रीगच्छायार प्रकीर्णकं नाम पदम समाप्तं ॥ ६ ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् गच्छायारप्रकीर्णकं नाम कद्विजैनप्रवचनी वर्तते ।

No. 98. गयसुकुमालसन्धिः । Gayasukumālasandhi Substance, country made white paper, 11 x 5 inches Folia, 5. Lines, 13 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1696 * Appearance, old. Prose and verse. Generally correct Complete.

A Jaina work of the name of Gayasukumālasandhi, having two parts. In the first the Nama-kāra five Padas, such as—

जमी अरिहंताचं, जमी मिहार्चं, जमी चायरियाचं, जमी उवम्हायाच, जमी खोएसब्बसाङ्गचं ।
are explained ; the second consists of verses relating the tale of Devaki by Surendra.

Beginning. ॥ ६० ॥ जमी अरिहंताचं ।

अरिहंतजइ माहुरउ नमस्कार इ । कित्था वइ ते अरिहंत रामरेष
इपो या अरि वइरी हत्थावइ ॥ जइ ते अरिहंत कित्था कइरी

* This appears to be date of copying for we find another date in the last part of the work as—

संवत् सील अउवीसा वरसइं कायुष सुदि इग्यारसि &c संवत् १६२४ कायुष सुदि ११दिपसे
which is no doubt the date of the original composition.

बली अष्टसविंशं इत्यथो शृणुयाको पूजानर योग्य दार क्लिप्ता मरु ते
 अष्टम विंशं बीम भवमपतिमा बभौस अंतरेऽ दस ईशवीकना
 विंशं सव्यं ए अष्टसविंशं इत्यथो पूजानर योग्य दार । बली
 अरिहंत क्लिप्तावर उत्पन्न किरल ज्ञान अष्टमीस अतिमय विराजमान ।
 अष्टम महाप्रतिहार्यश्रीभायमान, क्लिप्ता ते अष्टममहाप्रतिहार्य अशोक
 इव १ कुल पमर १ परमपुत्रयो बाथो आमरपुष्प सिंहासन उच तयमा
 मंडल ७ ईशदंष्टुभि ८ ए आठे प्रतिहार्य श्रीभायमान विहरमान गौर्यंदरो
 पदध्याय वा अनर जिमर कटुकमणि अहर तन् मंड कुद तथा पुत्र तेइनी
 परि धवत्वर्थ श्रीचंद्रमम सुविधिनाथ सोवैहर अरिहंत जायिना । जे
 श्रीचंद्रद्वी दीप हार ते अरिहंत प्रतिमा इह नमस्कार इ । इति श्रीनम-
 स्कार मंत्र प्रथमपदमठ अर्थ जायिबत् ॥ १ ॥

The fourth Pada is explained in this way—

अथ अठया पद नमो अशोकभायार्थ उपध्यायप्रतिमा इह नमस्कार दात
 क्लिप्ताते उपध्याय जे इहदशांसी भवइ । क्लिप्ताते इहदशम आचारंग १
 मूगकांग १, ठाकांग १, समवायांग ७ विवाह प्रवृत्ति कक्षिता भवती मू ५
 आता भर्मेकवांग ६ उपवासकदगांग ७ अंतमहदशांग ८ अचुत्तर बवा
 दगांग ९ स्वपाकनुतांग १० प्रश्नव्याकरणांग ११ ए अग्यार अंग । अनर
 अठद पुण्ये जे भवइ अर्जुनाथ शिवाधरशिवनयसीव बह जे जे वाचना
 बाध्य मू पठावइ । अनर जिम ईंद्रनीलमणि तमालपत्र नीलीलल
 नीपरइ नीलवरण श्रीमक्षिनाथ श्रीवार्जनाथ ते उपध्याय जायिना अनर
 जे जे इहलोक लाभ करइ ते उपध्याय प्रतिमा इह नमस्कार दात ।
 इति अठसा पदार्थः ।

End.

अरिहन्मि तव जपइ बाथो बासुदेव दारिका बयाथी ।
 ते भाहिं उक्तइ परंसेतां साक्षात्पुष्प पुरव आवेतां ॥ २४ ॥
 उक्त देवी ते काल करे सुइ बंधवघातलं जायसिइ ।
 वरचसुथी सामीनां साथां शोतरायपय प्रथमी जावां ॥ २५ ॥
 इक्षीवथ अठित गोविन्द दीपद तारां भाहिं जिनचद ।
 तेषइ समइ श्रीमिलमति चिंतोइइ बासुदेवआज्जिन बंदीइइ ॥ २६ ॥
 पुक्कं कक्षिइइ माइदीवात लखराय करिइइ उपघात ।
 श्रीहृत्त मलसिचं चिंतइ एम दारिका नगरी जाइइ सोम ॥ २७ ॥

“यह चौदह गुन ध्यानकामरु संख्येपमात्र जिनवाणी अनुसारकथन
करपूरण कीया ।

There is no colophon and the work is not divided into chapters or sections. The subjects treated of in it are enumerated under some different readings only such as—

अथ चौदह गुणध्यानका लिख्यते । “प्रथमही मतिग्यानका सदप कहै
है” ॥ “आगे सुतग्यानका सदप कहै है” । “आगे अविधि ध्यानके
सदप कहै है” । “आगे मनपर्यी ध्यानके सदपको कहै है” । “आगे
केवल ध्यानका सदप कहै है” । आगे पाच प्रकार निद्रा भेद कहै
है । आगे वेदनी दोह प्रकार । “आगे चारिब मोह १५ प्रकार
कहै” । “आगे नव नीकपाया” । “आगे तीन वेद” । “आगे
सत्किट गुनऊ सगुन तयो क्रिया कहै” ॥ “आगे आयुः कर्म चार
प्रकार” । “आगे नाम कर्म कहै है” । आगे सध्यान कहै हैं । &c.

We think this will be sufficient for forming an idea of the work. Now we quote below extracts from both of them.

Beginning of the Bhaktamara.

॥ १० ॥ श्री लमः परमात्मने ॥

भक्तामरपञ्चतमौलिमन्त्रिप्रभाषा-

सुधीतर्क दलितपापतमोविताने ।

सम्यक् प्रथम्य जिनपादयुगी गुमादा-

वालयन भवजल पततां ललनाम् ॥ १ ॥

यः संस्तुतः सकलबाह्यतत्त्वबोधा-

दुद्भूतवृद्धिपटुभिः सुरलोकनाथे ।

कीर्ते. जगत्त्रितयविचलहरेरुदारीः

कीर्त्ये किखाहमपि तं प्रथमं जिनेन्द्रम् ॥ २ ॥ युष्मद्

अर्थः ।

किल अपि अहं तं प्रथमं जिनेन्द्रं कीर्त्ये किल निश्चय करि अहमपि मेभीषुर्ही
मानतुगन्ताम आचार्ये सोत प्रथमं जिनेन्द्रं कीर्त्ये सी लु है प्रथमं जिनेन्द्र
श्रीचादिनाथ ताहि कीर्त्ये खबू गा कहा करि कीम करी गौ जिनपादयुगी
सम्यक् प्रथम्य जिन लुछे समवान् तिनके पादयुग दोह परचकमल ताहि

मयक् कह्यो भयोभाति मन वचकावाकरि मषण नमस्कारकारिके कैसा
 है भगवान्की चरणद्वय । भक्तमरमोलिभविषयायां उद्योतकं भक्तिवंत जुहें
 चमर देवता तिनके गवीभूत जुहें, मौलि मुकुट तिन वियें कुहें मणि
 तिनको जु प्रभा तिनका उद्योतकं उद्योतक हैं यद्यपि देव मुकुटनि
 उद्योतक कीटि मूयंरत है तथापि भगवान्की चरण मलकी दोहि पातें
 वे मुकुट प्रभारहित हों है तातें भगवान्की चरणद्वय उनका उद्योतक
 हैं वरुणि कैसो है चरणद्वयदक्षितपापतमोवितानं दक्षित दूरि कीबोहै
 पापदप तम अशुकार ताकी विनाशममूह तातें । वरुणि कैसोहै चरणद्वय
 युगादी भरणजै पततां आश्विन युगादी अतुर्थ कालकी आदि वियें भवजन
 संसारममुद्रजवरियें पततां पड़े जुहें भगवन्नि कीं आश्विन आश्विन है
 जिह्वाज सनाताहैं तंक यो आदिनाथ कीं न है आकी सीम में करीं गी ।
 सोपै, य सुरभीकनाथै; संजत, ओपै; ओतइ करिय जी दीआदिनाथ
 सुरभीकनाथै; सुरभीक देवनाथके नाम तिन करि सनुत; सूर्यमान भया ।
 कैसो हैं ईद सकलबाधयतलबोधाइतहुडिपटभि; सखस समस जुहें
 बाधय शादमांग तिमका जु मत्तसदय तिमकाजु बीष मान तातें उहमे
 जलपत्र जुहें भगदुष्टि ताकरि पटुभि; प्रवीणहैं बीषभ कैसो हैं जिनकरि
 मृदिकरी जगवचचितकरे; जगवितय सीम जगत्की जीवनिहें जु विम
 तिनको हरे; हरे वरुणि कैसो हैं बीष उहारे; अर्धको दहनना करि
 श्रेष्ठ हैं ॥ १४ ॥

End of the Bhaktamara.

सीखयज्जी तव जिनेन्द्र दुषेनिबरह।

भद्रा मया वक्षिष्येति चित्तपुण्याम् ।

वत्ते ङ्गो य इह कठदत्तामज्जं

तं मानसं गमयन्तां समुपैति बुद्धीः ॥ ४८ ॥

६ जिनिह्म चरमा लक्ष्मीः तं मानसुं छपेति चरमा जुष्टे माभोजनलक्ष्मी मोक्ष-
 लक्ष्मी तमानुसु तिस्र मान करिषु पुत्रव को मान होइ सुख दुख को न
 छे छः जमः एक भोजनलक्ष्मी भंडनता चने छः कहोये को पुत्रव दद दमभोज
 विधि भोजनलक्ष्मी भोजनदमाणा अत्रयं निर्गत भंडनता भंडनविधि पात्र चने
 चारि छे को छे मुन्दाही कोचमाणा भद्रा मदा तदनुकेनिवदा भद्रिचरि
 मे मानसु चारामने मुन्दाहे दुखदद लूचनि करि मुन्दा छे वदरि कोनी
 छे वदरिचरि विधिपुण्या वदरि कोमादमान छुष्टे वरं चरद मेह छे

विचित्र है भाग्यकार फल जामें जो कोई तुम्हारी शीतलपमात्रा सदा
कष्टदिये पावे है सो स्वर्गमोदवत्तो की पावे है अवश्यमेव ॥ ४८ ॥

दीक्षता ।

भक्तामर टीका सदा पढ़े सुने जो कोर ।

हेमराज सिव सुष लहे मध मन वधित होइ ॥ १ ॥

Colophon. इति श्रीभक्तामरटीका समाप्ता ।

विवरण—पुस्तकके लिखने हेमराजकृतभाषा-आख्यासहित मानगुहाचार्यकृत भक्तामरटीका
सम्पूर्ण विद्यते ।

Beginning of the second work.

अथ श्रीदश गुणस्थानक लिख्यते—गुरु आत्मिक परिणाम गुणी जोइ नाम,
पदार्थ तेन आत्मो परिणाम तौन जातके सुभ अशुभ सुख तिरह्यो परिणाम
हुं नापक श्रीदश स्थानक जोइ नामनी जेते जेते परिणाम वसे तेसा
तेसा गुणस्थानका नाम पावे तिनके नाम कहे हैं प्रथम मिथ्यात्व १ दूसरा
सायादन २ तीजा भिन्न ३ चौथा अज्ञित सम्यक्त ४ ईश्वरिति कष्टपरमत्त
५ सातमा अपरमत्त ६ आठवां अप्रत्यक्षकरण ७ नवमा अनिर्दिष्टकरवत्
दशमा सूक्ष्म संपराव श्रीभ १० एकादशमा उपशान्त कथाइ ११ द्वादशमा
क्लीन भीष्ट १२ त्रयोदशमा संजोगकेबली १३ चतुर्दशमा अजोगकेबली १४ ।

The Kavalajñāna is illustrated in this way—

सो अखण्ड है अनन्त सत्त करि समस्त हे बहिरि निर्मल है समस्त लोका-
लोकनिष्ठ पदार्थ विषे एकह्यो वार एकह्यो समें से प्राप्त भयाई बहिरि
लोकालोक का प्रकास कहे । बहिरि लोकालोकके पदार्थजा विषे प्रति
भास रहै हैं ते मानीं छकेर काटे हैं । ऐसा किबल भवान जगानी ।
ऐसे जु पाच प्रकार ग्यानकीं आधरे सो ग्यानावरणी कार्य कहेयो ।
जामें दसनावरणीं कार्य नी प्रकार कहे है । चतुर्दसनावरणी १
अचतुर्दसनावरणी २ अवधि दर्भना वरणी ३ केवल दर्भनावरणी ४
अव निद्रा ५ । प्रकार मिलिए भीमए । जो निवहार करि दयो

पदार्थ दीयो यै सो चक्षु दर्शन कइये अरु जे चार दूंदो पांचूमां मन इनका लु प्रकाश हो अक्षुदर्शन कइये अरु जो परमाणु तें निकर दुषक दष स्तंभ पर्यंत जे लोक विषे समस्त सुभक्त द्रव्य तिनको प्रत्यक्ष दीयोये सो अग्नि दर्शन कइये अरु समस्त लोकांतिक का प्रकाशन वाला एक समे विषे एकही बार ऐसा केवल दर्शन कइये ऐसे लु चार प्रकार दर्शन को चारै सो दर्शनावरनी कर्म कइये ।

According to Jaina philosophy Cāritra Moha is of 28 kinds, which are enumerated thus—

१६ कषाड अरु नव भौकषाड । पहिलें १६ कषाड कहे हें—अनंतानुबंधी क्रोध १ अनंतानुबंधी मान २ अनंतानुबंधी माया ३ अनंतानुबंधी लोभ ४ ऐमेंहीं अपत्याकांक्षानी क्रोध १ मान २ माया ३ लोभ ४ लोको प्रत्याकांक्षानी अतृप्त्य ४ संज्ञान अतृप्त्य ४ ए भौकष कषाड ते अगुक्रम 'चारी' गतिके कारण हें अनंतानुबंधी क्रोध पाषाण रेषावत उत्कृष्ट सक्ति करि जीउको मरकति विषे उपजावे । इनकी रेषावत् प्रत्याकांक्षानी क्रोध मध्यमसक्ति करि तिरज्ज गति विषे उप जावे भुलि रेषावत् प्रत्याकांक्षानी क्रोध लघ्व्य सक्ति करि मनुष्यगति विषे उपजावे तैसे ही संज्ञान अपनी लघ्व्य स्थिति करि दीवगतिको उपजावे तैमें ही पाषाणसमभवत् १ अल्प संभवत् २ काष्ठसमभवत् ३ दंत ४ दन समान जुड़ मान हो अपनी उत्कृष्ट मध्यम लघ्व्य सक्ति करि 'चारी गतिको' करे हें बांस बिड़ा १ लोठे काँची १ मोमूथ एगुरदेनवत् मायाचारी गतिको' करे हें । किरमजोरन १ मजोठ का रंग १ कसुंभकारन २ दण्ड का रंग ३ इही भाति लोभजननी एगु चारि कषाड कइने अगुक्रम अनंतानुबंधी क्रोध मान माया लोभ सत्यकल को आच्छादे हें अपत्याकांक्षानीदेम जतको आच्छादे प्रत्याकांक्षानी क्रोध मान माया लोभ मझावतको रोके लोको संज्ञान यदा ज्ञातको चारै चामे नव भौ कषाड द्वाप्य १ रतिर अरतिर लोक ४ भय ५ दुष्ट्या ६ लोवेद ७ पुत्र वेद ८ गर्भसक वेद ९ ए लोको कषाड हें जो कषाड कइ । जासैं उदे राग दीव सद्धि दाल मयटें हो द्वाप्य कइये जहा इंद्रीजनित दुषमें मय मझा मोत भाउ हो रति २ जहा कहु दुहाय नाही हो अरति ३ जा कर्मके उदे ददन विनाप विभंग हो लोक ४ जहा दुसनकर कापनी होइ हो भय ५ जहा विमान हो दुष्ट्या ६ यदि तों वेद नै बाह्योए चिह्न अरि लयीये हें अंतरंभ भावइकर हें भावइ प्रथम हें जो जोउ मिथ्यात अम्यान अज्ञान इत्यादि परिणाम हू करि आपणो आच्छादे अर

घयाकारी साको लागि पुनः प्रगट होसै माछौ अंतःकरण मिलमा करे
हल अभिलाषगर्भितरायै ल्यौ स्त्रीवेदी पुरुष बाहरती हाउ भाउ भौठे
वचनहुँ वसि करै भौतरि कपटदप कतरणी सी जीव पुरुष छै वा स्त्री छै
वा नपुंसक छै सी भाउ स्त्रीहो कह्यौये ।

The following extracts will be interesting to our readers—

आमैं गति नाम कर्म कछै छै नरकगति १ तिर्थच गति २ मनुष्यगति ३
देवगति ४ भौ गति नाम कर्म चार प्रकार । पृथिवी काय आदि पांच
प्रकार यावर ते एकैद्री जानने ५ रसना सङ्गित छेद्री ६ नासिका सङ्गित
तेंद्री ७ चक्षु सङ्गित चौरिद्री ८ कर्ण सङ्गित पंचेद्री ९ औदारिक शरीर
मनुष्य वा तिर्थच का १० वैक्रिय टैठ नारकीका ११ आहोरक १२
सुनि काटे तैजस १३ काम १४ ए चारौ गति में होइ सी शरीर नामा
कर्म पांच प्रकार । आमैं संख्यान कहैं छै ॥ सम चतुर संख्यान सर्वग
सुंदर सोभावमान १५ अर औ शरीर उपरते विसौथं होइ तजैंतैं सकीच
सीरुकीध परिमंडल १६ तले विसौथं ऊपरसु धंकीच सी मातिका १७
औ सबहौ आगहैं कीटा सी हाचन १८ आ शरीर में हाथ पाउ सिर
दीर्घ हौ छि ओर शरीर कीटा होइ कुलक १९ औ सब आगहैं गांठ
गठीला होइ सी कुंडक २० ॥

End.

मुक्तनेश्वरगई बाकी १३ भाउ रछै ते अजीगगुन खानक ५८८ उन्किउ
होइ अजीगी होइ तिनकी धिति पाच खण्ड अवर कहन छैता काल
होइ तेता काल होइह में गुन वानेंकी धिति जाननी तब ग्यानावरण कर्म
१ प्रकार दर्शनानवरनी ८ प्रकार वेदनी २ प्रकार भोइनी अठाइस प्रकार आउ
कर्म ४ प्रकार नाम कर्म ८३ भौत १ प्रकार अतराइ ५ प्रकार एवं आउर
कर्मकी १४८ प्रकृति तिनका धंध सगु सदे समल नाम करिके अथ १३
भाउ जिरछेवे दिन मँहाइक दान १ छाइक लाभ २ छाइक भोग ३ छाइक
उपभोग ४ भन्यव ५ असिइव ६ मनुष्यगति ७ जयाप्यात चारि ८
ए आठ भाउ छै करिके अथपी इदार्य सिद्धाने तिटे लोकके अथभाग
पुरुषाकार निराकार निरंजन जया पाषाण ते सर्वथा भिन्न भया सर्व
निःकलंक भौभे ल्यौ अपनी अमल सति करि विराजमान केवल स्थान १
केवल दर्शन २ अनंतरीय ३ छाइक सम्यक्त ४ चेतनभाउ ५ ए पाच
भाउ सिद्धकै रछै तिन सङ्गित अविद्यासी टकोत्कीर्थ उन्किउ परमात्मना
कह्यौये ।

Colophon. यह बौद्ध गुह्यलक्षणकथा अथ संक्षेपमान जिनानी चतुष्टय कथन कर
पूरन कीया ॥

विवरणम्—गुह्यलक्षणकथापनामकः कथिनायानिबन्धः ।

No. 100. गौतमपृच्छा । Gautamapricchā. Substance, country-
made white paper, 12×5 inches. Folia, 4. Lines, 10-11 in a page.
Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old. Verse
Generally correct. Complete.

A dialogue between Gautama and Mahāvīra on the effects of
merits and demerits, entitled Gautamapricchā, complete in 64 verses.

Beginning. नमो स्य मित्यनाहं जावंती तद्वयं दीयमभयम् ।

चतुष्टयं बौद्धवत्तं धम्मधम्मकथं पुच्छे ॥ १

भयवं सुद्धियं नरवं सुद्धियं जीवीं पयादं पुणं सायं ।

सुद्धियं किं तिरिण्णं सुद्धियं किं माणसीं होइ ॥ २

सुद्धियं जीवीं पुरिसीं सुद्धियं इत्थीं अपुसुत्तं होइ ।

अपाउं दिहाउं इहिससोमीं अमीणियं ॥ ३

किण्वं सुद्धउं आचरं केन वं कम्मेषं दुद्धतो होइ ।

केण्वं मीहान्णो दुग्घो होइ नरो होइ ॥ ४

कहं पंडितं यं पुरिसो केण्वं कम्मेषं होइ सुक्कमं ।

कहं भेदं कहं धीरो कहं विद्यां निक्कमां तथं सक्कमां ॥ ५

केण्वं आसदं अत्थो कहवां संमिलदं कहं धिरो होइ ।

पुणीकेण्वं न ओवदं बहुपुणीं केण्वं वा बहिरो ॥ ६

जाहंधीं केण्वं नरो केण्वं भोत्तं नं जिज्जए नरए ।

केण्वं कुट्ठीं पुज्जीं कम्मेषं च केण्वं दासचं ॥ ७

केण्वं दन्दिं पुरिसो केण्वं कम्मेषं इमरो होइ ।

केण्वं रोगीं लायदं रोगं बिहण्णीं दुवदं केण्वं ॥ ८

कहं हींमोसुत्तं केण्वं कम्मेषं कुंउत्तं पणू ।

केण्वं सद्धो लायदं दुवविज्जो दुवदं केण्वं ॥ ९

केण्वं बहुं वेयक्को केण्वं कम्मेषं विक्कणं विमुक्को ।

पंविदिं सव होइ केण्वं एगिदिउं होइ ॥ १०

संसारो कष्ट विधौरो केष्वपि कश्चिन्मोक्षं ह्रीः संविनो ।
 कष्ट संसारं तरिय सिद्धिपुरं पावए पुरिसो ॥ ११
 सव्यमगजीवदधनसव्यत्र सव्यदसपमुचिंद ।
 सव्यसादस एयं कसव कश्चिन्मोक्षं फलमियं ॥ १२
 एवं पुट्टो भयव्वं ति असेंदनरिंद नमिय पयकमणो ।
 चष्ट सादित पव्वतो धौरो महुसाद वाणीए ॥ १३
 इ गोयम जमे पुच्छसि एमी लीवो इमाइं सव्वाइं ।
 पावइ कश्च वच्चाउ सइते कश्च निसामेइ ॥ १४

End.

धम्मोवि चत्थि लोए चत्थि चष्टमी चत्थि सर्वदु ।
 रिसियो वि चत्थि लोए लोमन्नइ सो न संसारो ॥ १५
 लो निक्खल नावचरितं दंसयेहिं विभूसिय सरीरे ।
 सो संसारो तरि च सिद्धिपुरं पावए पुरिसो ॥ १६
 लो गोयमेव पुट्टं त कष्टिं जियवरेव वीरेवं ।
 भव्वाभावे दंसया धम्माधर्मं फलं पयइं ॥ १७
 चडयालीसा बहुतरौहिं गाहाणा ह्रीः चउसइ ।
 सुप्पेवैव भणिया गोयम पुच्छा महुत्थावि ॥ १८

Colophon. इति गोयमपुच्छा समाप्ता ।

विषयम्—पुस्तकेऽभिन्नु गौतमपुच्छानामको धर्माधर्मफलविषयकः कश्चिज्ज्ञाननिबन्धो वर्तते ॥

No. 101. गौतमस्तोमः । Gautamastomaḥ. Substance, country-made white paper, 11 x 5 inches. Folia, 35. Lines, 10 in a page Character, Nāgara Date, Śamvat 1814 Appearance, old. Verse and prose Generally correct. Complete

A Jaina work treating of eight religious practices, entitled Gautamastoma, consisting of both Sanskrit and Prākṛita passages with their Bhāṣā explanations.

Beginning. ॥ १ - ॥

अर्चित भगवत गुरुगीतार्दमय जीव तैह भते एहथी हितोपदेश उपदिसे दे
 भय जीवो भयं जय फलाटक मनुष्य अवतारनाए पाठ फल वैजे जीव
 आर्यदेव आर्यकुल पांच इदो पर वडा धर्म कर्माखो योगवाह पांमो ए
 पाठ बोध संशोकार करे ते जीव मनुष्य अवतार सकल करे ते पाठ बीज
 कहैके प्रथम बीज देवपूजा देवश्रीगीतरागदेव अमरैये करी रहित पाठ
 महा प्रातीक्षाये सहित अचकृत इका कोहि देवताए सेवायमान चउतीस
 बाणीना अतिथय दिनइ' विराजमाथ एहवाजे श्रीगीतरागदेव तैहनी पूजा
 करवी तैह पूजना हुय (२५) दोय भेद एक द्रव्य पूजा बीजी भाव पूजा अने
 पाठ भेद पचि पूजना कक्षा वरमथ १ पुष २ अचय (त) ३ पर्यव (प्रदीप) ४
 फल ५ धूप ६ नीर ७ घनेहिं नेविज ८ विहायेपय जिन पूजा अहवीहा
 भविषा १ भवा कपूर केसर चंदन प्रसुपनी पूजा ते गंधपूजा कहौजे १ जाइ
 लूनी केतक कुद मखकुंद भोगरी मानती प्रसुपनी सुगंध फूल फूलनीमान
 पादावीने फूल पूजा कहौजे २ बीयांग्र प्रसुप आउ' धान डीयवी ते ते
 अचल पूजा कहौजे ३ जिन वंध आगनि घृतमा दीवाकर वा भगल दीवा
 भरवा आरती प्रसुप ते प्रदीप पूजा कहौजे ४ मासिर सीपारी विदाम प्रसुख
 फल आउयाते फलपूजा कहौ जै ५ आरगंदोनार प्रसुद धूप कौजे ते धूप-
 पूजा कहौजे ६ गृहपविननिर्दृष्टने आन करावे ते जलपूजा ७ मद्यपा
 केवडा दिकन पव चडिया ते पव पूजा पुषपूजा माहि जाह्वी नैवद्यते
 सुंदरी विविधप्रकारनी मिठाइ अन माणि दाबि विविध प्रकारना भोजन
 जिन मूरति आगइ टीश्ये तेनेवेय पूजा आउभो कहौ इम पाठ प्रकारे १०

In this way the rest Days &c. are illustrated.

End.

अभिर्नमिकर्दवकस तिलको नि.शेषसूर्यावले

रावीरप्रतिबोधनैपुषवता भजेथरी बध्मिनाम् ।

हटाती गुरुमहिमानमनसा मौलिनपः श्रीगुप्रा

सर्वाश्रयमयी महेटसमयः श्रीगीतमध्यानुष्टे ॥ २०

व्याख्या ।

अभिर्नमिकर्दवकस अभि' अभि २८ निजरा श्रीगीतमन्त्रामो अभि; समुद्रमन्त्र के
 श्रीगीतमन्त्रामो लम्बिका समुद्र व्याधि वा नि'शेष समन मूरि आचार्ये तिपारी
 आवनी परंपरा तिपामे श्रीगीतमन्त्रामो तिलक समान के प्रतिबोध नैपुष
 वता आपीइ. प्रतिबोधकी विधे जिसे साधु निपुष चतुर तिपारे विधे पिथ
 गीतमन्त्रामो सेहरा समान के बाधिली पंडिताणी जिसे बाधो वचन कलायै

करि मनुष्यांनै रंजितकरे तिणारे पुण श्रीगौतमस्वामी सुखके गुरुभक्तिशक्ति
मनसां शिष्याणां गुरुकी भक्तिवंत विनयवंत साधु तिणारे श्रीगौतमस्वामी
दृष्टात समानके मौलिलक्षणः श्रीशुभा तपस्वारी श्रीलक्ष्मी करि संयुक्त तपसी
जिके साधु तिणारे पिण श्रीगौतमस्वामी मौलमुकुट समानके कष्टं कष्टेण पद्म
स्वित्तेणं वचो कफेण अप्पाणं भावमास विहरइ नित्य वेनोत्तप कोधीः सर्वे
अर्थमयो जिणारो सर्वज्ञतानास्वस्व आश्रयमयीके आपणी शक्ति करि पटन
दशतीर्थयात्रा करी पनरसं तापस श्रीरपावे एके पारणी करावौ जिणारे माय
हाय दी योतिके केवली मूर्तिरा अधिकारी इषा इसा श्रीगौतमस्वामी सुदे
हर्षभक्षी इदो एहवा श्रीगौतमस्वामी तिणारी ध्यान करणकरता सदा
श्रीमंगलीकमाळा सपजे २१ ॥

Colophon. नासि ।

श्रीकल्याणमस्तु मिति फा वा ५ भौ० स १८४४ ।

विहरणम्—गौतमसोमाभिधं कथिञ्चैननिश्चयविशेषः ।

No. 102. चउसरण । Causarana. Substance, country-made
colourless paper, 12x5 inches Folia, 5 Lines, 11-12 in a page.
Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, worn out, torn
in parts. Verse Generally correct. Complete

A little work on Jaina religious principles in Bhāṣā verse,
entitled Causarāṇa. Anonymous.

Beginning. ॥ ६० ॥ ओ नम. श्रीवीतरागाय नम ॥

सावच्छ जोग रिई छक्तिण गुण वडय पडिबणो ।

खलियच्छ निंदणवाण तिमिल गुणधारणा चैव ॥ १ ॥

आरितच्छ विसोही कोरइ सामारण इह य ।

सा वज्जेयर जीबार्थ वज्जणा बीवण चणठ ॥ २ ॥

दसणयार विसोही चउवोसा इत्यएण किञ्च इय ।

अवदमुय गुणकिणय रुवेण जिय वरिंदाणं ॥ ३ ॥

भावाइ आउमुवा सख पुण्यपडिबति करणाउ ।

वंदण पणविहिवा कोरइ सीहीव तेमिउ ॥ ४ ॥

खनियम्ह तिसिं पुको विहिवा अ निंदयाई ।
 पडिइमणं तेणं पडिइमणं तेसिंयि कोरए सोही ॥ ५
 परिहंतं परिहंतेंतु जच सिद्धवण च सिद्धेसु ।
 पाया' पायरिए सबम्हायवठ उवम्हाए ॥ ५०
 साहज्य साहज्यरियं देसविरह च सावय जणोण ।
 अणमसे सज्जेसि सज्जणं समदिशौण ॥ ५०
 बहवा सभे णिय बीयरायं वरणाण्णारिज सुकहं ।
 कालणए गिविहं अणुमोएमो तयं सभ ॥ ५८
 मुहपरिणामी निध चउसरण गमाइ पायर ।
 ओवो कुमुल पयडोठ वधइ बहाउ सुहाणवंधाउ ॥ ६०
 मंदाणुभारा बहा तिअणुभावा कुणइ ता खेव ।
 अमुहाउ निरववंधाउ कुणइ तिअ्वाउ मंदाउ ॥ ६१
 ता एव कायव बुद्धेहिं निअपि संकिलेसमि ।
 होइति कान सभं अनकिलेसमि सुकय फल ॥ ६२
 अउरगी जिणधम्मो न कठ अउरगी सरणम् ।
 दिन कठ अउरगी भवण्डेउ न कठ हाहारिउ जलो ॥ ६३
 इय औव धमाय महारि ओरं भइ तनेव सकयण ।
 काए सुति सज्जामकं कारणे निवुइ सुहाव ॥ ६४

Colophon. इति अउसरण ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् अउसरणाभिधः कविज्जेनधर्मपुस्तकविशेषो वर्तते ।

No. 103. चतुर्गतिनिवेसि । Caturgatiniveli Substance, country-made white paper, 16 x 7 inches. Folia, 5. Lines, 12-11 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, old, slightly torn in parts. Verse Generally correct Complete.

A small work in Bhāsā verse treating of four *gatis* according to the Jains, entitled Caturgatiniveli. Anonymous.

Beginning. ॥ ६० ॥ ऐं नमः सकलगणिसरोमणि श्री ॐ श्रीविमलगुणि मुदधो नमः ॥

राग आसावरी ।

देव दयापर नमोय निरंजन सज्जन जीव विचारी ।

विषय कथाय यकी मनवायी आद्यचर्म्ह सभारी ॥ १

किङ्करी आविउ किङ्करी जाइसि चाइसि कहव मयापी ।
 ए संसार परामर्शवी जोउ चेतना आवी ॥ १
 ममता माया संतमन बसिउ करइ कपाय कलोन ।
 संयममौल चरितं बीसारी सांडित धरदंदील ॥ २
 लख अठराही योनि भर्मता माणसनु भव सामउ ।
 एक सदा जिन बाणि बिचारी काज आपउउं साधउ ॥ ३
 कर्म कठोर करतां होसि१ गरनूतबी गति भाइ ।
 परम ध्यानी सेमवेदना किमसइ समिइ लाइ ॥ ४
 परबी बनमइ पाथीना भव लही ठगइ अज्ञान ।
 जग्न अनंत इसी परि पूरियाइजोन आवइ साग ॥ ५
 राज रिद्धि-भंडार मनी परि बिद्या धरनां बाम ।
 नारी भोगमली परिकोधा एइ जइजी अभ्यास ॥ ६
 सबि संसारतया मुखदीठां बहुला जाधं मान ।
 ज्ञानवतने बचने आवइ इजी न जघाया कान ॥ ७
 धान मान नउ भुविउ भाइ भाइ बहुलां कर्म करीमि धरम
 बिहवां तिहनांही ।

End.

सुगति किङ्करी होसिइ ॥ ११
 मोध मान माया मद बीडो माको मनि बयरांग ।
 अंतरंग सोचन जघाडी सुंकी ममता राग ॥ १२
 आपकाज ऊपरि मन दीसइ कीजइ काइ बिनंद ।
 आउपा नइ अति पइतइ काइ नमी अवलंब ॥ १३
 दिनि काल जिन पूजा कीजर सुगुद वही जइ बाण ।
 भवौयथ श्रीजिन धर्म करतां पालीसिइ कल्याण ॥ १४
 चिह्न मतिना ए विलिविचारी जे पालइ जिन बाण ।
 तेइना चरककमल पासइ इ'वा सुइए ठाण ॥ १५

Colophon.

इति श्रीचतुर्गतिनीवेलि सम्पूर्णं ॥ छ ॥ सुति अइ विमलमणि तनु शिष्य
 सुनि अमल विमल लयाबीत श्रीराजनगरमये ॥

विवरणम्—चतुर्गतिवेलिनामकी जैनविषयविशेषः ।

No. 104. चतुर्दशगुणवर्णनम् । Caturdaśagunavarṇanam. Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 26 Lines, 14 in a page. Character, Nāgara. Date, Śaṃvat 1792 Appearance, very old, worn out, the writing nearly injured with black spot throughout. Prose. Generally correct Complete

A work treating of fourteen *Gunas* as well as the *Dosas* (merits and demerits) according to Jāinas. Anonymous.

Beginning. ॥ १० ॥ श्रीगणेशाय नमः ।

चवदे गुण ठाणाना नमः ॥ मिथ्यादृष्टि गुणठाणो १ सासादन समझ दृष्टि १, २ समझ मिथ्यादृष्टिगु, ३ मिथ्यगु, वै अविरति समझ दृष्टिगु, ४ दीप्त विरतिगु, ५ प्रमत्त सज्जत गु, ६ अप्रमत्त सज्जत गु ७ अपूर्व कर्षण गु, ८ अनिरागि वादरमपराध गु, ९ गुणसपराध गु, १० उपशान्तिकथाय वीतराग छेदमत्त गु, ११ शीघ्र कषाय वीतरागछेदमत्त गु, १२ सजीवी केवली गु, १३ अजीवी केवली गु १४ ए चवदे गुणठाणाना नाम । द्वि वै त्रिचै चवदे जे जे गुणठाणानी नाम हुवो ते ते अर्थसहित गुणठाणानी तात्पर्यार्थि बर प्रथम गुणठाणो मिथ्यात्त नेहनी अर्थ कहे छे. गुणठाणो कामु कहीये ज्ञानदर्शन चारित्र्य रूप जीवना समाव विधेय ते गुण वीथानी ज्ञानक वदित्ता शुद्धिनिर्भरता अशुद्धिमत्तनीता तथा प्रकर्ष अधिकता अपकर्ष हीनता जियै करी स्वरूप भेद ते गुणज्ञानक कीव. किहा एक ज्ञानादिकनी शुद्धि किहा एक अपशुद्धि किहा एक गुणनी शुद्धिनी प्रकर्ष अशुद्धिनी अपकर्ष किहा एक गुणनी हीनता किहा एक शुद्धिनी प्रकर्ष किहा एक अशुद्धिनी हीनता इन ज्ञाननी प्रकर्ष दर्शननी अपकर्ष इन चारित्र्य धर्माणामनी शुद्धि अशुद्धि प्रकर्ष अपकर्ष सघाते जू लूया सजीवना करता जे भामा उपजै ते ज्ञानक एतले ज्ञानदर्शन चारित्र्यरूप जीवन्मभास्वरूप गुण तेहनी शुद्धि अशुद्धि प्रकर्ष अपकर्ष हेजे कोडो स्वरूप भेद तेहने त्रिचै रहियो ते गुणज्ञानक; तिहा अरिहंतने कहा कीव अजीवादिक नवतत्त्व तेह नी मिथ्या विपरीत ज्ञान जीवन्म अजीव जाये अजीवने जीवकरी माने त्रिच घनूपा (खा) धइ धवली वस्तु दोनी प्रभिभासइ ते मिथ्यादृष्टि नी गुणज्ञानक: In this way all the Guṇaṭhānas are described here.

End. घोडानी परै एकै पन्ना खरीरनी मार देई वीजीवय वाकीराये ए पक्षिनी दोप बायनी हजा नाजिमवेत्त हाने तिम वली २ खरीरने डोलाडे २ आभाने भीनने आधारे कावस्यकरे २ ऊपर ले माने आधील गाडी रटि ४ खरी

भील कीने जिम अवाच्य दिम हास दिइ रछे ५ वन्दूजिम मारी मे
करी रछे ६ अठिल जिम धान्या जइ निहनी परे वं छपामसो कया करो रछे ७
भाभ छपर मोड़ा छतलि भील पट करो रछे ८ छामसमादि कउं भरे यन्त्र
करी भील टांकी रछे ९ गाड़ानी ऊध जिम पालछो मीसि कायै वैरेर
विस्तारै तथा वैसै अमुत्रां मीनी पाइनी पानछो विमारे १० मंथती मदान्ते
परै छे छध बाऊ परै बछ सट्टे शिथे कारथे ओम काय बाऊ घाटा वि
क्रियावतिक्रमणादिख मुक्ते नछो ११ घोड़ाना चीक छानी पडे चधो करनै
रायोका छमम करै १२ कमानो परै चापना छीनावनी १ करै १३ छोन
परै पछिरथो पयवि चानै पिठकरी बायै १४ भूतनागा मनुष्यनी परै मन्त्र
बनी १ कं पाडे १५ छेवड़ानीपर हू हू करै १६ मदिराना भाइनी परै बड
बडाट करै १७ बनचरनी परै छोब हलावै १८ काव मग्गावै चांनुती
हलावै ॥ १६

Colophon.

इति समान सबन् १८८९ वर्ष आषाढ मासै कृष्ण पक्षे १३ सोमै दिनि
नगरैः आश्यांसांनु पटनायं श्रीरत्न कल्याणमस्तु ॥

विवरणम्—पुस्तकैऽभिन्नु चतुर्दशश्लोकानां स्वरूपवर्णनमलि प्रसंगतो दोषाश्च कथिताः ।

No. 105. चतुर्दशस्वप्नाधिकारः । *Caturdaśasvapnādhikāraḥ* Sub
stance, country-made white paper, 12 x 5 inches. Folia, 14, (of which
fol 1—7 both including are wanting). Lines, 9—13 in a page Character,
Nāgara Date, 1 Appearance, old, slightly worm eaten and torn in
parts Prose. Generally correct Incomplete.

A work on the description of fourteen dreams of Trisalā, a
Katriya woman, the mother of Jainanātha before the birth of her
child. The first portion of the work, containing the description of
the first five dreams has been entirely lost, and the text begins the
sixth dream upto the end. The sixth dream is described thus—

एवि बड्ड खड्डि चन्द्रमा दिवइ । ससिक गो खोरफेय । दमरय रय कलख
पंडुर । सुभ छि अवनयकल पडिपुत्रं । विमिरनिकर घष गछिर विमिर
हरपमाण पखतरालेयई कुसुच बष विबोद्धं निसे सोहिग सुपरिमड दण्ड

तत्प्रीवर्तं हस्य पटुपत्रं श्रीर ससुद्ध मंडगं तमरिपु मयणसरा पुर । समुद्धम
 पूरग । दुग्धज जल हृद अवच्छिद्य पाथपट्टि सीसवर्तं पुणो सोमचारुवपिच्छ
 सादराण मंडल त्रिसाल सोम चकम्पमाण लिलगं । रोहिणीमण्डियववज्ज ।
 देवी पुनचद समुद्धसंतं । हवर च्छट्टर सप्रतारि परसेयरनी माता धद्रमा
 देय ।

The description of the last dream—

एतन्नानंतर देवी त्रिशला चउदसइ स्वप्नि वैश्वानर देवता दीउउ । केइ वइ
 एक जाणीइ मधु अनइ छतइ सीथो होइ जिहो भनी ज्वालाइ करी विराजमान
 निरूपमानतेद्रीस कोडि देवता तेइ तणं सुय पंचामृतसहित धूमरहित तेज-
 सहित वाचेतरतम योग लागइ आकाश प्रतइ लागउ । केइ न दून ही सगी
 अतिहि वैगिकरी अव्यय दइदीव्यमान तेज करी धिगधिगायमान । सर्व-
 मंगलोककरी प्ररजेणइ दीउउ यजइ सुपाइयो निर्हूममिषा वैश्वानर गगनाय
 तत्प्रीमाता त्रिशला चवियाची राणीइ । चउदसइ स्वप्नि निर्हूम वैश्वानरदेवी
 करी जागइ ॥ १४ ॥ तिवारइ त्रिशला चवियाणी तीर्थहरतची माता इया
 चोदमाहा स्वप्न देवी करी जागइ ॥ १५ ॥

Colophon. इति चतुर्दशस्वप्नां अधिकारसंपूर्णं इति श्रीशङ्कर गच्छे साधो बाइला
 तन्मिश्याची साधोलानां लिखित ॥ ६० ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् त्रिशलाहटानां चतुर्दशस्वप्नाणां ४८० वर्तितमस्ति ।

No. 106. चउवीसदण्डकसुत्रम् । *CanvIsadandakasūtram*. Sub-
 stance, country-made white paper, 10 × 6 inches Folia, 37. Lines, 9 in
 a page Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, worn
 out, torn and writing injured in parts. Verse and prose Generally
 correct Complete.

Although the MS. is labelled with the title of *Caturvimsāti-
 dandakasūtram*, yet it contains really good many stuti works besides
 the *Caturvimsātidandakasūtram* The following colophons will
 supply a complete list of the different works it contains—

- (1) इति श्रीभजितमानि जिनकोवं (2) श्रीलघू भजित मानिसारः (3) इति श्रीपार्श्वनाथकोव समाप्तं (4) इति सर्वोपनिषद् अनुकरण (5) इति मयूर हियस्वरत्न समाप्त (6) इति सिद्ध सप्तद्वार समाप्तं (7) इति श्रीसप्तमिमानि जिन स्वरत्नं (8) इति वडिमानि संपूर्णं (9) इति महावीरखामिस्तुतिः (10) इति श्रीजीव विचारसूत्रं (11) इति श्रीनवतत्त्व सूत्र (12) इति श्रीविचार साहजनि चतुर्वीस दंडकं सूत्र टवार्थं संपूर्णं ।

In the very beginning of the MS. we find the following colophon
इति श्रीभयद्वर कोवं instead of usual salutation to a god ; so it may be inferred that the original first fol. of the MSS. being destroyed a new one with a copy of the second page only has been placed in its stead. However we have already described almost all the stuti works named in the above colophons; of the rest we describe the last work. It begins after the sixth line, fol. 33. obverse.

Beginning.

एकच मय सदासं चक्षासाध सुतेरस सङ्ख्यायेत् ।
सएवं भक्षिया दिवसं निसं इति विद्येया ॥ १ ॥
लक्षातिनिस सङ्ख्य मय चतस्र सत्यं सदाह जायते ।
कक्षियार पुत्रं ह्रीदि चक्षारोय कोडी चतस्रया ॥
सते दह नि जायत्या चक्षयालीस सङ्ख्या ।
चारि सया इति चारिसेने ॥ ७ ॥ इति

श्रीपरमात्मने नमः ॥

नमित चतुर्वीस जने तथुस्तुतिं विद्यावले दीसयत् ।
दह गय बहिं तेचिय धीसमि सुये हभी भञ्जा ॥ १ ॥
नेरहया ॥ १ ॥ आसुरार ॥ ११ पुङ्गवा ॥ १६ वेदिया दहचैव ॥ १८ गसय तिरिय
२० मण्ड्या २१ वितव २२ जोहसिय २३ देमाचोय २४ ॥ २

This work consists of 46 verses teaching the principles laid down by Gajasāgara.

End.

जिपमएवंतसी पया ॥ ४४ ॥

संपन्नं तुम्हं मलय दहगपय भवय भागदिययय ।
दहतिरिय निरय सुचहं । सङ्गममदितुं सुकउपय ॥ ४४ ॥
सिरि जिच पस सुचोसर एवेसिरि भवणवंदसीसेय ।
सामसायरेय भिक्षिया एया विपति कपक्षिया ॥ ४६ ॥

Colophon.

इति श्रीविचार साहजनिः चतुर्वीस दंडकं सूत्रटवार्थं संपूर्णं ॥ सप्तमस्तु ॥

(2) The Navatattvasūtra treats of the nine categories—

(1) Jīva, (2) Ajīva, (3) Puṇya (merits), (4) Pāpa (sins), (5) Sava, (जाय), (6) Samvara, (7) Nijjarāṇa (ascertainment), (8) Bandha (bond), (9) Mokkha (salvation) and is complete in 48 verses. Anonymous.

(3) Jīvacārasūtra consists of 51 verses or sūtras treating of the Jīva or the soul, by Śrīkānti Sūri.

विषयम्—पुनश्चादिन् कति न्युतिनिष्ठासदा नयं नृपयदा विद्वन्ने । सर्वेषां तेषां नामानुपरि
सम्पन्नं प्रदर्शितानि ।

No. 107. चतुःपटीन्द्रस्यापनं । Catuḥṣaṣṭīndrassthāpanam. Substance, country made white paper, 14 x 6 inches. Folia, 6 Lines, 2-13 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Prose. Not correct. Complete

A guide to the worship of 64 Indras in Sanskrit. Anonymous.

Beginning. चतुःपटीन्द्रस्यापना ।

य तोद्वैश्वर्यरूपैर्वि समं दीवीवरा सद्यदे ।

यद्दी मीदमहोपरत्त मिमिन्ः सर्वैर्दिविर्दिवः ।

ते वैमानिकनाभोकनगनावासाः पुत्राभोवरा.

प्रत्युद्धमतिघातकर्त्तव्यं चतुःपटि. समाधान्विदः ॥ १

चनेन इनेन इन्द्रवचये पुत्रासमिं विपेत् ।

मेषाभोरत्तवसनं कृत्वा मवि विराजितः ।

चतुःपटीन्द्रः येनं चमरी मे प्रयच्छतु ॥

चौ नरः श्रीचमराय अष्टरसुवकपटीन्द्राय श्रीचमरेन्द्र सायुध, सहादन
सपरिच्छद अङ्गरय सामानिक पारिवद मयलिंमन्नोकपाद्यामीक मकी-
र्षकामिदीमिदिलिदिकयुक्तः इह पीटिकपुत्रासमहोत्सवे आगच्छागच्छ
इदमर्थं पाटं बलि चर गृह्णाथ २ सप्रिहितो भव २ आद्या जलं गृह्णाथ २
नभं गृ. पुष्पं, अयतान्, फलं, सुद्रां, धूपं, दीपं, नैवेद्य सर्वविचारान्
गृह्णाथ २ शान्तिं कुब २ पुष्टिं कुब २ पुष्टिं, अर्थिं, इति, सर्वसमोदितानि
देहि २ साद्या. This is the-way of worship of all the rest.

The 64 Indras are thus Enumerated. (1) श्रीचमरः चमर-
 भुवनपतीन्द्रः, (2) श्रीबलिः अमरभुवनपतिः, (3) श्रीधरः नागभुवन-
 पतिः, (4) श्रीभुतानन्दः नागभुवनपतिः, (5) श्रीवेणुदेवः सुवर्णभुवनपतिः,
 (6) श्रीहरिकान्तः विद्युद्भुवनपतिः (7) श्रीप्रमिष्ठः अप्रिभुवनपतिः,
 (8) श्रीपुण्ड्रः दीपभुवनपतिः, (9) श्रीवसिष्ठः दीपभुवनपतिः, (10) श्रीजल-
 कान्तः दधिभुवनपतिः, (11) श्रीजलप्रभः दीपभुवनपतिः, (12) श्रीसित-
 गतिः दिग्भुवनपतिः (13) श्रीसितवाहनः दिग्भुवनपतिः, (14) श्रीरेणुः
 वायुभुवनपतिः, (15) श्रीममन्तः वायुभुवनपतिः, (16) श्रीधोवः क्षिति-
 भुवनपतिः, (17) श्रीमहाधोवः क्षितिभुवनपतिः, (18) श्रीकालपिशाचः
 व्यन्तरेन्द्रः, (19) श्रीमहाकालपिशाचः व्यन्तरेन्द्रः, (20) श्रीसुहृन् व्यन्त-
 रेन्द्रः, (21) श्रीप्रतिरूप भूतव्यन्तरेन्द्रः, (22) श्रीपूर्वभद्रः यक्षव्यन्तरेन्द्रः,
 (23) श्रीमणिभद्रः यक्षव्यन्तरेन्द्रः, (24) श्रीभीमदेवः राक्षसव्यन्तरेन्द्रः, (25)
 श्रीमहाभीमः राक्षसव्यन्तरेन्द्रः, (26) श्रीकिन्नरः किन्नरव्यन्तरेन्द्रः, (27)
 श्रीकिपुरुषः किन्नरव्यन्तरेन्द्रः, (28) श्रीसङ्कपुरुषः किपुरुषव्यन्तरेन्द्रः, (29)
 श्रीमहापुरुषः किपुरुषव्यन्तरेन्द्रः, (30) श्रीचक्रिकावः महीरगव्यन्तरेन्द्रः,
 (31) श्रीमहाकावः महीरगव्यन्तरेन्द्रः, (32) श्रीगीतरतिः गन्धर्वव्यन्तरेन्द्रः,
 (33) श्रीगीतयशः गन्धर्व व्यन्तरेन्द्रः, (34) श्रीमन्निहितः अथपन्नव्यन्तरेन्द्रः,
 (35) श्रीसम्मानसः अथपन्नव्यन्तरेन्द्रः, (36) श्रीधाता पथपन्नव्यन्तरेन्द्रः,
 (37) श्रीविधाता पथपन्नव्यन्तरेन्द्रः, (38) श्रीश्रुतिः श्रुतिपाठव्यन्तरेन्द्रः,
 (39) श्रीश्रुतिपालः श्रुतिपाठव्यन्तरेन्द्रः, (40) श्रीश्रुतः भूतवादिव्यन्त-
 रेन्द्रः, (41) श्रीश्रुतिश्रुतः भूतवादिव्यन्तरेन्द्रः, (42) श्रीविशालः क्रन्दिव्यन्त-
 रेन्द्रः, (43) श्रीशालः क्रन्दिव्यन्तरेन्द्रः, (44) श्रीहासरतिः क्रन्दि व्यन्तरेन्द्रः,
 (45) श्रीश्रेतः कुमाण्डव्यन्तरेन्द्रः, (46) श्रीपतनः पतनव्यन्तरेन्द्रः, (47)
 श्रीपतनरतिः पतनव्यन्तरेन्द्रः, (48) श्रीसूक्तः ज्योतिषेन्द्रः, (49)
 श्रीचन्द्रः ज्योतिषेन्द्रः, (50) श्रीमन्तः सौधर्मेकलेन्द्रः, (51) श्रीशानोः
 ईमानकलेन्द्रः, (52) श्रीमन्तः साह्निद्रकलेन्द्रः, (53) श्रीमन्तः तन्त्र-
 कलेन्द्रः, (54) श्रीलालकः लालकलेन्द्रः, (55) श्रीशक्रः शक्रकलेन्द्रः,
 (56) श्रीसहस्रारः सहस्रारकलेन्द्रः, (57) श्रीशानतेन्द्रः शानतशायन-
 कलेन्द्रः, (58) श्रीशान्तः शानतशायनकलेन्द्रः, (59) श्रीवेणुदायी सुवर्ण-
 भुवनपतिः, (60) श्रीहरिचन्द्रः विद्युद्भुवनपतिः, (61) श्रीप्रमिष्ठः अप्रिभुवनपतिः,
 (62) श्रीविष्णुः, (63) श्रीमहाश्रेतः कुमाण्डव्यन्तरेन्द्रः,
 (64) चतुर्दशैव सुराधिरन्द्रः ।

The last is a collective name of the abovementioned 63 Indras and with his worship the work ends, which is similar to the first one, so we need not quote.

विवरणम्—पुस्तकैऽङ्गि चतुःपटीन्द्रपूजापर्यन्तं चतुः। तदाविधेन्द्रपूजा नाम शान्तिपौष्टिक-
कर्म्मसप्तमम् ।

No. 108. चतुःशरणप्रकीर्णकम् । Catuṣṣaranaprakīṣṇakam. Substance, country-made colourless paper, 12×5 inches. Folia, 17 Lines, 13-15 in a page. Character, Nāgara Date, 1 Appearance, old. Verse and prose. Generally correct. Complete.

A little work in Bhāṣā verse entitled Catuṣṣaranaprakīṣṇakas, treating of four refuges of the human souls such as Siddha, Śādhan, Dharma and Jina, with a Bhāṣā commentary, entitled Bālāśabodhha, in the margin. Anonymous.

Beginning of the Text.

॥ १० ॥ जह सुव्रत सुदुर्ग पराजयं वीरजिह्व परिदेह ।
तद्विजितयेव तमहं पुत्राणि सुव्रतसुद्विह्व ॥ १
मामी अनादि अन्तं पुनरु संसारचोरकं ।
तारे भीष्मादि कथं मुक्तिं विवागतसु सुभक्त जीवी ॥ २
पञ्जीवन्मना तदा पञ्जकरोष कोविजह कुपद ।
पलिया अखं भाग्या कोटि कोटि अघरिह संस ॥ ३
तस्य विजितं चक्षुरागदीमपरा समर्थ ।
अर्भुद्धिती गतिर जीवीवि तदा न खड्ग सुह दंभयं नाथ ॥ ४

Beginning of the Commentary.

॥ १० ॥ श्रीमद्भगवद् देविह भव्य जीव पुनरु कारयि जिन सुव्रतसु
स्वयं कधि ।

तिसृं सुव्रतमी सुदि नद्विहारीच कोर्त्तिनि करोत्तविभु ॥ १

मामी ह मामी अनादि अनंत अतुर्गतिसंसाररूपिणी घोरा रोर कान्दार
चटवी भादि भीष्मादिक अर्थनी मुक्ति स्थिति ते भीमविशानादि विमिज
जीव भक्त ॥ २ ॥ पञ्जी जह की ऐह जीव पाप्मा अन्तं पापाय दयादिक

दृष्टांत मद्र मेलिह' यथा प्रकृति करण्य करो सातह' कर्मगो उग्रहट
 ध्यति टथो एक कोड़ा कोड़ि सागरीपम एक पत्थीपम खह' संख्या
 तमह' भागि कुषो । इसमान कर्मगो ध्यति करह ॥ २ ॥ तथ वि
 तिहाह' धिकी जीव परम प्रकृष्ट । घन निचित दानहेधमह' गति यथ
 भेद तुल्य स्वामी भादह' दर्शन मलह ॥ ४ ॥

End of the Text.

चत्तरहो जिणधम्मो न कउ चत्तरंग सरणमवि न कथे ।

चत्तरंग भवत्तेस न कउ हाहारिउ जम्भो ॥ ६२ ॥

इ चजीव पमाय महारितीरभई तमेव मम्जयणं ।

जाए इति संजम वंभ कारणं निवुइ सुहाणं ॥ ६३ ॥

Colophon of the Text. इति चउ शरण प्रकीर्णं इदं प्रकीर्णं सिद्धांतमज्ञा लिखितं
 वाच्यमानं चिरं जयताम् ॥ श्री ॥

End of the Commentary. चत्तरहो जीवह जीविह' चत्तरंग धर्म कहीह दानधीलतप
 भावनामय चतुर्विध धर्म न को'धु । अनह जीविह' जीविह चत्तरण
 मनह भाविह' न को'धु । अनह जीविह' जीविह' मन सुद्धि' करी धर्म
 नह करिवह' थारि गति देव मनुष्य तिथि' च मारजीनी गति छन्देन
 को'धु । तोवह' जीविह' एइहु मनुष्यनु भवलाही सामची पानी निरयंक
 काज पाख इहारि ॥ उ ॥ ६२ ॥ इ चजीव पमाय थरे जीव प्रमादि इम
 गुणपथं महारि नू' कीर समर्थ छउ अंति छेदह विकाल एक विषयवह'
 एइज चत्तरणत्तं अर्थहीह' बोतवि जिन एइलह प्रमावि इ'यथ निदल
 भवीह सकलनिवृति मुक्तिउ सुख मिथल पायथ । एवातउ संदेह नही ।
 ए संसार सादि चत्तरण सुभाण जीविह' मिलमेव मुदाइ करिनु जिन
 तेजीव नर कहीह' मनुष्यना सोख्य देवाना सोख्य अनह मुक्तिना सुख
 लहह ॥ ६३ ॥

Colophon of the Commentary. इति चत्तरण कुसलासुबंधि अजयनउ वालावबोध
 इति चत्तरणउ वालावबोध संपूर्णं लिखरातउ इउ श्रीतपामच्छनायक
 श्रीजयचन्द्रूरिप्रियं सुनिकीर्तितविह लिखित ॥

विवरण—पुनर्देखिनु चतुःशरणप्रकीर्णं सटीकं वर्णते ॥

No. 109. चित्रसम्भूतचौपाई । Citrasambhūtaupāi Substance, country-made colourless paper, 10 × 4 inches Folia, 3 Lines, 12 in a page. Character, Nāgira. Date, 1* Appearance, old Verse Generally correct. Complete

A Bhāṣā poem relating the story of two ascetics Citra and Sambhūta, by Municaṇḍa.

Beginning. । १० । इति

अथमु सरसति सामथी मागुं वचनविनास ।
 साधतया गुह्य वरचयुं करज्यो बुधि प्रकास ॥ १
 सदगुह्य सेदा प्राप्ति तुम्ह विवसम्भूत परिजोडि ।
 गाय चरावे मवालोवा ज्ञानमिषु सुत दोड ॥ २
 मुनिचद नामे अवि प्रतिबोधा जोड अर ।
 तिष्ठतपो कथा कहुं ए सुविज्यो अधिकार ॥ ३
 अडि प्रवस तिष्ठा देविकै निवाण नकरि अकीये ।
 निवाण करे तिके भवभैने सम्भूत तयो परि जोड ॥ ४
 सन जामाड नामी तनी डाल
 इत्यिथापुर वराड सथी मेरी सामे एम इन्द्रपुरीसि सीमा जाणीये ।
 राजे राजन हे मेरी सन्तकमार सज्जपाजिंदशिरिमविजाणिये ।
 सुरमित सीमे हे सथी मेरी सीले हजार
 राजा बतौड हजारें सोडता राणी राणी ॥ सथी मेरी ओसठहजार
 विनु कीडि पाथा साये सीमता ॥ १ ॥

End.

ए चित भंगे हरष अंगे आथी अधिक विव्यातए ।
 विव नाम सुनिवर तयागुह्यमथे चारै निरमल गातए ।
 संवत् सैतरे हयाल वरवे कुमार भास सलामं ।
 एक सोभे एह भविषा रामदास विनासए ।
 पूज्य श्रीगीतममसादे विक्रमनवर मभारए ।
 जीवराज आवे सचकेवी विनति अवधारए ॥ १ ॥

* At the end we find a verse describing the date of the original composition of the work, such as "चारै निरमल गातए संवत्सतरे, हयाल वरवे" But it is not clear whether the date is 1796 or 1746.

Colophon. इति श्रीचित्तमन्त्रत श्रीटानिधी संपुर्णः अन्ता श्री० श्रीहरनाजी वचनाम् ।

विवरणम्—चित्तमन्त्रत श्रीटानिधीनामकभाषापद्यनिबन्धः ।

No. 110. जयसेन चौपाई । Jayasena Caupāī. Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches. Folia, 14. Lines, 2-13 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old, writing effaced in parts, especially in the last two or three folia which are entirely illegible. Verse Generally correct. Complete.

A poem on the night meal, by Jayasena, son of the king Bhramara Sena

Beginning. ॥ १० ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ धुरि चउपरै ।

पद्यमि सत्त गीजन गुणहर राय समरीय सरसति सानधि ।

पाय रदयो भीजनदीप विचार बीजि सुदी संभवउ छदार । ।

Colophon. इति श्रीराजीभीजन चउपरै भमरसेन राजा तत्पुत्र जयसेन चउपरै
संपुर्णः ॥ विजयवज्रभ लिपता स्वभाषनाय ।

विवरणम्—राविभीजनदीपविचारविषयकभाषापद्यनिबन्धः, कथितम् ।

No. 111. जलगालनविधिः । Jalagālanavidhiḥ. Substance, country-made white paper, 10 x 4 inches. Folia, 4. Lines, 9 in a page. Character, Nāgara. Date ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A poem on straining the water, used for religious purpose. Anonymous.

Beginning. ॥ १० ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ अथ जलगालनविधि चौपई लिखिते ।

अथम सुमिरि जिन राज अथत

परम सुभग सीतल सिन सत ।

सारद गुर रदी परवान

जलगालनविधि अरी ववान । ।

कादरिमसक नथी जै मोम
 भरिये नहीं चापको डोल ।
 जिहि २ कुवा भरै सत टेट
 एकलै जसों परै लवेट ॥ १
 चतम भीच नहीं भर जाद
 भिन्न कुवा मिटि जाइ विपाद ।
 नीर तीर जहाँ होइ भसान
 सो यजि घाट भरी जल चाति ॥ २
 पाँची भरष जाइ को घाट
 जेच्छुना गालै भरि माट ।
 गाटी गजो बडे बिस्तार
 फुलि दूखी करि गालौ डारि ॥ ३ ॥
 लीजहुहिद अंगुल कभीस
 पड़नामति अंगुल चौबीस ।
 थारों कौन पकरि कहि बाह
 सोच्छुना बिलको जल गाह ॥ ४
 छद्म लभ्य न कर संचरे
 थारि कौन कहि घट पर चरे ।
 चहुँटी भरि दावे नहि ताहि
 मान दिना समकाज काहि ॥ ५

End.

टीनी टाम न जानें गारि
 सो कहि गालै मूढ गवार ।
 पूजन सबै कुलें बह घाह
 ताकिमन कौं धर्म सुदाह ॥ १०
 चाति क्रोध निषेधारी चीर
 दान पुख्य करि चरी कठोर ।
 सो गालै जल कौं सति भाह
 छटे रिसाइ धर्म नहीं माह ॥ १८
 गालै जलवे राजकुमार
 के सुलच्छ साहुको गारि ।
 कै धर्मिष्ठ कुलवंतो होइ

सो जल गालिके बरते होइ ॥ १८
 कौमसकौन होइ वा पुरी
 माने सोय गुरनिबरी ।
 ऐसो विधि बरते जल कोइ
 सो सप्तमकुल आवक होइ ॥ ४०

दीक्षा ।

गालन विधि पुरी भइ कहत अंत मदि भेद । -
 गुलाल ब्रह्म नर ते सुषो ते पावैलु अभेद ॥ ४१
 ओ जल गाल्यो जुगति सौ जिहि कछी पुराण
 गुलाल ब्रह्म नर ते सुषो लोकमध्य परवान ॥ ४२

Colophon. इति श्रीजलगालनविधि औपदे संपूर्ण ॥ श्रीः ॥ १ ॥

विवरणम्—जलगालनविधिविवरणक. पद्यनिबन्धीयम् ॥

No. 112. जिनविनयः । Jinavinayaḥ Substance, country-made colourless paper, 12 x 5 inches. Folia, 1. Lanes, 13 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1788 Appearance, old Not correct. Complete.

Though the codex is of one fol. yet it contains two little poems (1) one consisting of 15 Sanskrit ślokas under the name of Dera-darśana, (2) the other having 11 Bhāṣā verses only entitled Jinavinati or Jinavinaya. Anonymous. We quote below both of them.

॥ १० ॥ अथ देवदर्शनं लिखते ॥

दर्शनं देवदेवस्य दर्शनं पापनाशनं ॥

दर्शनं सर्वसोपानं दर्शनं मोक्षसाधनम् ॥ १

दर्शनेन जिनेन्द्राणां साधनां वन्दनेन च ।

न चिरं तिष्ठते पापं किङ्करोसे यथोदकम् ॥ २

जिने भक्तिर्जिने भक्तिर्जिने भक्तिर्दिने दिने ।

सदा भिक्षु सदा भिक्षु सदा भिक्षु भवे भवे ॥ ३

तुम बँदें दुष जाइ सबही पापटलें लो
 ईद्रादिक मय देखते तुम सेव करे लो ॥ ७
 जिभा सुद्ध स्याय तुम गुणकथन करे लो
 रूप लोहारनकानेन हजार रचे लो ॥ ८
 भाव भगत ब्रह्मतीन ईद्रानी पाल करे लो
 जगदिवेकबनाययेदर तान करे लो ॥ ९
 हुं पापी मत होम पुन बिसर गयो लो
 मोह महाभट लोर मम दूष दूर कयो लो ॥ १०
 प्रभु तुम सिद्ध उगार में तुम सरइ गली लो
 कनक कीरति कर भार श्रीजिनभक्ति रचो लो ॥ ११ ॥

Colophon. इति श्रीजिनविजयतोषण्युक्तं: जि०जसु विजय संवत् १०८८ आषाढ सुदि १

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् द्वौ पद्यानिबन्धौ वर्तन्ते, तत्र प्रथमं तावत् जिनदर्शनं नाम संस्कृत
 पद्यं, अथोद्ग्रहोक्तकम् । द्वितीयम् जिनविजयनामकं भाषाप्रयत्नेकादशपद्यात्मकम् ।

No. 113. जीवविचारः । Jīravīcārah. Substance, country-made
 white paper, 12×5 inches. Folia, 7. Lines, 4 in a page. Character,
 Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, worn out. Verse
 Generally correct. Complete

A work treating of different kinds of human souls under the
 name of Jīravīcāra sketched from Rudrasiddhānta, by Śrī-ānti Sūri,
 According to the Jainas the principal divisions of Jīva are two
 (1) Mukta and (2) Saṁsārin. Of these the Saṁsārin is of two kinds
 (1) The Sthāvara, which can not move, and (2) The Saṁsārin, which
 moves from one place to another. The Sthāvara is again divided
 into five sorts such as—(1) the earth, (2) the water, (3) the fire,
 (4) the wind and (5) the plants. Of them the earth includes crystals,
 jewels, gems, corals, vermilions, arsenic, red arsenic, mercury,
 all kinds of metals, gold, &c., stones, and salts. The water includes
 rains, hails, snow, &c. The spark, meteors, thunder, lightning, &c.
 are included in the fire. Breathing, respiration, tempest, gales, &c.

are the different kinds of the wind. All kinds of vegetables may be called plants. All kinds of animals such as aquatic, living in the land and flying in the air, are animals included in the Samsārin. Either movable or immovable each soul has a different body of its own. The souls after getting eighty-four lacs of births receive salvation.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीसद्गुरुभ्यो नमः ॥

सुखं पर्यंतं नीरं नमि सन भवामि अनीहनीहर्षं ।
 नीवसदर्थं किंचिदि जह भवियं पूर्वपरिधिं ॥ १
 नीवा मुना संसारिणीय तज्ज यावराय संसारी ।
 पुढवि जलजलजल भात वल्लभ यावरा येया ॥ २
 फलिहमणि वयस विदुम हिंमज्ज हरिया मवसिज रसिद वसिदाह ।
 भात सेठिव अरणेठव पति वा ॥ ३
 अश्मय गुरीठ संमदी पाहाण आई उवेगा
 सीनीरसण सींचाह पुढवी मियाह उचार ॥ ४

End.

असति सति पंचिं दिवसु नव दस कसेण वनेया ।
 तिहिं सु विप्यउमी नीवस भवद भरवम् ॥ ४१
 एवं अनीरपारे ससारे सायवंमि भीममि ।
 पनी अर्धत सुनी आवेहि अयमनहयेहिं ॥ ४२
 तज्ज नीरासीलज्ज नीवी व सीह नीवाचं ।
 पुढ वर्येण अउकउं पनेयं सन सनेय ॥ ४३
 दसपने अतरुणं नीदस लखा भवंति इयरेसु ।
 विगलिदि एसु दीदी अउरी पचेदि तिरियाचं ॥ ४४
 अउरी अउरी नारयसुराचां मलपाण अउदस हवति ।
 मंपिडियाय सव्वे चुअसीलसाय नीपीयम् ॥ ४५
 सिद्धाण नलि देही जातं कल्ल न पाण नीपीउ ।
 साह अर्थता तेसि हिह जिहंदायमे भविष्या ॥ ४६
 काजि अवाहविहले नीव गहवंमि भीसयेलि ।
 भमिया भमिहंति चिर नीवा जिणवयसलहता ॥ ४७
 ता संवह संवसे मलजने दुहटवि संमते ।
 सिदि सति मूरि सिद्धे करेह उअमं अये ॥ ४८

श्री जीवविचारो संखेव दर्शय जायसा ईउ ।

संखिनी चदरीउ बहाउउ अ समुहाउ ॥ ११

Colophon. इति श्रीजीवविचारप्रकरणम् ।

विवरणम्—जीवविचारविषयकोऽयं निबन्धः ।

No. 114. जीवविचारः । Jivavicārah. Substance, country-made colourless paper, 12 × 5 inches. Folia, 6. Lines, 5 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1679. Appearance, old, worn out and torn in parts. Verse. Generally correct. Complete.

Another complete copy of the above described work with a slight difference only in the colophon such as—

इति जीवविचार सम्पूर्णम् ।

संवत् १६७९ वर्षे आषाढमासे कृष्णपक्षे ११ ॥ श्री श्रीमन्मूर्तिगवि यं
श्रीरत्नमूर्ति गवि सं श्रीरपाल आर्या चमत्त ई सुत यन राज ।

विवरणम्—सम्पूर्णम् ।

No. 115. जीवविचार प्रकरणम् । Jivavicāra Prakarapam. Substance, country-made colourless paper, 16 × 3 inches. Folia, 7. Lines, 4-8 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1863. Appearance, old, worn out and torn in parts. Verse. Generally correct. Complete.

A third complete copy of the same.

Colophon. इति श्रीजीवविचारप्रकरणम् सम्पूर्णम् । संवत् १८६३ वर्षे फाल्गुण सुदि ४
पक्षे लिखित बाबावरही गंगा तटे । अत्रि अयंता जीवा जेहि न पती
तसाय परिचामी उपजति चयत्रिय पुणोवि तत्येव तत्येव ॥ १ ॥ अन्-
हारिय सुद्धता अथाइया सम्बलीगमज्झंनि । अपदिहर केवाको कण
वसेवे जउ मचियं ॥ १ ॥ बालगोइ कोसिय असेउ कोदीउ दुति गोद वा ।

અર્થતઃ કૌશલ વિ મોનાર્થ મોલો રક્ષિત્ત્વ મણિત ॥ ૧ ॥ મોલાય અસંમિત્ત
અસંસ્રિદિય મોન્ન હવદ્ ॥ મોલો રક્ષિત્ત્વ મિનિયોપ અર્થતઃ કૌશલ મુખે
અમ્મા ॥ ૮ ॥ ચીરમ્ ॥ ૧

વિવરણપૂર્ણમ્ ॥

No. 116. **જૈનગ્રન્થઃ** । Jainagranthah. Substance, country-made white paper, 14 x 6 inches. Folia, 25, by numeration without consecutive number. Lines, 17 in a page Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, worn out, torn and worm-eaten throughout Prose. Generally correct. Incomplete.

On examination the beginning of the work appears to be a commentary on the Karmavipāka of the Jainas, but the MS. being in irregular state it is difficult to ascertain what it really is. Many leaves are without marks. Besides this it has neither end nor colophon. On account of this state of the MS. it seems to have been labelled Jainagrantha.

Beginning. ॥ ૨૦ ॥

ચીરકર્મના પ્રતિનમસ્કારકરીત્ત્વ કર્મવિપાકસૂત્રનંદ વિચારકજ્ઞ' । સિરિ,
મા, ચીરોરજિનશાદીત્ત્વ કર્મનંદ વિપાક સંસિદિ' ક' ક' વિપાકસૂ
કરીત્ત્વ ॥ અનુભવ કર્મસૂત્ર કરીત્ત્વ ॥

End. નાસ્તિ ।

Colophon. નાસ્તિ ।

વિવરણમ્—જૈનકર્મવિપાકન્યસ્ય કાશ્ચિન્ શુશ્રિતા ટીકા ॥

No. 117. **જૈનગ્રન્થઃ (પટ્ટાવલી)** । Jainagranthah (Pttāvali). Substance, country-made colourless paper, 12 x 4 inches Folia, 16. Lines, 2-14 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, worn out, torn and worm-eaten throughout. Prose. Generally correct. Complete.

A work describing successive Pāttas or Jainagurus with a short account from birth to salvation of each. Anonymous.

Beginning. १८०

अथानु गुरवो जेना मोयैहच्छिष्यसन्ततिः ।

येषां भाव्यापि ज्ञावन्ते रचनाः सफलाः सताम् ॥ १ ॥

श्रीगौतमस्वामी गौतमगोवीध ५० वर्षाति दीक्षा १० वरस श्रीशेरसेवा १२ वरस केवल सन्त्यायु ८२ वरस घोरान् ११ वर्षाति मोचः । राजगृहे श्रीसुधर्मस्वामी अग्निदेव्यायनगोत्र कुन्नाक यामि धर्मिष्ठ महिल पुत्र वर्ष ५० प्राप्ते दीक्षा १० वरस वोरसेना १२ वरस व्रतस्य वरस ८ केवल पर्याय सत्वरस १०० सन्त्यायु । कदावीर कृती २० वर्षे राजगृहे मोचः महा-घोरपाटक श्रीजम्बूस्वामी काश्यपगोत्र राजगृहनामनगर तिहा स्वधम व्यवहारो छठ । तेहनी भाव्यां धारियो तेहनी कुन्नाक दिवद जगद्गृहे वर्ष १६ व्रत २० केवल ४४ एव ८० सन्त्यायु प्राप्ति मोचः २ तिवारपट्टी दस बील विच्छेद गथा । महापरमोहि पुलाए । काहार गखव गस लवसन कथे सुधर्मतिथ केवल सिम्भजियणाक अंभूमि बुद्धिमा १ मन, मयधि ज्ञान १ अथविज्ञान २ पुलाक लब्धि १ काहारक शरीर ४ व्यापक शेष ५ लवसन गेधि ६ परिहारविद्युति चारिव ७ मूज संवराय चारिव ८ यथा-व्यात चारिव ९ केवल ज्ञान १० ए दस बील जम्बूस्वामिमुं विच्छेद गथा १ तेह नद पाटि श्रीमभवस्वामि विभ्य राजारज सुत गृहे १० दीक्षा ४४ वर्ष मूरि पद ११ वर्ष सन्त्यायु ८५ वर्ष मधुराया खरीप्राता १ तेहन पाटि श्रीसिद्धभव मूरि बाहायण गोवीध ब्राह्मण गृहे वर्ष २८ व्रत ११ पुत्रप्रधान ११ एवं सन्त्यायु वर्ष ६२४ तेहन पाटि श्रीमशोभद्र मूरि तुमियाल गोत्र १४ पुर्वधर गृहे ४२ वर्ष व्रते १४ वर्ष मूरि पदे ४० वर्ष सन्त्यायु ८६ ॥ ५ ॥ श्रीभाव्यसंभूति विजय चारि ग्रिथ सिद्धगुणावासी १ दृष्टिविष १ विलवासी कृपकाटवासी २ कीर्ती गृहवासी छलभद्रः ४ गृहे वर्ष ४२ व्रते ४० पुत्र प्रधानले ८ सन्त्यायु ८० ॥ ६ ॥ तेहन पाटि श्रीमद्रवाङ्मस्वामि गृहे ४५ वरस व्रत १० वरस मूरिपद १४ एवं ७५ वरस ७० । तेहन पाटि श्रीदुल्लिभद्र पाठलीपुर भगर नदराजा तेहन दिगडाल मुह तज । भाद्र ब्राह्मण तेहन भाव्या लावलदेवी तेहन पुत्र छुले भद्र १ नद सिरियो २ तिवार ३ बहिन जकडा १, य जकडदिमा २ भूया २ तद्विष भूयदिमा ४ सेवा ३ सेवा ६ सेवा ७ मयनीउ छुलिभद्र १ ए सात बहिनो छुलिभद्र गृहवास १ वरस ३१ दीक्षा वरस २४ युग प्रधान वरस ४४ सन्त्यायु १०१ महावीर कृति २५ वरस दिन गत ॥ ८ ॥

In this way the Jainagurus have been described.

The 18th is Ārya Sudharma Sūri who lived at the time of Vikramāditya reigning over Ujjayini after 470 years of Mahāvira, 22nd is Haribhadra Sūri, of whom the following account is to be found.

जैनद पाटि श्रीहरिमद्र सूरि देहनर हस । परमहंस अश्विनिपा
उभृजटएवसामली १४३४ वीर होम मणी वांघी आया । पद्ध याकिनी
महरा साधो तिबद प्रतिनीधीनर वाइया । पद्ध चालीयाच भणी
१४४४ प्रकरण कोधा आगवकनी २२ सद्वी कीधी अनेक वध कोधा
विचकोटसमोप दोहियाचउ गाम तिहा कषि एहवा श्रीहरिमद्र सूरि ।

The last part of the work is written in Sanskrit as follows—

श्रीजिनसाधिका सूरिपदे पुनप्रधान श्रीजिनचंद्र सूरिजांत । तिमरीपुर
पार्श्ववर्ती वडलायामवासी रोहड नीबीध. सः, श्रीवत्सिरि + पुनः
संवत् १५८५ अथ श्रीजिनसाधिका सूरिभिः संवत् १६०४ वर्षे लघुवया
धीवित । यत्न १६१९ वर्षे भाद्रपद सुदि ८ दिने श्रीज्ञेय्य मरी वेगवा
श्रीगुणप्रभसूरिया सूरिपद दत्त राउल श्रीमातृदेविन मदीनहः कृतः । पुनः
सप्त मध्ये सनवसरण कोलकभित्त सूरिमन्त्रवर्ध दर्शित श्रीजिन साधिका
पादे । पुनयेन मगाम मनीवर समाकारितेन श्रीविक्रमनगरे संवेगान्
क्रियोहारः कृतः । तन् समवे रीक नीबीध. प श्रीमकलचंद्रनामा प्रथम
जियो जातः । गुर्वरादी विद्वत् आधिका हट्टीकृताः । पुनः श्रीपत्तन-
नगरे श्रीममयदेव सूरिः संभवक पार्श्वमूर्ति प्रकटकर्ता नवांग इतिकर्ता
खरतर इति सकल गच्छ सवचं निश्चित ततः सपचीय चर्मसागरी धर्मितः
पुनः श्रीलामपुरे श्रीचक्रवर्त साहि प्रति बोध दादम मूवेपू आषाढ-
माससाटाङ्गिकाया जीवदया पालिता पुनः साहेरायया सिन्धुदेशे १६३९
वर्षे पचनय. साधिताः । पचवीरव्यानानि साधितानि । वर्षे यावत्
संमदीये समुद्रमच्छजावानि मोचितानि । पुनर्यस्यातिग्रं दृष्टा पुनप्रधान
पदं दत्तम् । पुतयेन फलवर्द्धिपुरे शैले परपक्षिदत्ततालकं इत्यम्यमोहाद्य
देवाः शृङ्गकृता लोके समत्कारी जातः । सः शारके मलो श्रीकर्मसंधरी
श्रीसामजी जिताप्रमुखा. दोमिमन्त्रः आशका जाताः । देन कर्म अद्-
मनिष्ठा १६६५ वर्षे शवाकारे प्रभूतमन्नं दत्तम् । पुनः श्रीसाहि पार्श्वान्
मोरोहि मलाः १६००० वित्तप्रतिमा मोचयित्वा श्रीविक्रमनगरे स्थापिता ।

सर्व्वे च ८ दण्डत लभनिका कृता । तथा श्रीजिनचन्द्राय मूर्ति राजानां
पातिसाहि चकवरेण युगप्रधान पदं दत्तम् । श्रीजिनसिंहं मूर्तोषा
माचार्यपदानसरे वाचकानां ८ गजाः पञ्चमताम्याः ८ दामाश्च दत्ताः
एवं सपाद कोटि दानं दत्तम् । सं श्रीसीमश्री शिवाभ्यां च श्रीमन्महेश
गिरिनारायणदासल मोक्षी रात्रि पुरादिषु श्रीसचसाहं यात्रा कृता । अनेक
प्रासादविम्बदादीनि कारितानि । सर्व्वे श्रीखरतर मण्ड्य मण्डपे लभनिका
कृताः । पुनः श्रीगुरुणा एकदर्शनश्रीनाचारं दृष्टा कवितेन साहिना
सर्व्वेगच्छीयदर्शनेषु देवेशो निष्कासितेषु पत्तनादिकल्प चमारायां गत्वा
श्रीसाहसमच्च अपराध सोचनेन सर्व्वदर्शनानां सर्व्वे विहारः कारितः
पुनर्यस्य श्रीसकलचन्द्रमूर्तिप्रसूता ८५ शिवाः सहस्रद्वीचिता जाताः स
१६७० आश्वीज सुदि ९ दिने श्रीजिनमूर्तोषां मण्ड्यभारं समर्थ सर्व्वशिवा
श्रीवीणाडा नगरे स्नाने प्राप्ताः । ततः श्रीजिनचन्द्र मूर्तिपदे श्रीजिनसिंह
मूर्तिर्जातः श्रीवीणा जीवीयः केतासरवामो सा चांवा चांवलदेवपुत्रः सं १६
१५ वर्षे भाद्रपद सुदि ५ दिने जन्म । १६१९ वर्षे दीक्षा श्रीवीकानेर
दीक्षामहः भांडांवी निवेन कृतः १६४० वर्षे श्रीजित्तल मेरी वाचकपदं
सं कुशल्लेन महीक्षवः कृतः साहि श्रीचकव्वरसलीमादिभिर्व्विमानित १६७०
वर्षे भाद्रपद सुदि १० दिने श्रीवीणाङ्गानगरे भट्टारकपदं प्राप्तं १६७४
वर्षे दीक्ष बदि १० दिने श्रीमङ्गलानगरे परलीकं प्राप्तः १६५५ श्रीजिन-
सिंह मूर्तिपदे श्रीजिनसागरमूर्तिः कोदितरा श्रीवीयः श्रीवीकानेर वासस्थ
सं वच्छराजभाष्याभिरागदेवी पुत्रः १६ वर्षे कार्तिक सुदि १४ रवी
चन्द्रिना जन्म श्रीमालमुल्लान १६६१ वर्षे माघ सुदि ७ दिने चमरसरसि
श्रीजिनसिंहमूर्तिपदे दीक्षितः श्रीमालमुल्लानां आचकेनेदी महीक्षवः
कृतः वां श्रीदर्शनदगणिना वाच्यव आरभ्य सर्व्वशास्त्राणि पाठितानि स
१६७४ वर्षे मेङ्गता नगरे श्रीजिनराजमूर्तिपदे भट्टारकपदं प्राप्तं । तस्यानेव
नन्दा आचार्यपदं प्राप्तं संघ बीषाम करणेन पदमहीक्षवः कृतः । ततः
सं १६८६ वर्षे जिनराजमूर्तिपदे मित्यानिष प्रयोगमहति प्रकटितेन मण्ड-
कोटः कारितः तथापि स्थाने स्थाने सर्व्वे आचकेनेदीनताः परमसंवेग-
वती भाग्यहीभाग्यवन्तः । भट्टारक श्रीजिनसागरमूर्तिपदे श्रीचक्रमदवा-
नगरे सवत् १७२० वर्षे व्यंज बदि यतीयायां एकादशवासरागमनं विधाय
निधाय च श्रीजिनचर्ममूर्तिना सर्व्वशिवायां शिवा दत्ता स्नाने जन्मः ।
ततः श्रीजिनसागर मूर्तिपदे श्रीजिनचर्ममूर्तिर्जातः मन्वालि श्रीवीयः
श्रीवीकानेर वासस्थः साहिण मन् भाष्या रतनादेवी पुत्रः सवत् १६८८ वर्षे

मौष मुदि २ अभिजित् नक्षत्रे जन्म खरहदमन्तनाम संवत् १०८ वर्षे
 वैशाख मुदि ३ दिने श्रीजिनसाम्भूरिणा दीदितः वादि श्रीहर्षनन्दगणिना
 नाक्ष्ये वयसि सूर्यशस्त्राणि पाठितानि । संवत् १०११ वर्षे माघ मुदि १२
 आषाढपदमक्षीकृतः ६० बहूना भाष्या विमत्ता देव्या कृतः संवत् १०२०
 वर्षे श्रीविजयपुरे महाशक्रपद मक्षीकवी गोलवन्ता अचलदासजीकेन कृतः ।
 ततो भारक श्रीजिनसम्भूरिभिः सं दयमेव रतनकृत श्रीमच्छ्रय श्रीरंखे-
 नर पार्थनाय संघयात्रा कृता । पुनः मच्छ्रये पञ्चाटमादितप, एवं सूर्य-
 देशेषु मच्छ्रेषु विहारः कृतः संवत् १०३६ वर्षे समशिर इदि ८ श्रीजिन-
 चन्द्र मूर्तीषा गच्छ भार मक्षीकपदं समर्थं श्रीलूककण्ठसरि नगरे स्त्रगे
 गताः ॥ ६० ॥ तत् पदे महासौभाग्यभाग्यवतः साम्प्रतं विज्ञयमाना
 भारक श्रीजिनचन्द्र मूर्त्यो जयन्तः । तेषा चाज्ञया संघः प्रवर्ततामिति
 श्रियः ।

Colophon. नादि ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् छेदगुण्यो विधासित् क्रमाविभाषः संविनेतिहास्य वर्तते ।

No. 118. जैनशास्त्रम् । Jainasāstram. Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches. It contains different works each with different leaf marks. Some of them are incomplete and the hand-writing also differs in many cases. So we describe below each of the MS. separately.

(1) रतनचूडामुनि चौपाई । Ratanacūḍāmuni Caupāī. A poem complete in 20 folia, of which fol. 1—10 are wanting. Lines, 13—16 in a page. Character, Nāgara. Date, not clear, for the date of copying is not mentioned while at the end the date of original composition has been given in the following verse संवत् प्रवरर चवडी मुनिवर मुदि वरसो दारोरे it has been illustrated by the figure 1028. Appearance, old. Verse. Not correct. Incomplete

17.

A poem in Caupāī or Catuspadī metre instructing religious principles of the Jains, by Kaṇakanidhānavācaka. The following extracts from the end may give a comprehensive idea of the work.

रतनचूड़ बिबहारोर छरे । ते संसारी लोभ कपकटाहिते जापिमीरे ।
ससाररूप इदीच ॥ १ ॥

भयक जन सामलि ज्यो मम बात । करज्यो छद्मिभ प्रम तथ छरे ।
जिम यामउ सुध सात । वैश्यामउ उपदेमउ छरे ।

सदगुरुवचन रसान । साइ जे कछीति कीरे गरम निवास विमान ॥ २

अन्नाइ दानक कछी रे नीच कुलइ अवतार ।

कणिकवि हुं बनजे गह्वीरे थ्यारि कपाय विचार ॥ ३

सूत हारजी पावड़ीरे । ते रागद्वेष संभारि

काथउ नइ मानी कछी रे ते अठम अङ्कार ॥ ४

भे थ्यारि कणि कछीजा काछारि । ते तउ बि कदा थ्यारि

रथधर्या रंग्या कहीरे ते मिथ्यात विकार ॥ ५

भे केवली भापती साभर्योरे साभली कर्मविपाक ।

वइ राग मनमउ आवीय छरे । समकित पाखी सार ॥ ६

भे रतन चूड़कया कययोरे । आदरीया प्रत बार ।

नबिचूड पिणि शानक यथ इरे । हीयइइ, इरव अपार ॥ ७

सात धेने धन वा वइरे बामो बासि अमारि ।

बरन बइअस विस्तारि । सोभाथी सिरदार ॥ ८

भे शानकना प्रत पालीयारे कितला बरसा सोम ।

इग्यारे प्रतिभा बाहीरे संभालइ चउदइ गीम ॥ ९

भे साधुसंयोगइ अनुकमइरे लीधउ संयम भार ।

सीह तथीपरि आदछीरे पालइ धामाधार ॥ १०

भे चउदइ पूर धुरामर्यारे तपकौधा थीकार ।

पंच प्रमाद परिछोरे दुकर प्रकार ॥ ११

भे पंच महाव्रत पाजोयारे । बरस घणालगो भीइ ।

अत समइ अणसच यङ्गिउरे सा चउसाइस धीर ॥ १२

भे रतन चूड़मुनि सातमइरे पइतउ वरदेवलीक ।

सनर सागर नउआ कपोरे सीधा सगला दीक ॥ १३

भे रतनचूड़मुनिबर अउरे करिछइ इक अवतार ।

माइहा विदेहमइ सोभयइरे । धन एहनउ अवतार ॥ १४

भे पाव दान थोया नीयारे सरब संपद संतान ।

इम लाथी नइ प्राणीयारे देखी अटलक दान ॥ १५

दाज कही बे बीम मीरे राय सारंग मल्हार ।
 कनकनिधान करद बदनारे दिन २ प्रति सोवार ॥ १६
 मं दाज २४ मास जिखंद लुहारीवड ॥ ० ॥
 रतनचूडामुनि चउपई ॥ पनाची चउरमुजाणीरे ।
 चउबीस दाज सुहामणी । एतउ पुरी चट्टी प्रमाणोरे । १
 शबन् गयवर अषढी ॥ १०२८ ॥ सुनिवर समिवर सोदारीदे ।
 यावण वदि दसमी दिनद चउपी ओडि गजवारीरे ॥ २
 योपरतर गच्छमा घनी मझारक श्रीजिन राजोरे ।
 श्रीजिनरतन शूरी सर । गच्छ नायक वड बाजींदरे ॥ १
 युग प्रधान अग्नि परगडार । विजयमान गच्छ राजोरे ।
 श्रीजिनचदगूरी सर । गच्छ नायक गुरुसिर साजोरे ॥ ४
 श्रीजिन कुसलपरंपरा जिहा किशि मीटा मुनि रायीरे ।
 विद्यागुणगणसामरा । श्रीहंसममोदउ बकारीरे ॥ ५
 तामु बीस पाठक ज्यो चारुदत्त गधि राजोरे ।
 तेहनी सामिधि चउपई एतउ पुरीसर सुम काजोरे ॥ ६
 कनकनिधानवाचक रटोए चउपी चौबीस डालोरी ।
 सपर सवध सुहामणी सपर चउ सा गीरे ॥ ७
 भणना हणता वाचता शतउ सगुवा भाणस हरवडरे ।
 रागरतन जव हरभला पिभि अवडरी भाणस परवडरे ॥ ८
 श्रीजिन कुसल पसाउने । सुभ बन्धितव ध्यापर माणीरे ।
 कनकनिधान कहर दुज्यो सुषसपदा नील कव्याणीरे ॥ ९

Colophon. इति रतनचूडामुनि चउपई समाप्त ॥ शुभ जीनी सो धर्मातेने वासी निधीवड
 जालोरे ॥ श्री ॥

विवरणम्—रतनचूडामुनिचउपईनामक. कथित् भाषापद्यनिबन्धः ।

(2) **मृगावती** । Mrigāvatī is the second poetical work on the adventures of Mrigāvatī the queen of the king Udayana, complete in three khandas, of which the first and second are incomplete ; by Samaya suṇḍara At the end of the third khandā, a brief account of the work is given thus—

समय सुंदर मणि मानाये ॥ १४

सं शोखरतरगच्छकमल दक्षिदा युगप्रधानु जिनचंदाये ॥ ११

सं शौजिनसिंघ सूरि सीभापी पुण्ड्रिसाजमुजामिके ॥ १२

सं प्रथमशिष्य शौपूज्यकेरा सकल चंद गुरु मीराये ॥ १३

सं तमु प्रसादि यथा थं च धूरा प्रगव्या मुज जसं पडराये ॥ १४

सं सीलसुद्ध आठसुव्या वरपे नुद्ध चठपईशाव हरपेये ॥ १५

सं म्हावती चरित कक्षा विजं खंडे शाणे आदधम डेये ॥ १६

सं मोक्षण विनि चउपई सुणतां भणतां नद्ध वनि गुणताये ॥ १७

सं समय सुंदर चद्ध सघ आसीसा रिद्धि षड्दि मुजगी साये ॥ १८

सर्वंगाया ॥ १११

Colophon.

इति श्रीमहावतीचरिते चंड प्रदीत नव प्रकारायपण ॥१॥ श्रीधारागमन ॥२॥
महावतीदीपा ॥ १ ॥ उदयन यावकप्रत्यक्ष ॥ ४ ॥ महावती चदन
केवलीवति ॥ ५ ॥ तत्रिन्वाण वर्णनो नाम तृतीय खंड संपूर्ण ॥ ६ ॥
तृतीय खंडे ढाल ॥ १२ ॥ गाथा ॥ १११ ॥ प्रथम खंडे ढाल ॥ ११ ॥
गाथा ॥ २८ ॥ द्वितीय खंडेपि ढाल ॥ १३ ॥ गाथा ॥ १६६ ॥ सर्वंगाया ॥ १८ ॥ सर्व
ंगाया ॥ ७४५ ॥ वंछाप ॥ ११०० ॥ इति श्रीमहावती चठपई संपूर्ण ॥ संवत्
१६८७ वर्षे श्रीवचनगते पूज्य श्रीकल्याणसामर श्रीयर विजयराजे वैशाखमासे
शुक्ल पक्ष पूर्णिमाया रविवसरे लिखितम् ॥ लेखकपाठकयोः ॥ येदादि
भूयासुः ।

So it appears that this copy has been written 20 years after the original composition the date of which is 1668.

(3) The third Ms is a copy of the Daśavaikālikasūtra (दशवेकालिकसूत्र) one of the famous Jaina religious works. Substance, country-made colourless paper. Folia, 17. Lines, 5 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old and writing slightly effaced in parts. Prose. Generally correct. Complete.

Daśavaikālikasūtra is a famous work, complete in four Adhyāyas (chapters) of which the first is called the Dumapuppaphyajhayanam, the second Sāmannyapubbiyajhayanam, and the third Khullyakācāra-jhayaṇa while the fourth is without a particular name for in the

colophon it is mentioned in general term such as Daśavaikālika-sūtrasya Caturthamadhyanam. In the first chapter a simile between flowers in trees and this work and of bees and the readers is illustrated hence its name Drumapupphiya. The name of the second chapter is Sāmannyapubbiyā or Srāmanyapurbyam meaning the first step to attain the true merit of a Śramana ascetic. In the third chapter Ācāras or good conduct to be observed by Jaina Sādhus are mentioned, hence it is named Khullakācāra or Ksullakācāra. In the fourth chapter a detailed account of the characteristics of the Jaina religion as taught by Jambu Svāmī has been given. As the work is a famous one and already described before we need not describe it here.

(4) The fourth as well as (5) the fifth Mss. under this number are Bālabodha, a commentary on the Ajitasāntistavana and the text Ajitasāntistavana respectively already described before.

The rest being incomplete we mention below their names only in the order in which they over.

- (6) लघुसंघयणी । Laghusamghayanī.
- (7) संस्तरकविधिः । Saṁstārakavidhiḥ
- (8) वृद्ध अतिचारः । Vṛiddha Aticārah
- (9) श्रीस्तुतिः । Śrīstutiḥ.
- (10) श्रीपार्श्वनाथनमस्कारः । Śrīpārśvanāthanamaskārah.

Of these the Saṁstārakavidhi, being complete and the smallest of the works containing 14 verses only we quote below the whole work except verses 2, 3 and 4 which are illegible.

॥ ६० ॥ निष्कृष्टो नमो समाममणाय ॥ गोचमाहं । महामुषो नमो
परिहृताय ॥ वार १ ॥ करमि भनो सामाहं ॥ वार २ ॥ अष्ट आषड
त्रिद्विजा ॥ अष्ट आषड परम गुरु । गुरुगुरुयथाहि । मडिचसरीत
बहुपरिपुत्रा पीरसि रार्ह संधारय ठाडमि ॥ १ ॥
अचारि भंगल । अरिहंता भंगल । मिहा भंगल । साहसंगल । केवल पत्रो
धर्मो भंगल ॥ ५ ॥ अचारि लोकोत्तमा अरिहता धीगुत्तमा । मिहा लोहत्तमा
साहलोत्तमा । केवल पत्रो धर्मो लोगुत्तमा ॥ ६ ॥ अचारि सरण पवञ्चामि ।
अरिहंते सरणं पवञ्चामि । मिहे सरणं पवञ्चामि । साहसरणं पवञ्चामि ।
केवल पत्रो धर्मो सरणं पवञ्चामि ॥ ७ ॥ पायायवाय मिलियं धोरिक
मेहुथं दविण मित्यं । कोहं मायं मायं लोभ पिच्छं तहा दीसं ॥ ८ ॥ कवहं
अभकडाण पेसुत्र रद अरद समावत्तं । परपरिवायं मायामोसं मिथत्त सङ्गं ॥ ९ ॥
वीसिरेसु इमाद सुत्त मण संसण विग्ग भूयाहं दुग्गह निबंधाहं अत्तम
पावडण्णाहं ॥ १० ॥

End.

गोहं जल्यि मेको । नाहमवद्य कय्हे । एवं अदीय मणको अयाण मण
सासर ॥ ११ ॥ एगोमे सासउ अया । नावदंसण संहुउ । सेसा मे वाहिता
भावा सज्जे संजीगल्लवणो ॥ १२ ॥ संजीगमूला जीवायं पत्ता दुवडपरमप ।
तन्हा संजीगसर्वधा सज्जं तिविहेण बोसरिणं ॥ १३ ॥ अरिहंती मडिदी
जावज्जीव सुसाहुणो गुरुणो । जिय पच्चं तत्तं इच सज्जत्तं भए गहिचन् ॥ १४ ॥

Colophon.

इति श्रीसंसारकविधिः संपूर्णः । सवन् १९८० वर्षे ज्येष्ठ मासे अश्विनपक्षे
श्रीभागरा नगरे लिखितम् । श्रीकल्याणसागर सूरीशरो रज्जे विजयराज्जे
लिखकपाठकयोः चिरं जीयात् शुभं भूयात् श्रीलात् सकलार्थाशितेनवि
साधवौ श्रीवाहला पठनार्थम् ॥ श्रीचंचन गच्छे ।

Next important work is the Vipiddha Aticāra, हृदयतीचार । It consists of some valuable instructions on avoiding unreal and following what is real. The following extracts from the beginning will throw some light on the nature of the work.

॥ ६० ॥ इच्छामि समा समर्थो । इच्छाकारेण संदेसह भगवन् गुरुपत्रं
मथी । सविज्ञेय पथी अतीचार चालोउ । इच्छ नमो अरिहंताय । इच्छ
आवक तयाहं धर्मोदं सम्यक्क सूल वरवत्त भणीइ ॥ इच्छ ॥ अरिहंतेव
ससाधगुरु जिनप्रणीत धर्मभाव तु सम्यक्क प्रतिपालुं । द्रव्यतु लौकिक ।
लौकीकर । दिवगत । गुरुगत । पञ्चगत मिथ्यात्व अनुबिंध भणीइ ॥

हरिहरत्रयार्थं इन्द्र चन्द्र सहस्रवज्र गणेश दिक्पाल वीरपात्र स्कन्द कपिल
 इह इन्द्रमंत यच्च मुक्तिमुक्तिदायकं तथी आराधीत ते लौकिक देवगत मिथ्यात्वं ।
 चरक परित्राजक कौन्निआपालक द्विज तापस संसार तारिक भवो मानोद ते
 लौकिकगुरुगत मिथ्यात्वं । अपर परिग्रहीत जिन विभू वैराग्या ब्रह्ममलिक
 प्रमुख जैनदेवदेवो तनु देव बुद्धि पुत्र ते लोकोत्तर देवगत मिथ्यात्वं । पास
 हाउ सद्गुरुगील संसल ऋद्धद निष्ठव वीटिक द्रव्यलिङ्गी तण्ड विषद
 जे गुरुबुद्धि साक्षीद ते लोकोत्तर गुरुगत मिथ्यात्वं । ए चतुर्विध मिथ्यात्वं
 यथामति परिहरं ॥ सम्प्रज्ञा पाच अतीचार छोषठं ॥

. *Aticāra means neglect and corruption. To avoid all kinds of
 neglects and corruptions is the principal instruction of this work.
 By way of illustration we quote below few lines.*

हरि हर गार्हिया समये । अपरि परगर्हिया समये । अरंगक्रीडा परवैवाह-
 करये । कामभोगतिष्वनाभिलाषे । ईतर थोडइ कानि सुकेतनर बारइ सपुसप
 तण्ड समन कोषड इह । अपरिग्रहीत परपुसप तण्ड समन कोषड इह ।
 अरंगक्रीडा अयामळइ देह काम कुचेटा कीबो इह । कामभोग तण्ड विषद
 राति दिवस ति चित यइ । तीत्राभिनार धरिड इह । पणं तिधि विष्णुत
 लगइ सीक भग हउ इह ॥ &c

No. 119. पञ्चमाङ्गश्रुतस्कन्धव्याख्या । Pañcamāṅgaśrutaskandha-
 vyākhyā. Substance, country-made white paper, 13 x 6 inches Folia,
 36. Lines, 9-17 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance,
 old, torn in parts. Prose Not correct. Incomplete

A commentary on the Śrutaskandha Anonymous.

पुस्तकेष्विह श्रुतस्कन्धनामकस्य पञ्चमाङ्गस्य काचिदसम्पूर्णा टीका वर्तते ।

No. 120. डालसागर । Dhālasāgara Substance, country-made white paper, 14 × 6 inches. Folia, 127 (of which fol. first is wanting). Lines, 13-17 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1740. Appearance, old, with different hand-writings. Verse. Generally correct. Complete.

A poem on the description of Harivamśa in the form of Dhāla a kind of song, by Guṇasāgara Surī, consisting of 151 Dhālas, complete in nine khaṇḍas or chapters. The subject of the work is the same as that of the Hindu Harivamśa. Names of persons such as Jadu, Sauri, Vṛispi, Andhaka, Vāsudeva, &c., as well those of the localities such as Mathurā, &c., are the same as in the Hindu Harivamśa. The only difference is that the heroes of Dhālasāgara are Jains. From the following lines the readers will be able to form an idea of the work.

सैवकदपी देवता कहइ तदा सिर नामि ।

किं हिं करणी सुर उपमा आप प्रकाशउ खामि ॥ ४०

अवधिज्ञानकरी देवीयी पुत्र भवामरिताम ।

राजा राखी पेयीया युगलपति अभिराम ॥ ४१

अगूहा धौड पनी अग्नि भाव असराल ।

काल रूप कोपी तिहा आवउ दूरतव काल ॥ ४२

आदिनाथ को भंदन वनी कल बाहुवली बलबलजी ।

भरतेहर भुजबलि हरायो एवहु लउविरतंतजी ॥ ४३

सीमयश कुंवर करमह तउ श्रीशेयांस कुमारजी ।

आदिनाथ नइ जेनि करा वियउ दउ रसइ आहारजी ॥ ४४

तेहनी थंदन सार्वभूमजी तेह नइउ सुभूमजी ।

सुधीय राजा तस पाए उपइ बैरी कुलनउ धूमजी ॥ ४५

धीय सुधईनी तेहनउ नन्दन महाबंद सुनन्दजी ।

सुमइ सुभंकर सीमवंसिए छइया पूनिमा चंदजी ॥ ४६

कोसु ननि की सुरगति वासइ एइ वंसिना भूपजी ।

असंख्यातनी पीटी उपजित कीरति चन्द्र अनूपजी ॥ ४७

निसंतान राजा तव मूज देवतणइ सजीगजी ।

शपपदवी नायक नही कोइ मिलिया सघना लोगजी ॥ ४८

पचदिव्य करि ननि आया सुभन अनि मनी सजी ।

हरिणी युगलपथ देयी मनमइ धरी जगीसजी ॥ ४९

અન્નરથી સુરવાળી પ્રગટી ઝીવ કરતુ તુમ્હ કારંજી ।
 અંપાનગરી નડમળ મૂપતિ આપડ' વાહિંજી ॥ ૫૨
 રાજા રાણી નડ તુમ્હી દેશો મદિરામાંસ આહારજી ।
 મ્યારડ વચન ન માને સડ'રે તડ કરિમિડ સંહારજી ॥ ૫૩
 મુર સક્તિ આડ'ધડ ઘટાવી અવગાહન પળિનેમજી ।
 વચરા વૈર નડીમરદરે યમરસ પાણિડ એમજી ॥ ૫૪
 હરિ નામિદ રાજા હુદ તે લોક નથા કારિજીવિજી ।
 પાયક પરિચદ પૂરડ તડરે દયગવરણની કોઈ જી ॥ ૫૫
 અષાપદના હરિવંજત નીરે ષમુધ્યામુદ વિખ્યાતજી ।
 દશમા જિન વરજીનિ વારડ આગડતિ સુખી માતજી ॥ ૫૬
 હરિહરિથી ધો મદન અપજિડ' પ્રયતીપતિગુણધામજી ।
 મહાગિરિ હિમિરિ ષમુગિરિ રાજા અત્તમનામ પ્રધામજી ॥ ૫૭
 સંતી ગિરિ સુયગા નરનાયક એમીટી રાજાનજી ।
 તિવંડ પ્રયતી માહિં અર્ચડિત વરતાવી નિજ આશજી ॥ ૫૮
 મહુન હી મંદપતિની પદવી કરિ વિમલા ચળ માતજી ।
 મગતિ ન માવ મુખમાનમાલી કૌથી નિર્મલગતજી ॥ ૫૯
 એવં હરિવંનિ કુલકુલા સંઘા રહિત અવારજી ।
 કિહિ મુગતિ કિહિ સિવગતિ માધો મુક્ત કૌયા અવતારજી ॥ ૬૦
 મુનિ મુત્રત મ્વામી ગગતારક રાજમ્હોદ્દિર વંશજી ।
 મુનિ મુત્રત મુત્રત રાજા વંશતથે અવતંમજી ॥ ૬૧
 મુનિ મૂપનડ અનર દોતા મયુરપૂરી મહારિજી ।
 વમુ પુતવ ઇષ્ટતક અવં મંશિમૂવચસારજી ॥ ૬૨
 કિત લાલુ કાલ અનર યદુરાજા અવપનજી ।
 જિહિયો યાદવ નામ કહાયા ટુનિય પુષ્પરતનજી ॥ ૬૩
 યદુરાજાનડ મુમુરડ મુમુરોડ અવાવજી ।
 શાયા પ્રતિશાયા હિ વિચાત્રી તે કહિવા વિષ્ણુમાવજી ॥ ૬૪

The king Sūra had two sons like the sun, the first Sauri and the second Suvira. Sauri was enthroned and the second was made Yuvarāja. Prince Sauri removed his capital to a newly built city entitled Sauripuri, while his younger brother used to remain in the city of Mathurā. King Sauri having placed his son Andhaka Viṣṇu (Andhaka Vṛiṣṇi ?) on his throne died. Andhaka Viṣṇu had ten

sons Samudra Vijaya, &c. and two daughters Kunti and Madri by the queen Subhadrā. Kunti was married to a king belonging to the Kuru dynasty. Here a description of Kuruvamśa has been given thus—

आदिनाथ जो सुत कुरुजाबो तेंदुकी कुरुपेत कहापउ ॥ ८२
 कुरुसुत हसोराय कहायो हदिनाउर भसी नगर विमायो ।
 हसो रूप संतान वपाव' विश्ववीर्य नरेवर आए' ॥ ८३
 असंख्यात रूप हुयानंसरि । शान्तिनु राय हुउ हदिनाउरि ।
 दुको दारण साधु उजागर तीजी डाल कहिगुण सागर ॥ ८४

End.

गायोरे हरिवंश सरोयारे मनवन्धित काज कि पांभीरे ।
 परमास अधिकाररे जपनी भागकि गायोरे ॥ १
 बारह दशना जिण तथारे बंशए उत्पन्न ।
 विलरी शायो चषी काइ हया बहुपुण्य रत्न ॥ कि गां ॥ २
 अपर नाम सुहा मयोरे रूप यहु धौंजीह ।
 राय दादव राजीवा काइ पुहरीरे पर सुधा सोइ ॥ किगां ॥ ३
 बीसमी बाबीसमीरे एखिवंश जिभंद ।
 उपजीउ आनंद सह' काइ आयारे तिहां चउस बिहद ॥ किगां ॥ ४
 कृष्ण नर' वनदेवजीरे वंशनइ' अवतस ।
 बासि नगरी हारिका काइ कौपुउ अरिकुल जिभंस ॥ किगां ॥ ५
 स्थान फइ आइ भलारे धर्मनदन भीम ।
 शक्रमुत सीभापरी काइ पोठारे पीरव निसीम ॥ कि गां ॥ ६
 शायनइ पर जून मारे वन' तपो मही पार ।
 एक एकांथी बडा काइ अगतिरे हरिवंश कुमार ॥ कि गां ॥ ७
 इन्द्रनगरी हारिकारे हारिकापथ सोइ ।
 छपमा सरिपी सहि काइ अनररे नवि दीसइ कीइ ॥ कि गां ॥ ८
 नित्य रठविनोदमइरे नित्य हरष लल्हास ।
 हारिकानगरी तथो काइ निति कोरे बाधतो वास ॥ कि गां ॥ ९
 नित्य सुत जन्मो सुबूरे नित्यसुतनी सान ।
 नित्यसुत परवतथा काइ होवइ रे उच्छाद रमान ॥ कि गां ॥ १०
 अउक पूरइ' कानिनीरे कलसमा संडाव ।
 दीवनइ दधि अचता काइ करीयइरे धरि २ कल्याण ॥ कि गां ॥ ११

कीर्तयिह जिन देहदारे पूजा प्रकार धीकि धयमय मष्टला ।

काई वाजइगे वाजिए अपार ॥ कि गां ॥ १२

ऐन ऐनना दगारि घुघर घमकार मनी भावइ भावना काई भवीयारे

मन मार छदार ॥ कि गां ॥ १३

प्रबन्धभावि प्रभावनारे परम पुत्र प्रकार ।

योदना योकारिष काई पुनारे पुकी मन भाग ॥ कि गां ॥ १४

नारी नौकी शोभतारे पहिछीयां तनि मोन ।

मार मझारे करी काई वीणदरे मुनि मीठा वीण ॥ कि गां ॥ १५

रगरीय कनौजदारे घाल मोती मार ।

करइ मनुष बंझामना काई बरतइरे जिन मन नीवार ॥ कि गां ॥ १६

आज छइ दीपानिकारे नारिकारक माल ।

आजि पर्व पञ्चमुयां काईको जइरे जण्डइ मुनिमाण ॥ कि गां ॥ १७

मिनइ माइमोमामडारे माइमिणि मुनिषार ।

धवय मङ्गल आरमुं काई जय९ जय९ कार ॥ कि गां ॥ १८

गच्छ गच्छ प्रदामसुरे विजयवन् विमिस ।

दीविजय गच्छ राजीया कंदोपइरे गुरुधर्म मरेस ॥ कि गां ॥ १९

विजय अयि विजयवतीरे धर्मदाम सुरीस ।

विना मागर वेसजी काई जइनोरे जमसादि जमीस ॥ कि गां ॥ २०

पद्ममागर मुनिजीरे मुयस यम भर पुष ।

पाय प्रबली प्रभुतना काईपा मणइरे मुयमागर मुनि ॥ कि गां ॥ २१

मंवरुष कीर्तयइरे मास मावरुष मुनि ॥ २२

तोत्र मीमसमुगना काई मासरदे बार आविबइरे ॥ कि गां ॥ २३

कुट्टियर मगरमइरे मास मासि ममार ।

मनइर मुण्डकपुषइ काई बरीयइरे मुडं अरिस मुमाय ॥ कि गां ॥ २४

टाप मासर मास ओइरिअमो विमसर ।

मुइमाइर मीमइर काई मासइरे मुयमसुगना मास ॥ कि गां ॥ २५

पदमी पद वनइरे टापमी मीमसा ।

आदिनी आग्रावरी काई जंदइर अन्नामी मास ॥ कि गां ॥ २६

* This is probably the date of original composition of the work but not obscure for मंवरुष कीर्तयइरे indicates 76th year only. From this only it can not attributed to any particular century. 21676

अथ लभत निरि मीमोरे सकल निरिवर ईश ।

तव लभत हरिचंग ए काटिवा श्रीरि धिर विद्या मोम ॥ कि गां ॥ १६

कलस ।

हरिचंगमाथी मयम पाथी ज्ञानमुहि प्रकाशनत ।

पाप जावधं मथी भावतं पुत्र आथी आसनत ।

करण पुत्र कलत्र कमला पते सुपत सुहामथी ।

पुत्र श्रीगुणगुरि जयत संघरंग वधा मथी ॥ १७

Colophon.

इति श्रीगुण हरिसागर कृतं टालसागर समारं मंडित नव ८ टाव एव सत
एकादश १५१ अक्षराः ॥ संदार्थव ५०५० । सं १०४० वर्षे एषि दिन मने
१४ अतुर्दशा कर्मवाद्या लिपिकृतं ज्ञानमरे आर्गलपुरमध्ये विद्यापटके धर्म
भवतु कल्याणमस्तु । विरं नम्यात् पुस्तकं । छिद्रिक्वावक्योमंद
भवतु ॥ छ. ॥ छ. ॥ पंडितैः संमीध्य वाच्यं मद्रं भूयात् ॥ छ. ॥ लिपितं
पूज्य ऋषि श्री श्री श्री श्री श्री ५ छ, दीवचंद्रजी तत् चनेवासी ऋषि
श्री श्री श्री ५ छ रांगाजी तत् विनय ऋषि श्री ५ छ, राजारामजी तत्
विद्या छ, श्री ५ दयालजी तत् चनेवासी मुनि साक्षि ॥ श्रीरतु व ००६०.
लिपकपाठकयोः शुभ भवतु कल्याणमस्तु श्रीरतु कल्याणमस्तु । श्रीलुंका
गच्छे लिपिकृतानि ।

विवरणम्—टालसागराभिधहरिचंगाल्पविषयकगोपिनिबन्धोऽयं श्रीगुणसागरनिरिवरचितः ।

No. 121. त्रैलोक्यदीपिका । Trailokyadīpikā. Substance, coun-
try-made white paper, 12 x 5 inches Folia, 47. Lines, 12-4 in a page.
Character, Nāgara Date, Samvat 1811. Appearance, very old, worn
out and writing effaced in parts Verse Generally correct Complete.

Sanghayanīsūtra was originally composed by Jinabhadra Gani
and explained by Śricandra Munīśvara. The text under notice has
been sketched from that by Hema Suri. Hence it has been
entitled Madhyama Sangrahaṇī or Trailokyadīpikā, a lamp for
the illumination of the three worlds, with an explanatory note
under the name of Bālabodha. Subjects treated of in this work

are (A) five kinds of Śarīra (body), (1) Audārika, (2) Vaikṛīya, (3) Āhārika, (4) Taijasa, (5) Kārmana; R̥sa, four Kasāyas, eyes &c. five Indriyas, seven kinds of Samudghāta, three darśanas such as Samyakt̥i, Mīrad̥i and Mithyātvad̥i, five sorts of Jñānas such as Matijñāna, Śrutiñāna, Abadhijñāna, Manaparyajñāna and Kevalajñāna; three Yogas (1) Manayoga, (2) Vacanayoga, and (3) Kāyayoga, Upayoga, which are principally of three kinds (1) Sāmānyalakṣaṇa upayoga, (2) Sarvajiva-prati sākāra upayoga, (3) Anākāra upayoga. Of these Anākāra upayoga again is of nine kinds such as (1) Upapāti, (2) Cyavana, (3) Sthiti, (4) Paryāpti, (5) Karma, (6) Āhara, (7) Sanjñā, (8) Gati and (9) Agati. Thus the Upayogas are twelve in number. These are the principal subject treated of in this work.

Beginning.

॥ ६० ॥ जमिउ अविहंतार विह भवथी गहवाय पनेय ।
 सुदमारयाथं नरतिरियाथं विषामवयम् ॥ १
 उववाथं अथ विरह मयह मममय ममागमये ।
 दसवायसहयार भुवथ ॥ २ ॥
 अमर अविहार मयिथं तहे विरह तिगि अतारि ।
 पनीवारं मद्दुहारं सेवाथं नरनिवायवम् ॥ ३
 दाहिबदि नर पविथं उतरउ कुंति दुगिदिमूया ।
 तहेमि मय पविथं दिमूय आमुमुयोमं ॥ ४

Beginning of the Commentary

अविहंत क थोवीतरादेव अने वादि मय दकेकी
 मिह वायाथं उवाय ममस माय पने इमिदि वनममरी मय' सुदमारया
 १ मारकी २ नरममय ३ अमेतिथं ४ एहमी प्यति क. आमुमी १ भवम
 घर कहेथे विमम पवि घरम कदवार जिहदि थमे अने मारकी रहे
 न नरकवास नह मे भवम कहेथं अने मय दके क दिहमम १ पमया
 उव कहेथु पवि मय पवि तिहमना घर मय मयो कहे जिमे मारथे
 तिहना मरदिह मय अमायन के मयमती म थो. एमने प्यति (१)
 भवम (२) उवाय प तिगि थोमं कहेथं ।

End.

दिहदिमममम अम उव थोवमम अरवतिह ।
 पममी जिमाहदि मयिथं आदर विह ॥ ६
 मयवादि ममममीय मीमममम विरह मय ।
 मयपवि मयममं मद्दुमया मीर'मम मय ॥ ७

Colophon. इति श्रीबेन्नेकदीपिकायावी मय संवत्सरो मंयुषी श्रीरत्न किरावमत्तु ।
श्री श्रीपं । भक्तोपद विद्वत्तं जिनच मध्ये ॥ श्री ॥ संवत् १८११ वरते
सितो भीमसिंह वद ६ दिने श्री ॥ महारक श्री श्री १०८ श्रीश्रीशिवचंद-
नुरि विजय राखे ॥

End of the Commentary. एतथा प्रहार अनाकार उपयोग जाणि वत्त ।

Colophon of the Commentary. इति मयवत्तो मय बालवीधः मंयुषीः ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽग्रिमं वैश्वोपादीपिकाभिधः कावियज्ञेन लिखताः सटीकीकर्तव्ये ।

No. 122. दण्डकसूत्र । *Daṇḍakasūtra.* Substance, country-made Kāśmīrī paper, 12 × 5 inches Folia, 7. Lines, 5 in a page Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, old, torn in parts and slightly worm-eaten throughout Verse. Generally correct. Complete.

A review of the principal catagories of the Jaina philosophy, entitled *Vicārasāī*, in *Daṇḍaka* verse, hence it is entitled *Daṇḍakasūtra* also, by Gajasāgara Gaṇi, pupil of Dhavala Candra Upādhyāya. The principal catagories, according to the Jaina Śāstra, are (1) *Nārakī* including *Ratnaprabhā*, *Śarkarā*, *Bālu*, *Pañka*, *Dhūma*, *Tama*, &c., (2) *Āsurādi* includes *Bhuvanapatis*, *Tamatama*, *Asuras*, *Nāgas*, *Suparnas*, &c., (3) *Prithyādi* including *Apa* (water), *Teja*, *Bāyu*, and *Vanaspati*, (4) *Dvīndriyādi*, such as *Dvīndriya*, *Trīndriya*, *Caturīndriya*, &c., (5) *Garbhaja*, *Tiryak*, *Manuṣya*, &c (6) *Vyantarika devatā*, &c (7) *Jyotiṣka* including planates, stars, &c., (8) *Yainānika*, (9) *Śarīra*, (10) *Saṅghayana*, (11) *Sāmjñā*, such as *Āhāra*, *Bhaya*, *Maithuna*, *Parigraha*, *Krodha*, *Māna*, *Māyā*, *Lobha*, and *Gharaloka* (wife &c), (12) *Sīnsthāna*, (13) *Kasāya* including *Krodha*, *Māna*, *Māyā*, and *Lobha*, (14) *Śeṣa* colour such as black, green, white, &c., (15) *Indriya*, eyes, ears, nose, &c, (16) *Samudghāta* seven in number, (1) *Vedanā*, (2) *Kasāya*, (3) *Marana*, (4) *Kṛiyavalkṛiyā*, (5) *Taijasa*, (6) *Āhāra*, *Kevalī*, (17) *Dṛiṣṭis* are three in number *Samyaktvadṛiṣṭi*, *Mithyātva-dṛiṣṭi* and *Misradṛiṣṭi*, (18) *Darśana* is of four sorts, *Caksudarśana*, *Acaksudarśana*, *Avadhidarśana* and *Kevaladarśana*, (19) *Jñāna* is of

five kinds, Matijñāna, Srutijñāna, Avadhijñāna, Manaparyāyajñāna and Keralajñāna, (20) Yoga, (21) Upayoga, (22) Utpāta, (23) Cyavana (death), (24) Sthiti, (25) Paryāpti, (26) Kimāhāra food of each animal, (27) Sanjñi, (28) Gati, (29) Agati, (30) Veda (male, female and eunuch).

Beginning. श्रीपरमात्मने नमः ॥

अस्मिन् चतुर्वीम जिने तद्वृत्त विचिचारलेखदेसवत् ।
 दंडवत्परिं ते वियवो सामि सुवेह भो भव्या ॥ १ ॥
 नेरदया १ अमुरार्द्र ११ पुटवार्द्र १६ वेदिया दंडवेव ॥ ११
 गमयतिरिय मनुष्या ११ वीतय २२ जीहसिय २२ वीमापीया २५ ॥ २
 सखित यरोड इमा अरोर १ सोमाहवाय २ सघयवा ३ सप्ता ४ ।
 सटाण ५ कषाय ६ लेख ७ हंदिश ८ छ समुचाया ९ ॥ २ ॥
 दिदी १० दंसण ११ नावा १२ जीगु १२ वडगो १४ ववाय १५
 ववण १६ डिई १७ ।

End.

पजति १८ किमद्वारे १८ सप्ती २० गर्द २१ अगर्द २२ वेव ॥ ३
 शाक वषट्ठर विष अहिया २ कर्मव से जति दारम् १५ ॥
 सखे विह से भावा जिण सएव तमीपता ॥ ४४
 संपद तुलु भलस्य दंडवत्पय भवय भलहिदयस्य ।
 दंडवतिष विरय तुलुं खह ममं दिंतु तुलु पट ॥ ४५
 विरि जिण हंस सुणीसररन्ने विरि सवत्तपंद सीसेव ।
 गजसागरेण तिहिया एसा विवति अपहिया ॥ ४६

Colophon. इति श्रीविचारसार्द्रं जमि. चतुर्वीम दंडक मूषट्ठवाले संपूर्णे पुनसवत् ॥

विहरणम्—विचारसार्द्रं प्रतिनामक-दण्डकमूषट्ठवालीयं निबन्धः ।

No. 123. दमट्टान्तकयानकम् ।

Dasadr̥ṣṭāntakathānakam.

Substance, country-made colourless paper, 14 × 6 inches. Folia, 4. Lines, 4-18 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1836, Śaka 1701.* Appearance, old. Prose Generally correct. Complete.

* The date of the original composition is 79 Samvat see the verse एकीनामोति वषेऽपिन् विज्ञनादिमने &c. at the end.

A work on instruction for children entitled Bālavabodha. As it consists of ten different tales by way of examples, another name is Daśadṛṣṭāntakathānaka. The ten tales are the following (1) Cullok, (2) Paśaka, (3) Dhāreya, (4) Jvara, (5) Ratna, (5) Svapna, (7) Cakra, (8) Carma, (9) Yoga, and (10) Paramāṇu. The following Sanskrit ślokaś are written in the margin of the codex with reference to them.

“चक्री शदशकोऽथ विप्रविपथे तुष्टी ददौ वाञ्छितम्
विप्रो मूढमतिर्वयाच सपुरे यामं गृहे भोजनम् ।

यादृशान्गृहे विजिप सुवने वारं पुनर्वाञ्छति
दुष्पाप्य तदशेषयोनिगृहने भाला भवं मातुषम्” ॥ १

“चाणक्यः किल चन्द्रगुप्तनृपतेर्मनो शक्यो वार्यको
देवीदत्तमुपावकेष जितवान् लोकान् धमायान् बहून् ।

भाले कर्णभर्तं पथे प्रकृतवानेकैकदीनारत
क्षेत्रीयेत कदा तदापि श्रुभवी न प्राप्यते दुर्लभः” ॥ २

“धान्यं भारतसन्धर्वं चं सफलं संमोक्ष्य तदादरात्
प्रस्यं सर्वपञ्चतुं कुशुकान्धे परिच्छिद्यते ।

इहः सूर्पककीचके कथमपि प्रस्यं पृथक् रूपकं
चेत् कुप्याञ्च नृणां भवी भुवि तदा प्राप्यः प्रमादान् कथम्” ॥ ३

“राज्यार्थो तनयो वृषेण विदितो नूनं मम द्रोहकी
मुह्यतासहस्रकौशिकपथे रन्तुं समारोभिरे ।

स्तान् सख्यान् नृपनन्दनो विजयते यदेकवेत्तं दयः
सर्वे वान्ति समूलतस्तदपि नो संप्राप्यते मातुषम्” ॥ ४

“श्रेष्ठो रव सुवमकोऽथ कृपयो यामान्तरिऽसौ गतः
पुनैः सार्यगमाय खनिवह दत्तं निदिशे पृथक् ।

प्रात्वा याचयते सुतानपि च ते व्यावर्धयं ते क्षत्रि
स्त्वं निर्गमयन् सुधा नरमवं जीवः पुनर्वाप्नुयात्” ॥ ५

“शालायां किल मूष देवद्वयतिः सुतः समं भिक्षुया
रात्रौ चन्द्रमसं सुखे निविशतं दृष्ट्वा प्रमुखाबुभी ।

आदौ राज्यमयो गुहायसहितं सन्ध्याङ्कं भिक्षुकी
राज्यार्थो दधिभोजको न क्षमते तद्वद्व मातुषम्” ॥ ७

“संभं दृष्ट्वाश्वीर्षं दृष्ट्वालयकान्धारिकयन्ते बुधे-
यके बीजं बीजं + + युते वाचां च तत्ताकरे ।

सुखीहं हृदये + + + सद्यसां शिवाप्रवीणः पुनः
 दुर्बुधो न विनीकितुं हि तदन्तं तद्वत्त्वं मानुषम् ॥ ८
 'अवावाहम + + + कूर्म्याऽपि तोरं गतो
 वातोत्सारितमेवमेव सख्यं चन्द्रं विरात् डटवान् ।
 कौटवस्य कृते गतः सुमिक्षिते द्विद्वं पुनर्वांन्धितं
 चन्द्रं नैव लभेत्तथा न श्रमवः संप्राप्यते अर्चिषित् ॥ ९
 "पूर्वात्मी सखिखं पुनं यदि भवेत् तत् पदिमात्मी पुनः
 वातादीक्षित एपरम्भविमत् सा चेत् समिन्ना कदा ।
 मांता मुरि भव स्वपुत्रवमतो स्वर्गं प्रमादाद्वं
 न प्राप्यं यममादुषं पुनरपोत् वीरनाद्योऽमवीत् ॥ १०
 "द्विती सन्दरसप्रिभं तिरिवरं कृताय च्छे वनी
 कल्याणोद्भवयुना विकिरते दीपं बुधो मर्मतः ।
 मया त परमाकवः पुनरसी विष्णोऽकरीयादरात्
 मानुष्यं मुभः पुनर्भवमहारखे मदा दुर्लभम् ॥ ११

The main subject treated of in this work is the human birth, which can not be got easily. After repetition of several births of different kinds one gets human birth by his previous good actions. This theory has been illustrated with ten examples. The work was originally composed at the request of Kāraṇa a merchant for the perusal of the sons of Vacanācārya Sannāga, by Abhaya-dharma, in 79 Śamvat.

Beginning. ॥ १० ॥

प्रथम्य श्रीमदावीरं सुवागुवनमस्तुतं ।
 कूर्मं पुनर्भवमधि दमदटाकवितारम् ॥ १
 वागानामववीणाय सुविद्यां करवाय च ।
 तकाप्रोपेक्षयाः मनी मवन्वय कृपापराः ॥ २
 बुद्धग दासम यदे ज्वरे दयचे सुमिप च्छे यत् ।
 चम्य लुगे परमाद्य दमदिष्टता मयव जये ॥ ३
 तद्व मनी वीहा यथा चर्क करिवानह विवर ममाद ।
 न करिवत् एतनह दृष्टातनी वागावरोध सुवत्
 श्रीमन्मिम र्जय मूवीकां राग्ये विजयिनि म्मुटम् ।
 देहिनः करवाक्यादयेच विदुषां मतम् ॥ ४

End.

वाचनाचार्यं सशानकुमाराणां विनियक ।

चकाराभयधर्म्यान्वा वाचनायं विवेकिनाम् । २

एकीनासीति वर्षेस्मिन् विक्रमादिते सति ।

तिथ्यद्वयानि वालाद्यावकीर्णं समनार्यकम् ॥ ३

यावन्मूर्धनभीरवमिन्दु मूर्चीरसागराः ।

तावन्नन्दनं सत्सद्ववाचमानं पदे पदे ॥ ४

Colophon.

इति दृष्टान्तकथानकं सम्पूर्णं श्रीः कल्याणमधुः सं १८२६ वर्षे शाके १७०१
प्रवर्त्तमाने मासीत्तम प्रथमं यावत् मामि कृतपदे चतुर्थी तिथौ शनिवासे
श्रीमज्जेसल गङ्ग महादुर्गे प जैनसोमविना निविताः ॥

विवरणम्—दशदृष्टान्तकथानकी नाम कथिव्येननिबन्धविशेषः ।

No. 124. दशविकालिकसूत्रम् । *Daśavikālikasūtram*. Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches. Folia, 46. Lines, 9 in a page. Character, Nāgara. Date, Samt at 1663. Appearance, very old, worn out, writing effaced in most parts. Verse. Generally correct. Complete.

Another copy of the *Daśavaikālikasūtra*, complete in ten *Adhyayanās* or chapters as (1) *Dummapupphiya*, the first *Adhyayana*, (2) *Śramanya Pūrvikā*, the second *Adhyayana*, (3) *Keullakācārakathā-nāma*, the third *Adhyayana*, (4) *Thajjavanīyānāma* the fourth *Adhyayana*, (5) the fifth *Adhyayana* is entitled *Piṇḍikhapāṇebise uddesa* (6) the sixth *Adhyayana* is named *Dhammathakāma* (*Dharthakāma*), (7) the seventh *Adhyayana* is *Suvākkasuddhi* (*Suvākyasuddhi* ?), (8) the eighth *Adhyayana* is *Āyāraṇāhi* (*Ācāranidhi* ?), (9) the name of the ninth *Adhyayana* is *Vipāyasamāhibauttho uddeso*, (10) the tenth *Adhyayana* has no colophon indicating its name, however it gives some definitions of the *Bhikkus*, relating their characteristics. This work has been already described before see No. 20.

विषयसूक्तपूर्वम् ।

No. 125. दशारण । Daśāraṇa. Substance, country-made colourless paper, 12 × 5 inches Folia, 2 Lines, 8-11 in a page, Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old Verse Generally correct. Complete.

A little poem on the good conduct and adventures of the king Daśāraṇa Bhadra Rājarsi, by Lālā Vijaya, a pupil of Vijaya Paṇḍita.

Beginning. ॥ १० ॥

सारद बुद्धि दाई सेवक मयथानद ।
प्रथमुक्त निजगुरु भवित विक्रामनर्चद ।
बहु मासनापति साची वीर जियंद
हुं नारसि भयति दशान भद्र सुचिंद ॥ ० ॥

॥ म टक ॥

दशान भट्टे सि अति उत्तम दशान भद्र सुर सीद्ध ।
दशान भद्र राजा अनुलोचन भविजननाम सीद्ध ।
न्याह बाय प्रजा मतिपात्रहं टाण्डहं परदल बीड़ा ।
विमल निवारह धर्मविचारहं टाण्डहं परदलबीड़ा ।
विमल निवारह धर्मविचारहं करह रंजरस बीड़ा ॥ १

End.

॥ म टक ॥

इ द्र वादी बीद्धहं धन मानव अवितार ।
लक्ष्मण करी नहं लक्ष्मण भवपार ।
साह वीर पदहं धई धन मानव भवभोहं ।
इन्द्रपाय लगादितु सोमम अवरच कोहं ॥

॥ म टक ॥

अवरस कोह एषी परि भूमि उर्ध्वभुज कर्मभवातिहं ।
केवच धारी सुमति पीडता मंगलिक हु एषि वातर ।
भयती गृध्वा लक्ष्मण तु गुरु मुहुरहं सयल लगीन ।
सुम विजय दीक्षित शिव प्रबलर लाजविजय निमदीस ॥ १०

Colophon. इति दशरथ भद्र राय चापि सव्भाय संपूर्णः । इति चरित मन्त्रे ।
साधनो ज्ञाना लिखितं ।

विवरणम्—दशरथभद्र राजपि सहायविषयकोऽयं निबन्धः ।

No. 126. देवराजवच्छराजचीपदे । Devarājavaccharājacaupāḥ.

Substance, country-made colourless paper, 13 x 6 inches. Folia, 27. Lines, 7-17 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1792.* Appearance, very old. Verse. Generally correct. Complete.

A Caupāḥ or Catuspadī poem on the adventures of Vaccha (Vatsarāja) Rāja, entitled Devarāja Vaccharājacaupāḥ, by Vinaya Gapi a pupil of Kṣaktilaka Munīśvara.

Beginning. । १० । ऐ नमः ।

परमोदयकारण पवर । जयदार्ढ्य दास ।
श्रीफल वधिपुस्तक च पणमी सुस्तनिवास । १
ईसमनश्चि परमेश्वरी सफल जसु चरदात ।
श्रीया पुस्तकारिणी पणमु सरसति मात । २
जास पसायइ ततविषय सुख पुण करि होइ ।
चिरमंदउ स्या भारती काशीदास परि जोइ । ३
तुम्ह पसाय विण जी करइ कवित कथा चरदाइ ।
भूष विद्या जिम रसवती होइ ते मनिसवाद । ४
इ बालक बुदाहरण सरसति करण पसाय ।
गुम्ह सुपसायइ जेकम् सरस सजोते थाय । ५
कीरति कमला सगुण सुंत सुमति अग मोरीग ।
पुण्यपसायइ इत्य भवइ लक्ष्मीइ सकलासोम । ६
पुण्य पसायइ परमवइ पामदेव विमान ।
केवल चिरि नहि कह सुदा कर पामइ निरदाय । ७

* The date of the original composition is अद्यनवारिधिरसमन (मघी) 1673. See the end.

पुष्पकल्पतश्चैवतां फलं नमो रथ सन ।
 पुष्पवत रङ्गा संमन्त्र वन्द्य राजहंसान् ॥ ८
 जिह परिदीप्तं माधमर सुषोयुं श्रीगुहपाणि ।
 तिष्ठ परिहृं दिष्टं तव कङ्कितु मन उल्लास । ९

रातमीडो मादि लज्जो ।

श्रीगुहदीप सुहामण्यं स्वयंयोजन परिमाण ।
 सकल दीप विधि सोहृतो कुल निरि येत प्रधान ।
 सुप्रधान साधिका कही किङ्गो परिधि मिगुणो जिह वरद ।
 लघु बोधि सोहृद कनकगिरिवर देवदेवी मगदरद ।
 विरहं प्रति संप्रति स्मरि जिहवर जिहो जिहो भतिमय धण्ड ।
 सुर असुर वितर भवनशोभिहत जंबूदीप सुहामणी ॥ १०
 भरतसेव सोहृद भवत जंबूदीपमङ्गारि ।
 वरदामादिक देवता निवसत जिहो विचारि ।
 सुविचारि पुरवरजिहो राज इवित शतिहित मासए ।
 जिहो वसत प्रमुदित लोच संमल दृष्ट कौनहु पासए ।
 घर घरद सोहृद जिहो प्रजापति पुत्रपोतन वर सुविगुणो
 जिहो दय सुंदर पद मंदिर भरत येत सोहृद भयी ॥ ११ ॥
 कमला जिहो किधि विजयती भीरी बहु आचंदर ।
 कलि करद जिहो दिन दिवस दीपद अविचल भंदर ।
 लुभभंदि दीपद कौन सोपद जिहो चवगुणविसर ।
 गडन हो मंदिर चेतसुंदर बहुत पुष्प प्रवेसए ।
 तिहो नीरमिग गरिंदराधर गलद कम वर सुपती ।
 अति मूर सब वल वनुर सोहृद कमला जिहो किधि विजयती ॥ १२ ॥

End.

वन्द्यराजमुपनि निज मंदिरद आनी बहुपरिवारद देर ।
 श्रीनिखरमुतनद आषट् तिहो राजभार सुविचारद ॥ १३ ॥

३८ दृष्टा

पवरी बहुलम आपणच हकी वव संसार ।
 विह रमणी साधक भलत लीवत संजम भार ॥ ३९
 बाल—सुष दाहरे सुष दाहरे एहो जाति ।
 वत पावहरे वत पावहरे वत दूषण समभाटाहरे ।

આં નચ્છરાજ સુમીસર સીંહરે કિરિયા ગુણજનમનમીહર ।
 જન દવજ નિજ કરજ વિધીહરે ।
 અભિમાનમતંમજબીહરે ।
 યંથ સુમતિ સુપતિ ગુતચારીરે ।
 નિત પ્રતિ નિજગુણ અનુચારીરે ।
 નિત વિવિધ કપાય વિચારીરે
 નિત દ્રવ્યમદ જન જરનારી ॥ ૩૫
 દમ મેદયતી ધૂમ જાણીરે કરદ મૂધી નિજમન આણીરે ।
 પ્રતિ કોષદ જહુલ પ્રાણીરે વચ્છરાજ સુનિ ગુણધાણીરે ॥ ૩૬
 જહુલિન સુખસંધમપાણીરે નિજ અશુભ કરમ પર જાણીરે ।
 મન તામદુ દુરદ ટાણીરે ભવધી મન પાવડ જાણીરે ॥ ૩૭
 મદનિ અવસથ ભાવદરે સુરનરનારીગુણ ધારદરે ।
 નિજ પાતક સકલ વમા વદરે જહુમુખ પાવદરે ॥ ૩૮
 સુવધી માનવ અવ આદરે ભ્રષ્ટર સેજ મન ન જાણીરે ।
 તવવલિ નિજ કરમ વધારે સિવન દિહર ને મુખદારે ॥ ૩૯ ॥

રાગ આગાધી ।

કાલ—કુમર રસીમન કીતવેરે દેહી જન પરદ ધર્મ મણડ મુધી ।
 અદિમા બનીપમવેન સેરીવદ ધર્મ ચોસદાજિમલ દોવદ જી
 સુખ અમદ ॥ ૪૦

સિવપુરલોહા સાસનીરે ધામીજર હો ધરમ વસાવ ॥ ૪૧
 સુખકાર જીવતર ગચ્છ ધધી શ્રીજિનસિંહ સુચિંદ ।
 જન દોયડ અગર પદસલગુ શ્રી સાદિર હો નથ આચંદ ॥ ૪૨
 સુતક્રિયાકારક ગુણનિધી આગમ તથા ડાર ।
 શ્રીકનકતિલક સુનિસદ જવંતી પાઠકપદ ધારે ॥ ૪૩
 તમુ સીસ ચાપક પદ વદ લિપમી વિનયગુણવત ।
 જિજ્ઞાસરિ વિદ્યાર પદોત્તર પ્રતિબોધ્યાદે જહુ જાવકસંત ॥ ૪૪
 દશપિ તમુ સીસ સદ્ગુણગુણ તિલક
 શ્રીરત્નસાગરસુનોસ મહાપીઠજ મુજસ મદર ।
 જસનામદ હો સુખ જહુ નિસદોષ ॥ ૪૫
 મચિરત દર્પ મનોહર ગણિ જેમનંદન ધીર ।
 પશીસ તાસ મુજકરુનિતે પતિપત્નિ ગુણમધીર ॥ ૪૬

श्रीहृन्नन्दन गणि मण्डप मुप्रसाद लङ्घि अभिराम ।
 गुण्य सङ्ग कौरति धर्म वा ए मायाद्यो फलमुपकाम ॥ ६६
 शोषाम भरणगरद भलद श्रीमति जिन मु प्रसादि ।
 नयनवारिणि वस सुसङ्ग मुववरसङ्ग हो गङ्गो परमाद ॥ ६७
 ले कहिय अगम समतद अगुमीदीयङ्ग ते मुङ्ग ।
 मिच्छामि दुक्क तेहनउ ले कहियउ हो आगमर विवङ्ग ॥ ६८
 पुण्यवत श्रीशुद्धमुनि मण्डप ले मुण्डर एङ्ग चरित ।
 ते लङ्घर लोवा दिन दिनङ्ग गणि होगङ्ग जनम पविण ॥ ६९ वि

Colophon. इति श्रीमोक्षविषये देवराज बन्दराज चौपदे संवत् १७८९ वर्षे कार्तिक
 वदि ७ दिने श्रीबीजातदेष्टि पाठना ॥

विवरणम्—बन्दराजवरिविषयक चौपदी निबन्धोऽयम् ।

No. 127. धर्मबुद्धिचौपदे । Dharmabuddhicaupā. Substance, country-made white paper, 13 x 6 inches. Folia, 20. Lines, 1-16 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1742.* Appearance, old. Verse Generally correct. Complete.

A poem on the character of Dharmabuddhi a minister of the king Pāpabuddhi, entitled Dharmabuddhicaupā, by Lābhabardhana.

Beginning. ॥ १० ॥ दृष्टा ॥

प्रथम जिणे सर परगङ्गी पुरव हार ।
 सेवक मन वञ्चितकरण मुष संपति दातार ॥ १
 मन्देश वृष नाभि सुव सेवन वरण सरीर ।
 निमुवनपति वारण वरण सुन्दरवप सुधीर ॥ २
 कवड वृष अक्रोसरो करे सेव सुविवेक ।
 हो चरिङ्ग सदावर्तु पासति अङ्ग अनेक ॥ ३
 मुमति वधारे मारदा सदा सुजस संसार ।
 वर अजि मन तेहनो विघन निवारण हार ॥ ४
 धर्म पदारथ अवतं मे वाषाणे सङ्ग कोर ।
 लोकीवर लोकीक सुव जसु पसादनु होर ॥ ५

* This appears to be the date of the original composition of the work. See संवत् सतरै देवादीसै at the end.

મનવલ કાયા સુદ્ધ કરિ પારાધે જે ધર્મ ।
 સંપદ પામે નવનરી કાઢે પાઠે કર્મ ॥ ૬
 કરે ધર્મ રોજે પપી તેવિ જ મુખ પામંત ।
 ધર્મ બુદ્ધિ મંત્રી પરે સંકટ મુદ્ધ ગારંત ॥ ૭
 ધરમ બુદ્ધિ મંત્રી કયા સરસ ઘણું શીકાર ।
 જતુર વિત મુખ જીવજે સહે જિજ્ઞે નર નારિ ॥ ૮
 રાગવંધ જે નવનરી દાન પીપ્પર પદ્મ ।
 મુખતાજં થી એક ॥ ૯

End.

દાલ ડંદાવન મત જાહુલ લારાજા કુયા પદે ।
 પદ્મી જગતમે વાતમણી જમરો ॥
 પ દટાવ જનોપમ સુંદર મુખતા જોત સિરી ॥ ૧ જાં ।
 રમ જે ધરમ કરે નર નારી જાહુમર કુચરી ।
 તામુ ચરણદલકમલમનીહરનમે જમર જમરો ॥ ૨ જાં
 પદ્મ કયાથી ધરમ કદાચી પીપ્પર વંધ થરી ।
 મળતાં મુલતાં સમ કિલ પામે મલસિધુ તરણ તરી ॥ ૩ જાં
 સંવત્ સતરે વૈતાલીશે સરસે સદર હરકરી ।
 મુખતાપીસ કદી મુખવંતી સરસ દાલ મુચરી ॥ ૪ જાં ।
 શ્રોતિમર્ચંદ્રસૂરિ મદારક જરતરમજ્જપતી ।
 તામુ વિજય રાજે પ પીપ્પર દાલ કદી ચિરતી ॥ ૫ જાં ।
 શ્રીધર્મસાથે મુખવરધન મળિ જાએ સકલ જતો ।
 જપન સિદ્ધિ મુખવંધ જજારસ માને કુજપતી ॥ ૬ જાં ।
 વિષય તામુ શ્રીધર્મવચારસ સીમાથી મુમતી ।
 તામુ વિનય શ્રીસાંવિદ્ધરપગળિ શાચક મદ્ધ થયતો ॥ ૭ જાં ।
 તામુ સીસ નામે લાભ જરપન પદ્મ વંધ કરે ।
 ગોચસકે તોપિષ પુણિ રજ જગદ્દિકરિ દુરત પદે ॥ ૮ જાં ।
 મળે મળાએ ગાહ મુખાવે કદિયા મળ સમદે ।
 લાલ જદનવનિધિરિધિત મુખજ સિવ મુખમ્ જસંમલદે ॥ ૯ જાં ।

અર્થગાથા ૫૧૪

Colophon. કવિ ધર્મવિષયે ધર્મબુદ્ધિ જતુચડી સમાપ્ત ॥ શ્રી

વિવરણમ્—ધર્મબુદ્ધિજતુચડીનામક. કવિજ્ઞાનનિવસઃ ।

मनवच काया सुद्ध करि पाराधे जे धर्म ।
 संपद पामे नवनवी काहे चाठे कर्म ॥ ६
 करे धर्म रोजे पयो तेषि च सुप पामंत ।
 धर्म बुद्धि मंत्री परे संकट मुहु नासंत ॥ ७
 धरम बुद्धि मंत्री कया सरस चहुं श्रीकार ।
 चतुर बिच सुप ऊपजे सधे जिके गर गारि ॥ ८
 रागबंध मै नवनवी टाल चौपड दड ।
 सुखताजं ये जेड ॥ ९

End.

टाल बंदावन मत जाहुल लाराहा कया एहे ।
 एहनो जगतमै बातमखी नमरो ॥
 ए दृष्टांत अनोपम सुंदर सुखता जेत सिरी ॥ १ जं ।
 हम जे धरम करे गर गारौ बालकुमार सुपरी ।
 तासु चरचदलकमलमनोहरनमै चमर चमरो ॥ १ जं
 एह सयायो धरम कहाणी चौपड बंध धरो ।
 भयता दुखता सम किल पामे भवसिमु तरण तरी ॥ १ जं
 संवत् सतर बैताबीसै सरसै सहर हरकरी ।
 गुणतालीस कहौ गुणवंती सरस टाल सुपरी ॥ ४ जं ।
 श्रीलिनचंदसूरि भटारक चरतरगच्छपती ।
 तासु विजय राजे ए चौपड टाल कहौ बिरती ॥ ५ जं ।
 श्रीदेमसावे गुणवरधन यणि जाये सकल जती ।
 बधन सिद्धि गुणवंत बवारस माने ऊपपती ॥ ६ जं ।
 सिध तासु श्रीसीमबचारस सीमायो सुमतो ।
 तासु विनेव श्रीसातिहरवयणि वाचक वडु ववती ॥ ७ जं ।
 तासु सीस नामे लाभ वरधन एह प्रबंध कहे ।
 मोरसखे तीपिण्ड पुणि रण जगद्धितकरि दुरत वडे ॥ ८ जं ।
 मयै मखाने गारु मूपावै कदिना भग छमहे ।
 लाल चदनननिधिरिधित सुपड सिध सुपसू लसंमलहे ॥ ९ जं ।

सर्वनामा ५१४

Colophon. इति धर्मविषये सर्वबुद्धिचतुषदी समाप्ता ॥ श्री

विद्वत्—धर्मबुद्धिचतुषदीनामक. कविज्जेननिबन्धः ॥

No. 128. नवतत्त्व । Naratattva. Substance, country-made colourless paper, 12 x 5 inches. Folia, 16. Lines, 14-16 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, worn out, torn and writing injured in most parts. Verse and prose. Generally correct. Complete.

A work treating of the nine Tattvas or the principal categories of the Jainas, which are (1) Jīva, (2) Ajīva, (3) Pāṇya, (4) Pāpa, (5) Ārāva, (6) Saṁhāra, (7) Nirjāra, (8) Bandha, and (9) Mokṣa. These Tattvas are first enumerated in a gīthā which is followed by an extensive gloss in prose. Anonymous.

Beginning. ॥०॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

अथ नवतत्त्वानि विद्वन्ने ॥ जीवतत्त्व १ अजीवतत्त्व २ पुण्यतत्त्व ३ पाप-
तत्त्व ४ आश्रयतत्त्व ५ संहरतत्त्व ६ निजघटतत्त्व ७ वरघटतत्त्व ८ जीवतत्त्व ९
महा—

ईशा ईशा मय इदं माया जीवा जीवाय इति विद्वेदा ।

सृष्टो संहर निजघट विघट एताये वा ॥ १

अथ ।

वैशतत्त्व आश्रयतत्त्व पुण्यतत्त्व पापतत्त्व ए आर ईश कहती हाइया जीम्य
जीवतत्त्व अजीवतत्त्व ए दोष विद्वेदा कहती जायवा जीम्य जीवतत्त्व
संहरतत्त्व निजघटतत्त्व ए दोष उभावे वा कहती आश्रयजीम्य । जीव एक
प्रकारे चित्तगुणद्वयी जीवः १ जीव दोष प्रकारे + + आश्रय २ जीव
दोष प्रकारे जीववेद १ पुण्यवेद २ मनुष्यवेद ३ जीव आर प्रकारे
द्वैतद्वि १ मनुष्यद्वि २ त्रिवेच द्वि ३ लक्ष्यद्वि ४ जीव पाप प्रकारे
एवैत्री १ वैत्री २ वैत्री ३ अत्रित्री ४ पंचैत्री ५ जीव ह प्रकारे इति
काय १ अमकाय २ तैज काय आमुकाय ३ वदप्रति काय ४ अम काय ५
जीव सात प्रकारे द्वाय सातमी अत्राय एवं ७ जीव आश्रयकारे आर
द्वि पर्याया अत्रायाना जीवा ८ प्रकारे जीवहि नवे प्रकारे आश्रय पाप
मय आर एवं ८ भेदे जीव दस अनादीया अत्रायनदीया निज्या जीवना
भवन् ॥ ४ भेदे एवैत्री सृष्ट अत्रायानी एवैत्री मनुष्यद्वय एवैत्री आश्रय
अत्रायानी २ एवैत्री आश्रय पर्याय ३ वैत्री अत्रायानी ४ वैत्री पर्यायानी ५
वैत्री अत्रायानी, वैत्रीपर्यायानी अत्रित्री अत्रायानी अत्रित्री पर्यायानी १० संक्षी
पंचैत्री अत्रायानी ११ संक्षी पंचैत्री पर्यायानी १२ अत्रैत्री पंचैत्री अत्रायानी १३
अत्रैत्री पंचैत्री पर्यायानी १४ एवं अत्रैत्री भेद ।

Afterwards the varieties of Jīvas are mentioned as 563. 198 of Devas, 303 of mankind, 48 of animals, and 14 of Nārakis. The No. amounts to 563. Devas are first enumerated in this way—

दसभुवनपती असुरकुमार १ नागकुमार २ सुवर्णकुमार ३ विष्णुकुमार ४
अग्निकुमार ५ होपकुमार ६ उदभिकुमार ७ दिशिकुमार ८ परमकुमार ९
स्तनिकुमार १० आठव्यवर ८ पिशाच ९ भूत १० जघ ११ राघव १२
किन्नर १३ किपुरुष १४ महीरग १५ गंधर्व ८ आठवा अश्वत्थर चपपत्रो १
२. पचपत्रो २ इतिवादी ३ भूतवादी ४ कंदी ५ महाकंदी ६ कोहिकी ७
पदक ८ एवं व्यंतर १६ सरव १६ पनेरे भेदे परमाधरमो अर्च १ अर्चव १
ग्राम २ गुणव ३ रोद्र ४ उपरीद्र ५ काळ ७ महाकाळ ८ अतिवच ९
धनुष १० कुंभ ११ बालुक १२ वैतरणी १३ खरखर १४ महावीर १५
सर्व १६ दस ज्योतिषो चंद्रमा १ सूर्य २ चंद्र ३ नक्षत्र ४ तारा एवं ५
चर एहोज दिर एवं १० ज्योतिषी सर्व ५१। After Devas Deva-
lokas are enumerated which are twelve in number, such
as—

सौधर्मे १ ईमान २ सनत्कुमार ३ साहिंद्र ४ जघ ५ लातक ६ एक
सहचार ८ ज्ञानत ९ माचत १० भारव ११ अशुत १२ सर्व १३। The
remaining 135 varieties relating to Devas are enumerat-
ed also in this way. They are दसतीयगुणभक्त १० तीन किंव-
भीषीया ३ नवलीकतीक ९ नवशेषवक ९ दाच अशुतर ५ total 99,
99 Paryāpta and 99 Aparyāpta = 198. The 303 varie-
ties relating to mankind are thus enumerated—
कर्णमूर्ति २५ अकर्णमूर्ति ३० अन्तरदीप ५६ सरव १०१, एककोएक
पञ्चाभा, एककोएक अपव्याभा, एवं २०२ भेद अने १०१ समूर्द्धिन मनुष्यरा,
द्वारा ही ल भलमूवादिक अर्धे असुभिख्यान करे विषे उपजे निशारा
एवं ३०३ भेद मनुष्यरा भेद द्विवे।

The 48 varieties of Tiryanka are thus enumerated—

प्रसिदी १ अप २ तेज ३ वायु ४ साधारण वनस्पति ५ एवांष सूक्ष्म वादरणी
अपेया ये १० भेद दुष्पा प्रलोक वनस्पति ११ वेदो १२ तेंद्री १३ कीरिद्री १४
जलचर समूर्द्धिम १५ जलचर गर्भज १६ जलचर समूर्द्धिम १० गर्भज १८
खचर समूर्द्धिम १८ गर्भज २० उपरिसर्प समूर्द्धिम २१ गर्भज २२ भुज

परिसरं समृद्धिं २३ गर्भज २३ चौबीसेरे पद्यां, चौबीसे अपद्यात एवं
४८ तीर्थचराभेद द्विवे ।

The 14 varieties of Nārakī are thus enumerated—

रतनप्रभा १ मुक्कप्रभा २ बाहुप्रभा ३ पंकप्रभा ४ धूमप्रभा ५ तनप्रभा ६
तमस्तनप्रभा ७ पद्माने हो पद्मास, सातेहो अपद्यात, १४ भेद नाचकोरा
सर्वं मिथ्यो ३६३ ओकरा कृपा ।

The varieties of Ajīva are 560 of which 530 are Rūpīs and 30 Arūpīs. In the Rūpīs 100 kinds of Varṇa or colour, 100 kinds of Rasa or taste, 100 kinds of Saṁsthāna or shape, 42 of Gandha or smell and 184 Sparśas or touch are included. Thirty varieties of Arūpī include Darmāstikāya skandha, Dharmāstikāya deśa, Darṣāstikāya pradeśa, Adharmāstikāya skandha, Adharmastikāya deśa, Adharmāstikāya pradeśa, &c.

The Puṇyatattva, Pāpatattva, Āśravatattva, Nirjarātattva, Sam-varatattva, Vandhatatta and Mokṣatattva have been also treated of in this way, but the Ms. has become so worn out that it can not bear even a soft touch of a finger consequently we being unable to go through could not describe it fully.

No. 129. नवतत्त्वप्रकरणम् । Navatattvapeakaraṇam. Substance, country-made white paper, 13×6 inches Folia, 10. Lines, 4 in a page Character, Nāgara. Date, Samvat 1820 Appearance, not fresh. Verse. Generally correct. Complete.

A work treating of the same subject in a different way. In the former one gāthā only speaking of the principal tattvas has been quoted and explained extensively in Bhāṣā prose, while this one consists of 52 gāthās treating of the nine tattvas in a different way, of which the first gāthā nearly agrees with the gāthā already quoted in the former.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीजिनाय नमः ॥

श्रीवाञ्छीवा मुख पावासवसुधरीय निम्बरणा ।

बंधी मुक्ती तदा नवतत्ता ह्रुवि नावन्ना ॥ १

अउदस १४ अउदस १४ बयालोसा ४२ वासो कुंति ८२ वायासा ४२
 सतावत्रं ५० बारस १२ अउ ४ नव ८ भेदा कमणेनि ४२
 एगविह दुविह विवहा अउविहा मंचकव्विहा जोसा ।
 चियणतस इयरेहि वेयगई करण काएहि ॥ २
 एगिदि अमुह भियरा सत्रियए निदिआवसद्धि अउ ।
 अपञ्चाया पञ्चाया कमेण अउदस जोषाया ॥ ४
 याथं च दंसवं चैव चरितं च ततो तथा ।
 घोरोचं सवठ मोच एणं जीवण सत्तणम् ॥ ५
 घोसा नपुंस सिहा घोसर सिहा कमेण मंछगुया ।
 इय सुखततमेचं न ॥ तता सेवठ भणिया ॥ ४०
 जोषाह नव पयसे जो जाणइ तच्छ होइ सयत्तं ।
 भावेण सहइतो आयाण मानेवि सयत्तं ॥ ४८
 मज्झाई जिणसर भासियाइ वयणाइ नत्तहा कुंति ।
 इय वुडो जज्जमणे सयत्तं निचलं तच्छ ॥ ४८
 अतो सुइतमिन्नं वि कासियं वृद्धजेहि सयत्तं ।
 तेहिं अइह पुग्गल परियदो चैव संतारी ॥ ५०
 उच्छयथो अयतो पुग्गल परियदो सुययम्भी ।
 तेणं ताते अडा अवारणवडा अफंतगुया ॥ ५१
 जिय १ अजिय २ तिल ३ तिल्या ४ गिहि ५ अन्न ६ सल्लिया ७ ।
 धो ८ नर ९ नपुंसा १० पल्लेय ११ सवंबुडा १२ बुद्धिबोहि १३

क १४ निक्काय १५ ॥ ५१

Colophon.

इति श्रीनवतत्त्वकरचं सम्पूर्णम् ॥ संवत् १८२० का मिनो कार्तिक मासे
 कणपचे तिथी पडो शुभशुभरे लि आर्येणपुरमध्ये ।

This codex has also an explanatory note written in margins as well as in the middle of lines entitled Navatattvaparakaravavicāra. Anonymous.

We quote below few lines from the first part of it.

श्रीचतुर्विध विषयकारण नमः ॥ जोषतत्त्व चेतनाविद्धत सदाकाल जहंतो
 १ अजीवतत्त्व चेतनाविद्धत २ पुण्यतत्त्व सुवदायो ३ पापतत्त्व दुवदाई ४
 आश्रयतत्त्व नवाकर्म्म भेलाकरे ५ सवरपत्ता नवाकर्म्मभावतो रीकर ६
 निर्जरातत्त्व पूर्वकृतकर्म्म धपावइ ग्यामू ७ वधतत्त्व आत्मप्रदेश कर्मपुण्य
 एकटा करइ ८ जोषतत्त्व सकलकर्म्मचयकरे तिमटोइ ९ नवतत्त्व श्रीव

लाभवा ए नवतत्त्व लांछा जीवना मोक्षप्राप्ति होइ द्वितीयादिय मू द्विवर
नवतत्त्वराभेदकहइके जीवरा भेद १४ अजीवराभेद १४ पुनराभेद ४२ पापरा-
भेद अमुभदय ८२ पायवधवतत्त्वराभेद ४२ संवर आकागुण तेहना
भेद सहावन अदपी १० निर्वैरागभेद बारह १९ बंधना भेद ४ मोक्षपरमा-
नंदना भेद ८ सत्त्व नवतत्त्वना भेद २०६ ।

विवरणम्—पुस्तकैऽस्मिन् संविन्याख्यासहितं नवतत्त्वप्रकरणं नाम कश्चिज्जननिबन्धो वर्तते ।

No. 130. नवतत्त्वबालावबोधः । Navatattvabālāvabodhaḥ. Sub-
stance, country-made colourless paper, 13×6 inches. Folia, 10
(without folia marks except the last one). Lines, 12-14 in a page.
Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, worn out, torn
and worm-eaten throughout ; writing injured in most parts. Verse and
prose. Not correct. Complete.

This codex contains only 43 gāthās on the nine categories with
explanation in Bhāṣā prose, entitled Bālāvabodha. The gāthās are
the same as those of the Navatattvaprakaranam. We quote below the
following extracts from the first part in order to give an idea of the
work.

नवतत्त्वसाक्षात्वादीषी विवर्तते ॥ यथावस्थितं सावधं विवर्तय' सुदप
ते तत्त्व कश्चिद्विद्वे सन्त्युक्तनाथो हृद' । आगता जीवद्व' तद्व' मन्वीय द्वि
सत्त्व तेहना नाम कश्चिद्व' हृद ॥

जीवाजीवापुत्रं पापसमसंवरौ च निज्वरणा ।

बधी सुक्रीय तदा नवतत्त्वार्हति नादत्ता ॥ १

पहिलतं जीवतत्त्व १ बीजत अजीवतत्त्व २ बीजत पुन्यतत्त्व ३ चरयत'
पापतत्त्व ४ पापमत आदवतत्त्व ५ कटुत संवरतत्त्व ६ साधमतं निज्वर-
तत्त्व ७ पाठमत बंध तत्त्व ८ नवमतं मोक्ष तत्त्व । ए नवतत्त्वना नाम
जाबिवा । द्विमपद नवतत्त्वनामाटिका भेदमो संख्या कहइ कह' । अत्र-

दस चरदस बाबाबीसा बाधीय ज'ति बायाला ।

अतावनं बारस चउनधभेया कभीयेधिं ॥ २

સંસારોગીવના અત્તભેદ ૧ અગ્રીવના અત્તભેદ ૨ ૭૫ પ્રકૃતિના રક્ષાતી
 ભેદ ૩ પાપપ્રકૃતિના વ્યાસીભેદ ૪ કર્મ આધિનાત્ત કારણ આગ્રહકદિયરં ।
 તેહના રક્ષાતીસ ભેદ ૫ કર્મ આવતત્તં કીયરં રાપિયરં કર્મન વંધાર તે
 સંવર કદિયર તેહના સત્તાવમ ભેદ યીતાનાકર્મ કીયરં કરી અપીયર તે
 નિર્મરા કદિયરં તેહના વારભેદ આમાત્રી કર્મવાંધર તે વંધકાદિયરં ।
 તેહના આરિ ભેદ સક્લકર્મનત અયકોગર તે મોક્ષકદિયરં । તેહના
 વિષારનાનવભેદ રસીપરિરં અગ્રુકમિરં મવત્તલના ભેદનો સંખ્યા કર્યો ।

Extracts from the end.

અતી મુદ્દત્તમિતં પિ પાસિયં લિહિદ્વઙ્ગ સંમર્ષ ।

તેસિં અવટ્ટુપુગલ પરિપટ્ટીચેત્ત સંસારી ॥ ૪૯

અંતમુદ્દત્તંપ્રમાથ પુણ્ણિય કીવેં શીસમ્મજ્જા ફરણ્ણં હુઈં । તેહનરં ઇનિય
 હુણ્ણં । જુ તેહરં અનિવિણ્ણં સંસાર ન રક્ષરં । જરં અણ્ણં રક્ષરં
 તત્ત અર્થે પુદ્ગલપરાવર્તં પ્રમાથ સંસાર હુઈં પુદ્ગલપરાવર્તનાં દ્વલ્લેસ કાલ-
 ભાવાદિ અપાભેદ રક્ષરં । પુણ્ણ રક્ષાં લેવપુદ્ગલપરાવર્તંતિય તેહના અર્થેનાદિ
 કીલ્લિઈં જાડ' । ૫૪૪૭ જાણીં એક શીસમ્મજ્જા રક્ષ મિયલ્લ કરિયરતી
 શીસમ્મજ્જા મુધીં જિનાયા માહિરરં । રક્ષિ જારણીં જિત્તીં આજ્ઞા પ્રમાથ
 કરિયીં ।

તસમ્મિયી અર્થતા પુગલ પરિપટ્ટ સુણે અર્થી ।

તેણેં તાતીં અટ્ટા અર્થાનિયટ્ટા અપત્તગુણા ॥ ૪૯

Colophon. રતિ મવત્તલ્લ વાલાવબોધઃ સુચેવતી સરાણેન વિહિતઃ ॥ ૬ ॥ શ્રી ॥ ૧૬ ॥

વિશ્વરથમ્—વાલાવબોધાભ્યાસહિત મવત્તલ્લગાયાઽવ વિચિતે ।

No. 131. નવતત્તવાલાવબોધઃ । Navatattvabālavabodhaḥ. Sub-
 stance, country-made colourless paper, 12×5 inches. Folia, 7. Lines,
 4-11 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old,
 worn out, torn and writing injured in most parts. Verse and prose.
 Generally correct Complete.

Although this work has the same name and treats of the same subject with the above described one, yet after examination slight difference is found owing to the omission of some gāthās only. Except the first two and last five all gāthās relating to Navatattvas have been omitted. Nos. of the gāthās do not agree with those quoted in the formerly described. The language of explanation also differs. As we have already fully described Navatattvas in our former descriptions we need not quote here further extracts from this one.

विवरणम्—पक्षैः शिन् नवतत्त्वविचारो वर्तते ।

No. 132. नवपदतपविधिः । Navapadatapavidhiḥ Substance, country-made Kāśmīrī paper, 12×6 inches Folia, 2 Lines, 7-15 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, not fresh. Prose. Generally correct. Complete.

. A guide to certain especial worship of the Jāinas, entitled Nava-padatapavidhi. Anonymous.

Beginning. । अथ नवपदतपकीविधिः पद्यमः अरिहंत वेद १ लम्बव गुण १२ काउसग १२ लोमखनी वादवा १२ ओं ह्रीं नमो अरिहंत्य ए नामनो नवकरवाली २० गुणवी प्रथम आनीज यदि ७ तथाचैव यदि ७ दिनयो ए करथी करणौ २ बार पङ्क्तिमथा करवा २ टंकदेव वादवा २ टक पङ्क्तिद्वय करवो मूमि संसारवी जगत्तथै पालवी २ टंकदेवपूजा सिद्धचक्रपूजा । २ आविलकरवा पूजिमा सूची योपाल अरित तथा थोपद साभलवी । द्वितीय दिने २ सिद्धपद रक्तवर्ण गुण ८ लोमख आववी काउसगा धामथा ८ देवा ओं ह्रीं नमो सिद्धस्य नोकरवाली २० गुणवी त्रैव पुर्वलो परे तीजे दिने ३ आचार्य-पद पीतवर्ण ३५ ओं ३५ कापमति धामथा ओं ह्रीं नमो आपरियय २० नवकरवाली गुणवी त्रैव पुर्ववत् चौथे दिने लपाआय पद नीलवर्ण २५ गुण २१ लोमखनीका २१ धमति धामथा ओं ह्रीं नमो लपआयय नवकरवाली २० गुणवी ।

In this way the worship of the remaining five Padas, such as Saṅghasādhupada, Darśanapada, Jūñapada, Cīritrapada and Tapa-pada are mentioned

End.

प्रणयमानवतां नवनायकं प्रथमतोयपतिं शिवदायकम् ।
 नजतिदुष्कृतमन्त्रसायकं मक्रुतामतिमल्लकायकम् ॥ १
 जगति शान्तिप्रदासुखदायकं सकललोकां भवाम्बुधितारक ।
 हृदयतो विपदामपवारकं सुरनरेन्दुवीतिप्रधारक ॥ २
 काममन्त्रायमानविनाशकं शक्तिमोभुवनमयभासक ।
 अयति नेमिजिनो जिनमासकं शिववधूकमनोविभासक ॥ ३
 विकटं च + + चेटकपाटनं प्रणयतां दधदक्षमवाटनं ।
 विमलित्वाखिलं संसृतिनाटनं स्फुरतिपार्श्वजिनो मदमोहनम् ॥ ४
 वितति मेरुगिरिरविधीरतां जलनिधिरपि भूरिमभीरता ।
 रजसि कर्ममने च समीरतां भवति वीरजिनस्य सुधीरता ॥ ५
 इति मति साधनानां पञ्चतीर्थोजिनानां
 प्रमुदितभुवनानां नामदीपाङ्गणानां ।
 प्रणतसमनरेन्द्रा सोमबुद्धिजिनेन्द्रा
 घनतिसिद्धिनेन्द्रा द्रव्यदानेभिनेन्द्रा ॥ ६
 इति पञ्चतीर्थेष्वेव चन्दनं

विवरणम् — पुस्तकेऽस्मिन् प्रपदतपोविधानात्मकः कविज्ञाननिबन्धो वर्तते ।

No. 133. नेमिनाथद्वादशमासाः । Nemināthadvādaśamāsāḥ
 Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches Folia, 5 Lines,
 6-10 in a page. Character, Nāgara Date, 1 Appearance, old
 Verse Generally correct. Complete

A poem on the description of twelve months addressing Nemi-
 nātha a prince who became an ascetic giving up all worldly
 connections, entitled Nemināthadvādaśamāsa, by his wife, daughter
 of Ugrasena.

Beginning. श्रीजिनाय नमः ॥

वीगवि चयसेनको लाङ्गनी करणारिकं नेमके पानिंदरी ।
 गुंमकादि धीमा शिरनार चटे हनसे लोकको कटा चूकयरी ।
 यद्व दिसनको दियामज्जको गुंमकाको कुंसेसी विचित्रयरी ।
 कोसे बारहमास बसाकोने समझाकोने मुझियाइयरी ॥ १

तुम आनिं अमादनि कीं न ओवावरतती तुम कहिह बरातव्याह ।

कथन कोइजुरे जाहु बंसवाहानि आन मोमान बजाह ।

मंससमुद्रविषै बलोमद्रमुरावको तोहिवाजन आई ॥

नेमि पिपाउव आवो घरे इन बातनमि कहो कोन बडाह ॥ २

बडाह कहा करीये मुनि राजुन जीवनहि निमिको सुअनी ।

मुतवध वधु सबजातचले अलबुंदनमो नेतने अरनी ।

दिन चारनडेमजमानि सबे दिरता नरहो कहु सबहोदरनी ।

तिहाने यदुजाणि आनंद सबे अमरे अवसिद्धकीः अपनी ॥ ३

पीग आवापिमि मतनी जनहो धनघोरपटा चलि आवेगो ।

बिबु बोरेते परन भक्षोरिद्धन कीकिलाकुं क मुनावेगो ।

पीयारेण अवारोने रुझिनहो कहुदाननोबहुराविमगो ।

परवाइको भोक्त सज्जोगेहो दिनमें तपनेजघटाविमगो ॥ ४

यह जीवनको कोरापनहोकरकहो कहाकेसरबसा तजैवे ।

कानवेको सबधे जगमें पीयामोह देखनिमगसगर डविडरेवे ।

इंद्र नगेंद्र घरधींद सबे जव आधरुके तव बातकनेवे ।

ताते कहाइर आसनको मुन राजेमतोविन कुंमंसभेरे ॥ ५

भाद्राक्षीवरपावरपे तवकीं दिनरयमगसाउ गे ।

बिबुशूरतें मसनभकीरकरे तव कोसे दुंदववागीगे ॥

घरहो कीं न आनिसे गीदकरो वनमाहि वहुत दुष पावोगे ।

कहि राजे मतीपिशमनि कहि मिशमुदरियुं नहो पावोगे ॥ ६

ये जगमें सुखन कतराजउ दुःखमें काउ अनत गवायो ।

योजनलचवीरा सीछे फिर गतकारहजाय महादुःखपायो ।

रोगबीयाग विधोग भयो किरजगहो मरन अद्वत संतायो ।

भाद्राक्षीवरपा कीनये जग निरकनि मोदनान फीर पायो ॥ ७

u this way the difficulties in each month, which may necessarily
on Neminātha in his ascetic life are described.

मासवैशाखको वृषभतारिण शीतलनीरकी प्यासपुगेगो ।

कों मिरमे रज्जोमे मेरे नाथयो धामपडि सबदेह दहेगो ।

कोसे कडीर मयेकवास मम तातजी केंसिव प्रीतपवेगो ।

नेमपीयाथ उठ आवो घरे कपुयेकवारमिसिद्धजगि ॥ २२

धर्मतें सिद्धनजी कहि राजनधर्मकीधेते कहा नहो पावो ।

धर्मतें दर्शनज्ञान चारिय घरि तिहाने मित्रमारन पावे ।

धर्ममष्टत वडोजमि कहां जीवद्या तिहा धर्मकहावे ।
 धर्मसें मोपपरापक राजनधर्मविना कामनबावि । २१
 धर्मकोविटसीतो सांघीहे नाघत्री जटम धर्मकैसें करीमे ।
 सुयथले सबणिंधो घामपडि गौरनारदहीमे ।
 पंधी पतंग सबे हरद्विषपने घरकु सडही चाहमे ।
 भूपटपा पतिदेहदहे तब ऐसी महाव्रत को निमहने ॥ २४
 माधुवज्रमदुलभ यो इशकारनभारी ।-
 दुलभ श्रीजिनराजकोमारम दुलभहे सिव सुंदरनारी ।
 एमदुलभजिन जवे तवगीत सन्नासकीनारी ॥ २५
 बारहमास जोपूरे भये तवनेम कु राजन जाय हुनायी ।
 जामे द्वादश भातवपीतव पीडेसे राजन कुं समझायी ।
 राजनबौतवसंजमलेकर निजराके बसनीअंकुश जहायी ।
 राजन केवतनेम जिमंदहे उत्तरजालविजे विधिगायी । २६

Colophon. इति श्रीनेमिनाथजी ११ माससंपूर्ण ॥

विवरणम्—निबन्धेऽस्मिन् सप्तशतमवर्तमान श्रीनेमिनाथमुद्दिष्टं तन् सदधर्मिष्ठावादादि
 द्वादशमासानुभवित्यमानलेशसन्निविष्टपरिंता ।

No. 134 निन्दासन्तापः । *Nindāśantāpḥ.* Under this number only one folio of country made white paper of 14 x 6 inches was found, which too, after perusal appeared to be a fragment of some codex containing a number of little works such as *Srīpāśāvanāthālaghustavanam*, *Caityavandanam* &c In this state we may well infer that the book labeled here, must have been taken out and the above mentioned was placed in its stead.

अनोपार्जितवित्तस्य पुच्छं कथं स्थाने किमप्येकमात्रमन्यदीयं यत्र वर्त्तते ।

No. 135. पञ्चाख्यानचौपई । Pañcākhyānacaupai Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 135 Lines, 5-12 in a page Character, Nāgara Date, Samvat 1785*. Appearance, not old, but writing injured in many parts. Verse. Not correct Complete.

Pañcākhyāna literally means a collection of five stories. It has been written on the base of the widely known Pañcatantra of Viṣṇu Śarmaṇ, the author of the Hitopadeśa, &c., "complete" in five chapters (Adhikāras), (1) Mitrabheda or separation of friend-, (2) Mitraprāpti or acquisition of friendship, (3) Kāka-Alukā or a story relating to Kāka and Aluka, (4) Labdhanāśa or loss of the acquired, (5) Aparikṣitakārin or a story of one doing every thing carelessly. Each chapter contains several interesting tales in the course of the main story like the Pañcatantra. In fact it may be called a literal translation of the Pañcatantra, by Ratnasundara Sūri, a pupil of Guṇameru Sūri, and an inhabitant of Śānandanagara.

Beginning. ॥ १० ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीहरिभ्यो नमः ॥ श्रीरघुदेवाय नमः ॥ अथ
पञ्चाख्यान चतुषदी लिख्यते ॥

प्रणव्य पृथ्वे परमात्मनः पद सरस्वतीमीशमुत च सद्गुरु ।
सुदीपद्वयानिबद्धमानसे सुपञ्चकालान चतुषदीं ब्रुवे ॥ १

इहा

आदिदेव प्रभु आदिगुरु । शान्तिनाम शिवधीर ।
पाश बाल पुरे चण्डी परमगुरुय महावीर ॥ २
निद्रिदुद्रिक्खलवधिनिधि मौलमगुणभंडारे ।
केवल दर्शन पूर्वधर जिपाया भवपार ॥ ३
तारक तारणवय भवनिपति, अजर अमर पदराय ।
गवधर दुतधर मुक्ति कवि प्रथमनंतम पार ॥ ४

गामा

जिबवयचकवमनवासा पुञ्चरपमानाटावेपुवरहत्या ।
हमानुबिगयममवा सरसई सा सुहदा ॥ ५

* The date of the original composition is 1622 Samvat. See श्रीनारायणचरणसार &c. at the end.

अदिरल शब्द मर्द्दाया प्रस्थापित सकलमनकलङ्का ।
 सुनिभिरुपासितवरणा सरसती हरतिमे दुरितम् ॥ ५
 सरसति महाभागी वरदे कामरूपिणी ।
 विश्वरूपे विशालाधि देहि त्रियां परमेश्वरि ॥ ६

दीहटा

भारति भगवति सरसति करपुस्तक वरमान ।
 वेषा दाहयि हंसवर आपे वचनरसान् ॥ ६
 कथय अपकृतनवानजस सपै त्रिजगत्सुखम् ।
 पीतंवर चंवर मन्त्रभूषण चंवर ॥ ७

चउपईनीडाल

चरणबोली चिरदिशय धरै विश्वीशवरंग ।
 मन्त्रनादिरचकैलेवरी धमकै जोड़िसेवन घूचरी ।
 हारदोरसेवनमपनी नलबलि आधाधरि घरकली ।
 करककण बोवन मूंदडीकान भङ्गकैरयलैजङ्गी ॥ ८
 मस्तकिसनमोहनराजजीसिरि सःसु सोहै पदकजी ।
 नासा अविनीति निर्मलु पूजिमचन्द्र धरौसुखभनु ॥ ९
 कमज्जनयवि काजलनीरेह अधरधर ग परबालीगेह ।
 दतर्पति दाडिमनीकलीकै आव हरहीरे सुंभिनौ ॥ ११
 कमलनाभ भुजदड प्रमाथ बैषिदड बासिमकुमान ।
 बांकौभगहि धनुषनुवक् कटिप्रदेश केशरिगु लंक ॥ १२
 कथयकलश कुचवैयसमान कमठपीठपद गोपतिजान् ।
 सुखतं बोल कुजुमरोल तनउगट चदनरसधील ॥ १३
 रमेरग अलपल आकासि वसैवसेवाव न नैवासि ।
 पूर आस कबिसुम्भ अवतरी सरसति सरसबाणि दिवरी ॥ १४
 सुगुरुधरगुनलङ्गीप्रपाथ पूजिमपचप्रवरगुराथ ।
 गुहया श्रीगुणभेकसुरीस बचनसारसत सभोलैसीस ॥ १५

दूहा

बधनसार अतिसरस सरस दिशो जिनरञ्जनदेव ।
 विधनरहित विद्या विभव आपि सदा सुसकथेवि ॥ १६

सिद्धवेदशास्त्रमनिगमश्रुतिन्याकर्मपुराण ।

तत्र छंदश्चणनरह्योतिषवैद्यपुराण ॥ १०

काम कौत्सरतिवृद्धिं स्वप्नकुल लखकीर्ति ।

नीतिबुद्धिं युतं वनविना नवकाईजांघो जोडि ॥ १८

श्रुतसाधरतट पासिवा नीतिबुद्धि दीयनाव ।

धर्मकर्म उपासीश्रद्धा जिहई बुद्धिप्रभाव ॥ १९

विश्वकर्मा वीडवभलु श्रीगौडन्याति मुज्रांष ।

मरसकथा रमुनचंवइ नामदं पद्याख्यान ॥ २०

महोद्विद्या बुद्धिनेतनी तु कविमिउं मिउवाद् ।

काईजे अचरनेलहुंते गुरुचरचममाद् ॥ २१

चीपई

पंचतंत्र अईजेमाहि नामि पद्याख्यान कहिवाय ।

जांष अत्राय जिम धीईवान बोले चीपी माहि रसाल ॥ २२

कल्पित वीलकट्या कविजेइ नरपति जलमग रत्ननेह ।

मुणियोपक्रमे सावधान शधैबुद्धि विद्यावल्लाल ॥ २३

करणदेशतमउत्पति कही गेमडासशेल्हैसीं सही ।

विमर्ते वातविचारी करो कथाकलीलशिम दिज उचरी ॥ २४

इहा

देवतर्षे इकजीयर्षे नरने जीयणथारि ।

जीयणनाथ एकद्विका जूहीपविचारि ॥ २५

चीपई

लक्ष्मसमुद्रतम पावनिकट्टी मध्यमेह घोवनमैलछी ।

गंगसिंधुयमुना मोघही अरतदेवविचि बहिलोमपो ॥ २६

In this way some renowned places of Bhāratavarṣa or India are mentioned. Then a full description of the city of Pātunā in Deccan is given. In this city of Pātunā there resided a king Amarasakti by name with his beautiful queen Canga. The king had three sons by the queen (1) the first Vasusakti, (2) the second Ugrasakti and (3) the third Anantasakti. When the children passed five and seven years of their age, the mother thought of making them learned. She recited herself the following sanskrit verses :—

“ विद्या नाम नरस्य हृदयमधिकं प्रच्छन्नगुणधनम्
विद्या भोग करो यमः सुखकरो विद्या मुदृषां गुरुः ।
विद्या वन्धुजनो विदेशगमने विद्या परं देवता
विद्याराजसु पूज्यते नहि धनं, विद्याविहीनः पयः ” ॥
“ यद्यपि भवति विरूपो वक्षालद्वारविष्णुपरिहीनः ।
सञ्जनसभाप्रविष्टो राजति विद्याधिकः पुरुषः ” ॥

Afterwards the king and the queen, after consulting with their chief ministers invited Visnu Sarmana a Brāhmana thoroughly conversant in all branches of Śāstras, to teach their sons. The learned Brāhmana on entering the court, blessed the king with following ślokas. —

“ चिरं जीव चिरं नन्द चिरं पानय मैदिनीम् ।
चिरमाश्रितलोकानां पूरय त्वं मनोरथान् ” ॥
“ कमलभूतनया सुखपदं जं वसतु ते कमला करपङ्कजे ।
रघुपि ते रमता, कमलाङ्गजः प्रतिदिनं हृदये कमलापति ” ॥

The king prostrated before his feet and respectfully asked him to take charge of instructing his sons kindly. The learned Brāhmana agreed to his proposal and was appointed by the king immediately. Thus appointed, Visnu Sarmā began to instruct the princes through a new work, entitled Pañcatantra composed by himself for that purpose. Here ends the introductory portion of the work.

End.

नीतिशास्त्र एकद्वयद्वयनाम पञ्चाध्यायन चर चमिधान ।
विद्यमन्यतः सारिहर्षं वडाङ्गया पादपदं कर्तुं ॥ १८
नवरसनुपवद विचार भावभेदि भाषा अधिकार ।
नीतिरीति बुद्धिमतिनीषाणि श्रीरजसुन्दरसरिवराणो ॥ १९
सरसति सुगुरु पसारं लक्ष्मी
कणकालोल पुपईए कदी ।
भक्तता बुद्धिमति लहि अतिघण्टी
सुखतां सुखसंपति तेमणी ॥ २०
खीलशानीसु वच्छरसार
आसी यदि पचमि रविवार ।
सार्धं मयस खीरद शुभठाम
पूणिमपय गच्छे गुणधाम ॥ २१

श्रीगुणदेव स्मिन् गुणराज
 सवीर्य जन सेवक तम पाय ।
 सानिध्य सारङ्ग जिन चुवीम
 जनङ्ग अवर वलीचेल अधीम ॥ १२
 हरर विपद आपङ्ग संपदा
 मूढमनि मुमरी सारदा ।
 वासपसाङ्ग वचन विनास
 नहि कवीर्य मनवधित आस ॥ १३
 मुणयो मुकवि मदे इयोडि
 मुगुङ्ग पसाङ्ग रचोमङ्ग जोडि ।
 मुदिमानजनङ्ग वीर्या वीर
 गवधि मुषीकरयो रंगरीन ॥ १४
 ऋषधरी साभलयो सदा
 आपद कटन आवे कदा ।
 संस्लाष्टोक कदा अठङ्ग
 गतङ्गवीर्य अधिका जनीङ्ग ॥ १५
 भगुभयाङ्ग निर्यङ्ग मुदि
 नवनिधि अट नङ्गा इङ्ग निडि ।
 रिङ्ग इङ्ग मग्न निमिदीस
 श्रीगुणदेव स्मिन् कहिमीस ॥ १६
 निरङ्गय अवर आधरा
 काङ्गि नर दीपसायरा ।
 सयन निगुणमुक्तिता पिरवास
 देव मुगुङ्ग कवि पूरङ्ग आस ॥ १७

Colophon. इति श्रीपद्माब्जाने वाजनीतिवृद्धिनाम्ने विष्णुसर्गप्रयोगे अयरोचितकारिनाम
 पद्यनीतिप्रकारः ।

इति पद्माब्जाने श्रीपद्मे समाप्ता १०८५ वर्षे श्रावणमासे कृष्णपक्षे एकादशीतिथौ
 रविवारे सुधाश्रिता पुष्पदन्ताश्रिता पद्मपद्मेष्टिकाश्रिता आश्रिता श्रीमद्विमादश्री
 निष्ठापिते बोधनाभाय ॥ श्रीरन्तु ॥ कल्याणमस्तु । मद्रं ध्यात् मम ध्यात् ॥

विवरणम्—विष्णुसर्गविरचितपद्यतत्त्वानुगतपद्माब्जाननामकभाषापद्यनिबन्धोऽयं श्रीरन्तुमुद्रश्चिर
 विरचितः ॥

No. 136. पदावली । Padavali Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches. Folia, 35. Lines, 13 in a page Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old Verse and Prose. Generally correct. Incomplete.

This work consists of Padas or verses with explanations.

Beginning. ममो २ अरिहन्तार्थं प तेषु कानिचं २ ए आनाम् मंपुत्रं कहीर ।
इह किल सकल अनल सकलपादपय कथनाकथ ओकन्सूत्रय वाचना
सकल श्रीसंघसावित्र्यान् श्रीदेवगुरुवरणकरणपसादां विधीयते । यद्वा
भयं लोकत अतरंग द्रष्टि आलीक चय एक निद्रा विक्रया प्रसाद मूकत
वधारत विदेक निर्मलत श्रीसिंहान तथू मूत्र सामलत सकल समोदन्
पूरितवा अभिनवत कथद्रुसमानः । निरुपमान प्रथान सकलतलनिधान
ओकन्सूत्र तथी वाचना श्रीदेवगुरुतया प्रसादत ओसंव तथा सानध्य
निर्वहान कोजइ ए मार्ग कुचिइ उपदेसइ भगवत श्रीरीतरागदेव विहित
सुरासुरसेव एभोवमीकनायक सकलसुधदायक अट महामानीहारसंयुक्त
अटादमदीवविपमुक्त अतथीस अतिमय सदिरान् पीनिस वचनातिसय
विराजमान तिचइ श्रीपरमेश्वरिए मारण उपदिष्टिअ अ महात्मा वने
कथे विद्धान करता प्रथो पीठि यामा न यामि विद्धारक्रम कर १ अनेक
तीर्थं नमस्कारइ भयं ओव रइइ मियात् पइता समधरइ एचि वषां कावि
एकव स्थान कि रइइ अनेक योर अभिसंघइइ योगवदि धर्मकथा कदि
ओइ कालि रथि वषां कालिसधर धाराधर जलधर धीरवीधरमंडल
सीवइ भीषइ करी एचि २ परधो प्रसाद प्रगटइ कीमल किसलय झुटइ
धानकी २ अनेक जीव जीमि अपजइ २इ कारणि वषां काली जीवतपी
जयपाईछ चारिबीया विद्धार करइ । एमार्ग सिद्धाति स्थान कि १
कहिछ वचंइ यतः आसयठ पुनिमा ए वासावासं तु हीर वाइमं मयसिए
वपुल दसमी जाव डकंमि खितं मि १ अनइ अनेरे दर्शने इम कहिचइइ
यतः—

श्रीपद्मेनलकान् माद्यान् अटो भिपुर्विचक्रमेत् ।

सर्वश्रीवदयार्थन्तु वषांसेकव अंबसेत् ॥

अनइ अं माहात्मा श्रीपद्मेववापजं न पडिक्कमइ तां माहात्मा सीकमा
पुकिया रइचमइ विवइ जसमान योगिज कइइ एचि पद्युवयोपर्वं पडक्कमा
ए पच्छी काचिकी पुकिंमा जा रइइ + + + प्रविकि कइइ पद्युववा
अतिकी अर्थः परेवानलि सवथा वसितुं ए कारणि पद्युववा कहीर ।

ए पर्युषथा आत्मस एक अनभिग्रहीत बीजं अभिग्रहीत कहितं मीढ
कारण श्रीकृत्य निर्भुक्ति सिद्धात मादि दमित्त कहित हत्य—

इत्यो अणभिग्रहीथे बीसगदथं सवीसे मासे ।

तेण परमभिग्रहीथं मिदिवाय किमिरं जाव ॥ १

अभिग्रह कारणेहिं अहिशसं च त सुइमावह ।

अभिग्रहीथंमि बीसा इयरेसु सवीसे मासे ॥ १ अं २

अभिग्रहीथंमि वंदे अभिग्रहीथं च व ।

अभिग्रहीथंमि बीसा इयरेसु सवीसे मासे ॥

जहीर चंद्र सवच्छर हुइ तहीरं चउमासा याकी पंथासे दने जाववूँ
अणि अभिग्रहीत पच्छ अभिग्रहीत जहीर एइ कारण अने जिहा अभि-
ग्रहित वपं इइ तिहा चउमासा याकी बीसे दिवसे जाव अथए एइ कारणए
आसाइ एदि पुनमि तथए दिवसि चउमास पड़िकमो अणि भाइ वा सुदि
पंचमी पर्युषथा पर्व करइ । अनइ जहीर अधिक मास हुइ तहीर
तु मासा याकी बीस दिवसे जावव यदि पंचमीर श्रीपर्युषथा पर्व करइ ।

At the end of this work Jaina Gurus are mentioned in this way—

तिहा पड़िनुं जिन नीम विम्वतउ मयम तीरंकर । तेइपु आमीजाव
ईव केवळ इदए बिह' रीतिर' बीसाइ तीरंकरना नामपदव लीवा ।

गणधरा बनीमइ अधिकारि गणधर १४५२ हुया तेइना नाम लीवा पाठि
तही एवि श्रीमहावीर दीवणइ ११ गुणधर तेइना नाम लीवो (१) ईंद्रमति,
(२) अग्निभूति, (३) वायुभूति, (४) विगत, (५) सुचमंस्वामी, (६) मंडित-
पुत्र, (७) मौर्यपुत्र, (८) अकम्पित, (९) अचल भाता, (१०) क्षिताय,
रमास इ व अग्रवीरधी १२ अधिकारी श्रीमहावीर १२ पाठि श्रीसुचमं
स्वामी तेइना पाठि श्रीअग्रस्वामी (२) प्रभवस्वामी (३) मयमव (४)
यमीमइ (५) सभूति विजय (६) भद्रबाहू (७) श्रीकृष्णभट्ट (८) आर्यमहा-
मिरि (९) वल्लभ (१०) व्याति मूरि (११) ग्रामाध्य मूरि (१२) क्षामिग्रा
(१३) जातधर (१४) आर्यसमुद्र (१५) मंदिर (१६) नागहंसि (१७)
देवतिमूरि (१८) सिंध मूरि (१९) कृष्णि (२०) हिसवंत (२१) नागा
भुंज (२२) दीविन्द (२३) श्रीभूति दिव (२४) श्रीदिव (२५) इन्द्रवि
(२६) दीवदिव (२७) दिवगुवाली श्रीचंचेष्टापका (१) श्रीआर्य-
रचितमूरि (२) श्रीजगतिष्ठ मूरि मयम राजात इतिवेषकारक (३)
श्रीचमंस्वोव मूरि आत्मज्ञानाद्विर वंदे गुह्या (४) श्रीमकुन्दमिच मूरि

No. 137. पद्मावतीजीवरानिन्दमावली । Padmāvatījīvarāṇīkṣamā-
vālī. Substance, country-made colourless paper, 13 x 6 inches. Folia, 1.
Lines, 14-17 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance,
old. Verse. Not correct. Complete.

A little poem instructing the queen Padmāvatī the conditions
of the soul in its different births, complete in 35 Bhāṣā verses,* by
Samaya Sundara. We quote below the whole work that readers may
have a complete idea of it.

* ६० । राग बैरवाडी टाल धी जी

जगथी मन चाव्या चर्खा एदनी टाल द्विज राखी
पद्मावती जीवरानि यमा वै जाव पचूँ जगति भनूँ
रवि बैला चावै १ तै मृधमिहामि दुहर
अरिहतनी साय जेसै ओव विराधिया अउराधी श्रीग १ तै०
सात साय पुदवीतवा साते अरकाय
सात साय तैउ कायना साते बलि बाध २ तै०
दस प्रथेक वनस्पती अउदह साधार
बिति अउरिंदी जीवना बिबि साय विचार ३ तै०
द्विज तिरजं च नारकी आरि २ प्रकासी
अउदह साय मगुणना ए साय अउराधी ४ तै०
इव भवि पर भवि सेबीया सेबीया जे पाव अडार
बिबिध २ करि परउ दुरमति दातार ५ तै०
हिंसा कीधी जीवनी बील्या मिरवा बाद
दोव अदसादासना सैदुन लजसाद ६ तै०
परिदह मंजरी कारिसी कीधी जीव विमोह
मान माया श्रीम में किये बनी वामने देव ८ तै०
असहजरी ओवह दुया दीवा कृदहजक
मिंदी कीधी पारकी रति अरति निरंज ८ तै०
बाहीया दी अउतरे कीधी सायच मोसुत
कगुव कर्दव कुचमो लउ भनी अली भरीसुत १० तै०
वाटहिने भविने कीवा जीवना बंच वात
बिहीमार भवि बिह जना माना दिव रात ११ तै०

मच्छीगर भवि माहना काह्या जल बास
 धोवर भोल कोली भवे धम मारया पास ११ ते
 काओ मूँजानि भवे पद्या मय कठोर
 कोय अनैय जवड कोया कोया पाप बघोर १२ ते०
 कोटवागने भविजे कोया अकराकर दंडी
 बंदोताथ सरा विवा कोरता हजि दंडी १३ ते०
 परमाह्मणी नर भवे दोषा नारकी दुःख
 छेदण भेदण वेदना ताहना अति तिरुड १४ ते०
 मुंभार नर भविजे कोया नौ माह पजावा
 तेछी भवि तिल दोलीया पावी पेट भगदवा १५ ते०
 टापीने भवि हल बया फाडी पृथिवीपेट
 मूड निदाथ कोया घणा दोधी बलद बपेट १६ ते०
 मालीने भवि रोपोया नानाविध हथ
 मूल पत्र फल फुलन आशा पापलच १७ ते०
 आधी चार्द आगनी भग्या अधिक भार
 पोटी लंथ कोडा पग्या दया न रही लिगार १८ ते०
 छीपाने भवि छेतररी कोया रांगण पासि
 अगति पारथ कोया घण धातुर वाद अभास २० ते०
 मूर पवें रण भूभना माया माणस इन्द
 मदिदा मांस मावण भया वाधा मूलनड कंद २१ ते०
 घाचि बघावी धातनी पावी उलंथा
 आरंभ कोया अति पोतें पाप जं संथा २२ ते०
 अंगार कर्म किया बली धरमें दव दोधा
 सतस कोया बोल रागना कूडा कोसज पोवा २३ ते०
 बिभी छदर निवा गिधोर हतिघारो
 मूद नमार तणे भवे जें झुली नमारो २४ ते०
 भाड भुंजाने भवविषे एकेदो कोव
 भारि चिथा मोहुसे किया पाङ् तारोव २५ ते०
 बाहण पोषण गारिना आरंभ अनेक
 राखण ईशण आगिना किया पाप उदक २६ ते०
 बिकथा आरी कोयो बली सेव्या पंच प्रमाद
 दहबिदोग पद्या कोया रोदन विपवाद २७ ते०

माध चने शायक तथा व्रत मेह भागा
 मूल चम उत्तर तथा मुक्त दूषण भागा २८ तं०
 माप विक्रमोद्ध चोतरा भिकराने समनो
 सिद्धक जीव तथे भवे हिंसा कोधो भवन्तो २९ तं०
 मूषा वडि दूषण चया बलि गरम गलाव्या
 जीवापी दोष्या घडा सोम वरत भंजाथा ३० तं०
 भव चरंत भमता एकां कोया कुटुंब सर्वथ
 विविध २ करो वो मय विषय प्रतिबंध ३१ तं०
 इति परि इति भवि पर भवे कोया पाप चयन
 विविध २ करो दोमक कथं जनम पवित्र ३२ तं०
 रातवेवाही केसुथे ए मीनो डाल
 समय सुन्दर कहे पापपी मुटे ते तत काल ३३
 दूहा—राथी पदमावती सरणा कोधा चार
 सागारी चमय्य किछी जाय पचानी सार ३४
 यथा जडमे कुल्ल पमात्त रमय्य देहय्य इमाह विसाए
 चाहार सुवडि देह चयति विदेय बोधरिभी ३५

Colophon. इति पदमावती जीवरात्रिचमनावली संपूर्णे (१)

विवरणम्—चतःपरं विवरणमग्र्यीकृतमेव ।

No. 138 पनरहकर्मदादानस्वरूप । Panarahakarmādānaavarūpa.
 Substance, country-made white paper, 10×8 inches Folia, 11. Lines,
 9-10 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, not fresh.
 Prose. Not correct. Complete

This is a little work treating of fifteen sinful karmas or actions which are prohibited to Śrāvaka. They are (1) Angārakarma or working with fire, (2) Banākarma planting, (3) Sāḍīkarma trade of a Carter, (4) Bhāḍīkarma lending one's own animals or things to others for timely use on hire, (5) Troḍīkarma making hole upon the surface of the earth etc. Works of several traders are also included among the sinful works.

Beginning. श्रीमद्देशिक नमः ।

यद्यप्यनरुद्ध कर्मदातृत्वमप्यस्ति निमित्तं कर्मदातृत्वं भी व्यापारं करोति पापं कर्मं यादवत्त्वं ज्ञेयं चेन्न व्यापारं भी पापं कर्मं उभयकां चान्न भी दृश्यते त्रिंश व्यापारं मं उभयं कुकर्मदातृत्वं कर्तव्यं इति संसारं मे पादं तो सर्वं ही व्यापारं मे ज्ञेयं ही भी और सब व्यापार से त्रिंश पनरुद्ध कर्मदातृत्वं व्यापारमें बद्धत पाप अरु मलिन परिणाम ज्ञेयं परंपरा पापको चले इसवाले यावत्कर्म अथवा त्यागार्थं कदापि न हूँ आजीविका पनने लागी दीध तो परिमाण करले ।

Of these the first Angārakarma is thus explained—

त्रिंश प्रथम इत्यादि कर्मं मोक्ष कहे ज्ञानाय कैयला करे देवे आजीविका उपजावे सोईगालकर्म एतले कैतरेकी भटी करे ईदनि पनावे कुषार कर्म सोहार कर्म सोचार कर्म अङ्गार कर्म वंगारा कर्म वंगड़ीकार सोहवर कलाय भट्टीधारा भडभुजा जलवाई धातुगालक प्रमुखजी अग्नि हीती जितना केई व्यापार है सोई ई गाल कर्म ए व्यापारमें बद्धत दीध है ले कारणे सर्वं ही मुख्य शस्त्र है आनं दिशि कहै 'अभी सचने बह्मकारके जीवकु अथवा हवे इसवाले अनाचरपीय है इत्यादि कर्म प्रथम ।

The sinfulness of trade is thus described. Trades generally are of five kinds (1) Dantavāṇijya, (2) Lākhavāṇijya, (3) Rasavāṇijya, (4) Keśavāṇijya, and (5) Visavāṇijya. Each of these is equally sinful, take for instance the Dantavāṇijya,—

हाथीका दात, उज्ज्वले मख, जीभ कलेजी और पंथीके रोम तथा परब्रं लिंगी प्रमुखको अमर गोके पुच्छका तथा हरिणके सींग केका प्रमुखके शींग और सब कीटा कीडी कस्तूरी जवाह सीती बाघवा अर्ध बाघके मुहके वेम साँवरसीय एसवका व्यापार दंत बाणिज्यमें आवे एषादिजमें आगरमें जावे अडलेषेकु लव वे सीक सुद्र भिज्जादिक तत्काल इसी ईका मय प्रमुख जीवु कीदिसामे प्रवर्तों मद्दापाप अनर्थ करे अपनानी परोषवम उद्या गये मखीन प्रवर्तों लोभके उभु उन व्याधीसु कदापि कदवा परे महमारतांश्च आच्छा दासदूजे भारीदूजेतादा आषे देवी नेती और बधता नील पावीगे तब व्याध इनु के कहणमें तीव्यादि कर्म करे ऐसीतरे सबद्रव्य में जाचना तिससेसय चीज व्यापारमें लेष दिव्य आगर मे न लेषा आजीविका करी जोइ तिसवाले कुषादिभ्य त्यजथा एक हसीनरे तब दोष दात पावे एक गोमरे तब पुच्छ एक पावे ऐसीतरे सब मनिष लेषा इति दंत बाणिज्य ।

End. ए पनेरह कर्मोदानमें जो जो चीज घर सभमें दखिअता सभमें इत्यादि
अच्छूटेपल्लहणा प्रमुखमें आवै ते कारणे कर्मोदान किया करणीय पड़े
छबकी जयणा ईहाजी कर्मोदान रहने है उसमें एकैक कर्मोदानमें
दोय तीन चारभी बलते आवै उनकी जायणा ।

Colophon. इति कर्मोदान विवृति ।

विवरणम्—पुस्तकैऽर्थिन् पञ्चदश मानवजीविकाव्यनकर्मणां सदीयता प्रतिपादिता ।

No. 139. पनरढाल । Panaradhāla. Substance, country-made white paper, 12 × 4 inches. Folia, 6. Lines, 5-13 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A little work consisting of fifteen Dhālas on Devakīanta, by Nemicaṇḍa.

Beginning. इस सोरठ चारामती नवमर्त तिहा वासदेवुए दसर दसहर तेरा औषा
वांघव श्रीवत्स देवुए १ ।
और १ सामि समोक्षा हरविज गोपीनठ नागुए मेनिचंदनमनि अलजगु
अलजगु यादन सागुए २ वांघव छह कठ २ पारवि प्रामो प्रमुगु आदेवुए
संघटि दिहें जूजुए जयरी कीउ प्रवेसुए ३ ।
और २ सुनिबर भुषुवर ओपनि मिहया श्रीगुणवंतरे आहार करर अति
सूजगु देवकी मंदिर पुढतए ४ और १ दपी देवकीमह मरही निरपए मरि
मयवे तिमरही पड़लंउ हरयोच बीनवर सुवरे वयवेद ५ ।
और २ टाल सुखीनठ ६ ।

End. श्रीनेमितकी सुधी बायो दीयो जायो द्विको राही
उपमम रसमती बायो एहकार मा काया जायो ८१
तहा जायो दीव सुगारि बधी कुटुंब मकर परिवारि
एचि सरि बीधु बाजबाचल अविहहमुमति मज'राज ८२
एमवर्द्धन मुरराय नित प्रबमद तेहना पाय
जयमुक माल सुचिंद जग मूषठ मेमि जिचंद ८३

जय गय सुकमल सुखीस ओसंधदीर आसीस

जस नामिं परमाचंद ससगातां ऊई आचंद ८४

Colophon. इति देवकीसुत गयसुकमात्र पनर टाल समारू छ क श्री

विवरणम्—पुस्तकालिङ्ग पञ्चदशसंख्या टालनाम प्रसिद्धा गाथा देवकीसुतविषयका वर्तते।

No. 140. प्रतिमास्थापनं। Pratimāsthāpanam. Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 9. Lines, 3-12 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1852; Śak 1727. Appearance, slightly worm-eaten throughout. Prose Generally correct. Complete.

A work treating of the erection of Idols according to the rule of Jaina scriptures. Anonymous.

Beginning. ६० इहा केइ अग्यानी जीव कहैछे जे आपनाने त्यागादिक गुण रही तिथे प्रतिमा मानवी पूजवी नहि तेह नै ए उत्तर दीजे जे आपनाने बप स्त्रीमें स्त्रीणा गुण केहाछे पि थ दीया सेविकारनी कारण थाय छै ती जिन प्रतिमा ध्यान भी कारण छै अने जो हिंसा थायछै तिथे भगवत दया नै धर्म कछो छै तिहई कहोजे जे परदेसी राजाकेसो गुहमें बादि वा बीने दिन थायै आब' बरसु' आधीने बंदना में हिंसा दई पिब लाभ कारण गिथि लीटी न थयो बीजो सन्ननाथभी ६ मिन प्रतिबोध बाने पूतलोनी द्रष्टा कछो सो हिंसातो थइ त्रिष लाभकारण गिथो हम भाव सुइ दका हिंसा नही लागतो अथवा केइ हम कहैछे जे अन्ह' आपयै धांन छै बैठान भी गुण कहिछ' आपनै लाभ थाखी तेथ रीपिष भगवतो सुभने भगवतनी बंदनाने अधिकारै तिहई जाघ बंदना कौधारा मोटा फल कछा तथा विवेचाने अधिकारि हम कछो छै जे भाव विवेचो एकखी थाय भरी तिथे आपना अवस्थ मानतो नै ध्याने जिन प्रतिमा पूजना लाभ थायछे हम इति करतो अने आपन साये पिब जिषप्रतिमा जिब समान जाबरी मानवी मानै ते आराधक अने प्रतिमान मानै तिथे आपना विवेचो उल्लाखी अने आपना कथावीति बारे व्यभार गिष उदायैछे जिवारे इतिवेपासदाया तिवारे सिद्धांत उदायो तिथे जिन प्रतिमा त मानै ते विराधक छै।

End.

तत्र इतर आपनाय प्रमाचोपेत काच यावत् आपनाय साक्षत प्रतिमादि-
रूपं पुनः अनुयोग द्वारात् अथ चर्चा विस्तृतो ग्रंथं तेमाटे गुथीनी
आपनाते गुथीसमान व्याख्यो भगवतो भूवे नमराधिकारै निशार कहीपटी
आसात नार कही एक चरिहंतनी तथा बीजी साधनीते जिन प्रतिमानो
आसातना यई ते माटे ते भिलोगिणीके तेहानी आसातना करता
चरिहंतनी आसातना दायतो तेहनी भक्ति करता पिब चरिहंतनी भक्त
दाये हम समीधारवीते मध्ये कल्याण है।

Colophon.

इति श्री आपना निवेपा रूपरि प्रतिमाआपनपुनसाचतः तथ किंचित्
चर्चा सम्पूर्णं सं १८६१ शके १०२० मि चैत्र वदि ११ रविवारे।

विवरणम्—प्रतिमाआपनविषयकः कश्चित्चैननिबन्धः।

V. B.—Under this number another copy of the work noticed above has been found which appears to have been copied in Samvat 1955 Māgha, Vadi 6 in country-made white Kāśmīrī paper. Folia, 8 of 15×7 inches having 3-11 lines in a page. Character, Nāgara. Not correct.

No. 141. प्रश्नोत्तरसार्द्धगतकं । Praśnottarasārdhagatakam Sub-
stance, country-made white paper, 14×7 inches. Folia, 21. Lines, 10-20
in a page. Character, Nāgara. Date, 1853* Appearance, very old.
Prose. Generally correct. Complete.

A work consisting of one hundred-fiftyone answers on a question,
not mentioned here, but from different answers the form of the
question may be assumed like this,—“how instructions should be given
by an Ācārya”; by Kṣamākalyāṇa Gaṇi, pupil of Amṛita Dharma Gaṇi.
The work is finished in the third line of the first page of the 19th
folio. The remaining portion may be called an appendix contain-
ing कुछ प्रश्नोत्तर or answers of less important questions.

* This is the date of original composition of the work.

Beginning. ॥ ६० ॥ अथ प्रतीसर सार्धशतक नौ बीजक लिखीयेके ॥

पहिले बीजे नीचेकर देव समवसरणमें दिशना अवसरें पाद पीठ ऊपर राख
राखीके से ॥ हाथ दोनूँ जोग सुद्राघें राखें ॥ आचार्य पिण प्रथें रूप तुदें
करीजें व्याख्यान करे भगवन सुद्रपतीन राखें ॥ आचार्य राखें इतरी विरे
के । ए अधिकार पैगबंदन वृद्धाथमें कछीके ॥ १ ॥

दूजे बीजे—भगवान् दिशना प्रारंभता चतुर्विध संघरूप तीर्थमें नमो तिरष
रण वचनमें नमस्कार करी दिशना देंवें ए अधिकार आवग्यक नियुक्ति प्रमुखमें
तथा पैगबंदन वृद्धाथमें कछीके ॥ २ ॥

तीजे बीजे—भगवान् दीक्षावेता सिद्ध भगवानमें नमस्कार करे ए अधिकार
आचार्य एवं दूजे नुतस्त्रिधे कहें अध्ययने के ॥ ३ ॥

चौथे बीजे—दीवीरभगजीनी प्रथम दिशनामें कोइ जीव प्रतिभुमयी नहीं तिन
ठापांय टीका माछे तथा प्रवचन साणेहार टीका माछे कछीके दिवता मनुष्य
तियें च सगलासाही मित्याया अनै आवग्यक वृद्धाथमें कछीके दिवताहीन
आयाया ननुष्यादिक नयी आयाया यिण कोष ही सम्यक्तदी बादसी नहीं
ए अकेरी इकी श्रीआचार्य जीना बीज नुतस्त्रिधे कहें अध्ययने पिण प्रथम
दिशनामें दिवताहीन आयाया ए अभिप्राय के ॥ ४ ॥

In this way only the answers are written one after another.

End.

एकसत इकावनमें बीजे—सम्यक्तनी विचार कई के तिहा तत्त्व वस्तुनी सर
दृष्टाते सम्यक्त कहौजे अनै सरदृष्टाते प्रतिति प्रतीते मननो अभिप्राय
ते अपर्याप्तादि अवस्थामें तथा सम्यक्तनी तिहापिण बांकीके जेमाटे उत्तरी
सम्यक्तनी कासठसागरोपम स्थिति कछीके तिमार्गे एलचष किशु संभवै तीहनों
उत्तर इम तत्त्व अर्थ सरदृष्टाते सम्यक्तनी कार्यके अनै सम्यक्तनी मिथ्यात्व
अयोपगमादि कथी उपनोजे इम आत्मानो परिणामविशेष ते कहौजे ते अप-
र्याप्तावस्थामें पिणके बली सिद्धादिक मन रहितके तेहुमें यिण एलचष
व्यापकके माटे दोष नहीं इहां बली कोई पूके आप आपया शास्त्रमें कछा
जेतत्त्व अर्थ तेहुमें सरदृष्टता जे परमती ते हुनें आभिरुद्धि मिथ्यात्वके तिम
जेनीनेते मिथ्यात्व किमनयी तेपिण आपये शास्त्रमें कछा तत्त्व अर्थ सरदृष्टके
एहनी उत्तर इम पोताना शास्त्र मयी बंध इकीके विवेकरूप प्रकार जेहुनें बल
बीजा मतल आपवानें उत्तर एहवाजे परमती तेहुनें हीज आभिरुद्धि मिथ्यात्व
आणवी अनै अर्थ अध्ययनी परीक्षा करी तत्त्व नी परीक्षा करी तत्त्व उ ली
आप बादसी ते भुव अर्थ तेहानं सरदृष्टताजे जेनीते साची युक्ति एकरी परमत

उदाहरणों के लिए तो पिछे तेहुने अभिरुहीक मिथ्यात नदी के माटे पीताने माझे विवेक प्रकाश बंध नहीं कीधोई वही के नामें करो केनी दका पिछे आपरें कुम्हारों करोहीज आमन परीदाने बधि तेहुने अभिरुहीक मिथ्यात होजई सम्यक्ता हुवे ते बिना परीचा पक्षपात न करे के माटे शीहरिमद्र श्रीजी कछोई के पक्षपाती न भे बोरें न होव; कपिलादिहु। दुक्ति मरुचन यथ तस्य कार्यः परिदह १ इति ए सर्व अधिकार प्रदम पंचामक इतिमें तदा धर्मसंदह प्रकरणी में कछोई तदा चायिक १ अपमनिक २ चायोपमनिक ३ ए तीन सम्यक् चारे कतिमें सामें किंवा नहीं तेहुनों छतर कहे सामें ते हम नारकगत पहिली तीन पृथ्वीमाहे एतौनुही सम्यक् सामें तिहा चायिक ती पर भर भवनों होज सामें ते भवे नहीं न धामें जे माटे मनुष होज चायिक सम्यक्ता नो आरंभक कछोई अपमनिक ते भवनों होज हुवे चायोपमनिक तिहुं मवानो हुवे बाकी चार पृथ्वीमा नारकीगने चायिक सम्यक् न ऊवे बीजा वे हुवे १ देवतिमें वैमानिक देवता में नारकीनी परें तौनु सम्यक् सामें भवन पती मनुषमाहे वैहोज सामें चायिक बाकी तिहा अपनै १ मनुष्या माहे तौनु सम्यक् सामें तिहा संख्यात बरं चाउवा बानानें अपमनिक भीते भवनों होज हुवे अने चायिक चायोपमनिक विहु भवना हुवे तदाहुनविया मनुष्योंने अपमनिक चायिक ती वैमानिकनी परे आकरो अने चायोपमनिक कर्मसंदने अभिप्राये ते भवनों होजहुवे सिद्धांतने अभिप्राये भवनों पिछे हुवे १ पंचेंद्री तिथि च द्वादश्यामिहानु सम्यक् मनुष्यनी परे जाचनी तदा संख्यात बरं चाइवे बाकी संज्ञा पंचेंद्री तिथि च अने तिथिचका तिहा माहे चायिक सम्यक् नदी बीजा वे पाहिला परे आपवा एबेदियादिक माहे तौना माहेचो एकही सम्यक्ता संमने ३ एमन्वे अर्थप्रवर सापेहारना १८८ में चार नेने तदानियव नय मते मैमैशौने चरम समयें जीवने चरमनी प्राप्ति हुवे तेहयो पूरवा समयों माहे सम्यक्तादि कहे ते सर्व चरम तों साधन होज जाच बी इहा एवमृतदप निषयनई धर्मसंदहचो मास्त्रने कछोई १११

Colophon.

इति श्रीवाचनाय श्रीमदसुतपद्मचरित्रनेयेन वाचकदमाकन्याचरित्रेन
प्रयोगर माईमतकस्य सूचीमार्ग आपायामुत्तराडम् ॥

निषप्रमाणन्दमर्थजिनायेः

ममादिमैः सहपदेरवकम् ।

श्रीकार दीर्घ दितमन्त्रे मन्त्रे

श्रीसिद्धं मरुचं ममापु ॥

दीक्षा ।

सद्य आठार तीपन समें यदि बैशाख सुभास दुधवार
संपूर्ण रण्णी बीकानेर सुवास १

आर्या ।

सत्तम चर्येवहि पुढी समसुविनीतनाम

पुस्तान दीनिमित यद् कौनी भरि चीत ॥ १ ॥

दस साली संघ जीवतु भोद नाम ऊदार

ताकी पुन आपणभयी जेसन मिर मभार १

इति बाधकयमाकल्याणगणिकृत संचितमापामय प्रदीपार साईयतइन् ।
संस्कारेण ८०० है ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् साईयतक प्रदीपाराणि वर्जने ।

The appendix does not appear interesting so we leave it off.

No. 142. प्राकृतमनोबोधः । Prākṛitamānobodhaḥ. Substance country-made colourless paper, 11 × 5 inches. Folia, 24. Lines, 2-10 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, old. Verse. Not correct. Complete.

A poem instructing the mind, entitled Prākṛita Manobodha, complete in 201 verses, by Rāmadāsa.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । अथ रामदासरुत प्राकृत मनोबोध प्रारंभः । श्लोक

संख्या १०१ शीरोरु श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ प्राकृतमनोबोध प्रारंभ ॥

गणधोमजो ईश सर्वार्थगुणावा ।

सुखारंभ आरमतो निर्गुणावा ॥

ननु मारदा मूल चत्वारि वावा

मल पंथ चर्नत या राय वावा ॥ १

मना सज्जना भक्ति पंथेचि जावे ।

सरि शीहरि पाविजे तो स्वभावे ॥

जानि निधते सर्व सौम्य न धावे ।

अनिर्वध ते सर्व भावे करावे ॥ २ ॥

ममाति मनिराम चिंतो ते जावा ।
 पुद्गे वै खरिराम चधिवदाना ।
 सदाचार हाथी रसा भी लियती ।
 अनि मालव तो चितो घन्य होती ॥ १ ॥
 मना कामना दुष्ट कामा नवरे ।
 मना सख्यदा पाप बुद्धि न कोरे ।
 मना धर्म तानिति सावन कोरी ।
 मना र्त्तरि सार विचार राखी ॥ ४
 मना सर्वहि संग कोतु न पावा
 अति आदरे सम्मदा वा घरावा ।
 जयाचे निसंग तहा दुख भंगे
 अनि सावन विष सन्मार्ग सांगे ॥ १८८
 मना संगदा सखे संगानि सीङ्गि
 मना संगदा भोच तात्काळ जीङ्गि
 मना संगदा साधका मित्रसीङ्गि
 मना संगदा हेत निधीन सीङ्गि ॥ १९०
 मना टोकाति ऐकतादीच जाति ।
 मति भंदते साधना योग्य होती ।
 अडे अनवैराग्य सामर्थ्य पागी
 अडे दास विनाम तासुनि भीदी ॥

End.

Colophon. इति रामदासकृतप्राज्ञत मनो बोधः समाप्तः इत्याक्षर धोङ्गी शीपाख चर्माधि-
 कारिदाचे । इति श्रीरामकृत प्राज्ञत मनोबोध समाप्त ॥ राम
 विवरचम्—पुस्तकेऽखिन् श्रीरामदासकृत मनमोचनविषयकाणि भाषा पद्यानि वर्तन्ते ॥
 श्री नमः ।

No. 143. प्रयोत्तरमालिका । Prasnottaramalikā. Substance,
 country-made Kāśmīrī paper, 11×5 inches. Folia, 6. Lines, 3 in a
 page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1785. Appearance, old.
 Verse. Generally correct. Complete.

A little work consisting of questions and answers on moral subjects, complete in 29 Sanskrit slokas, entitled *Prāśnottaramālikā*, by Sitapata Guru or a preceptor of the Śvetāmbara sect of the Jains. The work being small and interesting at the same time we quote the whole.

प्रपिपस्य जिन वरेन्द्रे प्रश्नोत्तरमालिकां वक्ष्ये ।
 नागनरामरस्य देवं देवाधिपं प्रथमम् ॥ १ ॥
 काः खलु नालं क्रियते दृष्टादृष्टार्थसाधनपटीयान् ।
 कष्टस्थितया विमलप्रश्नोत्तररत्नमालिकाया ॥ २ ॥
 भगवन् किमदेवं गुरुवचनं श्रियमपि च किमकार्यम् ।
 कीं गुरुभिरगततत्त्वः सत्त्वहिताभ्युदयः सततम् ॥ ३ ॥
 स्वरितं किं कर्म्मस्य विदुषा संसारसंमतिच्छेदः ।
 किं मोक्षतरोर्वीर्यं सत्यगुणानं क्रियासहितम् ॥ ४ ॥
 किं पथ्यं दानं धर्मः काः सचिरिह यस्य मानस शान्तिः ।
 कः पण्डितो विवेकी किं विषमार्थबोहिता गुरुवः ॥ ५ ॥
 किं संसारे सारं बहुयो विविक्ष्यमाननिदमिह ।
 भनुजेषु दृष्टतत्त्वं स्वपरं हिताधीयतं जगत् ॥ ६ ॥
 मदिरेव मोक्षजनकः का छेदः के च दस्यवी विषयाः ।
 का भववर्द्धनी का कीं वैरी जन्तुतो मः ॥ ७ ॥
 कस्मात्प्रथमिह मरणादंघादपि कोऽप्यो मतो रागो ।
 कः शूरो यो खलनालोचनकायेन व्यधितः ॥ ८ ॥
 पातुं कर्त्तासन्निभिः किमधतमिह बुध्यते सद्गुणदेशः ।
 किं गुणताया सूलं यदितदमार्गेण नाम ॥ ९ ॥
 किं गह्वरं कीचरितं कथतुरो यो न खण्डितचित्तः ।
 किं दारिद्र्यमसन्तोषः एव किं लाघवः यावृन्ना ॥ १० ॥
 किं जीवितमनवशं किं जायते पाटवेय्यनभ्यासः ।
 कीं जाग्रतो विवेको का निद्रा शूद्रता जन्तोः ॥ ११ ॥
 मलीनीदलवतजलमिव तरलं किं यौवनं धनमथायुः ।
 के शयधरकरनिकराणुकारिणः सम्भवा एव ॥ १२ ॥
 कीं नरकः परममता किं सौख्यं सर्वसगविरति यां ।
 किं सर्वं भूतहितं किं प्रमेयः प्राणिनामसवः ॥ १३ ॥ १४ ॥

किं दानमदाकाङ्क्षं किं मित्रं यद्विवर्धयति पात्रात् ॥
 कोऽलङ्कारः शौचं किं वाचा कण्ठश्च सन्दम् ॥ १४ ॥
 विमलदर्पणं मानसमसङ्गतं का मुखावका मैत्री ॥
 सर्वशून्यविनाशे को दृष्टः सर्वदा व्याधः ॥ १५ ॥
 को द्वयोऽप्याश्रयतः को वधिर्यो यः श्रेयोति न हितानि ॥
 को मूर्खो यः काले प्रियाणि वदतु न जानाति ॥ १६ ॥
 किं मरणं सुखं किं चानन्दं मयमरे दशम् ॥
 पामरपातुं किं शल्यमश्वम यत् कृतमकार्यम् ॥ १७ ॥
 कुत्र वा विधेयो यथो विद्याधर्मे मदीयधे दाने ॥
 अवधारणा क्व कार्या खलु खलु परयोविन् परधनेषु ॥ १८ ॥
 काङ्क्षनिश्चयनदुर्विद्या संसारसारता ननु ह्रस्वदा ॥
 का दिवसो विधेया कतञ्चादायिष्यन्ति मैत्री ॥ १९ ॥
 कष्टमतेरप्यमुमि, कल्याणनोऽवधार्यते जनी ॥
 सूर्यस्य विरादस्य च शल्यं तथा कृतघ्नस्य ॥ २० ॥
 कः पूज्यः सद्गुणः कमधममाचक्षते चरितं व्रतम् ॥
 केन श्रितं जनदेतत् सन्ध तितिष्ठावता घृणा ॥ २१ ॥
 कर्कशं नमः सुखेऽपि सुतरां क्रियते दया प्रधानाय ॥
 ककाटुःश्लिष्टस्य मयाऽगारकतः सुधिया ॥ २२ ॥
 कस्तं वशं दाबितव्यं, सन्धमिमायिष्यो विनीतस्य ॥
 क्व व्यातन्यं व्यापि यदि हृष्टाहृष्टभावाय ॥ २३ ॥
 विदुःश्लिष्टितचक्षुः किं दृष्टं नमस्तु सुवतयस्य ॥
 कुञ्जोऽग्निः, प्रकृष्टा के कनिष्ठाग्निं सत्पुत्रताः ॥ २४ ॥
 किं शीघ्रं कार्यं सति विमरे किं शल्यममीदृशम् ॥
 तनुतगविष्यतया ह्रस्वविषोदं सत्पुत्रताम् ॥ २५ ॥
 विनामपि विदुःश्लिष्टित किं ? कष्टमसि ननु चतुर्भुजम् ॥
 एतददलिं सुयो विदुःश्लिष्टित किं विवेच ॥ २६ ॥
 दानं प्रियताम् समर्पितं ज्ञानमयं समानितं शीघ्रम् ॥
 व्याधः कष्टितस्य विषं दुर्भर्तव्यतुभेदम् ॥ २७ ॥
 इति कष्टमता विमलपद्मीनरम-निहा घृणा ॥
 ते मृदुमयस्य अपि विमलं विषम् समर्पितम् ॥ २८ ॥
 रचितं मितवदुक्तया विमला विमलेति व्रतमपि ॥
 शरीरमपि विषं कष्टमता किं न क्षुद्रति ॥ २९ ॥

इति दशोत्तरमाथा समाप्ता ॥ संवत् १०८५ वर्षे मितौ आमु वदौ २ ति
विवरणम्— सदुपदेशविषयकप्रश्नोत्तरमात्रादयोऽयं पद्य निबन्धः ।

No. 144. प्रियमेलक चौपई । Priyamelaka Chaupai. Substance, country-made white paper, 13×6 inches Folia, 8. Lines, 13-15 in a page Character, Nāgara Date, ? Appearance, old. Prose Generally correct Incomplete

The label of the codex leads us to think that it is a poetical work under the name of Priyamelaka Chaupāi, but after examination it appears to be nothing but an appendix only of a work, containing a list of the subjects treated of in that. The following questions will show the nature of the contents.

॥ ६० ॥ समझाव याह तिमन राय बाहिन स्वभाष माहि कीद नर
अउरिस दंडक नाम माव लिखिइइइ पया १ शरीर ५, १ अंबनाइना,
१ संघयण ६ ४ संठाण ६, ५ कसाय ४, ६ स मा ४, ७ सेया ६, ८ वीदी १,
८ समुदयात ०, १० संगियसंगी १, ११ वैद २, १२ पथ्या ६, १३ डडि १,
१४ दंडक ४, १५ भाष ५, १७ योग २, १८ उपयोग १२, १९ याहार
वहिसिगुलि, २० उतात ४, २१ आउरु, २२ संमीदयार अंसमीदयार
२३ आवन ४, २४ गति ५ यागति ४, २५ प्राय १०, २६ योग १५, २७
योग ४, २८ योग ४, कायजीग ० ।

अथ नारकिनु द्वार माहि इइइ १ शरीर ३ वैक्रिय १ अवीजस २, काश्व
२ अवागदालाजि ३ अनुष ० अंगुल ६२४०१०० वैक्रियज ०४० ॥ १११
१०४०१००० उपजंतु भव धारणोद्यं गुलनुंय संख्यात सुभाग उत्तरवैक्रिय
५ १ संयसे वक्रिणि । अथरुणि नहि ।

४ दंडक संस्थान, ५ कसाय ४ याहार अथ २ मे ६ संठा ४ याहार अथ २ मे
४ अथ २ परिचय ।

In this way the subjects treated of in the main work are enumerated.

आभूदेवद आगासद अरविंद राय विमोसद ।
 इंसित अचिर संसारी लीधु संजमभारी । ७ ।
 आगम सयल संपन्न अवधि ज्ञान कपन्न ।
 किरि किरि करद विहारो गुणगवरयथ भडारी । ८ ।

॥ टाल ॥

End.

पुरीय परषदवार पुहुविय प्रभु देसथा करदए ।
 सभिनइ वरथ अटार सुरवद सफल जाणीदए ।
 वीन पदकि करजोड़ि सामीय त्रिपदी सपदिउदए ।
 व्यापीय विभुवन तद्वि रघोवथ पूरव पापदरी ।
 अरथ अनंतत हीह ततो जाणइ कैवलीए । १ ।
 सारसिद्वानविचार ओमुख सामीय बीलीयाए ।
 तेइअ पामइ पार वृज व्याजे जगि जीवधया । २ ।
 इन परिकरद विहार । अतिउय अतिधया आगसाए ।
 कदाइद वरवार । मुकति तथा सामी प्राप्त जिय । ३ ।
 भगद पुख प्रकास मसवइ विभुवनि तिमिरदरी करद विघन
 विघाह ।

देवदए देवजीराउल सए । ४ ।
 दमविध कल्प सभान दसभव एमइ सुखिबीलीयाए ।
 नामिहि नवइ निधान अमर धरि आबीय अवतरदए । ५ ।
 औम सहस सुखि होइ कीवि वरस कवि होइ । ६ ।
 तुलवनेसनू जाणइ सुरख किंसित नयाथइ । ७ ।
 सनि पेउइअ बीलइ अवरन कोर तइ तोलइ । ८ ।
 नू माया नू य तात कइइ किछो परिवात । ९ ।
 भतो पुरि भवाहित नू सरआमत साहित । १० ।
 करि करि देव पसात जनि कीराउलि राउ । ११ ।
 राधि राधि मइ सामी नू परमारथ पामो । १२ ।
 कीषत कवित विसाली रुद्र अमर रसाली । १३ ।
 पदता गुणभाए सिद्धि पाइ अविचलरिदि । १४ ।

Colophon.

रति श्रीवार्धनाय दमभव बीवाइलउ सम्पूर्ण । साधवी वाइला तन् विषयी
 साधोलीलालिखित । ओ । ओ । ओ । ओ । ओ । ओ । ओ । ओ ।

विवरणम्—श्रीपार्श्वनाथदशजन्मविवरणविषयकः कश्चित् पद्यनिबन्धः ।

No. 147. बालावबोधः । *Bālāvabodhaḥ*. Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches Folia, 31. Lines, 8-15 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1813*. Appearance, very old. Prose. Generally correct. Complete.

A commentary on the Bhaktāmarastotra in Bhāṣā, entitled *Bālāvabodha*, by Śubhabardhana, a pupil of Śādhuvijaya. It begins with a long story relating to the origin of the poem, as—

॥ श्रीगुणादि जितेभ्यो नमः ॥

श्रीमदादिजितं भला कृता वाग्देवता मुदा ।

भक्तामरस्तोत्रार्थो लिख्यते वार्धया मया ॥ १ ॥

श्रीभक्तामर महास्तोत्रम् श्रीगुणादि जितेभ्यो नमोस्तुतः शङ्कर
राजा भोज राज्य करतु तिहा भयूर पणित सुभेमास्तनर विषय कुशल
ममे । तेहनर कामाई वाचपंडित तेहविष्य जति कुशल परं बहूँ
परम्परर चचापय भयूर एव वारते विहरे पंडित विवाद करिना राज-
सभावर पडता राजा कहइ भी पंडित मुझे लागीर दीग लावत तिहा
मुहारा विहूँ लाई तेहनर मरमती वयावर तेह जनक पंडित ते
मांमभी विहूँ अभिमानपुरित लागीर भयो जाला वाटई तेहना चर्कार
उतारि मरमती वइ पाव मइ पीटी पोखाना विकरीइ ते पुकर पई पीति
एलुँइ अंकारनी इतिहा पीया इइ भयो जाया जाला निमज पाव
पाचनइ पीटीया दीपी पुइइ तिहा ते अजर थइ अंकारनी इतिहा पीया
वडना पीया इमरोओ, बीजो ओयो वारवर दिगवइय पीटीया एक
अंकार चचरनी इतिहा पीया जाबी तिहूँना गण जाला तिहा मकी ते
विहूँ एकर टांम मुला निवारइ मरमती आकास वडो प ममला पइ
कइइ मतपण् ममकां प मांमभी भयूर पंडितर अय कवइ मकर निर
ममला पुरी ।

वार्ध्यादरचयान विहूँ भगवत ।

इहूँ वाग्देवता ममतपण् ममकां ॥ १ ॥

* The date of original composition is "ममदीनं" (1813)

वाचपंडित तिमिर कुंकारकरी इमस समयो पुर ।

यथा उक्तं सीधाय विष्णोः श्रद्धास्तुते ।

विरराग विभावरी शतपत्रं तमस्तुते ॥ २ ॥

विचारपटो सरस्वती भण्डा ई वाच कुम्भ पाँडर मयूर पंडित ई एव
कुंकार विद्या ई अधकठ तुं उदुत एवि मदन श्रीकारनी इतिना पुन
ना पीठिया मर दिवाया सरस्वतीना भण्डारनर पारकी भरी पुरत ते
भयो विद्यामर गर्भ न करिवर भेतयो कछत छर मारत कोर मर
इत्यर ए पंडित अर चैव आमुल्लात पुन तारत जोए कमर विद्या ॥
इमर कछी सरस्वती चै विद्वन्मोति परम्परत पाद तिवार पद वि
पंडित बाछ इति ई परम्पर ई मिमता कछी मया पूर्व रीत ई एव
रीरा कर दिवद एकदा मन्ताई वाच पंडित नर आपणी माया संघात
धेवना कछ इया पिचते स्त्री आपणत मान मू कद रावि चरी त
एव वर अवसरि मयूर पंडित शरीरनी चिंताई चर ईव विचार
तिहा गउधि वेटी लमाई ना श्रद्ध सामनी लमत रछत वाच पंडित
भायानर पगे लागी कछ ई पनिते माहरत अपराध एक तुं भवि
वली अपराध न कद वरुत कछि तउ वाच पंडित तिवार भायान
रवसरत नेउर सहित पगे करी माहर आदरत एवमर गोपी मयूर
पंडित दूह वाचत जोत वर माहरि वेचोकेह वीरीसाल असीम ई तिवार
ते स्त्री न मानर तिवार वाच पंडित इम कछ काय काय—

गतवाया रावि कछतनु शयो शीयेते इव ।

प्रदीपोऽयं निद्राशमुपगतो घूर्णित इव ।

प्रणामाती मानव्यश्रुति न यथा त्वं क्षुधमहो

कुचप्रत्यामलगा इदमपि सुभु सुकठिनं ॥ १ ॥

ए काय साम्नीते मयूर वाचमि यथा कछ भो वाच सुभु पदमवि
अतिरीसाल पचायकी एक स्त्रीनर चैवि कठिन इउत भवित एव
साम्नीते महा सती चितवर माहरत अरुप पितर लोखत विमप
ए पितर नर जे वेटीना अरुप जोतउ ईउर तिवार पकी पति रोवा
कीई दिवद स्त्री सुपतर तं वोलु करी काछत अनर इसीवा दोली
जैतुं पुनिकाना अरितनी जीवचकार कुछी थाए मयूर पंडित तिवर
आपन तनुकाव कुछी थयत शरीर कुछ भाडला यथा तिवर स्त्री वाच
पंडितनर कछत माहरा पितर शरीर कुछरोग ययी तुं मन्तासती

साहस साध अन्या न साध प्रमाति मयूर पंडित मीटत वरक वस्त्र छड़ी
 राजसभाई आवतउ देखी बाँच इसी राय समधि मयूर प्रतिर इमउ
 कह आवत वरकीटी इसउ बाध नौ वचन सामथी नार । पुईर पंडित
 एउ वउ भुं कहउ कउ बाधपडित कहइ खासी चहूँ करीवर चम्पार
 वचन अन्या न साध जीवरा वउ राजा चइ मयूर नौ मरीर जीवरा भी
 कुठनी माइला शरीरइ दीठा राय कहइ मयूर पंडित तुम्हे मरीरनी
 कुठ नीगमीनइजि राजसभाइ आविवउ विहायकौ मयूर दूइ बाँचउ
 मूयंनइ प्रमादइर एक चिध पचइ मूयनइ जन्मारातीतकुम्भीर इत्यादि
 मउए काये सभ्या छुटइ जिहायइ मूयंनसच चइ कहइ मयूर भांगि
 कउउ मयूर कहइ कउ रोग भोगि मूय कहइ मयूर पूइ वडवा दप
 बवा दीवीइ अणयमतो सेवा करक सापइ करी कुठो कौचउ तं कुठइ
 भीग बुहु उभयइ पवि सतीना साप दकीउ कुठ है तं किमजाइ पवि एक
 किरच सिर जिमता इमे वउ डंकाइ इम कही एक किरच आपी मूयं
 आपचइ न्यान कि पकृतउ मयूर तिवइ किरचकरी कुठ डंकाचइ भेजइ
 भागुं राजसभाइ पकृतउ राजाप्रमुख सज्जनीकचमकनी मयूरनइ
 राजाइ घनामानसभास वडुदान दीधा धीकमाहि घचउ महिमा बिसारी
 तिवार पही बाचइ मयूरनी महिमा अचईयो सकतइ आपका हाथ पग
 कपान्य आपचौ मरीर चडिका मचनिमू कायों मां भाइवींममभरवर-
 निधुरता कैय मिना मीए काये करी चडिकानी स्तुति कीयो काव्यनइ
 छुइर अचर चडिका प्रसन्न चइ बाचइ हाथ पव नवा दीधा तैदनी पवि
 पूजा राजाइ धयो फीयी तैविदुनो मटी महिमा द्वी राजा भोज सज्ज
 समाधीक समच इम कहै भीनीक शिव साधन टापो एउ वा अवन महिमा
 कविल शक्ति नाथकीकी करीवर अनेरइ साधन कह एउवर रायनी प्रधान
 पटम सुत्राचक कहइ खासी योगान तुम मूरि सप्रभाव कविलाचरचहार
 अतिप्रधान चरचहार नेतावर जिनसाधन साहिबै इम सोमनी राजाइ
 चवइ आपइ करी ते भाव्या योगान तुम मूरि रायनइ समीवइ बायो
 इमी बासीआद चइइ यथा ॥

जटामानी गणेशार्थं अष्टरु शहराहितम् ।

गुमादीश प्रिय कुटुम्बहितमकलेमङ्गलः ॥ १

राजा गुब प्रतिपद्याम करी मीटइ आसन देखायो पुइइ भववन् गुम माहि
 प्रवर कविल शक्ति काई छइ गुब भवइ रुद्धाराज सज्जनि काकले बावि
 अटीन मरी सुभनइ मू कविल शक्तिनी महिमाइ साकलमेकी चटीम

सांजीवनी आपण पठ मू'काठे तउनी आदिनामनी महिमा तिरारने
 राणाङ' सर्वसकल वांछी अठोसल अठताली सघासीकपताबोददने
 सतरता माहि श्रीमान तुंगाचार्यमू' काव्यो कमाङ्क दई वड ताबो हतने
 दीपा इम कछल कवित्व शक्तिङ' अठोस तासा भांजी प्रभाति राजसगा
 आविबी तिरार पूवङ' श्रीमान् तुङ्ग मूरिं प्रथम तोरंडर श्रीपादिनामनी
 मुति करै तिहं एकेकठ काव्यकरता एकेक अठोस सकेकठ ताबउ मीर
 इम अमासीये काव्ये सर्व अठोस ताबा भांगा खोड सांवल पुटी सर्व
 कमाङ्क उघाव्या बाहिर आव्या प्रभाति राजसमाङ' पढता राजाङ' बांदा
 नमस्कृत्या सिंहासन बडसागा मङ्गामहीच्छव कीउत जिनशासन बांदि
 मङ्गाप्रभावना इई अभक्तामरलीवउ' मूल सम्बन्ध कछी ।

End.

श्रीमन्मंडपदुर्गमन्दनवनावना किलैक कली
 बीधनेऽर्घ्यमसीदितार्थकरणात् कन्दमुनसीपम ।
 दिक्षुचक्रमसरयमः परिमलैः संवासितोर्वीरितः ।
 स श्रीमान् भुवने धिरं निजयते श्रीजावहेष्टः कृतो ॥ १
 श्रीमईदिलसीव दृग्धजलधिभीष्मासने सर्वदा
 यो जेवावकता सता मतिमता चर्चा कलादाननः
 सीव्य श्रीगुरुहर्षदः किल मदा मन्त्रमालाविन-
 नात् पुनः सुधिया निधिर्विजयते श्रीहोरसंघाधिपः ॥ २
 श्रीमन्मन्दनचेन्द्र हेमविमलानूचान राज्ये गुणा-
 गार श्रीगुरुराजसाधुविजयान्तेवासिना साधुना ।
 तदावा शुभवर्हजेन मयनेष्वचेन्दु धैर्यं विरं
 श्रीभक्तामरसंस्तव्य विकसज्जालावबीधः कृतः ॥ ३

Colophon.

इति श्रीभक्तामरलीपमनस्य बालावबीधमामिनाय । मंत्र १८११
 मिति कति सुदि २ दिने श्रीलूकचंसर मध्ये वाचनावार्थ दयप्रमवी
 मणि शिष्य माणिक्य राजजोगवि शिष्य लखकर्मण मुनि लिखितो गौरव ।

विवरणम्—भक्तामरलीपस्य बालावबीधामिनाय विनमः श्रीशुभवर्हजतः ॥

No. 148. वासठियाबोल। Bāsathiyābola. Substance, country-made white paper, 10×5 inches. Folia, 5. Lines, 13-15 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, very old, slightly torn in parts. Verse. Generally correct. Complete.

A work treating of the principal categories of the Jainas in Bhāṣā verses, under the name of Bāsaṭhiyābola or complete in sixty-two bola metres. Anonymous.

Beginning. ॥ १ ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ नमो १ हृदीय २ काय ३ जीए ४ वैद्य ५
कमाय ६ मायेसु ७ संयम ८ संसृष्ट ९ श्रिजा १० भवि ११ विनी १२
सनी १३ आहार १४ ॥ १५ ॥ बोल ६२ ॥

देवगति माहि जीवना भेद २ पर्यायी अपर्यायी गुणधर्माः ४ पद्धिः
माभिद्योग ११ ते मनना ४ वचनना ४ वीक्षावेकी मिय अनिहार्मव । उप-
योग ९ ते मतिमान् नुतमान् अवधिमान् मतिवमान् नुतवमान् विर्मव
मान् वध द्रमव, वध द्रमव अवधि द्रमव वीक्षा लाभि । ११ व ।

End. अथाहारक नाडि जीवनाभेद ८ एकैद्री क्षुत्ति वादर विहद्री, तिहद्री
चारिद्री अपर्याप्ता अर्धली, पर्याप्ता र्वनी पर्याप्ता अति अपर्याप्ता शुचठाया
५ आति ते जीवयो पङ्क्ति १ बीजूं २ बीजूं ३ ती रत्त अ उदसू पङ्क्ति
बीजूं जीवा आरमभ जो उपयोग १० मतिमान, युतमान अविमान
विक्रमान मतिमान, युतमान, विद्वंश न्याय अद्य दर्मव, अवि
दर्मव, विद्वंश दर्मव अद्यदर्मव, अतिमन मज्जमान २ नादि वाको १०]
लिंगा ६ आति १ ६९ ॥

Colophon. इति वासुकिवा बोध सम्पूर्णं श्रीकृष्णाय भूषणम् ।

विशेषम्—जेन सुश्रुतपदार्थनिर्दिष्टनिवृत्तिः ।

N. B.—To this codex is appended the following four Gāthās from the Bhaktimāra.

नञीएताएएवपुसितदिम्वभावन

ॐ श्री कृष्णाय नमः ॥

घटकेराजस्यधीरक्षणीवतः सन्
 ये दुन्दुभिर्भनति मे वसतः समाधी ॥ १
 मन्दासमुन्दरमदिसुपादिनातः
 सन्मानकादिदुग्धुभीत्तरउष्टिदृष्टा ।
 मन्दीदविन्दुसममन्दनसूयपातः
 दिव्या दिवः घतति मे वसतः ततिरा ॥ २
 दृष्टम् प्रभास्यवमुरिविभा विभीषी
 भीकतयं पुतिमती पुतिमाविदभी ।
 प्रीयदिवाकरनिरनरमुरिभंज्या
 दीपता अपत्यवि निमानवि सीमसीता ॥ ३
 मन्दीवसतःमममार्गविमार्गदृष्टः
 दिव्यीभनिर्भनति मे विमदादंमर्ग
 भावः मन्माव परिपामगुहः मदीन्यः ॥ ४
 इति मन्मावरी गाथा सन्मूर्धं दुर्भं मवतु ॥

No. 149. ब्रह्मचर्यविषयै नववादि । *Brahmacaryaviṣayaī nava-
 vādi*. Substance, country-made Kāśmīrī paper, 12 × 5 inches. Folia, 6.
 Lines, 8 in a page. Character, Nāgara Date, 1772. Appearance, old
 Verse. Complete.

A work treating of nine rules relating to Brahmacarya, entitled
Brahmacaryaviṣayaī nava-vādi, by Dharmahadisa Kavi.

Beginning. ॥ १ ॥ ईं नमः ॥ टाल अष्टपर्वणी ॥

चादिं चादि जिनेसर न मत्

मरुत मदा मट डेसर् दमत् ।

नवविधि वादी जे मन्मावरी

नास्यवनी कुमति कर्मणी ॥ १

यती जमिं नावक्तते जीव जे पावे जिनवरनी बाब ।

चात्मा भंगर समकित जाइ काँजो दोकि मदी जमाइ ॥ २

સુનિવર જારિય મનુષ્ય પકરે નિયતિ વાદિ તેનપિ આદરે ।
 દેવત દોવા જાયે કરી કૂપ ક્ષાપતિ તિય દોધી પરી ॥ ૩
 મુદ અરય મોલ્યા વહુનુધિ નિનય વિવેક વિચાર સમ્પદિ ।
 ગીતારય મુથવંતર નામ કુઠીપર્ચિની ચમદ-અંજાણ ॥ ૪
 મવિયણ આવદ મન કરિયાણ રાયે સીત સદા અપાણ ।
 વાદો વિશિષ દસદ જૂ જૂદ મદ્દાવર્ચી જનમી મદદ ॥ ૫
 વિભાદ મય મીદ મત વિચરદે મુલક દેલે દિન નિરવદે ।
 નારીવંદ પમૂ અદિતાં તિહાં રદિતાં સકાદ સુર્જાણ ॥ ૬
 અલ્લ ।

મીદ તદયર અલે વનનાદિ તિહાં આમિદુત નાનરુ । ૭
 મૂન પતન દલો યહીદે પંજર માદિપીપટ રદે ॥ ૮
 છતુ મવદવટકતદોદ તિમમુનિ વર સીકા ધરદ ।
 રદિતલ વનદમભારિ પ્રમમવાદિ જિનવરકહી ચીસિદાંત
 વિચારિ ॥ ૯ ॥

દતિ પ્રમમ વાદિ ॥

નવમી વાદિ વિચારીયદ ।

End.

મનુ આકલ્પ મજિમસીરે સચોદરી તપ આદરો ।
 તિહાં મૂરલરે કોરી સંવંધ ॥ ૧૬ ॥
 જિનવર જોદમ મોલેરે નહીં તોલેરે સોન સમાન ।
 અલિ આલે રે સુમતિ પ્રમાન ॥ ૧૭ ॥ જિવ
 અટવી વે જાવા જાલોયા વેપારે રે જિનવર ।
 અનલાખ્યા માજન વાધિયા ઘર દુદ વારે મૂરધન ॥ ૧૮ ॥
 માજનના તૂં તિદ મર્ચુ અમ છપરિ રે અદિ આલેદ ।
 તત્ત તિવદ કુપકો મુદિ કિનવી અવત્પરિ રે જિન વરેય ॥ ૧૯ ॥ જિ
 માજન માંનુ અમ મર્ચુ ન વિમરોત એ લેદમ કાજ
 અર્થ રે દટાંતિ જાંધિઓ કાંપા કુટેરિ કયણિ વિચાર ॥ ૨૦ ॥ જિ
 પનવ વામો મદ્દાપી । જીપાલે રે મન કારો દદ ।
 તંદનિ મનમદલુ કરે રુદે રાવેરે સોચ મુંદદ ॥ ૨૧ ॥ જિ
 મોલે નવનિધિ વાંનોદ અલિ મોલેરે અરય મંદાર ।
 મોલે નારદ જાવયા વધી મોલે રે મિવકુમાર ॥ ૨૨ ॥ જિ
 મોલે પાતો કજાવતો । તપ આપારે કર નરમાર ।
 મોલે દુપદોમદનાદો । વલ્લ આપારે અવનિ મદ્દારિ ॥ ૨૩ ॥ જિ

શ્રીધામનગર જાણીદં શ્રીપ્રાંતરે સાગર તુરિદ ।

તાસ તર્થિ મુદ્ધસદ્ગચ્છા પૂજ્ય પંડિત રે હેમસુચિંદ । ૧૧ ।

તાસ તર્થિ સુપમાલનર ધરમદંસરે કવિ માવેર ।

જે નરનારિ પટલ મુખર તે પદ્મિ કહિરે સંગલ હોર । ૧૨ । જિ

Colophon. રતિ શ્રીમદ્ધર્મવિષયે નરનારિ સમાપ્ત । શ્રીરત્ન શ્રીકવિ ૧૦૮૨ સર્વો
મિત્તિર મામે કૃષ્ણપદ્યે અનુદ્યોતિયો શ્રીદ્વાજિપુરવદના મધ્યે લિખીત્તા ।
શ્રીયાન્ ૬ મદ્દં મવતુ । શ્રી

વિવરણ—પદ્યશ્લોકે મદ્ધર્મનારિવર્તિપાલ્યનવિધાચારવિવરણ; શ્રીધરમદંસર કવિ વિરચિત ।

No. 160. મેઘકુમારસાધ્યાયઃ । *Meghakumārasvādhyāya.* Substance, country-made white paper, 16 x 4 inches. Folia, 7. Lines, 11 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1778. Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

Although in the label the name of the work is written as *Meghakumārasvādhyāya* or a lesson on *Meghakumāra*, but after examination it appears not to be the same thing exactly. It is a little poem on the praise of sages. Complete in four chapters (1) *Anāthi Muni Svādhyāya*, (2) *Mānaparihāra Svādhyāya*, (3) *Meghakumāra Svādhyāya*, (4) *Kośala Mahāmuni Svādhyāya*. The subject matters treated of in each, are indicated by their respective names. We give below a short account of each chapter (1) *Anātha Muni Svādhyāya* or a lesson on *Anātha Muni*. The story runs thus—Once a king of Magadha, *Śreṇika* by name, went into wood and saw there a sage. The king prostrated before him and made *Pradaksina* and asked him, "why he has taken ascetism at such an early age." The sage replied that as there was nothing to protect him from destruction so he adopted this solitary life and entered into ascetism to avoid the worldly sufferings. He finished his speech with a description of worldly life. (2) *Mānaparihāra* or a lesson on giving away pride, which is the root of all the worldly evils. (3) *Meghakumāra Svādhyāya* or a lesson on the adventures of *Meghakumāra* a prince of *Rijgrīha*.

The prince in his previous birth was an elephant. At that time he protected a hare from the heat of a dangerous conflagration of forest. As the result of this act of virtue he became a prince in the next birth. The memory of the previous birth was still present in his mind so he adopted ascetic life in his early age giving up all worldly attractions. (4) Kosala Mahāmuni Svādhyāya or a lesson on the life of a prince of Kosala, who turned a great sage coming in contact with a sage. The author of the work is Brahma by name.

Beginning. ॥ १० ॥ श्री नमः सिद्धेभ्यः ॥

विषयाधनमस्तु मनभावे । कष्टिस्तु परमविचार (वाचीजी)

मगधदेशमी राजीयो जेहक राय साधार (वाचीजी)

गृधगाऊ श्रीसाधना होयके आनद पुर (वाचीजी)

श्रीवे चित्त सेवाकड' पापपत्ताऊ' दूर (पलाऊ' दूर (वाचीजी)

गृधगाऊ श्रीसाधना ।

End.

जाति संभारे पुरव आवचो जति पहिता वो आवै बावचो ।

पावचोमें पाप मोटी छूटिम किण परे ।

निजगुण नीने करोहवा भूरती वन में फिरे ।

अपवातचित्तै बावचो तडा अयवचन कडे धर्मतथा ।

बावच न कोजे वेद मनमें कळे ज्ञान कृतकर्मे आपचा ॥ १२

इमप्रति बूझी रिव पाव आगए विनय करोये अचरुव संगद ।

आने धर्मकरी याव दीवो ततविषे इम आगरगे साधुमने आज

घोमे श्रीब्रह्ममणे ।

एहवा सुनिता अरण मनता विषयव्याव सद्धटये ।

पामो ये अविषय सुगतिता कळ मनतथा बंझित फये ॥ १३ ॥

Colophon.

इति श्रीसहोमन्त्र महाभुनि स्वाध्याय समाने विवरणे निहान्त्र चंद सुनिता

श्रीश्री अनुपपत्तनाय सं १००० वर्षे श्री ॥

विवरणम्—पद्यनिबन्धीयं अनु.साधुपरितविषयकः श्रीब्रह्मरचितः ।

No. 151. हेमयोगोपनिषत् । Hemayogopaniṣat. Substance, country-made white paper, 11 x 4 inches Folia, 55. Lines, 5-11 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1847. Appearance, old Prose and verse Generally correct Incomplete

A treatise in Sanskrit on the Yoga system Philosophy entitled Hemayogopaniṣat, complete in twelve Prakāśas or chapters by Ācārya Hemacandra. One may ask here that the practice of Yoga belongs to one of the six philosophical schools of the Hindus then why a treatise on the Yoga has been placed among the Jaina literature? Our reply to this is that the author of the work is himself a follower of the Jaina religion, and the king Kumāra Pāla at whose request the work was composed was also a Jaina, besides the concluding words of the author such as " तेन जिनवीरिणः स्वदेशे भयोजनी भवतात् " indicate that only with the intention of teaching the practice of the Yoga to the followers Jaina religion this work was originally composed. So the place of the work among the Jaina literature is not wrong. We have already said that the work has twelve chapters of which the first four are not to be found in the codex under notice, it contains the last eight chapters only, and begins with the description of Prāṇāyāma the method of commanding over the course of natural inhalation, and exhalation.

मनयेतो यच्च देशे तत्र मरुत् तत्र मरुचती मनः । सप्त इत्युपायादित्तेन
सप्तम्यन्तान् तसुः । अतएव तो मनः पवनौ तुल्यक्रियौ तुल्ये क्रिये ममन-
स्थान लचचे यथोक्तौ तथा संवीतो चीरनीरवत्, यथा चीर नीरे समरस-
तथा वर्त्तते तथा मनःपवनानपि २ तुल्यक्रियत्वमेव साधयति ॥ ६ ॥

एकस्य नाशेऽन्यस्य स्ववशातो वृत्तौ च वर्त्तनं ।

ध्वस्तोरिन्द्रियमतिर्ध्वंसाशोचय जायते ॥ ३ ॥

एकस्य मनः पवनयोरन्यतरस्य नाशे अन्यस्य तट्टकतरस्य नाशः स्यात् वृत्तौ
वृत्तौ च वर्त्तनं वृद्धतिः स्यात् मनःपवनयोर्ध्वंसायोः सतीरिन्द्रियमतिर्ध्वमी
भवति इन्द्रियमतिर्ध्वंसाच्च मोक्षो भवति ॥

प्राप्तायामस्य लक्षणं तदभेदाद्याह ॥ ७ ॥

प्राप्तायामो यतिच्छेदः आसप्रश्रवस्योर्मतः ।

रिचकः पूरकश्चैव कुम्भकश्चेति स त्रिधा ॥ ४ ॥

कीडावायोर्बहिर्गमनं आसः वाहस्य वायोराचमनं प्रश्रवः तथोर्मतिच्छेदः
प्राप्तायामः स त्रिधा रिचकः पूरकश्चेति ॥ ७ ॥ आचार्यान्तर मतेन भेदात्
नारायाह ॥ ७ ॥

प्रत्याहारस्तथायान् उत्तरथाधरमया ।

एभिर्भेदैरनुभिन्दु सप्तधा कौर्मते परैः ॥ ५ ॥

प्रत्याहारस्यान्तीतराधरलक्षणेननुभिर्भेदैः सहितः प्राप्तायामः सप्तधा क्रमिकेषां
लक्षणमाह ॥ ७ ॥

यत् कीडादतियवीन नासा ब्रह्मपुराणने ।

बहिः प्रक्षेप्य वायोः स रिचक इति कृतः ॥ ६ ॥

कीडादुदरादतियवीन नासया ब्रह्मपुराणेष्वपाननेन च यत् बहिः क्षेप्य वायोः
स रिचकः प्राप्तायामः ६ तथा

सनातन्य यदायानात् पूरकं स तु पूरकः ।

नाभिपद्मे स्थितोऽन्य कुम्भनं (रोधनं) स च कुम्भकः ॥ ७ ॥ तथा

स्थानात् स्थानान्तीतुर्ध्वः प्रत्याहारः प्रकीर्तते ।

तानुनासाननहारैर्निरोधः शान्तिं लभ्यते ॥ ८ ॥

स्थानाद्वायादिः स्थानान्तरे हृदयादी वायोऽन्तर्ध्वं स प्रत्याहारः, तानु च
नासा च पाननं च तानुनासाननं तत्र हाराणि ते यौ वायोनिरोधः स
शान्तिः ॥ ८ ॥ तथा ७ ।

No. 151. हेमयोगोपनिषत् । Hemayogopaniṣat. Substance, country-made white paper, 11 x 4 inches. Folia, 55 Lines, 5-11 in a page Character, Nāgara Date, Samvat 1847. Appearance, old. Prose and verse Generally correct Incomplete

A treatise in Sanskrit on the Yoga system Philosophy entitled Hemayogopaniṣat, complete in twelve Prakāśas or chapters by Ācārya Hemacandra. One may ask here that the practice of Yoga belongs to one of the six philosophical schools of the Hindus then why a treatise on the Yoga has been placed among the Jaina literature? Our reply to this is that the author of the work is himself a follower of the Jaina religion, and the king Kumāra Pāla at whose request the work was composed was also a Jaina, besides the concluding words of the author such as " तेन जिनसोपिपास प्रणयो भव्योजनी भवताम् " indicate that only with the intention of teaching the practice of the Yoga to the followers Jaina religion this work was originally composed. So the place of the work among the Jaina literature is not wrong. We have already said that the work has twelve chapters of which the first four are not be found in the codex under notice, it contains the last eight chapters only, and begins with the description of Prāṇāyāma the method of commanding over the course of natural inhalation, and exhalation.

अत्राकरे प्राणायाम उपदिष्टो यमनिश्वासनप्राणायामव्याहारधारबाधान-
समाधयो अष्टावंगानि योगव्येति वचनात् न च प्राणायामो मुक्तिसाधने
ध्याने उपयोगी अनौमनस्यकारित्वात् तथापि काळारोह काव्यप्राप्तौ
स उपयोगीत्यध्याभिरपोद्दीपदृश्यते ॥ ७ ॥

प्राणायामसतः कैश्चिदाश्रितो ध्यानसिद्धये ।

अस्यो नैव रसः कर्तुं मनःपवननिर्जयः ॥ १ ॥

प्राणस्य मुखनासान्तरस्यारिषो वायोरासमनाद्यमन गतिविच्छेदः प्राणा-
यामः ततः आसनजयादनन्तरं कैश्चित् पदसंल्लिख्यमतिभिः आश्रितोऽङ्गोक्तः
ध्यानसिद्धये ध्यान सिद्धयै तदावश्यमे कारव्यमाह इतरथा मनसः पवनस्य
जयः कर्तुं न शक्यः । ननु प्राणायामान् पवनविजयो भवतु, मनी विजयतु
कथमित्याह ॥ ७ ॥

मनी यत्र नवत्यव नवत्यव मनसतः ।

अतस्तुल्यक्रियावेत्ती संवोती श्रीनोरवत् ॥ २ ॥

मनयेतो यश्च देजे तत्र मरुत् यत्र मरुचतो मनः । तत्र इत्युपायादित्तेन
सप्तम्यन्तात् तमुः । अतएव तौ मनः पृथगौ तुल्यक्रियौ तुल्ये क्रिये गमन-
म्यान लक्षणे यद्योस्ती तथा संवीतौ चीरनीरवत्, यथा चीर नीरे समरम-
तया वर्धते तथा मनःपवनानपि २ तुल्यक्रियत्वमेव भावयति ॥ छ ॥

एकस्य नागेऽन्यस्य स्वनामो वृत्तौ च वर्चनं ।

अस्तीरिन्द्रियमतिर्जस्रान्योचय जायते ॥ ३ ॥

एकस्य मनः पवनयोरन्यतरस्य नागे अन्यस्य तद्विकतरस्य नागः स्यात् वृत्तौ
प्रवृत्तौ च वर्चनं प्रवृत्तिः स्यात् मनःपवनयोर्ध्वस्तयोः सतीरिन्द्रियमतिर्जस्रो
भवति इन्द्रियमतिर्जस्रः श्लाघ्यो भवति ॥

प्राणायामस्य लक्षणं तदभिधायाह ॥ छ ॥

प्राणायामो गतिश्चेद् आसप्रवासयौर्मतः ।

रिचकः पूरकश्चैव कुम्भक इति स विधा ॥ ४ ॥

गीष्ठाङ्गयोर्द्विर्गमनं आसः बाह्वस्य वायोरपचमनं प्रवासः तयोर्मतिश्चेद्
प्राणायामः स विधा रिचकः पूरकश्चेति ॥ छ ॥ आचार्यान्तर मतेन भेदा-
न्तराद्याह ॥ छ ॥

प्रत्याहारस्तपस्याना उत्तरवाधरमथा ।

एभिर्मंदैरनुमिंस्तु समथा कौर्मते परैः ॥ ५ ॥

प्रत्याहारस्यालोत्तराधरलक्ष्णैरनुमिर्मंदैः सहितः प्राणायामः समथा क्रमैश्चैव
लक्षणमाह ॥ छ ॥

यत् कौष्ठादित्यबेन नासा ब्रह्मपुरानने ।

वहिः प्रवेपथं वायोः स रिचक इति श्रुतः ॥ ६ ॥

कौष्ठादुदरादित्यबेन नासया ब्रह्मपुराणाननेन च यत् वहिः प्रवेपथं वायोः
स रिचकः प्राणायामः ६ तदा

समाज्ञाय यदापानान् पूरयं स तु पूरकः ।

नाभिपद्मे स्थितोक्त्य कुम्भनं (रोचनं) स च कुम्भकः ॥ ७ ॥ तदा

स्थानात् स्थानान्निरोत्कर्षः प्रत्याहारः प्रकौर्मते ।

ताजुनामाननहारैर्मिरोधः स्थानं लब्धते ॥ ८ ॥

स्थानाद्वाधादिः स्थानान्तरे हृदयादौ वायोऽल्लक्ष्यं स प्रत्याहारः, ताजु च
नासा च आसनं च ताजुनामाननं तत्र हारादि ते यौ वायोर्मिरोधः स
स्थानः ॥ ८ ॥ तदा छ ॥

आपौयीईं यदुत्कृष्य उदयादिषु पारणं ।

सत्तरस्रस्रमाख्यातो विपरीतस्ततोऽधरः ॥ ८ ॥

आपौय मौला बाह्यबाहुमूर्ध्निमुत्कृष्योद्गीय उदयादिषु यशोर्षारणं कृतं
ततो विपरीतोऽधर ऊर्ध्वं देशादधीनयनरूपः ननु रेषकादिषु कर्तव्यं न
यतिविच्छेदरूपी हि स सत्यते ? यत्र रेषके कोट्योबाहुर्विरूपं परिश्रितं
तदास्ति आसप्रशासयोर्गतिविच्छेदः । यवापि पूरके बाह्यो बाहुपारण-
श्च र्थिते तदाप्यस्ति आसप्रशासयोर्गतिविच्छेद एवं कुम्भकादिषु ॥ ८ ॥

रेषकादीनां फलमाह —

रेषनादुदरव्याधेः कफस्य च परिचयः ।

पुष्टिः पूरकयोर्नेन व्याधिघातश्च जायते ॥ ९ ॥

विकसत्यायुः कृष्णं चंदिरेकविंशति ।

हलस्यैवैकविंशति कुम्भनाहवति स्फुटम् ॥ १० ॥

प्रत्याहारालं कनिर्देषिमान्तिश्च शान्तः ।

सत्तराधरसीनातः स्थिरता कुम्भकस्य तु ॥ ११ ॥ १२ ॥

श्लोकार्थं स्पष्टम् ॥

The following verses will clearly show the Jaina tendency of the work—

अथ रूपस्य ध्येयं सप्तभिः श्लोकैराह

भीषणोऽसंमुखोऽनस्रं विभ्रसाखिलकर्म्मणः ।

अनुसुखस्य निःशेषधुवनाभयदायिनः ॥ १ ॥

इन्दुमण्डलसदृशसंश्लेषविततयामलिनः ।

लसद्भ्रामण्डलाभोगविह्वलितविवस्वतः ॥ २ ॥

दिव्यद्रुमुनिर्घोषगोतसामान्यसम्पदः ।

रथाद्विरुक्कदारमुखपामोऽकमोभिनः ॥ ३ ॥

सिंहासननिचलस्य बीज्यमानस्य पामरेः ।

सुखासुरमिरोरवदोदपादमखण्डितः ॥ ४ ॥

दिव्यपुष्पोत्कराकोर्षासंकीर्णपरिषदमुखः ।

सत्कवरेर्मृगकुलैः पीयमानकलधनेः ॥ ५ ॥

शान्तवैरेभसिंहादिसमुपासितसन्निधिः ।

प्रभोः समवसरणस्त्रिलस्य परमेष्ठिनः ॥ ६ ॥

सर्वोत्तिमययुजस्य केवलज्ञानमास्वतः ।

अर्हतो रूपमालम्बा ध्यानं रूपस्यमुच्यते ॥ ७ ॥

स्पष्टाः । प्रकारान्तरैश्च रूपस्य ध्येयं विभिः श्रीकैराट् । ७ ।

रायहेयमहाभोजविकारैरकलद्वित ।

भानं कानं भनोहारि सर्वलक्षणकवितं ॥ ८ ॥

तीर्थिकैरपरिज्ञातयोगसुद्रामनोरमम् ।

अप्सोरमन्दमानन्दं निखन्दं दधदद्भुतम् ॥ ९ ॥

जिनेन्द्रप्रतिमाकृपमपि निर्गन्धमानसः ।

निर्निमेषदृशा ध्यायन् रूपस्य ध्यानवान् भवेत् ॥ १० ॥

स्पष्टाः

ततश्च योगी चाभ्यासयोगेन तन्मयतमुपागतः ।

सर्वं श्रीभूतमात्मानमवलोकयति श्रुत्वम् ॥ ११ ॥

सर्वं श्री भगवान् धीयमहमेवास्मि स श्रुत्वम् ।

एवं तन्मयतां यातुं सर्वं वेदीति मन्यते ॥ १२ ॥

स्पष्टी कथमित्याह

वीतरागो विमुच्येत वीतरागं विचिन्तयन् ।

रागिण्यन्तु समानस्य रागो स्यान् श्रीभगपादिकृतम् ॥ १३ ॥

उक्तञ्च

— येन येन हि भावेन दुःस्यते यन्त्रबाहकः ।

तेन तन्मयतां याति विश्वरूपमभिर्यया ॥

एवं सङ्गानमुक्ता अमङ्गलान् निराकुर्वन्नाह—

विश्वानुवादं कुर्वाणैर्वैकुण्ठेन्द्रिययोगिभिः ।

दुष्टध्यानानि विद्याने दमिन्तानि कुतूहलात् ।

मासङ्गानानि सेव्यानि कौतुकेनापि किन्त्विह ।

भनामायैव आयन्ते सेव्यमानानि यानि यन् ॥ १४ ॥

स्पष्टः । कुतः । ७ ॥

सिद्धानि सिद्धयः सर्व्याः सर्वं भोषावन्मिना ।

संदिग्धा सिद्धिरन्येषां सार्यभयन्तु निमित्तः ।

स्पष्टः ॥ ८ ॥

Meditation of Paramātmān is also referred to—

अथ द्वापतीर्तं ध्येयमाह—

अमूर्तस्य विद्यामन्दरूपस्य परमात्मनः ।

निरास्यस्य सिद्धस्य ध्यानं सादृश्यवर्जितम् ॥ १ ॥

नखपट्याकुला चिन्ता ध्यानमिच्छते बुधेः ।

ततः शिवत्वमापन्नमात्मानं संकरोत् कथम् ॥

अनीयते

भादितं तत् स्वभावेन संकान्ताशेषतद्गुणम् ।

कृत्वाकानं निपुञ्जीत परमात्मनि योगविन् ॥ १ ॥

स्पष्टः ।

अनन्यशरणीभूय स तस्मिन् लीयते तदा ।

ध्यातध्यानीभयाभावे ध्येयैकं यदा व्रजेत् ॥

स्पष्टः ।

The following also will disclose the Jaina tendency of the work—

अथापादविषयमाह ।

रागद्वेषकषायाद्यैर्नायमानान् विचिन्तयेत् ।

अथापादान्तदापादविषयध्यानमिच्छते ॥ १० ॥

रागद्वेषजितानामपादानां विषयो विचिन्तनं यत् तदापादविषयं तत्
फलमाह ।

ऐङ्गिकास्तुत्तिकापायपरिहारपरायणः ।

ततः त्रान्तिवर्त्तेत समन्तात् पापकर्मणः ॥ ११ ॥

स्पष्टः । अत्रानन्दे श्लोकः ।

अपुटजिनमार्गाश्चामविश्रातपरात्मना ।

अपराभ्रष्टयतीनामपाया श्रुः मद्भयम् ॥ १२ ॥

मया गीहान्धनसविषभीकृतचेतसा ।

किं किं नाकारि क्लृप्तं कस्कोऽपायोप्यवापि न ॥ १३ ॥

यद्यदुःखं नारकीषु गिर्येह मनुजेषु च ।

मया प्रापि प्रमादोऽयं मत्तेन हि विचेतसः ॥ १४ ॥

प्राप्याऽपि परमा बोधिं मनोवाकायकर्म्मजे ।

दुष्टेष्टिर्मेमैवायं शिरसि भ्वालितोऽमलः ॥ १५ ॥

स्वाधीने सुक्तिमार्गेऽपि कुमार्गेपरिमार्गे ॥

अदो आत्मस्वयैवैव स्वात्मा पापेषु पातितः ॥ १६ ॥

यथा पातेपि सौराज्ये मिच्छां प्राप्स्यति बालिभः ।

आत्मावने तथा भोसे भवाय आत्मवानसि ॥ १७ ॥

इत्यात्मनः परेशो च ध्यात्वापापपरधराम् ।

अपायविषयं ध्यानमधिकुर्वीत योगविन् ॥ ७

End.

इत्यप्यनगतवतां पुंसां सदगुरुपासनायां कथमिच्छा न भवति । किं
विशिष्टायास्तु न्यूनोभावहेतौ चमनस्वकारणभूतायां इदानीमनस्ततोपाव-
भूतात्मप्रसादनां उक्त्याह —

तांस्तानापरमेष्ठरादपि परान् भावेः प्रसादं नयं

सौक्ष्मेस्तदुपायमूढ भगवन्नात्मन् किमाश्लक्षि ।

इत्यात्मनमपि प्रसादय मनाग् येनासतां संपदः

साध्यान् परमेपि तेजसि तव प्राज्यं समुत्पन्नये ॥ ५४ ॥

तासांशुश्रूषणेनैवैवैदं यत्प्रकारान् परानामव्यतिरिक्तान् किमपरं परमेष्ठरं
परमात्मानमव्यभिचयाय प्रसादं नयन् उपपद्यमानं कुर्वन् सौक्ष्मावैरभि-
प्रायेर्धनवद्योविद्यात्मनोऽयं वार्तमानायै योगदारिद्र्यदुषीपद्रवाद्यनर्घपरि-
हारिच्छादपेक्ष इतुभूतैः किं कुतो हेतोः । ५४ आत्मनाश्लक्षि आदर्शं
अनुभवसि । तत्तदुपायमूढेत्यात्मनो विमिश्रं । ते च उपायमसंवादान-
पूजादय उपायास्तेषु मूढः । केनीपारिणासमर्थं अयः प्रसादनीय इत्यत्र
आत्म । भगवन्निति भावे प्रसादयुक्तः । तथा आत्मनः पूज्यतानाह इति—
प्रत्यक्षौक्ततात्मनः सम्बोधनं । आत्मानमपि स्वमपि प्रसादय । रजस्तनी
महापनयनेन प्रसादवत् क्रुद्ध मनागिति अथमात्मनासां विरक्ताद्येनात्म-
प्रसादेन असता मत्याः उपदीक्ष्यमात्रमर्घपरिहाररूपा यावत् परमेष्ठपि
तेजसि परमव्यतीतौहवेऽपि प्रकाशे साध्यान् परमापिपत्यं प्राज्यं प्रयुजं तव
समुत्पन्नये आविर्भवति अयमर्थः । निखिलजगत्प्रसादनप्रयत्नमकरेणापि
आत्मप्रसाद ईदृक्कथः परमेष्ठसंपदिति उच्यते । सकलः प्रसादः तस्यैव
साध्यान् संपदि सुखभी दुःखभीभाव इति । इदानीं श्रुताश्रोतरेभिरनमादिति
यन्मुखे प्रतिपाद्यं तन्निर्गद्ये अनूद्योपसंहरति ॥ ५४ ॥

या मास्त्रात् सुशूरीमुखादनुमवाद्यायां किञ्चित् कश्चि-

योगस्वीपनिवर्तित्वेकिपरिषद्ये तत्तत्कारिणी ।

श्रीबीजुक्तप्रसारपालपतेरत्यर्थमव्यर्थाना-

दासाध्यं च निवेदिता पवित्रा श्रीडेनचन्द्रेण सा ॥

यौ योगस्वीपनिवर्तित्वमव्यापि ज्ञाता, कुतः मास्त्रात् वादमात्रादानमात्रं
सुशूरी ! सर्वज्ञमव्याप्यानुमुखात् साक्षादनुपदीयान् अनुभवयाच अक्षरैरन-
वपात् किञ्चिदिति स्ववशानुसारेण किञ्चिदिति एकवचनं ज्ञानमव्याप्यं

कृत्वात् प्रदंशभेदे कश्चन, उपनिषदमेव विजिगृष्टि विवेचितां योदस्मीनां
या परिचिन्तयन् सन्न तस्य यथैतन्नश्मन्कारोतोत्येवं शीला सा योदोपनिष्त्
श्रीचौलकी य. कुमारपाक्षप्रपतिः तस्यात्यर्थमभ्यर्चनया स हि योदोपाहन-
मिथी दृष्टयोगशास्त्रान्तरस्य इति पूर्वोभ्यो योगशास्त्रेभ्यो विनयचर्चं दो-
शान्ते' यन्मूढमात्रोऽत्यर्थमभ्यर्चितवान् तत्तत्तदभ्यर्चनतो वचनस्यागोचराणि
उपनिषत् गिरां पथि तां निर्वैशितवान्नाचाचार्यश्रीहंसचन्द्र इति । । ।

श्रीशैलसुखचितिपतिभक्तप्रार्थनः प्रेरितोऽहं

तत्त्वज्ञानाभ्युत्थलनिधिं योगशास्त्रस्य इतिम् ।

स्वीपन्नस्य व्यरचयन्निमां तावदेषा च मन्दा-

दावज्जैमप्रवचनवती भूर्भुवःस्वस्त्योयं ॥

संभाषि योगशास्त्राजिज्ञेयापि मया यत् कुरुते ।

સેન જિનચોધિલામણયો મચ્ચી જની મચ્તાત્ । જ્ઞ । શ્રી :

Colophon.

इति परमार्हेत श्रीकृष्णारपाद्यद्वयवित् आचार्यश्रीहेमचन्द्रविरचिते बभौ
 कौपलिद्वयसि संज्ञातपटवये श्रीयोगशास्त्रे वाद्यप्रकाशे शीघ्रं वाद्य
 प्रकाशविरचये समाप्तम् ॥ ६ ॥ यथाप्यं ११३ संपूर्णे व योदयाविरचये
 निति निति आसोज सुदि ७ संवत् १८५७ लिखतं नैव दुष्टवादी पाठस्तु
 काशीमध्ये लिखावत्तु पं श्रीन्द्रजी श्रीकसंस्था प्रमाण १११५०० श्री
 ६ ॥ श्री ॥ छ ॥ श्री ॥ छ ॥ श्री ॥ छ ॥ श्री ॥ श्रीयम् ॥ श्री ॥ ननुः ॥ ६ ॥
 श्री ॥ कल्याण ॥ छ ॥ श्री ॥ छ ॥ ननुः श्री ॥ छ ॥ रत्न ॥ श्री ॥ दुर्ग ॥ ६ ॥
 श्री ॥ भूयान् ॥ छ ॥ श्री ॥ छ ॥ श्री ॥

विवरणम्—आचार्यश्रीहेमचन्द्रविरचितयोगशास्त्रप्रकाशविवरणाभिधौ जैनमतप्रवर्तकयोगविश्व
कोट्य निवस्योऽसम्पद्यः ।

No. 152. रोहिणीतपः । Rohiṇītapah. Substance, country made Kāśmīrī paper, 12×5 inches Folia, 4 Lines, 7-10 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old. Verse Generally correct. Complete.

A little poem on the asceticism of Rohiṇī, the only daughter of Maghaba Rāja, a king of Anga. Anonymous.

Beginning. । ६० । सकलपंडितशिरोमणि पंडित श्रीश्रीशानविजयगणि मसुत्री नमः।

सासण दैवी सामणोए सुभ्र सानिधि कोजइ ।

मृलो चचर भगत भणौ सुमभ्नाइ दीजइं।

मोटौ तप रोद्धिष तपए तिनरा गुण गाव ।

जिम सुय सोदुग संपदाए बाब्लित फल पावुं ॥ १ ॥

After this, the subject of the poem is related as follows—

दक्षिण भारतस्य अंगदेषस्य कुरु चंपानगरी ।

सद्यः राजा राजकरद्वं जिनजात्यायवरी ।

पाटतणो वाधो बहोए लखनो इन नामए ।

आठ पुत्र जाया भि च इ'ए मनमह' सुखपामह' ॥ पुष्पमम् ।

श्रीद्विवि नामद्व पुत्रिकाए मयक्तं सुपकरौ ।

भाडां पुषा ऊपरिए तिबलागत प्यारी ।

वाधइ चंद्र तथीकलाए जिम पय अजुआलइ ।

तिम ते पुंश्चो धाव माव पावे प्रति पासव' ॥ ३६

कुनटो रुपइ' दवडौए घरि अंगण'हेयो ।

दोबो राजा खेलतोए तिण चिंता पयभी ।

લોન મુલનમદ્દ' એકશે નહો દૂજો નારો ।

ਰੰਭਾ ਪੀਸਾ ਗੀਰੀ ਮੰਗੜੁ ਭੁਜ ਆਗਲੁ ਛਾਰੀ ॥ ੪ ॥

પુનઃ ન દોસદ કોરેઈસો જિથને પરણાવુ ।

साध्यां होयइ' आगन्माल वधइ तिण चयन न पावुं।

देस १ भा राजबीर तलविचर' लिङ्गाया ।

सबल वार्ड सञ्चकरी भवपति पणि चारु ॥ १ ॥

पौतशोक राजा तथैएके कुमर सोभागो ।

कन्याकेरौ आवकौए तिन सेनौ लागौ ।

उभा देवि सुवर्धलोका चटोयाके पाला ।

विपरीतमे काठडो कुमरी गरमाखा ॥ ६ ॥

देव चर्ने देवगनाए संपद' जइ व्यद कए।

बन्धोयाइल ययो दैविमें खारी संसार ।

କର ଜୀଢ଼ି ଘାଟୁନ' ଧୋକ ବସତ କନ୍ୟାରୀ ଗାଡ଼ି ।

दोतशीकरी कुमर यधो कन्यारी लाही । ७ ।

इम विवाह मखी यथोर दीदा दान अपार ।
 परि जाया परिची करोए इत्येच परिहार ।
 बीतयोक्त निज पुत्र भयो आपचतुं पट दीधी ।
 आपच संयम आदरीए जगमई लसतिथी ॥ ८ ॥ टाड दूजी ।

Thus Citrasena became king and passed good many happy days with his beloved queen Rohini, and eight sons were born to them. Of whom the eighth was very fond of parents. Once on a time when the king took the last son from the queen the child fell down from the arms of the king and immediately disappeared underneath the ground. On this occasion his Guru appeared before him and instructed Rohini to practise asceticism. Rohini obeyed his instruction. This story is the basis of this poem.

End.

आठे पुत्रे आदरी दीदा धरम दिन चामिरे ।
 वली नागानिध सपतये जिह्मधर्मतयी मति जागोरे ॥ ११ ॥
 कार अथलन आराधना लाई कैवल सिधद पायोरे ।
 जिन वांछी आवा दीई प्रभुचरणकमलचित लायोरे ॥ १२ ॥
 मगमोहन महिमावती में लखोयो सिद्धुर गाछ मोरे ।
 मगमोहन साहिबतयी द्वि पुरखे सेवा दामोरे ॥ १३ ॥
 इम गगने दुइ मुनि चंद्र वरखी महिमा गुरुमुखि संभलो ।
 वास पूज्य अमने यथो सुप्रसन्न बितरो चिलाटलो ॥
 श्रीसारजिनगुण गावती द्वि सकल सुभ आखा फलो ॥ १४ ॥

Colophon. इति श्रीरोहिणीतपः संपूर्णरत्नः कल्याणतनु लिः यं श्रीज्ञानविजयसिंह
 महिमाविजयेन सुश्रविका वाचनाय ॥
 विवरणम्—रोहिणीतपीठसमूहोऽयं सुप्रसन्नविबन्धः ।

No. 153. लघुपद्मो । Laghupañcamī. Substance, country-made white paper, 13 × 6 inches. Folia, 11. Lines, 14-16 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1655. Appearance, very old, writing effaced and slightly injured in most parts by black spot. Verse and prose Generally correct. Complete.

A little work on the auspiciousness of the fifth day of the bright fortnight of the month of Kārtika, composed in Sanskrit verses with explanatory notes in Bhāṣā prose by Kanakakuja a pupil of Vijayasena Sūri.

Beginning of the text.

॥ ६० ॥ श्रीमत् पार्श्वजिनाधीशं फलवर्हिपुरहितं ।

प्रथम्य परया मन्ना सर्वोभीष्टार्थसाधकम् ॥ १ ॥

यत्न कार्तिक पक्षस्या माहात्म्यं वर्ण्यते तथा ।

भक्त्यानामपकाराय यद्येक पूर्ववृत्तिभिः ॥ २ ॥ युग्मकम् ।

सुखे हि परं ज्ञानं ज्ञानं सर्वार्थसाधकं ।

अनिष्टवस्तुविक्षारकारकं ज्ञानमोरितम् ॥ ३ ॥

ज्ञानदासायते मुक्तिर्ज्ञानात् स्वर्गातिर्लभ्यते ।

समन्ते ऋषिर्नाम दद्यात्तन्ज्ञानं स्वर्गमोपमम् ॥ ४ ॥

भक्त्यैरासायते ज्ञानं पश्यत्याराधनाद् भुवम् ।

अतः प्रसादमुपलब्ध्याराध्या सा विधिना तथा ॥ ५ ॥

युष्मन्मन्त्रो वरदात्म्या पूर्वमासाधिता यदा ।

पश्यन्ती भावन्ती तेऽथ हृदयाः प्रीयन्ते तयोः ॥ ६ ॥

Afterwards stories of Guṇamañjarī and Baradādatta are related with reference to their regularly observing the vow on that auspicious day. The stories run thus—

In the land of Bhārata in the Jambudvīpa, there was a rich city Padmapura by name. Jitasena was the king ruling over it. He got Baradatta, the only son by his queen Yaśamati. Although the child possessed all good qualities and was naturally obedient as well as courteous from very early age he could not make any progress in learning. Even the letters of the Alphabet were not perfectly uttered by him ; besides in his youth he became a leper. In that city there resided also a rich merchant Sinhadāsa by name possessing wealth amounting seven koṭis. He also had only a daughter named Guṇamañjarī by his wife Karpūratilaka. The daughter was sickly from her birthday and turned out dumb at last. On this account both the king and the merchant passed their days sorrowfully.

At that time a Jaina Guru Vijayasena Sūri came to that place unexpectedly. The people welcomed him. All classes of men

even including the king assembled before him, worshipped him with due respect and requested him to impart instructions on religious and moral subjects. After perceiving the extraordinary occult power of the sage the merchant related the lamentable condition of his dear daughter before the sage and asked of the cause of such misfortune. The sage told :—"This is the effect of evil action performed by her in previous birth. In previous birth she was married with a wealthy merchant Jinādāsa of Khetakapur and gave birth to five sons as well as four daughters. The children being sent to the Guru for their proper education could not bear the Guru's conduct towards them and consequently returned to home. They, after making several complaints against their Guru before their mother, expressed their total unwillingness for learning and declined to go any more to the Guru's house. The mother agreed to their proposal and allowed them to stay at home as they liked. Such state of the children became gradually known to their father. He became angry with his wife, told good many bad words to her, thus a quarrel arose between them, when your daughter, the wife treated her husband very badly, used ill words to him as she liked, which made the husband aggrieved. The present lamentable condition of your daughter is the effect of her that evil action. The only remedy for this is to observe severe vows on the fifth day of the bright fort-night in the month of Kartika as I shall prescribe." On hearing this the girl got a full recollection of her previous birth instantly. She acknowledged the saying of the sage as true in every letter, and agreed to observe the prescribed vow regularly. Now the king came forward and after usual salutation said, "O reverend Sir, will you kindly tell me, for what sinful action in the previous birth my beloved son is suffering from leprosy ? for what reason he is illiterate ?" The sage told, "Hear, O king, the story of the previous birth of your son. There was a rich merchant residing in the city of Śrīpura called Vasu. He had two sons, the first Vasusāra, and second Vasudeva. Once upon a time they both went to a forest to play and saw a sage whom they worshipped and requested to impart instruction to them. Whereupon the sage spoke on the transitoriness of the world. Having heard his preaching they were thoroughly changed and entered into ascetic life with the permission

No. 154. लघुसंग्रहणीसूत्रम् । *Laghusaṅgrahaṇīsūtram*. Substance, country-made white paper, 14 x 6 inches Folia, 20. Lines, 2-11 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1837. Appearance, old, torn and writing effaced in parts. Verse. Generally correct. Complete

It is a short collection of categories mentioned in the Jaina scriptures under the name of *Laghusaṅgrahaṇī sūtra*, by a pupil of Mahārī Hema Sūri.

Beginning. श्रीगोक्षीजी भद्रा सहाय है :

गमिच चरित्तारं डिहं भवपी गृह्याचार पतेय ।
 सुरगारयापवुर्धं नरतिरियापं विद्याभवचम् ॥ १ ॥
 उदवाय चरचविरहं संव इगसमय गमपागमपी ।
 दस वास सद्व्याहं सुवच बहं छान्न हिर ॥ २ ॥
 संखितयरीत इमा सरीरनी गाहपाय संवदया ।
 सत्रासंठः कसाय लेस इंदिय दुवमुखाय ॥ २६ ॥
 दिहो दंसवनापी ओषुवत गीय ववाय चरच विर ।
 पन्नति किम आहारि सत्रीगरागद रामद वेप ॥ २८ ॥
 मनहाटि हिनपूरिणा सीसवेसीय विरदय सर्म ।
 संगहचि रयच सीयं नद लजा बीर जिय तय ॥ २९ ॥

End.

Colophon. इति श्रीलघुसंग्रहणीसूत्रं समाप्तं । संवत् १८३७ रा निगमिर बदि १९
 दिने पं कपूरचंद लिखतं श्री
 विवरणम्—लघुसंग्रहणीसूत्रनामकी जैनशास्त्रसम्मतपदार्थनिरूपकनिबन्धविशेषः ।

No. 155. लघुसूत्राध्यायः । *Laghusūtrādhyāyaḥ* Substance, country-made colourless paper, 12 x 5 inches Folia, 3 Lines, 3-5 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, worn out. Verse. Generally correct. Complete

A little poem on the praise of Sangha Tirthankaras under the name of *Laghusūtrādhyāya*, complete in 2½ stanzas. Anonymous.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीव 'माताय नमः' ।

जयज जग ओष योषि विषचउ जगगुद जगपावंदी ।
 जगमापी जगवपु जय जनि पियानही भगव ॥ १ ॥

जय श्यामं पद्मरी तिलचराचं अपह्निमो जयः ।

जयद् गुरु लीगार्चं जयद् महत्पा महाशेरी ॥ २

महं सत्त्वजगन्नीयगच्छ महं लिख्य वीरय्य ।

महं सुरासुरचर्मसीयय्य महं धूम्रयय्य ॥ ३

After this the author begins to praise the Sangha, first it is compared with a large city, then with a wheel, then with a cart, afterward with a lotus, next it is compared with the moon, the sun, the ocean and lastly with the mountain Sameru. Thus nineteen stanzas are over. Of the remaining five four consist of salutations to the Tīrthāṅkaras and Gaṇadhara and the last one is—

निवृद्ध यद् सामर्थ्यं ते स्यात् सत्त्वभावदेशपर्यं ।

कुसुमय मय्याः सण्डं जिह्मद्वर वीर सामर्थ्य ॥

Colophon. इति श्रीलघुश्लाघायाः सम्पूर्णः ॥ क

द्विवरणम्—पुस्तकैः किन्तु लघुश्लाघाग्रन्थनामको जैननिबन्धविशेषो वर्तते ।

No. 156. लोकनालोद्वादित्रिंशिका । *Lokanālidvātriṃśikā*. Substance, country-made colourless paper, 12×5 inches. Folia, 3. Lines, 8-21 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, worn out, slightly torn in parts Verse and prose. Generally correct. Complete.

A little work treating of the situation of the Locas or several regions, in Bhāṣā verses, with explanation in Sāṅkṛit prose, complete in 32 verses, entitled *Lokanālidvātriṃśikā*, by Śrūta Dharma Kīrti.

Beginning. ॥ १० ॥ लिख्यदस्य विद्या ली लीधं पूरुत जगन्मरवेदिं ।

भमद् लिख्यतमवे तस्य सत्त्व किमर्द्धं बुधं ॥ १

वैशाख्ठाव ठियपय कटिस्थकर लुगनरा मिह लीगो ।

उत्पत्तिनासधुयगुणधन्या इच्छदस्य पट्टिपुत्री ॥ २

प्रसारितपाटं तस्य तन् स्थानं च वैशाखस्थानं च तं न वैशाखस्थानेन स्थितो
पादो यस्य स तथा वैशाखस्थानस्थितपदस्य कटिस्थ करधुमस्य मरस्यैवा-
कतिर्थस्य स तथा ॥ २

किं विष क न नवतऽथाहरो न हृदितसंभ्रिडी ।

अहमुहमहमग्रवि अलहमग्रसंपुहमरिच्यो । १

मज्ञकं शराव । तत आद्यमेकमधीमुखं महामज्ञकमवस्याप्यते । ततस्तथी-
परि हितोद्यमुपरिमुखं लघुमज्ञकं तथाप्यपरि ततोयं लघुमज्ञकमधीमुख-
मित्येवं व्यवस्थितशराववयसद्वधी लोकाः ।

पद्यतले सगमज्जेया पणकृपरि सिरतलेग रज्जा पिम्ह ।

सो अउदस रज्जुखी माघरु वनाउला मिही ॥ ४

पद्यतले लोकायाधस्तात्पद्यव्या अधीभागे विलसतः सगन्तिदेशीनाः सतरज्ज-
रज्जुवोऽन्वतादेशीनत्व न विवक्षितं । ततोऽधीशीकान्तादुपरिप्रदेशानि-
मित्येवंगुलामंस्थेयभागहानिशावदयावन्मध्ये तित्येग्लीकवर्तिसमभूभागे
एकारज्जुत्वादगु समभूभागदुपरिमुखं प्रदेशद्विद्वित्येवंगुलामंस्थेयभाग-
हानिशावदु यावत् कृपरि विलसती पच रज्जव । ततः पुनरप्युर्ध्वं प्रदेश-
हानिशावदु यावच्चिरसले लोक एक रज्जुकुपुः ।

End.

इयमवदृणलीस दुडिकउ सतरज्जुपमाणघघी ।

सगरज्जु अहिय डिहा मित्रिय असाइ' पूरिणा ॥ १८

घण रज्जु तिसयने पाण तेर कावतरा पयरगूह ।

अउपपद्रुसय खंडुय सह नियरोसानदुपपरा ॥ १९

सगदुगी सग १ अउ २ तिग ३ गुणिए । उभय १ अउ २ सट्ट ३

खंडुघघा ।

दम उउ उसीयाले अउगुणिए पयर सुह अंसा ॥ २०

सग गुलसी पण अजसी इगतीस छतीसातिविस्वावन्ना ।

पण अउ पालज्जया वार सहसपठएवरसयठहिया ॥ २१

इय पर निहिय वगिण संवट्टिय लीह सारसुवल्लम् ।

मुयधम्मकित्त यतह जयह जहा भमह न इह इति सं ॥ २२

Colophon. इति लोकायाली दार्दिशिका सम्पूर्णा ॥ १७१

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् दार्दिशिता भाषाभाषाभिः लोकप्रचाली वर्णिता ।

No. 157. लोकनाली । Lokanālī. Substance, country-made Kāśmīrī paper, 13 × 6 inches. Folia, 4. Lines, 4-6 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1813. Appearance, old. Verse and prose. Generally correct. Complete.

Another copy of the work described above, with explanatory notes in Bhāṣā instead of Sanskrit.

विषयम्—माषाढीयसि सप्ततः पूर्वोद्धितनिबन्धः ।

No. 158. वारहभावना । Vārahbhavanā. Substance, country-made colourless paper, 14 × 6 inches. Folia, 2. Lines, 17 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1714.* Appearance, very old, extremely worn out, not able to bear even a soft touching of a finger, torn and writing injured. Verse. Generally correct. Complete.

A little poem on twelve meditations of the Jainas which are (1) Meditation on अनिदता, (2) अमरता, (3) अवलम्ब, (4) एतल, (5) अदल, (6) अचल, (7) अचल, (8) अचल, (9) निजल, (10) धर्म, (11) सुख, and (12) दुःखपरम, by Gapi Jaya Soma, a pupil of Gapi Sukha Guru.

Beginning. ॥ १० ॥ इति

आदीश्वर जिहवर तथा पदपद्म पद्मनिधि ।
 भविष्यं वारह भावना सानिधि करि द्रुत दिवि ॥ १
 दाग दया तप जप क्रियाभाव पदे अथलाच
 लूच दिना जिनरसवती ए नीजिपदरवाधि ॥ २
 दाग सोल तप दीहिना करतीह समझलि ।
 भावन भावउ भविह जिन पुच्छपरीवर पालि ॥ ३
 अनिदपच अमरपचो भव सवप एतल ।
 अचलपचो बलि अचलपच आनव संवरताप ॥ ४
 नवनी निजर भावना धर्मसुखोच सनाव ।
 वीधि दुःख पर भवि एही वारह भावना भाव ॥ ५

* It is the date of copying, the date of the original composition is "रघुनाथि रघुनाथरघुनाथ" 1676.

End.

इति परिवारह भावना जाणी चासजिखंदत मुनि चाथी ।
 पदमिनि जे घरे मनमाहे ते श्रीजिनवर धर्म चाराहे । ००
 रसवारिधि रस सोम दर वरसे बोकाधेर १ मन हरिसे ।
 श्रीजिनचन्द्र धरि गुहराजे एह विचार भण्यो हित काजे । ०१
 प्रमोद साक गणि सुद्ध गुरु सोमै गणि जय सोम कहे मनसोसे ।
 पादो मुरदक सुप साये एह भवतां सविमुख दायै । ०२

Colophon.

इति श्रीवारह भावना संधि समाप्ता । श्रीः । संवत् १०४० वर्षे वैशाख
 सुदि ० दिने । श्रीपासीतरा मध्ये लिपीकृता । श्रीः श्री, श्रीः ।

विवरणम्—जैनानां द्वादशभावनाविषयकोऽयं निबन्धः ।

'No. 159. जीवविचारप्रकरणम् । Jivavicāraprakarapam. Substance, country-made Kāśmīri paper, 12 x 6 inches. Folia, 6 Lines, 2-5 in a page Character, Nāgara Date, 1 Appearance, very old, worn out, torn and writing injured in most parts. Verse. Generally correct. Complete.

A little work treating briefly of Jīvas or animated things and their varieties according to Jaina philosophy, by Śrī Śānti Sūri.

Beginning. ॥ १० ॥ श्रीसीतरागाय नमः ।

सुवच परैव धीरं नमि चत्थ भणानि अइह बोद्धित्ये ।

जीवद्वयं किं चिव जह भविषं पुणसूरीहिं । १

After this introductory verse the author commences his work in this way—

जीवा मुक्ता ससारिणी य । तस चावरा य संसारी

पुटवी जल जलधि वाक वचस्यद यावरा येया । २

Of this Sthāvaras or immovable things पुटवी (इषिरी) the earth includes

फल्लिह मखियय विदुम हिंमुल हरियाल मखसिल रमिदा ।

कणगाह चाल सेटी वशी इयदसे वा ।

अन्धय तूरीकसंमती पाहाच जाह चयेगा ।

श्रीसीध्दग सुषार पुटवि येया आइइच्छाह । ४

all solid matters in it. All kinds of liquid matters are included in जल or water. lustrous substances are included in Agni or fire. वायु or the wind includes all its varieties such as tempest &c. and all kinds of उद्भिज्ज or plants are included in वनस्पति.

In this way Jīvas or animated things are treated of in this works which concludes thus—

दस पक्षेय तद्वत् चतुदसल्लग्नः इवति इयरेषु ।
 विमलं दियान् दोदो चतुरी पंचिदि तिरियाणं ॥ ४६
 चतुरी २ नारय सुराय मनुयाण चतुदसि इवति ।
 संपदियात् सञ्जे चतलसील ग्राउ नापीयं ॥ ४७
 सिद्धायं नयि देही नाठह्व न पाय जीपोयं ।
 सुय चयंतो तिसिं द्विरे जिणंदागमि भणिया ॥ ४८
 काले चनाइ निहिले जीपी गह्विंनि भीसये इत्यि ।
 भसीय भमति चरं जीश जिण वयच वयच सन + + ॥ ४९
 एसो जीव विद्यारी सखेविरि कच लगणा इत्त ।
 सविनी उद्धरित वहा सस + समुदा ॥ ५०

Colophon. इति श्रीजीवविचारप्रकरणं सम्पूर्णमिति श्रीवि रत्नमोल मुनि वीर जीव ॥०॥

विचारम्—जीवस्य रूपं तद्वद्विचारविषयकोत्पन्ननिवृत्तिविशेषः ।

८ No. 160. विचारमञ्जरी । Vicāramañjarī. Substance, country-made colourless paper, 12 x 5 inches Folia, 7. Lines, 5-11 in a page. Character, Nāgara Date, * Appearance, very old, extremely worn out, not able to bear even a soft touch of a finger, writing injured in most parts. Verse. Generally correct. Complete

Another little work treating of the same subject in a different way under the name Vicāramañjarī, by Pandit Jaga Risi.

* Writing being injured we could find out in what Samvat it was originally composed See at the end संवत् x x लकोटीतर &c.

Beginning. ॥ ६० ॥ जिनं प्रथमम् ॥

वदितुं वीर जिघेसरदेव
 आमुं सुरासुर सारङ्गं सेव ।
 पशुपतिं दंडक क्रम चतुर्विध
 एक एक प्रति वीर कवीश ॥ १
 गणधर रचना अंग उपांग
 पशुपत आमुं विचार उपांग ।
 तेह यकी जायौ सब सेइ
 नाम धाम जू लुखा बिसेस ॥ २
 पहिल्लुल दंडकनायक तबउ
 भवन पती दस दंडक सुबह ।
 यावर पंच विमल दिव विनि
 पंचिंतिव तिरिय नरप दुनि ॥
 बितर कीइ सवे माणिया
 इति परि इति परि अम्बोसइ माणिया ।
 चतुर्वीश + + + + नाम
 वीरकवीश सुबलकि बढाम ॥ ३

End.

इम लुवीसे डंडक करो
 अग्रत आगती ईहे धरो ।
 ईहे धरो घरसइ नहो बिषु कहीए
 कामर जाइ अग्रत ए ॥
 नौगोद भादि वसं तए
 अतए एषी परे बखइ संसार भादाए
 जिन आना अंगीकारइ
 समकित सुधूषा दरइ
 आदरइ तेह तरइ ससारपीए
 चंद्र मलिक उद्योत कइ
 बहरो सावा मनोहर
 मनोहर श्रीवाचंद विमलसूरोसदप
 श्रीअय दान सूरिंदए
 दोठिअइ आचंदए

आर्यदण्ड सादर चरककमल नमूए
 श्रीप + + विषी पंडितम् + +
 हृदय कालद नृपचिन्
 धिनु रत्न एव मूंसोमताए ।
 पंडित जगदीश चरक ॥ २६
 मंथन + + ल श्रीहोतर + + होतर
 विचारमंजरी ए वरचीए
 एव भवी नरु जे सदृ + + +
 + + पदरी मुचनीए ॥ ११० ॥

Colophon. इति विचारमंजरी समाप्ता ॥ ६ ॥ अ १० + +

विवरण—विचारमंजरीनामहो जैनग्रंथसंग्रहादार्थविचारविग्रहा निबध्निरेव ।

No. 161. विचारसीत्तरीसूत्रार्थः । Vicārasīttarisūtrārthah. Substance, country-made white paper, 12×5 inches Folia, 10. Lines, 11-17 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat (?) 1712*. Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A Jaina religious work containing full accounts of twelve Dvāras or ways of work such as idols &c. under the title of Vicārasīttarisūtrārtha, complete in 78 Gīthās in Bhāṣā with Kalyāṇa's commentary entitled Bālabodhaka in Bhāṣā prose written in the margins. The name of the author of the original work is not clearly mentioned. In the commentary of the last Gāthā the commentator in explaining the double meaning of the compound "नरसुरसिंह" tells us that the name of the author is Mahendra Sūri.

* It is the date of composition of the Tīkā Bālabodhaka attached to the original work in margins, see the end of the Tīkā "हृत्प्रेमं वानवोपकः समदयं यतेष्वे प्रवीति द्वादशोत्तरे" । The date of copying or composition of the original work is not mentioned.

Beginning. ॥ १० ॥ त्रिनेत्र प्रणम्य ॥

वदितु वीर जिथेसरदेव
 जामु सुरासुर सारङ्ग छेव ।
 पञ्चविंश दंडक कम चउवीस
 एक एक प्रति वीर करीस ॥ १
 गणधर रघुना अंग उपांग
 पद्म लक्ष्मि विचार उपांग ।
 तेह थकी जाकी लख लेख
 नाम धाम जू लुखा बिसेस ॥ २
 पद्मिष्ठ दंडकनायक लखड
 भवन पती दस दंडक सुखड ।
 धावर पंच विमलि दिय तिन
 पंचितिय तिरिय नरण दुनि ॥
 वितर कीर सबे माधिया
 हनि परि हनि परि अजोसद माधिया ।
 अठवीस + + + + नाम
 बीसअठवीस सुखउडि बडान ॥ ४

End.

हम सुवीसे डंडक करो
 अग्रत अग्रती दंडे धरो ।
 दंडे धरो धरधर गहो बिचु कहीए
 सागर लाइ अग्रत ए ॥
 नौगोद माहि बसं तए
 जतए एषी परै रखर संसार भाहाए
 त्रिनेत्र आना अंगीकरइ
 समकित सृष्ट्या दरइ
 आदरइ तेह तरइ संसारधीए
 अंद मल्लिख सदीत कर
 बहरी साधा मनोहर
 मनोहर श्रीआचंद विमलसूरोखरप
 श्रीवज्रव दाम मूर्तिदए
 दोठिछइ आचंदए

आर्थदय साधर चरककमल नमू
 यौप + + विषी पंडितम् + +
 हृषम कावृद नूचधिन्
 धिनु रव एद मूं सोभताए ।
 पंडित जनरिपोठ चरद ॥ २६
 संवत् + + ल चौदोवर + + दोवर
 विचारमंजरी ए वरचीए
 एद भयो दद जे सदद + + +
 + + पदरी सिवनीए ॥ १२० ॥

Colophon. इति विचारमंजरी समाप्ता ॥ छ ॥ अं १० + +

विवरणम्—विद्यापमण्डीनामही जैनसंनसुत्रपरदायविचारविवरण निवृत्तविशेषः ।

No. 161. विचारसौत्तरीसूत्रार्थः । Vicārasittarīsūtrārthaḥ. Substance, country-made white paper, 12×5 inches Folia, 10. Lines, 11-17 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat (?) 1712*. Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A Jaina religious work containing full accounts of twelve Dvāras or ways of work such as idols &c. under the title of Vicārasittarīsūtrārtha, complete in 78 Gīthās in Bhāsā with Kalyāṇa's commentary entitled Bālabodhaka in Bhāsā prose written in the margins. The name of the author of the original work is not clearly mentioned. In the commentary of the last Gāthā the commentator in explaining the double meaning of the compound "नरसुरमहिन्द" tells us that the name of the author is Mahendra Sūri.

* It is the date of composition of the Tīkā Bālabodhaka attached to the original work in margins, see the end of the Tīkā "ललीत्य वादनीधकः समदय मतेवर्षे प्रचीते द्वादशोत्तरे" । The date of copying or composition of the original work is not mentioned.

Beginning of the Commentary.

॥ ६० ॥ श्रीगीतमाय नमः ॥

नत्वा श्रीमद्गङ्गादीरं सर्वज्ञं सर्वदर्शिनम् ।

विचार समलिकायाः कुर्वेन्नाम्नावकीर्णकम् ॥ १

पठिता गाथा प्रतिमानसंहार कहीशङ्क १ मिच्छाम दुःखानुं हारकही नाह
२ कीकि शिला पर्वतनु हा ०३ चेत्य हा ०४ दिवना प्रासादनु हा ०५
मूर्धना किरण मधुरनु हा ०६ पर्व्यामनुहार ० धलवाचनपर्वतनु हा ०८
नेदीसर होपनु हा ०१० यहृष्टनी करवीनु हा ०११ गुणठायाहार ०१२
एवारह हार ३ विचार भीतिरी कहीशङ्क मधमगाथायं ।

Beginning of the Text. ॥ ६० ॥

पठिता १ मिच्छा २ कीकि ३ चेत्य ४ पासाय ५ रविकर अपसारा ६ ।

पञ्चलि ७ किङ्क ८ वनपालनंदी ९ ० निहिकिरिय ११ गुणठाया १२ ॥

उभमाह निष्पत्तिम इहं विन्यस्तं पूरयंतं किं ।

चित्ते यच्च भवेति विवेकमतेति ॥ २

End of the Text.

उच संति जिवादीनां संविक्र गुणानु खीय लीहजिना ।

सुहमणि अहि अवि आहे तिजि विठना विसेस हिया ॥ ७६ ॥

लीही अपमग २ अरे संवगुण दीस सासणमिच्छा ।

अदिरय अ लीगि मित्या अउच सखा दुवेणं ता ॥ ७७ ॥

अउदस गुणसी ठाकेहिं अदुह रोहे कर्मणं इदि ऊणं ।

गरसुर भहिंई वधिलय सिपपासए सयाव सह ॥ ७८ ॥

*Colophon of the Text. इति विचारसीतरी सूत्रार्थ समाप्ता (१) सुभं (१) भवतु ॥**End of the Commentary उचसति नाथा गुणठायाह वर्त्तता ते गुणठाणी कहीर आधारा-*

सिय नौपरह सर्वपादं बीडा उपशान्तजिना उपशान्त मोह ३ वर्त्तता चत्त-
लटा एक समय पठवज्जना चोपन्न १३ लामि तेथोखीय मोहनायथी
सख्या व गुणि ते एक समय प्रतिपद्यमान एतही आठ १०८ लामि ए
चत्तलट पदनी अपेसाह । अन्यथा विवर्त्तसपणु हह । यथा सर्वलोक
चोपमीडा । तेथी उपशान्तमोही संख्यात गुणि अधिक इस पण ऊह
तेथी यूथ संपराय । निहल छादर अनित्तल छादर एविण शिवाधिक मध्ये
मध्ये गुण ॥ ७६ ॥ लीही ० गाथा तेथी मयीगी किल्ली संख्यातगुणा ।
एक कीकि इचल चत्तलट हह । तेथी अपमग गुणठायागाथी ।

संख्यातगुण सङ्गस कोटि प्रयुक्त इह । तेयो इयरे एकहितां प्रमत गुण-
 ठाया न संख्यातगुण प्रमादो घषा माटइ । तेयो देम विरतो सा सादनी
 मिश्रगुण स्थानो अविरतो प्रत्येकइ असंख्यात गुणइ अधिक किम तिथ्यंचनइ
 देशविरति छइ ते असंख्याता इह ते माटइ । तथा सा सादन गुणठापो
 थारइ इह थारइ न छइ अउ छइ' अथन एक क्षेप सत्कट गु देम
 विरतो यो असंख्यात गुणइ अधिक इह । तेयो मिश्रगुणठापो असंख्यात
 गुणि । किम सासादनइ पङ्कालोदप काव अत सुहृत्तं इह । तेयो
 मिश्रनइ प्रभूत कावचनअ अत सुहृत्तं इह । तेयो अविरतगुणठापो असंख्यात
 गुणि अधिक । थारइ गतिइ इह ते माटइ । अनोमिति० कहितां
 अविरतो यो । अयोगो विभेदइ । एक भवथ । ते चांदस गुणठावर
 ते बीजा अतएव ते सिद्ध ते यतो । दुर्वर्तताहि अनंतापो जिह । तेमाटइ
 अविरतो यो अयोगो अनंत गुणि अधिक तेयो मिश्रात गुणठापो अनंत
 गुणि अधिक वनस्तोतइ मिश्रात गुणठावारतो । एतवइ बीय ल'
 हार । अवि समापति कहइ इह । अउद । गाया । इवइ प्रकारइ
 अउद गुण ठाया रूप पावको थारा अथइ इह दोहिया चटो सक्तोइ ।
 तेहनइ विषइ अगुहमइ चटो । नरपुर साईंइ वाञ्छितइ । मिश्रप्रासा-
 दइ सदा वसुधैव कुटुम्बक इति । अथवा नरर सुरइ महेश्वर इति ए र्मथ
 कर्ताका नाम । तेथइ बीहीइइ सुगति० ७८ ॥

कटुमधु कल्याणक कृतोऽयं बालवीथकः ।

सप्तदश शते वर्षे प्रसिद्धे शास्त्रीचरि । १ । ७८

Colophon of the Commentary. इति विचार सोतरी बालावधोषचमूचमिति (१) पद्यात्

५०१ शोकमल्लान्धार्यमंमोलने । शुभे भवतु कल्याणमनु लेखकपाठ-
 कयोः ॥ श्रीः ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् विचारसोतरीसूत्रार्थः सटीको वर्णितः ॥

No. 162. *विवेकविलासः । Vivekavilāsaḥ* Substance, country-
 made colourless paper, 13 x 5 inches. Folia, 25. Lines, 10-17 in a page.
 Character, Nāgara. Date, Samvat 1649. Appearance, very old, worn-out,
 torn and writing injured in parts. Verse. Generally correct. Complete.

A guide to the performance of duties of the Jainas, under the name Vivekavilāsa, in Sanskrit verse, complete in twelve chapters, of which chapters 1—5 treat of Dinacaryā or actions to be performed in ordinary daylight. The sixth chapter treats of Ritucaryā, and the seventh, Varācharyā. Although in the remaining five chapters Janmacaryā is treated of, each of them undergoes a separate name, such as the eighth is entitled Viśeṣopadeśakathana, the ninth, Pāpotpattikāranākhyāna, the tenth, Dharmotpattikāranākhyāna, the eleventh, Dhyonasvarūpanirupana and the twelfth or the last chapter goes under the name of Paramapadaḡatiprāpaṇa. It was written by Jinadatta Sūri, pupil of Jivadeva, for the satisfaction of Dhanapāla, son of Devapāla, the minister of Udaya Sinha, king of Jabālpur. For the age of the author see Dr. R. G. Bhandarkar's Report on the search for Sanskrit Mss, Bombay 1883-84.

Beginning. ॥ १० ॥ इतिगुरुनवतये ॥

शास्त्रानन्दपाथ तमसोमैव भासते ।

सन्ध्याय नमस्तथै कुरुष्वित् परमात्मने ॥ १ ॥

सोमं सधंभुवं बुद्धं नरकातिकरं गुरुं ।

भास्वन् शङ्कर श्रीहं प्रचीमि प्रयतो जितम् ॥ २ ॥

कीद्वन् पतिमा यत्न यथी सधुस्मिन् चितम् ।

देहं मेहं त्रिदश स्वं वंदे सूरिवरं गुरुम् ॥ ३ ॥ पादाद्यधैर्मान ।

ईष्टितार्थप्रदः सन्ध्यापन्नापवन्नापनः ।

अथं नमान् विद्वत् इति श्रीधरवचनः ॥ ४ ॥

सधल्लल्लल्लल्लं ये शिषो दधति दुर्द्धयः ।

ते गुरुः स्वं न जानन्ति निर्निश्चयकसपुष्पकम् ॥ ५ ॥

सध्नीकल्पलताया ये बोध्यमाधोक्ति दोहदं ।

यन् सति सुचिदी वधं तेषामेषा फलं पतिः ॥ ६ ॥

सध्नीकलोचनयो सन्धे तं दातुमुद्यतः ॥

यदाने जाय दातुर्भक्तिर्भक्तिश्च निदिता ॥ ७ ॥

श्रीमि सध्नीकलोचनः सारगुरुनव त्रिदश ।

पुष्पप्रसवन् सध्नीकलोचनं फलप्रेमये ॥ ८ ॥

सध्नीकलोचनं पुष्पाव कुपप्रतिनिष्ठतये ।

श्रीविदेकविलासाध्वी सधः सारवते मितः ॥ ९ ॥ गुरुम् ।

प्रवृत्तावन यो यतः क्वचित् क्वचित् मदग्निताः
 विवेकिनादृतः सोऽपि निवृत्तौ पर्यवसति ॥ १०
 अमृतः पावकः शोदो जगत्पुत्रः सनातनः ।
 एतैरर्थार्थतां दातुं कुंक्षीऽर्थं पावकैः सप्त ॥ ११
 आसीत् एव सूर्यस्य सप्तनखोपकारकः ।
 यन्त्रोऽर्थं सर्वसामान्यो मान्यो भवतु धीमताम् ॥ १२
 भस्मादंकाभसोच्चाणां सिद्धैः भ्यालेष्टदेवताम् ।
 भागेऽष्टमं स्थितायाः पतिष्ठेदुदयः पुमान् ॥ १३

After going through the work it will appear clearly that good many practices, religious ideas and superstitions of the Jainas are common with those of the Hindus; for instance we quote below the author's description of dreams:—

समधातीः प्रशान्त्य आश्लिष्यत्यतिनिद्राः ।
 स्नातां पुंसीं जितावाणां स्वप्नो सत्यो यथापमो ॥ १४
 अनुमृतः कुतो दृष्टः प्रजातय विचारजः ।
 स्वभावतः समुद्भूतचित्तासन्नतिवशतः ॥ १५
 देवतादुपदेशस्तु धर्मकर्मप्रभावजः ।
 पापादिकसमुत्पद्य सप्तः स्मरणवशां नृणां ॥ १६
 प्रकारैरादिभैः वदन्भिः शुभः स्वाशापभोऽपि वा ।
 दृष्टो विरयंकः सप्तः सत्यस्तु विमिश्रणैः ॥ १७
 रात्रेस्तुर्दयामेषु दृष्टः सप्तः कृतवदः ।
 मासैर्हादशभिः दृष्ट्वाभिस्त्रिभिर्केन च क्रमात् ॥ १८
 निशान्तघटिका युष्मे दद्याद्वात् फलति ध्रुवं ।
 दृष्टः सूर्योदये सप्तः सद्यः फलति निश्चितं ॥ १९
 नाला स्वप्नोऽपि दृष्टस्तथाधिष्ठापितव्यः ।
 मलसूत्रादिपीडितः स्वप्नो भावो निरर्थकः ॥ २०

The following rules laid down by the author entirely agree with the Hindu Śāstras :—

"यावददृष्टवस्तवत् प्रातःसम्या विधीयते" ॥
 "विशुद्धा + + क्रियाः सर्वान् जन्तून् च परायणः ।
 गृहं लिङ्गं च पाणी च पूतया शोधयेन्मृदा" ॥

“अधाने दत्तकादस्य सुखपुष्टिर्विधः पुनः ।
 कार्यो द्वादशगण्डुर्देर्निहोहोखन्तु सर्वदा” ॥
 “मादृशभक्तिं हृदयानां नमस्कारं करोति यः ।
 तोषयामा फलं तस्य तत्कार्योऽसौ दिने दिने” ॥
 “हृदौ च मातापितरौ साधौ भार्या मिष्टः सुतः ।
 अप्यकार्यं भक्त कृत्वा भर्त्तव्या ममुरमरीत्” ॥
 “साधये जीवरक्षायै गुरुद्विषयहादिषु ।
 मिथ्याकृतैरपि वृथा ज्ञापयेन्मोक्षं पातकम्” ॥
 “धेन्वा नवमसूताया दम्भाहान्तर्भवः पयः ।
 आरण्याकाविकौटुचं तथैकमफजं त्यजेत्” ॥
 “विद्वन्मनुष्यं तेनार्थो मात्स्ययौवनवाङ्मके ।
 रत्नयौवाः मयवेन कलङ्कः स्यात् कुलिःश्वया ॥
 “निम्नाः धीरुश्चनारीश्वरतुः स्यात्तप्त चादिनाः ॥
 तिष्ठः सर्वैरपि स्याज्वाः प्रोक्तास्तुर्थापि केनचित्” ॥

In fact this work deals not only with religious instructions, but it may be called a moral as well as a practical code also, for it contains instructions and precepts useful to accomplish true manhood. The following verses will be sufficient to support our statement.

अथावस्थानयोग्यदेश क्रमः—

सङ्गच्छे दुर्गं सुखानि व्यवसायं कले चने ।
 अजातिं श्रीकं इत्ये च देशे प्रायः सदा वसेत् ॥ १८ ॥ ८
 गुणिनः सुवर्तं श्रीचं प्रतिष्ठां गुणधोरवन् ।
 अपूर्वज्ञानज्ञाभयं यत् तव वसेत् शुधीः ॥ २ ॥ ८
 सम्यग्दर्शस्य सीमादिं स्वर्गं स्वामिन्सदा ।
 शांतिमित्रविषयायमवबुध्य वसेत्ततः ॥ ३ ॥ ८
 बालराज्यं भवेद्यत्क्षेत्राज्यं यत्तथा भवेत् ।
 स्त्रीराज्यं भूखंराज्यं वा यत् स्यात् तत्र भो वसेत् ॥ १८ ॥ ८
 कवित्वहेतुः साहित्यं तर्को वक्तृत्वकारणम् ।
 बुद्धिहिंसिकरी नीतिक्रियादध्यस्यते युधेः ॥ १८ ॥ ८
 मन्त्रस्थानमनाकाशमिकहारपञ्चकटं ।
 निष्कादि च कुर्वीत दूरस्थे च यामिके ॥ २१ ॥ ८

मनस्याने बहुकमे कदाचिन्नीयते परः ।
 सगरोचे प्रतिभान्नुति-सम्पत्तिमिच्छे ॥ ७४ ॥ ८
 शूराधो भूमिर्मे स्याने गत्वा काननान्तरे ।
 संवेत्ते संमुखः सार्धं भर्तृभिः पञ्चभिस्त्रिभिः ॥ ७५ ॥ ८
 छद्यमे सत्यमि प्राज्ये न व्रजेतिच्छले ज्ञेयम् ।
 एकाकिना न गन्तव्यं कलाप्येकाकिनौ गृहे ॥
 नैवो परिपथे वापि विगते कस्यापि वेश्मनि ॥ ७६ ॥ ८
 रोगिण्डरिजात्यानां धेनु पूर्वसमा भुज्ज्वा ।
 गर्भिणीभारभुज्ज्वा दत्ता सामे व्रजेत् बुधः ॥
 शभीपदेशदातारो वयोवृद्धा बहुयुता ।
 कुमला धर्मशास्त्रेषु धर्मपात्रा सुहृद्भुजः ॥
 शीर्षेण वा तपोभिर्वा विद्यया वा धनेन वा ।
 अत्यल्पमकुक्षीनीऽपि कुलीनी भवति चक्षात् ॥
 ज्ञातकटं शीपेत्सु तदैकं कार्यमादरात् ।
 मानिनां मानदा न स्यात् दीयाया शरमेऽपि च ॥ ७७ ॥ ८
 नग्नानि ज्ञातयः प्रायः कलहादितरितरं ।
 मित्रिता एव वहेन्ते क्षमस्वित्पुत्राभसि ॥ ७८ ॥ ८
 अथरागो गुणभ्यासे दोषेषु रसिकोऽधिकः ।
 बहुहास्यारम्भो च सम्पदामात्यर्धं नष्टि ॥
 शुतो वाचिकविष्णोरो गीतकारी खरस्वरः ।
 गृहादसरतो धीनी महीधेयकरास्त्रयः ॥ ७९ ॥ ८

End.

भावात्यान् सुकृतैः स्वजनं सफलं कृत्वा कृताये चिरं
 धर्मध्यानविधौ विज्ञानमनसो + + + प्रोक्ष्यता ।
 पूर्वोक्त प्रतिभाविशेषवती ज्ञात्वा निजस्यायुधः
 कायात्यागसुपासने सुकृतिनः पूर्वोक्तया यत्तया ॥ ११ ॥ १२
 स श्रेष्ठपुरुषावधौ स सुभटो + + स्वहृतां
 स प्राज्ञः स कलानिधि स च सुनि स आतन्त्रे योगवित् ।
 स ज्ञानी स गुणव्रजस्य तिनकी जायानि यः साधति
 निर्मोहः ससुपार्यमव्ययपदं लोकोत्तरं प्राप्नोति ॥ १२ ॥ १२

Colophon.

श्रीश्रीजगद्गुरुविरचिते हृदयोक्तासि विवेकविज्ञाने परमपरमपदगति-
 प्राप्ति नाम हृदयोक्तासः समाप्तः ॥ ६ ॥

संक्षिप्तं पुस्तकं दंडा तादृशं लिखितं मया ।
 यदि शुद्धमयं वा मनो दोषो न दोषः ॥
 विरामजी ।

विररररररर—निवशोऽय विदेकविनायाभिधो धर्मज्ञाननोतिविपयकोपदेशपूर्णं श्रीनिन्दतन्मूरी,
 विरचितः स्वदेशीप्रामात्यकः ॥

N B—In conclusion we can not avoid remarking that although the codex has been written in Devanāgarī character entirely, in some places the Bengali vowel signs of *८ ९ ८ ९* are used, for instance दाने is written as दान, सोमय as सोमय, चीनरा as चीनरा, पावके as पावके etc

No. 163. सऊन (शकुन) चोपड़े । Sauna (Sakuna) Chopal Sub-
 stance, country made white paper, 14 x 6 inches Folia, 10 Lines, 3-17
 in a page Character, Nagara Date, 1 Appearance, very old, torn
 in parts Verse Generally correct Complete

A poem on Sakunas or omens of good and bad nature in Chopal
 verse, by Deva Vijaya

Beginning. ॥ श्री नमः ॥

सकल बुद्धिचापइ सरसती अमीमनी बाणो बरसती ।
 अज्ञाननिमिर आरति वारतो वसो २ भववतो भारती ॥ १
 भइ गुह्यधरण नमीनइ कहूँ सकल तया जे भेदजलइ ।
 सकल २ सब सुख कहइ सकल भाव जइ विरलउ गहर ॥ २
 सकल सबल विहूँ भेदे कळा नाम साहिबुर बाहिर रछा ।
 नाम साहि सकल जसार सामन्नि ज्योने कळ विचार ॥ ३
 प्रथम प्रयाणइ दिनवर निउत खोर वसन तेल मंदं ॥
 भेषुनकलइ खीनू मयपान नूचइ नरमोयइ आचोसान ॥ ४
 बली मोनन परिहरूँ एह कसू अउवाउठ दूधगुल तिलइ ।
 आमिय तल मधु नवि मुनियइ जोरे पयाणइ सुव बहियइ ॥ ५
 पथिक प्रयाणइ जालता बावा सऊन इया देवता ।
 पाहा बलीनइ पडखीयइ सासी साव काउरा धोयइ ॥ ६

N. B.—The work also contains short historical summaries of the tenets of six systems of Indian Philosophy, viz., the Jaina, Maimānsaka, Bauddha, Sāṃkhya, Śaiva and Nāstika. For the summaries see Bhandakar's Report, 1883-84 App. III.

मन्ति प्रीतिपदं मय्य जगतः सहकारकम् ।
 मुनिपुंलोकिलाकोर्षं वायवस्यानकं स्थितिः ॥ १ ॥
 अहं मतं पुरीं वमं नूनं श्रीरासिलप्रभुः
 अमृतादृशः परेर्वादी वीरेख्येयमुपेः कभु ॥ २ ॥ ५
 तुष्यः श्रीजीवदेवक प्रभोरद्वन्द्वकिलयः ।
 वन्द्यजगन्मिरःदीर्घां यमोपनि कदाचन ॥ ३ ॥
 अस्ति मन्त्ररथोपाने सङ्गातमस्तिविस्तरः ।
 मुरो श्रीजीवदत्ताख्य स्यातः सूर्येषु मुरिषु ॥ ४ ॥
 बाह्यानामय पाथोधी सन्वर्द्धनविधी विधुः ।
 श्रीदानुदय सिद्धोर्जाति श्रीजाबालपुराधिपः ॥ ५ ॥
 तस्य विद्वांससदनं लोकरत्ना विचक्षणः ।
 देवपाथी सङ्गामात्यः प्रजानन्दमयन्दनः ॥ ६ ॥
 आचारः सर्वधर्मोमानवधिर्दानपाथीनां ।
 अस्यानं सर्वपुण्यानामाकरः सर्वसम्पदान् ॥ ७ ॥
 प्रतिप्रज्ञात्मजस्य वायव्याख्यसम्भवः ।
 धनपाटयविधोमान् विवेकीज्ञाविमानसः ॥ ८ ॥
 तन्मनस्तोपपीवाय श्रीजीवदत्तसूर्योभिः ।
 अनिवेकविलासास्त्री यथोद्यं निगमि नयः ॥ ९ ॥
 देवश्रीधरयो मुजङ्गमगुर्व्योवसुयादिप्रभोः
 श्रीमदिशादिः स्फुरत्पर + सहार च्छद्धारिणः ।
 + + + विशेषमेव कुरुते तावदिरं नन्दनाद-
 यथोद्य भक्षणं प्रयादरपरेरभ्यस्तमानी मधेः ॥ १० ॥

इति श्रीविवेकविलासययः समाप्तः ॥ ६ ॥ ६ ॥ श्री ॥ यन्याय ॥ + +
+ + प्रमाणे प्रियं ॥ ६ ॥ ६ ॥ यमं भवतु लेखकपाठकयोश्च ॥ ॥ समम्
१६४८ वर्षे भाद्रपदमासे कृष्णपक्षे गङ्गा तिथौ सोमदिने लिखितोऽयं
ययः ॥ ॥ श्री + + नागपुरीवतपागच्छादिराय भ० ॥ श्रीश्रीश्चन्द्रकोर्णि
मूरी आचार्यः श्रीश्रीश्चमरकोर्णिबिजयराजो ॥ पं श्रीश्रीश्चरानकोर्णिः
तदस्थिलिखितं मुनिरामकोर्णिः श्रीश्रीहृत्पुरमथो ॥ अकम्बर राज्ये ॥

साङ्गम, सुकुम्ह दहा ताटमं लिखितं मया ।

यदि युद्धमयं वा मम दीवी न दोषः ॥

दिरामयी ।

विवरणम्—निम्नोक्तं विवेकविद्यासाहिबो धर्मज्ञानतीतिविषयकोपदेशपूर्वः श्रीगिनदत्तमूर्तिः, विरचितः सद्देशोद्देशात्मकः ॥

N. B.—In conclusion we can not avoid remarking that although the codex has been written in Devanāgarī character entirely, in some places the Bengali vowel signs of *८ ९ ८ ९* are used, for instance दाने is written as दान, गोमय as गोमय, चौराहा as चौराहा, पावकैः as पावकैः etc.

No. 163. सउन (शकुन) चोपदे । Sauna (Śakuna) Cōpaī. Substance, country-made white paper, 14 × 6 inches. Folia, 10. Lines, 3-17 in a page. Character, Nāgarā. Date, 1 Appearance, very old, torn in parts. Verse. Generally correct. Complete.

A poem on Śakunas or omens of good and bad nature in Cōpaī verse, by Deva Vijaya.

Beginning. ॥ श्री गन् ॥

सकल दुष्टिभाषर सरसती श्रीगन्भी बाणी भरसती ।
 अज्ञानतिमिर आरति वारती नमी १ भववती भारती ॥ १
 सद् गुरुवरण नमीनर कहुं सकल तपा जो भेदजलहुं ।
 सकल १ सब सुख कहइ सकल माव जइ विरलउ नइइ ॥ २
 सकल सबल विहुं भेदे कछा नाम साहिउर बाहिर रछा ।
 नाम साहि सकल जसाग सामझि ज्योने कछुं विचार ॥ ३
 प्रथम प्रयाथइ दिनवर जियउ पीर नमन तेल रुदं ॥
 मैथुनकलहुं रीवुं मद्यपान जूषइ नरनोयइ आशोचन ॥ ४
 बली भोजन परिहरवुं एह कभू अउ पाटउ दूधगुल तेलहुं ।
 आमिय तेल मधु नवि भुजियइ लोरे पयाथइ सुख वंक्षियइ ॥ ५
 पथिक प्रादाचानइ आलता भावा सकल हुया द्वेषता ।
 पाछा नमीनर पडवीयइ सासी सास काठरा पीयइ ॥ ६

एतस्मी वार विमलनकरी चालतु दूरपुष्टिया मूधरी ।
 अथ सकल वली जल लहर सासीसांससील्लारहर ॥ ७
 प्रायायाम पड़यो एतला एखठ प्रायास कर नर भला ।
 तीजोवार सकल नवि छोड तेव दिशसिन दिवानर कोरु ॥ ८
 ए सुभ सकल प्रायण सकल साय खीभ लय पामो परी ।
 आठर सकल मचास उजाय पूज्या विष वली पुत्र प्रधान ॥ ९
 वेदधनि वनि बीषानाद राजरिषि सपमेरिनिनाद ।
 ऊरु बिंदासन ऊंगरसार उदरभय लीगिषि लहर कार ॥ १०
 सुवद घेन भंगल मखर बाल खेतपुकसी आणद माल ।
 दधि दूसा मय सांसल मिलद अलिष विधम सवि दूरद टकर ॥ ११
 देव बिजद कर लोही कहर सकल भयता सविमुप लहर ।
 ले दिजद नर परम आणद भयता गुहता सदा आणद ॥ १२

End.

Colophon.

इति सकल ओपई सपूर्ण वेवातठ मध्ये । वाचनाचार्य श्रीमद्विज्ञेय पं ।
 श्रीरत्न ॥ श्रीः कः श्रीः कः श्रीः कः श्रीः ॥ ए पुस्तकार्य प्रहृमर्षद मोल-
 लोदीके बीकानर मध्ये कोष्ठ उजर करण पावे जहि ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् सुभाषमगुरुनविषयिणी देवविज्ञाविरचिता भाषाचतुष्टयः सन्ति ॥

N. B.—In this codex also the Bengali signs of vowels ϵ ϵ and ϵ are used in some places.

No. 164. शनैश्वरवन्दनं । Śanaīścaravandanam. Substance, country-made white paper, 12 x 6 inches. Folia, 1. Lines, 8-16 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A prayer to God Śanaīścara, the planet Saturn in Bhāṣā verse, by Sukhasāgara.

Beginning. ॥ १० ॥

श्रीं अहिगर असुर सुरापति अमर करे सेव आगनि लोई कर ।
 बर विष साधतिके मागे वर सदा पूजिये तिके सनीस नर ॥ १
 स सुहायो ज्ञाने सदा रविमुतवावरराय ।

त्या घटि भान वीषांतये कर्देनऊ नति काय ॥ २ ॥

राजा परजा रंग मूं सकी करे जमुसेद ।

समरीजे सुधते सदा दिन प्रति यावरदेव ॥ ३ ॥

यावर देजे धन मुखिर पासे तणरी पीड ।

कहिती बिषभांजे करण जगत लणारी भीड ॥ ४ ॥

भगति कीयां भाव ठटले मुखिर हुवे संपनि ।

तिण भभाती आगले विवुष करे विनति ॥ ५ ॥

End.

लीलमास विद्वत्ताय वरे वरे संसार बदोता

लील भाव अरिलाप जेण विष घायें लीता

लीलमास सुरलोका विषन छल समने व्यापे

लीलमास रिपिराज आप आये तिहा पापे

आगलेउ लवी नति हसी करे सम्ह जीहिकर

सेवका सामि घार सदा तुं सुप्रसन्न मनोद्वर ॥ १० ॥

Colophon. श्रीगणेशदेवताच्छन्द. सत्यवर्मणात् । शीरगुः । शी. ।

विषरणम्—श्रीगणेशदेवताच्छन्दाविषयको भाषापद्यनिबन्धोऽयम् ॥

No. 165. शालिभद्रमहासुनिचरितम् । Śālibhadramahāsamū-
caritam. Substance, country-made white Kāśmīrī paper, 12×6 inches.
Folia, 14 Lines, 9-15 in a page Character, Nāgara. Date, Samvat
1607.* Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A poem by Jina Sīṅha Sūri on the adventures of Śālibhadra, son
of a merchant in Rājagriha, who after giving up all worldly pleasures
became a Jaina ascetic.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीजिनाय नमः ॥

॥ दृष्टा ॥

सासण नायक समरीवर बहमान जिनवंद ।

शलिग्रविषय दूरद रर आपर परमाणद ॥

* This is the date of copying, but if it be taken to be correct then
there is an inconsistency with the date of original composition, which
is सोमहस्यभट्टकृति खर आपर यदि कहि दिवसजी

मद की जिनवर सारिया पुनि सौर्य भयो विनेय ।
 परयो नइते गाइ यम श्रीकमोति संवेधि ॥ १
 दामशोभनपभावना सिवपुर मारग आरि ।
 सरया छइ तउ पवि ईडा दाम तथैत अधिकार ॥ २
 सालिभद्रद्वय सपदा पौमद दाम मसाइ ।
 तामु चरित वधापना पातक दूरि पलाइ ॥ ४
 तासु प्रसंगइ जसइ धनोभोवणि नात ।
 सावधान दइ साभल उमत करिज्यो व्याघात ॥ ५

टाल पहिचो । अउरुंगो ।

मगधईस श्रेष्ठि मूपाता पौमद ग्याइ करइ
 अउसाय भाव मंद सूधा सरदइइ ।
 जिववर आव अवडित बइइ ॥ १
 मिठव बल करती पैलवा मालती रांघी पैलना ।
 कीई न ओपर जेहनीकार मलीसरइ अमय कुमार ॥ २
 छारि पाके नगरी बसइ राजगृही अलका नइइसर ।
 सुयोदासी बसइ सइ कीई तउपवि दामसाइइ छइ कीइ ।

End.

राम धन्यासी इवि अवसरि श्रेष्ठि परिवाराइ
 भद्रा फिरि खरि आवइ जो ।
 पड़िलाभी न सकी प्रतावर तिय भीटो पचतावर जो ॥ १
 सालिभद्र सप्रउ रिविराया तामु नमनिउ पाया जो ।
 भीत प्रजपलकरि कसि काया सूधा साधु कायाजो ॥ २
 नान्का मोटा दूषण टाली कमिसपइ दयाली जो ।
 अरम समथ जिनवर सभाली सुधउ अथसथ पाली जो ॥ ३
 चार वरस संयम आराधी आपस चारय साधी जो ।
 सुरगति करमनिकाचितवाधी सरसारसरिहोलाधी ॥ ४
 सरसारइ सुरभय विचालइ पिथन बिना धनिहाइइ जो ।
 पौतानउ बील्यउ संभालइ हरपित इइइ तिय कालइ जो ॥ ५
 सरनारवि रिखि हुंती ते च विखइ सुनिवर नभवलइइइ जो ।
 मोहा निदइइ वेत आदरिखइ अविचलसिकसुव वरिखइ जो ॥ ६
 परगवि दाम तया फलजापी साव अधिमनि आधीजी ।
 अटलक दाम समापउ गाधी ए श्रीजिनवरवाधी जो ॥ ७

साधुचरित कविनामन तरामर विष एभावधर हरर को ॥
 सीतल सव चरि इतरिसर नामूवदि छट्टि दिवस को ॥ ८
 जिनसिंह मूरि सीसमति सारर भविष्य नर सपगारर को ।
 श्रीजिनराजवचन अनुसारर चरित कल्ल सुविचारर को ॥ ९
 इत्यपरि साधु तर्था गुणगावर को भविष्य मन भावर को ।
 अखिय विघन तमू दूरिपुनावर मजराहित सुष पावर को ॥ १०
 ए संबंध भविक त्रि भविष्य एकमना संभलिसर को ।
 दृष सीदगते दूरर बमिषर मग वीहितफल लहिसर को ॥ ११

Colophon. इति श्रीशालिभद्रमहाशुनिचरितं सम्पूर्णं । टावर गुण श्रीम गादा ५१५ ।
 श्रीक ७१० संख्या । संवत् १६०७ वर्षे क्रांती सुदी २२ दिने । ऋषिराम
 को तत् सिय ऋषि शीरषी लिपिकता अनुपदिका ।

विवरणम्—श्रीशालिभद्रचरिताभिधः कथित् पद्यनिबन्धः ।

No. 166. शालिभद्रधवासम्बन्धचोपदे । *Śalibhādradhannāsamban-*
dhacopāḍī. Substance, country-made white paper, 13 × 6 inches. Folia, 35.
 Lines, 8-10 in a page Character, Nāgara. Date, Samvat 1801? Ap-
 pearance, very old. Verse. Generally correct. Complete.

Another copy of the abovementioned work.

Colophon. इति शालिभद्रधवासंबंध चोपद समाप्ता । लिखत ऋष उतमवद सादतो
 मितवामे संवत् १८० (१) धका वर्षे श्री०

विवरणनूतपूर्वम् ।

No. 167. शीतरासः । *Śītarāsaḥ* Substance, country-made white
 paper, 12 × 5 inches. Folia, 10. Lines, 6-11 in a page Character,
 Nāgara. Date, ? Appearance, nearly old. Verse. Generally
 correct. Complete.

A poem on Śīla (morals) under the name of Śīlarāsa, by Śrī-vijayadeva Sūri.

Beginning. ॥ १० ॥ श्रीसर्वज्ञाय नमः ॥

पहिलउं प्रथामकर जिन राय लमाउं ओ मीदमनचहव पाय ।
 सुगवराची वस्त्री सामन्तिमुलउजो अवर बाण ग्यो ठाय ।
 रास भवि सुरसोयामचउ भाइजे सुखो मोल होय दिय आय ।
 कोविला जिन किलरव करइ मास वसंत चंक पसाय कि
 मोल अर्धठित सेव ज्यो ॥ १
 भाइ धर्म अइइ जो अनैक प्रकार सोल समान लेकी नही
 इवइ मूत्र पुराय कुराय विचार मोलनइ सुदुकीइ वर्षचरइ
 सोलपुं मांड ज्यो प्रीति अवर पररमचो जननीमचउ
 भाइ कांवि मोटी मत् करहो चंधकार
 कालिहो परभवि पदचरुं नइरी दुखदिसइ तिहा कामबीकार ॥
 चाकिहि अन्धन लमासइ तुम्हे संकलउ लेज्यो जो
 समकित सार मोल संघाति हिजीव मिलइ
 भाइ रवजडित लांके सोवन हार तोसिच गार सोडासचउ
 भाइ सोल समउ नही कीइ आधार कि सो ॥ २ ॥

End.

श्रीपूज्यपात्रचंदतथे सुवसाय श्रीसुखरीने जे निरमल भावि नवर श्रीबीहरि
 जागउ नेमनस तुम्ही बिकर जोडि योगतो एइरी मोलवुं सामो एक धौष
 अह मनधोस बिहोडि सोल संघाति प्रीतहीइवे उररधिन ह्योस सु
 कीर बलीय अनेरा संघायो अरम अथा बिना जे कदल होय धोफल हो
 सुभवाति कासाय । जिनलिज भावउ तमचही खानो दूरतनइ दुष
 सजहरइ दूरि वेनि मनोरथ माहसो पुर आचंद सुसंयम आपज्यो
 विनविणम श्रीविजयदेव सुर कि सो ॥ ३ ॥

Colophon.

इति श्रीहरासः सङ्ग्रहः ॥ श्रीरघुः ॥ शुभ भवतुः ॥ श्रीः । साहा भीमजी
 निधित ॥ ॥ श्री ॥ ॥ कः ॥ ॥ [] ॥ ॥ कः , ॥ श्रीः ॥ कः ॥ श्रीः ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

विवरणम्—श्रीहरासनामा पद्यनिबन्धः ॥

No. 168. शीलोपदेगमाला । *Silopadesamālā*. Substance, country-made colourless paper, 10 × 4½ inches. Folia, 6. Lines, 9-12 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old Verse. Generally correct. Complete.

A little poem instructing Śīla (morals) entitled *Silopadesamālā*, by Jayaballabhācārya, pupil of Jayasimha Munīśvara.

Beginning. ॥ १० ॥ श्रीसर्वज्ञाय ।

आदानं भयार्तिं नमि कुमारं निमित्तजयमारं ।
 सीलोव एसमानं बुद्धमिविवेक करिमानम् ॥ १
 निमित्तियसयनहीनं दुद्धवन्नोभूत उरकण्ठकीर्णं ।
 कप सिव सुदृशंसीनं पालङ्ग निर्व्वं विमलमीलम् ॥ २
 लङ्गीजिसे पयारीमादयमरीगया गुणसमिद्धी ।
 सयनममौद्धियमिद्धी सीलाउ इह भवे विभवे ॥ ३
 ज्ञासील भग्नि सामग्नि समवे निष्पन्ना सप्त एसा ।
 इषरा महासईठ चरे चरे संति उराउ ॥ १०
 तह विहुताव संताई संगो निष्पं पि परिहरे यन्वी ।
 जिवं विसमोद दिवयगमी तुत्याइ' सप्ताइ' ॥ ११
 लइ विहुती विहुभंती एहविहू ससोउ होइ उवचाउ ।
 दीसनिहानव निठपी सन्वीपार्यं जपोजिण ॥ १२
 ता सखड़ा विचीकं मिउज्जमं तह करेइ भी भन्ना ।
 गह पावेइ सहुं विय संसारं तरिय सिव सुखम् ॥ १३
 इयसील भावतात भावती निचमेव अयाण ।
 धमो धरिज्जवं भं भन्ममहामुवणधिरयमम् ॥ १४
 इय जयसिद्ध सुखीसर विषेय लववज्जहायरिक वइय ।
 सीलोव एसमानं आराहिय लहइ बोद्धिलम् ॥ १५

Colophon. इति श्रीशीलोपदेगमानाप्रकरणं समाप्तम् ॥

विवरणम्—शीलोपदेगमालाविषयकः पद्यानिबन्धः श्रीजयवज्जभाचार्यविरचितः ॥

No. 169. शीलोपदेशमालावबोधसमूलः । Śilopadeśaśīlāvabodha-samūlah. Substance, country-made colourless paper, 10×4 inches. Folia, 87. Lines, 13 in a page. Character, Nāgara. -Date, Samvat 1714 Appearance, very old, worn out, torn and writing injured in most parts Prose and verse. Generally correct. Complete.

This codex contains the text of above described Śilopadeśamālā with a Bhāṣā commentary entitled Śilopadeśaśīlāvabodha, by Medha Sundara, pupil of Jinachandra. The only thing to be noticed here is that in this codex the name of the author of the original text is written as चयविपति* (१) instead of जयवद्वदाचरिय, written in the previous codex. We describe below the commentary only.

Beginning of the Commentary. ॥ १० ॥ श्रीं नमो चोत्तरायाः श्रीवामेयमस्य

श्री + + + + + तातिशयमानि ॥ १ ॥

श्रीजिनचन्द्रगुह्यमादेशानेमेह सुदरविनेय ।

शीलोपदेशमाला विहसति मिथमवीधाय ॥ २ ॥

धर इहदेशता नमस्करो शीलोपदेशमालाना वानावबोध भयो आदिगाथा कहइ । आवाहकस्यारी आजन्मचतुर्थव्रतधारी श्रीनेमिकुमार बाबोसन तीर्थकर नमस्करो शीलरूपउपदेश तेहनौमाला नउ वालावबोध मूर्ध जनना उपसार भयोइ कहिमुं । नेमिकुमार एनामन्दाभयो की गृहस्थावांसि तिन्हि सइ बरस घरिहरी । राज अनइ राजे भतो परिहरी कुमारपणइ चारिगवीधउ वनी के हवउइइ ॥ जय कहिय विभुवनते माहीशीलरूप धरवानउ एकसार प्रधान छइ । अपवांवाउ अनइ अतरंग मदरी भीषिवइ करी सार प्रधान छइ विवेक करिसालं विवेक रूपौउकारी इहो जिन इक्षिमाला आशय ॥ निम विवेक शीलवत पुरुष नइ आशय ॥ १ ॥

End.

इणइ पूर्वोक्त प्रकारइ जयसिंहसूरि तेहनउ विनीतशिष्य जयकीर्ति सुनि दिणइ ए शीलोपदेशमाला प्रकरण रूप मूलहूत कोषउ । सउए प्रकरणोक्त भविकलीको सुद्धे इणइ प्रकारइ शीलमाला ए सिद्धांतोक्त गाथासुन प्रकरण भयतां भइ शील पालता भावना भावउ जिसवीधि वीजनउ फल सउउ परंपराइ फल याधि योमउ ॥ ११३ ॥

* At the end of the commentary it is explained as जयकीर्ति.

शिवः श्रियोदपदनश्चरुप
 शानात्मदर्शो परिभाष्य यत्रे ।
 चाग्रेयवान् सन्मयमानसाय
 स मेमिनायः शिवतातिरुप्त ॥ १
 भावा चनेके प्रतिविम्बमस्य
 शाने विवाधं दधिरे निवाध ।
 यथा निज सन्नययायतस्य
 स्यका रिपुत्वं स शिवाय पाशं ॥ ४
 यस्मिन् जने गर्भवतेऽपि पिमोः
 श्रीःसर्वतोऽजायत वर्धमाना ।
 सिद्धार्थंरुद्ररसप्रभुर्मा
 सिद्धार्थंस्वार्थं स विभुर्विदधान् ॥ ५
 जयस्य ते श्रीगुरुवः कथावतां
 कङ्कोऽपि येषां करसङ्गमात्ररः ।
 रजेषु चन्द्रपञ्चवत् पुरि स्थितं
 समद्रुते भाभीतदीपदुर्द्विधा ॥ ६
 अक्रे पुरा यद् जयसिंहसूरिः
 शिष्येण शास्त्र जयकौशिनाम् ।
 तस्मादमात्र विद्यिताम्बि (१) उति
 सुखावबोधो स्वपरापकौशि ॥ ७

इह हि प्रकरप्रकारः प्रगुणितत्वलोपदेशसुधासारं पुण्यवद्भूतपद्मवीणासद्वारम्भे
 श्रीशिलोपदेशमालाख्य प्रकरप्रकारम्भे सारितरविचारप्रवक्तुचतुरधेतयमत्कृतये
 प्राप्यावत् प्रवक्तये विप्रविनायकोपममाय च समुचितेष्टदेवता नमस्कारपूर्वक-
 मभिधेयप्रयोजनसम्बन्धवन्तुरा प्रवसगाथासाह ।

व्याख्या । चावालप्रचारिक जगत् स्वरं आविश्यतीत्येवम् नत्वा प्रथम्य विवेककरिभालो शिलोप-
 देशमालाजटं वक्ष्यामीति समुदयार्थः ।

Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old and torn in parts. Prose and verse Generally correct. Complete.

Although a work of the same name has been described in No 89, but that being incomplete the beginning was not quoted. So we quote below the beginning portion only.

॥ ६० ॥ अथ यावका अतोचार लिख्यते ॥ इच्छकार भगवन् पद्माङ्ग कति
पाथी अतोचार आलोउ ॥ इच्छं। नाथंमि दंमथंमि। चरथमि। तवमि
तद्वय विरिथंमि। आयरथ आयरं। इयए सो पवहा मथिउ ॥ १ ॥
ज्ञानाचार। दर्शनाचार। चारिमाचार। तपाचार। वीर्याचार। एवं पांच
विधि आचार माहि जिंको अतोचार। पचि दिवसमाहि सूत्र बादर इवै ते
सबही ॥ मन। वचन। कायाद करी मिच्छामि दुष्करं ॥ २ ॥ तत्र ज्ञाना-
चार ॥ पाउ अतोचार। कान्ते विद्यए। ब्रह्ममाथे। उबहाथे। तद्वर निउ-
बथे। वंजथ अत्यन्त मृतमरे अट्टविही आपमायापी ॥ ३ ॥ ज्ञातज्ञात वेलाह
पट्टिउ गुचिउ नही। अकान्ते पट्टिउ विनवहीत। बहुमानहीत। उपमान-
हीत। अनेया कहें पट्टिउ। अनेरी गुरु कहिउ। देववांदथ वांदथे पट्टि-
कामने। सग्राप पट्टतां गुचतां कुड़ी अचर काते मावै सूव अरयें। आगने
उरी मथी। ज्ञानद्रव्यविद्यास विद्यासतउ उवैपिउ। सार समारणकौपी।
ज्ञानीपारेथ पांटी। पीपी। तुवसी। कवली। नवकारवासी। कामनिपा-
तसी आसातना इरं। पट्टतां। गुचतां। अग्रीति। ईय। मच्छर। अंतपय
कौ धुं। ज्ञानाचार विषे। अतिरोपगजालो। शुके अवरमांज्यो। ग्यानवत पर-
इय कथां। अनेरोजिको अतोचार। पच दिवसमाहि सूत्र बादर नाथतो
अजायतां इ'उ इरै ते सविन्। मन। वरथ। कायाद करामिच्छामि
दुष्करं ॥

The readings of this one slightly differ from those of the previously described one.

No. 171. श्रीपालविनती । Śrīpālavinatī. Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches. Folia, 1. Lines, 10-11 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A little poem on Śrīpālas' prayer to Jina, under the name of Śrīpālavinatī, complete in 10 verses, by Kumudacanda Svāmin. We quote below the whole work.

॥ १० ॥ प्रभु पादपायी कङ्क मेवधारी द्विवै साभलो बाधि जिनराज नारी ।
 सुने मोहवैरी पराभव कर इहइ चिहुगतिपणादुपनवीसरइ छः ॥ १ ॥
 हुं तो लक्षचोरासि यीनि माहि भयो जगन्मरकटै प्रवाहि ।
 पुरा मै कथा कर्मजे घमेलीहि कहुं ते सहुं साभलो स्वामि माहि ॥ २ ॥
 हुं तो मोहनपट घयो कपटकौधा घणुं भोलवीपरमया द्रव्यलीधा ।
 बलीविंडपीथो करीजौबहिंसा करी पारकी कोचनी निजप्रसंदा ॥ ३ ॥
 मै भो बोलौया पारका भर्मसोसा नही भासिया आपण पापदोसा ।
 सदा संग कौधो परिनारकेरी नही पालौयो धर्म जिनराज तेरो ॥ ४ ॥
 परपर तथै पास आसबिलूथो नहीं साभलो जिन उपदेससूथो ।
 हुं तो पुत्र परिवारनै मोहमातो नहीं जाणि यो जिनवर कालगती ॥ ५ ॥
 यहा रंभीनो पापकर विंभलायो मीते मूरपै नर भवधेगका हाथी ।
 गयो काल संसार आलस भमतां सद्या तेहथी दुरगति दुख चर्यता ॥ ६ ॥
 घथै कट जिनराज तूं देव पाथी इहइ सर्वसंसारनो दुववाथी ।
 जारइ श्रीजिनराजनो रूप दीठु जाचै लोचनइहं बहु चमीय बूहुं ॥ ७ ॥
 आनीकामधेतु धरे माहि आनी । भरीरवि चिंतामखिनु मघाली ।
 जावइ घरतथै आसबिइ कलठच फल्यो आलवा बहिन दानदच ॥ ८ ॥
 गथीरोग सताप ते सर्व माठी जराजगन्ने भरवनीवाचनाडो ।
 इहइ सरण आथ्या सथी लाजकीजै कथाजे अपराध ते सहुवमीजे ॥ ९ ॥
 घणू वीणबूकु जगनाथ देवा मोने आपज्यौ भविर स्वामिसिवा ।
 ए वीणतीजि भावसुभवेसै कुमुदचंद स्वामी सिव सुषदेसै ॥ १० ॥

Colophon. इति श्रीपाल विनती सम्पूर्णा ॥ पुस्तक

विवरणम्—श्रीपालविनतिनामको पद्यानिबन्धः ॥

Character, Nāgara. Date, 1742 Samvat.* Appearance, very old. Verse. Generally correct. Complete.

A poem in the adventures of the king Śrīpāla, entitled Śrīpāla-rāsa, by Jinaharṣa, pupil of Gaṇi Śāntiharṣa. The story related in it resembles in most part with that of Śrīpāla Narendrakathā described in No. 61.

Beginning. ॥ दातृनिधनी ॥

चतुरसि ब्रह्मं जिनराय । काम पसायदं नवनिधि दाय ।
 सुय देवा धरि रित्य मकारि । कश्चि नवपदमत्त अधिकार ॥ १
 संत जंन छह अब अनैक । पिबि नवकार समत्त नही एक ।
 सिद्धचक्र नवपद सुपसायदं । सुपसायदा श्रीपाल नररायदं ॥ २
 आदिख तपनवपद सजीम । गच्छित सुरारय दत्त गीरीम ।
 दास चरित कङ्कहित आचो सुखिणी नरगाटी सुमवाचो ॥ ३
 दक्षक भरतद मातृवदेत्त । कञ्जेचो सुरपुरी निवेत्त ।
 प्रजापाल इक्षिणाम नरैत्त । दीद पट्टाचो रूपद अपहर ॥ ४
 सोहानसुंदरी नर रूप सुंदरी । जीवच दर कजागुल सुंदरी ।
 ब्रह्म मिथ्यात धरम सुराती बीजी जैन धरम सुमाती ॥ ५
 सुत्तकि तत्त्वत्त नही कोइ विपाद पिपि निजमतमत्त करइ विपाद ।
 दे राचो नर पुत्री दीय । जाये लपमो सुरसति दीय ॥ ६

End.

सा नायक दीवच करइ दायद बान कवट आधि ।
 सिध चक्र आराधइ विषद सुवद सुगुद सुधि बाधि ॥ ६० या
 सुय नाय राचो धरमपाचो सुद समकितधारि ।
 सुरगतद पडुता छह लखा पाला सुर सुय सार ॥ ६० या
 नर एकमव सुर एक मव । इम पाठ मवनइ अंत ।
 सिवपुरी अविचल पामिछइ लडिछइ सुय अनंत ॥ ६१ या
 श्रीपाल चलि निहालिइ सिधचक्र नवपदधारि ।
 भार्ययद दत्त सुय पार्ययद लगमांश सविचार ॥ ६२ या
 श्रीगणेशदेवतपति ब्रह्म जिनचंद्र सूरि सूरौत्त ।
 नखि मानिहर्ष वाचकतत्त्वत्त कहइ जिन इव सुसौत्त ॥ ७१ या

* This is the date of original composition of the work. See the end of the story in the original text.

सुतरह ब्यालीसह सप्तहं यदि धेन निरगोचाय

पराय पाठय मो रण्यज सुचर्मा सदा कल्याण ॥ ७१

Colophon. इति श्रीदानन्दपरामः ॥

विवरणम्—श्रीपालद्वयचरितविषयक श्रीपालनृपरासामिवः कथित् पद्यनिबन्धः ॥

No. 173. श्रीचन्द्रराजचोपदे । Śrīcandrarājapadī. Substance, country-made colourless paper, 14 × 5 inches. Folia, 78. Lines, 15-18 in a page. Character, Nāgara. Date, Śaṃvat 1759.* Appearance, very old, with different hand writings. Verso Generally correct. Complete

A Caupai poem on the adventures of Śrīcandra, the king of Abhā in the Vidarbha, by Vidyāruci Kavi.

Beginning. 'श्रीचिन्तामणि पार्श्वनाथाय नमः' ॥

श्रीजिननाथस्य सरोरः । श्वभदेव चरिहंतः ।
 बन्धितसुरस्य सुदतकः । भयभयन लगवतः ॥ १
 मित्रमुखदाइ कसे धीरः । शानिनाथ जिनचदः ।
 काट्ठरईजनभीसनी । मनोवे धेन जिनचदः ॥ २
 पुरसादीनो परमहः । श्रीवरकाचोपासः ।
 नामजयंती जहनी । सकल फल इय विचासः ॥ ३
 श्रीमंथेसर मागजी । मोटी महिमा तासः ।
 चिन्तामणि चिन्ताहरैः । आपर खोलविलासः ॥ ४
 यईमान जिनईदीहः । बन्धित फलदातारः ।
 लस पदपकज नितनमै इंद्र चद्रसु विचारः ॥ ५
 तास खोलवज्जलम्विनिधिः । गुणहर मोयम धामः ।
 सीन्या सुकतवसादिषी । नृप सिद्धनुषभिरामः ॥ ६
 सरसलि पातपसावली । बावह बुद्धि यकामः ।
 कवित करि भविजन भला । नवरस बचन विद्यायः ॥ ७

* This is the date of copying, the date of original composition is संवत् सुतरसतोत्तरी कार्तिकमासः ।

जिह्वमधरमुत देवतः । सद्गुरुचरणपसारः ।
 रास रंजु नृपवंदनी । साधना मुषयाय ॥ ८
 सोमर सङ्को कङ्कः । सोलदीनाम्नी सोलः ।
 मोक्षरत जगजे वृहः । नी पामे शोबनोल ॥ ९
 मोक्ष प्रदाते चंदमृषः । जगपाप्मी जगकारः ।
 रस जानीने भविकजनः । पामो शोभगुदार ॥ १०
 कवच चंदते किङ्का चवी । प्रगट तामधरवधः ।
 साधन ज्यो सकलः । सरस एव सर्वध ॥ १०

शालापीपानी ॥

सकलदीपमहिं सिन्धुशारा सावजीवक जेहनी बिहारः ।
 अंतुपचिः सजसन्धोः । अंतुदीपनां सगुण निम्नी ॥ १
 शीहना + पुरजोचनमकली । खचोदधि संस पापलि बली ।
 रंगासिंधुमदी जुगुहः । उदधिसंगि मवि खीहोह ॥ २
 तैसाहि गिर खीहयतयो । मीदमहीधर महिमा चवी ।
 जोपच साव देवका जासः । मानचटो जिनमन उजास ॥ ३
 भरतसेक तस सोमर मन्त्री । कनपदमुपित वहुगुणनिधी ।
 आठ दीसदाप चकोसः । धर्मभानवचैनु जगीस ॥ ४
 मन्त्राष्ट्र मीहिं जानोहः । प्रगट पुरवदि सिन्धुपीहः ।
 दीसविदर्भतिहा विष्णुतः । दीसै जसमीटा चवदात ॥ ५
 तिहा किचनगरी आपापुरो । जावे चमरापुर चवतरो ।
 वसुधार्मडक मीटी मानः । श्रीभासगुह अति अभिराम ॥ ६

In the course of description of Ābhā city, the style of Vāna-bhaṭṭa is also adopted in the following lines :—

बोहरा बिच मवि दीसे दंडः । सकैबिना न विवादवितंडः ।
 नेहवेह नही दीपक बिना । सुहसजन भीते रकमना ॥ २५
 चडिविच नही दीजीभी कीहः । हाट बिना किङ्का भान न हीहः ।
 खड्ग बिना को नही हटमुठि । खड्ग बिना को न विद्ये मुठि ॥ २६
 हयद बिना को नही अकठोर । चतुर बिना को नही पितवीर ।
 चिह्न बिना नही वधनजिहा । यट्ट बिना कर चातनजहा ॥ २७

The description of the King thus commences—

दृष्टा ।

राजा चंद महामुखी । पाले रंगे राज ।
 बालसपथे दुहिनियुक्त । करे धर्मकाज ॥ १
 राणी सुंदर सातसे । दपेरमना समान ।
 त्यासुं विलसत सुख सदा । अहमिसिद्ध' हसमान ॥ २
 प्रीत रीत प्रगट पथें । राणीनें राजाग ।
 पाले प्रेमवशकरी । दिन २ अदतदवान ॥ ३
 पालत खील खली परें । बालपयावीसार ।
 लोक प्रसहे अतिघृणु । धनद प हरनारि ॥ ४
 वीरमतीनाने अहे वसुधाधीम विमात ।
 विद्यासिद्धि विवेकयो जगमाहे विख्यात ॥ ५
 मंत्रतन मूलीतया जाणें विविधप्रकार ।
 कामण मीहण मनहली विधपूर्वक विचार ॥ ६
 चंदनरेस बालवद अतुर पथें तसचिच ।
 राणीपणि सासूतकी चाचरहे सिरनिन ॥ ७

The following is a full description of Candra Rāja's ascetic life:—

महामुखी राणी तन्मूली अतुर नरेसचंद ।
 राय धरंधर सापो रोजो गुणशेखर सुवर्चद ॥ १ न
 पुत्रराजपदवीवर्योजी प्रेमसासुतमविवेक ।
 छेहेंच कुणति दोषभाजो राख' सडीटेक ॥ २ न
 छठा वंछतयो मलाजो छगणा श्रीममा डाल ।
 विद्यासिद्धि कवि शील धीजी लहाह' सुख मुदिसाल ॥ ३ न

दृष्टा

गुणशेखर राजा करह' दीव्या मद्योत्सव सार ।
 सकल नगर सिध मारायो वरला जय अयकार ॥ ४
 छटुव सहुने वृत्तेकरी भारिख खळ' नृपचद ।
 हपा करी सहचर' दोहजी संयमभार जिणंद ॥ ५

टाल १० भा

कीस बाळा पुरनयर कीहे एद्दयो ।
 अतर नरवर चंदबंदी कीजहु'निरमल कायरे ।
 लसनाम जपतां घाय नासह' अकिण अदीलति घायरे ॥ १

अविनाय संयम पावइ टावइ विनिर मित्यातरे ।
 गुणावली प्रेम लावइ कुमती मंतो विख्यातरे ॥ २ ॥
 शिवकुमार सुजन सुंदर शिवमाला सुवकाररे ।
 पपांच हटो चंद मूपति लिइ संयम साररे ॥ ३ ॥
 चोमल पुराई वात पुहती चंदचारित लाधरे ।
 सुखि मुख वदना पायो राजमुतने दीधरे ॥ ४ ॥
 राय राखी नाईदोषाखी जो बलि मंतो सरे ।
 सुगद पासई मन उषामई धरई अधिक जगोमरे ॥ ५ ॥
 साहजो परि चंद सुनोवर करइ उष विहाररे ।
 पूजपावनो करइ पृथगी लाई सुध आहाररे ॥ ६ ॥
 यठकाय पावइ दोष टालइ बहुरागबहवाररे ।
 बाबोस परिसइ सुइई समुप मेइ गिरि परि धोररे ॥ ७ ॥
 सहर भेद संयम आराधई साधइ सुगतिनी पंचरे ।
 सुमति सुमता गुपति गुपता निरागो निधधरे ॥ ८ ॥
 मयई सबसिद्धांत बिधिसूं पालि देवाचाररे ।
 नदमोहन महरमयी नहो खोम लिगाररे ॥ ९ ॥
 लोच न करैं धरे उपमम तपे तप बहुनेहरे ॥ १० ॥
 सुप वदइ असतबाखी मुनिवर सुजन सुरतर कंदरे ।
 देसता दीइ अति अनीपना हूकवइ भविजन हदरे ॥ ११ ॥
 इम कर्मनी वयकरी पायो कैवलना न उदाररे ।
 देवदुंदहीमयण बाजी ययो जय १ काररे ॥ १२ ॥
 घषादिन निज आशुपाली टाली कलिमलपंकरे ।
 मलिवणा इकभासकेरी करइ मुनि निफलं करे ॥ १३ ॥
 गुरु ध्यान समाधि जगई च वदमें गुण ठाधरे ।
 चटी पाया परम पदसुय प्रवट पुन्य प्रसाधरे ॥ १४ ॥
 गुणावली प्रेमनालच्छी बलि सुमति प्रघानरे ।
 लहै शिवसुपकारी अथसथ अथल सुध निधानरे ॥ १५ ॥

दूहा

शिवमाधो शिवमालिका राय वनीर,
 दैमानिक सुरपदलहै धर्मलखे बखवीर ॥ १ ॥

અવિચલ શિવસુખ પામશે એકકરી અતવર ।
 સોલતણદં ફલણ સહી સુખ યોસદુ નરનારિ ॥ ૧
 શ્રીસુનિ સુરત જિન તથો સોય ચંદ અપરાજ ।
 આરિય પાલિ નિરમની સદ્ગોમગતિનો રાજ ॥ ૨

Just before the end, an extensive list of Gurus of the sect to which the author belonged, has been given thus—

યુગપ્રધાન શ્રીફોરજિજય ગુરુ સોદ્ધમમ અવતાર ।
 પાતિ સાદુ અલ્લર પ્રતિષ્ઠીત જિણ સાસુ સિંચગારે ॥ ૧૬૦
 તામ પટોધર મુરિમરે સુરપદપદ એક પરમગુરુગુણિધિ
 ગદ્દાધીસરે ॥ ૧૬૧
 પદપ્રમાલક ગદ્દા ધુરંધર શ્રીવિજયગણધારે ।
 માન કરંતો ભવનિધિ ભદ્રોદં સવસરસમ કારે ॥ ૧૬૨
 તામ પટોર સંહિત સુદ્ધકર ગદ્દા અવિચલ આનરે ।
 શ્રીવિજયમ કુરિ પુરંદર સંદર ગુણમયિણી ચીરે ॥ ૧૬૩
 ગીયન સોવન અંત સમવદ્ધ વિદ્યાદં વચર કુમારે ।
 શ્રીનેશુભિભદ્ર સમવદ્ધ કદોદ તપશ્ચ અવધારે ॥ ૧૬૪
 તમ ગદ્દા પંડિત ગદ્દા વચરાગી સંવેગી ગુણ ભરીસરે ।
 શ્રીગુરુ શદ્ધન કુસલ સુવદાયક સવસન રસમીદરોસરે ॥ ૧૬૫
 તામ સોય સુવ ગદ્દાધારી શ્રીલક્ષ્મીદેવિ સુખ રસરે ।
 કોવાલંત પંડિત કુમરોપક શ્રીવિજય કુસલ તમ સોસરે ॥ ૧૬૬
 તમપદપંકજ અમર વિરાજે શ્રીસદ્ગુણિ કવિ રાયરે ।
 કુમત મતગજ ગુણધિદારક કંઠોરક કદ્દાગરે ॥ ૧૬૭
 તામ સોય સંવેગ મંદોદધિ શ્રીદેવદેવિ કુલકદોદરે ।
 સપગરી ગદ્દા શ્રીગુરુ મિત્રિમા દરમણ યો સુવલ્લોચારે ॥ ૧૬૮
 વિજય શ્રીમોમણિ સુકુટ નયોનો વિદ્યાધિ તમ સોસરે
 ગુણમયિ તપુરો પંડિત સુવદાયક સુજયોસરે ॥ ૧૬૯

End.

ધસ ૧ શ્રીવંદસુખિંદ કેશલ ધર એક જિયંદ ।
 ભસજન માહિ પથ પતાપ કોરતિ લમલા પ દ્વજપંદ ॥ ૧
 જવતાં જય પ્રાય સદાદ એક સુનિ નમોદં સુવદાદ ।
 શદ્દે વિદ્યાધિ કવિરગે કસલ આપો મદ્દ અંગદ ॥ ૨

गच्छ नादक गच्छपति राज्ञे तेह्नो सद्धिमा जगि गात्रे ।

विजयप्रभ मुरोस धोर बह्वपाता सरगोर ॥ ४

ते सदगुरुने आदिसे खीरीहो रक्षा भीमासे ।

तिहा सबही साता पामो श्रीबंध सदा हितकामो ॥ ५

खीरीहो नमरी सारी जिहां चतुर नर मारी ।

धरमीजनधनदधनदसमानदातार दोह बहमान

+ + + + + + + +

एमुथता सुवनो कीहो कहइ विद्यादधि कहजोहो ॥ १२

मीटो श्रीचंद हुनीस तस नाम सरल जगीस ।

ए सुनिहर जमिधन धन श्रीबंध प्रतपे मुमठन ॥ १३

Colophon.

इति श्रीचंदराजा चौपट इति श्रेय पंडितोत्तम प्रवर पंडितभास्वत्यमुगटाप-
मान पंडितश्री १०८ श्रीदयेंसौभाग्य तत्प्रमिथ पंडित श्रीकनकसौभाग्यश्री
तत्प्रमिथ पं द्वेष्टीभाग्येन इदं प्रसिद्धा लिखित्वा । संवत् १७५८ वर्षे
आषाढ वदि १ शुक्ले । इति श्रेय इति कल्याण ।

विवरणम्—श्रीचन्द्रराजपरितिविदग्धः पद्यानिबन्ध श्रीविद्यादधि कविप्रणीतः ।

No. 174. श्रीनेमनाथजीस्तवनं । *Srinemanāthajistavanam* Sub-
stance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 1. Lines, 4-9
in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1775. Appearance,
nearly old. Verse. Generally correct. Complete.

A prayer to Nemanātha in Bhāsā verse consisting of 11 verses
only, by Hemaprabhu, pupil of Yaśovijaya Upādhyāya. We quote
below the whole work.

॥ ६० ॥ दिगङ्गे प्रभु सोहरे दीशो ॥ रागसिंधू ॥

नेमजी रस बायोरे राजुन दुखमालोरे ॥ १ ॥

मन मन कीदाओरे हवि खांखरो दाओरे ॥

जोउ बिज विमानो नामो किम हूटमोरे ॥ २ ॥

पदिनी प्रीति ओरोरे सुख मन लोउ ओरोरे ।

बहळं दीउ होरो जोरो आपओरे ॥ ३ ॥

કાંદો સહીલે હારે અશ્વગુણ મુખકે હારે ।
 દોષી સ સનેહા માળો માફરારે ॥ ૪
 મુખ દિરહના માલારે યુવક અણીયાલારે ।
 દેવખાલા અસરાલા ચાલા કિ મસફરારે ॥ ૫
 શિવાદેવ દિયાલારે કોહો અક ચાલારે ।
 વજાપા મૂવાલા માળો વાંનતોરે ॥ ૬
 સુણિ દુરજન દયચારે મનિગાળદ સઘચારે ।
 નયચાલ મુખ હોર તોમાનોરે ॥ ૭
 મતનેહ ચોઠારોરે માન્યુ વયળ સંભારીરે ।
 અતચારો દુહાકારો ચારો માફપાર ॥ -
 કહતો વન જાંતોરે ગિરિ ગારિ પુરતોરે ।
 સ મોહતો જેમ હાથિં સંઘમ આરોરે ॥ ૯ ॥
 મુગતિં હોલમિતીયારે રાહનરંગ રહીયારે ।
 મન વંદિત કણોવા ટલિયા દુધ સવેરે ॥ ૧૦
 યોગ્ય વિજય મુખ રાયારે યોગસચિવિજય સવ ખાયારે ।
 યોગદેવમુખાયા પાયામુષ વહુયારે

Colophon. इति श्रीनेमनाथजी आवलम् ॥ संवत् १७०५ वर्षे ज्येष्ठ मस्य्या कृत्तवार्
 लिखत ॥

વિશરણમ્—શ્રીનેમનાથજીઆવલમ્—સંવત્ ૧૭૦૫ વર્ષે જ્યેષ્ઠ મસ્ય્યા કૃત્તવારે
 લિખત ॥

No. 175. **श्रीकावली सटीका ।** *Ślokābālī satikā.* Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches Folia, 11. Lines, 13-15 in a page Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, worn out and torn in parts. Verse and prose. Not correct Complete.

A collection of Sanskrit verses on moral instruction with Bhāṣā explanatory notes in margins, as well as in middle of the main lines. As the notes are not in regular *Ṭikā* form, we quote the text only.

No. 176. पट्कथानकबालावबोधः । Satkathānakabhālavabodhaḥ Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 14. Lines, 4-13 in a page. Character, Nāgara. Date, Śaṃvat 1763. Appearance, very old, writing no legible in many parts. Prose. Generally correct. Complete.

A Bhāṣā prose work consisting of six tales on the merit of Nama-skāra. The first tale relates the adventure of Śrīmatī a daughter of Sugupta a merchant residing at Paṭṭanapur. The second tale relates the story of Śivakumāra, son of Yaśobhadra a Śrāvaka resident of Khānpur. The third tale describes the character of Jina Dāsa Śrāvaka. The names of the fourth and fifth tales are Paralokaphala-candā Pingala Caurakathā and Paralokaphalavivaryehundī kayadākathā respectively. The sixth tale relates the story of Sinhakumāra, the son of Mṛigāṅka ruling over the city Manimandira. In previous birth the Prince Sinhakumāra was a Bhil as the effect of bowing down a Rīśiśvara he obtained his next birth in the royal family. These are the six tales related in this work.

Beginning. ॥ १० ॥ पहिरव श्रीश्रीसीलविज्ञानव इष्टान कदिर' इह । इहइम भरतवैवह वीतन पुर इत्यार' नामह' नगर जाचियत । सोपर नगरि सुगुप्तइत्यह' नामह' व्यवहारियत आवक वसह' । तेहनह' सुप्रता इत्यह' स्त्री तेहनी कृति जपनी श्रीमती इत्यह' नामह' पुत्रिका इह । पुत्र सम्यक्तनी पालय हारि । एकदा प्रकावि तेह श्रीमतीनुं हृद कोवही एकह' मिथ्यालीनह दीठत । ते रूप देखी आमीहिय परवि बाची वाहह । नामा भयो भंगायी । पिण श्रीमतीनह पिताह' । ते मिथ्याली जाचिरह' तेहनह न दीधी । पकर ते मिथ्याली नउ पुत्र कपटह करी आवक इह । श्रीमतीनह पिताह सुगुप्त विवहारियह कपट जाचिय आवक ह अउजाचि श्रीमती तेह मिथ्यालीना पुत्र नह परनायो ।

End. राजसिंह राजा खचती बाची । एकर सम्यक्त पालह । बारह वत आवक ना उजु आलह । निकटक राज्य करह । नउकार नह' प्रभावह' मोटवीटा राजा न बाची । उलय कर वा लाग । नामि २ श्रीवीतराजना प्रसाद करवा व्या । जिन भंडित पुण्यी कीधी । चिरकाल राज्य बाची । रोग उपनह । राजा + + वाले प्रतापरिह इह नामे कुमर राजि व्यापि ।

After this, writing being injured, we are obliged to omit some three lines.

सगनाइ कखनेइ चयकरि ज्ञान सपाजइ विहर सुगति पदुविहर रदवउ
भीनउकार नउ प्रभाव जानिबउ ।

Colophon. इति श्रीमच्छास्त्रप्रभाषीपरि षट्कथानकवात्सावबोधः समाप्तः । संवत् १०६०
वर्षे मितौ आसाढ वदि ३ रवौ लिखितं वाइ मठाकंवर पठनाये ॥ श्रीः ।
श्रीः ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥

विवरणम्—नमस्कारप्रभावपञ्चापक षट्कथानकविषयकी भाषागद्यनिबन्धविशेषः ।

No. 177. पड़ावश्यकवालावबोधः । *Saḍāvśyakabālavabodhaḥ.*
Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 72. Lines,
5-13 in a page. Character, Nāgarī. Date, Samvat 1693 Appearance,
very old, writing injured throughout, not legible. Prose and verse.
Generally correct. Complete.

A treatise on the instructions of the Jaina religion in *Bhāṣā gāthā*, with a commentary, entitled *Saḍāvśyakabālavabodha*. The writing being injured we could not find out the name of the author &c. nor also describe the work fully.

Beginning : १० । श्री नमः श्रीमत्त्राय ।

the rest of the first line is not legible. So we quote from the second line—

वदि पवि सावय सामाचारो सामयिक सिद्धांत + + + + ३ ॥
श्री ३ + + + शब्दाभिराज श्रीजयकेसरि श्रीरोचक सद्गुरुकी नमः ।
श्रीविधिपद यावक समाचारो अटुष्टाट + + + क अदलबलेम
विचोइ कहइ । पहिलउं गुरुआपनाईगु माया १ कहोइ ।

पंचिं दिव्य संवरको नवविह संभवेइ मुनिपरी ।

अउविहकसाय मुकी इय अहारस मुदधंमुउ ॥ १ ॥

पंच मुदभर जुनी पंच विहावार पावक समगो ।

पंच समिदति मुनी कहोसमुकी गुरुभंवा ॥ २ ॥

एवंविध लघोम १६ गुणसंगुक्त सादरद गुरुत्त ॥

द्विष गुरुतया विज्ञेयके करो लघोसंगुण प्रगटको जह हह ।

संविं दिय संवरयो । पांच ५ इन्द्रिय कान १ नासि १ नासिका १ जिह्वा १ अङ्गुलिन्द्रिय ५ अङ्ग ५ पंथ रस स्पर्श तथह विषह राग हेविहरी प्रसरता रापह । न पंचन्द्रिय संवरणहार गुरु कहीह । नवविध वैभवर गुणधरो नवविध प्रज्ञाचर्य गुनि किसी ॥ समष्टि १ कष्ट १ निसिम्ह १ हृदिय १ कुंठतर १ पुष्पकोलिय १ पथीय १ अहमाधार ८ विभुसवाच ८ नववध गुनीत १ । समष्टि-स्त्रीपशुनर्पुंसकसंगुक्त वसति १ कष्ट-स्त्रीकथा १ निसिम्हा आसव्य पुरिसामुखं हलो कामतीठं जाकनी पर वरीह अचोष आसर्षनिष वन्नीय जाव दो घड़ीयं १ । जियह आसर्ष स्त्री वडो हह तिवह आसर्ष प्रज्ञाचारी पुदव घड़ी १ न वरसह । अंगह जियह आसर्ष पुदव वरठउहह तिवह आसवह प्रज्ञाचारिकी स्त्री विवि १ प्रहर न हह सह । इन्द्रिय स्त्री तिया अङ्गीवाह निरीलव १ कुहुतर स्त्री तियो कुहितवि आर ५ पुष्प कोलय पूर्वकोकाशर्व १ पविष प्रचीन अतिविश्व १ अहमाधार अतिमाव अतिचन आहार ८ विभुसव विभुषा प्रीमा जति वडकेह सेभारवदप ८ एवंविध नव बीलवर्णी ये गुरु प्रज्ञाचर्य प्रतिपानह ते नवविध प्रज्ञाचर्य गुनि धर गुरु द्वि औविह कावाय मुक्ती अनुर्विध कावाय मोधमानमायालीभ तिवहरी विमलिन गुरु द्वि हह अहारस गुण संगुत्त इति वसह प्रकार १० आठार गुण संगुक्त गुरु वर्णहह ।

END. The writing of the last page is so injured that we could not read it out except the following words in the Colophon.

इति श्रीवज्रवज्रक वालावचोचः समाप्त ॥ सवत् १८८३ धर्म
काङ्गुण सुदि ५ गुरुवार + + + स्वयमेव वाचमानाप
ल्लापितं ॥ श्री

विवरणम्—पुस्तकेष्विन् औनामानवस्थाप्रतिपाल्यचर्मपारादीनामुपदेशो वर्तते ।

Nāgāra. Date, ? Appearance, old. Verso. Generally correct. Complete.

A Jaina work consisting of 87 Gāthā verses on the effect of Karmas (actions). This is the fourth of a series of works on the same subject (action) by Devendra Sūri, and is named Sūksmārthavicāra, with explanatory notes in margins and also in the middle of the main lines.

Beginning of the notes.

प्रविपश्य जगन्नाथं महमानं गिरां पतिम् ।

मन्त्रज्ञोत्तमं पूज्यं देवेन्द्रं हरिसुभक्तम् ॥ १

राजचारं गुरुं जला भ्याम्वा वाग्देवतां वराम् ।

सुखायै कर्मबंधस्य उपायैः क्रियतेऽधुना ॥ २

श्रीश्रीश्रीस अतिसं वदित श्रीरजिष महाश्रीर भगवन् प्रते बंदी वादीनें सासन
मायक श्रीमहाश्रीर तिनं करण महाश्रीर स्वामी प्रते बंदीय वादीनें कर्म
अविज्ञानो विभर्ग विपाक कश्च समागठ ॥

Beginning of the Text. ॥ ६० ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

सिरिशीर जिष बंदिय कर्मविभर्ग समागठ मुच्यम् ।

श्रीरद श्रीरव हितुहिं जैव तठ, भगए, कर्म ॥ १

पदः (१) ठिई (२) रस (३) पएसा ॥ ४ ॥ तं चउडा मोयगय दिहता
मूल पदः (८) उतद पदः चउडापय (१२८) तेष ॥ २

Afterwards the Karmas (actions) are thus enumerated.

इह माच १ दसचारवच २ वेच ३ मोहा ४ कुपनाम ५-६ मोघाचि ७

विमृषच ८ पच ९ नव १० ११ चउशीव १२ चउ ३ तिसय १०१ दु १

पच ३ विहं १२८ ॥ २

The actions are also subdivided in this way:—Jñāna is of four kinds (1) Matijñāna, (2) Srutijñāna, (3) Avadhijñāna, (4) Manjñāna. Then each of them is also subdivided, and covering of these Jñānas is called Jñānāvarana which is named also according to the very Jñāna covered by it, such as Matijñānāvarana, Srutijñānāvarana, Avadhijñānāvarana and Manajñānāvarana. The remaining actions Dar-a-nāvarana, &c. are also treated of extensively.

End of the Text. ✓

विद्या निमी अमीना वनस्पद काम पूजना देव ।
 सज्ज गलीगनाई पुष्पति अगित' केवल दुग्नि ॥ ८६
 विभीषं ताथं तं हवेऽ जिह्वं वदहरद मभं ।
 इत्यमुमुन्याविशारे लिहितं देविंद मूरीहि ॥ ८७

Colophon of the Text. इति श्रीवदभोतिकं सम्पूर्णाः (?) ॥

End of the notes. एवीयो कर्मयय सम्पूर्वं ययो मूल्यार्थविचार एहनो नामकं स्थिती जीयो
 देविंद मूरि आचार्यो कला दित ।

ऐलात् रचेत् कजात् रचेत् रचेत् सिधिवन्धनात् ।
 मूर्खं हस्ते न दातव्या एवं वदति पुत्रिका ॥

विदरथम्—कर्मफलस्याख्यानविषयकः कथित्वेन निबन्धः श्रीदेविन्दमूरिरिचितः संक्षिप्तभाषा
 व्याख्यान सहितः ।

No. 179. सदीपकारमुक्तावली । Sadopakāramuktāvalī. Sub-
 stance, country-made colourless paper, 10×6 inches. Folia, 19. Lines,
 13-14 in a page. Character, Nāgara Date, 1 Appearance, very
 old, slightly torn, worm-eaten and writing injured in parts. Verse.
 Generally correct. Incomplete.

An incomplete collection of Sanskrit verses under the name of
 Sadopakāramuktāvalī, instructing duties or good actions to be per-
 formed by a follower of Jina. Anonymous

Beginning. ॥ ६० ॥ दीतरामाय नमः ॥

दीरं विद्वगुरुं नत्वा कृत्वा यवेन संघर्षं ।
 सदीपकारमुक्तावली खान्यपाठाय लिख्यते ॥ १
 पूज्य पूजा दया दानं तीर्थयात्राजपस्तपः ।
 श्रुतं परीपकारस्य कर्त्तव्यं नृपकलाटकम् ॥ २
 शिष्टे संगः श्रुती रंगः सुध्यानि धीधैवी मतिः ।
 दाने शक्तिर्गुरौ भक्तिः यजेते मुक्तवीकराः (?) ॥ ३

देवपूजा दुरुपातिः स्वाध्यायः संयमस्तपः ।
 दानं चेति गृहस्थानां षट्कर्माणि दिने दिने ॥ १
 जिनपूजनं विवेकः सत्यं शौचं मुपावदानस्य ।
 महिमन्नीहाराः श्रद्धारः श्रावकतत्त्व ॥ २
 यशस्विः सर्वज्ञो यदयवन्तप्रसीतसिंहानो ।
 यत्पूजनं यतीनां फलमेतच्चोचितचन्य ॥ ३
 दानं मुपादि विमदस्य शौचं
 तपोविधिवं श्रममावना च ।
 भवाच्चोत्तारदसतरणं
 धर्मं चतुर्धा सुखयो वदन्ति ॥ ४
 श्रीमच्चिदम्भनमनं तिलकलनीके
 वदन्त्यले विमलमावति सविवेकः ।
 तार्ककति श्रवणयो' सुदुष्टपदं
 क्लृप्तान्मु कटुवति पाणितले सतां हि ॥ ५
 केनो धर्मः प्रकटविभवः संगतिः साधुनीके
 विहङ्गीटोदवनपटुता कौमल्यं सत्क्रियाम् ।
 साध्वीश्रद्धीदरपकमशोपासना सदगुरुषाम्
 गृहं शौचं मतिरमन्विता प्राप्यते भाग्यवन्तिः ॥ ६
 जिनभवनं जिनविश्वं जिनपूजा जिन मतस्य यः कुर्व्यात् ।
 तस्य गरामरगिवमुग्रफलानि करपञ्चवस्थानि ॥ ७

Quotations also from Naisadha-carita, Raghuvamśa &c. are to be found in this, as—

“धर्मं वर्मं क्लृप्तं यस्तु न भेदां यस्तु वदन्मयमन्त्रि च तौ चेत् ।
 ग्यायिनाविष्टं न कर्षदधीचो तप्त धर्ममवधीरय धीरः ॥
 मरुतं प्रकृतिः शरीरिणां विहृती जीवितमुच्यते बुधे ।
 चक्षुमव्यवतिष्ठते त्रसन् यदि जनुर्ननु सक्षिवावली ॥
 वदन्ता कुतएव सा पुन नं यथा ज्ञानुष्टेन सध्यते ।
 परलोकाशुवां स्वकर्माभिर्गतयो भिन्न यथाहि देहिनाम् ॥
 नन्द्यामो दिवाग्रजु हतविषेष्टोपि वदन्ताः
 विधिवन्तः शोऽपि प्रतिनिपतकर्मां कफलदः ।
 फलं कर्माण्यं यदि हिममरैः क्षिप्त विधिना
 नमन्तु कर्माभ्यो विधिरपि न येभ्यः ॥ सवति ॥

End. नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—द्वितीयदेशकश्रीकसंस्कृतपोऽयं निबन्धः ।

No. 180. सप्तस्मरणं । Saptasmaranam. Substance, country-made colourless paper, 12 x 5 inches. Folia, 14. Lines, 7 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1601 Appearance, very old, worn out, torn and writing injured in most parts. Verse. Generally correct. Complete.

Although the codex is labelled with the name Saptasmaranam containing seven remembrances or prayers on remembering Jina it contains also other works, such as Ajitasāntistavanam and Bhayaharastotra consisting of 21 verses on the praise of Jina. After these the work Saptasmaranam begins in the last line, fol 9, of which the first verse is—

त जय जयति षड् जमिच्छति चेह धेय धीरेण ।
समं पवनिर्य समा वसत सताय सुह जययं ।
नास्ति सयल किलेसा नवय किलेसाए पसइसुहलेसा
सिरि वदमाथ तियच्छ भवले दति ते करया ॥ १

and the last runs as follows—

जिथ दत्त गुचे नाणादयो मया जी धरंति धारति ।
दसिय सिय वाव पव नमामि साहस्रिया तेवि ॥ २४
सवसग्न हरं इत्यादि ॥

Colophon. इति सप्तस्मरणं समाप्तं ॥

ज्ञानकोशद्वाराय सवत् १६०१ वर्षे मिति माघ यदि ११ एकादशे कर्मवाय्या
श्रीरम्भु लेखकपाठकयोः ॥

विवरणम्—सप्तस्मरणानिधः कथितुस्तोत्रनिबन्धः ॥

No. 181. सर्वतपविधिः । Sarvratapavidhi Substance, country-made colourless paper, 14 x 6 inches. Folia, 3 Lines, 15-17 in a page Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old with a black spot about an inch in the middle throughout. Prose. Generally correct. Complete.

A work treating of all the vows to be observed by the Jains under the name of Sarvratapavidhi. Anonymous.

The number of the rows as given in it is 63 such as—

- (1) ज्ञानतपः, (2) दर्शनतपः, (3) चरित तपः, (4) मौनतपः, (5) रंटीसूतपः, (6) पुंडरीक तपः, (7) मौन इत्यारम्भ तपः, (8) इत्यार चरतपः, (9) चरत पुनः तपः, (10) ज्ञान दधमी तपः, (11) मौल्य संपत्ति, (12) मौल्य कर्मणि, इन्द्रिय जयतपः, (13) कषाय जय तपः, (14) योग गति तपः, (15) अष्टकर्मदूषकतपः, (16) परम भूषण तपः, (17) निपमातरतपः, (18) धर्मचक्र तपः, (19) अष्टादश तपः, (20) समवसाय तपः, (21) वज्रस समवसरतपः, (22) धर्म चतुर्थ तपः, (23) शिवकुमारवैद्यतपः, (24) writing effaced. (25) ह्यौगकन्यापतपः, (26) अनुधर्मचक्रातपः, (27) वीर दासकतपः, (28) पद्मनीतपः, (29) कपोदगीतपः, (30) नवकारतपः, (31) सारिमडतपः, (32) वरगीतपः, (33) ह्यौगीतपः, (34) पद्म कर्म, (35) कटुतपः, कन्याय तपः, (36) गीह कन्याय, (37) अनुधर्मसार तावतपः, (38) इन्द्रसमारतारतपः, (39) दशदंतीतपः, (40) वीरिणीतपः, (41) कमलीनाडनीतपः, (42) चांद्रायतपः, (43) दूरादतपः, (44) दसपञ्चालतपः, (45) अमीरतपः, (46) मद्रतिमा तपः, (47) अनुधर्मचांद्रायतपः, (48) वसन्तचांद्रायतपः, (49) अरिक्तातपः, (50) तीर्थहरवर्द्धमातपः, (51) name not legible, (52) अष्टादश पटिनी तपः, (53) अडतपः, (54) दाददादोचतातपः, (55) name not legible, (56) दीपतपः, (57) ज्ञानतपः, (58) निर्गत तपः, (59) गीतमदकृततपः, (60) (61) अमलातपः ।

The ways of performance of each of these vows are described in this work.

इति सर्वतपविधिनाम तपसाचारसंग्रहविनोदः ।

No. 182. सम्बोधसत्तरी सटीका । Sambodhasattari satikā. Substance, country-made white paper, 12 x 5 inches. Folia, 9. Lines, 15 in a page. Character, Nāgari. Date, Samvat 1698. Appearance, old Verso and verso. Generally correct. Complete.

A work consisting of seventy-three Bhāṣā verses imparting true knowledge to those desirous of it, entitled Sambodhasattari with commentary called Balārabodha in Bhāṣā. Anonymous.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ -

• यदिद्य पास त्रिषदं तदमु गुरुसिरीमणि त्रिषदं ।
 संबोधसत्तरीय करिणि बानावबोधमई ॥
 विभुवननटनायक श्रीपार्थनाथदेव परमभावि
 प्रणमो नमः श्रीगुरुतरगते गुरुनायक श्रीत्रिषदं ।
 सुवि गुरु तैहमद चरष नमस्करी नदतहार नायकप
 संबोधसत्तरी नतं बानावबोधतं हउं करतं ॥ १
 द्विवद तैहनी पादिगाथा कहइइइ—
 नमिउ तिलीयगुरुं सोयलीयपयासियं बीरं ।
 संबोधसत्तरीमई रणमि सहाराथाई ॥ १

व्याख्या ।

नमिउच नमीनइ बैलीकातउं गुरु श्रीमहावीरपणि तैहवउ स्त्रीक अलीक तउ
 प्रकामनउं करषहार हइ । गुरु नमस्करी भविकजनना संबोधितइ यथ
 श्रीसिंहति हुतीगाथा सत्तरी संबोधसत्तरी गामिइ रंघ हउं करत ॥ १

End.

पौसहे अगुहे भावो अमुदाइं बवेइ नत्यि सदेही
 बंदइ नगतिरियई पौसह अयमनेष ॥ ७२

व्याख्या ।

पौषदादिक पौसह सामाहिक शुभ दउइ भाविकी घाता नर अनुत्थना अयम
 अर्चकर मौखपावइ ही एवाननउ गंदेइ नही । अनइ पौसह विधिइ
 विषइ अप्रमग आवधान हु तउ आवक नरक गति तियेच गति नइ पणि
 वेद ॥ २२

संवेगमथो संबोधसत्तरी जीपटइ मव्य ॥ ७३ ॥

Colophon.

इति सम्बोधसत्तरी सटीका समाप्ता ॥ संवत् १६८८ वर्षे काशी यदि १०

दनेनेसे ॥ पं श्रीमुनिश्रीन गधि तत्त्रिष गदेश मुनि . पं रेवजीन गधि
तत्त्रिष गधि वीरजी सपत । ग्रंथं भवतु श्री ॥

विवरणम्—मनीषोधनसततिश्रीकाव्यकः मुटीकः कश्चित् प्रबन्ध. सम्बोधनसतरीनामकः ।

No. 183. **सम्यक्ताध्ययनं ।** *Samyaktvādhyaṇam.* Substance, country-made Kāśmīrī white paper, 12×6 inches Folia, 8 Lines, 4 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old, torn and writing injured in parts. Prose. Generally correct. Complete.

The fourth chapter of the *Ācārāṅgī* is entitled *Samyaktvādhyaṇam* or a chapter imparting instructions on *Samyaktva* (perfection) in *Sūtra* form.

Beginning. ॥ १० ॥ सवेति केय अदीता, जेय पतुष्यस्या । जेय आगमिष्या । अरिहता । मगर्भती । वे सन्धे । एव मादकृति । एवं गच्छेति । एवं पदवेति । सन्धोपाया । सन्धे भूषा सन्धे जीवा ॥ सन्धे सत्ता । + + + + । य अन्ना वेतस्या । अपरिचेतव्या । न परितवेयव्या । य उद्देवयव्या । एस धन्वे मुद्दे ।

End. इति सच्चसि परिनिविष्टसु । साहस्यानो । ताचं वीराय । समियाचं । सदियाचं + + + + दंसीचं । आउवरयाचं । आहा तदा सोग सुवेदमायाचं । जि मण्डिव वाहो पासगण न दिव्द । अन्धिति वेदि ।

Colophon. इति सम्यक्ताध्ययनं चतुर्थं समाप्तम् । श्रीकाश्यादाय चतुर्थाध्ययनं सम्पूर्णम् ॥

विवरणम्—पुस्तकैः विप्राधाराय चतुर्थाध्ययनं सम्यक्ताध्ययनं सम्पूर्णं वर्तते ॥

No. 184. संवत्सरप्रतिक्रमणविधिः । *Samvatsarapratikramanavidhiḥ.* Substance, country-made white paper, 14 x 6 inches. Folia, 23 Lines, 3-13 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, not fresh. Prose. Generally correct. Incomplete.

A guide to perform religious rites to be observed during a year entitled *Samvatsarapadikramanavidhi*. Its readings agree in most parts with that of the work described in No. 15.

Beginning । १० । श्रीशिवरायाय नमः ।

अथ संवत्सरोपदिक्क्रमणविधिः । इधे पादले पङ्क्त्युत्तरमात्रा प्रमाणे
वस्त्रादि पङ्क्तिहे जो अवैरकरके आसी इहेतो दृष्टि पङ्क्तिद्वय करे पक्षे
गुरु आये अथवा वाचनाचाय आगे आसीभूमि प्रमाणे आसण पूजणी नाम-
भागे मूकौखमासय देह करे इच्छाकारेण संदिसह भगवन् जो सामायक
सुहृदणी पङ्क्तिहे पक्षे इह कही नले खमासय देह सुमती पङ्क्तिहे इच्छामि
प्रमासमणी बंदिष्ठ जावणजाए निसहि आए मदेय बंदांमि इच्छाकारेण
संदिसह भगवन् जो सामायक संदिसाधु इच्छे इच्छामि प्रमासमणी बंदिष्ठ
जावणजाए निसहि आए मदेय बंदांमि इच्छाकारेण संदिसह भगवन् जो
सामायिक ठाकु इह इच्छामि प्रमासमणी बंदिष्ठ जावणजाए निसहिआए
मदेय बंदांमि अर्द्धादि न तथह नमो अरिहंताय नमो वीधाय नमो आद्य
रियाय नमो सरभायाय नमो वीए सरसाद्वय एषोपंच मनुकारी सरपाप-
पयासणी मंगलाय च सर्वेसि पठनं हवर मंगले (This sentence "नमो
अरिहंताय—पठनं हवर मंगले is written thrice).

End. नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् संवत्सरप्रतिक्रमणविधिरन्यथा वर्तते ।

No. 185. समयसारनाटकं । *Samayasāranāṭakam.* Substance, country-made white Kāśmīrī paper, 12 x 8 inches (bound in book form).

Folia, 81. Lines, 5-13 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1752.* Appearance, very old. Verse. Generally correct. Complete.

A poetical work illustrating the principles of the Jaina religion in Bhāṣā verses in several metres, entitled Samayasāranāṭaka, by Rūpacanda. The word Nāṭaka seems to be used here in the sense of simple poetry only, and not in its ordinary sense of a theatrical work for no sign of a drama is to be found here. Nor even the speeches of two men are written in it in the dialogue form, which, at the first sight might have led one to take it as a theatrical work. It commences with the stutis or prayers to Pārśvanātha Aḍilla siddha, goodmen and Samyakdṛiṣṭi (true knowledge). After which the following subjects are treated of, Samyakdṛiṣṭi, Mithyādṛiṣṭi, Kavivarnana (description of a poet), Kavilaghubhāvarṇana (poet's humbleness), Nāṭakavarṇana, Anubhava (perception) Varṇana, description of six dravyas such as Jīva, Pudgala, Dharma, Adharma, Kāśāya and Kāla. Description of nine tatvas, which are Jīva, Ajīva, Puṇya, Pāpa, Āśrava, Samvara, Nirjara, Bandha and Mokṣa. Nāmamālā or different names of each of the following Vastu Siddhajīva, Saṃsārajīva, Ākāśa (sky), Kāla (time), Puṇya (virtue), Pāpa (vice), Mokṣa (salvation), Buddhi (intellect), and Vicakṣaṇa (the learned), Munīśvara (great sage), Darśana (sight), Jñāna (knowledge), Carita (conduct), Satya (truth), Jhuthā (false). In this work all the categories admitted in the Jaina philosophy, are described.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीदीतरागाय नमः ॥

अथ नाटिका समवधार निरुक्ते ॥ अथ पार्श्वनाथजीकीस्तुतिः ॥

सूत्रेया ११ रुम्भराकोवालि ।

क रमसरमजगतिमिरहृर नयमउरदलपटपमसिह मगदरसो ।

निरपतनयनमविक जलवरपत हृरपत अमित मविकजनवरसो ।

मदनकदनजित परमधरमहित सुमिरत भवत भगत सदृशो ।

सजलजलदतनु कुकटसपतकनु कमउदधुवजिदमनत वनरसो ॥ १ ॥

* This is the date of the original composition of the work—

पृथ्वीपतिविक्रमके राजमरजादलीके सवदमे बोते पर बाहुरा वरमने ।

End.

पृथ्वीपतिविक्रमके राजसरलादक्षीर्णें सङ्गसें होती पर बांगुवा बरसमें ।

आसुमास आदिघोस संपूरण बंधकीड़ी

वारतिक करिके छदारबारसमें ।

जो पेशकुभावा संघ सर्वदमुबोध धाकी

शीछुं बिगु संमदायना बैतल बसमें ।

यातीं ग्यान लाभजानि संतनिकीवें नमानि

बातरूप संघसिध्दी महाभात बसमें ॥ १ ॥ सं २१ ।

खरतरगच्छगाय विद्यमान भट्टारक जिनभति

सुरिजुके चर्यराज घरमें ।

वेमसाधमाभि जिन चर्य जूबैरागी कविमिष्य

सुख बईमान मिरीमणि घरमें ।

ताके शिष्य दयासिंघ गधि गुणवंत

मैरे घरम आचारिज बिष्यात युतधरमें ।

ताकी परसादवाह रूपचंद आनंदसौ

पुस्तकबनावी यह सोनगिरिपुरमें ॥ २ ॥ सबैया २१ ।

मोदीधावि महाराजाकी सममानदौन्दी

फतेचंद पुनवीराजपुसनदमालके ।

फतेचंदके पुनजसरूप जगदाय बीतगनधरमें

धरैया छमपालके ।

ताके जगदायजूके भूभिवेके देतु हम

ध्यौरिके सुगमकीर्ण बचनदयालके

बीचत पठत अब आनंद सदा ए करौ संघ

गावाचांद अरुपचंद बालके ॥ ३ ॥

देखी भाषाकी कही अरुनिपर्ययकोता

ताकी मिच्छा दुखठं साधकमदीन ॥ ४ ॥

Colophon,

इति श्रीसमयसारणाटिकानां समाप्तं (१) ॥

विवरणम्—समयसारणाटिकानामसूत्रजैनसंस्कृतपदार्थविचारविषयकः निबन्धोऽयं रूपचंद
मणीतः ।

No. 186. समकितकौमुदी । Samakitakaumudī. Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 35 Lines, 10-11 in a page. Character, Nāgara. Date, 1729.* Appearance, very old Verse. Generally correct. Complete.

A work consisting of instructions of Ārya Suhasti Sūri on Samakita or Samyakta (perfectness) to the king of Pātaliputra in Bhāṣā Caupāī under the name of Samakita Kaumudī, by Padama-canda Sūri at the request of his pupil Barddhamāna.

Beginning. ॥ १० ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ ऐं नमः ॥

॥ दृष्टा ॥

स्वस्ति श्रीमुखसंश्रुता ॥ दायक लीलविलास ।
 परता पूरय प्रवसोद योमनमोदपरास ॥ १
 शुतदेवी सुभमति सदा सुभान दोजेद मात ।
 शुभ प्रसादे नर गुरत खरिजन माहि गथात ॥ २
 समकित विश्व शिष्यपद लक्षो सांभल ल्योसङ्कीर्त्य ।
 पाथ सहित किरिया अलप बहुल लदायक हीर ॥ ३
 शिष्यवर देव सुसाधु गुरु कैवल्य भावित धर्म ।
 सहजीई सुधासहो ए समकितनो मर्म ॥ ४
 तिलि कारखि भविय तुम्हे वारोवि कथा वात् ।
 एकदा मना अवधारज्यो समकितना अवदाव ॥ ५

दास पहिली चौपरे औ ।

नीरतये भंमद जाणोई आर्थ सुदृष्टि श्रोतव्याचौर ।
 एकदा विहार करता तेह पाहलपुर आवा गुण रोह ॥ १

* The date of the original composition is mentioned at the end of the work in the following verse :—

सतर बावीसद बहर इरे । अवरमावाद माहि वरधमान शिष्य आरुहर ।
 रच्यो प्रबंध सहाहरे ।

This work has been composed on the request of pupil Barddhamāna in Āraṅgābād in the year 1722, but it cannot be ascertained whether it is Samvat or Śaka.

The beginning cannot be described fully on account of its writing being injured. So we quote below extracts from the last portion only.

જાદુ મેં ભાગે વંધી આઠાસમને અવાજ કાઢીયો ।
 એંતે ઇશ્વરગદ્દ જન સમય વરુ અટપવ સમયંતા ॥ ૧ ।
 સત્કમલ પદમ સમય પરમવર્ણ આઠ અલ ।
 દાહારી વક્ષાદી કસમય પરમવિષ આઠં ઉદય મંદ ॥ ૨
 જગ દુતિ અટ વક્ષાસુ દુગ્ધ સમયસુ પરમવાહારો ।
 દુગ વક્ષા રસુ સમયા રગદો તિમિર અવાહારા ॥ ૩
 વકુલાલ લે અધિજ્ઞ કમ્પ અપેય જામિદ કાલેય ।
 વેદમ્બર સ્વાર્થતિ અ સુગ્ધસવપરસર્થ ॥ ૪
 અપરધિજ્ઞ મેં અઠ અઢવા અસેસ કામ્પિ ।
 વંધ સમયવિજઞં સિદ્ધિલ ચિત્ત જાદુઅર્થ ॥ ૫
 ઝંપુશ ગાઢનિકાયલ વંધેય પ્રુલ્લ દીવ કિલ જઠ ॥ ૬
 મં જોર અથ વલતલ જુદાં કમરેઅધિજ્ઞતલમ્ ॥ ૭
 સત્કુ જરમસરીરાષ્ટરનેરદયા અસંઘ નર તિરિયા ।
 દુતિ નિદલકમાઠ દુહા વિસેસા સુપેઅલ્પ ॥ ૮
 નીલા સુવક્રમિજ્ઞર અથ સમુલે અર અરમેશ્વરિ ।
 સી અવ્ભવ સાવાર સવક્રમલવક્રમોર અરી ॥ ૯
 અવ્ભવસાવનિમિત્તે આહારે વેશ્વરપરા યાદ ।
 પાઠે આવાપાવસતવિદ્ધં મિત્તુઅર્થાચારં ॥ ૧૦
 આહાર સતીરંદિ પગ્ગી આવાપાવ આસમયે ।
 અટપંચ પચ સધિજ્ઞ જગવિગલા સન્નિ સન્નીયં ॥ ૧૧
 આહાર સતીરંદિવ કસાસવત મથોમિનિવિષ્ણી ।
 જોલ જાલ દલિ આઠં કરવ પદ સાઠ પગ્ગતા ॥ ૧૨
 પચરંદિ અતિ વલુલા સાઠ અદસયા અટવસા અટ ।
 જગ દુતિ અટરંદીય અસમસમીય તલ દસ ય ॥ ૧૩
 સધિજ્ઞ સંધયની ગુરુતર સંધયનો અમ્બજાલ એસા ।
 સિરિ અંદરુણિ દેશ નિમિષા અત પાઠણકુટા ॥ ૧૪
 સંધિજગરી સદ્ગત સતીર મોયાકવાય સંધયના ।
 સમપાયા ॥ ૧૫

तथा मयी नमपाल कहीउ संपति राजा कह्यो होई ।
 सादेखइ सबधी दास बंदस आव्यो तब नरनाथ ॥ २
 बाँदो बैठा छचितठाम ये उपदेश गुरोसर ताम ।
 पारजसेवादिक सोहिनुं लहिता समकित बर दीहिनु ॥ ३
 टाकि नरग तथा बारणी नरसुख सुरसुख पावे चचा ।
 सुगति रसबिम्बुं करे मनेइ पुण्यवंत समकित लहे तेइ ॥ ४
 समकित मित बिना नही मित समकित बंधू सुगन्ध सुपविन ।
 समकित रतन भीटुं सगार समकित वंत लहर भवपार ॥ ५
 समकित दृष्टि जे जीव होइ वैमानिक सुर साइ सोइ ।
 पदिलुं आयुग बाणु मही यइ बात सिहाँति कही ॥ ६

On hearing this the king asked how a man may be fit for Samakita or Samyaktva (perfectness), Guru replied be attentive O king—

भाषा बुद्धि विवेक विचार ।
 बचन कुमल संकादिकदोष ।
 रहित गम्भीर प्रमत्तमणिय पोष ।
 बर्मेद्विष जे घोरज्वरत
 व्यवहारें निग्रह विहसंत ॥ ८
 दीव गुरु भगति करे मनवरें ।
 पर्यय समति द्विधमें नइ धरें ।
 दाता पर उपगारि प्रबोध ।
 लखल इति नर समकित लोच ॥ ९

On this the king asked again O my Lord kindly tell me, if any one obtained Samakita or perfectness and its effects in this world. The Guru told the story of Arhadāśa a Srāvaka, which has completed the work.

End.

सुखल गूरि देखन सुयोरे संपति नामि नरेस ।
 लखलपरम विषय छोरे बरतावइ निजदेसइ रे ॥ १
 धरम करी सदा धरमि भाव बिभाजिरे ।
 मग बंकिन फलइ सिवपुर माँहि विराजइ रे ॥ २ धर०

वधा मथी वनपाल कहीइ संमति राजा करयो छोई ।
 सायेलइ मुखी दाय बंदण आव्यो सब नरनाथ ॥ २
 वदो बैठा सचितटाम ये उपदेश गुरोसर ताम ।
 पारजसेवादि क सोहिलुं लहिता समकित वर दोहिलु ॥ ३
 टांकि नरग तथा नारणी नरमुख सुरमुख पावे चया ।
 सुगति रमयिअ करे सनेह पुण्यवंत समकित लहे तेइ ॥ ४
 समकित मित विद्या नही मित समकित बंधू सुगण सुपवित्र ।
 समकित रतन भोटुं संसार समकित वंस अहइ भवपार ॥ ५
 समकित दृष्टि ले खोष होइ वैमानिक सुर साइ सीइ ।
 पहिलुं आयुन बाणु सही यह बात सिद्धांति ऊही ॥ ६

On hearing this the king asked how a man may be fit for Samakita or Samyaktva (perfectness), Guru replied be attentive O king—

भाषा बुद्धि विवेक विचार ।
 दहन कुशल संकादिकदीप ।
 रहित कभीर प्रमंखमश्रित दीप ।
 वशेन्द्रिय ने धीरजवंत
 व्यवहारें निश्चय विद्वसंत ॥ ८
 दीप शुद्ध भगति करें मनवरें ।
 पर्यय समति द्विषमें नहू धरें ।
 दाता पर सपगारि प्रवीण ।
 लखल इणि नर समकित लीख ॥ ९

On this the king asked again O my Lord kindly tell me, if any one obtained Samakita or perfectness and its effects in this world. The Guru told the story of Arhadāsa a Srāvaka, which has completed the work.

End.

सुदृष्ट शूरि देखन सुखीरे संमति नामि नरेस ।
 अणवरधरम विषेय धीरे वरतापइ निजदेखदरे ॥ १
 धरम करी सदा धरमि मान विभाजिरे ।
 मल बहिन फलइ सिवपुर मांझि विराजइरे ॥ २ धर०

जिन महाद करी बोधारे दीधी ब्रह्म परिदान ।

अनम सकल करि आपधरे पाथ्यु अमर विमानरे ॥ १ ॥ पर०

श्रीपादचंदमरी सहरे गौतम समी परतार ।

पंचम कालरं सुरतहरे बड़ तपमइमि बगारे रे ॥ २ ॥ पर०

भूरि गुणर करी सीमतारे श्रीममरचदुगुनिद ।

पाटप्रभाकर तेहनहरे श्रीराजचंद मूरिद रे ॥ ५ ॥ पर०

तामु श्रीम बापक बनारे बापक श्रीदिशचंद ।

तेहनना शिष्य अविबोर जोरे हम अंपर आपदरे ॥ ६ ॥ पर०

गच्छ जायक गुणि मइमइहरे श्रीरदमधूं मूरीस ।

जयवगा लागि जाबौररे दिन १ चटत जगोस रे ॥ ७ ॥ पर०

सतरशाबोसह बइरहरे अवरंगा बादमाहिं ।

वरधमान शिष्य आपदहरे १७० प्रबंध लहाहि रे ॥ ८ ॥ पर०

समकित कौमुदी बीपहरे ली भयमइ नरनारि ।

श्रीमधुसूद आदर करीरे तनु चरि जय जय कार रे ॥ ९ ॥ पर०

Colophon. इति श्रीसमकितकौमुदी संपूर्ण । संवत् १८२८ वर्षे भाद्रप मासि शुक्ल
पक्षे श्रीमहावारे ।

विवरणम्—समकितकौमुदीनाम सम्प्रदायविषयको भाषा बीपह पद्यनिबन्धोऽयम् ।

No. 187. संग्रहणीसूत्रम् । Sangrahanīsūtram Substance, country-made white paper, 12 x 6 inches. Folia, 18 Lines, 4-11 in a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1755 Appearance, very old, having black spots on margins even injuring writing in parts. Verse. Generally correct. Complete.

A Jaina work on the description of categories under the name of Saṅgrahanīsūtra or aphorisms on collections, by Lexa Sūri, a pupil of Malhari Hema Sūri. There is another work of the same name and on the same subject by Candra Munidra, which being more extensive this one has been abridged.

The beginning cannot be described fully on account of its writing being injured. So we quote below extracts from the last portion only.

जहने भागे बंधी आउखभवे अवाह काजीसी ।

अते अन्तगद इत समय वक्त अतपंथ समर्पता ॥ १ ।

अन्तदह पदम समए परभवर्थ आउ अत ।

हादारी वकाइवी कसमए परभविष आउ' उदय नंद ॥ २

इग दुति अउ वकासु दुग्गद समएसु परभवाचारो ।

दुग वका' इत समवा इगदी तिम्रिअ अवाचारा ॥ ३

महुकाल वी अविज्जं कम्म अपेव लमिह कालेव ।

वेइअइ अरति अ उगुन्नसवपएसर्थ ॥ ४

अयवविज्जनेअं आउ अइवा असेस कम्मपि ।

बंध समएविज्जं' सिटिल चिचत अइअथ ॥ ५

अंगुथ गाढमिकायव बंधेव पुण्ण होव किल कइ' ।

अं होइ अथ पवतथ जुगं कमवेअविज्जफलम् ॥ ६

अगुन्न अरमसरीराअरनेरइया अअंख गर तिरिया ।

दुति निदवक्कमाउ दुहा विसेया सुयेअथा ॥ ७

जीया अ सुवक्कमिअइ अथ असुखे अइ अरीयावि ।

सी अवभव हावाइ उवक्कमववकसोइ अरी ॥ ८

अवभवसायनिमित्ते आहारे वेअथावरा थाए ।

फासे आवापाअसुगविहं भिअंअए'आउ' ॥ ९

आहार सरीरंदि अअसी आवापाअ भासमणे ।

अउपथ पथ कपिअ इगविगला अत्रि समीवं ॥ १०

आहार सरीरंदिअ असासवउ मणीभिनिअसी ।

होउ अउ दलि आउ करण पइ साउ पअता ॥ ११

पथइ'दि अति वलूसा साउ अदसयाव अउवसा अइ ।

इग दुति अउरिंदोअ' अउअसमीव मथ दस य ॥ १२

अअता अअयणी गुरुतर अअवणी मभुजउ एसा ।

सिरि अंदगुअं देअ निअिया अअ पाउअइ'दा ॥ १३

अअववरी अइमा सरीर मीगाइयाव अअवया ।

अमा अंठाव कसाय लेअइ'दि अइ सुगुयाया ॥ १४

दिदौ दंभय नाथे जेमा चउमी बराय चउय ठिइ ।

पञ्चसि किमाहारे सप्रोगइ रागई वेए ॥ १३

मलिहारि हंसमूरीय सोय लेखेय मूरिषा ।

रइय सघयय, रयय मेष नंदउत्ता बीरजितियं ॥ १४

Colophon. इति श्रीसंयहबिस्मृतं संपूर्णं ॥ ६ ॥ संवत् १७५१ वर्षे । श्रीवसन्ते ज्ञाप्य
पद्ये एकादशी तिथौ लिपिकृता सदारनेय एषा पुस्तका संपूर्णाः (१) ।

विवरणम्—पुस्तकालिखितं संदहणीसूत्रं नाम कथित्यनेनानिबन्धो वर्तते ॥

No. 188. संधयणसूत्रं । Saṅghayapasūtram. Substance, country-made white paper, 10×5 inches. Folia, 21 Lines, 4-11 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1677. Appearance, very old, worn out, torn and writing effaced in most parts. Verse. Generally correct. Complete.

Another copy of the work described in the previous No.

No. 189. साधुसहाय । Sādhusahāya. Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 1 Lines, 10 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A little poem consisting of seven verses only enumerating the twenty-seven merits of a good man entitled Sādhusahāya, by Vācaka Sūri.

The whole work is quoted below—

॥ १ ॥ ते सुनीने भासचनेजइरेददी ।

ते सुनिने चइ बंदन भावे ती चइहाय चइगत रावेरे ।

इन्द्रियचइदमें विषयवसायो वनीछंति सुखो वस भावेरे ॥ १० ॥ १ ॥

श्रीभक्त्या निवर्त्तते करतां बली पट्टिद्वयादिक क्रियति ।
 निरासंयमन नारे बहुपदो बलीकरण सुद्विगुण दरियारै । ते० । १
 अद्विष्टि संयमनीम सुपुत्रता दुर्धर परीसह सहतारै ।
 समस्तपुत्राय कुसुमयोगे वरतावे अपुंसरतारै । २ । ते०
 कर्त्ते निजतनु धर्मने कान्ते उपसर्गादि आच्येरे ।
 सतावीस गुण करी खीष्टे सुभाषारने भावे ० । ४ । ते०
 ज्ञानदर्शन चारित्र्यतयाजी निरकरव्यापि आचर रे ।
 अंगिधरें निरुद्धता सुधी ए सतावीस गुणसार रे । ५ । ते० ।
 अरिहंत भक्तिसदा उपदेष्टें नायकसुरि ना सहा रे ।
 सुनिविष्ट सर्वक्रिया नवीगृहे तीर्थ सकल सुखदारै । ६ ।
 पद पद्मम इति परिध्यायता पद्ममा गतिने साधारे ।
 सुखकर शासन नारे नायक ज्ञान विरुद्धगुण बाधरे । ७ । ते० ।

Colophon, इति श्रीसात्ताविम्वसुसहित साधुसहाय । श्रीरत्न ।

विवरणम् — साधुजनसहस्रसतविंशतिगुणव्यापकीऽपि निबन्धः ।

No. 190. सतावीसभव । Satāvīsabhava. Substance, Kāśmīrī paper, 14 × 6½ inches Folia, 3 Lines, 3-14 in a page Character, Nāgara Date, 1, Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete.

A little work dealing with twenty seven births of Mahāvīra, under the name of Satāvīsabhava. Anonymous.

Of the twenty-seven births, the first was at a village in the western Mahā Videha, under the name of Nayasīra. He once went out in a forest to collect wood and saw a Sadhu (ascetic) there. On hearing religious instructions from the Sādhu turned a true good man and gained samyaktva or perfection. In the second birth his name was Marici. On account of being a son of Marica a Cakravartin King. Once he happened to hear the speeches of Śrī Rishabhadeva and gave up worldly enjoyments, took Dikṣā from him and turned instantly an ascetic. In the third birth his name was Vāsudeva. In the

in the fourth birth he was a prince of the name of Kapila, at the end of which he became a god and was in that state for a long time. In the fifth time he was born as a Brāhmaṇa. His sixth birth was also in a Brāhmaṇa family residing at the town of Śrībanā, under the name of Puṣa. He became a god in the seventh birth. In the eighth birth he was also a Brāhmaṇa, of the name of Agnidyota. His ninth birth was in the heaven of gods. He was born as a Brāhmaṇa, of the name of Agnibhūti, at Mandira Sannibesa village, in the tenth birth. His eleventh birth occurred in the heaven of gods. He was born in the twelfth time as a Brāhmaṇa under the name of Bharadvāja in the city Śvatambā. His thirteenth birth occurred in the Devaloka. In the fourteenth time he was born as a Brāhmaṇa under the name of Mivara in Rājgrīha. His fifteenth birth was in the world of Gods. In the sixteenth birth he was a king of the name of Viśvabhūti. Being disgusted with worldly affairs he entered into ascetism under the instructions of a Sādhu Sambhūti by name and practised austerities for a period of one thousand years. His seventeenth birth happened among the gods of superior order. At the eighteenth time he was born from Mṛigavatī, the daughter of Prajāpati, the king of Pātanapur, after her seven successive dreams, under the name of Vāsudeva the first. In the nineteenth birth he was born as a Nārakī in the fourth hell. He became a lion in his twentieth birth. In the twenty-first birth he again became a Nārakī in the fourth hell. In the twenty-second birth he obtained again human form and performed good actions for ten millions of years (अष्टावर). At the twenty-third time he took birth from Dhārinī the queen of Danañjaya the king of Mahāvideha, in its capital Muṅkā, after her fourteen dreams, under the name of Priyamitra and became a great emperor. In this birth he took Dikṣā from Paṭṭilācārya and lived one hundred million years. His twenty-fourth birth occurred in the seventh world of gods. At the twenty-fifth time he was born from Bhadrā the queen of Jitasatru, a king governing the city Chalū in India, under the name Nandana, with a long life of one Lakh years. In this birth also he took Dikṣā from Paṭṭilācārya also. He observed the vow of Māsakṣamā during his whole life, also performed Viśvasthānikā Tapa and such actions for which one can gain the title of Tirthankara. During the twenty-sixth birth he performed twenty Tapas and obtained the

title of Tīrthaṅkara. In the twenty-seventh birth his name was Mahāvīra and became the twenty-fourth Tīrthaṅkara of the Jains. This is a short account of twenty-seven births of Mahāvīra, as described in this work.

Beginning. तिहा पूर्वे श्रीवीरने सम्पत्त पाप्मासिकी सतावीस भव कहीर' ।
 साधुसमिद्धो मरीचिरमरः बीडा पवित्राद् धरः ।
 संसारी बहु विचरुतिरमरो नारायणी नारकी ।
 सिंदीऽन्येष्वपि यो भवेत्तु बहुमयकोत्ररी मन्दनः
 श्रीगुणो नरभिर्भवीऽय भगवान् वीरस्त्रिलोकी दुर्ग' ॥ १

End. सतावीसमिं भवि श्रीमहावीर श्रीवीसमा श्रीरुद्धरे दया इम भरिय धने
 भवि स दुख बोल्या माटी एक कोकि संसार बधाछी इम बीजा पवि
 जीवत दुख बीटी बीलता संसार बधारइ' ।

Colophon. इति श्रीसतावीस भव संयुषेति ॥ १ ॥

विवरणम्—पुस्तकः सिन्धी श्रीमहावीरस्य सप्तविंशतिजन्मकथा वर्त्तते ॥

No. 191. साधुसमाचारः । *Sādhusamācārah.* Substance, country-made white paper, 10×5 inches Folia, 22. Lines, 6-13 in a page. Character, Nāgara Date, Sāmvat 1855. Appearance, old, torn and writing injured in parts Prose. Generally correct. Incomplete.

In fact this is not a separate work but the eighth chapter of the *Daśa Śānti khaṇḍa*, relating to Paryusana festival, under the name of *Sādhusamācār*.

Beginning. ॥ १० ॥ अथ साधुसमाचारो लिख्यते अथ दुर्ग वाच्य इह हि पशुं वषा
 विविधा (१) यद्दीयाता, (२) यद्दी अयाता च तत्रायाताया पंच पंच दिन
 इत्यादि यावद्वाद्दशदशकपञ्चमाच एकादशसु पञ्चेति यितु क्रियते १ यद्दी-
 याताया तु वषां सावत्सरिकाविचारालोचनं १ पशुं वषायां कल्पसूक्तमर्थं
 च चेल्यपिपाटी १ अष्टमत्वः ॥ सावत्सरिकप्रतिक्रमर्थं च क्रियते ॥

This is followed by a Pāṛkṛit passage the purport of which is thus expressed in Sanskrit,

अथरा अपिच अर्वाक् अपि च महाकायेविशेषात् भाद्रपदपुण्यपञ्चमीत
 इति इतः कल्पने पर्युषणापर्वं कर्तुं कल्पते, तां रजनीं भाद्रपदपुण्यपञ्चमी
 पतिक्रमिन्तुं दशसु पञ्चकेषु कुर्वन्तुषु आषाढपूर्णिमादिवसे प्रथमं पञ्चक
 एवं च ये पञ्चभिः पञ्चभिर्दिनैः एकैक पर्व एवं कुर्वन्तां साधूनां पञ्च-
 मद्दिनेः एकादशपर्वानि भवन्ति एतेषु एकादशपर्वदिनेषु पर्युषणं कर्तव्य
 पर्वस्य एकस्मिन् दिने न्यूनैऽपि कारवशिष्टेषु पर्युषणाः कर्तव्याः परं एका-
 दशभ्यः पर्वेभ्यः अधिके एकस्मिन्नपि दिने गते न कर्तव्यं अधिक मासो न
 गन्तव्यः सन्त मासगन्तव्या आषाढ चतुर्मासान् पञ्चमद्दिनेः पर्युषणा पर्व
 भवति श्रीकालिकाचार्याचार्यानादिशात् भाद्रपदपुण्यपञ्चमीतः चतुर्थी क्रियते
 परं वृथा पर्युषणा न कल्पते अनादि तीर्थहरणां आश्रया इदानीमपि
 चतुर्थी कुर्वन्तः आराधका ज्ञेया इति १ समाचारी ।

This work consists of Sādhvasamācāris of this sort each preceded by a Prākṛit passage.

As the reading of the last fol. does not agree with that of the just preceeding one so some leaves appear to have been lost.

End. तेषां क्षासिषं तेषां समर्थं समये भवथ महावीरे रायमिहे नगरे गुचसिषए
 चैरए वङ्गं समदाथ वङ्गं समथोथं वङ्गं सारराथं, वङ्गं साररीथ
 वङ्गं दीशं वङ्गं दीशोथं मज्जए चैव मारवए एवं भासिह पचवैह
 पचवैह पञ्चोसरा कथोनामं वज्जयथं सचइं सइह सकारं ससुत्तं असत्तं
 ससमर्थं ससनरथं भुज्जी १ सवट्ठेइति धिनि १० पञ्चोसरा कथी समती ।

Colophon. इति श्रीसाधुसमाचार कपूथे, सवत् १८५३ वर्षे चैव सुदि दशम्या ॥

विवरणम्—पुस्तकं स्मिन् पर्युषणापर्वानुष्ठानसम्बन्धिनः कति साधुसमाचारा भविता ।

No. 192. साधुवन्दना । Sādhuvandanā. Substance, country-made colourless paper, 10×5 inches. Folia, 7. Lines, 1-11 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, very old, torn and writing injured in parts. Verse. Generally correct. Complete.

A little poem on the worship of Sāihus, by Pārāvacaṇdra.

No. 193. **सिद्धपाञ्चासिका ।** *Siddhapañcāśikā* Substance, country-made white paper, 14×6 inches. Folia, 5 Lines, 21-32 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, old. Verse and prose. Generally correct. Complete.

A little work treating of the characteristics of Siddhas, complete in fifty aphorisms in Bhāṣā, entitled *Siddha Pañcāśikā*, by *Devendra Sūri*, with a *Bhāṣā* commentary.

Beginning of the Commentary. ॥ ६० ॥ श्री नमः ॥

श्रीशैलरायाय ॥ चिं सिद्धया ॥ सिद्धं सिद्धायैरायना । पुं पुं । अथवा
सिद्ध, सिद्धाः प्रतिष्ठा सत्य एवम् करो नद कोरेकु पापो न सकृद एवम्
अर्थ । जीवाजीवादि परार्थ चरित्र । सु० सू० ११ अंगदपनद विपद
एवम् सूच्यते केवम् मोक्ष प्राप्त वा शक्यी । एवम् । सु० मू० १५
सुता । एतत्तद् भुवनी परम् पुन एवम् गणधरादिक दद जैर खिनादि १५
हारकरो कष्टदृष्ट तिहां खिने० देवद अहो कष्टं निजगदप निहं
श्रीकृष्ण ॥ १ ॥

Beginning of the Text. ॥ ६० ॥ योगद्वयो नमः ॥ सिद्ध सिद्धय सुखं नमिष
तिष्ठ चण पदामयं वीर । निरि सिद्ध पादुकाट सिद्धसद्वर्ध किमपि
दुर्ध ॥ १ ॥ सतप पदवधया १८ दक्षपमाच' च २ खिल ३ पुनःपाय ४
काचीच ५ अतरं ६ तदा । भावी ७ अपा बहु ८ वेवदारं ॥ २ ॥

एहिं अर्धतरसिद्धा परंपर संनिकरि सगुतेहि ।

निहिं विद्यारविज्जो इमेव य न रमेव दारेव ॥ ३ ॥

खिलो १ कान्ति २ गद ३ वेव ४ तिल ५ हिंये ६ अरिल ७ गुहेच ८ ।

नाची ९ मातृ १० कान्ति ११ अतर १२ मण्डपय १३ गणध

१४ अयवद १५ ॥ ४ ॥

End of the Text.

अतमय सिद्धो वा १ सतद्विचर्यं चत गुणियजापमा २ ।

लापय मोक्षम संस्था ३ एमता लापय'सगुणा ॥ ४० ॥

उत्तमिय १ उद्विष्ट २ उद्विष्ट ३ वीराचय ४ ।

नर्त जेव ५ पासिप्रग ६ उत्ताचय ७ सिद्धाउकमेव संसगुणा ॥ ४८ ॥

अन्यद्वारं

पदवीस १ पत्र २ अहमय ३ पण ४ दक्ष ५ वीराय ६ ति ७ पण ८

दसमं च १ ।

संख १ असंख १ अक्षय १ गुणहोवि अउअह आहंता ॥ ४८

इग १ दुग २ इग १ दुग २ अउ १॥४ अह १ अंत २ अह १ संख २
अरख ११॥४॥

गुणहोवा सदसं लिहियं देविंद मूरीहि ॥ ५०

Colophon of the Text. सिद्धपद्यासिका मूखं ॥ ख ॥ ख ॥

End of the Commentary. सिद्धा ते असंख्या ते गुणहोवा करता १॥४०॥५० सी.
तेयो ५१ अनंतगुणहोवा जाय १०८ अर्ध । इम स्तोवादि २० सीहा तिहा ।
एकेक घवा २ सं । इमताइ स । १० ताहइ अर्ध । वीस ताह अनंत
गुणहोवा । जिहा २॥१०॥१०० सीहा तिहा ॥१०० व० । २ सं । १ सं० । ४
अर्ध । ५ अः । ६ अनंत० जाय १० ताइ अनंतगुणहोवा जयमथादिह ६८
सी. तिहा १० वः । २ सं० । तसं ४ सं० । ३ अर्ध० इम ६ । ० । ८ अर्ध
४८ इग इत्यादि जिहा २ लववादि विषय २ । १ सी. तिहा । ७० व० ।
२ अर्ध० जिहा २ ऊहं सीकादि विषय ४॥४ सी० । तिहा २ । ७, ४, ।
अर्ध । १ अर्ध० । ४ अर्ध० । ५०

Colophon of the Commentary. सिद्धपद्यासिका वारिका समाप्ता ॥

विवरणम्—पुस्तकस्यिन् सवार्तिकसिद्धपद्यासिकानिधौ केनचित्काले देवेन्द्रमूर्तिरक्षितो वर्तते ।

No. 194. सिद्धाचलयात्रा । Siddhācalayātrā. Substance, country-made white paper, 12×5 inches. Folia, 21 Lines, 5-14 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old, writing injured throughout under a black spot, not to be ascertained whether correct or not. Incomplete.

The codex being illegible we can not describe it.

पठितुमशक्यत्वात्तान्त्रोचितं पुस्तकमिदम् ।

No. 195. सिन्दूरप्रकरः सटीकः । Sindūraprakaraḥ Saṭīkaḥ. Substance, country made white paper, 14 x 6 inches. Folia, 32. Lines, 6-15 in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1805. Appearance, old, worn and writing injured in parts. Verse and prose. Generally correct. Complete.

A little work consisting of 100 Sanskrit verses imparting religious instructions, entitled Sūktamuktāvalī or Sindūra Prakara composed by Hemaprabha Ācārya, complete in 19 Dvāras or sections, with a commentary in Sanskrit, by Hareakīrtti Sūri, pupil of Candrakīrti.

Beginning : १०१

श्रीमत्पार्श्वजिने नमः + + + प्रहृष्टं हृष्टप्रसन्नम् । १

श्रीचन्द्रकोर्मिमूषीणां गुरुणास्तुपदेशतः ।

सिन्दूरप्रकरव्याख्या क्रियते कर्मकोर्मिणा ॥ २

पुनः कथयतां चादौ इष्टदेवतापरदकरदण्डपञ्चम्याचरचपुष्पं श्रीमत्
प्रति चादौर्द्धमाह—

सिन्दूरप्रकरस्तपःकरिमिरःश्रीदे कथायाटवी-

दावादिर्निषयः प्रवीचदिवसमारभ्यसूच्योदयः ।

सुनिश्चीकुचकुम्भकुम्भमरसः श्रेयसरीः पञ्च

मीश्रासः क्षमयीन्मद्युतिमरः पार्श्वप्रभोः पातु वः ॥ १

पार्श्वप्रभोः श्रीपार्श्वनाथस्य क्षमयीपरचयीन्मद्युतिमरः नखकानिषमृदो धी
पुमान् पातु रचतु रचतु । कथयन्ती नखयुतिमरः तपःकरिमिरःश्रीदे
सिन्दूरप्रकरः तपस्य करो कथो तस्य मिरःश्रीदे मलकमज्जमानः कुम्भ-
स्थलं तव सिन्दूरपुष्पः कुम्भमसदृशं नखयुतिमरस्य रज्ज्वान् सिन्दूरप्रकरो-
पमा । पुनः कथयन्तः कथायाटवीदावादिर्निषयः कथायाः क्षीयमानमाया-
श्रीमासएव चटवी चरच्छं वन तस्या दावादिर्निषयः दावादिश्लाघासमृद्ध-
गुण्य पुनः कथयन्तः प्रवीचदिवसमारभ्यसूच्योदयः प्रवीचो ज्ञानं स एव दिवसो
दिनं तस्य प्रारम्भे चटवी सूच्योदयसमानः पुनः कथयन्तः सुनिश्चीकुचकुम्भ-
कुम्भमरसः—सुनिश्चि क्षी तस्याः कथादेव कुम्भो तव कुम्भमरसः काष्ठीर-
ज्ज्वान्पतुष्यः, सुनिश्चीवदनेकुम्भमरसः इति वा पाठः । पुनः कथ-
यन्तः श्रेयसरीः पञ्चमीश्रासः श्रेयः कल्याणमेव तवर्षेचसत्य पञ्चमानी
मूतगपमाचौ मीश्रास सदृश इष्टः प्रभोः क्षमयीपरचयीन्मद्युतिमरी धी
पुमान् पातु रचतु नखयुतिमरस्य रज्ज्वर्चमान् रजा एवोपमा । भी भव

धाविन् एव ज्ञात्वा मनसि विवेकभागेव श्रीपात्रं नाप्य चरचकमपी एव
मेष्यौ । सीमपमानां यत्पुष्पप्रसादादुत्तरी माहविशामासां वितस्तु ।

End.

सीमपभावाद्यसमा च यत्र धुंसां तमः पट्टमपाकरोति ।

तदप्यमुषिद्रुपदेशमिमे निशयमाने प्रिनशमेति नाशम् ॥ १८

सीमपभावाद्वाच्यसमा च यत्र धुंसां तमः पट्टं
अन्धकारकदंभं न अपाकरोति तदपि तादृशमपि तमः पट्टं अज्ञानपट्टं
अज्ञानपापं अमुषिन् उपदिशे निशयमाने गृह्यमाने सति अनिमं निरनरं
नामं एति अर्थं याति । एतन् गृह्यमाणं तमः पापं अर्थं याति अथ
सीमपभावाद्वाच्यसमा इति अन्धकारां मनाम् मूर्च्छितं ॥ १८ ।

अथ प्रशस्तिमाह—

अभजदजितदेवाचार्यवतीदयादि-

द्युमवि विजयसिंहाचार्यपादारविन्दे ।

मधुकरसमतां यत्नेन सीमपमेव

व्यरचि सुनिश्चिता मूक्तमुक्तावलीशम् ॥ १००

इति श्रीसिन्दूरप्रकरणं सुभाषितं समाप्तम् । तत्र सीमपमेव कुनिपराज्ञा
सुनिपा सुनिश्चितामेव राज्ञा मूलीश्वरदेव कुनीपराज्ञा मूलीश्वरेव एवं
सुक्तमुक्तावली मुक्तामेव सुभाषितामेव श्रीभक्तप्रसादकाम्यामेव मुक्ताफलानि
तेषां पादलो ज्येष्ठी व्यरचि विरचिता । तत्र केन यः सीमपमः अजितदेव
भामाचार्यस्य पट्टएव उदयादिदयाचलः तत्र द्युमविः सूर्यसमानः विजय-
सिंहाचार्यस्य पादारविन्दे चरचकमेव मधुकरसमतां समरतुल्यतां अभजन्
आपतत् । पूर्वं अजितदेवाचार्यस्यैव विजयसिंहाचार्यस्यैव सीमपभा-
वाद्यस्तेनैव मुक्तमुक्तावली सिन्दूरप्रकरणाची विरचिता । १००

सिन्दूरप्रकरणाख्य व्याख्या हृष्यकौर्त्तिभिः ।

सूक्तिभिर्विहितायां तु सामान्यप्रक्रमोऽपि ।

सिन्दूरप्रकरं भूयं योधीते मतिमात्रम् ।

उपदेशवन्ती वक्तुं न जानाति जगत्पतः ॥ १

तपोनखे नागपुरीय पूज्ये

श्रीचन्द्रक च्याङ्गवधुरिराजाः ।

तेषां विनेयार्थमहृष्यकौर्त्तिभिः ।

श्रीश्रीश्री इतिमिमामकार्पणीत् ॥ २ ॥

इह यत् किञ्चिदशक्तं शम्भुविरहस्य लिखितमस्ति मया ।

श्रीध्वं श्रीश्रीश्री. प्रसादमावाय तत् सत्यम् ॥ ३

Colophon. इति श्रीसिंदूरप्रकरटीका संपूर्णा । संवत् १८०५ वर्ष फाल्गुण वदि १ सोम
वासरे ॥ श्रीश्रीकानेर मध्ये ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् सोमप्रभाचार्यविरचिता सिन्दूरप्रकरप्रतिभा मूलमुक्तावलीनामोपदेशनाम
इदं कौर्निर्गुरिविरचितया च टीकया सह वर्धते ।

No. 196. सिन्दूरप्रकरवास्तावबोधः । Sindūraprakarabālābodbhah.
Substance, country-made white paper, 10×4 inches. Folia, 29 Lines,
11 in a page Character, Nāgara Date, 1 Appearance, old, slightly
worm-eaten in parts. Verse and prose. Generally correct. Incomplete.

This codex contains only the first section of the text Sindūra
Prakara, described above, with a commentary partly in Sanskrit and
partly in Bhāṣā, entitled Bālābodbha, by Rija Śikopādhyāya, pupil
of Śidhu Harsopādhyāya, grand pupil of Jina Vivekaratna Śāri of
Kharataragaccha.

Beginning. ॥ ६० ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीसारदाचरणसुम्निनीतपापं

व्याप्तं प्रवक्ष्य परतः स्वमुक्तं नत्वा ।

वत्याश्वई विमति उत्पदिताय मुक्त-

मुक्तावलीप्रकरणं किल वार्धमाय ॥

इह हि सत्यकारः प्रदितप्रज्ञावतारज्ञातसंसारसार विदितशास्त्रविचारः
मूलमुक्तावलीयद्वाराद्ये विद्वद्भ्योऽप्यपोदाय विभुवनजनानन्दकारिणं सकल
निर्मलगुणगन्धारिणं श्रीश्रीकानेरमणिकोरचन्द्रशङ्करं प्रमदितमनो
विकल्पं श्रीश्रीसारदाचरणसुम्निनीतपापं किल वार्धमाय ॥ श्रीपादनाथं
स्मृति—

सिन्दूरप्रकर इत्यादि—

व्याख्या—पार्श्वप्रभोः जमश्रीनैख्यदुतिमः श्री दुष्मान् पातु रचतु श्रीपादंममु
श्रीपादनाथनाथ चरणचक्रमन्त्राणां भवनीं कानि न मुमुक्षुमुन्दारे कारयि रथा
करी कि नचयः नख्यदुतिमः तपःकविभिः श्रीके सिन्दूरप्रकरः ३६ श्रीके
निहनी नख्यदुतिमः तपःकवी या इदानीं कलकत्ता श्री पादनाथ निहने विने

सिन्दूना पूर समान है पुनः किं विगिष्टः नखद्युतिकषायाटवीदावादि
निधयः कषायक्रीडमन्, माया धीम निहोत्र रूपयो दटवी वायवानं कां
दावानलना समूह समान है पुनः किं विगिष्टः शोधदिवसप्रारम्भस्योदयः
प्रबोध कटोये ज्ञान त्रिपदी यो दिवस प्रारंभ स्योदयसमान है पुनः किं
नख द्यु० मुक्तिस्त्रीषदनेककुटुम्बरस्यः मुक्ति रूपयो स्त्री निहना मुखकमल
रतिशये विवे कुकुम्बरसममान है पुनः किं० नख द्यु० श्रेयस्तरी, पञ्चमोद्गासः
श्रेयकक्षा पुण्यदिह जदपीया हवानं पालवानं उद्गास समान है इसा शीपार्थ-
नायना चरणकमल नखनों कांति भी समूह मुक्तारं कारवि श्रीमदिक
लोकने कांति रचा करो ॥ १

End. नाति ।

Colophon of the first Section. इति श्रीखरतरगच्छं श्रीजिनामवेकवसरसिन्धुश्रीसाधु
द्वर्षीपाध्याय-मन्य-श्रीराशिमित्रीपाध्याय विरचिते श्रीसिन्दूरप्रकर-वाक्यावली
श्रीमत्तीर्थङ्करभक्तिहारमिदनाथ विरचितम् ।

विवरणम्—पुस्तकेश्विन् वाक्यावलीपाणिनिभाषायाः कासहितः सिन्दूरप्रकरोऽसम्पूर्णो वर्तते ।

No. 197. सिन्दूरप्रकरः सटीकः । Sindūraprakaraḥ Satīkaḥ. Sub-
stance, country-made white paper, 13 x 6 inches Folia, 19. Lines, 5-18
in a page. Character, Nāgara Date, ? Appearance, very old.
Prose and verse Generally correct Complete

Another copy of the Sindūra Prakara, with the Sanskrit com-
mentary of Harṣakīrti, as described above.

पुस्तकेश्विन् पूर्वोद्धिखित द्वर्षकीर्ति कृत संस्कृतव्याख्यासहितः सिन्दूरप्रकरः सम्पूर्णो वर्तते ।

No. 198. सिद्धचक्रमाहात्म्यम् । Siddhacakramāhātmyam. Sub-
stance, country-made white paper, 12 x 5 inches Folia, 41. Lines, 8-13
in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1757-58 Appearance,
very old, worn out, torn and writing injured in most parts. Verse
Generally correct Complete.

A Bhāṣā poem relating the greatness of the Siddhacakra, entitled Siddhacakramāhātmya, by Jñānasāgara, a pupil of Māṇikyāsāgara. The date of the original composition is 1726

Beginning. ॥ १० ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

सकल सुरासुर जेहना पुनः मावेवाद ।
 दुरिमादाची पास जिण ते प्रथम वित + लय ॥ १
 अहदह पूरव सावली सारजिकी गवकार ।
 प्रथम ते परमदिह नवपद निरुमुविचार ॥ २
 सभागे श्रीगणेशे सुमतवद घूरि जेह ।
 ते प्रथम द्रुतदेवता निज मणि पावो नेह ॥ ३
 माविश्रमागर सुभ गुरु ज्ञानदृष्टिदातार ।
 वालो जिण घोरो कावो प्रथम गुणसभार ॥ ४
 सिद्धपद महिमा कह जेहना नव पदसार ।
 पांडुरि सु आराधता पावेमल श्रीकार ॥ ५

End.

॥ भं ॥ सत्तरवरीसना चानूवदि जाडनि दित सारद ।
 निरयोग कौपी रास संपूरव पुण्यानन्य च गुह्यारदरे । भं ॥
 रघागरगुणि अचर कौपी रघ्यारमे रगतौसरे ।
 लवीच खाव साधु सुग्रावक लडि उ मुत्रव जगौसरे ॥ भं
 श्रीधपुरा मासरव सवधए आनसागर कहिउ रंगद ।
 धन्याघोरो टाव व्यावा समी कृषिघो सरंचल चंगदरे ॥ भं ॥

Colophon.

इति श्रीसिद्धचक्रमाहात्म्यनिबन्धोऽष्टाध्यायी रासः संपूर्णि प्रकाशमासादयन्
 श्रीमते ॥ श्रीरघु । श्रीधनवर्द्धेश भट्टारक श्री श्रीधनरसागर श्री-
 यरान् । सवन् १७१७-१८ वर्षे कृति श्रीरघुश्री तनमिशाची साधवी
 वालुकाजी तन मिशाची साधवी साधुलिखितं तन मिशाची सुमति
 लज्जो पठनावे ॥

विदरवम्—सिद्धचक्रमाहात्म्यानिबन्धभाषाव्याख्यानम्, श्रीशानसागरवरीत ।

No. 199. शिमिन्धरस्तवनम् । Śimindharastavanam Substance, country-made colourless paper, 12 × 5 inches Folia, 1. Lines, 9-13 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old. Verse Generally correct. Complete

This work consists of 17 Bhāsā verses on the praise of Śimindhara, a Jaina ascetic.

पुनर्लेखितं शिमिन्धरस्तवनम् ।

No. 200 सुभाषितं । Subhāsitam. Substance, country made white paper, 12 × 5 inches Folia, 66 Lines, 8-10 in a page. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, old. Verse Not correct Incomplete.

A collection of Sanskrit verses imparting instructions on several subjects, entitled Subhāsita or good sayings. Anonymous.

Beginning. श्रीशङ्कराचार्य उवाच । श्रीशङ्कर उवाच ।

अहंकी भवति इन्द्रजित्वा सिद्धाय सिद्धिस्थिता,
 आचार्या जिनशासनीतिकथा; पुण्या उवाचयायकाः ।
 श्रीसिद्धान्तद्वयाय मुनिराज उवाचाराधका
 पदैते परमजिन. प्रतिदिनं कुर्वन्तु यो महत्तमम् ॥ १ ॥
 जिनशरणमाधेय श्रीकल्लो जगदादिनां ।
 लोकनिपट्टयोगादिद्विधाया विनम्यति ॥ २ ॥
 एकचित्तेन यो धीमान् वीतरागं भजेत् सदा ।
 अर्ग्यमाणादिक सन्ने मुक्त्या स तादृशो भवेत् ॥ ३ ॥
 विदुषः कुतूहलं सर्वदुःखापहर्ता
 विभुवनपतिर्लोकेश्वरश्चैव ।
 अद्वयवित्तमपारसर्गमोक्षकहेतुं

धर्मनिष्ठस्य जीवस्य धर्मः कल्पद्रुमी भवेत् ।
 चिन्तामणिः कर्मकरः कामधेनुश्च किङ्करी ॥
 धर्मोऽयं धनद्वन्द्वभेदु धनदः कामार्थिना कामदः
 श्रीभाग्यार्थिषु तत्पददः किमपरं पुत्रार्थिना पुत्रदः ।
 राज्यार्थिष्वपि राजदः किमपरा नामाविकल्पेनृचा
 तत् किं यत्र करोति यस्य कुरुते स्वर्गापार्गापि ॥
 लप्सोः प्रभुत्वं प्रवरं कलत्रं यशोविशालं प्रभुता जनेषु ।
 सुपुत्रपौत्राः सुकृतुम्यता च धर्मैश्च पुंसां नृभवे भवन्ति ॥
 सती सुदया सुभगा विभीता प्रेमाभिरामा सरलसभा ॥
 सदा सदाचारविचारदया संप्राप्यते पुण्यवती पत्नी ॥
 सुकुलजन्म विभूतिरत्नेकधा प्रियसमायमसौल्लस्यपरा ॥
 नृपकुले कुरुताविमलं यशो भवति पुण्यवतीः फलभीद्वन्द्वम् ॥
 विद्या विमो कल्पव' च पुत्रजन्मनिधिस्तथा ।
 सुकतेनैव लभ्यते गहि पार्य पराक्रमैः ॥
 अर्थाः पादरजःसका गिरिगदीर्घगीपर्व यौवनं
 मातुष्यं जन्मविन्दुलीलचरणं क्षीपीपर्व जीवितम् ।
 धर्मं दी न करोति निचलमतिः स्वर्गार्गंखोहाटनं
 पशतापहती जरापरिचयः शोकाग्निना दहति ॥
 निर्दयः काटी हृदी गतरयपद्मं विना शर्वरी
 निर्मलं कुसुमं सरी गतजलं कापाविहीनलसः ।
 भीष्मं निर्मलं सुतो गतगुणचारित्रद्विनी यतिः
 निर्दोषं भवमं न राजति तदा धर्मं विना मानवः ॥
 मागो भाति मदेन कं जलदृष्टे, पूर्णन्दुना शर्वरी
 माथी व्याकरणेन हंसमिचुनेनयः सभा पण्डितैः ।
 श्रीमेन प्रमदा जनेन सुरगो जित्योत्सवैर्मन्दिरं
 सत्पुत्रेण कुले नृपेण वसुधा लोकवधं धार्मिकैः ॥
 अहस्यानि भवेद्द्वयः शून्यस्थानं ततःपरम् ।
 अहस्यानि पुनर्भवे सर्वं शून्यमिदं जगत् ॥
 धर्मैश्च जन्मते व्याधिर्धर्मैश्च जन्मते यद् ॥
 धर्मैश्च जन्मते शून्यैर्धर्मैश्च जन्मते जयः ॥
 शमी नास्ति कुतः सीमा पयो नास्ति कुतः सुतः ॥
 वशा नास्ति कुतो विद्या धर्मो नास्ति कुतः सुखम् ॥

दानमुपाजे विमर्शं च शील
तपो विविचं दममावगा च ।
महापर्वशीरारक्षयामपात्रं
धर्मं चतुरैः सुमयो वदन्ति ॥

दानगुणाः—

दानव्यातिकरं सदा हितकरं संसारसोपशान्तकरम्
दत्तां भोतिकरं मुक्तान्तरकरं क्षीकरं कष्टकरम् ।
स्वार्थासकरं मत्प्रत्यकरं निर्वाणसंपत्करं
वर्णापुर्वसुद्विषहंकरं दानं प्रदेयं मुनेः ॥
पात्रे पुण्यानिबन्धनं तदितरे प्रोचद्वाक्यापकं
मित्रे भोतिविषहं रिपुजने वैरावहारचमम् ।
मत्ते भक्तिभरावहं नरपत्नी सदानमन्यादर्शं
भद्रादौ च यमस्करं वितरकं न ह्याप्यङ्गी नित्यम् ॥
सुपुत्रेण पुत्रं जटं जटं जगत् कुमादया ।
सुभोजने दिनं जटं तप्तं वस्त्रदीयते ॥
चातुरे वीमर्शं दत्ते मायान् दत्ते सनातने ।
दुर्मित्रे वितरत्यर्थं तं करानि सुविधिर ॥
मुपायदानानि भवेद्विनाश्या
धनप्रभावाच्च करोति पुण्याम् ।
पुण्याप्रभावाच्च दिवं प्रयाति
पुनश्च दाता पुनरेव भोक्ता ॥
दानेन सुदानि वशीभवन्ति
दानेन वैराग्यापि गानि जायन्ते ।
परीक्षिष्यन्त्यनुपैति दानान्
दानं हि सर्वस्य सुनापदादौ ॥
आदि श्रीभामहरीत्ययं ग्राहो भोगो दमोतिवि ॥
अवश्यं भवद्दानेन चिरजीवी निरामयः ॥

शीलगुणाः—

हरति कुलकलहं लुप्यते पापवह
सुहृत्सुपुत्रिणीति दाम्पत्यज्ञातयोति ।
समयति च सुवचं हनि दुर्वचिदमे
वचयति दूषि शीले नरं भोक्तेननीति ॥

ग्रीलं द्रव्यं न कुलं पद्मानं
 कुलिनं किं ग्रीलविचरितम् ।
 यतो नरा नीचकुलस्य जाता
 अर्थे नराः ग्रीलदुपाय्य धीराः ॥
 ग्रीलिनं दाम्यते स्त्रीर्ष्यं ग्रीलिनं विमर्शं यशः ।
 ग्रीलिनं लभ्यते नीचस्तस्यात् ग्रीलं परं व्रतम् ।

चमागुणाः ।

चमा चङ्गः करे यस्य दुर्जनः किं करिष्यति ।
 अद्यपि पतितो बह्विः स्वयमेवोपशम्यति ॥
 चमा तुल्यं तपो नास्ति न सतीपात् परं सुखं ।
 न च वद्यापरो व्याधिर्न च धर्मो दद्यापरः ।
 पुत्रासमं नास्ति शरीरवेदनं
 चित्तासमं नास्ति शरीरशीघ्रं ।
 विद्यासमं नास्ति शरीरभूषणं
 चमासमं नास्ति शरीररक्षकम् ।
 नरस्याभरणं रूपं द्रव्याभरणं गुणाः ।
 गुणस्याभरणं ज्ञानं ज्ञानस्याभरणं चमा ।
 कीर्तिनामा मरीदपं मारीदपं पतिव्रतं ।
 विद्यादपं कुलपाशां चमादपं तपविनाम् ।

क्रोधधर्माः

क्रोधी हि शत्रुः प्रयतो नराणां
 दैहिकीतो दैहविनाशमाह ।
 अग्रियं वा काष्ठमयोपनीतः
 स एव काष्ठं दहते शरीरम् ॥
 क्रोधी मूलमनर्थाणां क्रोधः संसारवर्द्धनः ।
 शत्रोऽप्यह्वरः क्रोधाकृष्टात् क्रोधं विवर्धयेत् ॥
 मीतिं हन्ति सदा क्रोधी क्रोधी करोति बन्धनम् ।
 क्रोधी नाशयते विपत्तं क्रोधी स्वपरघातकः ॥

इत्येवंविधैः सुभाषितैः पुनर्युक्तं निबन्धस्तदनुदाहरणवाक्यप्रदर्शनम् ।

No. 201. **सूरजीरोयोलोक ।** *Sūrajīroyiloka.* Substance, country-made colourless paper, 12 × 5 inches. Folia, 1. Lines, 8-14 in a page. Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, old, torn Verse. Generally correct. Complete.

A little poem in Bhāṣā verse, of the name of *Sūrajīroyiloka*. Anonymous.

अथ सूरजीरोयोलोकाभिधः कश्चित् सुप्रभाषावयवनिबन्धो वर्तते ।

No. 202. **स्तुतिः ।** *Stutiḥ.* Substance, country-made colourless paper, 12 × 4 inches. One page only of 11 lines Character, Nāgara. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete

Although this little poem is labelled with the name of *Stuti* only, but after perusal we know that the real name is *Ekādaśīstuti* or the praise of the eleventh lunar day. We give the whole work below.

॥ १० ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

एकादशी अतिरुचिः । गोविन्द पूजे एव
 किञ्च कारय ए परव भीतो कङ्को सुम्भुतिम् ।
 जिनवर कल्याणक अतिप्रका एकादशे पचास
 एकादशी दिने अविच्छेद सेवी करो मोक्ष उपवासः ॥ १
 इत्यार आशक्त तन्विय प्रतिष्ठा कश्चित् जिनवर ईव
 एकादशो दिन अविच्छेद सेवी जनदया जिन ईव ।
 गोविन्द जिनवर सत्यमनुपकर शिष्या सुरतद्वयम्
 जिन ईव निर्द्वन्द्व नीर उद्धमो कर जियमुरगः ॥ २
 इत्यार अंशलि धारिद्र इत्यार पूर्वामार
 इत्यार कश्चो कीडका पुजकोट मकोटारः ।
 एकादशी पावको करो विविच ईवो शास्त्रतये अट्टमार
 एकादशी इत्यु नशी जिन पामो उपवासः ॥ ३

वर कामलमयनी कामल वयची कामल कीमल वः ॥
 भुजटङ्क चर्खङ्क मर्चङ्क कीङ्कनी कामरता मुख धाय ।
 एकादशी इम मन वकीगुण रूपपङ्कित सोम
 सासना दीवो विघन वारी धंघतया निमदिस ॥ ४

इति स्तुतिः ।

एतावन्मात्रोऽसौ निबन्धः ।

APPENDIX I.

KAVYA.

(391)

No. 1 (a) भट्टिकाव्यम् । Bhattikāvyaṃ Substance, Tādi or palm leaf, 16 × 12 inches. Folia, 116. Lines, 3-5 in a page, having a gulf in the middle. Character, Bengali. Date, Śaka 1600. Appearance, very old, decayed and writing injured in most parts. Verse. Generally correct. Complete.

This codex contains a complete copy of the Bhattikāvya or Daśamukhavādha, a well-known epic poem based on Rāmāyana of Bālmiki and treating also the same subject with it; complete in 22 sargas or chapters, by Bhaṭṭi, under the request of the Śrīdhara Sena.

इसकेअधिन भट्टिकाव्यं सम्पूर्णं वर्तते ।

No. 3. भट्टिटीका । Bhaṭṭatikā. Substance, country-made yellow paper, 20 × 5 inches. Folia, 38. Lines, 6-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Prose Not correct. Incomplete.

This codex contains an incomplete copy of the Mugdhabodhinī a commentary on the Bhaṭṭi, upto the end of the third canto, by Bharata Sena.

পুস্তকেঃখিন্ গোরাইনজিকান্নজয়নন্দ্রায়দীমরতবেনকথায়া ভট্টটোকায়া সুম্বরোবিশা-
স্বতৌদসর্গানৌ যস্যৌ বর্ণতে ।

No. 4. **কুমারসম্ভবং** । Kumārasambhavam. Substance, country-made red and white paper, 12×3 inches. Folia, 53. Lines, 5-6 in a page. Character, Bengali. Date, Śaka 1714. Appearance, old. Verse Generally correct. Incomplete

This codex contains upto the end of the seventh canto of Kālidāsa's Kumārasambhava

পুস্তকেঃখিন্ কুমারসম্ভবকাব্যস্য সপ্তমসর্গানৌ বর্ণতে ॥

The date of copying the work has been given in the following verse :—

সুদগামৌদ্য়শকি ব সামন্তরাবধৌ বিজ্ঞ ।

অন্যেখৌন্ পুস্তকমিদং কুমারসম্ভবাক্যকম্ ॥

No. 5. **কুমারসম্ভবং** । Kumārasambhavam. Substance, country-made colourless paper, 15×3½ inches. Folia, 38. Lines, 4-5 in a page, having a gap one inch square in the middle. Character, Bengali. Date, Śaṁvat 1764. Appearance, very old. Verse. Generally correct. Incomplete

This codex contains upto the end of the 7th canto from the beginning of the Kumārasambhava.

পুস্তকেঃখিন্ কালিদাসকৃত সুপরিঙ্ক কুমারসম্ভবকাব্যস্য সপ্তমসর্গানৌ যস্যৌ বর্ণতে ।

No. 6. **কুমারসম্ভবটোকা** । Kumārasambhavaṭkā. Substance, country-made yellow paper, 14×6 inches. Folia, 155. Lines, 8-11 in a page. Character, Bengali. Date,— 1. Appearance, fresh. Prose. Not correct. Incomplete.

This codex contains a commentary on the Kumārasambhava, entitled Subodhā, upto the end of the seventh canto, by Bharata Mallika.

পুস্তকেঃখিন্ भरतमल्लिकव्यायाः सुबोधव्यायाः कुमारसम्भवटीकायाः सप्तमसर्गात्तन्ती वर्तते ।

No. 7. रघुवंशम् । Raghuvamśam Substance, country-made yellowish paper, 14 × 3 inches. Folia, 91 Lines, 5 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, very old. Verse. Generally correct Incomplete.

An incomplete copy of the most famous poem, Raghuvamśa of Kālidāsa, containing upto the beginning of the 14th canto.

পুস্তকেঃখিন্ কালিদাসরচিতরঘুবংশাকাব্যসিহনদ্ব্যাক্ষ্যস্বয়মন্তুর্দশসর্গাংলী দন্ত্যী বর্ততে ।

No. 8. रघुवंशटीका । Raghuvamśatikā. Substance, country-made yellow paper, 18 × 3 inches Folia, 156. Lines, 8-10 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh Prose Not correct. Complete.

A complete copy of the Sañjivani, well-known commentary, by Mallinātha Sūri on Raghuvamśa.

পুস্তকেঃখিন্ মল্লিনাথস্মৃতিভাষ্য মঙ্গীৰণীয়ায় রঘুবংশটীকা সম্পূর্ণ বর্ততে ।

No. 9. रघुवंशटीका । Raghuvamśatikā Substance, country-made yellow paper, 14 × 4 inches Folia, 65. Lines, 2-14 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose Generally correct. Incomplete

An incomplete copy of Bharata Mallika's commentary on Raghuvamśa, entitled Subodhā, upto the beginning of the sixth canto.

পুস্তকঃ ক্ষিপ্ত রঘুবংশস্য ভারতমল্লিকজ্ঞতটীকা সুবোধাখ্যায় সম্পূর্ণ্য বর্ততে ।

No 10. **রঘুবংশটীকা** । Raghuvamśatikā. Substance, country-made yellow paper, 18 × 6 inches Folia, 110. Lines, 7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Prose. Not correct. Incomplete.

Another incomplete copy of Subodhā, a commentary on Raghuvamśa, by Bharata Mallika, containing upto a portion of the sixth canto.

পুস্তকঃ ক্ষিপ্ত সুবোধাখ্যায় ভারতমল্লিকজ্ঞত রঘুবংশটীকায়াঃ শুভসংলক্ষ্য প্রথমঃ পদ্যভাগঃ বর্ততে ।

No. 11. **মেঘদূতম্ সটীকম্** । Medhadūtam saṭīkam. Substance, white foolscap paper, 10 × 4 inches. Folia, 45. Lines, 2-16 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Verse and prose. Not correct. Incomplete

This codex contains an incomplete copy of the Meghadūta (cloud messenger) of Kālidāsa with an incomplete commentary on both the margins upto the 27th verse.

পুস্তকঃ ক্ষিপ্তসম্পূর্ণটীকা সহিত মেঘদূত নাম কাব্যমসম্পূর্ণ্য বর্ততে ।

No. 12. **শিশুপালবধম্** । Śiśupālabadham. Substance, country-made yellow paper, 21 × 7 inches. Folia, 176. Lines, 4 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Verse. Not correct. Complete.

A complete copy of the well-known Sanskrit poem *Śiśupālabadhā*, which is also called the *Māgha Kāvya*, after the name of the author, with Bharata Mallika's commentary *Subodhā* upto the end of the first canto, written on both the margins.

শ্রীশিশুপালবধ কাব্য সমুখ্যে বর্ণিত ।

No. 13. शिशुपालवधटीका । *Śiśupālabadhāṭikā*. Substance, country-made yellow paper, 16 x 5 inches. Folia, 112. Lines, 5-8 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, fresh Not correct. Complete.

An incomplete copy of Bharata Mallika's commentary *Subodhā* on the *Śiśupālabadhā* upto the third canto.

শ্রীশিশুপালবধকাব্যে বর্ণিত শ্রীশিশুপালবধকাব্যের তৃতীয় সর্গ পর্যন্ত ।

No. 14. नैषधचरितम् । *Naiṣadhacaritam*. Substance, country-made red and white paper, 12 x 3 inches. Folia, 23. Lines, 3-6 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Incomplete.

This codex contains only the first two cantos of the famous poem *Naiṣadhacarita*, by Śrīharaṇa.

শ্রীশিশুপালবধকাব্যের প্রথম দুই সর্গ বর্ণিত ।

No. 15. नैषधचरितम् । *Naiṣadhacaritam* Substance, country-made yellow and colourless paper, 18 x 4 inches. Folia, 137. Lines, 2-4 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Verse. Not correct. Incomplete

Another incomplete copy of the same work containing upto the end of the thirteenth canto,

पुस्तकेऽस्मिन् नैवधत्तचित्तस्य प्रथमस्तस्योदयस्यर्गाक्षी यथोक्तं ।

No. 16. गीतगोविन्दं । Gitagovindam. Substance, country-made colourless paper, 18×7 inches. Folia, 26 Lines, 5-20 in a page. Character, Bengali. Date, Śaka 1713. Appearance, nearly fresh. Verse. Generally correct. Complete.

A complete copy of the famous lyric poem Gītagovinda of Jaydeva. This codex contains also an incomplete commentary, entitled Bālabodhini, upto the end of the third canto in both the margins. After the colophon we find two verses relating to the copyist.

माके रङ्गोदयस्यचित्तिपरिगणिते कार्त्तिकी पीर्यमास्य
 वारे भागीः प्रथम्याद्युत्पदकमलं श्रीमहादेवनाम् ।
 पाठाधैर्दं व्यनङ्गीदुधनममुखाद् गीतगोविन्दसंज्ञ
 काव्य केलिमय प्रसन्नहृदयः श्रीरामनाथोदितः ॥

सदपवर्णमिदं पद्यम् ।

जाती ईशे विदग्धोपश्रित्यसुरकुले शब्देन्द्राभिधाने
 दाने कथोपमा श्रीवृधनिबद्धमभिः श्रीमहादेवनामा ।
 नामाविद्याविलसत्तेर्मधुरतरङ्गवालापनेः कौबिदाली
 निष्ठः श्रेष्ठोऽभिमतौ निजनुचक्यनाञ्जितोऽयं विरेजे । ० ।

पुस्तकेऽस्मिन् कथदेवज्ञतं गीतगोविन्दं सम्पूर्णं वर्त्तते ।

No. 17. गीतगोविन्दं सटीकं । Gitagovindam satikam. Substance, foolscap paper, 15×6 inches. Folia, 9. Lines, 11-14 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, not fresh. Prose and verse. Generally correct. Incomplete.

An incomplete copy of the Gītāgovinda, with an incomplete commentary, written in both the margins.

পুস্তকখিন্ টীকামহিতং গীতগোবিন্দমতস্যুপে বর্ণনে ।

No. 10

No. 15 (a). নৈষধটীকা । Naiṣadhatikā. Substance, country made yellow, paper, 22×7 inches. Folia, 170. Lines, 4-10 in a page. Character, Bengali. Date, ! Appearance, not fresh. Prose Not correct. Incomplete.

This codex contains an incomplete commentary on the Naiṣadha-carita of Śrīharṣa, upto the end of the eleventh sarga or chapter, by Bhavadatta. This codex is divided into two parts, each having separate page marks of its own. The first part complete in 45 folia with 4-8 lines in a page contains the commentary upto the end of the second sarga. The second part having 125 folia with 10 lines in a page contains the commentary from the beginning of the third Sarga upto the end of the eleventh. Of its 125 folia the fol. 67-125 have a blank about one inch square in the middle. It has also another fragment having fol. 67-85 with 10 lines in a page containing the same commentary on the third and fourth Sargas.

পুস্তকখিন্ মনদসহতা নৈষধচরিতটীকা খণ্ডিতা বর্ণনে ।

Another incomplete copy of the same work containing upto the end of the thirteenth canto.

পুস্তকেঃখিন্ নৈবধৰিতল্য প্রথমতস্ত্রয়োদশমর্মান্তী সম্যকোৰ্ণিত।

ter, Bengali. Date, ? Appearance, not fresh. Prose and verse
Generally correct Incomplete

An incomplete copy of the Gītagovinda, with an incomplete commentary, written in both the margins.

পুস্তকেঃখিন্ টোকাসহিত গীতগোবিন্দমস্যুৎ বর্ণনে ।

No. 18. গীতগোবিন্দটোকা, প্রকাশকৌমুদী । Gītagovindaṭkā Prakāśakoumudī. Substance, foolscap paper, 18×8 inches. Folia, 39. Lines, 12-15 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, not fresh. Prose. Generally correct. Incomplete.

This codex contains an incomplete copy of the Prakāśakoumudī a commentary on the Gītagovinda, by Kavirāj Candīdāsa Śarma.

Beginning. খৌ নমৌ স্বৰূপতয়ে । স্বান্দ্ৰবৈল্যাদি পদ্মাবতীচরচরচরচরচরচ—
পদং বিদ্যে অস্মামিতি মনুপ পদ্মাবতৌ সখ্যৌতন্যচরচরচৌ । পাদযৌ
চারবাঃ সিবকাণ্যেণা চক্রে সমুদ্রে বসিতু প্রাক্ষাণ্যেণ প্ৰ্যাতু শৌকমল্যেতি
তথৌকঃ শৌক্যেণে ঙিন্ । অথবা চারবাণা সিবকানা অক্ষবর্ণৌ, সিবক-
প্রধানমিযর্থঃ । এতেন সখ্যাং মল্লিমবলতা দর্শিতা মনুচনতা য ।

অক্রে রাষ্ট্রে সমুদ্রে য পখিনেদে রপাঙ্কি ।

জুগৌলবে সিবকি য চারবাঃ পরিকৌর্চিতঃ ।

অক্ষবর্ণৌ সখ্যেণৌন ইত্যনন্ । যসা পদা সখ্যৌবিস্ময়েতি পদ্মাবাতু
জ্ঞাযঃ, তস্য বদৌ পদ্মাবতৌ সখ্যৌঃ পবরাণেতি জৌ । এতেন জ্ঞাযে য
ভাষাতিময়ৌ দ্যোতিতঃ । অথবা পদ্মাবতৌ নাম তস্য সখ্যৌ তস্যচরচরচৌ-
থারবে ইত্যনতৌ নমনে অক্ষবর্ণৌ ভবতঃ । এতেন মডারকমলবলতা দর্শিত
নিজকান্যে সরসতা য দর্শিতা । তদুক্ত

মডারৌ চেতু কবিঃ কান্যে জাতৈ রসমর্থ জনত্ ।

অ এব চেদমডারৌ মৌর্যে সখ্যেণে য তত্ ॥

End. নাসি ।

Colophon. যদি কবিরাজশৌখণ্যৌদাসবিবিতাণা গীতগোবিন্দটোকায়া প্রকাশ-
কৌমুদী পঠঃ স্যঃ ।

বিসরণম্—পুস্তকেঃখিন্ কবিরাজশৌখণ্যৌদাসমর্ষজ্ঞা প্রকাশকৌমুদীনাম গীতগোবিন্দ-
টোকা লিখিতা বর্ণিতৈ ।

No. 19. पदाङ्कदूतं सटीकं । Padāṅkadūtaṁ saṭīkaṁ. Substance, country-made yellow paper, 16 × 4 inches. Folia, 14. Lines, 3-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, not fresh, partly decayed. Prose and verse Generally correct. Complete.

This codex contains a complete text of the Padāṅkadūta, with a explanatory commentary by Rādhāmohanā Vidyāvācaspati Bhaṭṭācārya, in the margins.

Beginning of the Commentary. श्रीकृष्णः । गोपीभर्तुरिति । राधानाथस्य भयुरा-
गमनानन्तरं काचित् प्रसिद्धा गोपी राधिका भर्तुर्विरहेण जातविक्षेदेन
कातरा दुःखिता सती उग्रया इव नेहं त्यक्त्वा भट्टिति शीघ्रं शमुनामुग्रकुक्षं
अगाम । सा कीदृशी इन्दोवराद्यौ पुनः कीदृशी अलितकवरी गण-
हन्त्या पुनः कीदृशी विशाल यथास्थानया निःश्वसन्ती विपुलनिःश्व-
सोपशोला अलितकवरी इत्यादि विशेषणं उग्रतताव्ययकं । अर्वाक्षौ
सुररिपुरिति धान्तिदूतीसहाया इत्यनेन सर्वदा सखीभिः परिहृता कृतघ्नी
सहायमन्तरेण कदापि कुत्र न गच्छति नाशतिष्ठते इत्यापत्तिर्निरता ॥ १ ॥

End of the Commentary. पुनरपि स्वदुःखमावेदयन्ती बीहमतान्तरमाश्रयति मूर्खी
एव विश्वं अपि कं स्वीकृत्यतिथीयव्यवहृतिनाशप्रतियोगि अनिम्य सर्वदाहः
न धीराः न भगवन्मादादिभ्यः पण्डिता इत्यर्थः । अपिकल्पे वाचमाह
अस्माकं विने हरिविरहज खेदः सर्वदेवासे अती मूर्खी एव अपिकमाह-
रित्यन्वयः । हरिविरहजखेदस्य निवृत्ते विमल अपिकल्पभङ्गः । ननु
तथापि हरिविरहजखेदतिरिक्तस्य न अपिकल्पनिरास इति चेन्न ननु सत्
तत् अपिकल्पनिवि व्याघ्रा सत्त्वेन हेतुना अपिकल्प साध्यं तत्र हरिविरहज
खेद एव स तु हेतोर्यभिचारेण न तेः अपिकल्प साधयितुं शक्नमिति एवं
अन्यथरमशब्दोऽपि न अपिक इति विभक्तिविपरिणामेनावयः । 'शब्दः
अवश्यस्यायीति सिद्धान्तः । तत्र प्रथमतः कण्ठताल्लाभिवातजनितः शब्दो
जायते तेन च शब्दान्तरमुत्पाद्यते तेन शब्दान्तरेण स्वयं जगति । एवं
क्रमेण शब्दपरम्परया शब्दे शब्दो जायते स च अवश्यप्रत्ययविषयः अवश्यसम-
वेदत्वात् तद्वरमशब्दस्य परे अपिकल्पमङ्गीक्रियते तदनन्तरीत्यवशब्दान्तरा-
भावेन स्वस्यैव नाशकत्वात् स्वीकृत्यन्तरं चरमस्य शब्दस्य नाशदर्शयते
तस्य तस्य अपिकल्पमिति परमत न समीचीनमित्यर्थः । अथवा शब्दो
पान्थो न विनाप्नोति शोभासकं मतमाहृत्य न्यायमतं निराकृतमिति भावः ।
एव हेतुवचनमपि यदिह यतो वचनमपि स्ववचनमपि तत् सर्वे

सदैव चित्ते वर्तमानं रूपमाचिरति तादृशमपि किन्तु तादृशं चरितं वस्तु
 प्रेमेव अयथा तत् प्रसिद्धं ज्ञेयं प्रदुक्तं वचनं तादृशं सर्वदेव चित्ते वर्तमान
 पुनः काकाचिन्त्यायेन तादृशमप्युच्यते किन्तु तादृशं वस्तु चरितं वस्तु
 प्रेमेव चरितयव तस्येति पाठे तस्य रूपस्य वचनमित्यन्वयः । ननु प्रेयः
 चरितकत्वे भवतीनामपि रूपे प्रेयः चरितकत्वेन मम हीन निर्दयकं स्यादत
 चाह प्रियतमकृत रूपकत्वमिति भावः । दुःस्वार्तिग्रथ वेदवित्तं, सपत्नीपु
 पुराहनासु चरितकप्रेमनिरासमाह तद्धेति तच्च चरितकप्रेम च गाथादनास्तेव
 ननु पुरस्त्रीषति भावः ।

Colophon of the Commentary. श्रोत्राधामोदगदिव्यावावत्यतिमहाचार्यनिरविता पदाङ्क-
 दूतव्याख्या समाप्ता । शोकाश्रीवरये नमः मतिरनु ।

विवरणम्—शोकाश्रीवरयेन विद्यावाचस्पत्यतिरुक्तव्याख्यासहितं पदाङ्कदूतमत्र सम्पूर्णं वर्णितं ।

No. 20. पदाङ्कदूतम् । Padāṅkadūtam. Substance, country-made
 colourless paper, 18 x 4 inches. Folio, 7 Lines, 5 in a page. Character,
 Bengali. Date, Saka 1645 Appearance, nearly old. Verse Generally
 correct. Complete.

This codex contains the complete text of the Padāṅkadūta.

अथ पदाङ्कदूतं हृदये वर्णितं ।

DRAMA.

No. 1. अभिज्ञानशकुन्तलम् । Abhijñānaśakuntalam. Sub-
 stance, country-made yellow paper, 18 x 6 inches. Folio, 51 Lines, 7 in
 a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Prose
 and verse. Not correct. Complete.

A complete copy of the Abhijñānaśakuntalam of Kālidāsa.

पुस्तकालिखितं कालिदासकृतमभिज्ञानशकुन्तलम् सम्पूर्णं वर्णितं ।

No. 2. विदग्धमाधवं । *Vidagdhamādhavaṃ*. Substance, country-made yellow paper, 18 x 6 inches. Folia, 86. Lines, 5-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A complete text of the *Vidagdhamādhava*, a drama, complete in seven acts, relating the adventures of Kṛiṣṇa and Rādhā in Vṛindāvana, by Rūpa Gosvāmin.

अथ श्रीरूपगोस्वामिकृतं विदग्धमाधवं नाम नाटकं संपूर्णं वर्तते ।

ROMANCE.

No. 1. वासवदत्ता । *Vāsavadattā*. Substance, foolscap white paper, 15 x 10 inches, bound in book form pages 122. Lines, 2-13 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Generally correct.

A complete text of the well-known prose work *Vāsavadattā* of Suvandhu.

पुस्तकेऽस्मिन् सुवन्दुकविकृता वासवदत्ताख्यायिका संपूर्णा वर्तते ।

GRAMMAR.

No. 1. मुग्धबोधटीका दुर्गादासकृता सुबोधा । *Mugdhabodhatikā Durgādāsakṛitā Subodhā*. Substance, country-made colourless paper, 20 x 4 inches. Folia, 265. Lines, 2-10 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete.

A complete copy of Durgādāsa's commentary on the *Mugdhabodha*, entitled *Subodhā*.

पुस्तकेऽस्मिन् दुर्गादासविद्यावागेजकृता सुबोधाया मुग्धबोधटीका संपूर्णा वर्तते ।

No. 2. मुग्धबोधटीका दुर्गादासकृता । *Mugdhabodhatikā Durgā-dāsakṛitā.* Substance, country-made paper of several colours, 20×4 inches. Folia, 1-82 (of which fols. 12-16 both including are wanted). Lines, 4-10 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Prose. Generally correct. Incomplete.

An incomplete copy of the same work.

पुस्तकेऽस्मिन् प्रागुक्तनिबन्ध एवार्धपूर्वो वर्तते ।

No. 3. मुग्धबोधटीका दुर्गादासकृता सुबोध । *Mugdhabodhatikā Durgā-dāsakṛitā Subodhā.* Substance, country-made reddish paper, 20×3 inches. Folia, 283. Lines, 5-6 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete.

Another complete copy of the same work.

पुस्तकेऽस्मिन् पूर्वोक्तनिबन्ध एव सपूर्वो वर्तते ।

No. 4. मुग्धबोधटीका काशीखरकृता । *Mugdhabodhatikā Kāśī-śvarakṛitā.* Substance, country-made yellow paper, 20×5 inches. Folia, 219. Lines, 5-8 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, fresh. Prose. Generally correct. Complete.

A complete copy of a commentary on the *Mugdhabodha*, by Kāśīśvara Bhaṭṭācārya.

Beginning. श्री नमो गणेशाय ।

ब्रह्मसाधो नैतपदयुगं सविदानन्दमौलं

ससाराब्धेक्षरचिन्मजरं रमचन्द्र प्रबन्ध ।

श्रीकाशीयः परहितमनाः मुग्धबोध टीका

चक्रे मोदं वदतु विदुषा श्रीमदाय्यस्तु सेवम् ॥

अथादी विप्रविद्याश्रकलेन शिष्टसमाचारपात्रमभीष्टदेवं नमस्तुभ्यं तन्नि-
 बडय शिष्यशिष्याद्यै निबध्नु अभिषेयस्य प्रतिज्ञानब्राह्म मुकुन्दमित्यादि ।
 मुकुन्दं प्रविष्य प्रकर्षेण नत्वा मया सुम्भवीधे व्याकरणं परोपकृतये क्रियते
 तत्तु भीषं ददातीति मुकुन्दः प्रदीदरादिः सुबृष्ट भीषणे इत्याद्यादुपादी घृन्
 प्रत्यये सुष्ठुः । स च कान्तवयाराधितः विज्ञानस्वरूपः आनन्दः सुख-
 म्बन्धव । ततश्च संशयो चिद्येति सच्चित् सच्चिदासौ आनन्दयेति सच्चि-
 दानन्दः क्षमते तु संशयासौ विद्यासावानन्दयेति सः तथा नित्यः क्षमभाष्य
 सुखस्वरूपयेत्यर्थः । प्रियादासुपकासपरीषि नमस्तकारः सम्भवतीति प्रशब्देन
 नमस्तकारस्य प्रशब्दो द्योतते । सुम्भो निर्मली बीधो यस्यात् अथवा सुम्भानां
 बीधो यस्यात् तन्मुम्भवीधे सुम्भं सुन्दरमूढयोरित्यमरकोषात् । व्याप्तिपत्ते
 व्युत्पाद्यन्ते शब्दा अनेन व्याकरणं करणे अन्तर् ।

End. .

तथा दतीवासप्रत्योः । पात्रंभीषपरीषं पार्श्व्यासुपवीर्षं इति ब्रज्जीपरीषं
 गाः सादयति मयावा सत्याय भावतीत्याद्यर्थे शश्यत्याद्यं भावति, खोटाणि
 गृहीत्वा पुष्पले खोटपात्रं पुष्पले भुषी विचित्र जल्पति भुषिलेपं भुषी
 विलेपं वा जल्पति एवं अलिखी कापं हसति अलिखापं हसति । इत्यादि
 शिष्टप्रयोगानुसारेण बोध्य । बह्वलमिति सुगमम् ।

Colophon.

इति श्रीकाशीशरभट्टाचार्यविरचिता सुम्भवीधटीका संपूर्णा ॥ ० ॥ ० ॥
 श्रीकालिकायै नमः ।

निवरकम्—काशीशरभट्टाचार्यविरचिता सुम्भवीधटीकाऽन संपूर्णा वर्तते ।

No. 5. सुम्भवीधटीका रामतर्कवागीशकृता । Mugdhabodhatikā
 Rāmatarakavāgīśakṛitā. Substance, country-made colourless paper, 18 × 4
 inches. Folia, 60. Lines, 6 in a page Character, Bengali Date, 1
 Appearance, not old. Prose. Generally correct Incomplete.

This codex contains only a portion of the Rāmatarakavāgīśa's
 commentary on the Samāsapāda of the Mugdhabodha.

पुस्तकेऽपि न रामतर्कवागीशकृता सुम्भवीधसमासपादटीका खण्डिता वर्तते ।

No. 6. **मुग्धबोध कपादटीका रामतर्कवागीशरुता ।** *Mugdhabodha kapādatikā Rāmatarkavāgīśārūtā.* Substance, country made yellow paper, 20 × 5 inches. Folia, 29. Lines, 5 in a page. Character, Bengali. Date, 1718.* Appearance, fresh. Prose. Generally correct. Complete.

This codex contains Rāma Tarkavāgīśa's commentary on the Ka pāda or Kārakapāda of the *Mugdhabodha Vyākaraṇa*.

पुस्तकेऽस्मिन् रामतर्कवागीशरुता मुग्धबोधकपादटीका संपूर्णं वर्तते ।

No. 7. **सुवन्तटिप्पनी विद्यालङ्काररुता ।** *Subantaṭippanī Vidyā-lankāraṭitā.* Substance, country-made red paper, 26 × 4 inches. Folia, 18. Lines, 5-9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly old. Prose. Generally correct. Incomplete.

This codex contains only an incomplete portion of Vidyālaṅkāra's commentary on the *suranta pāda* of the *Mugdhabodha*.

पुस्तकेऽस्मिन् विद्यालङ्काररुता मुग्धबोधसुवन्तटीका खण्डिता विद्यते ।

No. 8. **मुग्धबोधम् ।** *Mugdhabodham.* Substance, white foolscap paper, 18 × 5 inches. Folia, 100. Lines, 2-6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Verse and prose. Not correct. Complete.

An complete copy of the *Mugdhabodha* text only.

पुस्तकेऽस्मिन् मुग्धबोधव्याकरणं संपूर्णं वर्तते ।

* This is the date of copying of the work. It has been obtained from the following verse written after the colophon—

पुष्पारखे वसिष्ठेकनामसिद्धो विरामते ।

यद्वाततः पलायने महाकव्यकुसराः ॥

शकैः सृष्ट्वाभ्याज्य श्रीरामसोपासकैः ॥

कपादटीका लिखिता तर्कवागीशरुता ॥

No. 9. सिद्धान्तकौमुदी । Siddhāntakaumudī. Substance, country-made yellow paper, 21×7 inches. Folia, 3. Lines, 8-9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Verse and prose. Not correct Incomplete.

An incomplete copy of the Siddhāntakaumudī.

पुस्तकेऽस्मिन् सिद्धान्तकौमुदयसंपूर्णं वर्तते ।

No. 10. संक्षिप्तसारपरिशिष्टं । Saṁkṣiptasārapariśiṣṭam. Substance, country-made colourless paper, 20×4 inches Folia, 28. Lines, 4-8 in a page, having a block of one inch square in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, very old, worn out and writing effaced in most parts. Verse and prose. Not correct Complete.

An appendix to the Saṁkṣiptasāra Vyākaraṇa, entitled Saṁkṣiptasāra Pariśiṣṭa.

संक्षिप्तसारपरिशिष्टं संपूर्णं वर्तते ।

No. 11. उणादिपादः (संक्षिप्तसारीयः) । Unādīpādaḥ (Saṁkṣiptasāriya). Substance, country-made colourless paper, 15×3 inches. Folia, 3. Lines, 2-9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse and prose. Generally correct. Complete.

A part of the Saṁkṣiptasāra, treating of the affixes Uṇa &c.

पुस्तकेऽस्मिन् संक्षिप्तसारीय उणादिपादः संपूर्णं वर्तते ।

No. 12. कारकोद्भासः । Kārakollāsaḥ. Substance, country-made yellowish paper, 20×4 inches Folia, 5. Lines, 6-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Verse. Generally correct. Complete

A little metrical treatise on Kārikas or cases, entitled Kārako-llāsa, by Bharata Sena.

पुस्तकेऽप्यिन् भरतसेनकृतकारकोल्लासः संपूर्णो वर्तते ।

No. 13. समासवादः । Samāsavādaḥ. Substance, country-made yellowish paper, 24×6 inches. Folia, 9. Lines, 7-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, not fresh. Prose. Generally correct. Complete.

A complete copy of the Samāsavāda, by Govindacandra Bhattā-cāryya Chakravartī.

अथ गोविन्दचन्द्रमहापाद्यचक्रवर्तिः कृतः समासवादः संपूर्णो वर्तते ।

No. 14. वाक्यगोविन्दः । Vākyagovindaḥ. Substance, country-made white paper, 15×3 inches. Folia, 26. Lines, 2-5 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Prose. Not correct. Incomplete.

A treatise helping to the composition of sentences, entitled Vākyagovinda. Anonymous.

Beginning. श्रौतशेषाय नमः । क्रियामूलं कारकमिति नन्वेवं विषयं नां ददाति विषयानुगतिद्वारा सम्प्रदानस्य क्रियामूलत्वं चेत् तदापि कृष्यस्य तदुत्पन्नं पञ्चमीत्यादावपि तदुत्पन्नसम्प्रदानद्वारा कृष्यस्य क्रियामूलत्वं घट्टाः कारका-पत्तिरिति चेत् कृष्यस्येत्युक्ते पञ्चमीत्यादि कारके चेत् किन्तु घनादिकं अती न क्रियामूलत्वं कृष्यमित्युक्ते पञ्चमीत्यादि क्रियामपेक्षते अतएव क्रियामूलं कारकमित्येकः । तत्र विषयचोऽपि संवर्द्धं स्वयं हेतुमसाम्प्रत इत्यादा-वव्याप्तेः । अनव्यखिडावधारकत्वे सति विमर्शद्वारा क्रियान्वयित्वं कारकत्वम् । कृष्यस्य तदुत्पन्नं पञ्चमीत्यत्र विद्यावशात् नैव, विषयचोऽपि संवर्द्धं इत्यादी खिडावधारकत्वादव्याप्तिवारणाय खिड्नेत्यव्ययेति रिजि-यथीयमिति । तथापि कर्तृकर्मण्यवहितत्वादाधारस्याकारकत्वमसङ्गम् ।

यतएव कर्मादिषट्कान्यसमत्वं कारकत्वं । यन्मते गुरुविप्रतपसिदुर्गतानां
प्रतिकुर्वीत भिवक्ष्यजेः (१) इत्यादी समन्वय कारकत्वापत्तिरिति तन्मते
दृष्य एवं कर्माणि यद्वाविविधविधानसामर्थ्यादिति । कारकम् ।

End. नास्ति ।

Colophon. इति वाक्यगोविन्देऽनुकरणनिघण्टोनाम षोडशः परिच्छेदः ।

विवरणम्—वाक्यगोविन्दोनाम वाक्यरचनोपयोगिकारकादिषट्कपनिघण्टुविषयकोऽयं निबन्धो-
ऽसंपूर्णो वर्तते ।

No. 15. सारमञ्जरी । Sāramañjarī. Substance, country-made yellow paper, 20 × 5 inches. Folia, 18. Lines, 8-9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly old. Prose. Generally correct. Complete.

✓ A complete copy of the Sāramañjarī, a treatise on the philosophy of the Sanskrit Grammar, by Jayakṛiṣṇa Tarkapañcāna.

अथ जयकृष्णतर्कपञ्चाननकृता संपूर्णा सारमञ्जरी वर्तते ।

No. 16. कातन्त्रव्याख्या । Kātantravyākhyā. Substance, Bālī colourless paper, 12 × 3 inches. Folia, 22. Lines, 4 in a page, having a gap of half an inch square in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, not old. Prose. Not correct. Incomplete.

A Vyākhyā or sanskrit explanation of the aphorisms of Kātantra by Sarvavarman upto the the end of the fourth Pada in Sandhi.

पुस्तकेऽस्मिन्—सम्बन्धगुर्धपादान्ता कातन्त्रव्याख्या वर्तते ।

LEXICOGHAPIES.

कीर्तिनिबन्धाः ।

No. 1. अमरकोषः सटीकः । Amarakoṣatīkaḥ Substance, country-made colourless paper, 17×7 inches. Folia, 103. Lines, 5-16 in a page. Character, Bengali. Date, 1730. Appearance, nearly fresh. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A complete copy of the famous standard work in Sanskrit Lexicography, entitled Nāmaliṅgānuśāsana usually called Amarakoṣa, by Amara Siṃha with a commentary upto the end of the Avyayavarga in the both margins.

पुस्तकेऽभिप्रेत्ययवर्गान्तटीकासहितामरकोषः संपूर्णो वर्तते ।

No. 2. अमरकोषटीका मुग्धबोधिनी । Amarakoṣatīkā Mugdhabodhinī. Substance, foolscap paper of green colour, 16×5 inches. Folia, 47. Lines, 5 in a page. Character, Bengali. Date, Śaka 1756. Appearance, not fresh. Prose. Generally correct. Incomplete.

This codex contains only the last portion of the Mugdhabodhinī, a commentary on the Amarakoṣa, by Bharata Sena.

पुस्तकेऽभिन् अमरकोषटीकाया मुग्धबोधिनीः शेषांशमात्रं वर्तते ।

No. 3. अमरकोषः । Amarakoṣaḥ. Substance, a kind of polished bark made fit for writing, 25×5 inches. Folia, 71. Lines, 6-7 in a page, having a gulf of about one inch square in the middle. Character, Bengali. Date, 1737. Appearance, nearly fresh. Verse. Generally correct. Complete.

A complete copy of Amarakoṣa or Nāmaliṅgānuśāsana, by Amara-siṃha.

पुस्तकेऽभिप्रेत्यमरकोषाभिधः प्रसिद्धः संस्कृतकीर्तिनिबन्धः संपूर्णो वर्तते ।

No. 4. शब्दाधिकोषः । Śabdābdhikoṣaḥ. Substance, country-made colourless and yellow papers, 24 x 10 inches. Folia, 177. Lines, 12-20 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, very old, decayed torn, worm-eaten and writing injured throughout all parts, having good many folia recently replaced by new ones Verse Generally correct. Complete.

A Sanskrit Lexicographical work compiled from almost all the standard works treating of the same subject with alphabetical arrangement of words under the name of Śabdādbhikṣa, by Babu Prṇākṣiṇa Viśvāsa, the author of Prānatoṣiṇī, etc. a zamindar belonging to the well-known Viśvāsa family of Khardaha in the 24 Perganas. At the beginning of the work the compiler has given an exhaustive account of his own as well as of Pandit Raghunāṣi who principally helped him in the act of compilation with an extensive list of all the standard works from which it has been chiefly compiled in Sanskrit verses.

प्रसवेऽस्मिन् राहदवासात्प्रसवेऽह भूम्यधिकारिः असन्भूत-धीदुत-प्रायह-वदिव्याससमर्थोत
मन्वाभिवीयाभिधसंस्तकीपनिबन्धः सम्यक्वर्तते ।

SMRITIS.

No. 1. भोज्यदानसंक्षेपव्यवस्था । Bhojyadānasaṅkṣepavyavasthā.
Substance, country-made colourless paper, 10×4 inches. Folio, 1. Lines,
6 in a page Character, Bengali Date, 1 Appearance, old Prose.
Generally correct. Complete.

This codex contains the well-known Sanskrit sentences usually used in offering Bhojya or a collection of such things as rice &c. to a Brāhmaṇa.

पुस्तकें, किन्तु भोज्योत्सुर्दवाप्यमात्रं वर्तते ।

No. 2. **अशौचनिर्णयः ।** *Aśaucanirṇayaḥ*. Substance, country-made colourless paper, 20×3 inches. Folia, 17. Lines, 6-8 in a page. Character, Bengali. Date, Śaka 1632. Appearance, very old, decayed, partly torn. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A little work treating of the impurity caused by the birth, or death of relatives, entitled *Aśaucanirṇaya*, by Gopāla Pañcānana Bhaṭṭācāryya.

पुस्तकेऽस्मिन् अशौचनिर्णयो नाम निबन्धः संपूर्णो वर्तते ।

No. 3. **प्रायश्चित्तनिर्णयः ।** *Prāyascittanirṇayaḥ*. Substance, country-made colourless paper, 18×3 inches. Folia, 27 (of which fol. 1 and 2 are wanting). Lines, 5-8 in a page, having a block of one inch square in the middle. Character, Bengali. Date, Śaka 1632. Appearance, very old, decayed. Prose. Not correct. Complete.

A guide to the performance of penances, entitled *Prāyascittanirṇaya*, a different work from that of the same name, noticed in No. 18 *Smṛiti*, by Mahāmahopādhyāya Śrīgopālapañcānana Bhaṭṭācāryya.

Beginning. नास्ति ।

End. अथ चित्तमटायाः प्रायश्चित्तम्—पापसंख्यः

चित्त मटा तु या नारी सोद्वादिचलिता भवेत् ।

प्राज्ञापन्यादि शुभ्येत तस्यादि पापकर्मेभः ।

एवं शास्त्रीयमरसद्वन्द्वानन्तरं निवर्त्तितानामपि बोद्धव्यम् । बह्वचामेक
धर्म्याचामिति वचनात् । अथ रङ्गः कृतेषु सहोर्चोपपातकानुपातक
महापातकेषु भायव्याः शतसङ्ख्यापुनस्तत्राप्रायश्चित्तम् । यथा मिता
चरायां भायवीजपमचिह्नव्य ऋतः—

शतं जता तु सा देवी सर्वपापपणाशिनो ।

सदृशं जता तु तथा पातकेभ्यः प्रभोषिनो ।

दशसदृशकापेन सर्वकन्दनाशिनो ।

सर्वं जता तु सा देवी महापापकनाशिनो ॥

‘‘যদ্যন্ত্যভাবংপ্রায়শ্চিত্তং’’ । তম সঙ্কদস্যভাষণে কৃণাতুগ্ৰন্থম্ । বিষ্ণু-
পুরাণম্—

কৃতে পরিত্যজ্যতামৌ বৈ যস্য পুংসঃ প্রজায়তে ।

প্রায়শ্চিত্তন্তু তসৌকং কৃণাতুগ্ৰন্থম্ পরম্ ॥

কৃণোতি সঙ্কলং নাম যস্য বাচি প্রবর্ততে ।

ভয়ীভবন্তি রাজেন্দ্র সঙ্কাপাতককোটয়ঃ ॥

इदन्वाद्यक्षपर अतो बहुविधव्याघाससाध्यप्रायश्चित्तादी नामधेयसायः

अतो नामनुष्ठानलक्षणाग्रामाख्यापतिरिति सुखे रमणीयम् ॥ ० ॥ ॥

Colophon.

इति श्रीमद्भामहोपाध्यायश्रीलश्रीगीपालपञ्चमनकृतप्रायश्चित्तनिर्णयः संपूर्णः ॥

श्रीं नमो दुर्गायै ।

নতম গোপালপাদ অমৃতসুতদিবসে প্রকৃৎসম নবম্যাং

শ্রীমদ্গোপালপঞ্চাননবরচিত্ত প্ৰায়শ্চিত্তস্ত তস্মিন্ ।

নতম পাদ গুরীশং নিখিলকৃষ্ণবতানকগণ্যস্ত তস্যা

শ্রীজ্ঞানেন নারায়ণ ইদমলিখতু মাঙ্গল্যীরামপূৰ্ণঃ ॥

मन्वाद्या १६१२ ।

जय जय कृष्ण जयसुरन्दन जय माधव जय विष्णो ।

जयलश्रीमुखकमलमधुप्रस जय दशकम्बरजिप्णो ॥ ० ॥

श्री ॥ ० ॥ ० ॥ ० ॥ श्रीकृष्णाय नमः । श्रीरामः । श्रीहरिः । दुर्गा
सङ्गायो ।

श्रीं नमो नारायणाश्रिते मन्त्रः सर्वार्थसाधकः ।

भक्तानां जपनां तात सुखीश्वरदाशकः ॥

श्रीं हरये नमः । श्रीं वासुदेवाय नमः ॥ ० ॥ ० ॥ नमो लक्ष्मीपतये
नमः ॥ ० ॥ श्रीरामः शरणम् ॥

বিরচন—এব শ্রীগোপালপঞ্চাননমহাশায্যকৃত. প্ৰায়শ্চিত্তনিৰ্ণয়ো নাম নিবন্ধো পঞ্চমপত্র
ব্যয়হীনঃ সंपूर्णो वर्तते ।

No. 4. सपिण्डीकरणविधिः । Sapindīkaranavidhiḥ. Substance,
country-made white paper, 10×4 inches. Folia, 12. Lines, 6-7 in a
page. Character, Bengali. Date, Śaka 1809. Appearance, nearly old.
Prose and verse. Not correct. Completa.

A guide to the performance of Sapindikarana or a funeral ceremony to be performed after the end of the first lunar year from the death of a relative, &c. to promote the dead one to the fatherhood by mixing his Piṇḍa with that of his forefathers. Anonymous.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ सपिण्डीकरणविधिः । तवादी जीमिथः । पूर्वं
सम्पत्सूत्रे यन्मासे नवमे मासि विपत्ते यद्वर्षा द्वितीययत्ने तत्रैवाप
कथं इति । तत्र प्रथमं विन्देवानुष्ठानं ततः पितामहादिपञ्चपञ्चानु-
ष्ठानं ततः द्वेकोटिद्विष्टानुष्ठानं कार्यम् । येतन्मासी जीवति सति पुत्रपा-
नरमादाय पुत्रपत्न्येभ्यः सपिण्द्यन्तः । स्त्रियान् पुत्रस्यते पत्न्यादिपुत्रपत्न्येभ्यः ।
पत्न्यादी जीवति सति श्रद्धादिभिस्त्रिभिः । श्रद्धासपि जीवन्ती सदा तत्
श्रद्धादिभिरिति शेषः ।

End. श्रीं चमिरम्यतामिति विचर्ययेत् । श्रीं चामावेति प्रदक्षिणं कृता ।
 चन्द्रादेः प्रतिपत्तिश्च वामदैव्यत्रयस्त्रिधा ।
 दीपप्रश्नादङ्गं वसुधावुनाचमननया ।
 अष्टिद्रावधारणं विष्णोः स्मरणं त्रैलोक्यकृतम् ।

Colophon.

विषयम्—पुस्तकिकम् सविद्योक्तविविधः संपूर्णो वर्णनः ।

No. 5. **स्मृतिसारः ।** Smṛtisārah. Not fit for notice so avoided
 समुच्चैः साधोग्यताम् परिच्छेदितम् पुस्तकम् ।

No. 6. सामवेदीय पार्वणाश्रद्धप्रयोगः । Sāmavedīya Pārvanaśrāddhaprayogaḥ. Substance, country-made colourless paper, 11 × 5 inches. Folia, 12. Lines, 6-9 in a page. Character, Bengali. Date, Appearance, old. Prose and verse. Not correct. Complete.

A guide to the Pārvanaśrāddha as performed by the followers of the Sāmaveda. Anonymous.

Beginning.

आहपूर्वदिने मांसस्त्रीत्यागयेकभोजनम् ।
 आहार्ह दत्तकाष्टस्य त्यागस्तान तथैवसि ।
 यास्यास्तत् पादशीच वास्तर्चा विष्णुचिन्तनम् ।
 तथै पूजा मूषदानं परभूस्त्रामिनेऽथवा ।
 तत्पितृभ्यश्चादानं रत्या दीपकुम्भदिगाः ।
 आहानुवा च गायत्री देवताभ्य इति विधा ।
 पृथ्वेर्दर्भवटी तीर्थं क्रमाद्यनमस्तत् ।
 दक्षिणे देवविग्रस्य पितृविग्रस्य वामतः ।
 आवाहनायै नमस्तु ततो गन्धादिपञ्चक ।
 ऐशानोक्तमती रेखा प्रागवा देवमण्डले ।
 नेष्टं तो कमतो रेखा दद्यादा पितृमण्डले ।
 पाषाणां तेषु विन्यासी ह्येनमस्याधिहोमकः ।
 इतिशेषदानस्य पाषाणधोमवेक्षणम् ।
 इदमित्यङ्गुलिवेदसूक्तं देवे यवस्य च ।
 दिवे मन्त्रेण निवेदयितुं स्यादपह्नुतेति च ।
 मधुनीऽस्येपु निवेपो गायत्र्यास्त्रिजपस्तथा ।
 मधुवाता नृणां चैव मधुशब्दमयेण च ।
 अन्नमिमन्त्रं तस्य दानं जलनिवेदनम् ।
 गायत्र्यादिनिकृजपो अन्नहोत्रजपस्तथा ।
 रिजाभावेऽपि तस्यैव गायत्र्यादितिकस्य च ।
 पुण्याख्यानस्य च जपः सतिले प्रोच्यते कृमे ।
 अग्निदन्धेति मन्त्राणां सतिलमग्निवेदनम् ।
 इत्येवाहवाचमनं हरिकृतिर्भूतस्य च ।
 पिनादिकमतो दानं गायत्र्यादिजपः पुनः ।
 शेषाग्निपिच्छयोः मन्त्रो निहन्त्येति च मण्डले ।
 अथदत्तानिहन्त्य्या रेखादयमपि ज्ञानात् ।

चाक्षरी देवतेत्यस्य जप आवाहनं तिस्रः ।
 चतुर्नेत्रनदानस्य मधुवाता मधुवयम् ॥
 चन्द्रप्रभोपिष्टदानं दर्भलेपापघर्षणम् ।
 चाचमनं स्मृतिर्विष्णोः प्रातःप्रातःचतुर्नेत्रम् ॥
 चनेत्यादि जपो वामावर्त्तेनोदहसुखतया ।
 चाहत्याभीक्ष्ण्यः श्रावत्यामयाय कृताञ्जलिः ॥
 नम इत्यादिकजपो वासीदानस्य पूजनम् ।
 वसुन्तादिजपस्यैव द्विजायमुमिसेचनम् ॥
 शिवा इत्यादिनाचम्यचघोरान्गोममिलपि ।
 सपत्निसकुलाः पिष्टे स्वधाशचनमूर्त्तिकम् ॥
 मुक्तोत्थान पितुः पत्ने दक्षिणादानमयतः ।
 विष्टेदेवाय दातारो देवतेति जपस्त्रिधा ॥
 विसृज्यैव पात्र इति आमावेति प्रदक्षिणम् ।
 चन्द्रादेः प्रतिपत्तय वामदेव्यजपस्त्रिधा ॥
 दीपप्रच्छादनं इक्ष्वाकनाचमने तथा ।
 अष्टिद्रव्यजन विष्णोः करणं श्रेयभोजनम् ॥
 तद्दिने मेघनयामः श्राद्धकृत्प्रातर्भोजिनोः ॥

End. ३.

इति शान्तिं कृत्वा दक्षिणहस्तेन दीप प्रच्छाद्य इक्षी प्रक्षाल्याचमन् ततो
 विष्णुं कृत्वा कृतैतत्पार्ष्ण्यश्राद्धकर्माष्टिद्रमम् । इत्याष्टिद्र कुर्यात् ।
 ततोऽप्येत्यादि चतुर्भुजः । श्रीचतुर्भुजैवर्णां कृतैऽङ्गिन् पार्ष्ण्यश्राद्ध
 कर्माङ्गि यज्ञैः शुद्धं जातं तद्दीपप्रक्षालनाय श्रीविष्णोः करचमनं करिष्ये इति
 तद्विष्णोरिति यथाशक्ति अक्षय एतत् श्राद्धं कर्मा कौटर्मा जातं इति पृच्छेत्
 वैदविधिना साङ्गं जात इति प्रतिपचनम् । ततः—

अक्षयनायादि वा भीक्षान् प्रत्यवेताभ्यरेषु यत् ।
 करणादेव तद्विष्णोः सपुष्पैः स्नादिति श्रुतिः ॥
 भीक्षतां पुण्डरीकाच्च सन्नेयमेवरो हतिः ।
 तर्हिन्दुष्टे अगस्त्यं प्रीणिते प्रीणितं जयत् ॥
 यदसाङ्गकृतं कर्मज्ञानतावाप्यज्ञानता ।
 साङ्गं भवतु तत्कर्म श्रीहरिर्नामज्ञोर्गताम् ॥

इत्यादिना अङ्गपुष्पैः सप्ताथैः दक्षिणहस्ते जलं गृहीत्वा एतत् श्राद्धकर्म
 श्रीविष्णवे समर्पितमञ्जु । इति समर्थं कर्मं विधेत् । ततः श्राद्धकर्म
 श्रेयभोजनं कर्माङ्गम् श्राद्धं कृत्वा विर्भोगिनादिकं न कर्तव्यम् । तथाहि—

पुनर्भोजनमध्वानं दूताध्ययनमेवम् ।

दार्भं प्रतिपद्ये सन्ध्यां ग्राहं जलाटं चर्चयेत् ॥

Colophon. इति सामवेदिपार्थिवशाहपद्योगः समाप्तः ॥ श्रीगुरुवे नमः ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

विवरणम्—पुस्तकिकम् सामगानां पार्थिवशाहपद्योगोपसर्गः ।

N. B. Under this No. there is another little work, entitled Śrāddhamantravyākhyā.

No. 7. श्राद्धमन्त्रव्याख्या । Śrāddhamantravyākhyā. Substance, country-made white paper, 11×5 inches Folia, 12. Lines, 4-9 in a page. Character, Bengali Date, 1 Appearance, old. Prose. Not correct. Complete.

A little work explaining the Mantras used in the Śrāddha ceremony, entitled Śrāddhamantravyākhyā.

Beginning. श्रीं नमो गणेशाय ॥ अथ श्राद्धमन्त्रो व्याख्यायते ।

विश्वेदेवास आगतं श्रुत्वा तान् इमं इदं इदं चर्चयेत् ।

इति विश्वेदेवास इति विश्वेदेवा युष्मं मे मन इमं इदं इदमाह्वानं यद्यदा यद्यतं शुक्लं च आगतं आगच्छत आगत्य च इदं चर्चयेत् रक्षितुं कुम्भे आसनादौ पकथिते आनीय दत्तं उपविश्य आसमन्तात् प्रकारेण निषणा भवतेति यावत् ।

End.

एकीदृष्टे तु वचनविपरिणामं योजनीयम् । तथाच पवित्रासि वैश्वो विष्णोर्नमसा पुनस्तसि एकीदृष्टिं देवहीनमेकार्थकपवित्रकमावाहनाप्रोकरणादित्यस्यमिति याज्ञवल्क्यावचनात् ।

एकस्मानपवित्रार्थं अप्रीकरणाभावात् तच्छब्देनान्योपार्थं प्रयितो तं पार्थं इत्याद्यापि न प्रसज्यते । तेनार्थं पाठः । एहि पितृ सौम्य गन्धीरेभिः पथिभिः पूर्व्विरेभिः देहाभ्यश्च द्रविणं भद्रं रयिच नः सर्व्वेवोरं नियच्छ । अथ पितृनांदयस्व यथाभागमात्रवाचया । अमीनदत्तं पिता यथाभागमात्रवाचयित । नमो पितः पितृर्नमो गृह्णाग्रं पितर्देहि रुदन्ते पितर्देव इत्येव सर्व्वे विधावप्यम् ।

Colophon. নালি।

বিবরণম্—পুস্তকটিন্ সাহসনাথী ব্যাখ্যা বর্ণিত।

No. 8. **আহ্নিকতত্ত্বম্।** *Āhnikatattvam.* Substance, country-made colourless paper, 18×3 inches. Folia, 81. Lines, 5 in a page, with a block of one inch square in the middle. Character, Bengali. Date, 1. Appearance, very old, worn out and writing slightly effaced in parts. Prose. Generally correct. Incomplete.

An incomplete copy of the *Āhnikatattva*, a work treating of the daily religious duties of a Hindu, by Raghunandana.

অনুপস্থিতকৃতমাহ্নিকাচারতত্ত্বমসংপূর্ণে বর্ণিত।

No. 9. **আহ্নিকাকাচারতত্ত্বাবগিটং।** *Āhnikācāratattvāvaṣiṭam.* Printed after the style of Raghunandana's *Smṛititattva*, published by Babu Bhavānicaraga Bandyopādhyāya, in the same paper, having 67 folio of the same size in Bengali Character, in Jñānodaya Press, by Śiva prasāda Sarma, the Prime Minister of Mahārājā Cooch Behār, without date. Lines, 3-8 in a page. Appearance, old, worn out. Prose. Generally correct. Complete.

An appendix to the *Āhnikācāratattva* of Raghunandana, treating of daily duties of a Hindu, compiled by Śivaprasāda Sarma, the Prime minister of Mahārājā Cooch Behār, supplying the omissions made by Raghunandana in his work. We quote below only the introductory portions of the work. Although this is a printed one it is rare now-a-days, so we describe it.

Beginning. শ্রীমৎসংসারদামোজ্ঞ নন্দাশীটপুস্তকবিহবে।

তল্যবগিটকং বহুতমদেপান্ বহু বর্ণিতঃ।

অদ্যদীর্ঘ বন্দ্যপটৌদনদ্বাদশবর্ণিতশাসনবহুনাথনিষিদ্ধমদ্যাদ্যাবিচারবহুত-

सूक्ष्मादि-रघुनन्दनमहाचार्यविरचिताष्टाविंशतितत्त्वैर्गित्यनेनितिकादिक्रिया-
कलायाः शायमी निष्पन्ना एव । तद्यपि प्रसिद्धत्वादिना तदीयोपेक्षित
रहस्योपेक्षासम्भवं किञ्चित्प्रकाशनाय तत्तत्प्रकाशितकरवेक्षया कतिपय-
विवर्जनसहायेन प्रकृतीऽपि अतः प्रामेयं गुरुयाद्विपरोपकारिसमीचीन-
भूद्दिव्यशेषसंख्यप्रतिपुरःसरं भूमेया भाषणा भवद्विरनुकम्पयेतदारब्धे
कर्माणि सफलं सति तदवलोकनपूर्वकं विचारयेत् सशोभनीयं । यदेतद-
शेषतत्त्वावशिष्टकरवस्य बहुकालसाध्यत्वेनापुनोऽनियततया निखिलतत्त्वाव-
शिष्टकरव्यासम्भक्तदेतत्तत्त्वावशिष्टकरणे काश्चिन्ममनीयोगिनो भवन्ति
निवेदनें ब्रह्मजन्मः । तत्र प्रथममार्ष्टिकाकारतत्त्वावशिष्टं समाचारः ।
प्राग्मे

न किञ्चित् कथञ्चित् सिध्येत् सदाचारं विना यतः

तस्मादवश्यं सर्वत्र सदाचारो ह्यपेक्षते ।

End.

प्रदोष परियमो यामी वेदाभ्यासेन वै नयेत् ।

यामस्य श्रयान्तु ब्रह्मभूषणं कल्पयेत् ।

इति दशवचनात् राचेः पवित्रयामं सुवीर्यतो वेदमचीत्य आनी न पुनः
स्वयेत् ।

नानिस्पष्टमधीयैत न शूद्रजनसद्विधौ ।

न मिश्रानो परिव्रानो ब्रह्माधोत्य पुनः स्वयेत् ।

इति मनुवचनादिति कुतूहलकण्डः । आशुर्वेदे

वासानटी सनुमाने तदहिः पार्थे तु दक्षिणे ।

स्तत्सु दिगूर्ध्वं यामे ततः सुप्यादयथासुखम् ।

निद्रासमयमासाद्य साम्बलं यदद्यात् त्यजेत् ।

पर्यङ्कान् प्रमदं भालान् पुष्टं पुष्पाणि मन्त्रकान् ।

Colophon.

इति महावाजाधिराजकोशविहारविपतिमन्त्रिबोशिवप्रसादशर्मसकलिते
अतितत्त्वावशिष्टे आष्टिकाचारतत्त्वावशिष्टं समाप्तं ॥ ० ॥ ० ॥

विवरणम्—अत्र कुशविहारमहाराजाधिराजमन्त्रिबोशिवप्रसादशर्मसकलिते
शिष्टं सम्पूर्णं वर्तते ।

No. 10. व्यवस्थोसारसंग्रहः । Vyavasthāsārasaṅgrahaḥ. Substance, country-made colourless paper, 21 x 3 inches. Folia, 151. Lines, 8-10 in a page, with a blank about one and half inch square in the middle. Character, Bengali. Date, ! Appearance, very old, worn out and torn in parts. Prose. Generally correct. Incomplete.

A digest of the Hindu Dharmasāstras treating of daily religious performances &c. under the name of Vyavasthāsārasaṅgraha, by Rāghavendra. A work different from the work of the same name noticed in No. 120 Smṛiti.

Beginning. श्री नमः कृष्णाय ।

प्रथमं चरणाभोजं यथोदात्तनपादिनः ।
व्यवस्थायाय निर्वर्तिताः आर्त्तादीनाञ्च संपदे ।
एकञ्च करणैस्सासामन्वातर्था गिरानया ।
राघवेन्द्रस्तनोतोर्म व्यवस्थासारसंग्रहम् ।

अथ प्रातःकृत्ये । तव वामनपुत्राचम्
ब्राह्मी सुहर्ते बुध्येत अरेदेववरादयीन् ।
ब्रह्मा सुरारिस्त्रिपुरानकारो भातुः प्रसी भूमिमुतो बुधय ।
गुरुय युक्तः प्रनोराष्टकेन कुर्वन्तु सर्वे नमः सुप्रभातम् ।

ब्राह्मसुहर्तेनाह पितामहः—

रात्रेय पवित्रे यानि सुहर्तो ब्राह्म उच्यते ।
पवित्रे यानि शिषार्द्धपद्वरे । तवापि सूर्योदयान् प्रातर्द्वन्द्वरे हो सुहर्तो
तवापो ब्राह्मी द्वितीयो रीद्रः ।

In this way all rites to be performed in the morning are treated of exhaustively. After them Saurhyopāsana is taken up, from which we quote the beginning portion only below :—

तत्रीपासनायाः सध्यान्वमाह व्यासः

उपास्ते सन्निवेशायां निशाया दिवसञ्च च ।
तामैव सध्यां तच्छास्त्रं प्रवदन्ति मनोविचः ।

सध्यामयसाधारणस्यस्यमाह योगियाप्रपञ्चः

जयायां चैव द्विनां ब्रह्मादीनां समादये ।
सन्निः सूर्या सुराणाञ्च तेन सध्या प्रकीर्तिता ।

संस्थापयत्य निवृत्त्य निवृत्त्यमाह सन्धीयपरिमिटम्—

अत ऊर्ध्वं प्रवक्ष्यामि संस्थीपासनात् विधिम् ।

अनर्थः कर्मणां विघ्नः संस्थाप्योनी यतः श्रुतः ।

तथा—एतत् संस्थाप्यं शीतं प्रादुष्यं यदभिहितम् ।

यस्य नास्मादस्तेन न स प्रादुष्य उच्यते ।

प्राप्तातपः

अत्राष्टाष्टाष्टु यद् शीता षट्पिण्डा तत्त्ववादिना ।

आदौ राजश्रुतसेवां द्वितीयः कथयिष्यामी ॥

तृतीयो वृद्धवायुः स्वाश्रुतार्थे वामपाञ्चकः ।

पञ्चमस्तु श्रुतसेवां वामस्य नगरस्य च ॥

अनन्तरतानु यः पूर्वो सादिवां चैव पश्चिमां ।

नीपासीत द्विजः संस्थां न वृद्धीऽन्नाग्रपः कतः ॥

अत्र संस्थापयत्य निवृत्त्याभिधानात्

सर्वकालमुपस्थानं संस्थायाः पार्यवेद्यते ।

अथ न सूनकाश्रीचविभमातुरभीतितः ॥

इति विष्णुपुराणोद्ये । सर्वकालं प्रातर्भ्याह्नसायंरूपकालवर्धं । विभक्त-
पितृविधेयः । तेन अतादावपि संस्थानाचरन्ति । अतएव योगिप्राप्तवत्कृतः

सर्वावस्थोपि यो विधः संस्थीपासनतत्परः ।

प्रादुष्योद्ये न शीयेत अन्यजन्मगतोऽपि सन् ॥

सर्वावस्थोऽपि निवृत्तं सेवादिविकल्पनिरतः यदोचितमौचेऽप्यशक्तावपौति
रमाकरः, अन्त्याश्रयस्थापत्रोऽपौति ध्रुवम् । संस्थाकावस्थद्वोरपि सन्धि-
रूपमुद्भूतमिह । तथाच दृष्ट

अक्षीरस्य यः सन्धिः सूर्यनक्षत्रवर्जितः ।

स य संस्था समाख्याता मुनिभिस्तत्त्वदर्शिभिः ॥

सूर्यनक्षत्रवर्जितः । तथाच वक्ष्यः

अर्हस्तमसा संस्थां व्यक्तोभूता न तारका यावत् ।

तेजःपरिहानिरवशाभागीरर्होर्दर्थं यावत् ॥

अत्राद्यन्ततोता परिमाचमाह दृष्टः

राश्वान्तकाली गार्हो वे संस्थादिकाल उच्यते ।

दर्शनादविदेखावास्तदानीं मुनिभिः श्रुतः ॥

नाही दण्डः। अह्नाह योमियाप्रवस्थाः

आसन्नही तु सततं दिनारामोपयाक्रमम् ।

सन्ध्या मुहूर्तमाख्याता क्रासे वही समा स्मृता ॥

मुहूर्ते प्रमत्तकालमाह आतातपः

प्रातःसन्ध्यां च नचदागुपासीत यथाविधि ।

सादित्वा पश्चिमा सन्ध्यामह्नास्तमितभाकराम् ॥

अतएव योमियाप्रवस्थाः

सन्धी सन्ध्यागुपासीत नास्तमे नोद्वेते रवी ।

मध्याह्नसन्ध्याया मष्टममुहूर्तकालमाह स्मृतिः

पूर्वापरे तथा सन्धेः सप्तचरे परिकीर्त्तिते ।

सप्तत्यर्थेऽपि मध्याह्ने मुहूर्तः सप्तमोपरि ॥

सन्ध्याकाशातिक्रमे कालान्तरे प्रायश्चित्तं कृत्वा तस्याः कर्त्तव्यं तथाच व्यासः

सन्ध्याकाशे व्यतीते तु न च सन्ध्या समाचरेत् ।

गायत्रीं दशधा कृत्वा पुनः सन्ध्यां समाचरेत् ॥

यत्तु कामौख्यं विविधा तु कृता सन्ध्या कालातीता इया नवेदिति तदकृत-
प्रायश्चित्तपरम् ।

After this the hymns uttered in the Sandhyā prayer, the mode of reciting the Sandhyā prayer, worship of gods, its varieties, mode of performing the worship, a list of gods to be worshiped, mode of recitation of mystic words or holy names (Japa), distribution of rice etc. among the lower animals, feeding the guests, time of taking food by the Hindu house-holder, actions to be performed after taking the daily meal, etc. are most exhaustively treated of in the first chapter. While in the second Tithis (Lunar days) and rites to be performed in the each of them respectively, as well as fasts observed in Janmāṣṭamī, Rāmanavamī, Śivacaturdaśī and others, are extensively described. This chapter includes also the worship of the goddess Durgā, Kālī, etc. definition of a Sankrānti, how many Sankrāntis are in a solar year, their respective names, as well as ceremonies to be performed in them. Śrāddha ceremonies of different kinds and modes of their performance are fully discussed in the

third chapter. The codex being an incomplete one, we could not supply the accounts of the remaining portion of it, nor the last colophon.

বিবরণ—পুস্তকেখিন্ রাঘবেন্দ্রকৃতীষ্যবল্লাসারসংবহীঃসম্পূর্ণ বর্ত্তে ।

No. 11. দোলযাত্রাপ্রয়োগঃ । *Dolayātrāprayogaḥ.* Substance, country-made red paper, 13×5 inches Folia, 14. Lines, 6-7 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. - Prose. Generally correct. Complete

A guide to the performance of the Hindu festival known as Dolayātrā in Bengal and Holi in other parts of the India, performed during three or five days commencing from the full moon of Falguana under the name of Dolayātrāprayoga. Anonymous.

শ্রীকৃষ্ণ দৌলযাত্রাবিধানবিবরণীঃখং বিবৰ্ণ ।

THE SCIENCE OF MUSIC.

No. 1. संगीतदामोदरः । *Sangitadāmodarāḥ.* Substance, country-made white and yellowish paper, 18×3 inches Folia, 56. Lines, 6-7 in a page. Character, Bengali. Date, Saka 1633. Appearance, very old, worn out. Verse Generally correct. Complete.

A work treating of the science and art of the music with the allusions of Kṛiṣṇa's amorous plays in the Vṛindāvana with milkmaids in Sanskrit verses under the name of Sangitadāmodara, by Subhankara, son of Śrīdhara. This work is complete in five stavakās or chapters.

Beginning. श्लोकः ।

भावी हावानुभावी गति सम्यग्दशाख्येन दूतीविभावाः
 श्रीपुंसौ नादमीतस्तरगमकाणां सूक्ष्मेणा वग्गतानां ।
 यामो रागाधिपताश्च श्रुतिचचिव कलावाद्यमावाङ्महारा
 नृत्यं निर्दोषमानानति नयनरसाः कृपाश्रीलां वदन्तु ॥
 गङ्गा यत् पादसङ्गात् सरिदुषपरि परिक्रीडतेऽनङ्गहारी
 यस्याङ्गाङ्गकटा सज्जति दिविसदामुत्तमाङ्गे मणिलम् ।
 इन्दुयन्त्रेषुभावद्वत इति लगदानि + + रोचिस्तरङ्गः
 पद्मोत्सङ्गाङ्गरागं हरिममृतहृत्पद्मन्तु धिनन्तु वाचः ॥
 जलयति सततमिदमतीव भीरुं स्त्रीचनयोः ।
 सङ्गीतकलावे दशरूपे नाट्यदर्पणे यवः ॥
 सङ्गीतपूङ्गवसि रत्नकोपसङ्गीतसर्वेष्व गटीरशेषु ।
 वसन्ति सर्वे च गुणाः प्रयुक्ता भावाश्रयी तारदमारदासु ॥
 यदयश्च सारं भरतादिषु तत्तत् समाकृष्य रसाङ्गुरार्भं ।
 प्रभङ्गः सञ्भूतमन्दरेण सङ्गीतदामोदरमातनोति ॥
 यद्यस्ति सङ्गीतसरोजिनीनां सप्रवशाहेषु विपासु भावः ।
 विपासवः केनचकैलिषहं सङ्गीतदामोदरमाद्रियञ्चम् ॥
 पुष्पाणि पञ्चस्रवका सुरारेर्विलासहासीज्ज्वलकैसरौघाः ।
 सङ्गीतदामोदरके बुधानि चेतो हराः सङ्गद्यना विचिन्वाः ॥
 कार्यं न भावेन विना, न भावेन विना रसः ।
 न भावेन विना श्रुत्यं न भावेन विना अगन्तुं ।

अतो भावस्य प्रधानत्वात् रसहेतुत्वात् स्वनिष्ठत्वाच्च प्रथमतो भावमीवी-
 दयामः ।

- काश्चिन्दीपुनिनाक्रोडे क्रोडन्तं सेवितुं हरिं ।

राधायाभीरुनारीणां भावाः पञ्चमदायताः ॥

रसान् भावयन्तीति भावाः ।

विरिञ्चिनारदी रम्या वृद्धभरतमुमुहः ।

पद्मे ते नाट्यमानां पत्तारो लोकविश्रुताः ॥

तेदन्तास्त्रिविधा भावाः ध्यायि मध्यादि कालिकाः ।

स्त्रायि भावा नवेन स्वरयन्त्रसुर्ध्वमिचारिणः ।

नयन्तिमदिति ध्याता अवाधो कालिका मताः ॥

प्रथमे यः समुद्रतुल्यमानोऽप्यवतिष्ठते ।

स्थायी भावः स विश्रये व्यभिचारो गतोऽन्यथा ।

ये त्वक्कर्तुमाद्यान्ति स्वायिन भावमुत्तमम् ।

उपकृत्य च गच्छन्ति कथ्यन्ते व्यभिचारिणः ।

अत्यन्तस्थिरचित्तत्वात् सत्यमुत्पद्यते गुणः ।

तेन सत्त्वेन निर्भूताः सात्विका परिकीर्तिताः ।

Afterwords these three Bbhāvas Sthāyī, Vyabhicārī and Sāttvika are enumerated with their respective names and Rasas also to which they belong. They are followed by Havas, Anubhāvas, with which the first chapter is finished. The subjects treated of in the second chapter are नायिका, नायक, नाद (sound), गीत (song), ज्ञानं सूत्रं (?) भुङ्क्ते, सङ्कट, निशङ्क, etc. The third chapter begins with स्वर (such as ष, ञ, ण, न, प, य, रि), and treats of सूचन, राग, रागिणी, (method of singing), and ताल with their varieties. The fourth chapter treats of भुक्ति, नायकसचिव (companions of the hero) कला (fine arts), वाद्य (musical instruments), अङ्गहार (motions of several parts of the body), नृत्य (dancing), अभिनय (acting, including Drama with its varieties, etc). The fifth chapter after enumerating the defects of a singer mentions रस with its varieties as well as definition of each of them. At the end of the work the author gives a short account of his own in this way :—

नारायणानिबद्ध श्रीधरकुलचिन्तु कुसुदिनीवधुः ।

दीवाकरतारक्षोमण्डः स शुभङ्करो जयति ।

श्रीदेवकीनन्दन राजशेखरो सुसेनदामोदरको सहोदरो ।

एषां भदीयाद्भुवाचतुषां कृति कर्ति वितरसेन पूर्णम् ।

अङ्गभञ्ज एवाप्तु भवसेदिति जायतु ।

साष्टाक्षीयकुले जन्म कविता हरिमन्त्रयः ॥

इदमिदमिदमासे कुमचिञ्जलचञ्च ।

कलुटमिति ज्ञति वाचः किञ्चनोचोः सुरगम् ।

कुरु रति मम न धेवो वन्द्यवाङ्मयददा

दरतरङ्गमसारे पीयमाप्नोक्तसारम् ।

अपिच

अनुदितमिच्छ किञ्चिज्जातु त्वत् सख्यमेतत्

विदधतु मम दीर्घं साधुमन्त्रैर्बद्धाराः ।

अधिरत्रनि शमाहः किं विषयं न्यानि भवो
 तिरयति तिमिरौधं ताडयन्नृपादेः ॥
 व्याकारधृतिकाव्यकोषमरतालङ्कारतर्काम
 ल्योतिः पिङ्गलनाट्यप्रहसनक्रीडासङ्गानोत्रः ।
 यो वैपायनवचिते कश्मिन्दीद्वारे निमग्नान्तरः
 स योमानतमीच्छुम्भहरकविः सङ्गीतदामीदरम् ॥
 सङ्गीतदमीदरहस्तमुक्तावलीमुपासीवनमिव शिवधिः ।
 सङ्गीतशास्त्रे रंदिनेः किमन्येयंवाधियुक्तेषु पुलाकसिद्धयेः ॥
 यूना यौवतमिन्दिराचनवतां हस्तारकाणां सुवा
 सावाग्यं वसुधामुर्जा मधुलिङ्गां मास्युदचक्षुषुः ।
 किञ्चाश्वो ज्वरिषाधिरामत एव प्रेषान् कुरङ्गीदमाम्
 चेतो शाङ्गि तथैदमस्तु सुखिनां सङ्गीतदामीदरं ॥
 चामंसारमुद्दिशु मंगलं कदा विन्वावरयेविमिः ।
 शौचीं कारिषिदंछन्तां कृतस्वज्ञानामापुरणम् छिन्नम् ।
 स चनां रुदि किरलोपति मगनीमल्य तुङ्गां रतिं
 सङ्गीतोत्सवसेविनां वङ्गु मन्मङ्गीतदामीदरः ॥
 प्यातो यः कविचक्रवर्तिवदती विद्यावनेरक्षितः
 सोमद्रेयमिन्नं यमज्जुनयमाः सीःजीमनच्छोषरः ।
 तस्य शीलं यमहरस्य भवितो सङ्गीतदामीदरे
 साभीगाः सवकः प्रपञ्चितरघः योमानर्थं पञ्चमः ॥

Colophon.

समाप्तवाचं सङ्गीतदामीदरस्य रतिः ॥ श्रीकृष्णः प्रवान् ॥
 रामाग्नि काल चिति(१)नाम शके
 - कुञ्जीरये भावति छापये ।

(१) The date given in the above śloka is a confounding one for after the analysis of the Sanskrit śloka the date appears at first to be 1333 Śaka Rāma - 3, Agni - 3, Kāla - 3 and Kṣiti - 1. That might be the date of original composition of the work. But the meaning and style of śloka leads us to take it as the date of copying the codex. The very appearance of which seems not to be older than one hundred years of 1733 Śaka. In this case we have to take the number indicated by Kāla for 7 Kāla is nowhere used as indicating that number. Kāla generally indicates 3 Bhūta (past), Bhaviṣya (future), and Vartamāna (present). If Kāla be taken for as name of Śiva (यन्त्रम्) number 6 might be obtained from it. Then the date being 1633 the codex would be two hundred years old.

नलासिखच्छीमुहपादपत्रम्

सङ्गीतदामोदरसाधयत्नात् ।

श्रीकृष्णः ।

विवरणम्—सङ्गीतदामोदरो नाम श्रीविविधकोट्यं निवसः खाहाङ्गीयान्वयज श्रीधराम्भज
समहरकविचक्रवर्तिप्रणीत । सङ्गीतदामोदरानि सर्वथाष्टौ श्रीकृष्णलोकाविविधकाशोत्पल सङ्गीत-
दामोदर इति नाम ॥

EPICS AND PURĀNAS.

No. 1. महाभारतं द्रोणपर्वम् । Mahābhārataṁ Dronaparva. Sub-
stance, country-made yellow paper, 25 × 5 inches. Folia, 429. Lines,
3-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, not very
old. Verse. Generally correct. Complete

This codex contains Dronaparvan, one of the eighteen parts of
the Mahābhārata, relating the heroism of Droṇa in the battlefield of
Kurukṣetra and his death. It is the seventh Parva.

इत्येकैऽङ्कितं महाभारतस्य द्रोणपर्वस्य नाम वचनं ।

No. 2. महाभारतं कर्णपर्वम् । Mahābhārataṁ Karpaparva. Sub-
stance, country-made yellow paper, 20 × 5 inches. Folia, 255. Lines, 4-7
in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, almost fresh.
Verse. Generally correct. Complete

This codex contains a complete copy of the Karpaparvan or a
part of the Mahābhārata relating the exploits done by Karṇa
in the battlefield of Kurukṣetra as well as his death caused by
Arjuna. This is the eighth Parvan.

इत्येकैऽङ्कितं महाभारतान्तर्गतं कर्णपर्वस्य सम्पूर्णं वचनं ।

No. 3. महाभारतं शल्यपर्व । Mahābhārataṁ Salyaparva. Substance, country-made yellow paper, 25 x 5 inches. Folia, 78. Lines, 4-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, almost fresh. Verse. Generally correct. Complete.

Salya Parvan is the ninth of the eighteen Parvans of the Mahābhārata dwelling on Salya's deeds in the battlefield of Kurukṣetra and his death.

পুস্তকেইখিন্ মহাভারতান্নগীতং শল্যপর্ব্বে বর্ণিতং ।

No. 4. महाभारतं गदापर्व । Mahābhārataṁ Gadāparva. Substance, country-made yellow paper, 25 x 5 inches. Folia, 83. Lines, 4-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, not fresh. Verse. Generally correct. Complete.

Gadā Parvan is the tenth of the eighteen Parvans of the Mahābhārata relating the dual fight with Gadā of Bhīma and Duryodhana as well as the death of latter.

পুস্তকেইখিন্ মহাভারতান্নগীতং গদাপর্ব্বে বর্ণিতং ।

No. 5. महाभारतं स्त्रीपर्व । Mahābhārataṁ Strīparva. Substance, country-made yellow paper, 25 x 5 inches. Folia, 75. Lines, 3-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

Strīparvan is the twelfth parvan of the Mahābhārata relating the funeral ceremonies of the Kauravas as performed by their respective wives.

পুস্তকেইখিন্ মহাভারতান্নগীতং স্ত্রীপর্ব্বে বর্ণিতং ।

No. 6. भगवद्गीता शङ्करभाष्यसहिता । Bhagavadgītā Śaṅkarabhāṣyasahitā. Substance, country-made yellow paper, 16 × 7 inches. Folia, 165. Lines, 4-9 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, fresh Prose and verse. Generally correct. Complete.

This codex contains text of Bhagavadgītā, with the Gītābhāṣya or commentary on the Bhagavadgītā, by Śaṅkarācāryya.

पुस्तकस्थित् परमईस परिभाषाचार्य श्रीशङ्कर भगवत्कृत गीताभाष्यसहिता भगवद्गीता
सम्पूर्ण वर्तते ॥

No. 7. कालिकापुराणम् । Kālikāpurāṇam. Substance, country-made white paper, 24 × 6 inches. Folia, 222 (of which fol. 155 is wanting). Lines, 6-11 in a page. Character, Bengali Date, 1 Appearance, very old, torn and worm-eaten in parts Verse. Generally correct. Complete.

One of the Upapurāṇas dwelling on the greatness of the Goddess Kalikā, noticed in No. 13 Purāṇas.

इरावतिदत्तपुराणे व्यवहृतम् कालिकामाताकादिवचनम् ।

No. 8. मार्कण्डेय चरिणी । Mārkaṇḍeya Caṇḍī. Substance, country-made white and yellow paper, 10 × 4 inches. Folia, 61. Lines, 3-9 in a page Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A portion of Mārkaṇḍeya Purāṇa, relating three different stories on the adventures of the great goddess Caṇḍī. The Mārkaṇḍeya-purāṇa has been edited and translated by Mr. Pargiter in the Bibl. Ind. series.

Colophon इति मार्कण्डेयपुराणे स्थावर्त्तिले मन्त्रगरे देवीमाहात्म्यं समाप्तम् ॥ श्री
चतुस्रम् ॥

विवरणम्—मार्कण्डेयपुराणान्तर्गत देवीमाहात्म्याभिषेकविष्णोऽयमतिप्रसिद्ध एव ।

No. 9. उत्कलखण्ड पुरुषोत्तममाहात्म्यम् । Utkalakhanda Puru-
ṣottamamāhātmyam. Substance, country-made yellow paper, 18×5
inches. Folia, 174. Lines, 6-8 in a page. Character, Bengali. Date, 1
Appearance, old, decayed. Verse. Generally correct. Complete.

A portion of the Utkalakhanda of the Skandapurāṇa dwelling on
the sanctity of the Puruṣottamakṣetra or Purī.

पुस्तकेऽस्मिन् स्कन्दपुराणोक्तकलखण्डान्तर्गत पुरुषोत्तममाहात्म्यं सम्पूर्णा वर्तते ।

No. 10. काशीखण्डं सटीकम् । Kāśīkhaṇḍam Satīkam. Sub-
stance, country-made white paper, 15×6 inches. Folia, 251. Lines, 9-11
in a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1761. Appearance, very
old, decayed and torn. Verse and prose. Generally correct. Incomplete
(Adhyāyas or chapters 1-50 both included being wanting).

This codex contains the last portion of Kāśīkhaṇḍa a part of the
Skandapurāṇa dwelling on the greatness of the sacred place Kāśī,
(Benares) beginning with 51st Adhyāya upto the end, with the com-
mentary of Rāmānanda in both the margins. At the end of the
commentary the commentator gives a short account of his family in
this way :—

वेदान्तोपपुराण भारतविभो श्रीसत्यव्यासजः
सांख्ये श्रीकपिभः कबाद इह धी वैद्येपिडे मोतमः ।
न्याये धीमनये पतञ्जलिस्त्री चन्द्रवभाषणभी
महाचार्य चतुर्भुजो विज्ञयते प्राङ्कार्य कौमातिलः ॥
आधीतु काण्डपर्वप्रमृषणमविर्भावो सुतन्ददिव्यो
विधी मदावरण तनयः सहाय्यरः सम्प्रति ।
मन्त्रार्जिजिउरे ततः सममवन् श्रीरामनाथः सुत
सेनेयं विदित्ता दिताय विदुषा टीका बुधैर्ल्यताम् ॥

पुस्तकेऽस्मिन् स्कन्दपुराणान्तर्गताकाशीखण्डखण्डोक्तपदं वर्तते ।

No. 11. वाशिष्ठचन्द्रिका । Vāṣiṣṭhacandrikā. Substance, a thick bark of a tree very skilfully polished so as to be fit for writing, 24×6 inches. Folia, 80. Lines, 4-11 in a page. Character, Bengali. Date, Saka 1476. Appearance, somewhat old, torn and decayed in parts. Prose. Not correct. Incomplete.

An incomplete commentary on the Yogavāṣiṣṭha, entitled Candrikā, upto the end of the Utpattiprakaraṇa, occupying nearly the whole of the first page of fol. 45, by Ātmasukha, pupil of Uttamasukha a great hermit of his time. This commentary is followed by another one entitled Vāṣiṣṭha Padadīpikā, by Advayāraṇya, to be described afterwards.

Beginning of the Candrika. श्री भगवत्पदेन ।

अविद्याकलितं हेतुं नरसिंहाभिधं महः ।
 वेदान्तैर्दं वन्द्यं परमानन्दविग्रहम् ॥
 सर्वभूतसमुद्भवसादतो जीवजातमिति श्रुतिर्मानो ।
 तस्य वेदविदितस्य ब्रह्मते हिं महत्तमविद्यामनो गुरोः ।
 भगवत्परिपन्थिं दीनदानेकशीलं
 मुनिवरनिष्ठरम्भे पूज्यमानाभिपुष्पम् ।
 विदुतः सकलदीवं सर्वविघ्नहर्त्रिणं
 श्रुतिशतशतमारादाद्यये विद्वन्नाथम् ॥
 यो दीदृक्षोन्मथितः शिष्याज्जगत्पादौ
 माध्यान्तरेविरचितापचितीच्छयेव ।
 दृष्ट्यैव धारयति विघ्नशतानि शोभ्यादध्यान्
 समस्त सुरवन्दितपादपद्मः ॥
 यस्य महामहिमसागरसन्निगाढः
 सद्यः पुनाति सकलत्र जनमाद्यपाकात् ।
 सा ग्राहदा विषयमेव देवैः
 सेव्या समस्त करणाद्य ददातु मह्यम् ॥
 बाह्योक्तिमुनिवाक्यज्ञा सद्ब्रह्मसुखवादिनो ।
 मन्त्रसान्तरसम्पाता महर्षांसि पुनात्यजम् ॥
 वशिष्ठ बाधपादाब्ज परिचयता विधी मम ।
 यथासि पुण्यां यान्ति चित्तशान्तिं दीपयाम् ॥

श्रीमद्गुरुभक्तेश्वरभक्तः सहस्रितायंदाः ।

प्रथमं सूत्रावहितः कुर्वे वासिष्ठचन्द्रिकाम् ॥

वासिष्ठमिं तिस्रोर्षामि हनुमानिब लीला ।

रामपादम मकारं चतुर्षामि सुरयः ॥

अथ सत्ययानानन्दाद्वितीयः परमात्मा भगवन्पारायणः कथादी चेवाहितमः
प्रधानो लीलाव चित् प्रधानो भावनायानकर्मानुसारेण ससर्वः । + +

+ + + +

इमं वासिष्ठसमुद्भूतं वैराग्यं सुसुषुप्त्यवहारं लभन्पुनः स्थापयामि निर्वाण-
प्रतिपादकं चतुर्षामि हनुमानिब लीलाव चित् प्रधानो भावनायानकर्मानुसारेण ससर्वः
नादि रत्ननिखिलं सन्तोषकतये यदानति भ्याल्लासानः ॥

End.

नाति ।

Colophon. इति श्रीमत् परमहंस परिव्रजकाचार्योत्तमसुखं पूज्यपादमिथ श्रीमदात्म-
सुखकृती वासिष्ठचन्द्रिकायां चतुर्षामि हनुमानिब लीलाव चित् प्रधानो भावनायानकर्मानुसारेण ससर्वः ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीमदात्मसुखविरचिता वासिष्ठचन्द्रिकायां योगवासिष्ठटीका चतुर्षामि
प्रकरणानां वर्तते ॥

It has been already said, that along with the above described commentary the codex contains also another commentary, entitled *Vāsisṭhapadadīpikā*, by Advayāranya occupying last 3½ and half fol. (from the 2nd page of the fol. 45 to 80) This, dwelling on the last three (Sthiti, Upasāma and Nirvāṇa) prakaranas only is also an incomplete one.

Beginning. नाति ।

End.

पूर्वोक्तं श्रीमत्परमहंस भगवन्पारायणः कथादी चेवाहितमः प्रधानो लीलाव चित् प्रधानो भावनायानकर्मानुसारेण ससर्वः
नाति । वासिष्ठमिं तिस्रोर्षामि हनुमानिब लीला । रामपादम मकारं चतुर्षामि सुरयः ॥
इति श्रीमत् परमहंस परिव्रजकाचार्योत्तमसुखं पूज्यपादमिथ श्रीमदात्मसुखकृती वासिष्ठचन्द्रिकायां चतुर्षामि हनुमानिब लीलाव चित् प्रधानो भावनायानकर्मानुसारेण ससर्वः ॥

Colophon.

अथारण्यनिर्वाचे वासिष्ठपददीपके
संस्काररनिर्वाचनिर्वाचप्रक्रियासमाप्तम् ॥

The following lines will throw some light on the origin of the work.

अहिन्द्रनीलदम्भीरजराणि ॥ औलऔकटाच कलयासितस्यवचाः ।
त्रेयसनीतु भवतां सवतापङ्कजा चक्रावुधः शुक्तिविनीततलः ।
चौराभिर्यदङ्गभजेन कायगव्याजान् समासीद्विता
रजोघैः परिवर्द्धितः प्रमदितो नीरसतां प्रापितः ।
विश्वभो न विश्व एव सङ्गमश्यानामनां प्रायशो
दीवानामिति पापशब्दि मनसा शुभे मजे धूर्जटिम् ॥
द्विरथ सङ्कर विभो तरसाश्वश्व
वक्त्रेण भङ्गतनवाव तरोपचारः ।
यदिह मूल खलनाय विषाणहलः
सत्कर्तितोऽसि भगवान् स्वयमुद्यतस्वम् ॥
द्विद्वाने वरदपिथा भगवता दक्षस्य सन्धानदे
येन दास्यकर्मशक्तेन कदमाव्यासङ्गमुद्दिभता ।
तेनासौ सङ्कशाभिधौ * + श्रीभैरवा भावना
म्यासतु प्रमदपदानरसिकोनिर्वाचचिन्तानधिः ॥
यस्याऽङ्गविद्योगभागि विजयायोद्घाटना विष्णुर्द
भम्भुः कैटभ पाटनस्य वपुषा स्वीयं वपुः स्वातवान् ।
मौरी सङ्कविद्यश्रयाय दटिभो तच्छूलगा व्याचक्रान्
माता मौदम + + + वो व्याचक्राः
नमोऽस्तु रामाय निरङ्कुशनिवे नमो वसिष्ठाय विश्विदकर्मणे ।
नमोऽस्तु वाक्यौक्तिकविष्णुमाधुजे विवेक क्षेत्रोप + कलिशालिने ।
यस्मिन् नीलविधौ निधाय भद्रान् विद्यापचारोद्यमम्
बद्राव्यारमन्तः प्रियासङ्करः क्षेत्र चचाराव च ।
दत्ता नाम मित्रं लक्ष्मीपङ्कतये विद्याधिकारीचितं
प्रायशं परमं शुभं भुवि महादेवान् सन्मजे ॥
स जयति कविता सुधागिधार्म कुलभूपतिरपिमोऽभिजयः ।
अति विपुल बाणसमासदामं प्रकटजनीपङ्कति र्यं सङ्कार ॥

विन्दहिर्दं वेदनिविटमिट पङ्कटमुद्रासपदं हि श्राद्धम् ।

चित्रं पवित्रं सकुलपकार्यं मन्त्रेण शस्यं परमार्थमाह् स्यात् ॥

श्रीमद्भस्वक वसुदेववदनिः (१) श्रीश्रीतुरेन्द्रात्मज

श्रीमत्कृष्णसमाह्वयस विद्यादायित रागायणे ।

प्रारब्धः पददीपकः खनु मया यन्निन् सङ्गच्छति ।

सारार्थः परिगृह्यते कृतिपरैः क्षेत्रविना सर्वदा ।

+ + + + +

इति पद्मपुराणटीका समाप्ता ॥

रससिन्धुवो जाके श्रीजनाहंनदासकः

पद्येपयदिनं सर्वं सुमुष्णं सुखावहम् ॥ + + + ॥

श्रीकृष्णाय नमः ॥ श्रीविन्दाय नमः ॥ वासुदेवाय नमः ॥

श्री श्री श्री श्री श्री श्री श्री यथाहटनिष्ठादिदीप परिहारः ॥ ० ० ० ॥

विशेषम्—पुस्तकैः अत्रिप्रहयारण्यनिकिता पददीपकानिष्ठा फलितप्रकरणादाराधननिष्ठा
प्रकरणाणां वर्तते ॥

* No. 12. पद्मपुराणीय स्नानप्रयोगः । Padmapurāṇīya Snānapra-
yogaḥ. Substance, country-made yellow paper, 14 x 4. Folia, 1. Lines,
3-9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old.
Prose and verse. Generally correct. Complete.

A guide for daily bathing according to the rules laid down in the
Padmapurāṇa, one of the Mahāpurāṇas. We quote below the whole
text,

पद्मपुराणीय स्नानप्रयोगः । यमोपकोटी चहमिहो विद्याः पर-
धानीदके पद्यविद्यानुद्ध्य नाभिमाकीदके कृमिदसः समिरस्मममनं कृता-
श्री तन् मदितुद्ध्य पद्येयादि चमुक शीतः श्रीचमुकदीपमर्का विन्दुमीति
कामः स्नानमहं वरिण्ये इति सङ्ख्या श्री नमो नारायणायेति मन्त्रेण च-
रंसावन्दिनं चतुरस्रं पानीयं स्नानार्थं परिकल्प्य

श्री विष्णोः पादं प्रसूतासि वैष्णवी विष्णुजिता ।

याहि न स्त्री नरस्त्रकादाजयभरवाणिताम् ॥

तिष्ठः श्रीश्रीऽहं श्रीटी च श्रीर्वागं वायुरसवीन् ।
 दिवि सुमयसरीसे च शानि ते मनि जाइवि ।
 नन्दिनीत्येव ते काम देवेपु नलिनीति च ।
 इन्दा पृथ्वी च सुभगा विप्रकाया शिवासिता ।
 विद्याधरी सुप्रमदा तथा श्रीकप्रसादिनी ।
 सेमा च जाइवी चैव शान्ता शान्तिप्रदादिनी ।

इत्यनेन गङ्गासाधारण श्रीं नमो नारायणाय इति मन्त्रेण सप्तवारामिजमं जपं
 विधत्तुः पश्चान् वा मूर्ध्नि प्रक्षिप्य

श्रीं चन्द्रकान्ते रघुकान्ते विश्वकान्ते वसुन्धरे ।
 मृगतिके हर मे पार्ष्ण्यया दुष्कृतं कृतम् ।
 सङ्गतासि दरादेष कृपेण प्रतवाङ्मना ।
 नमस्ते सर्वलोकाणां प्रमथारिणि सुभते ।
 आरुह्य मम गात्राणि सर्वे पार्ष्ण्य प्रसादय ।

इत्येताभ्यां मन्त्राभ्यां षडमासकालं तथा गात्राणि प्रक्षिप्य चरेत् विश्वे
 मन्त्रान्तरं यथा—

श्रीं कुन्दयेवं गङ्गासङ्गा मैत्रिणं पुष्कराणि च ।
 तीर्थात्येतानि पुण्यानि स्नानकारि भवन्तिह ।

इति संक्षुब्ध नासादिकर्णान् करान्वा पिपाय प्रवाहे प्रवाहाभिमुखः स्थिर-
 जले सूर्याभिमुखस्त्रिगम्येत् । गङ्गायान्तु विश्वेवमन्त्रः

श्रीं विश्वपादार्घ्यं सञ्चरेत् शक्ते विषयगामिनि ।
 नर्मद्वयीति विष्णवे पार्ष्ण्य मे हर जाइवि ।
 अङ्गया मति सम्पद्ये श्रीमातर्देवि जाइवि ।
 अमतेनाम्बुना देवि भागिरथि पुण्येहि माम् ।

इति पठित्वा मन्त्रेण ।

No. 13. लिङ्गार्चनचन्द्रिका । *Lingārcanacandrikā*. Substance,
 country-made reddish paper, 18×5 inches. Folio, 47. Lines, 10 in a
 page with a gulf of half an inch in the middle. Character, Bengali.
 Date, 1 Appearance, not fresh. Prose and verse. Not correct.
 Complete.

A guide to the worship of Liṅgas or symbols of different kinds of Śiva, compiled by Sadāśiva, son of Gaṅgādhara, after consulting several works on the same subject, entitled Liṅgārcanacandrikā, entirely different from Liṅgārcanatantram, an original Tāntrika work noticed in No. 83 Tantras.

Beginning. श्री नमः शिवाय ॥

सुमा कटितटस्थु रत्न करिवराननाधीकन
प्रसन्नदयं श्रिया सदयमिन्दुचूडं मृदम् ।
प्रचम्य शिरिजाश्वं भजनमावदत्तेष्ठितम्
क्षिताननमनामयं प्रियमुमासदायं सुदा ॥
संश्लिखन् दशपुत्रनामनि सदान् विमुक्तिं लापयत्तमम्
सुसुप्तस्य सुधी मदाश्वर इति ज्ञाती जययाख्याया ।
तत्पुत्रेषु सदाश्रितेन विदुषा दृष्टा निबन्धान् पुरा
श्रीशिवद्वयं नवन्दिका विरचिता विदुषोरेष्टदा ॥
विविधगुणगौरवं गुणविवेचका मन्त्रं
विज्ञाय कथयन्तु तत्तदिह रूपं सत्त्वताः ।
न प्रहृष्टगुणमदूषणेः किमपि क्षीयते नामकं
दीनान्मयमयगंधा किमुदिनेन खेदाश्रदा ॥

Inorder to establish the superiority of Śiva over all gods and goddesses, extracts from Vedas, Upanisads, etc. are quoted here. It shows also that of the eighteen Mahāpurāṇas ten establish the greatness of Śiva though only one undergoes the name Śaiva, while of the rest only four are Vaiṣṇavas, two Brāhma, one Āgneya and one Sāvitra, as—

तत्र शैवानि शैवस्तु मविष्यन्ति विज्ञोत्तमाः ।
मार्कण्डेयं तथा लैङ्गं वाराह स्तान्दमेव च ॥
मास्त्रमन्त्रस्तथा कीर्त्यं रामनथ सुगोत्रताः ।
ब्रह्माण्डश्च दशैवानि त्रीणि लक्षाणि संख्याया ।
यस्यानां सद्भिना शिवस्तैव प्रकाशते ।
असाधारणया मूर्त्या नाद्या साधारणेण च ।
विदन्ति शिवक्षेत्रानि शिवक्षेत्रे प्रकाशते ।
विष्णोर्हि वैश्वं तत्त्वं तथा मानवतं तथा ।
नारदीय पुराणश्च गारुडं वैश्वं विदुः ॥

ब्राह्मं पारं ब्रह्मणो वै चयेपामेवमिदं ।
 सावित्रं ब्रह्मवैवर्तमिवमृतादयं ब्रह्मम् ॥
 दग्धैवपुराणानि साधिकाणि विदुर्मुधाः ।
 वैश्वदेवि च अत्वारि तामसानि सुनीधराः ।
 चण्डिकायां श्रीतथर्थाद्येषु तद्देवता हरिः ।
 ब्राह्मे तु राज्ञो वैश्वं श्रेष्ठं श्रेष्ठं सर्वेषु सप्रताः ॥

Then the greater merit of the worship of Siva in a symbol than that in an image has been discussed fully and Lingas (symbols) are also enumerated thus—

वर्णानां परमो वर्णः शिवलिङ्गाद्यं न परं ।
 न तस्मादपरो वर्णः वर्णानां परमो नृपाः ॥
 लिङ्गाद्यं नमभावस्तु वेदेषु वज्रधा नृपः ।
 वेदेरेषि न विद्यातस्तान् मभावो नराधिप ॥

लिङ्गाभावे तु प्रतिमायां शिवपूजनं कार्यम् । विद्याधरसंहितायां—
 लिङ्गं प्राधान्यतः पूज्यं तदावेरस्य शीघ्रकम् ।
 लिङ्गाभावे तु वेदः स्नान् पूजायां ह्यापने मनेति ।

पद्मराग-काश्मीर-पुष्कराग इन्द्रनील गीमेदविद्रुमनीलिकाराजत-शोषर्षदीरक-
 पारदवाणप्रमिवनाभः पार्यिषसुत्तरीचरमिति ॥

Afterwards which of these Lingas is to be worshipped by each of the four castes, the definition of each kind of the Lingas, the manner of worship, etc. are treated of with authorities of several Śāstras. It ends as follows—

लिङ्गपूजनं पराये न कार्यं तदुक्तं शिवरहस्ये—
 शिवलिङ्गाद्यं न विद्यो यः पराये कुरियति ।
 स वेदप्राप्तिपूर्वोऽपि पिशाचो भवति भुवम् ॥
 अनन्यफलदं वर्ण्यं शिवलिङ्गाद्यं नार्जितं ।
 कः प्रवृत्तिं मृदायां पराये जनलोभतः ॥
 शरीरमपि दीयं स्नान् कदाचित् जनलोभतः ।
 फले न दीयमान्यो शिवलिङ्गाद्यं भोक्तव्यम् ॥
 वेदपारायणैर्बर्ध्नीरननोरपि सम्यक् ।
 स भजनतपोभिश्च सत्परायं न विनश्यति ॥

Colophon. इति दशरथपुत्र पाठक सदाशिव कृता विद्याचरणश्रद्धा समाप्ता ।

विद्वत्—पुस्तकेऽस्मिन् शिवमाहात्म्यात्तद्विद्महेदत्तदत्तं नपद्विप्रभूतौनि सप्तमांशं विश्वरूपः समाधीयतामि ।

No. 14. श्रीकृष्णाष्टोत्तरशतनामस्तोत्रम् । Śrīkṛṣṇāṣṭottaraśata-nāmastotram. Substance, country-made white paper, 10×4 inches. Folia, 4. Lines, 6-8 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, not fresh. Verse. Generally correct. Complete.

A prayer to Kṛiṣṇa consisting of one hundred and eight different names from the *Brahmāṇḍapurāṇa* from an interlocution of the goddess of the Earth and Anant.

पुस्तकेऽस्मिन् ब्रह्माण्डपुराणोद्धारविमोदसंवादात्तं श्रीकृष्णोत्तरशतनामस्तोत्रं विद्यते ।

No. 15. अक्रूरकृत स्तोत्रम् । Akṛūrakṛita Stotram. Substance, country-made yellow paper, 12×4 inches. Folia, 2. Lines, 3-7 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A prayer to Kṛiṣṇa by Akṛūra belonging to the *Brahmavaivarta-purāṇa*

पुस्तकेऽस्मिन् ब्रह्मवैवर्तपुराणात्तं अक्रूरकृतश्रीकृष्णस्तोत्रं वर्तते ।

No. 16. विपरीतप्रत्यङ्गिरा नारायणस्तोत्रविष्णुस्तोत्राणि । Viparī-tapratyaṅgirā Nārāyaṇastotra-Viṣṇustotrāṇi. Substance, country-made yellow paper, 12×4 inches. Folia, 3. Lines, 5-9 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

This codex contains three small works (1) *Viparita Pratyāṅgira*, (2) *Nārāyaṇastotra* and (3) *Viṣṇustotra*, each complete in one fol. Of these the first is guide to the sacrifice performed in honour of goddess *Pratyāṅgira* and the last two are prayers to *Nārāyaṇa* belonging to *Kūrmapurāṇa*.

পুস্তকেঃখিন্ দ্রব্যদ্বিরা, নারায়ণস্তোত্র, বিষ্ণুস্তোত্র বর্ণিত ।

No. 17. দুর্গাস্তোত্রম্ । *Durgāstotram*. Substance, country-made yellow paper, 11×4 inches. Folia, 4. Lines, 3-7 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Verse. Generally correct. Complete.

A prayer to the goddess *Durgā* belonging to the *Kāśīkhaṇḍa*.

পুস্তকেঃখিন্ কাশীখণ্ডখণ্ডিত দুর্গাস্তোত্র বর্ণিত ।

No. 18. শনৈশ্চরস্তোত্রম্ । *Śanaīścarastotram*. Substance, colourless Bāli Mill paper, 12×4 inches. Folia, 5. Lines, 4-7 in a page. Character, Bengali. Date, Śaka 1809. Appearance, fresh. Verse. Not correct. Complete.

A prayer to planet *Saturn* belonging to the *Skandapurāṇa*.

পুস্তকেঃখিন্ স্কন্দপুরাণখণ্ডিত শনৈশ্চরস্তোত্র বর্ণিত ।

No. 19. গঙ্গাস্তোত্রম্ । *Gangāstotram*. Substance, foolscap paper, 12×5 inches. Folia, 2. Lines, 9-12 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete

A prayer to goddess *Gangā* belonging to the *Padmapurāṇam*.

পুস্তকেঃখিন্ পদ্মপুরাণখণ্ডিত গঙ্গাস্তোত্র বর্ণিত ।

No. 20. **रुद्राक्षमाहात्म्यम् ।** Rudrākṣamāhātmyam. Substance, country-made yellow paper, 12 × 4 inches. Folia, 5. Lines, 6-9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, somewhat old. Verse. Generally correct. Complete.

A treatise on the sacredness of Rudrāksa seed belonging to the Śrīdharmapurāṇa.

पुस्तकेऽस्मिन् शीघ्रं पुराणान्तर्गतं रुद्राक्षमाहात्म्यं सम्पूर्णं वर्तते ।

No. 21. **सूर्याष्टकम् ।** Sūryyaṣṭakam Substance, country-made yellow paper, 12 × 4 inches. Folia, 1. Lines, 3-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly old. Verse. Generally correct. Complete.

Eight verses on the prayer to Sūryya, the sun, entitled Sūryya-ṣṭaka, belonging to the Padmapurāṇa.

पुस्तकेऽस्मिन् पद्मपुराणान्तर्गतं सूर्याष्टकं सम्पूर्णं वर्तते ।

TANTRAM.

No. 1. **राधातन्त्रम् ।** Rādhātāntram. Substance, country-made yellow paper, 15 × 4 inches. Folia, 60. Lines, 2-6 in a page, with gap of half an inch in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Verse. Generally correct. Complete.

A Tāntrika treatise on rites and observances for the guidance of Śakti worshippers in the form of a dialogue between Hara and Pārvatī. Catalogued in No. 76 Tantras.

मन्त्रिपूजादिविवेकसामिनिद्वयविशेषो राधातन्त्रं नाम ।

No. 2. कालीतन्त्रम् । Kālitantram. Substance, yellow paper, 18 x 4 inches. Folia, 13. Lines, 7 in a page, with a gulf of an inch in middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, not fresh. Not correct. Complete.

An original Tāntrika work treating of the greatness of the goddess Kālī entitled Kālitantra. Although the name of the work and the subject treated of in it are the same as in the work described in No. 126 Tantra, the reading differs here and there from that and there is also a chapter more at the end it being complete in twelve chapters instead of eleven.

Beginning. श्री गतः परदेवतायै ।

कैलासशिखरावटं देवदेवं जगद्गुरुम् ।
सदाय पार्थिवो देवो भैरव परमेश्वरम् ॥
देवदेव महादेव सृष्टिसृष्टितत्त्वोपामक ।
किन्नाङ्गद्वयं चाम श्रीगुणित्यामि तत्ततः ॥
कालिका सा महाविद्या समस्त भेदसमुता ।

End.

सर्वभेदसङ्घिता चतुर्भुजकल्पप्रदाम् ॥
अनया सहस्री विद्या विष्णु लोकेषु दुर्लभा ।
वक्रकोटिसङ्घेषु जिह्वाकोटिमतेस्तथा ॥
वक्तुं न शक्यते दिवि किमन्येर्लभ्यभाषिते ।
रत्नेन चन्द्रेणापि बालानाञ्च प्रचल्यते ।
दत्तेन साधिका साक्षा राजदत्तेन सिद्धया ।
तारा शङ्खमयी श्रीका तन्मुखास्तु तया परा ॥
एताः कुशाभिताः कार्याः वाक्त्रा कुशाभिका ।
श्रीमूलमिदं सर्वं पूर्वैः कथितं प्रिये ॥
प्रदामो मन्त्रसिद्धेस्तु कारणं प्रचु सुवते ।
विना योगेन भक्तेन सर्वयोगापि समाहितः ॥
सङ्घर्षं प्रजपेन्मन्त्र सर्वसिद्धीश्वरो भवेत् ।
चतुष्पथे शङ्खगृहे पूजयेद् यस्तु चण्डिकाम् ।
न तस्य दुर्लभं किञ्चित् विष्णु लोकेषु विद्यते ॥
स एवमेव देवेभिः सर्वपापैः प्रमुच्यते ।
एतन् पूजा महादेवि पुण्येभ्योऽपि न दमयेत् ॥
अथवा भैरवाजस्य भवनं + + ब्रजित् ॥

Colophon. इति काशीतन्त्रे द्वादशः पटलः ।

विवरणम्—काशीतन्त्रमिदं शिरीषतन्त्राद्यन्यतमम् ।

No. 3. कुलार्णवतन्त्रम् । Kulāṛṇavatāntram. Substance, country-made colourless paper, 18 × 4 inches. Folia, 43, (of which fol. 1 is wanting). Lines, 5-9 in a page, with a gap of about an inch square in the middle. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, very old. Verse. Generally correct. Incomplete, (having neither beginning nor end).

An original Tāntrika work attributed to Śiva treating especially of rites of Kulācāras among other subjects such as the creation etc. Noticed in No. 14 Tantras.

विवरणम्—कुलार्णवतन्त्रमिदं तान्त्रिकविषयः कृष्णचरमाद्यापद्यापः ।

No. 4. मुण्डमालातन्त्रम् । Muṇḍamālātāntram. Substance, country-made yellow paper, 21 × 7 inches. Folia, 45. Lines, 4-6 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Verse. Generally correct. Complete.

An original Tantra corresponding fully with the work noticed in No. 119 Tantras.

मुण्डमालातन्त्रमिदं तान्त्रिकविषयः संपूर्णं वर्तते ।

No 5. मायातन्त्रम् । Māyātāntram. Substance, country-made colourless paper, 12 × 3 inches. Folia, 35. Lines, 4 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse Not correct. Complete.

An original Tāntrika work treating of the influence of Māyā or illusion, entitled Māyūtantra, complete in seven paṭalas.

ଏକ মায়াতন্ত্রাভিষ: কদিশান্তিকনিবন্ধ: সম্পূর্ণ বর্ণিত ।

No. 6. **লিঙ্গার্চনতন্ত্রম্ ।** Liṅgārcanatantram. Substance, Bali paper of yellow colour, 14 x 10 inches, bound in book form Folia, 117. Lines, 8-13 in a page Character, Bengali. Date, 1 Appearance, fresh. Verse. Generally correct. Complete.

An original Tāntrika work on the worship of Śivaliṅga in the form of a dialogue between Śiva and Pārvatī, entitled Liṅgārcana Tantra.

এক লিঙ্গার্চনতন্ত্র সম্পূর্ণ বর্ণিত ।

N. B.—Under this number an incomplete copy of the Liṅgārcanatantram, described in No. 83 Tantras, is found also.

পুস্তকেনানৈলসহ লিঙ্গার্চনতন্ত্রমপি লিপিত বর্ণিত ।

No. 7. **মহানির্ব্বাণতন্ত্রম্ ।** Mahānirvāṇatantram. Substance, country-made yellow paper, 21 x 10 inches Folia, 89. Lines, 4-10 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, fresh. Verse. Generally correct. Incomplete.

An original Tāntrika work and the most revered of all the Tantras attributed to Mahādeva. The codex under notice contains only the first half of the text.

এক পুস্তকিহস্য মহানির্ব্বাণতন্ত্রস্য পূর্ব্বার্দ্ধমাংশ বর্ণিত ।

No. 8. **पिच्छिलातन्त्रम् ।** Picchilātantram. Substance, country-made yellow paper, 23 × 10 inches. Folia, 18, (of which fol. 1-9 both including are wanting). Lines, 11-12 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, not old. Verse. Generally correct. Incomplete.

An original Tāntrika work entitled Picchilātantra, divided into two parts. Of which the codex under notice contains only the first part, complete in 16 Paṭals or chapters of which almost the whole of the first Paṭala is wanting.

पुस्तकेऽस्मिन् पिच्छिलातन्त्रस्य पूर्वभागमात्रं सुष्ठुतं वर्तते ।

No. 9. **शक्तितन्त्रम् ।** Śaktitantram. Substance, country-made yellow paper, 23 × 10 inches. Folia, 9. Lines, 10-13 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, not old. Verse. Generally correct. Incomplete.

This contains an incomplete text of the Śaktitantram.

पुस्तकेऽस्मिन् शक्तितन्त्रमसम्पूर्णं वर्तते ।

No. 10. **तन्त्रसारः ।** Tantrasārah. Substance, country-made colourless paper, 20 × 4 inches. Folia, 231. Lines, 5-3 in a page, having a bluch about 1½ inch square in the middle. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, very old, worn out and writing effaced in parts, with different hand writings. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A Tāntrika compilation, entitled Tantrasāra, by Kṛṣṇānanda surnamed Āgamavāgīśa. Noticed in Nos. 27, 28 and 29 Tantras.

पुस्तकेऽस्मिन् तान्त्रमार्गयोगोपाधिकं तन्त्रसागरसंस्कृततन्त्रसारः सम्पूर्णं वर्तते ।

No. 11. শ্যামাকল্পলতা । *Syāmākālpalātā*, Substance, country-made colourless paper, 18 x 4 inches. Folia, 74, (of which fol. 59-69 both including are wanted). Lines, 6-8 in a page, with golf of an inch square in the middle. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, very old. Prose and verse. Generally correct. Incomplete.

A Tāntrika compilation on the greatness, worship, etc. of *Syāmā* (Kālī), under the name *Syāmākālpalātā*, compiled from several original Tāntrika works by Rāma. The codex under notice being incomplete we are unable to describe the work fully. It contains only three stavakas or chapters. Of which the first treats of *Vidyādhara* the way to find out the forms of mystic words (Mantras) and *Vidyāmāhātmya*, the greatness and powers of them. The second is named *Dikṣāprakaranopadeśa* or treating of instructions for Gurus in imparting the mystic words to his followers. The performance of daily worship (*Nityapūjā*) etc. are treated of in the third chapter.

Beginning. श्री गन्तः परदेवतायै ।

आनातीतापि सन्निवृत्तं सज्जति जगदवस्थं विद्वैकदेव-
विश्वं वा बुद्धिचेतःप्रकृतिमहदहङ्कारमात्रा स्वदया ।
वर्णमा वर्णयामा प्रकृतिरिति परा गोपते वैदविहि-
या वा वावापु तथे सनतिमिरभिर्दे सर्वसूत्रे नमोऽस्तु ।
अज्ञानभानद्वयं विज्ञानैव कथाभते ।
दीनवाय हवावासे श्रीकृष्णाय नमोऽस्तु ।
दीर्घं दुर्धरदेवदम्भमनो नवा मित्रः पदजे
धृत्वा श्रीगुरुपादपङ्कजलो ज्ञात्वा गुरुवा मत्तम् ।
तेजामाचरन्त्य तन्वाविद्वानाशोक यन्नादिना
आमा कल्पलता सता विवशुते मोदया राम सुधीः
यद्यपि पूर्वागते सर्वैरदृष्टं सुवर्णिता व्यक्तम् ।
तव स्वातन्त्र्ये प्रायो लोकी विरक्ति युगधर्मम् ।
अत इह सर्वजनात्मविगीताचारमार्गेण ।
अविद्विद्विद्वि फलितं कल्पलता तन्वते अद्याभिः ।
स्वतन्त्रं गौरतन्त्रं च किन्वादि तन्वमेव च ।
कालिका कुम्भसर्वस्वं काशीवन्त्रं यामले ।
कुम्भसूत्राणिखेव कुमारी तन्वमेव च ।
कुशाखं तथा काशी कल्पं भैरवतन्त्रम् ।

काविका कुलसदायं तथा चोत्तरतत्त्वम् ।

• बोध्यं तत् तत् प्रमाणेन नव्यं मीमांसदायिनीम् ।

कनी लम्पट्प्रमाणं काविका भवभूतिनाम् ।

End. नास्ति ।

Colophon. इति श्यामाकल्पादायं दिव्यपुत्राग्रभाष्ये नामधेयवत्तवः ।

विवरणम्—श्यामाकल्पादायं रामसुभोमदमितः श्यामाविषयककाविको निबन्धः ।

No. 12. तन्त्रदीपिका । Tantradīpikā. Substance, country-made colourless paper, 23×5 inches. Folia, 218. Lines, 3 10 in a page, with a block about one inch square in the middle. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Incomplete.

A big Tāntrika compilation after the way of Kṛiṣṇānanda's Tantrasāra, by Śrīgopāla son of Hariṇātha and grand son of Āgama-vāgīśa, under the name of Tantradīpikā.

अथ तन्त्रदीपिकानाम श्रीगोपालजिततान्त्रिकसंदर्भनिबन्धो वर्तते ।

No 13. ज्ञानवैभवतन्त्रसंग्रहः । Jñānavaibhavatantrasaṅgrahaḥ. Substance, country-made reddish paper, 15×3 inches. Folia, 1. Lines, 7 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A short collection of ślokaṣ imparting true knowledge from several Tāntrika works, under the name of Jñānavaibhavatantrasaṅgraha, by Rāmanāudatīrtha. The whole is quoted below.

Beginning. श्रीं नमः परमात्मने ।

या काशी मुदनेश्वरी निरिषुता विद्याप्रपूर्णाया
मातङ्गीकमलामया च यवला भूमावती चोदयो ।
तारा सा विपुला विशालनयना प्रवहिरा धैरवी
वाला वाक्त्रिविहारिणी मम हृदि व्याता परा कौटुम्भ ।

अदागमं व्याख्यास्यामः । आगममिति आत्मानं प्रापयतीत्यागत्यः । आग-
म्यते यथादिति वा, येनेति वा आगममश्वेन मन्त्रात्मैकत्वप्रतिपादकमाश्र-
मभिधीयते । एकत्वं विना मन्त्रमापश्यतीपायान्तराभावात् । प्रमाणं
दर्शयिष्यामः । तथाच आगमोऽत्र तत्त्वं तस्यार्थं यदा "तं माति पतितं
शीरे तन्ममिवभिधीयते" इति काशीविलासीय व्युत्पत्त्या शीकार्थः सङ्ग-
च्छते । एकत्वं विना व्याख्यसम्भवात् । एकत्वोपार्थं दर्शयामि ज्ञानसङ्ख्यो-
तन्त्रे

मन्दपूजाजपध्यानकर्मात्मकमेतदेव च ।

होमो बलिस्तथा चर्म एतत् सर्वं निरर्थकम् ।

अध्यात्म विद्या हि मृणां सुखमोचकरी भवेत् ।

कुर्याथैव तु

उत्तमा सुहृदावस्था मध्यमा ध्यानधारणा ।

अथवा मपदपा च होमपूजाऽथाथमा ॥

क्रियादासपराः कैचित् मन्त्रार्थपरायणाः ।

अज्ञानसंयुतामानः सचरन्ति प्रतारकाः ॥

मन्त्रोच्चारणं होमाद्यैर्धर्मिताः क्रतुविराटः ।

एकभक्तोपवासाद्यैर्मिश्रैः कायशीलवैः ॥

मूढाः परीक्षमिच्छन्ति मम माया विमोहिताः ।

तथादिग्यादिकं कथं लोकरक्षणकारकम् ।

मोचय कारुण्यं साधात् तत्त्वज्ञानं कुलेदति ।

भावदूष्टमयो तु मित्रं प्रति दुर्गा

वेदहोने दिने दीव यथा मन्त्रोद्धतधमः ।

विष्णुभक्तिं विना दीव भक्तिर्न प्रभवेत् सदा ॥

ज्ञानतन्त्रे

पुण्यं पापं सुखं दुःखं कर्म्मणि माययाश्रिताः ।

माया मुक्तवती मूढा आमवेद्रससागरे ॥

रसरूपः स एवात्मा स प्रभुः परमो मतः ।

स जातः स मृतो बहः स सुतः स सुखी पुमान् ।

स स्त्री पुमानपुंसकः स विघ्नोऽनघ एव सः ।

नामा ध्यानसमाधौगाद्यान्तर्लं भजते प्रभुः ।

एकएव स एवात्मा रसरूपी सनातनः ॥

कुमारवैत

कर्मवत्तः सदाजीवः कर्ममुक्त शिवः प्रिये ।
 अस्ति देवि परं ब्रह्म अरुणी निर्मलः शिवः ॥
 निर्गुणः सच्चिदानन्दसदंश जीवसंक्राः ।
 भानिबद्धः सदा जीवी भानिमुक्तः सदा शिवः ।
 यदा जले अर्धं चित्रं क्षीरे क्षीरं सति घृतम् ।
 अविशेदो भवेत्तद्वन्जीवान्मपरमात्मनोः ॥

मानस्ये

आत्मानं तन्मयं ज्ञत्वा सोऽहं भावेन सर्वदा ।
 विचरेत्तु विजगद्भूतः स्वात्मानं परितोषयेत् ॥
 अज्ञानो भावनायां प्रतिभाः परिकल्पिताः ॥

Colophon. इति रामानन्दतीर्थकृत मानवेभवतस्तु संवत् ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीरामानन्दतीर्थेण तत्त्वज्ञानविषयकानि वचनानि ज्ञानात्मन्येव
 संगृहीतानि ।

N. B.—Under this number another little work of the same author with the name of *Yatibhāgavata*, complete in nine folia of the same paper of the same size having lines 2-7 in a page is to be found. But folia 6-8 (both included) being wanting it is turned an incomplete one.

In this work the unity and nature of the supreme being *Parabrahma* is ascertained after quoting authorities of several *Paurāṇika* texts.

पुस्तकेऽस्मिन् तथैव श्रीरामानन्दतीर्थोक्त्या पराकृतिर्येविषादवत् नाम नवपञ्चमिका वर्तते ।
 तत्र ज्ञानापुराणवद्वान्मुमुक्षु परब्रह्मस्वरूपमद्वितीयसच्चिदानन्दघनं निर्वर्ति । परं पुस्तकस्यास्य
 ६, ७, ८ पदावामसङ्ख्यात् खण्डितमिदं सञ्जातं पुस्तकम् ।

No 14 **षट्चक्रादिनिरूपणं ।** *Ṣaṭcakraḍinirūpaṇam.* Substance, country made white paper, 9 x 3 inches Folia, 11. Lines, 4-5 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A little work treating of *Ṣaṭcakra*s or circles in the body called *Mūlādhāra* etc, by *Pūrṇānanda Paramahansa*.

Beginning. श्री गुरवे नमः ।

अथ तन्त्रागुसारेण षट्चक्रादिकमीदृशः

उच्यते परमानन्दगिर्याहः प्रथमोऽङ्कः ॥ १

End,

योऽधीने निशिमध्यगोरथ दिवा योनी म्भावव्यती

सो षट्पाननिदानमेतदसिद्धं गुह्यं सुगुप्तकम् ।

श्रीमच्छ्रीगुरुपादपद्मगुणलासञ्जीव भग्नमर्न

स्तत्त्वावय्वमभीष्टदैवत पदे पीतो मरीचपते ॥

ColoPhon. इति श्रीपूर्वानन्दपरमहंसविरचितं षट्चक्रं समाप्तम् ।

पुस्तकेऽस्मिन् तन्त्रशास्त्रविनिर्णयै मूलाधारादि षट्चक्रनिरूपणं वर्तते ।

No. 15. **दुर्गास्तनामस्तोत्रम् ।** *Durgāstanaṁastotram.* Substance, white foolscap paper, 8 x 4 inches Folia, 6 Lines, 3-6 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Verse. Generally correct. Complete

A hymn to the goddess *Durgā* consisting of one hundred special names of her uttered by *Śiva* at the request of *Pārvatī* in the fourth *Paṭala* of *Mahāṣaṁvādīnī Tantra*.

Beginning. श्रीदुर्गायै नमः । श्रीमदग्न्युवाच ।

नाथ कालीमयी माया चण्डोदयेण विप्रधो ।

या मन्त्राक्षि परा शक्तिः सा दुर्गेत्यभिधीयते ॥

तस्या नाम फले किञ्चित् किञ्चा शोध मोचदम् ।

त्वं मूर्द्धि भगवन् देव जगतां हितहितैः ॥

शिव उवाच ।

देवि तन्नाम बाह्यार्थं देवीऽपि न हि वेदतम् ।

न सम्पद्यिष्येत्तु शक्रः पञ्चवक्त्रोऽप्यहं शिवे ॥

কীট বর্ষসংক্ষেপ প্রত্নে মুখিতেন য ।
 সঙ্কলনীবাং পুস্তকী ন তৎ বহুং যমৌ যবেৎ ॥
 নবাধি কিসিহস্ত্যানি বদ্যমান মঙ্গলি ।

End.

ততন্তু যতবারন্তু যঃ পঠেৎ তৎ ফলং যত ।
 ইচ্ছা ভীষানু খ বৈ মুক্তা হৃদযৌকি মুখ্যনিমাক্ ।
 ততোঃনী য মদেয়ল্য লৌকি সমীক্ষমণ্ডল ।
 ততীক নিপুণৌকি য চিরং যমতি বান্ধবা ।
 ততী বান্ধবা যমুণৌকি মদ্যভোগানু মঙ্গলু নৈ ।
 তদনৌ চক্ষিকা খৌকি যমৌকি মদ্যভোগানু মঙ্গলু ।
 তথৈব জাননাসায নিখ্যায় মৌদ্যভোগানু ॥

Colophon.

ইতি কৌমুদীকনির্মিতেনে মদ্যভোগানু? কৌমুদীক: দ্বারাচিত
 নামসৌক্যে নাম চতুর্ভ: পটম: ॥ দুর্গায়ে মম: খৌকি মম: খৌকি মম: খৌকি মম:
 খৌকি মম: খৌকি মম: ॥

বিবরণ—দুর্গায়েনামসৌক্যমিখৌকি মামিখৌকি বিবরণ ।

No. 16. দুর্গাগতনামস্তোত্রম্ । Durgāgatanāmastotram. Substance, white foolscap paper, 8×4 inches. Folio, 10. Lines, 3-6 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Versa. Generally correct. Complete.

A different work of the same name but treating of the same subject with different words as well as in different manner, belonging to Mundamāstātra.

Beginning, কৌমুদীকনির্মিতেন ।

যাধারমুনে বাধেই প্রতিদপে পুরসরে ।
 মুখি মুখপদে খৌকি মমঃখৌকি মমঃখৌকি ॥

End.

ইতি মদ্যভোগানি মদ্যভোগানি মদ্যভোগানি ।
 মদ্যভোগানি মদ্যভোগানি মদ্যভোগানি ॥
 যঃ পঠেৎ মদ্যভোগানি মদ্যভোগানি ॥
 মদ্যভোগানি মদ্যভোগানি মদ্যভোগানি ॥

সম্মানার্থে দিখানোনি নিয়াবা না নিয়াসুখে ।
 পঠিতা সতনামানি মন্তসিদ্ধির্ভবেদম্ বম্ ॥
 অশ্রাব্যে স্ববরাশ্রয় দশবিধা ভজেৎ যদি ।
 তথাপি মেব সিদ্ধিঃ স্যাম্ সখ্য সর্বং সচিদ্রি ।

Colophon. ইতি সুশ্রমাশ্রমতনে শ্রীদুর্গাশ্রমঃ সতনামস্তোত্রং সমাপ্তং । শ্রী তৎ সৎ শ্রী ॥

+ + + +

বিশেষ—সুশ্রমাশ্রমতনে শ্রীদুর্গাশ্রমস্তোত্রং সমাপ্তং ॥

No. 17. **দুর্গামন্ত্রঃ** । Durgāmantrah. Substance, polished bark of yellow colour, 8 × 4 inches. Folia, 1. Lines, 9-11 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old, Prose. Correct. Complete.

This contains some mystic words used in the worship of goddess Durgā, entitled Durgāmantra.

অত্র দুর্গামন্ত্রো বর্ণিতঃ ।

No. 18. **দুর্গামন্ত্রঃ** । Durgāmantrah. Though it has been labelled with the name of Durgāmantra, yet the contents of the codex is different from that. It really contains two folia of different description, fragments of two works on different subjects ; not worthy of notice consequently we reject them

সমাপ্তোচনায়োগ্যত্বাৎ পরিত্যক্তং প্রস্তুতমিদম্ ।

No. 19. **আর্য্যাস্তোত্রম্** । Āryyāstotram Substance, country-made colourless paper, 18 × 3 inches. Folia, 1. Lines, 6-7 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A prayer to goddess Durgā, entitled Āryyāstotra.

পূজ্যৈঃদেব্যাঃসৌম্যং বর্ণনং ।

No. 20. সটীক নিঃশ্রেয়াদিষ্টুতিঃ । *Saṭīka Nihśreyādistutiḥ.* Substance, country-made yellow paper, 13×5 inches. Folia, 7. Lines, in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A prayer to the goddess Durgā, entitled Nihśreyādistuti on account of its beginning with the word Nih-repi with an explanatory commentary on both the margins. Anonymous.

পূজ্যৈঃদেব্যাঃ নিঃশ্রেয়াদিষ্টুতিঃ সটীক বর্ণনং ।

No. 21. জগদ্ধাত্রীপূজাপ্রয়োগঃ । *Jagaddhātrīpūjāprayogaḥ.* Substance, country-made yellow paper, 10×4 inches. Folia, 9. Lines, 69 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly old. Prose. Not correct. Incomplete.

A guide to the worship of the goddess Jagaddhātrī, entitled Jagaddhātrīpūjāprayoga. The work is not only incomplete but the leaves are in disorder.

পূজ্যৈঃদেব্যাঃ জগদ্ধাত্রীপূজাপ্রয়োগঃ সটীক বর্ণনং ।

No. 22. কালীকবচং । *Kalikaracam.* Substance, country made yellow paper, 12×3 inches. Folia, 2. Lines, 6 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Verse. Incomplete.

This codex contains an incomplete amulet under the name of Kālī karaca.

পূজ্যৈঃদেব্যাঃ কালীকবচমমল্লং বর্ণনং ।

No. 23. पूजाविधिः । Pūjāvidhiḥ. Substance, country-made yellowish paper, 12×4 inches. Folia, 3. Lines, 8-9 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Prose. Generally correct. Complete.

A guide to worship in general according to rules laid down in the Tantras, under the name of Pūjāvidhi. Anonymous.

पुस्तकेऽस्मिन् तस्योक्त पूजाविधिर्वर्णितः ।

No. 24. अपराजितास्तुतिः । Aparājitāstutiḥ. Substance, country-made colourless paper, 11×4 inches. Folia, 4. Lines, 6-8 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, very old. Verse and prose. Not correct. Complete.

A prayer to the goddess Aparājitā to be recited for easy performance of difficult works.

पुस्तकेऽस्मिन्नपराजितास्तुतिर्वर्णितः ।

No. 25. महिम्नःस्तवः । Mahimnastavaḥ. Substance, white foolscap paper, 9×4 inches. Folia, 18. Lines, 2 in a page, except first 3 fol. which containing a commentary incomplete in both the margins have 7-12 lines in the page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Verse and prose. Generally correct. Complete.

A prayer to the god Śiva generally known as Mahimnastava, on account of its beginning with the word Mahimnah, meaning greatness, by Puspadanta a Gandharva, who being destitute of his own supernatural power by the anger of Śiva, composed this prayer in order to satisfy him.

पुस्तकेऽस्मिन् महिम्नः स्तवाख्यं सुरसिद्धं शिवस्तोत्रं वर्णितम् ।

No. 26 महिम्नःस्तोत्रम् । Mahimnastotram. Substance, Bili Mill colourless paper, 9×4 inches. Folia, 9. Lines, 5 in a page. Character, Bengali. Date, 1713. Appearance, fresh. Verse. Generally correct. Complete.

Another complete copy of the Mahimnah stotra, copied by a Brāhmana named Ramānātha in Śaka 1713.

পূৰ্ণদেৱিত্ব মাহিম্যঃ শ্লোকঃ সপ্তমঃ বৰ্ণনং ।

No. 27. **মহিম্যঃস্তবঃ** । Mahimnahstavaḥ. Substance, foolscap paper, 9×4 inches. Folia, 5. Lines, 1-8 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, fresh. Verso and prose. Incomplete.

Although the codex is labelled with the name of Mahimnah stava it contains one line only of the same subject. The other pages of it are filled up with fragments of the following subjects Jagaddhatristava, Meghadūta etc. consequently not worth description.

No. 28. **মহিম্যঃস্তবটীকা** । Mahimnahstavatikā. Substance, country-made colourless paper, 13×6 inches. Folia, 14. Lines, 7-10 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly old. Prose. Generally correct. Complete.

A complete commentary on the Mahimnah stava. Anonymous.

পূৰ্ণদেৱিত্ব মাহিম্যঃ স্তবটীকা সপ্তমঃ বৰ্ণনং ।

No. 29. **বিষ্ণুপঞ্চারভেদকবচং** । Viṣṇupañjarabhedakavacam. Substance, country-made yellow paper, 10×4 inches, page one only having nine lines. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Not correct. Complete.

An amulet under the name Viṣṇupañjarabhedakavaca, belonging to a discourse between Hari and Hara. As the whole text is complete in nine lines only, we quote below the entire text.

শ্রী মনী গণেশায় ॥ শ্রীমহাব্যাসায় ॥

বিষ্ণুপঞ্চারদ্বিষ্ময় সৰ্ব্বপাপনাশকং ।

সৰ্ব্বরক্ষাকরং ত্বয়া যশস্ব মনবন্ শিব ॥

रुध्रीक्षत्रः शिवः पातु कर्णं पातु मन्त्राक्षरिः ।
 वराहः पातु ह्रीं सखी वाङ् मं मधुसूदनः ॥
 रुद्रयं बाहुर्देवय मर्त्यं पातु जगद्गुरुः ।
 इहं विविक्षमः पातु कर्णं पातु मन्त्राक्षरः ॥
 मध्ये पातु सदा शौरिः कुक्षी पातु मन्त्राक्षरः ।
 ह्रीं वाङ्मीं पुण्डरीकाक्षः गुह्यं पालयतुः सदा
 अङ्गुलिं पद्मनाभय आङ्गुं मे पुद्गलीक्षमः ।
 जह्नां दामोदरः पातु मीनिलम्बरवहयम् ॥
 दक्षिणः पातु सर्वं सर्वार्थो धरणीधरः ।
 सर्वमास्तेनवी देव शरीरं रक्ष मे सदा ॥
 लिखिता भूर्भुवः च करे शिरसि धारयेत् ।
 संदाने विजयेत् जपु गवहः कृष्णलिं यथा ॥
 राजहारे ज्ञानानि च सकटे राजविद्ये ॥
 न भयं क्वचिदाप्नोति विष्णुना कोर्तितं स्वयं ॥
 इति श्रीहरिहरसत्वादि विष्णुपञ्चरत्नदक्षवच सम्पूर्णम् ॥

No. 30. नवग्रहकवचं । Navagrahakavacam. Substance, country
 made yellow paper, 15 x 5 inches. Folia, 1. Lines, 8 in a page Charac-
 ter, Bengali. Date, 1 Appearance, old Verse. Generally correct
 Complete.

This codex contains a Kavaca or amulet relating to Navagrvhs
 or nine planets of the Hindus, as mentioned in the Grahayāmala, an
 original Tāntrika work. We quote below the whole.

श्री ॥ अथ नवग्रहकवच । श्रीपार्ष्वल्लुवाच
 ब्रह्माणां शान्तिजनकं सर्वोपद्रवनाशकम् ।
 सर्वसम्पत्तिजनकं सदायं वद त्वं ब्रह्मा ॥
 श्रीशिव उवाच ।
 ब्रह्माणां कवचं देवि दुर्गाभं सुवचनये ।
 पाठमात्रेण देवेशि बह्वीशनिवारणम् ॥
 गीबरे वा विमर्षे वा दुष्टवदसमाकुले ।
 बाङ्गोपको वाग्निपको कृष्णलोकिगुमण्डने ॥
 यदि दुष्टवदस्त्रिभेत् शुभं स्यात् पाठमात्रतः ।

अथ नवग्रहकवचस्य विष्णुसर्वाविस्त्रिष्टुप् कन्दः । श्रीनवग्रहो देवता यक्षोप-
द्रवशालाये विनियोगः ॥

श्रीं ललाटे मे रविः पातु कण्ठं पातु कण्ठस्थम् ।

हृदयं भूमिपुत्रयोदरं रक्षतु सोमजः ॥

गुरुः कटिं सदा रवेदं गुह्यं रक्षतु भागेश्वरः ।

शनेश्वरः पातु जहां पादौ रक्षतु दैत्यजः ॥

केतवः पातु सर्वाङ्गं केशवः पातु सर्वदा ।

इदं हि कवचं देवि दृष्टव्यहनिवारणम् ।

यक्षतुष्टिकं मन्त्रे सर्वसम्पत्तिदायकम् ॥

इति यक्षयामने हरपार्वतीसंवादे नवग्रहकवचं समाप्तं ॥ श्रीं तन् सन् ।

विवरणम्—नवग्रहकवचं यक्षयामखोतं सम्पूर्णं मन्त्रं वर्तते ।

No. 31. अवधौतगीता । Avadhautagitā. Substance, country-made yellow paper, 13 × 3 inches. Folia, 2 (not marked). Lines 9-11 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Not complete.

This codex contains only the fifth and sixth chapters of the Avadhautagitā, by Dattātreya.

इति केऽस्मिन् दत्तात्रेयविरचिताया अवधौतगीतायाः पञ्चमषष्ठप्रकरणे वर्तते ।

No. 32. कल्पलतातन्त्र । Kalpalatātantra. Substance, country-made yellow paper, 11 × 4 inches. Folia, 3. Lines, 3-8 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Prose and verse. Correct. Incomplete.

This codex contains only the fifth chapter of Kalpalatātantra, dealing with the worship of Dakṣiṇākālīkā, its proper time and the good result derived from it.

पुस्तकेऽपि नू कल्पलतातन्त्रस्य सप्तमपटलो विद्यते ।

No. 33. कामधेनुतन्त्रम् । Kāmadhēnutantram. Substance, country-made yellow paper, 13 × 3 inches. Folia, 51. Lines, 5 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Generally correct. Complete.

A Tāntrika work treating of Mantras or Vijaṣ, entitled Kāmadhēnutantram. Noticed in No. 9 of vol. 16 of the descriptive catalogue of Sanskrit Mss. of Sanskrit College Library.

पुस्तकेऽपि नू कामधेनुतन्त्रं सम्पू र्णं विद्यते ।

No. 34. कालीतन्त्रम् । Kālītantram. - Substance, country-made reddish paper, 13 × 2½ inches. Folia, 10. Lines, 7-9 in a page, with a gap of ½ in. × 1 in. in the middle. Character, Bengali. Date, Śakāvdā 1697. Appearance, not fresh. Verse. Generally correct. Complete.

An original Tāntrika work on the superiority of the goddess Kālī, noticed in No. 2 App. Tantras of this Catalogue. But it differs from that Ms. in a few passages and in the number of chapters it contains. It is complete in eleven chapters, while the other in twelve. From the colophon we see that it was copied by one Kālīprasāda Sarmā, during the month Śrāvana of the Śakāvdā 1697.

विवरणानुक्रमपूर्वम् ।

No. 35. कल्यादिस्तवाः । Kalyādīstavah. Substance, country-made yellow paper, 18 × 3 inches. Folia, 1. Lines, 5-6 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, not fresh. Verse. Not correct.

This codex contains the prayers to Kālī, Nārīyana and Śiva.

পুস্তকে কালী নারায়ণাদি দেবতার প্রার্থনা ।

No. 36. কালীজর্জমায়া । Kālīrddhāmnāya. Substance, country-made yellow paper, 13 × 2½ inches. Folia, 18. Lines, 3-6 in a page with a gap of one inch square in the middle. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Not complete.

This codex contains an exhaustive explanation of the principles of Tantra in the form of a conversation of Kālī and Śiva, entitled Kālīrddhāmnāya, upto the end of its tenth chapter. Noticed in No. 22 Tantras vol. 16, descriptive catalogue of Sanskrit Mss. of Sanskrit College Library.

Beginning. श्री परमदेवताये नमः ।

सर्वमायमयीं विद्यां सर्वसाधनमकृतां ।
सर्वसिद्धिप्रदां देवीं नमाम्यखिलदमिणीम् ।

श्रीदेव्युवाच ॥

देवदेव महादेव परमेश पुरातन ।
प्रसीद गुह्यं मे ज्ञानं कथयस्व शिष्यम् ।
सर्वशालेषु तन्त्रेषु गुह्यं यद्वहं ब्रूयते ।
तत्प्रकाशय मय्यस्ते यदाहं तव व्रजमा ॥

शिव उवाच ।

कथने कथयिष्यामि गुह्यं यत्तत्त्वज्ञानिके ।
स्त्रीसमाधानादयत्नं न जानासि सुखप्रदं ।

श्रीदेव्युवाच ।

सुशिराहं भविष्यामि भावना हं हितत्परा ।

श्रीशिव उवाच ।

देवतायुक्तमन्त्राद्यनिकमावेन भावयेत् ।
प्रथम्याभ्यास मन्त्राभ्यासश्चेदात्मव्रजम् ।

चतुष्टयमखलाकारं व्याप्तं येन चराचरं ।
 तत्पदं दर्शितं येन तथै श्रीगुरवे नमः ॥
 चक्षुरतिमिताम्बलं शङ्खाध्वजमालाकया ।
 चतुर्दशोत्थितं येन तथै श्रीगुरवे नमः ।
 ततो, प्रमथं चरिहि दीधे समन्वितसिक्तं ।
 नायोः शरीरं सन्निहितं दशमाङ्गुलमङ्गलं ।
 सत्सङ्केतं दिव्यं शरीरं विविधं व्युत् ।
 कारणं तदा सूर्यं सूर्यं परमात्मनः ।

श्रीद्विमुखाय ।

निर्गुणस्यावसीयस्य सत्यस्याप्यमनात्मनः ।
 कथं स्वर्गादिकत्वं च ब्रह्मण्य उपपद्यते ।
 येतन्मं स्वप्रकाशं सत्यं श्रोतुमर्हं विभु ।
 निर्बिम्बकारं महाभावाप्यात्मनामादृत्य कथं ।
 यतो माया ततो रूपानाद्यतीति च भास्करः ।
 तदेव मायाऽप्यात्मन मायतीति कुतश्चरः ।

श्रीमिथ चत्वार ।

साधया सबलं ब्रह्मकारकं दृष्टिना प्रभुः ।
 दुर्घटलसन्धियाया भुवन्धं न तु दूषणं ।
 प्रज्ञाया जायते दृष्टिं मन्त्रं चैव रूपकं ।
 मन्त्रं चतुष्टयमानीयमङ्गुलमङ्गुलमङ्गुलं ।
 सात्विकादिषु भेदेन शक्तिभेदः कदाचिद्वत् ।
 सात्विकी ज्ञानशक्तिः स्वात् क्रियाशक्तिश्च राजसी ।
 तामसी द्रव्यशक्तिय जगती मोक्षकादिषु ।
 दिव्यो वायुश्च सूर्यश्च वरुणः सृष्टिकर्तृसकः ।
 क्लीपपद्माश्च विज्ञेया शान्तिद्विधाभिर्दिवताः ।
 दानशक्तेः प्रजायन्ते क्रियाशक्तेरिमेगुणाः ।
 अग्निशक्त्य विष्णुश्च भिन्नशक्तिः प्रज्ञापतिः ।
 कर्मेन्द्रियमता देवाद्यात्मसाध परे सुराः ।
 इन्द्रो ब्रह्मा च रुद्रश्च चैवः चैव संस्थितः ।
 एते पञ्चदेवा देवा अमरैव सुसाधकाः ।

Colophon.

As this codex is incomplete, the last colophon is not to be found, but at the end of its tenth chapter we find the colophon.

इति श्रीकाशी जहांगीरे दशमपटलः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीकाशीजहांगीरनामकतन्त्रनिबन्धस्य दशपटला विद्यन्ते ।

No. 37. चिन्तामणितन्त्रम् । Cintāmapitantram. Substance, country-made reddish paper, 14 × 2½ inches. Folia, 12. Lines, 7-9 in a page, with a gap of ½ in. × 1 in. in the middle. Character, Bengali. Date, 1696. Appearance, old Verse. Generally correct. Complete.

An original Tāntrika work treating mostly of the Yonimudra, and the power and meaning of Mantras, entitled Cintāmapitantra, complete in seven chapters, including an amulet named Mātrikā-jaganmangala Kavaca at the end.

Beginning. श्री नमः शिवाय ।

श्रीपार्श्वसुवाच ।

देवदेव महादेव नीलकण्ठ तपोधन ।

गुह्यपात्रे महादेव कथ्यतां चन्द्रशेखर ।

सर्वं हि परमेशान् द्रुतं तव सुखात् प्रभो ।

एवं पृच्छामि देवेश गुह्यतन्त्रं त्वत्प्रभञ्ज ।

मन्त्रतन्त्रं महेशान् चैतन्मयं तपोधन ।

योनिमुद्रां महादेव तत्त्वव्यपरात्परं ।

तत्त्वत्रयं महादेव कथ्यतां मे पिशाकपुङ्गव ।

End.

न विद्यां परमेशानि दीक्षां कुर्यात् श्रद्धाविते ।

दीक्षां कुर्यान्महेशानि महाविद्यासु पार्वति ।

विद्यां हि वज्रजायानां प्रथमं दीक्षितां प्रिये ।

न कुर्यात् परमेशानि कदापि शूद्रजातयः ।

कवचं प्रपठेद्देवि वज्रजायासम्बन्धितं ।

एतत्तन्त्रं महेशानि यो जानाति नरोत्तमः ।

स एव तु महादेवो देवीपुत्रश्च साधकः ॥

Colophon. इति चिन्तामणितन्त्रे हरपार्श्वदिग्वादि मादकाश्रीजगद्धात्री नमः कवचं समाप्तम् । श्रीकाशीपदमर्थशा लिखितं पुस्तकमपि तस्य प्रकाशः १९२६ ॥

From this colophon we see that this Ms. also was copied by Kālīprasād Śarmā to whom it belonged.

पुस्तकेऽस्मिन् चिन्तामणितन्त्रनामधेयी योगिसुद्रादिविषयकस्तान्त्रिकानिबन्धो वर्तते ।

No. 38. जगद्धात्रीपूजाप्रयोगः । Jagaddhātrīpūjāprayogaḥ. Substance, country made yellow paper, 10 x 4 inches. Folia, 9. Lines, 6-9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Prose and verse. Generally correct. Incomplete.

An incomplete guide to the worship of the goddess Jagaddhātrī, named Jagaddhātrīpūjāprayogaḥ.

पुस्तकेऽस्मिन् जगद्धात्रीपूजाप्रयोगोऽसम्पूर्णो वर्तते ।

No. 39. जगद्धात्रीपूजाप्रयोगः । Jagaddhātrīpūjāprayogaḥ. Substance, country-made yellow paper, 9 x 3½ inches. Folia, 10. Lines, 3-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old, worn out and torn in some parts. Prose and verse. Generally correct. Incomplete.

A guide to the worship of the goddess Jagaddhātrī, entitled Jagaddhātrīpūjāprayogaḥ.

पुस्तकेऽस्मिन् जगद्धात्रीपूजाप्रयोगोऽसम्पूर्णो वर्तते ।

No. 40. जगद्धात्रीपूजापद्धतिः । Jagaddhātrīpūjāpaddhatiḥ. Substance, country-made yellow paper, 11 x 3½ inches. Folia, 1. Lines, 9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct. Incomplete.

This codex contains a small portion only of Jagaddhātrīpūjā-paddhati, a guide to the worship of the goddess Jagaddhātrī.

পুস্তকেঃকিঞ্চিৎ নিম্নজগৎ। পৌপূজাপদ্ধতীরংশমাত্রং বিদ্যতে ।

No. 41. जपरहस्यम् । Japarahasyam. Substance, country-made reddish paper, 13 × 2½ inches. Folia, 1. Lines, 8 in a page, with some marginal notes. Character, Bengali. Date, ! Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A guide to Japas or muttering prayers, entitled Japarahasyam.

Beginning. अथ जपरहस्यं ।

जपकर्म प्रवक्ष्यामि श्रुत्वा कर्मज्ञानने ।
 येन विना न सिध्येत कल्पकोटिभूतैरपि ।
 विपरीतफलचेव सकलं कर्मयोगतः ।
 कुतश्चैव मूर्च्छि संजय दशपादौ जपस्य च ।
 दशपा प्रजपेत् हृदये सावकीयतः ।
 कच्छदिग्मे महादेवे तु प्रजपेद्दशपा ततः ॥

End.

अति गुप्तधर्मं सर्वं न प्रकाशये कदाचन ।
 गोपनीयं प्रथमेन यदीच्छेच्छुभमात्मनः ।
 न दीर्य परमिष्येभ्यो ध्यानमक्तिहोनाय च ।
 प्रिये ! कुलाचार विहीनाय दुर्व्यनाय शठाय च ।
 दीय भक्त्या मित्राय वदान्याय मन्त्रात्मने ।
 देवतागुरुमन्त्रेषु समभावपराय च ।
 निन्दकेभ्यः शठेभ्यश्च पण्डित्यो नैव दर्शयेत् ॥

Colophon. इति जपरहस्यं समाप्तम् ।

পুস্তকেঃকিঞ্চিৎ জপরহস্যনামধেয়ী জপবিষয়কঃ নিবন্ধী বর্ণিতঃ ।

No. 42. तन्त्रराजटीकामनीरमाख्या । Tantrarājaṭīkāmanoramā-khyā. Substance, a kind of polished bark fit for writing, 20 x 4½ inches, Folia, 159. Lines, 9-13 in a page, with a gap of nearly 1½ inch square in the middle. Character, Bengali. Date, ? Śākāvda, 1648. Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete.

A commentary on the Tantrarāja or Kadīmatatantra, entitled Manoramā, by Subhagānandanātha, surnamed Prapañcasārasinīhara-jāprakāśa. Noticed in No. 24, 25 Tantras, of vol. 16 of descriptive catalogue of Sanskrit Mss. of Sanskrit College Library.

The colophon there is not complete. We quote from this codex the complete colophon below :—

इति श्रीश्री नित्यतन्त्रेषु श्रीकादिमताख्यस्य परिपूर्णस्य तन्त्रस्य प्रपञ्चसार
सिंहराजप्रकाशमभिधानेन शुभगानन्दनाथेन विरचितायां मनीरमाख्यायां
देवतादेशिकशिक्षप्रपञ्चादीनां परमार्थसंक्षेपप्रकाशनपरं षट्त्रिंशपटलं
परिपूर्णं परावर्तं । अन्यसंख्या षट्त्रिंशपटलं ज्ञेया शिवतन्त्रमयी च ।
अप्यर्चसुतवर्णितं व्याख्यायत्याः शतवर्ष ॥ २९० ॥ तन्त्रे प्रकरणाव्य-
श्रीमत् कादिमताख्ये । यत्तानां नवमं लेखं विंशता च समन्वितं ॥ २९१ ॥
सुक्तिं भूमा न माधुर्यं माग्यं गन्धैर्हृदिगा । संसृष्टरश्मीरित्येकविंश-
त्यक्षरसंख्यायाः यन्त्रावि श्रुः ॥ २९२००२९०२९१२९१२९०२९१२९१ ॥

कादिमते तन्त्रे श्रीकान्ति तम च ।

काष्ठदन्ताश्चनक्तानि आदिदर्शोत्थितानि च ।

सम्भूय श्रीकादिमते तन्त्रे व्याख्यानसंख्यया ।

श्रीमत् कादिमते तन्त्रे व्याख्यानं अन्यसंख्यायाः ।

सहस्राक्षं द्वादशमं न्यूनं पञ्चाशतेति ॥ १९२५ ॥

काश्मीरराजस्य गुरुः श्रीकण्ठेशो विजेश्वरः ।

दक्षिणापचण्ड्रीय परिपालाद्वीरदधिः ॥

कदाचिदागती द्रष्टुं रामसेतुं खल्लेषया ।

तेजोवागुद्वीहीतीशून्मध्ये मार्गे नृसिंहराट् ॥

तलाख्यधीतर्षाण्यस्त्रिणां तेषु निर्दिष्टी ।

व्याख्या मनीरमाभिध्या तेषां कादिमतस्य तु ॥

शुभगानन्दनाथेन द्वाविंशपटलावधि ।

तदाम्यावशिष्टानां पटलानां विनिर्गमे ॥

चतुर्दशशी तन्त्रिणः प्रकाशानन्ददेसिकः ।

तां सुन्दरवर आभयशास्त्रां प्राक् सम्प्रदायतः ॥

समाप्ता शेषं तन्त्रराजटीका मनोरमा व्याख्या ॥ सुभसद्गु + मक

१६४८ ॥

From this colophon we find that Śrīkantheśa, the spiritual guide of the king of Kāśmīra, in course of his pilgrimage to Rāmasetu, visited the king Nṛsiṃha, who studied the Tantras from him. It was at the instance of the latter that Subhagānandapātha composed this commentary, upto the end of the twenty-second Paṭals, while the remaining fourteen Paṭalas were completed by his pupil Prakāśānandadesika with his permission.

No. 43. तन्त्रसारः । Tantrasārah. Substance, country-made yellow paper, 20 × 7 inches Folia, 282 and 3 supplementary folia, containing an index and the Yantras. Lines, 7-10 in page, with a gap of one inch square in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse and prose. Generally correct. Complete.

A complete copy of the Tantrasārah, the famous Tāntrika compilation by Mahāmahopādhyāya Kṛiṣṇānanda Bhaṭṭācāryya, published by Prasannakumār Sāstrī.

पुस्तकेऽस्मिन् श्रीकृष्णानन्दमहाचार्यसंस्कृततन्त्रसारः सम्पूर्णं वर्तते ।

No. 44. तान्त्रिकसन्ध्या । Tāntrikasandhyā. Substance, country-made white paper, 10 × 3½ inches Folia, 13. Lines, 7-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

This codex contains Tāntrika Sandhyā or daily prayer according to the Tāntrika system and a general rule of worshipping Iṣṭadevatā.

पुस्तकेऽस्मिन् तात्रिकसम्प्रदायोद्भवतापूजनं च वर्तते ।

No. 45 तोड़लतन्त्रम् । *Todalatantram Substance, country-made yellow paper, 13 × 3 inches. Folia, 10. Lines, 8-10 in a page, with a gap of 1 inch eq in the middle Character, Bengali. Date, ? Appearance, old, torn out, obliterate in some parts. Verse. Generally correct. Incomplete.*

An original Tātrika work on the ten Mahāvidyās, entitled *Todalatantra* upto the end of the ninth chapter. Noticed in No 34 Tantras, vol. 16 of descriptive catalogue of Sanskrit Mss of Sanskrit College Library.

पुस्तकेऽस्मिन् लोकतन्त्रनाम्नेयो महाविद्योपासनादिविषयकतन्त्रनिर्देशोऽसम्पूर्णं वर्तते ।

No. 46. दक्षिणकालिकास्तवराजः । *Dakṣiṇakālikāstavarāja Substance, country-made yellow paper, 13 × 3 inches. Folia, 1. Lines, 6-7 in a page Character, Bengali. Date, ? Appearance, very old. Verse. Generally correct Complete.*

This codex contains a prayer to Dakṣiṇakālikā, known as *Stavarāja* taken from *Uttiratantra*, an original Tātrika work. *Parasurāma* appears here as an interlocutor.

मेरु उवाच ।

स्तवराज यत्तु राम कालिकाया मनोहरं ।

यस्याः अरण्यभाषेण कालिकायि प्रसीदति ॥

End.

पूजार्जपविहीनाय दुष्टाय निन्दकाय च ।

गुह्यमक्तिविहीनाय असम्मानप्रवर्तिने ।

यत्तु राम प्रयत्नेन खड्गमेतद्वदर्थयेत् ।

प्रमादाद् दर्शयेद् वापि तस्य सिद्धिर्भवेन्नहि ॥

Colophon. इत्युत्तरतन्त्रे परप्ररागभैरवसनादे शीदक्षिकालिकासवरराजः समाप्तः ॥ ० ॥

प्रसक्तैः शिष्यैः सगरतन्त्रोक्तः शीदक्षिकालिकासवरराजो वर्तते ।

No. 47. दक्षिणामूर्तिपञ्चरः । Dakṣiṇāmūrttipañjarah. Substance, country-made yellow paper, 12 x 3 inches Folia, 4. Lines, 5-6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly old. Verse. Not correct. Complete.

This codex contains in the form of conversation of Kārtika and Nārada the Dhyāna (description) and amulet of the Dakṣiṇāmūrti of Mahādeva.

Beginning. ओं नमः शिवाय ।

वटतस्तनुवाग्बद्धदं
अग्निनिकराय विवेकमादिशन्
पद्मपतिमगवाजकन्दकायै
अरु रुदि आयु वितीर्णसमाप्तं ॥
प्रपद्ये मान्मनीमानं शिरसा वैनको मुनिः ।
विनयावन्ती भुला वदच्छ स्तुन्दमादरान् ।

नारद उवाच ।

मयवन् परमेशान सञ्चालीष्वशस्त्रक ।
स्तुन्दसेनापते भामिन् पाञ्चैतौप्रियवन्दन ॥
यज्ञपान् कवितादिषा शिवे भक्तिषु शायती ।
अवाप्तिरश्मिमादीनां सम्पदाम्पातिरेव च ।
भूतप्रेतपिशाचानामगरलमरोमिता ।
महाविज्जानसम्पत्तिर्नृपराजमुपुश्रिता ।
वरप्रसादी देवानां महाभोगार्हसम्पदः ।
नटद्रव्यस्य संसिद्धिस्तथा निगडभीषण ।
रि(क्त ?) च दारिद्र्याशय तनववाप्तिरेव च ॥
अद्भुतस्य प्रबन्धस्य सम्पत्त्याख्यासमेव च ।
प्रतिभीन्देस(व ?) नयैव प्रवन्धरचना तथा ।
भवन्पथिरकालेन तदद्भुदि हर सुमग ॥

End.

भोगयुक्तः स एव भवान् भगवन् कौर्त्तियदुते ।
 पुष्पा' कुलकरादास सम्पदाते न संशयः ।
 चाप्रवाद दक्षिण राज्यं तथा बभूविभीषणं ।
 पुष्पते दक्षिणपत्नी कल्यासस्य वराहना ।
 इह भुक्ताखिलां भोगान् तन्नेवाभीक्ष्ण्यमपि ।
 कैलासे सुचिरं धित्वा दक्षिणामूर्तिमत्रिधी ।
 प्रसदेतस्य देवस्य स्वायुज्यदायिनश्चेति ।

Colophon. इति गुह्यनारदसंवादे दक्षिणामूर्तिपद्धतः समाप्तः ॥ • ॥ श्री गुरुभ्यो नमः ॥

पुस्तकैः धिन् गुह्यनारदसंवादेन शिष्यस्य दक्षिणामूर्तिपूजार्थं कथं च विद्यते ।

No. 48. दीपान्वितादीपिका । *Dīpānvitādīpikā*. Substance, country-made yellow paper, 13 x 3 inches Folia, 19. Lines, 5 in a page, with a gap of an inch square in the middle. Character, Bengali. Date, Sakāyda 1757 Appearance, old, torn in the margins Verse and prose. Generally correct Complete

A guide to the performance of the worship of the goddess Kālī on the night of the new moon of Kārtika, by Dvija Bhairava.

Beginning. श्री गौरी गणेशाय ।

प्रथम्य कालीपदपञ्चशुभं
 दीपान्वितायामिह कालिकायाः ।
 पूजाविधि र्थः शिवपञ्चकाद-
 निनिःसृतस्तत् कतिशी त्रयोभि ।
 यायायै खलु देति तस्य भगवत्पत्नीः प्रदायीरहं
 यत्तस्य गदधं महत्कालिमतामुच्चायत्तं धीरत ।
 शायकः किल गनुमन् च कृताभाचारसदृष्टिभि-
 र्विप्रयो विज मौरवो वितनुते दीपान्वितादीपिका ।

तत्र पुजाविधेः कालवर्तिनश्चेत् । प्रथमतः कालं परोक्षते । स च रात्रि
 विप्रियः ।

কাৰ্ত্তিকী মাসি দেবেশি অমাবস্যা তথা তিথিঃ ।
 তস্যো রাবী বিমৰ্শেণ পূজয়েৎ কালিকাং শিবা ।
 ইতি ব্ৰহ্মস্মৃতিতত্ত্ববচনাত্ ।

মুখ্যারামি নতৈ সূৰ্য্যে দীপযামা শিলামুখ ।
 ইতি তত্ত্ববচনাত্ ।

শনিপূজাদিৰ্কে সন্মৌ শিখাণী ক্রিয়ন্তে তু যত্ন ।
 ইতি বিষ্ণুসারতত্ত্ববচনাত্ ।

রাবী পূজা বৰ্জ্যেয়া রাবাবেহ বিমৰ্শনম্ ।
 ইতি শ্যামকীয়তত্ত্ববচনাত্ ।

End.

নতু সন্মৌহ সান্নিকৰ্ণানে কাৰ্যং ন তব প্রততিঃ । কাৰ্যং বা এতদ্বিহতকৰ্ম্মণি
 প্রততিরিত্যত আত্ম

যদিহঁ দেবীমায়া সা পর সমীহকারণ ।

বিশেষে বহুবিলাস সৰ্বমিচ্ছিস্তদনম্ ।

ভাৰ্য্যং ব্রহ্মপুৰাণী নামন্যে নিবন্ধনম্ ।

ইত্যন্তং ব্রহ্মলী ॥ ০ ॥

Colophon.

We find no colophon in this codex, but at the end of it, we find this śloka.

শাকি সাগরবায়বাজিকুম্বি যবঃ কুতোদ্যং ময়া
 নরাণাং মুখকীৰ্ণায় ত্বং সত্যো মনুজয়ে মনুজতিঃ ।
 যক্ষাশ্চিৰ্ম্মহগুডমনরবহিঃ স্যাদেব নিত্যং সত্যো
 অমানুজমযুক্তমুক্তমদবা সন্মৌ যুধীঃ কাষ্যতাম্ ॥

No. 49. *দুর্গাগীতা* । *Durgāgītā*. Substance, country-made yellow paper, 13 × 4 inches Folia, 1. Lines, 9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Correct Complete.

A hymn to the goddess *Durgā* from the fifty-seventh chapter of the *Mundāmaḷātāntra*.

Beginning. श्री ईश्वर उवाच ।

मानात्मगतं देवि मानाद्यर्थं प्रकाशितं ।

ब्रह्मरूपं विद्यातु कः स्रष्टव्यं सहीतवे ॥

End.

शक्तिमार्गं परित्यज्य श्रीमन्मार्गे दि धारति ।

करणीं स मयिं स्रज्जा मुतिभारं प्रधावति ॥

Colophon.

इति श्रीमण्डसाम्नातन्त्रे सप्तपञ्चाशत्पट्टने श्रीदुर्गागीता समाप्ता ॥ श्री ॥ श्री

तत् सत् श्री तत् सत् श्री वदन्तरित्यादि ॥

पुस्तकेऽस्मिन् मण्डसाक्षात्कीर्तनं दुर्गागीते वर्तते ।

No. 50. दुर्गापूजामन्त्रः । *Durgāpūjāmantraḥ.* Substance, country-made yellow and reddish paper *Folia, 4 Lines, 6-9 in a page.* Character, Bengali. Date, ? Appearance, old Prose and verse. Generally correct Complete.

This codex contains only the *Saptamīpūjā* or the worship of the seventh lunar day of the goddess *Durgā*, including *Validāna Mantra* or the Mantras on the sacrifice of a beast to the goddess.

Beginning. अथ सप्तमीपूजा स्वस्तिवाचनं कृत्वा सूर्यः श्रीम इति पठित्वा विल्लहचमप्यर्चा
कृत्वाञ्जलिं पठेत्

श्रीं मेरुमन्दारकैलास दि(न)वल्डिखने गिरी ।

कार्त श्रीफलवृक्ष स्वस्तिवाचायां सदा प्रियः ।

पुत्रायुर्धनवृद्धयै नैष्यामि शक्तिवाचय ।

विल्लहाद्या समाश्रित्य स्वर्गो दानो भयच्छ मे ।

End.

श्रीं महिषघ्नि सदाभाये देवदर्यनिस्तुदि ।

छागलेन वलि दसि रच भां स्रव्वतः प्रिये ॥

मनः सर्वमङ्गलमङ्गल्ये इत्यादि श्रुति पठेत् । यदा शक्ति प्रणामं कुर्यात् ॥

Colophon. नास्ति ।

पुस्तकेऽस्मिन् दुर्गायां वनिदानमङ्गलसप्तमोपुजामन्त्रं वर्तते ।

No. 51. दुर्गापूजापद्धतिः । Durgāpūjāpaddhati Substance, country-made yellow peper, 13 × 3 inches Folia, 28. Lines, 2-10 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Prose and verse Generally correct. Complete

A guide to the worship of the goddess Durgā according to the rules laid down in the Viśvasāra Tantra, entitled Durgāpūjāpaddhati, with a stotra or hymn to the goddess from the Tantra, consisting of one hundred special names of the goddess, entitled Durgāśatanāma-stotram and an amulet of that goddess from Kubjikātantra, named Śrīdurgākavacanam.

Beginning. दुर्गापूजापद्धतिः । अथ प्रातःकर्म । ब्राह्मे मूर्ध्ने चत्वार्य श्रव्यावागुप-
विश्व स्मृतिरसिद्धिताधोमुखसद्वचनमन्त्रकर्मिकार्कगतविकोपाकार-
ईशव्य पीठे शुद्धं आयेद ।

End. एवं प्रायं संहारमुद्रया निम्नोत्थं स्मृतीनां देवतां हृदयमानीय ऐशान्या
मण्डलिकां कृत्वा तत्र किञ्चिदुच्छिष्टमेवेत्यादिकं दत्त्वा श्रीं शेषिकायै नम
इति निवेद्य चमस्तेति विसर्जयेत् । ततः पादोदकं पीत्वा निम्नोत्थं
शिरसि विधृत्य यथासुखं विहरेत् ।

Colophon. इति विश्वसारमन्त्रायां पूजापद्धतिः समाप्ता ।

Beginning. दुर्गास्तननामस्तोत्रम् ।

ईश्वर उवाच ।

शत नाम प्रवक्ष्यामि शृणुष्व कमलागने ।
यस्य व्रसादमात्रेण दुर्गां प्रीता भवेत् सती ।
श्रीं सती साध्वी भवप्रोदा भवानो भवभीषनी ।
आर्या दुर्गा जया चाद्या विनेवा शूलधारिणी ।
मीमामात्रस्यां निशाभागे चन्द्रे शतभिषां गते ।
विलिख्य यः पठेत् स्तोत्रं स भवेत् सत्पदा पदम् ।

End

Colophon. इति विश्वसारमन्त्रे दुर्गास्तननामस्तोत्रं समाप्तम् ।

Beginning. श्रीदुर्गाकवचम् ।

ईश्वर उवाच ।

शृणु देवि प्रवक्ष्यामि कवचं सर्वसिद्धिदं ।
पठित्वा धारयित्वा च नरो सुखेन सह्यताम् ।

अशाला कवचं देवि दुर्गाभक्त्यै कीर्तयेत् ।
 स जायते कलं तस्य परे च मरुते प्रजेत् ॥
 रणे राजकुले वादे मर्त्ये च विजयी भवेत् ।
 मर्त्ये च पुत्रमाप्नोति देवीपुत्र इव विजयी ॥

• End.

Colophon. इति कुलिशातन्त्रे श्रीदुर्गाकवचं समाप्तम् ।

विवरणम्—पुस्तकस्थितं विश्वसारतन्त्रसम्बन्धं दुर्गापूजाप्रयोगः विन्दुसारतन्त्रात् दुर्गापूजाप्रयोग-
 सौख्यम्, कुलिशातन्त्रात् श्रीदुर्गाकवचं च वर्णितम् ।

No 52 दुर्गापूजाप्रयोगः । Durgāpūjāprayogaḥ. Substance,
 country-made yellow paper, 9 × 4 inches. Folia, 18. Lines, 5-8 in a
 page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh.
 Verse and prose Generally correct Complete.

Another guide to the worship of the goddess Durgā from a
 different Tantra, entitled Durgāpūjāprayogaḥ, with an amulet of the
 goddess from the Māyātāntra.

Beginning दुर्गापूजाप्रयोगः । श्रीं नमो दुर्गायै । अथ दुर्गापूजाप्रयोगविधिर्लक्ष्मी
 तन्त्रादेः सामान्यायै कुर्यात् यथा स्वर्गं त्रिकोणमभूविष्वं विलिख्य
 श्रीं आधारशक्तये नम इत्याधारं संपूज्य कङ्कितं पात्रं प्रक्षाल्य साधारं यज्ञं
 तत्र निधाय नम इति मन्त्रेण जलेनापुष्पीकुम्भमुद्रया सूर्यमण्डलात् श्रीं गङ्गे च
 यमुने चैव गोदावरि सरस्वति । नर्मदे सिन्धु कावेरि जलेऽपि सन्निधिं
 कृत्वा । इत्यनेन त्रीन्मासाञ्च प्रत्येकं गन्धादीभिः क्षिप्य धेनुमुद्रां प्रदश्यं श्रीं
 इति दमया जप्त्वा कङ्कितं तन्त्रलेखं दारपूजां कुर्यात् ।

End.

ततो निर्माल्य मिरसा धूला यन्त्रं चैव बामहस्ते कृत्वा दक्षहस्तनिष्ठया
 माघावीजं विलिख्य श्रीं यं य म्प्रमानि पादं यो मां पश्यति चक्षुषा । स
 एव दासतां यातुं राजानो दुष्टदण्डवः ।

इति मन्त्रेण ललाटे तिलकं धत्वा नेत्रेऽप्येवं किञ्चित् स्वीकृत्य अथवा यथा
 योग्याय दद्यात् ।

Colophon.

इति दुर्गापूजाप्रयोगः समाप्तः ।

After colophon the Gāyatrī of the goddess is given, viz.—

अस्या गायत्री । महादेव्यै विद्महे दुर्गायै धीमहि तन्नो देवी प्रचोदयात् ।
इति गायत्री ।

Beginning. दुर्गास्तवम् ।

दुर्गे मातर्नमो नित्यं देवदुर्गायै नमः ।
भक्तानां कल्याणिके नारायणि नमोऽस्तुते ॥
सर्वभद्रलभद्वय्ये शिवे सर्वार्थसाधिके ।
गरुडो गन्धके गौरि नारायणि नमोऽस्तु ते ॥

End.

अस्यास्तु कवचयेत् दुर्गास्तवम् यो कपेत् ।
अस्यानुनिधनीं सुखीं भवत्येव न संशयः । श्रीं तत् ।

Colophon. इति श्रीमायातन्त्रे हृदीयवटके दुर्गास्तवम् समाप्तम् ॥ + ॥

No. 53. दुर्गास्तवः । Durgāstava. Substance, country-made yellow paper, 11 × 4 inches. Folia, 1. Lines, 7-8 in a page Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Not correct. Complete.

A prayer to the goddess Durgā, entitled Durgāstavaḥ. Anonymous.

Beginning. नमो विष्णुमित्रा कपुः ।

देवि प्रसौद परमेश्वरिलम्बुषे
चिद्रूपिणी परमपूज्यतरा सदाशिवे ।
न भूयसे न च दृष्टापि च लम्बसे त्वं
न ध्यायसे च परमाद्य हृदा नमसे ।

End.

एवं शिव सकलपुत्रपुत्रपुत्र
भीमं विनेत्रमपि सत्त्वपरं मदभ्रं ।
सदा कथं कृतविभावतरा स्थितासि
स्तेनं निरोध दारा कलु जीवकाद्यान् ॥

Colophon. नास्ति ।

पुस्तकैः किन्तु दुर्गास्तवः वर्तते ।

No. 54. दुर्गाकवचम् । Durgākavacam. Substance, country-made yellow paper, 9×3 inches. Folio, 1. Lines, 10 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Correct. Complete.

This codex contains an amulet of the Goddess Durgā from the Viśvasāratāntra.

Beginning. अथ दुर्गाकवचम् ।

अथ वक्ष्यामि कवचं यदुष्य कर्मसामने ।

यं शाला सावकाः सर्वे नमो दिव्यमुत्तमा ।

End.

एवं स्मितासि देवि त्वं त्रेक्षीश्वरसथात्मिके ।

एष मां सर्वपापेषु दुर्गे देवि नमोऽस्तु ते ।

Colophon. इति श्रीविश्वसारतन्त्रे दुर्गाकवचं समाप्तं । श्री गन् गन् ।

पुस्तकैऽभिन् विवसारतन्त्रोक्तं दुर्गाकवचं विद्यते ।

No. 55. दुर्गास्तोत्रम् । Durgāstotram. Substance, country-made yellow paper, 9×3 inches. Folia, 4. Lines, 4-9 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

This codex contains two prayers to the Goddess Durgā each consisting of one hundred special names of the Goddess entitled Durgā-śātanāmastotram, one from the Muṇḍamālātāntra and the other from the Viśvasāratāntra, and an amulet of the Goddess from the Kubjikātāntra.

पुस्तकैऽभिन् दिवसारतन्त्रोक्तदुर्गास्तोत्रनामस्तोत्रं, मुण्डमालातन्त्रोक्तदुर्गास्तोत्रनामस्तोत्रं कृत्स्नं तन्त्रोक्तदुर्गाकवचं च वर्तते ।

No. 56. दुर्गास्तोत्रम् । Durgāstotram. Substance, country-made yellow paper, 14×3 inches. Lines, 9-11 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Correct. Complete.

This codex contains a prayer to the Goddess Durgā and the Brahmagāyatri with its explanation.

Beginning.	दुर्गाशोवम् । श्रीं दुर्गा शरणम् । स्तुतिर्धिया । श्रीं दुर्गा शिवा शानिकरीं ब्रह्मार्थो ब्रह्मणः पिता । सर्वलोकपथिबीजं प्रथमानि सदाशिवी ॥
End.	कायेन मनसा वाचा त्वमी ज्ञान्या यदिर्मम । बलपारेण भूतानां द्रष्टोऽहं परमेश्वरि ॥
Colophon	लिखितोऽयं श्रीमधुसूदनदेवशर्मणा श्रीं गुरवे नमः ॥

No. 58. निरुत्तरतन्त्रम् । Niruttaratantram. Substance, country made reddish and yellow paper, 13 x 3 inches. Folia, 26 (of which fol. 24 are reddish, with a gap of $\frac{1}{2}$ inch square in the middle, and the rest are yellow without any gap). Lines, 8-9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, not fresh. Generally correct. Complete.

An original Tantra attributed to Mahādeva containing various information about the Goddess Dakṣiṇākalikā, and the Kaula form of worship. Noticed in No. 285 of the Notices of Sanskrit Mss. by Dr. Rajendralal Mitra. It is complete in fifteen chapters and is named Niruttara or 'without answer', as Mahādeva answered here all the questions put forth by the Goddess Durgā, rendering her quite speechless.

Beginning. श्री नमः परदेवतायै ।

देव्युवाच ।

सर्वविद्या पुरा श्रोता यत्नमन्त्रादिकाणि च ॥

नानाभाष्यभेदेन सम्यगे जायते प्रभी ॥

भाष्यभेदेन कथय लोकनितारकारक ।

सर्वेषां तन्त्रमन्त्राणां विद्वान् विष्णुसम्पत् ॥

पारामारसधना केन भावेन परिणयते ।

पावां वा प्रकृतिः कापि तस्या वा कीदृशी क्रिया ।

तत्प्रकाशय सर्वधे येन यानि निश्चरं ॥

End~

पादमानः परानन्दः परमानः परोरसः ।

पावमानं परं ज्ञानं तेन त्वां पाययात्यहम् ।

पावमानं विद्या ज्ञानां वायुवीजिन शोधयेत् ।

रमितं वज्रबोलेन सदृशं मन्त्रमिदं ।

काली तारा महाविद्या कीदृशी सुवनेश्वरी ।

भैरवी विघ्नमन्त्रा च विद्या धूमावती तथा ।

वगला विद्विष्या च मातङ्गी कमलाब्जिका ।

एता द्वायमहाविद्या विद्विष्याः प्रकीर्तिताः ।

कालीतारा तथा विद्या मातङ्गी सुवनेश्वरी ।

अप्रपूर्णा तथा दुर्गा विद्विष्याश्चरमर्दिनी ।

परिदा विपुला मन्त्रे भैरवी वगला तथा ।

विपुटा च तदा नित्या कमला च सरसती ।
 जयदुर्गा तथा भद्रे तथा विपुरमुन्दरी ।
 चटादय मङ्गाविद्या तन्त्रादी कविता श्रिये ।
 नाथ काव्यविद्युहिः स्थातु समया समयादिर्ध ।
 न वारतिदिनचत न योगकरं तथा ।
 सिद्धिविद्या मङ्गाविद्या श्रियेन कविता पुरा ।

Colophon.

इति निरवतन्त्रे देवीनरसंवादे पञ्चदशः पटलः १ + १०१०१०१

विषयम्—पुस्तकेऽस्मिन् निरवतन्त्रनामविषयकपूजादिविषयकः तन्त्रनिबन्धः सम्पूर्ण
 वर्णितः ।

No. 59. निर्व्यापतन्त्रम् । *Nirvāpatantram*. Substance, country-made reddish and colourless paper, 14 x 2½ inches. Folia, 20 (of which fol. 3 and 4 are wanting, and folia 6, 10, 12 and 19 being colourless, the rest being reddish). Lines, 6-9 in a page. Character, Bengali. Date, Bengali era 1211 (†) Śākābda 1709. Appearance, old. Generally correct. Complete.

A original Tantra treating mostly of the origin of the universe and its description, the mundane creation, Goloka and other celestial regions, Tattvajñāna, praise of the Brahma whose name is formed of ten syllables, and the characteristics of an Avadhūta hermit, generally named Vṛihannirvātantra. Noticed in No. 274 of Dr. Rajendralal Mitra's Notices of Sanskrit Mss.

Beginning. ओ नमः परमदेवतायै ॥

केनामप्यर्चते रच्ये नानारथोपरीभिते ।

विपरीतरतामला चण्डी पवत्य महरं ॥

चण्डीकोशम् ।

निराकारं निर्गुणं च श्रुतिगिद्याविषयितं ।

श्रुतिव्यं सर्वकर्तारं सर्वतोक्तं श्रुतिपत्रं ॥

सङ्गादिरचितं नामं किमाचारं प्रतिष्ठितं ।

तस्यादुत्पत्तिर्देवस्य किमाचारश्च ज्ञायते ॥

श्रीगङ्गा सभास ।

गङ्गा देवि परं तत्त्व वचुंतीतां वरेश्वरीं ।
 गुणालयां गुणातीतां क्षुतिनिन्दाविचर्जितां ।
 आकाररहितां निन्दां तथारागादिचर्जितां ।
 पुजनार्थाय देवेशि स्वयमुत्पत्तिकारिणी ।
 येन रूपेण ब्रह्माण्डा लायन्ते गङ्गा तच्छिवे ।
 आकाशाब्जायते वायु बायोद्धत्पद्यते रवि ।
 रवेरुत्पद्यते सौम्य सौम्यादुत्पद्यते मही ।
 पथभूतैश्च ब्रह्माण्डा भवेयु पर्यतामजे ।
 ब्रह्माण्डव्यापनार्थाय कूर्मपुङ्खे घनन्तक ।
 तन्मूर्द्धिं बालुकाकारा ब्रह्माण्डा बहव क्षिता ।
 कारणवारि मध्ये तु कुर्याद्य इति नियमः ।
 अहमेव दिग्भिन पालयामि पुन पुन ॥

End

इति ते कथित काले अतुरात्रतल्लवण ।
 न वक्तव्य पथीरये मासान्नेऽपि सुरेश्वरि ।

Colophon

इति अष्टिकाशङ्करसभादे निम्नाद्यतन्त्रे अतुर्दश पटलः । श्रीकालीमसाह-
 स्रमैष सावरेमिदं सप्त (१२) ११, १०८, १६ व्यंठ ।

From the colophon we find that this Ms was copied by Kali-
 prasad Sarma on the 26th day of the Jaistha of the Bengali era
 1211, Sakavda 1709

विषयः । १। ब्रह्माण्डीत्पत्तिकथनं । १। छट्तिनिहपथं । १। प्रकृति
 प्रशंसा । १४। सञ्जासायवस्थाकथनं । ब्रह्माण्डलवण । १। १। १०।
 ८। गीलीकादिकथनं । ८। १०। ज्ञानपदकथनं । ११। तल्लान
 कथनं । १२। वैश्वतल्लकथनं । १३। दशावरमन्त्रमोहात्मः । १४
 अवधूतल्लवणकथनम् ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् ब्रह्माण्डीत्पत्त्यादिविषयकी निम्नाद्यतन्त्राभिधेयं तन्निदन्ती वर्णते ।

No. 60. नीलतन्त्रम् । Nilatantram. Substance, country-made reddish paper, $13 \times 2\frac{1}{2}$ inches. Folia, 23. Lines, 1-8 in a page with a gap of nearly one inch square in the middle. Character, Bengali. Date, Saka 1698. Appearance, old. -Verse Generally correct. Complete.

An original Tāntrika work attributed to Mahādeva, treating of the worship of a form of Māyā named Nilasarasvatī, attended with the performance of the Śākta rituals belonging to that worship, complete in 15 chapters, entitled Mahānilatantram.

Beginning. श्री नमस्तारायै ।

केश्वाग्रशिखरासीन भैरवं कान्तसंस्थितम् ।
सदा च सादरं देवी तद्वचसि समाश्रिता ॥
पुरा प्रतिष्ठितं देव काली-तन्त्रप्रकाशने ।
नीलतन्त्रप्रकाशाय तद्वदस्य सदाशिव ।
यस्य विज्ञानमात्रेण विजयी तु विज्ञायने ।
यज्ञशाला साधकाः सर्वे नायज्ञानसमाश्रिता ।
यस्य तु ज्ञानमात्रेण कविता चित्तमोदिनी ।
भवत्युच्य महादेव कथयस्व समासतः ।

End.

एतत्तन्त्रं महेशानि न प्रकाशयं कदाचन ।
गुरोराग्र्यं विना देवि प्रकाशान् तन्त्रनिश्चय ।
विशिष्टानि महेशानि कुर्याच्चैव वराधने ।

Colophon.

इति श्रीमद्वीरभक्त्यै सर्वतन्त्रोत्तमोत्तमे श्रीभैरवपार्ष्णीसुखादे पञ्चदशः
पटलः । इति श्रीमद्वीरभक्त्यै समाप्तं ॥ श्रीकालीप्रसादमूर्धन्य, नावर-
मिदं । शकाब्दा १६९८ वैशाखशुक्ल चतुर्दशदिने समाप्तम् ।

From this colophon we see that this Ms. was copied by Kālī-
prasād Śarmā and the copy was completed on the fourteenth day of
Vaiśākha in the Śaka 1698.

विषयाः— १ । नीलसरस्वत्याः सिद्धमन्त्रकथनम् । २ । १ । नीलसर-
स्वतीपूजापुष्टान्विधिकथनम् । ३ । पुरस्सरविधिकथनम् । ४ । होम-
विधिकथनम् । ५ । दिव्यात्मविधिकथनम् । ६ । पूजायाः सामविधि-
कथनम् । ७ । दिव्यादिभावानां निवसनकथनम् । ८ । वीरभक्त्याचन-
कथनम् । शिवमाचनकथनम्, सुरासाचनकथनम्, मन्त्रादिप्रयोगम् । ९ । श्रीम-
सरस्वत्याः पूजापञ्चकथनम्, तारापञ्चकथनम्, मन्त्रोद्धारविधिकथनम् । १० ।

दीयाः सप्तविधिकथनं, कथनं, श्रीगुणधनकथनं । १९ । षट्कर्मकथन-
कथनं । १९ । आमुष्ठापकारकथनं, श्रीकरपविधिकथनं । १८ । सुरा-
शोधनं । १५ । महाभोजनकथनं, मुष्टिकासिधिकथनम् ।

पुस्तकेऽपि न् दुर्गासङ्करकथाच्छदिन श्रीसरस्वतीपूजाविषयककथननिबन्धो वर्तते ।

No. 61. पार्थिवशिवकवचम् । *Parthivasivakavacam*. Substance, country-made yellow paper, 10 × 4 inches. Folia, 6. Lines, 2-9 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verso. Generally correct. Complete.

An amulet to be read in the worship of a Śiva-phallus made of earth, from the Uttaratantra, called *Parthiva Sivakavacam*.

Beginning. ओं नमः शिवाय । अथ पार्थिवशिवकवचम् ।

पार्थिवशिव ।

दिवदेव महादेव विदयाधमिणीधन ।

ऊपया कथ्यतां दिव पार्थिवस्य महाप्रभो ।

End.

वेदाद्यु नदितं देवि कवचं सर्वकामदं ।

न दीयं कस्यचिद्भद्रे यदीच्छेदात्मनो हितं ।

काम्यैस्तत्पश्यते यम पूजयेत् पार्थिव शिवं ।

तत्रैव प्रपठेत् देवि फलाधीं फलभाग् भवेत् ॥ श्री

Colophon. इत्युत्तरतन्त्रे देवीसरस्वत्यादे पार्थिवशिवकवचं समाप्तम् ।

वरं प्राप्यपरित्यागः शिरसो वापि कर्त्तव्यं ।

मन्त्रमन्त्रार्थं मुञ्चीत भगवन् विनीचनम् ।

पुस्तकेऽपि न् उत्तरतन्त्रोक्तं पार्थिवशिवकवचं विद्यते ।

This codex contains along with it (1) a prayer to the Goddess *Indrākṣī* or *Durgā*, called *Indrākṣīstava* from *Nandīkeśvarasāhita*, (2) a prayer to the Goddess *Bhavānī*, called *Bhāvānyastakam*, by *Śaṅkarācārya*, (3) a treatise on the various kinds of *Upacāras* or articles of worship, and (4) a prayer to *Viṣṇu* from the *Kūrmapurāṇa*, called *Viṣṇustotrām*.

No. 62. पार्थिवशिवपूजा । *Pārthiva Śivapūjā*. Substance, country-made yellow paper, 9 x 3 inches. Folia, 8 (of which 5 contain *Pārthiva Śivapūjā*, and the remaining 3 contain an amulet to *Pārthiva Śiva*). Lines, 6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Prose and verse Generally correct. Complete.

A guide to the worship of *Pārthiva* or earthen *Śiva* called *Pārthiva Śivapūjā* with an amulet of the same, from the *Uttara-tantra*.

Beginning of Parthiva Sivapuja. श्री नमः शिवाय । व्याघ्रवर्मसि कनकाद्यामने
वा उपविष्टः श्रीं आचारगतिं कमलासनाय नमः । इत्यामनं संपूज्य
ततोत्तरमुखा भूयोपविजेत् ।

End of Parthiva Sivapuja.

निहस्तं नृदापुत्रं यः शरीरं सदा नर ।
नोत्पद्यते च संसारं स्यात् प्राप्नोति शान्तम् ॥
तस्मात् सर्वप्रथमेन यस्तु शान्तिं संभव ।
पादशुक्लं निरुक्तः प्राप्नोति परमं वरं ॥ ८ । ० ।

Colophon. इति लिङ्गस्तोत्रम् ।

Beginning of Parthiva Sivakarvacam. श्रीं नमः शिवाय । अथ पार्थिवशिवकवचं ।

श्रीपार्वत्युवाच ।

देवदेव महादेव विरूपाक्ष त्रिशूलधर ।
रूपदा कथ्यतां देव पार्थिवस्य महाप्रभो ।
कवचं दुर्लभं तस्य श्रीगुणैश्चामि साधतम् ॥

End of Parthiva Sivakarvacam.

येहाणु मर्दिनं देवि कवचं सर्वकामद ।
न देयं कल्पविहरे यदीच्छेदात्मनो हितं ।
क्राम्ये स्वयमेव यत् पूजयेत् पार्थिवं शिवं ।
तस्यैव प्रपठेद्देवि कनार्थं कृपया भवेत् ॥

Colophon. इत्युत्तरतन्त्रे श्रीशिवसत्त्वादे पार्थिवशिवकवचं समाप्तं ॥ ० ॥ ० ॥ श्रीं नमः ।

सम् ॥ ० ॥ श्रीशिवाय नमः ॥ ० ॥ ० ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् पार्थिवशिवपूजा पार्थिवशिवकवचं च वर्तते ।

No. 63. **पुरश्चरणलहरीतन्त्रम् ।** Puraścaraṇalaharītantram. Substance, country-made reddish paper, 11×3 inches. Folia, 5. Lines, 7-10 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A Tāntrika work dealing with the process of acquiring proficiency in Mantras, entitled Puraścaraṇalaharītantra, with a praise of the sight of Chāyāpuruṣa or Ātmā named Chāyāpuruṣadarśanamāhātmyam, from Śāṅkaragītā.

Beginning. श्रीं नमो गुरवे ।

कुम्भ उवाच ।

इष्टं क्लृप्तं सद्गमाय नारदो ब्रह्मरुद्रम् ।
 शिष्यस्तं देवदेवस्य पार्श्वेत्याह सदाहुते ॥
 एकीधारणमात्रेण सर्वसिद्धीयरो भवेत् ।
 किं पुरश्चरणं देवि कथं वा क्रियते वद ॥

End.

नारद उवाच ।

सर्वेन शूद्रजातीनां निषिद्धा हि पुरस्क्रिया ।
 चन्द्रार्णविरागे च शूद्रस्य सिद्धिरुत्तमा ।
 ज्ञायते सुभगे मातर्गुरौ भक्तिर्भवेद् यदि ।
 तदा सिद्धिमवाप्नोति शुद्धभक्त्या विश्रितः ।
 गुरुधारा पुरश्चर्या शूद्रजातिषु सुप्रसा ।
 डाकिनी शक्तिभोमन्तं शक्तिनीं काकिनीमथा ।
 शाकिनीं डाकिनीमन्तं प्रत्यङ् मज्जयेत् सुधीः ॥
 न जपेद्यदि मृतात्मा दयया वा विधापि वा ।
 तदा सर्वं भवेद्भवे डाकिन्यादेर्लभो भवेत् ।
 आलोकां तु मन्त्राविद्यां अपेक्षं सिद्धिं मजायते ।

दुष्टाच्छिद्ववाच ।

पादपद्मं सद्गमाय कदा पश्यामि तदद् ।
 भस्ति ते सुभगे मातर्गुरोश्चामि तवान्तिकं ॥
 तान्त्रिकेभ्यो नमो नित्यं येषां भिक्षोपजीविका ।
 इन्द्रजा प्रययौ शीघ्रं नारदो न्याससिद्धिं ॥११॥१॥

Colophon. इति पुरश्चरणलहरीतन्त्रेऽष्टमः पटलः ॥१॥१॥

As Chāyāpuruṣadarśanamāhātmyam contains only a few ślokas, we quote the whole thing below :—

अथ शहरतोताया जायापुष्पदर्शनभाषाभाष्यम् ।

ईश्वर उवाच ।

आमर्दं सदादेवि यः पश्यति खरीवरे ।
 छदरेन् सततोवाचि कुलदीकोत्तरं शतम् ।
 दिवोऽभयतः पश्य पतिपत्नं तथैव ।
 गुरीरेककुलं देवि सप्रसादनि मानसः ॥
 सुलक्षणमिदं देहं कायाश्रयेण सुन्दरि ।
 यः पश्यति सदाभागे तस्य पुष्पकलं ययु ।
 ब्रह्मज्ञानेन यन् पुष्पं यन्पुष्पं कृष्णदर्शने ।
 गदाबाहे तु यत्पुष्टिर्दृष्टिमात्रेण तन्पुष्पम् ।
 केदारे च ललं धीत्वा यन्कलं लभते नरः ।
 ततः कीट्या च गृहितं आकामे दीहदर्शने ।
 बाबाचर्या तनुयाने यन् ललं लभते नरः ।
 ततः कीट्या च गृहितं आकामे दीहदर्शने ।
 प्रयाने वपनं कृत्वा यन् पुष्पं ब्रह्मोपासने ।
 ततः कीट्या च गृहितं आकामे दीहदर्शने ।
 सद्ये सत्यं पुनः सत्यं सत्यमेव सुनिश्चितं ।
 इयं हि शहरी विद्या न दीया वयं कल्पयितुम् ।
 अर्धोऽर्धकामसीदन्तु लभते नाव सशयः ।

No. 64. प्रत्यङ्गिराक्षवचम् । Pratyangirākṣavacam. Substance, country-made yellow paper, 10½ x 3 inches. Folia, 2. Lines, 6-7 in a page (having writings in the margin on the last page). Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Correct. Complete

An amulet to the Goddess Pratyangirā from the Rudrayāmāntantra, entitled Pratyangirāmahāraksāstavarājāḥ.

Beginning. श्री गणेशाय नमः ।

श्रीदेव्युवाच ।

भगवन् मुनिपुत्रेण सर्वेश्वराचार्यपात्रम् ।

देव्या. प्रत्यङ्गिराक्षवच कवचं यन् प्रकाशितम् ।

Colophon. इति श्रीवन्द्येश्वरसूक्तपात्रविरचितेमहामन्त्रे विनिर्गताश्चिन्तामयप्रत्य
द्विरासिद्धमन्त्रोरे महारक्षा महामन्त्रादिकः महामन्त्रद्विरा समाप्तः ॥ श्रीं ।

Beginning of Viparitapratyangira. अथ प्रत्यद्विरामहामन्त्रः । भैरवतन्त्रे ।

परं ब्रह्मास्त्रीविष्णुः शेषदेवी महेश्वरः ।

वरदः सर्वदेवानां प्रजपेक्ष समाहितः ।

परं रजः शेष वरद इति- नवाक्षरमन्त्रस्य पुरश्चर्यं कृत्वा प्रयोगं कुर्यात् ।

यथा संपूज्य एतन्मन्त्रं अष्टोत्तरसहस्रं शतं वा मन्त्रं प्रजप्य क्षणविंशति दिन-

पर्यन्तं अष्टोत्तरशतशतमन्त्रद्विरास्त्रीं पठेत् । सर्वकाम सिद्धिर्भवेति ।

यथा श्रीं नमो विपरीतप्रत्यद्विराये । श्रीं श्रीगुरवे, नमः । श्रीं ह्रीं

महामन्त्रद्विरे प्रेतकपालधारिणि दुर्गापद्मवसनतसर्वेश्वरभ्येतिदिनि सर्वविघ्न-

विनाशिनि महामकरपालधारिणि अष्टि चाक्षुषे परहृतविरुपे एतन्मन्त्र

प्रयोगादिक परं परं सिद्धियागिनि श्रीं श्रीं श्रीं हं हं हं महामातो

प्रमर्दिनि दुष्टान् यस्य यस्य अस्त्रं अस्त्रं कल्पं कल्पं फे फे फे अथ वृत् ।

End. महामुक्तं तारिणि वधवन्धनिभ्योदिनि सर्वसिद्धिप्रदायिनि स्व स्व शं श्रीं श्रीं

Colophon. इति भैरवतन्त्रे विपरीतप्रत्यद्विरा समाप्तः । + + +

पुष्पकेशिन् प्रत्यद्विरा विपरीतप्रत्यद्विरा नामधेयो तान्त्रिकविश्वेश्वरी वन्दते ।

No. 66. वगलामुखीकवचम् । Vagalāmukhikavacam Substance, country-made red paper, 17 × 4 inches Folia, 1. Lines, 6-13 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old and torn out. Verse. Generally correct. Complete.

An amulet to the Goddess Vagalāmukhī from Sanatkumārtaṇtra.

Beginning. अथ वगला कवचं ।

भैरव उवाच ।

प्रष्टुं देवि जगन्मातर्जगदानन्दकारिणि ।

भक्तानां कार्यसिद्धयै कवचने प्रकाशितं ।

यस्य ब्रह्मादाद् ब्रह्मापि अखिलान् सृजति अद्यात् ।

पालयति च ततो विष्णुर्नामयति च महेश्वरः ।

End अत्रात्मा कवचं देवि यदीच्छेत् साधितं नरः ।

निन्दने याति तत्सर्वं अरयो रोदने यदा ।

इति सत्यं सद्दिशामि सत्यं सत्यं वदाम्यहं ।

अथ इति यै च कुर्वन्ति ते च पातकिनी नतः ।

२ गोपनं कुरु यदेव प्रकाशे ब्रह्मदा भवेत् ।

Colophon. इति सनत्कुमारतन्त्रे भैरवभैरवीसंवादे श्रीवगलासद्वचं समाप्तम् । . . .

प्रसक्तिः खिन् सनत्कुमारतन्त्रोक्तवगलामुखोक्तद्वचं वर्धते ।

No. 67. **मन्त्रप्रकरणम् ।** Mantraprakarasam. Substance, country-made colourless paper, 14 x 3 inches. Folia, 5 (of which the fol. 2 are wanting) Lines, 2-9 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, very old, worn out, worm-eaten. Prose. Generally correct. Complete (except the first 2 folia).

This codex contains Vija Mantras of some Gods viz Rāma, Vāmana, Kṛiṣṇa, Śiva, and of some Goddess' viz. Annapūrnā, Śyāmā, and Durgā.

यद्योऽयं मन्त्रप्रकरणमिदं. दानादिदेवतानां योजनस्यसंग्रहः असम्पूर्णो वर्धते ।

No. 68. **महिम्नः स्तवः ।** Mahimnastavaḥ. Substance, country-made yellow paper, 9 x 3 inches Folia, 10. Lines, 4 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old Verse Not correct. Complete.

This codex contains a prayer to Śiva named Mahimnastavaḥ, by Paṣṣadanta. Noticed in No. 23 Tantras Appendix.

विश्वरूपतुल्यम् ।

No. 69. महिम्नः स्तोत्रम् । Mahimnah stotram. Substance, country-made reddish paper, $10\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 15. Lines, 4-6 in a page (the text being in the middle in bigger character, and the commentary on both sides of the margin). Date, 1. Appearance, old. Verse and prose. Generally correct. Not complete.

Another copy of the same work with its commentary.

पुस्तकैश्चिन् सटोक्त महिम्नः शोधं वर्धते ।

No. 70. मायातन्त्रम् । Māyātantram. Substance, country-made yellow paper, $13 \times 2\frac{1}{2}$ inches. Folia, 16. Lines, 7-9 in a page. Character, Bengali. Date, 1. Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

An original Tāntrika work treating of the influence of Māyā or illusion, entitled Māyātantra, noticed in app. Tantras No. 5. In that number the work is erroneously said to be complete in 6 pāṭalas, but really it is complete in thirteen pāṭalas, as we see in this codex. We give a description of this Ms. below.

Beginning. श्री नमः परमेश्वरायै ।

ईश्वर उवाच ।

मया देवि प्रवक्ष्यामि तन्त्रमन्त्रान् यथा वृत्ता ।
 तोयन्त्यामे तु सन्त्येव स्वर्गे भवेत् रसातलम् ॥
 विष्टे चैकाग्रं वीर्यते न सुराः सुरमानवाः ।
 नैव चित्तिनं वा किञ्चित् तोयन्त्यामवापयेयितम् ॥
 तदा विश्वम्भरो देवान् सिसृक्षा समञ्जसतः ।
 ध्याता समर्पितसमये साक्षात् सन्धार न प्रभुः ॥
 तदा वटदन्तं मुखा तोयन्त्यः समवस्थिताः ।
 मतो नारायणं देवं सा दधार सखोलवा ॥
 विश्वधार तदा तोये स्वेच्छाधारः स्वयं प्रभुः ।
 विश्वरत्नं वटदन्ते तोयेषु परमेश्वरं ।
 वटदन्तप्रतिपत्तव्यं मार्कण्डेयी महाभुविः ।
 ददमे परमेशानं शिवमव्यक्तव्यपिबम् ॥

End.

इदं तत्त्वं भद्रेशानि विष्णु लोकेषु लोपितं ।

सर्गसिद्धिद्वयं साधनमप्युपायतन्त्रमार्गम् ।

* अथानुसन्धेयं श्रीं पूजयेत् श्रियमाप्नुयात् ।

पठनाद्वारणात् सर्वपापं क्षयति निश्चितम् ।

विवादि जयमाप्नोति धने धनपतिर्भवेत् ।

यदात् वाञ्छति तत् सर्वं भवत्येष न संशयः ॥

Colophon.

इति नायातले श्रीशिवपार्वतीसंवादे ऋषीन्द्रपटलः । ॥ श्रीधनश्याम

देवशर्माः व्याचरन् ॥

From the colophon we see that this Ms. was copied by a Brāhmana named Ghanaśyāma Devaśarmā.

पुस्तकेऽस्मिन् नायातले संपूर्णे वर्तते ।

No. 71. मृत्युञ्जयगीता । Mṛityuñjayagītā Substance, foolscap paper, Folia, 3. Lines, 4-9 in a page. Character, Bengali Date, 1 Appearance, nearly fresh. Verse Generally correct. Complete.

This codex contains the Mṛityuñjayagītā from the Jñānapradīpa-mahātānta, in which the Goddess Durgā is instructed by Śiva in the practice of Yoga.

Beginning श्री श्रीगुरवे नमः । अथ मृत्युञ्जय-गीता ।

देव्यावाच ।

कर्त्तव्ययोगस्य मयस्मिं स्फुटं प्रवर्त्तसाधनम् ।

यथाकर्म विनाशार्थं लोकाणां देवसाधनम् ॥ १ ॥

ब्रूहि मे देवदेवेश योगाभ्यासप्रसाधनम् ।

असिधारसमं धीरं मरणं तत् प्रमुच्यते ॥ २ ॥

End

यस्मिन् प्रणयान्नित्यं कथां ब्रह्मपरायिताम् ।

सर्वपापक्षयस्तस्य ब्रह्मणः सदर्थं प्रजेत् ॥ ३ ॥

सकृत् श्रवणमात्रेण सर्वत्रयफलं लभेत् ।

वेदवेदाङ्गशास्त्राणां पाठस्य च फलं लभेत् ॥ ४ ॥

सर्वेतीर्षाभियुज्यते सर्वेतीर्षावनाहनेः ।

यत् फलं लभते विद्यां पठन्नाथं फलं लभेत् ॥ ५ ॥

मातः पुण्यतमं मार्गं विष्णु लोकेषु विद्यते ॥ ६ ॥

Colophon. इति श्रीज्ञानप्रदीपे महातन्त्रे पार्वतीप्रसंवादे मयुष्मयगीता समाप्ता ।
श्रीं तत् सन् ॥ ४ ॥

पुस्तकैऽभिन् श्रीज्ञानप्रदीपमहातन्त्रोक्तमयुष्मयगीता वर्तते ।

No. 72. मृत्तिकागिवलिङ्गपूजा । Mrittikāśivaliṅgapūjā. Substance, country-made reddish paper, 14 × 3 inches. Folia, 2. Lines, 8-9 in a page. Character, Bengali. Date, 1. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A guide to the worship of the earthen phallus of Śiva.

पुस्तकैऽभिन् मृत्तिकागिवलिङ्गपूजाविधिर्वर्तते ।

No. 73. मेरुतन्त्रम् । Merutantram. Substance, country-made yellow paper, 13 × 3 inches. Folia, 5. Lines, 8-10 in a page. Character, Bengali. Date, 1. Appearance, old. Verse. Generally correct. Not complete.

A small portion of the Merutantra, an original Tāntrika work noticed in No. 69, Vol. 16 of the Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. of the Sanskrit College, Library, dealing with Candipāṭhakrama-vidhi or the order in the reading of Candī, with an amulet of Navagraha or nine planets named Navagrahakavacam at the end.

पुस्तकैऽभिन् नवग्रहकवचमन्त्रं चण्डीपाठक्रमविधियामन्त्रं मेरुतन्त्रं संज्ञमात्रं विद्यते ।

No. 74. महार्थास्तोत्रम् । Mahārthāstotram. Substance, country-made yellow paper, 17 × 3 inches. Folia, 1. Lines, 10 in a page. Character, Bengali. Date, 1. Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A prayer to the Goddess Āryyā or Durgā from the Brahma-jāmala.

Beginning. ओं दुर्गायै नमः ।

यत्तु वक्ष्ये प्रवक्ष्यामि आर्यास्तोत्रं महाफलम् ।

यः पठेत् सततं भक्ता स एव विन्देत्फलम् ॥

End.

नारसिंहोच्चारादौ सिद्धिदात्री सुखप्रदा ।

भयहरी महारोद्री महामयविनायिनी ॥

Colophon. इति ब्रह्मयामले ब्रह्मनारदसम्पादे महाप्यास्तोत्रं समाप्तम् । ओं तन्मतम् ।
ओं दुर्गायै नमः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् महाप्यास्तोत्रं नाम ब्रह्मयामलीकृतश्रीदुर्गास्तोत्रं वर्तते ।

No. 75. मातङ्गिनीस्तोत्रम् । Mātanginīstotram. Substance, country-made colourless paper, 12 x 3 inches. Folia, 4. Lines, 6-8 in a page. Character, Bengali. Appearance, very old, writing omitted in some parts. Prose and verse. Not correct. Incomplete.

An incomplete hymn to the Goddess Mātanginī or Durgā called Mātanginīstotram. Anonymous.

Beginning. श्रीशैराम । श्री नमी गव्येऽथ ।

ओं महादेव नमस्तस्य देवस्य आनन्ददायकम् ।

वन्द्ये सदगुरुष्वर्पादितो मेधं यत्तु यमायम् ।

ओं नमी भगवति कृष्णान्तिनि सर्वकार्यप्रसाधिनि सर्वनिबन्धनाग्निनि
एतौहि वरं देहि मातङ्गिनि सर्वं मुक्तिं त्वाहा ।

End. नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् मातङ्गिनीस्तोत्रमसम्पूर्णं विद्यते ।

No. 76. योगिनীतन्त्रम् । Yoginītantram. Substance, bark of a tree, 17×4 inches. Folia, 74. Lines, 9-10 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Versa. Generally correct. Incomplete.

The codex contains a part of the Yoginītantra, dealing with the sanctity of Kāmṛūpa.

Beignning. श्री नमः कामाख्यायै ।

प्रधानसाधारणिकत्वसुखविभवावाद्भुवनवलय ।

या विदया व्यक्तमयीह माया ज्योतिः । यथा वायु जगति निवस्य ॥

श्रीदेव्युवाच ।

उड्डयानामिदं पीठं युताहं तारपीठम् ।

इदानीं योगिनिष्कामि कामरूपं निर्वाचय ॥

यदुक्तं तदुक्तमाद्य घोरपापविनाशकं ।

कामाख्यासुखकं पीठं प्रकाशं कनिसुदृढं ।

कश्चिन्मप्यदृष्टानां विचिन्तनां चिकित्सकं ।

मन्त्रेण परमं देव किंचिदप्य कथ्यतां विभी ॥

End. नास्ति ।

Colophon. इति श्रीयोगिनोक्तोऽम्बेतन्त्रोक्तोऽष्टाविंशतिसाहस्रं प्रथमतः कामरूपाधिकारो द्वितीयभागेऽष्टमपटलः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् योगिनोक्तोक्तोऽष्टाविंशतिसाहस्रं विद्यते ।

No. 77. रत्नावलीतन्त्रे ज्ञानरत्नावली । Ratnāvalītantra Jñāna-ratnāvalī. Substance, country-made yellow paper, one being of mill-made blue paper, 12×3 inches. Folia, 4. Lines, 5-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Versa. Generally correct. Complete.

A portion of the Ratnāvalītantra, dealing with Tattvajñāna or supreme knowledge, named Jñānaratnāvalī.

Beginning. श्री गुरुवे नमः । अथ रुद्रावलीः ।

दीप्तिवाच ।

कस्मिन् स्थाने वसेन्नरः कस्मिन् स्थाने दिवाकरः ।

कस्मिन् स्थाने वसेदामा कस्मिन् स्थाने वसेन्नरः ॥

End.

अष्टत्यक्षमतिशयं विनाशोत्पत्तिवर्धितम् ।

केवलं निर्मलं यत्तं ग्रहच्छटिकसन्निभम् ॥ ४८ ॥

कारणस्य तस्य यत्तं हेतुसाधनवर्धितम् ।

आद्यते परमात्मानं स योगी योग ईश्वरः ॥ ५० ॥

Colophon. इति रुद्रावलीतन्त्रे ज्ञानकाण्डे ज्ञानव्यावली समाप्ता ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् रुद्रावलीतन्त्रोक्ता ज्ञानरसवती नाम तत्त्वज्ञानविषयकं तन्त्रनिबन्धो वर्तते ।

No. 78. रुद्रचण्डी । Rudracandī. Substance, country-made yellow paper, 16 × 2½ inches. Folia, 6. Lines, 4-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, very old, and torn in some parts. Verse. Generally correct Complete.

This codex contains the whole of the Rudracandī, described in No. 117, Vol. 17 of the Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. of the Sanskrit College Library, with a short process of worshipping the Goddess Rudracandī, in the beginning, and of making her free from the curse of Śrīkṛiṣṇa so as to make her fit for conferring boons to her worshippers. This latter portion is entitled Rudracandīpūjā-rāpoddhārah. This portion being dilapidated in parts cannot be fully quoted here, only a small extract is given from the very beginning—

श्रीहरिः । अथ रुद्रचण्डीपूजायाप्रीङ्गारः । द्री हृदयाय स्वाहा । द्रु
श्रिछाये नमः । + + + तस्य वृष्टाभ्यां अस्त्राय फट् । ध्वानं । पादा-
दिभिः पूजयेत् । श्रीं द्रीं रुद्रचण्डिकायै ॐ स्वाहा । इति मन्त्रं ज + +
मारुद ऋषिः श्रीकृष्णदेवता ऋष्य (शाव) शोधने विनियोगः । श्रीं द्रीं

दीं हं हं वीरचर्यो महाचर्यो साचाहमरुपिणो । दूषिता कृप-
मापेन तं यदा भव मुनते ।

विषयम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीश्रीरुद्रचर्योपूजामयीद्वारप्रहितरुद्रचर्योनामधेयतन्त्रनिबन्ध-
सम्पूर्णं वर्तते ।

No. 79. रुद्रयामले कुलाचारसमाचारः । *Rudrayāmala Kulācāra-
samācārah. Substance, country-made yellow paper, 14 x 3 inches. Folia,
27. Lines, 5-7 in a page with a gap of ½ inch square in the middle.
Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally
correct. Complete.*

This codex contains only the fifth chapter of the *Rudrayāmala* dealing with the *Ācāra* or duties of a *Kaula*.

Beginning. ओं नमः परमदेवतायै ।

अती बल्ये च संक्षेपात् समसाधारणवृत्तिः ।
यथा विज्ञानमात्रेण साधकः सिद्धिमाप्नुयात् ॥

End.

वासने संवत् धानं ग्रयने वस्त्रमूषणं ।
परेषां नैवकर्तव्यं यदीच्छेदीश्वरोर्विषं ॥ ० ॥

Colophon. इति रुद्रयामले कुलाचारसमाचारे पञ्चमः पटलः ।

No. 80. लिङ्गार्चनतन्त्रम् । *Liṅgārcanatantram. Substance,
country-made reddish paper, 16 x 3 inches. Folia, 7. Lines, 6-10 in a
page with a gap of ½ in. x 1 in. in the middle and marginal notes in some
pages. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse.
Correct. Not complete.*

This codex contains upto the seventh chapter of the original *Tātrika* work, *Liṅgārcanatantram*, described in No. 83, Vol 16 of

the Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. of the Sanskrit College Library.

विवरणानुक्रमम् ।

No. 81. लिङ्गार्चनचन्द्रिका । *Lingārcanacandrikā*. Substance, country made reddish paper, 16 × 3 inches. Folia, 17 with an index at the beginning. Lines, 5-10 in a page with a gap of 1 in. × ½ in. in the middle and with marginal notes here and there. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

This codex lays down the rules for the worship of Śiva in the form of a Phallus giving all the rituals in detail, called *Lingārcanacandrikā*, by Sadāśiva, son of Gadādhara and grandson of Viṣṇu, belonging to the race of Daśaputra. Noticed in No. 1944, Page 267, Vol. V of the Notices of Sanskrit Mss. by Dr. Rajendralal Mitra L. L. D.

Beginning श्री नमो गणेशाय नमः ।

उमाकटितटस्फुरत्करिबभ्राननालीकन-
प्रसन्नद्वयं भिक्षा सदयमिन्दुचूडं चक ।
प्रबभूव गिरिजाधरं भजनमात्रदोषित
स्मितानन्दमनामयं वियमुमासदायं सुदा ॥
अयेऽस्मिन् दशपुत्रनामनि महान् विद्वद्विज्ञायास्तभूत् ।
सुगुलाय सुभीमदाधर इति ज्ञातो ज(ग)त्याख्या ।
मत्पुत्रेषु सदाशिवेन विदुषा दृष्टा निबन्धान् पुरा ।
श्रीलिङ्गार्चनचन्द्रिका विरचिता विद्वत्कोटिदा ॥
विविध्य गुणगौरवं गुणविवेचका मत्पुत्रं
विदाय कथयन्तु सद्यदिह दूषणं सज्जनाः ।
न फल्गुजनदूषणेः किमपि ह्यीयते सासकं
दिनाश्रयणगर्हणा किमुदितेन खेदानदा ॥

चक्र पूज्यस्वरूपपरिचयानि पूजायां मन्दफलत्वादादौ पूज्यस्वरूपं शिव
पूजायाः श्रुतिस्मृतादौ सर्वोत्कृष्टत्वं सर्वोत्तमदत्तञ्च प्रदर्शयते ।

End.

निद्रपूजनं परार्थं न कार्यं । तदुक्तं शिवरहस्ये ॥

शिवलिङ्गाद्यं न विधीयः परार्थं कुरियति ।

स वेदराशिपुण्ड्रोऽपि पित्राचो भवति ध्रुवं ॥

• अनन्तकण्ठं धर्मं शिवलिङ्गाद्यं नास्मिन् ।

कः प्रयच्छति मृदाका परस्मै धनस्रोमतः ॥

मरीरमपि दीवं श्यात् कदाचिद्वननीमतः ।

फलं न दीधमन्यके शिवलिङ्गाद्यं नोद्वेगं ।

वेदशाखायनेर्धर्मैरननेरपि सर्वदा ।

अपानन्ततोमिथ तत्पार्थ न विनश्यति ॥

Colophon.

इति श्रीदशरथपुत्रपाठ्यसदाशिवकृता निद्रार्चनचन्द्रिका समाप्ता ।

विषयाः—सहादेवस्य पुन्यता । तत्र शैवपुराणाभिगणना । अत्युपपत्तिता
 दीनां शिवपूजाधिकारः । लिङ्गे शिवपूजनमाश्रयम् । तत्र लिङ्गमन्त्रमु-
 पपत्तिः । लिङ्गान्तरे प्रतिमायां पूजनं कार्यम् । पद्मरागादिलिङ्गकथनम् ।
 ब्राह्मणादिधर्मभेदे लिङ्गम् । शङ्खलिङ्गचक्रकथनम् । स्टाटिलिङ्गकथनम्
 शुभमेदि लिङ्गकथनम् । कक्षी पार्थिवलिङ्गमाश्रयम् । पार्थिवलिङ्गाद्यं न
 विना अन्तर्देशाद्यं नादिकं निरूप्यम् । शिवस्य प्रधानसाधनानि । योक्
 शीपचारकथनं वटोपचारकथनं च । अत्यन्तामूल्यं पुन्यमावम् । कामनाभेदे
 लिङ्गपूजनम् । कामनाभेदे संख्यामावभेदा । कामनाभेदे लिङ्गभेद
 कथनम् । अतुमेदि लिङ्गपूजायाः सिद्धिभेदकथनम् । पुष्पभेदे लिङ्गपूजने
 फलम् । शिवलिङ्गाद्यं नम्यं नित्यताकथनम् । शिवलिङ्ग-पूजाकरणे प्रत्य-
 बायः । शिवपूजाकरणे इतिहासादिः । शिवपूजाधिकारिकः । स्त्रीशूद्राणां
 लिङ्गस्पर्शविधानम् । सधवास्त्रीणां भर्तृराज्यां पूजाधिकारकथनम् ।
 शुद्धवैदिकानां पूजाविधिकथनम् । पतितानां पूजने सत्यकथनम् । अग्रीवे
 पूजाविधिकथनम् । भस्मास्त्रीणां शिवपूजाविधानम् । शिवपूजावैदिक-
 कार्कादौ भस्मब्रह्मचार्यव्यावृत्तकथनम् । विभूतेर्गोमादिकथनम् । सङ्गन-
 कथनम् । त्रिपुण्ड्रधारणविधिः । ब्रह्मचार्यविधिः । विप्रपत्नरहित-
 शिवपूजानिवेधः । प्रसादविलम्बस्य अभावे पुनरर्चनाः । अथ पुथावि ।
 करपीरस्य प्रसादस्य पुनः प्रसाददानम् । नम्यपूजाविधिः । गन्धनिक्षेपकम् ।
 मिल्काष्ठकथनम् । तिन्त्रादिना पूजाफलम् । धूपनिक्षेपकम् । दीप
 निक्षेपकम् । निहितजलम् । जैत्रिकाकथनम् । सहजैवैद्यपथ्यादि ।
 ताम्बूलम् । अभिषेकमन्त्राः । अभिषेकप्रण्यासः । प्रटविषा ।

नमस्कारः । शिवनेदेयमन्त्रमन्त्रिर्गन्धः । वरुणेदे पादिरलिङ्गे शक्तिकामेद-
कथनम् । पूजाकालकथनम् । पूजापराधकथनम् । लिङ्गघटनाविधिः ।
लिङ्गस्थापनविधिः । लिङ्गदानविधिः । अर्घ्यदानानि । लिङ्गदानानन्तरं
दम्पनानि । तत्र प्रयोगे पञ्चाक्षरजपविधानकथनम् । उपदेशरहितानां
अपविधानम् । गुरोर्विशेषोपदेशकथनम् । अर्पान्ते पुञ्जासमापनम् । शिव
चरणास्तुपादकनः । शिवपूजने वीषायनसूत्रम् । वीषायनोक्तक्रमेण
पार्थिवशिवपूजा । पञ्चाक्षरस्य स्रष्टृकन्दादिकम् । स्त्रीपूजादीनां शिव-
पूजाकथनम् । शिवलिङ्गार्घ्ये परार्घ्यं कृते पापम् ।

The Ms. noticed by Dr. Rajendralal Mitra contains two additional slokas at the end which show that this book was written by Sadāśiva under the auspices of King Jay Singha. But the colophon of this Manuscript bears the reading श्रीहरवत्सवत्सव्य etc. which the other does not contain ; the other has—

इति पद्मनाभकेन श्रीहरवत्सवत्सवसेन सदाशिवेन विरचिता लिङ्गा-
र्घ्यनचन्द्रिका समाप्ता ।

शिवरचम्—पुस्तकैः शिवं दृश्यमानवत्सवसेनश्रीहरवत्सवदाशिवस्य श्रीवत्सववत्सवः लिङ्गा-
र्घ्यनचन्द्रिकानामधेयः सविस्तरशिवार्घ्यनविषयकतन्त्रनिबन्धः सम्पूर्णो वर्तते ।

No. 82. वगलामुखीस्तोत्रम् । Vagālāmukhīstotram. Substance, country-made yellow paper, 17 x 4 inches. Folia, 2 Lines, 9 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct Complete

A hymn to the Goddess Vagālāmukhī or Durgā, from the Rudra-yāmalātāntara.

Beginning. अथ वगलामुखी स्तुतिः । अथ श्रीवगलामुखीमुखलीवममय गारदी
भगवान् स्रष्टुः श्रीवगलामुखीदेवता मम सन्निहितानां दृष्टानां विरोधिनानां
दृष्टानां वार्चं मुखपदजिह्वावर्णाद्यां स्रष्टुनाथे विनियोगः ।

End

ब्रह्माक्षरविरचितं विख्यातं सिद्धलोकेश्वरविभूतं ।

— गुरुभक्तस्य दातव्यं न दीयं यत्नः कस्यचित् ॥ ११ ॥

पौताम्वरां रिमुजाय विनेत्रां दाहकीज्जला ।

मिलापञ्चतदसाय खरन् तां वयवामुखीं ॥ श्रीम् ।

Colophon. इति वदयामले देवीवरसन्नादे श्रीवगलामुखीकीर्तनं समाप्तम् ।

विवरचम्—पुस्तकोपिन् रुद्रयामलीकं वगलामुखीकीर्तनं सम्पूर्णं वर्तते ।

No. 83. वगलामुखीकवचम् । Vagalāmukhikavacam. Substance, country-made yellow paper, $13\frac{1}{2} \times 2$ inches Folia, 2. Lines, 3-8 in a page Character, Bengali Date, 1 Appearance, very old Verse. Correct. Complete.

An amulet to the Goddess Vagalāmukhī, from the Sanatkumāra-tantra. Noticed in No. 66 App. Tantras

No. 84. वरदातन्त्रम् । Varadātantram. Substance, country-made yellow paper, 12×3 inches. Folia, 6 with an additional one containing its index at the beginning. Lines, 8-10 in a page. Character, Bengali Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

An original Tantra giving some necessary informations of the Kaula system, copied by one Kālīprasanna Bhattācāryya.

Beginning. श्रीं नमो गणेशाय ॥

देवदानवमन्त्रैर्विभक्तं विद्मोऽहम् ।

उवाच विनयाविष्टा पार्श्वतोऽपिनि ॥

देवुवाच ।

देवदेव महादेव जगदानन्दकारक ।

कामिका वरदा देवी कथं भवति तवद ॥

कमिकामि दुराधर्मे यावन् पातककृत्ये ।

कथं सिञ्चन्ति तन्मन्त्राः कथं च समावृतः ॥

End.

इदं रहस्यं कथितं न प्रकाशनी कथयन् ।
 प्रकाशनी सर्वनाशः स्यात् प्रकाशादिफलं भवेत् ॥
 जड़ता नाथ कर्तव्या मुक्तमूर्ति सदाचरेत् ।
 भवेत्कारणरथा थाप यथेष्टा तत् समाचरेत् ॥
 अथवा परमेशानि संपुञ्ज मुद्दैवतं ।
 माहकाण्डितं कृत्वा स्वमन्त्रं ब्रजपेक्षिते ॥
 कमीनूत्तमाच्छतावस्था तदभ्ये किरणं मम ॥
 एवञ्च प्रत्यहं कुर्यादसावधानं समाप्यते ॥
 तथापि परमेशानि सुप्यते सर्वमड्डात् ।
 यदि प्रकाशिता न स्यात् विबुधा परमेश्वरी ।
 प्रकाशिता च सा देवी सर्वनाशकरी मता ॥ ० ० ० ० ॥

Colophon.

इति वरदातन्त्रेऽष्टमः पटलः ।

विषयाः—१। श्रीकालीमन्त्रोच्चारः। तान्त्रिककुम्भकघटनम्। मित्य-
पूजावश्यकत्वम्। नित्यनैमित्तिककाण्डाभ्याम्। २। नित्यनैमित्तिकप्रवक्ष्या।
रात्रिपूजायां विधिविधयः। ३। दशमाष्टौपमिहाकघटनम्। ४। काली काण्डाः।
प्रागन्यम्। कवियुगे फलप्राप्ती कारणम्। मन्त्रपद्धत्यादीनामेष्टिकफल-
फलम्। विद्यारम्भादिमन्त्रफलम्। दशपूजाकथनम्। सुवर्णरतिका-
प्रमाणम्। ५। दशपूजायां योगयुक्तदिनकथनम्। फलफलमित्य-
हस्य पक्षे पूजानिवेधः। शिष्टायुक्तशवापुष्पे पूजानिवेधः। मरुत्काल-
पूजायाः सप्तशतीलीववस्त्रालङ्कारादीनां परिमार्गम्। ६। मष्टरात्र्य-
प्राप्ती साधनम्। ७। मन्त्रार्थमन्त्रवेत्तयथीनिमुद्राकथनम्। ८। साधनेऽङ्ग-
भक्ते श्रीगुरुपूजनम्। पूजादिव्यतिथिके श्रीपुरीर्त्तमोच्चारणनिवेधः। मन्त्रदाता-
अभिषेक्ता चैति विधा गुरुकथनम्। कालिकात्रयरीदाने सुन्दर्याः
बीजमाचरीदाने आत्मशान्तिकथनम्। ९। कालिकायाः एकाक्षर-
त्रयैवमन्त्रयोः फलम्। पुरयश्चफलम्। शिवावलिदानफलम्। वक्ष्य-
यद्यपि शान्तिकथनम्। मालिकाष्टित्तज्ञपरिधानम्।

विरचयन्—पुस्तकैर्गच्छन् वरदातन्त्राभिप्रेयः श्रीकान्तीशक्तोद्गारादिविषयविषयात्मकस्तन-
निवन्धो वर्तते ।

No. 85. **वशोकरणम् ।** *Vaśikarṇam* Substance, country-made reddish paper, 24 × 3 inches. Folia, 1 Lines, 7 in a page. Character, Bengali. - Date, ? Appearance, old, (writings are of two kinds, some in bigger type, the other in smaller one). Prose and verse Not correct. Complete.

This codex contains a means of *Vaśikarṇa* or subduing others by Charms or Mantras, as well as a process of opening a closed door by charms and the means of subsiding, by magic rites, troubles such as disease, death, &c., in a house.

Beginning. सिद्धिः श्रीं गुरवे नमः । कुङ्कुमचन्दनग्रीवधरा नाभोः (*) संस्पृश्य यम्
मन्दं पूर्वैः सहस्रं प्रजप्य यन्नेव मन्त्रेण भिसन्निवृत्तं कृत्वा तिष्ठकं कुर्यात् ।
श्रीं श्रौं ह्रस्वः अतुल्यं वरमानव स्वाहा । इति मन्त्रः ।

End. आपयेत् स्वर्गतीर्थेन ततः शान्तिं विचक्षते ।
अष्टमे च भवेत् मन्दं दापयेत् तिष्ठतः । ॥ क॥

Colophon. शान्तिः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् वशीकरणविधिः, उडुगारीश्रीपूजनम्, गृहशान्तिकरणविधिश्च वर्तते ।

No. 86. **वाराहीतन्त्रम् ।** *Vārāhītantram*. Substance, country-made colourless paper, 24 × 2½ inches Folia, 15. Lines, 5-6 in a page with a gap of about one inch square in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Generally correct. Prose and verse. Not complete.

This codex contains only the eighteenth, nineteenth and a portion of the twentieth chapter of the *Vārāhītantra*, an original *Tāntrika* work, treating of the worship of Śākta Goddesses.

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् वाराहीतन्त्रस्य अष्टादशपटलः ऊनविंशतिपटलश्च सम्पूर्णे वर्तते, विंशतिपटलस्य चांशमात्रं विद्यते ।

No. 87. विपरीतप्रत्यङ्गिरा । Viparītapratyaṅgirā. Substance, mill-made blue paper, 9×3 inches. Folia, 1. Lines, 3-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Correct. Complete.

A prayer to the Goddess Pratyāṅgirā, named Viparītapratyaṅgirā, described in No. 65 App. Tantras.

No. 88. बीजतन्त्रम् । Vijatantram Substance, country-made reddish paper, 10×3 inches Folia, 3. Lines, 8-11 in a page Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A Tāntrika work on the Sanketa or inherent force of the alphabets forming the Vijamantras.

Beginning. ओ नमः परमदेवतायै ।

तत्रादौ बीजवर्णाणां सङ्घं तं स्फुटमुच्यते ।
 दन्धमङ्गलये तत्र तन्मायादिन पृथ्वभाक् ॥
 वर्णोऽक्षरं रश्मिबन्धौ स्वरान् कथिता अप्य ।
 व्यञ्जनानि ह्रस्वी वर्णा कादयोऽपि प्रकीर्तिताः ॥
 कादीनि पञ्चपदैर्न अनुष्कं यादि शादि च ।
 नादिद्वयं च मालायां स्वरैराद्यो नवादिकः ॥

End एवं पञ्चपञ्चमां कामं विष्णुयुतमित्यत्रापि बोध्यं । तन्माईनारीश्वरादि-
 मन्मा अपि व्याख्याता इति तत्त्वं । ओमन् कालिकायै नमः ॥

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—बीजवर्णसङ्घेतिविषयकं बीजतन्त्राभिधेयसन्निवन्धः ।

No. 89. **वीरतन्त्रम् ।** *Viratantram.* Substance, country-made reddish paper, 13×3 in a page. Folia, 23. Lines, 5-10 in a page, with a gap of about 1 in. x 1 in. in the middle. Character, Bengali. Date, 1. Appearance, old. Verse. Generally correct. Not complete.

An incomplete portion of the Viratantra, an original Tantra dealing with some Tantrika subjects such as, गुरुकृतः or varieties of Gurus or spiritual guides, etc., containing twelve chapters and a small portion of the thirteenth one.

Beginning. श्री गणेशाय नमः ।

मन्त्रोः सर्वविचारवन्धनमुप. सन्नाममार्गं निधि
स्ते दाता सदसत्त्वसेतुनिपुणस्तं ब्रह्मवर्चीवि च ।
देव त्वज्ज्ञानपादे पश्यति न हि यत्तद्वत् कांक्षय ।
तन्मैशानि न जायते मम पुनरायं विचार्य गुरोः ।
तदुक्तं मरता तनं तत् सर्वं दुःखसिद्धिदं ।
विना पादैर्विना दुःखैस्तत् सिद्धं नृदि न मयी ॥

श्रीमन्नानुशास ।

विना दुःखैर्विना पादैर्विना पुरस्त्रिधादिभिः ।
सिद्धत्वं प्रवक्ष्यामि मया पाठ्यंति सादरं ।
येनानुष्ठानमात्रेण भीतिन मीचमाप्नुयात् ।
वीरतन्त्रं मया गुरुं कोपनं सर्वकारणं ।
मोघनीयं प्रवक्षेण मम सिद्धिप्रकाशने ।
जीवानुपपन्नानि च गुरुवक्तव्यं प्रकाशितम् ।
गुरुवः सर्वमन्त्रार्था कारकं केवलं विधी ।
सिद्धयो नहि मन्त्राणां पारम्पर्यक्रमं विना ।
तमादीं गुरुपञ्चकोनां विधानं कल्पतेषुता ।
पुरा मन्त्रमसङ्गेन प्रत्यक्षे माह ऋषेः ॥

End. नास्ति ।

Colophon.

The book being incomplete, the last colophon is not to be found. We have this colophon at the end of the twelfth chapter:—

इति वीरतन्त्रे मन्त्रानुष्ठीयमोक्षम परमवश्यं प्रवक्ष्यामि ऋषेः नाम वादयः पटवः ।

বিবরণ—পুস্তকটিতে বৌদ্ধতন্ত্রগান্ধার্যমন্ত্রসমূহাদিবিবিধতান্ত্রিকবিবরণসকলসংগৃহীত-
ত্বাদিনী দাদনপটলা: নথীদনপটলস্ব স্বাক্ষর বিবরণে।

No. 80. **শক্তিরত্নাকরঃ।** *Saktiratnākaraḥ* Substance, country-made yellow paper, 17 × 1 inches. Folia, 31 Lines, 5-11 in a page, with a gap of 1½ in. × 1 in. in the middle Character, Bengali Date, 1 Appearance, fresh. Prose and verse Generally correct. Complete.

A complete Tāntrika compilation named *Saktiratnākara*. Noticed in No. 94, Vol. 16 of the Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. of the Sanskrit College Library.

বিবরণসম্পূর্ণম্।

No. 91. **শক্তিসংগমতন্ত্রম্।** *Saktisangamatāntram*. Substance, country-made colourless and reddish papers, the latter being very few in numbers, 20 × 3 inches. Folia, 177. Lines, 7-8 in a page, with a gap of about 1½ in. × 1 in. in the middle, a leaf of the foliage 114 containing only a few Yantras only. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Not correct. Complete

An original Tāntrika work containing all informations of the Śakta cult, consisting of four parts of which the first contains 20 patalas or chapters, the second 62 chapters, the third 20 chapters, and the fourth 11 chapters See Notices of the Sanskrit Mss. by Dr. Rajendralal Mitra, Vol. I, Page 229, No. 405, and the Catalogue of the Sanskrit Mss. in the Library of I. O. No. 1717, Page 890, Tantra.

Beginning. **ওঁ নমো নবোদয়ায়।**

শ্রীদেবীস্বায়ম্।

অনাদিরূপমূর্ত্তিম্ শক্তিসংগমতন্ত্রম্।

দেবীদেবী বিবিধ বিচারায় সুদেবী ॥

निरुद्धम निराकार निरानन्दगुणाकर ।
 गुणातीत परमामिन् मुञ्जातीत परात्पर ॥
 तः स (तत्त्वं ?) श्रुतं जगत् सर्वं स्थावरं जडमादिकं ।
 श्रुतानि सर्वतन्मात्रं लक्ष्मीश्वरं दानि च ॥
 तन्मात्रं दानि देव राजराजेश्वर श्रुतं ।
 तन्मन्त्रः श्रुती देव नानाभेदाय संयुताः ॥
 नमस्तनं (रसायनं ?) श्रुतं देव सिद्धी विविधाः श्रुताः ।
 मन्त्रिसिद्धमनामान तन्मन्त्रोत्तमोत्तमं ॥
 मूर्धन्यं देवदेवेश मन्त्रसिद्धाभिधायने (यमे ?) ।
 न मद्या कथितं देव समर्थं देव्य प्रभो ॥
 चतुःश्रुत्येन सयुक्तं सर्वसारीत्तमोत्तमं ।
 तन्मन्त्रं देवेश समदायकमनागतं ॥
 समस्ततन्मन्त्रोत्तमं सापेक्षरहितं प्रभो ॥
 समस्तदायकमनागतं (यमेदानीं ?) मार्गभद्रं कारकं ॥
 कल्पे सिद्धिप्रदं तन कथयन् मम प्रभो ॥

शिव उवाच ।

तन्मन्त्रः पुण्यमुक्तः शृणुष्वैकमुत्तमम् ॥
 पूर्वार्द्धमुत्तरार्द्धं (१) च सार्द्धं देवसन्निधौ ॥
 पूर्वार्द्धे कादिकं प्रत्यु द्वितीयं द्वादशसकं ।
 कादां तु वेदसूक्तानि द्वादशविंशत्यं ॥
 मन्त्रिसिद्धं मन्त्रानि त्रिसहस्रं च यद्भवेत् ॥
 प्रत्यध्यायं शतश्लोकाः पट्विंशन् पटश्लोकां च ॥
 इत्येकमुत्तममिदं सर्वं शृणुष्वैकमुत्तमम् ॥
 दिव्योत्तरवर्तिनी यत्र शृणुष्वैकमुत्तमम् ॥
 मन्त्रिसिद्धमनामान् श्रीशिवस्तन्मन्त्रकं ॥
 वेदसूक्तसमायुक्तं द्वादशसकं यम ॥
 दिव्योत्तरवर्तिनी तन्मन्त्रं सर्वतन्मन्त्रोत्तमम् ॥
 अनादिकाद्यां चरितं (रचितं ?) तारादपि द्वितीयकं ॥
 ततोयं सुन्दरीदपि चतुर्धा द्विप्रमलकाः ।
 युगे युगे चतुर्ध्वं कथो शृणुष्वैकमुत्तमम् ॥

यद्यन्तरीयमरान्ते (यत्पुत्ररान्ते ?) तु द्विसप्तत्युत्तरं शिवः
आविर्भवन्तु द्विविधं दिव्यौघाकारतः शिवे ।

End.

अत्वारिंशत्पुनर्दिनेषु ब्रह्मराषचञ्जातयः ।
पुन्यक्रमेण संसाध्य दुष्टानेतान् विनाशयेत् ॥
गोपनीयं गोपनीयं गोपनीयं पुनः पुनः ।
रक्षस्यातिरक्षस्य रक्षस्यातिरक्षस्यकं ।
इति सत्येपतः श्रीर्लोकेश्वरः श्रीगुरुमिच्छति ।

Colophon.

इति श्रीमदद्यौष्यतारासंवादे ताराप्र(सू?)क्ते ब्रह्मराषचञ्जातिवर्णने दशम-
पटलः । श्री परमहंसतापे नमः । १९ ॥ ० ॥ ० ॥ ० ॥

श्रीं नमो गुरवे नमो ब्रह्मविष्णुशिवान्ते ।

यदाज्ञानघनसंलोभात् कृतार्था वयमनुजया ॥ ० ॥

From the above extract in the beginning we get a definition of Tantrarāja. A Tantrarāja is an original Tāntrika work generally divided into two volumes, the first called Kādi, and the other Hādi, containing eight parts on the whole, Kādi containing four parts and Hādi also the same. Each part again contains thirty-six patalas or chapters each of which contains one hundred ślokas. The Tantrarāja called Śaktisaṅgama is the best one divided into four parts containing 60000 ślokas.

विषयः—पद्यमखण्डः । १ । २ । सत्यकथनं, कृतादिपुनर्निर्णयः ।
३ । अष्टाष्टकनिर्णयम् । ४ । पानज्ञानम् । ५ । अष्टविधनिर्णयः ।
६ । नामनिर्णयम् । ७ । दीप्ताविर्णयम् । ८ । प्रदीपकालकर्म-
निर्णयम् । युजाट्यादिकथनं । १० । मेरुकथनम् । ११ । पृथ्वी-
विकादिकथनं । १२ । मन्त्रसिद्धिप्रयोगः । १३ । शीरसाग्रादिनिर्णयः ।
१४ । मन्त्रसिद्धिः । १५ । अप्रमत्तोसिद्धिसाधनम् । १६ । क्रमदीप्ता-
विर्णयः । १७ । पवित्रारोपकक्रिया । १८ । पवित्रारोपकक्रिया-
विधिः । १९ । दशमदीप्ताविधिः । २० । कामवेत्तादियोगकथनम् ।
वितीवखण्डः । १ । परिभाषा । २ । साधकस्य तन्त्रोक्तविधिना संस्कार-
विशेषकथनादि । ३ । आद्याद्यादिकथनम् । ४ । क्रमिकतन्त्रोक्तविधिनादि-
कथनम् । ५ । अष्टविधोक्त्यादिकथनम् । ६ । महाविद्यासिद्धिक-
थादि । आसनभेदकथनम् । ७ । शीरसिद्धेयरोसाधनकथनम् । ८ । मृत-
पद्मसिद्धिकथनम् । १०—१२ । कोलतीर्थदीपकमुत्पलकथनम् । १३—१५ ।

साधनप्रकारपीठशक्तितत्पूजाक्रमस्त्रीध्वजपुष्पध्वजपत्राद्यशौभवर्चनसिद्धेर्द्या-
 दिविशानशीरपदादिलक्षणादिकथनम् । २० । नवरात्रनिर्णयः ।
 २१—२३ । चन्द्रसूर्यवह्ने मन्त्रत्रयादिप्रकारादिवर्चनम् । पूजाविधिपार-
 सिह्वातलक्ष्यम् । २४ । दशमहाविद्यासाधनादिप्रकाः । २५ । १६
 मन्त्राधीनक्रमकथनम् । मन्त्रार्थाख्याक्रमद्विप्रमन्त्राभिषेकक्रममेरवाग्न्यम्बुपात्य
 क्रमकथनम् । तिलकप्रकारकथनम् । २७ । वननाक्रमनिर्णयः । २८ । महा-
 राजक्रमकथनम् । २९ । भुवनेश्वरीसाधनक्रमनिर्देशः । ३० । धूम्रावती-
 साधनक्रमः । ३१ । ब्रह्ममार्गक्रमकथनम् । ३२ । क्रममात्राविनिर्णयः ।
 ग्रीष्मसाधनककथ्यकथनम् । सुदामहोतकथनम् । ३३ । पञ्चमकार-
 कथनादि । ३४ । सतासाधकसामान्यहोतकथनम् । ३५ । निम्बापूजा
 प्रकारादिकथनम् । ३६ । स्त्रीपूजनमयपानादिप्रकारकथनम् । ३७ । मधु
 धीपसाधनम् । ३८ । सुश्यासनसाधनादि । ३९ । मातापदनिर्णयः ।
 ४० । दीश्वरपञ्चमवन्दनकारादि । ४१ । विद्यासिद्धिनिर्णयादि । ४२ । सुन्दरी
 साधनक्रमकथनम् । ४३ । श्रवणनिर्णयादिकथनम् । ४४ । मन्त्राद्य-
 क्षोधादिकथनम् । ४५ । मन्त्रव्यापननिर्णयः । ४६ । दिगन्तासननि-
 र्णयादि । ४७ । आसनारीह्वपुष्पकदेवीविशेषमन्त्रजपः । ४८ । ता-
 सिहिप्रकरणे षडङ्गादिकथनम् । ४९ । श्रीमद्गव्यपदयन्त्रनिखनधारणादि
 प्रकारः । ५० । यन्त्रनिखनाङ्गतिविशेषादि । ५१ । मूनी यन्त्रनिखन-
 प्रकारादि । ५२ । माताविशेषजपसिद्धिदिनविशेषकथनादि । ५३ । रज-
 ताद्यक्षुरीपचारकथनियमः । ५४ । सर्वविधमात्राविर्णयः । ५५ । तत्पञ्च-
 कथनम् । ५६ । स्त्रीदीक्षाविनिर्णयः । ५७ । धीमनिर्णयः । ५८ । आधन-
 विशेषजपप्रकारादि । ५९ । कालिकापूजनप्रकारादि । ६० । ब्रह्मरात्रा-
 भिषधीकथनम् । ६१ । सुद्राविषयम् । ६२ । भद्रवन्दनायविद्यादि ।
 तृतीयपञ्चः । १ । जपप्रकारादिकथनम् । २ । महापञ्चसंस्कारः ।
 ३ । मातायामन्त्रजपः । ४ । मन्त्रप्रसारनिर्णयः । ५—१० । यन्त्रपञ्च-
 व्यापक्रम आनप्रकार-क्षीमप्रकार-संख्याकर्ष-दीपेक्षादिविनिर्णयः । प्राणादि-
 विनिर्णयः । देशनिर्णयः । श्रवसाधना । देशव्यवस्था । दीश्वरनाम-
 वेदपद्यादिनारीपूजनम् । ११ । धूमकेतुत्वापातादिमहीपूजाशौभ्याद्य
 विनिर्णय-पुरवर्णमिदंभूतनिघट्टकथनम् । दण्डकमहादेवापुष्पनिघट्टकथनम् ।
 महाकात्वादित्याना निर्णयकथनम् । १२ । परकाशश्रीमन्नादिकथनं,
 वृक्षक्रमकथादिकथनं, काशीनिन्दाविनिर्णयः । १३ । कथाविशेष-
 सिद्धिप्रकारादि । १४ । कुम्भपूजाविशेषादिपञ्चमकारकथनम् ।

१५ । विप्रचिन्तोक्तमित्येवमसाधनादि । १६ । दीप्तित्याविधानकथनं,
 मोक्षानित्याविधिज्ञानम् । - १७ । घनानित्याक्रमाद्यैः, वलाकापूजनं,
 सात्वानित्याविधानं, सुदानित्याविधानं । १८ । मितानित्याविधिक्रमः,
 यद्यधुपकथनम् । १९ । विरक्तारविद्यामन्त्राद्यैः कथनादि । २० । सधत्
 सरस्यतोमन्त्राद्यैः कथनादि । २१ । शत्रुनिघट्टविद्याकथनादि ।
 चतुर्थखण्डः । १ । दशमहाविद्यामन्त्रकथनं । २ । कामरहस्यमन्त्रादिकथनम्,
 अष्टवङ्गादिदिग्गन्धामोक्षैः, तन्त्रविशेषाद्यायक्तम्, रागयोगसाधनप्रकारः ।
 ३ । जपविशेषादिप्रकारः । ४ । मार्गभेदेन विद्याविशेषसाधनभेदकथ-
 नादि । ५ । शक्तिपुञ्जाद्यैः पुष्पविशेषदिग्गन्धार्थायभेदेनाध्यायभेदकथनादि ।
 वनसीपत्तिहारवृक्षश्रोतृपत्तिकारण-मातङ्गीतृपत्तिकारणादि, पङ्कजाव-
 लम्बैश्च शङ्खचर्मैः, काष्ठपर्थादिश्च तन्त्रगणनं, शैवतन्त्रकथनादि । ७ ।
 आचार्यभेदेन विद्याभेदकथनादि । ८ । पञ्चभेदनिर्णयः । कालिकायाः
 सार्वविद्यामन्त्रपञ्चवर्णनादि । ९ । विद्यासाधनमन्त्रभेदादिकथनम् ।
 १० । छीदीद्याविधानं, पुष्पभेदादितिः, अन्तःप्रपूजनप्रकारः, साधनकाण्ड-
 निर्वणः, अष्टवङ्गादिकथनं, त्रयराजसंज्ञातिवर्णनम् ।

Going through the Ms. we see two additional patalas or chapters,
 one in the first part between the 34th chapter and the 35th with the
 colophon :—

इति शक्तिसङ्ग्रहमन्त्रादौ सतासाधकसामान्यसङ्केतनामविंशत्पटलः

And the other in the third part after the 17th chapter with the
 colophon :—

इति श्रीवट्शम्भवे धटिसङ्घे श्री दण्डभैरवोपे शक्तिसङ्ग्रहमन्त्रराजोत्तमे मितानित्याविधि-
 नाम सप्तदशपटलः ।

On consideration of the number of chapters marked by the
 colophons at the end of these parts, we see that they are mere
 additional ones, wrongly written by the copyist of the Ms. and as
 they deal with the subjects similar to those in the preceding
 chapters, they must be included in them. Unlike the Ms. referred
 to by Dr. Rajendralal Mitra, this one contains sixty-two patalas or
 chapters in the first part, the other contains sixty-five. On compari-
 son of the contents of these two Ms. we see the subject matter is
 the same. The difference of three chapters lies in the fact that the
 30th chapter of Dr. Mitra's Ms. is included in the 29th chapter of

this Ms. and the 33rd, the 34th and the 35th chapters of Dr. Mitra's Ms. are included in the chapter thirty two of this Ms.

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् खण्डचतुष्टयसमन्वितो विविधशास्त्रविषयात्मकः शक्तिमन्त्रमतनानामा
तन्त्रराजः सम्पूर्णो वर्धते ।

No. 92. शाक्तसर्वस्वम् । Śaktasarvasvam. Substance, country-made reddish paper, 13×2½ inches. Folia, 6. Lines, 8-9 in a page, with marginal notes in some pages. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

An attempt of reducing the Metaphysics of Tantra into a philosophical system. Noticed in Dr. R. L. Mitra's Notices of Sanskrit Mss., Vol. III and IV, Page 13, No. 1027.

Beginning. श्रीगौरी नमः । पुराणाचार्यवरसिंहउद्भुतसमारम्भमुच्यते ।
भक्तिः सिद्धेर्गौरीदेवीत्यत्र सिद्धेः सम्बन्धे भक्तिरेव गौरीदेवी न तु कर्मोदि
तरीयः । तर्हि शक्तिरातद्गौरीतिरिति दृष्टान्तो नास्त्यतः । शक्तिरा
भक्तिः लोकसुखाभ्युदासोद्गोत्रिनः सृष्ट्याम्बुदक्षजननीत्यायाः सिद्धेः । तदाच
गौतामुदीचिन्वा तद्भक्त्यान्ते सुदानन्दानामभर्हितायां भक्तिगौरीस्य सिद्धिद
द्यादि अर्थम् ।

End. एवं देवीशुक्तपाठकलकथने भोमिन्प्रभो कृतमिति निष्पन्नानाममादम्बैदयोः
ग्रामाद्यामायाति । गौतामुदीचिन्वा योवीशुक्तिः सदीयः श्रीपद्मिन्यः
प्रयाविनायः स एव माया । बुद्धिरुपा योगमाया दद्याति दीन भक्ता मा
माप्रुषन्ति । योगान् योगमायासामर्थ्यान् ददं मया दमिंत मायाया
मित्रमन्त्रा ।

Colophon. इति शाक्तसर्वस्वः (१) समाप्तः (१) ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् शाक्तसर्वस्वो नाम शक्तिविषयकः पद्यः सम्पूर्णो वर्धते ।

No. 93. शाक्तानन्दतरङ्गिणी । Śaktānandatarāṅgīnī. Substance, country made yellow paper, 15 x 1 inches. Folia, 71. Lines, 1-10 in a page, cleanly bordered by three lines around. Character, Bengali. Date, Śakavdā 1756, the 6th Chaitra. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A Tāntrika work on Śaktism described in the Catalogue of Sanskrit Mss. in the Library of Sanskrit College, No. 96, Page 98, Vol. 17. At the end of this Ms. we find the colophon.

इति शाक्तानन्दतरङ्गिण्यां अष्टादशीः ।

माके मेखधारमेवुद्विजे चेवस वहे दिने

शाक्तानन्दतरङ्गिणी शुभकरी तैलीकरथाकरी ।

पादाभीजवरिषसाधनमहामन्त्रादिविद्योतिनी

श्रीमदामनदासकेन लिखिता विप्रैष गङ्गीदुवा ॥

दानयात्रकालमूर्ति साधुकीर्तिचन्द्रति-

श्रीमद्वैष्णवीहिनीपादपद्मसेवक-

आनमानदानपुत्रविमलकृतम् ॥

श्रीमदन्नसादमुसुरागुद्भव ।

समाप्तः । गङ्गादाः १०५६ ॥ ६ चैव । श्रीश्रीदुर्गा । यथाहट' तथालिखितं
लेखके नाति दूष्य श्रीश्रीदुर्गा श्रीश्रीहरि ।

From the colophon we see that the Ms. was copied by Bāmanāśa, at the injunction of a Brahmin named Annaprasāda.

विदरयन्तु पूज्यम् ।

No 94. शाक्ताभिषेकः । Śaktābhiṣekaḥ. Substance, country-made reddish paper. Folia, 3. Lines, 8-9 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

This codex contains the process of ablution of a disciple according to the Śakta rites.

Beginning. अथ कुम्भप्रापनमाह । भेरवोत्तमे

ईश्वर उवाच ।

मायावीजं समुच्चार्य कुम्भमाग्रीश यद्वतः ।

ग्रीवयेत् कामवीजेन बागुरेन्द्रेण ग्रीवयेत् ।

पृथ्वीवीजेन संग्रीव्य मृगिकां तन्मरिचतमम् ।

सख्यीवीजेन चायस्य वधूवीजेन विमलयेत् ।

End.

नमस्तु विपदः सर्वाः सम्पदः सन्तु सुखिनः ।

अभिषेकेन साक्तेन पूर्याः सन्तु मनोरथाः ।

इति ततः सप्तदेवताहोमं कृत्वा कम्पपञ्चादिहोमतिलकं दत्त्वा चाग्रीर्जादं

• कृत्वा दक्षिणादिद्रावणारवं कुर्यात् ततो गृहं मनीषयेत् ।

Colophon. इति शाक्ताभिषेकः (:?) समाप्तम् (: ?)

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् शाक्ताभिषेकोनाम शाक्तमिथ्याभिषेकविषयको विवक्ष्यो वर्तते ।

No 95. शाक्ताभिषेकः । Saktābhiṣekah. Another copy of the same, being written in a foolscap paper, 18×9 inches, and its letters being effaced and destroyed throughout, we do not mention it here.

No. 96. शाम्भवोत्तमे ज्ञानमहूली । Śāmbhavūtante Jñānamhūlī. Substance, country-made reddish paper, 19×2½ inches. Folia, 18. Lines, 5 in a page, with a semi-circular gap of about 1½ inches diameter in the middle. Character, Bengali. Date, Śakābda 1710, 29th Māgha. Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

This codex contains only a chapter from the Śāmbhavitānta, dealing with Brahmajñāna, called Jñānamhūlī, copied by Vīṇānātha Brahmācāri Bhāṭṭācāryya.

Beginning. श्री नमो गुरवे परमात्मने नमः । अथ शास्त्रवीतने ।

नमो वेदात्मवेद्याय गुरवे बुद्धिसाक्षये ।

नमामि अक्षयुद्धं परं ब्रह्म च सर्वदा ॥

शब्दस्पर्शपरमगन्धाकारविश्वंते ।

साधकानाम् चिदात्मिते दय पञ्चकम् ।

End. वेदान्तसारसर्वस्वं समाये शिरभाषितं ।

सिध्यन्ति सर्वयोगिनी नामकार्यविचारणा ॥

Colophon. इति श्रीयोगशास्त्रे शास्त्रवीतने समामदेशरसम्पादे ज्ञानसंकुली समाप्ता । ५१

श्रीम् शान्ति रौ शान्ति रौ शान्तिः ॥

योगशास्त्रं महापुण्यं लिखितं ज्ञानमिदमे ।

खल्वद्वयवन्दे तत् शास्त्रे श्रीब्रह्मचारिणा ॥

शकाब्दा । १७१० । तां २८ मार्गश्र्श्र् दिवा बृहस्पतिवारे । ० ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽधिन योगशास्त्रे शास्त्रवीतनीकः ज्ञानसंकुली नाम ब्रह्मज्ञानविषयको निबन्धो वर्तते ।

No. 97. शिवरहस्यम् । Sivarahasyam. Substance, country-made yellow paper, 20 x 4 inches. Folia, 250. Lines, 4-9 in a page, with a gap of about 1½ inches square in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Incomplete.

An anonymous compilation from the Tantras giving all accounts of Śiva and his surroundings, and the methods of his worship, under the name of Sivarahasyam. Noticed in Dr. R. L. Mitra's Notices of Sanskrit Manuscripts No. 233, Vol. 1. Dr. Mitra's Ms. is said to be complete in 19 chapters, but this Ms. contains 24 chapters and an incomplete portion of another.

Beginning. श्री नमो गुरवे ।

अथ चतुः ।

सुत वेदार्थतत्त्वत्र शिवज्ञानपरायणः ।

सक्तुपायं वेदात्म्यं कृपावी सुनिसत्तम ॥

कः सैव्यः सर्वदेवेश श्री वा नमो ननु, सदा ।

ज्ञातव्यं कृप वा निर्वं हि वा नमोदेवाचकम् ॥

महादेवं विनायकं नास्ति दुःखनिवारकम् ।
 तत्पूजां कुरु यत्नेन कैशव कैशनामिनी (नामन ?) ।
 अघातममरादीनां शिव एवेष्टदेवतम् ।
 दुःखं विनश्यत्यसिद्धिमिष्टदेवतपूजया ॥
 करिष्यसि यदि प्रीत्या सत्वरं शङ्करार्चनम् ।
 तदा त्वयाधुना भाग्यं दुःखमयं जनार्दन ॥
 कैशवालम्बरद्वित कुरु शङ्करपूजनम् ।
 यदालम्ब्य तदधार्म्यं दुःखमयं पुनर्भवे ॥

ब्रह्मोवाच ।

इत्युक्तं तदवतः युता कैशवः सत्वरं तदा ।
 शङ्करं पूजयामास + + + ॥

Colophon.

Being an incomplete one, this Ms. has not the last colophon. The colophon of the 24th chapter is given below :—

इति शिवरहस्ये श्रवसि शिवगौरीसम्बादौ नाम अष्टाविंशोऽध्यायः ।

शिवरहस्यम्—पुस्तकैः किञ्च शिवसम्बादात्पूजाप्रकारादिविवक्षितः शिवरहस्याभिधेयः श्रीकमपी निरालोऽसम्पूर्णो वर्तते ॥

No. 98. शिवस्तोत्रं । Sivastotram. Substance, yellow-coloured palm leaf, 8×2 inches. Folia, 1. Lines, 6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Verso. Correct. Com-
 plete.

This codex contains a hymn to Siva. Anonymous.

Beginning. अथ शिवस्तोत्रम् ।

अगतामिकपुच्छदी जगतां जीवनायकः ।
 प्रसीद त्वं जगन्नाथ जगदयोनि जगोऽस्तु ते ॥
 तस्यास्यास्यं विस्तृतं न किञ्चिदपि वर्तते ।
 ऐदिकं किं कृच्छं दत्तं मुक्तिरेव करे नित्यम् ॥

End.

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् शिवविषयकं लोचनेन वर्णिते ।

No. 99. शिवार्चनचन्द्रिका । *Sivārcanacandrikā*. Substance, country-made yellow paper, 18×3 inches. Folia, 184. Lines, 6 in a page, with a gap of about 1½ in.×1 in. in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old, worm-eaten and writings effaced in some parts. Not correct. Incomplete.

A compilation from different Tantras on the worship of Śiva in the initiation of a disciple in the Mantra of that God with the details of its accessories and dealing at the beginning with the process of initiation in general, named *Sivārcanacandrikā*, by Śrīnivāsa Bhaṭṭa, containing only ten chapters and a portion of the eleventh one.

Beginning. श्रीं नमो नवेनाय ।

श्रीमन् सिन्दूरान्नं मन्त्रिगुरुवधरं बभूवीवाभिरामं
महोदधिः सिकगन्धं गुरुदक्षिणितं लोचनं चैव यत्नम् ।
+ + + विष्णुसम्पदं
बन्धे सिन्दूरपुटेनिरिवरसुतया चर्चिंसीपुङ्गवम् ।

The lines being generally effaced in the first page, we cannot quote much in the beginning, we quote only a few lines giving an account of the author.

देवीऽस्तिदक्षिणे दिशि द्वाविडाभिरामः
काशीति यत्र वसतिः आरनामकम् ।
पुण्या पुत्री पुत्र नि + न भावयेयं
मीमांसदं ललितकीर्तिरचक्षुषीः ।
आविर्भूय हृदयमयैर्विदिधी
यत्र स्वयं भववान् दयया रम्यः ।
अद्यापि हृदिगिरिनाथ इति शशिः
सम्पुङ्गवे सकललोचनविंशतिः ॥

तन्माहविचदिगतः चित्तसुरैः षट्शस्यविद्वयतु-
 र्देहैः सौमित्रिद्विरहसहितैराद्यैः सदाविहितः ।
 पाचिन्वायदिविभुतः धितितने पुण्यामदीतीरम्-
 हेयो दामस्यहाहनः सकलदिद्युतेऽप्यहारी मरुतम् ॥
 आनेधनीतमस्यमत्रिकाशमिव-
 सचास्ति र ५ सुमहास्तस्यसकता ।
 भर्ताभंदीनकृपयाभ्यष्टव्यमाना
 षट्शस्यवित् समरपुङ्गवदीचितीभुतम् ॥
 तस्यान्वजः पश्चिपतिर्वरपाणिनीयी
 लीलासकैस्त्रिपि गुरुः श्रुतिषु सुदयः ।
 स हादमाहवयनाखिलवागपेय-
 घोमाभरी सुमतिरुज्ज्वलदीचितीभुतम् ।
 तत्रन्दनः सकलवेदविदां वरिष्ठः
 श्रौतक्रियासु निपुणः दित्तसौमदीचः ।
 आसीद्मेवशुभ्वरनिधिः इतिष्य
 श्रीश्रीनिकेतन इति प्रथिती भुवोद्भूतः ॥
 तत्सुनुः श्रीनिवासः सकलनिरामवित् सर्वमास्तार्थवेत्ता
 श्रौतकार्येषु कर्मसंतिमयनिपुणः सुकविः स्त्रीयदेशात् ।
 धीर्त आलम्ब्यराष्ट्रं प्रकटितविभव प्राप्य यात्राप्रसङ्गात् ।
 तत्र श्रीसुन्दराष्ट्री सकलशुभनिधिं प्राप्य सहैशिकेन्द्रम् ॥
 तत्पादपङ्कजगुरौ पश्चिपत्य तस्यात्
 प्राप्यामिषेक-अखिलाराममप्यधीत्य ।
 तस्याग्रया समचिन्त्य पुरं स कामी
 तमाकरीह वसतिसाव्यविदां वरिष्ठः ॥
 तत्र स्थितः सकलतन्त्ररहस्यवेत्ता
 मिथैः श्रिवार्चनपरैः त्रितयेवदीचैः ।
 अर्पयन्ती चित्तगुते सकलारामार्थ-
 सादीदया भुवि शिवार्चनचन्द्रिकां सः ॥

Śrinivāsa Bhaṭṭa was the son of Śriniketana, grandson of Usmāna Dīkṣit, and great grandson of Samarapungava Dīkṣita. He belonged to the Ātreya dynasty, and was an inhabitant of Yāgagṛihānkana, a prosperous village in the province of Drāviḍa in the Deccan.

Once in the course of his journey, he came to the sacred place named Jālandhara, and found there Sundarācāryya, a man of wonderful merits, by whom he was initiated and taught various Tantras. Then by his order he went to Benares where he settled and gathered a number of Śaiva disciples, at whose request he compiled Śivārcana-candrikā, from all Tantras.

End. नास्ति ।

Colophon.

The colophon at the end of the tenth chapter is given below —

इति श्रीसुन्दराचार्यवरचरन्तान्तेवासिस्त्रीश्रीनिवासमहर्षिण कृतायां शक्ति-
कायां दशमः प्रकाशः ॥

विषयाः ।

We give below the contents of the Mss. upto the tenth chapter, beyond which we get nothing, the Mss. being an incomplete one.

१ । गुह्यमिच्छन्वचानि । गुह्यमिच्छपरीक्षा । लक्ष्मीदीक्षाः, तद्वचनानि ।
योगिन्वचनम् । २ । मन्त्रमेवमकारः । मन्त्रमराशिवाचनीतिव-
चकादि । मन्त्राणां विद्याविद्यादिदीपप्रकारः । सादृशास्त्रं, तद्वच-
निकांशप्रकारः । अक्षयनशोधनप्रकारः । मन्त्रपनिर्माणाविधिः ।
३ । योगिन्कृतम् । तत् कृत्यरचनाप्रकारः । इति कृतम् । तत् कृत्य-
रचनाप्रकारः । बहुलकृतम्, तत् कृत्यरचनाप्रकारः । पञ्चकृतम् ।
अष्टमकृतम् । पञ्चासकृतम्, तन्निर्माणाप्रकारः । सप्तमकृतम् । कृत्य-
मैत्रेय फलभेदः । कृत्यस्य रूपं तद्वचनाम् । होमसंख्याभेदेन कृत्य-
मानभेदः । वास्तुपूजा । तत् फलम् । अष्टपार्वतीविधिः । दीपा-
कावः । मन्त्राणि । तिथयः । दिवसाविशेषे तिथिविशेषः । वास्तवादि ।
योगाः । लक्ष्मी । अद्रकृतम् । होमाणां शास्त्रविशेषः । ४ । दीपा-
तत्त्वम् । सतीत्रलक्षणक्रमः । अष्टादीपादि । ५-८ । दीपा-
प्रयोगः । अत्रपरीक्षा । होमविधिः । होमद्रव्यमाणादि । मन्त्राः ।
भुक्तवद्वादि । अद्रकद्रव्यमन्त्रमन्त्राणादि । योगपौष्टपूजा । आवाहन-
देवतापूजा । मन्त्रादिपूजानामर्थम् इष्टदेवतापूजनम् । अष्टमाष्टकम् ।
निर्वाणप्रदानवचनानि । आवाहनम् । कीर्तनपञ्चाङ्गपूजनम् । ९ । निव-

पूजाप्रयोगः । शैवानां तान्त्रिकसम्प्रदायः । १० । मातृकान्यासः । केवल
मातृकान्यासः । श्रीकृष्णादिमातृकान्यासः । ओम्बुवनेश्वरीमातृकान्यासः ।
कामबीजादि । गन्धश्रीकामबीजादि । प्रपञ्चयोगमातृकान्यासः । मूल-
मन्त्रेण प्राणायामवयम् । योगबीजान्यासः । मूलमन्त्रस्यासः । प्राण
प्रतिष्ठादिपुष्पकशिवार्चनम् ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् शिवस्य शिवसमन्वितोपासकः सन्तुष्टोऽस्ति । क्रियाङ्गभूतकर्म्मसमुच्चय-
तत्त्वव्यादिप्रसंगतो मातृकान्यासादिपुष्पकशिवार्चनविषयकः सन्तुष्टः । श्रीशिवार्चनचन्द्रिका-
भिधेयो द्वाविंशत्योक्त्यागच्छादनाथद्वारावाच्यः । विषयं श्रीदभूतसमस्तपुद्गलदोषितप्रपञ्चोत्पीडनदोषित-
पीनशून्यनिकेतनपुष्पेण कालिस्तराधिवारिमुन्दराचार्यशिवेण श्रीशिवसमन्वितोपासकसमस्तपुद्गल-
रचितोऽसम्पूर्णो वर्तते ।

No. 100. शैवसुधाकरः । Saivasudhākara. Substance, country-
made yellow paper, 12 × ½ inches. Folia, 22 Lines, 7-10 in a page.
Character, Bengali Date, 1 Appearance, old, and torn out in some
parts. Verse. Not correct. Incomplete.

A Tantrika work on the superiority of Śiva, compiled by Svāmī
Sādānanda to please a Śaiva king named Rāmasingha belonging to
the solar dynasty. It is an incomplete one and contains only four
chapters and a small portion of the fifth.

Beginning. ओं तत् सत् ।

सुखचिन्तनुर्भक्तिनिशी यो नाम्बदं मायया
जीवेशादि विमोदभाक् खपवनाम्यदभुमिहलोलया
येषां × ५ तमासि नोदय तु मतिं लोकार्थोर्ष, प्रभु-
सिंहात्मकवचार्थुधीर्बलवती श्रीसाम्बसूक्तिः शिवः । १ ।

End. नास्ति ।

Colophon. श्रीमत्सामिखदानन्दविरचिते शैवसुधाकरे ऋद्धं पुण्यादिखणनं नाम चतुर्थं
किरणः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् शिवपूजार्थकर्म्मसमस्तपुद्गलमातृकान्यासपूजादिविषयकः शैवसुधाकरनामा
रविशोऽवधुपश्रीरामसिंहस्य पीत्ये श्रीमत्सदानन्दसामिना विरचितः शैवप्रबन्धोऽसम्पूर्णो वर्तते ।

No. 101. **श्यामारहस्यम् ।** *Syāmārahasyam*. Substance, country-made yellow paper, 14 × 3 inches. Folia, 53 (not marked by any number). Lines, 6-11 in a page (some pages having gap of about $\frac{1}{2}$ inch square in the middle). Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Incomplete.

An incomplete copy of *Syāmārahasyam*, by Paramahansa Pūrṇānanda, noticed in our catalogue Nos. 99, 100, Page 102, Vol. 17. This Ms. has no page marks, and pages are not arranged systematically, nor are the chapters given at the end of the colophon. So it has been very difficult to go through the Ms. On careful perusal we see that it contains upto the end of the seventeenth chapter.

पुस्तकेऽस्मिन् श्यामारहस्यस्य सप्तदशपरिच्छेदाः वर्तन्ते ।

No. 102. **श्रीजयदुर्गास्तवराजः ।** *Śrījayadurgāstavarājaḥ*. Substance, country-made yellow paper, 11 × 3 inches. Folia, 2. Lines, 6-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Verse. Generally correct. Complete.

This codex contains the thirtyseventh chapter of *Rudrajāmala* dealing with a prayer to the Goddess Durgā, named *Śrījayadurgāstavarāja*.

Beginning. श्रीं दुर्गायै नमः । अथ रुद्रधामनि ।

सपञ्चिते महाप्रची रात्रौद्विषात्तु बभूव ।

भूमिबिम्बमहोत्थाने भुवःश्रीतिविपत्तुम् च ।

End

शत्रुनाशकरं श्रीम् दुर्गायै विद्धि मन्दरि ।

एतस्य पाठाभिपुत्रो महादेवेन ध्यातितः ॥

रात्रौ रात्रौनाथेन हतो पुष्टि महाप्रभः ।

इत्यथ कंसः कृष्णेन सारलास प्रयोगतः ॥

Colophon. इति पार्वतीश्वरसन्वादे रुद्रधामनि सप्तविंशत् पटलः ॥ २० ॥ श्रीजयदुर्गास्तवराजः (:) समाप्तः (:) ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् रुद्रधामनि सप्तविंशत्पटलीक श्रीजयदुर्गास्तवराजः सम्पूर्णं वर्तते ।

No. 103. श्रीदुर्गाशतनामस्तोत्रं । Śrīdurgāśatanāmastotraṁ. Substance, country-made yellow paper, 9 × 3 inches. Folia, 4. Lines, 4-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

This codex contains a prayer to the Goddess Durgā with her hundred names mentioned in it, called Śrīdurgāśatanāmastotraṁ, from the Muṇḍamālātāntṛa, and an amulet to the Goddess, called Śrīdurgākavacam.

বিবরণ—পুস্তকেঃঈন্ মুণ্ডমালাতন্ত্রোক্তে শ্রীদুর্গাশতনামস্তোত্রাভিধেয়ৈ শ্রীদুর্গায়াঃ স্তোত্রং তস্যাঃ কবচং च वर्णिते ।

No. 104. षट्कर्मादीपिका । Ṣaṭkarmadīpikā. Substance, country-made yellow paper, 14 × 5 inches. Folia, 52, with two additional ones containing the index. Lines, 8-11 in a page, with a gap of about 1½ in. × 1 in in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Correct. Complete

A compilation from various Tantras on the six Karmas or rites of the Tantra, viz., (1) Śānti or cessation of troubles or remedy of diseases; (2) Vāśyatā or subjection of enemies, etc. (3) Stambhanam or suppression of the functions of a faculty by incantation. (4) Vidveśana or producing malice among friends. (5) Uccātana or banishing one from his own country or causing his ruin by incantations. (6) Mārana or killing or destroying an enemy. By Kṛiṣṇa Vidyāvāgīśa, complete in ten chapters.

Beginning. श्री गुरवे परमात्मने नमः । अथ षट्कर्मादीपिका । श्री तत् सत् ।

कन्या देवी नमस्तु तया विपुलमुन्दरै ।

भद्रकाशीय देवीयै तया षट्कर्मादीपिकाम् ।

श्रीकृष्णविद्यावागीशभट्टाचार्येण भोमता ।

क्रियते विदुषा मोक्षे कन्या षट्कर्मादीपिका ॥

क्रीडाञ्जलिनीं ज्वलनं वसनीं
 सृष्टिं दृष्टनीं दितिञ्च वसनीं ।
 भीमं नदनीं प्रथमामि कृत्यां
 रीत्यमानां सुषयोयकालीं ।
 सन्ध्याभैरवीतन्नात् किङ्करीडमरात् तथा ।
 तथापि मालिनीतन्नात् तथा कालीचरादपि ।
 सिद्धयोगेश्वरीतन्नात् योगिनोभानसम्भवात् ।
 सर्वतन्नात् समाकृत्य षट्कर्माविधिबध्यते ।
 पुस्तके लिखिता विद्या येन सुन्दरो जप्यते ।
 सिद्धिर्न जायते इति कल्पकोटिग्रन्थेऽपि ।
 गुरुं विनापि शास्त्रेऽस्मिन् नाधिकारः कथञ्चन ।
 अष्टाभिधाष्टे यथेऽस्मिन् सम्यक् षट्कर्मावस्यते ।
 सर्वतन्नागुसारेण प्रयोगस्तत्सिद्धिदं ।

षट्कर्माणां सर्वकामिकत्वमाह । श्रुतिः ।

त्रैलोक्यानि काम्यानि निपतन्ति यथा यथा ।
 तथा तदेव काश्चापि न कालेषु विधीयते ।
 शान्तिवश्यसम्भ्रमनि विवेकीचाटने ततः ।
 सारथानां प्रसन्ति षट्कर्माणि सगोविन्दः ।

This six karmas are thus defined :

रीमकृत्यादङ्गादीनां विनाशः शान्तिरीरिता ॥ १ ॥
 वश्यं जनानां सर्वेषां विधेयम् समुद्दीरितम् ॥ २ ॥
 प्रवृत्तिरोधः सर्वेषां स्वार्थे समुदाहृतं ॥ ३ ॥
 सिद्धिदानं देवजनन मिथो विदेषणं मतं ॥ ४ ॥
 उच्चाटनं स्वदेशाद्भ्रंशनं परिकीर्णितम् ॥ ५ ॥
 नाशिनो प्राणहरणं सारणं समुदाहृतम् ॥ ६ ॥

End.

अथ श्रीमादिद्रव्यमाह ॥ ० ॥ तदेव ॥

मोदकेः पुद्गुकेषाञ्चैः प्रकृतिरिच्छपञ्चभिः ।

मारिकेलेष्विष्टैः दृढैः सुपक्वैः खट्वनोक्तैः ।

इति षट् द्रव्याणि ॥ ० ॥ ० ॥ श्रीहरिः ॥ श्रीहरिः ॥ श्रीदुर्गा ॥ श्रीदुर्गा ॥

श्रीदुर्गा ॥ श्रीदुर्गा ॥ ० ॥

We do not find any colophon just at the end of the Ms. There are 6 pages containing various other matters after the colophon :—

Colophon. इति श्रीकृष्णविद्यावादीजगन्नाथार्थज्ञानागतनर्गकलिता षट्कर्मदीपिका
दशमीहेता समाप्ता । १० । श्रीं तत् सत् ॥ श्रीं शानि रीं शानि रीं
शानिः ॥ श्रीं गुरुवे परमात्मने नमः ॥ श्रीं गवपतये नमः ॥ श्रीं कालो
श्रीं कालो श्रीं कालो ॥ श्रीं श्रीदुर्गा श्रीं श्रीदुर्गा श्रीं श्रीदुर्गा ॥ ० ॥ श्रीं श्रीं श्रीं ॥
श्रीं शिवः श्रीं शिवः श्रीं शिवः ॥ श्रीं रामः श्रीं रामः ॥ श्रीं रामः ॥ ० ॥
श्रीं श्रीगुरुदेव भरसा ॥ श्रीं श्रीदुर्गा भरसा ॥ श्रीं श्रीकालो भरसा ॥
विषयाः ।—१ । षट्कर्मश्रीं सर्वकालिकत्वम् । षट्कर्मसंज्ञाकथनम् ।
षट्कर्मदीपिकाकथनम् । दिग्नियमकथनम् । वसन्ताद्युत्थनियमकथनम् ।
तिथिवादनियमकथनम् । ज्योतिषनियमः । पञ्चभूतादयः । रक्षादि-
वर्धनम् । ध्यानप्रकारः । आसनम् । मन्त्रनियमः । मन्त्रज्ञानम् ।
आत्मनियमः । पञ्चमन्त्रः । मन्त्रस्य धीमनियमः । रीधमन्त्रनियमः ।
संपुटमन्त्रः । विदर्भमन्त्रकथनम् । वसन्तादौ वीजादिनियमः । स्त्रीपुं-
नपुंसकमन्त्रः । आग्नेयादिमन्त्रः । सुप्तधर्मीधमन्त्रादि । आसननियमः ।
पञ्चमुद्रानियमकथनम् । ध्याननियमः । ध्याननियमादि । कुशादि-
नियमः । वग्यादिकर्मश्रीं महत्त्वम् । २ । कलत्रप्राप्त्यादि । रुद्र-
दीशपूजननियमः । अवस्थानियमः । पुनः स्नापकालादिकथनम् । जप-
मालानियमादि । शालादी पुष्पमुखादिनियमः । वाविकादिजवनियमः ।
होमि कुण्डमुखादिनियमकथनम् । होमद्रव्यनियमकथनम् । वज्रेर्जिह्वा-
कथनम् । अग्रश्रीं शानि । जपहोमसंख्यानामनुक्तौ षडोत्तरसंख्यानियमः ।
शुक्लश्रवणनियमः । शरीमुद्रादिमुद्रावयनियमः । नमः श्लाघादिनियमः ।
३ । शान्तिकर्म । ज्वरशान्तिकथनम् । अयस्कर्मश्रीं ज्वरशान्तिकथनम् ।
पद्मभुजाशालीध्यानम् । मृत्तिकाशिवपूजा । रुद्रहस्त लिङ्गहयादिपूजा-
निषेधकथनम् । लिङ्गमुद्राकथनम् । मुखवाद्यादिफलकथनम् । विह-
सरकथनम् । शिवपूजाप्रयोगः । शिवप्रसादभोजनविधिः । शरीर-
मुनिश्रीकलत्रशान्तिकथनम् । लक्ष्मीदिनियमज्वरशान्तिकथनम् । ज्वर-
हरणमन्त्रः । ज्वरहरमन्त्रमन्त्रम् । अष्टौपाठावृत्तिः । तत्फल-
कथनम् । अष्टौपाठकर्मः । लक्ष्मकमन्त्रविधानकथनम् । लक्ष्मकप्रयोगः ।
लक्ष्मकमन्त्रवर्णन्यासः । लक्ष्मपद्धतिवर्णनी विद्या । शूद्ररोगप्रतोकारः । वर्ध-
जननपञ्चमोपायः । निवृद्धवृद्धनमोचनम् । उटिकारणम् । आशीर्वादि-
रीगनिवारणमन्त्रः । ४ । चिटिमन्त्रकामकक्षादिवर्गीकरणप्रकारः । ५ ।

বসন্তাশুভীবিষয়া সাক্ষ্যম্। বসন্তাশুভীবিধিঃ। বসন্তাশুভিঃ। ৬।
 হরিদ্রাগণেশঘটিতাপরমকারসাক্ষ্যাদিকদ্বয়ম্। হরিদ্রাগণেশমন্ত্রকদ্বয়ম্। গণেশদ্বয়ম্।
 ০। গণেশসাক্ষ্যকদ্বয়ম্। মিশ্রসাক্ষ্যকদ্বয়ম্। কামনাপ্রায়াস-
 কদ্বয়ম্। বিবেকম্। ৮। চন্দ্রাটম্। ৯। মারম্। অশি-
 প্তম্। অশিষ্টাশ্রমম্। দুর্গাশ্রমম্। মদ্রকালোশ্রমম্। কৃত-
 পুরসাক্ষ্য দ্বয়ম্। অধিকারঃ। বসন্তাশুভীবিধিঃ। অশিষ্টাশ্রমম্।
 ১০। মদ্রকালোশ্রমম্। দুর্গাশ্রমম্। মদ্রকালোশ্রমম্।
 ১১। মদ্রকালোশ্রমম্। মদ্রকালোশ্রমম্। মদ্রকালোশ্রমম্।
 ১২। মদ্রকালোশ্রমম্। মদ্রকালোশ্রমম্। মদ্রকালোশ্রমম্।
 ১৩। মদ্রকালোশ্রমম্। মদ্রকালোশ্রমম্। মদ্রকালোশ্রমম্।
 ১৪। মদ্রকালোশ্রমম্। মদ্রকালোশ্রমম্। মদ্রকালোশ্রমম্।
 ১৫। মদ্রকালোশ্রমম্। মদ্রকালোশ্রমম্। মদ্রকালোশ্রমম্।
 ১৬। মদ্রকালোশ্রমম্। মদ্রকালোশ্রমম্। মদ্রকালোশ্রমম্।
 ১৭। মদ্রকালোশ্রমম্। মদ্রকালোশ্রমম্। মদ্রকালোশ্রমম্।
 ১৮। মদ্রকালোশ্রমম্। মদ্রকালোশ্রমম্। মদ্রকালোশ্রমম্।
 ১৯। মদ্রকালোশ্রমম্। মদ্রকালোশ্রমম্। মদ্রকালোশ্রমম্।
 ২০। মদ্রকালোশ্রমম্। মদ্রকালোশ্রমম্। মদ্রকালোশ্রমম্।

বিবরণম্—পুস্তকটিতে যৌক্তিকবিষয়াবগোশ্রুত বস্তুকন্দোপকামবিধিঃ জ্ঞানবস্তুতাদি-
 কন্দোপকামবিধিঃ দ্রষ্টব্যম্। দ্রষ্টব্যম্। দ্রষ্টব্যম্।

No. 105. সংশ্লেপনিত্যপূজা। Samksepanityapūjā. Substance,
 country-made yellow paper, 10 × 3 inches. Folia, 6 Lines, 7-9 in a
 page. Character, Bengali. Date, Appearance, old. Prose. Correct.
 Incomplete.

A guide to the daily worship of the goddess Durgā, not complete.

Beginning. श्रीं नमः परदेवतायै। अथ संश्लेषनित्यपूजाप्रयोगः। तत्रादी श्रीं
 आत्मतत्त्वाय स्वाहा श्रीं शिवतत्त्वाय स्वाहा इत्यनेनादयश्च चारुदेवी सामा-
 न्यार्चनं कुर्यात्।

End नास्ति।

Colophon. नास्ति।

বিবরণম্—পুস্তকটিতে যৌক্তিকবিষয়াবগোশ্রুত বস্তুকন্দোপকামবিধিঃ জ্ঞানবস্তুতাদি-
 কন্দোপকামবিধিঃ দ্রষ্টব্যম্। দ্রষ্টব্যম্। দ্রষ্টব্যম্।

No. 106. **सूर्यकवचम् ।** *Sūryyakavacam.* Substance, foolscap paper, 10 × 2½ inches. *Folia*, 2. *Lines*, 6-7 in a page. *Character*, Bengali. *Date*, ? *Appearance*, fresh. *Verse*. Not correct. *Complete*.

This codex contains an amulet to the god Sūrya from the Sāmbhavatantra.

Beginning. चरुं सूयंकदम् । श्रीं श्रीगुणेशं नमः ॥ श्रीगिरि उवाच ।

मूर्धन्य कवचं द्विवि श्यते प्राणवहमे ।

बीगमावधयो यस्यात् कवचात् सिद्धिरागय' ।

अथ योग्यैकवचनं कथं स्यादिति चेत् अहो दिनेश्वरता दिनकारकत्वपाते
विनियोगः ।

End. नशापुण्यैः समभ्यर्च्यं सदीपिनात् प्रशुच्यते ।

धारयेद्द्विषे हस्ते तस्य शीघ्री न जायते ।

Colophon. श्री इति श्रीशाल्वतन्त्रे दीक्षीश्वरसम्वादि श्रीसूक्तवचं समाप्तं । श्री
तत् सत् ॥ श्री

यद्वचरं परिभटं भाषाहीनञ्च यद्वित् ।

प्रथमंभवतु नत् सन्ने तत्प्रसादाद्दिवाकरः ॥

श्री जगद्गुरुमहाराज काश्यपेयं नमः ।

आत्मारिं मर्त्यपापघ्नं प्रथतोष्य दिवाकरम् ।

इति मूढदैर्घं पश्यमेत ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीशान्मयवतन्त्रिणां मुख्यकवचं विद्यते ।

No. 107. **सूर्यकवचम् ।** *Sūryyakavacam.* Substance, country-made reddish paper, consisting of two folios, one 9×2 inches, the other 15×2 inches. Lines, 4-7 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old Verse. Generally correct Complete.

This codex contains an amulet of the god Sūryya, from the *Brahmajāmalatantra*, named *Trilokyamaṅgala*.

अथ श्रीसूर्यकवचम् । श्रीसूर्य उवाच ।

साम्ब साम्ब महाबाही भूष भं कवचं शुभम् ।

चैतन्यमङ्गलं नाम कवचं परमाद्भुतम् ॥

End.

अथात्मा कवचं दिव्य अपेत् सूर्यमनुसम ।

सिद्धिं नं लायते तथ कल्पकोटिशतैरपि ॥

Colophon.

इति ब्रह्मयामने चैतन्यमङ्गलं नाम श्रीसूर्यकवचं समाप्तम् श्री तत् सत् ॥

विवरणम्—गुणकेंद्रिण् श्रीब्रह्मयामलोक्तं चैतन्यमङ्गलाभिधेयं सूर्यकवचं वर्णितं ।

No. 108. **श्रीगुरुगीता ।** Strīgurgītā Substance, country-made yellow paper, 10 × 2½ inches. - Folia, 4. Lines, 3-6 in a page Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh Verse. Generally correct. Complete.

This codex contains the Dhyāna (meditation), Stuti (prayer) Kavaca (amulet) and Gītā (eulogies) of a female Guru or spiritual leader, taken from the Mātrikābhedaṇṭra.

अथ श्रीगुरुध्यानम् ।

सहस्रारि महाप्रज्ञे किञ्चलद्वयशोभिते ।

प्रफुल्लवपप्रभासो घनपोनपयोधरा ।

प्रसन्नवदना श्रीचमप्या ध्यायेच्छिवो मुने ।

पद्मरागसमामासा रक्तवस्त्रमुग्रशोभना ।

रत्नकण्ठपाणिश्च रक्तपुत्रशोभिता ।

शरदिन्दुप्रतीकाशरक्तोद्भाषितकुण्डली ।

सनातनशमभाससां परामन्त्रकराश्रुजा ।

इति ते कथितं देवि श्रीगुरुध्यानमुत्तमं ।

गोपनीयं यद्यत्रैव न प्रकाशं कदाचन ॥

End.

पार्श्वसुवाच ।

लोकेश कथ्यतां देव गुरुगीता मयि प्रभो ।

गोमयवागुवाच ।

यथ तारिणि चत्यामि गोतां ब्रह्मयौ परा ।
 गुरुस्त्वं सर्वशस्त्रास्त्रामहर्षिव प्रकाशकः ।
 त्वमेव गुरुदेष्य श्रीकामां माचतारिणो ।
 गयागङ्गाकाशिका च त्वमेव सकलं जगत् ।
 कादेरी यमुना रेवा करतोया सरस्वती ।
 गोमती चन्द्रभागा च त्वमेव कुम्भपालिके ।
 ब्रह्माण्डं सकलं देवि कीटि ब्रह्माण्डमेव च ।
 नहि ते वक्तुमर्हामि क्रियाशालं महेश्वरि ।
 उक्ता चोक्तां भावयित्वा भिक्षुकीर्णं नगाजलि ।
 कथं त्वं जननी भूत्वा बभूवुस्त्वं मम देहिना ।
 तव चक्षुं महेशानि चतीर्त परमात्मनि ।
 इति ते कथिता गोता गुरुदेवस्य ब्रह्मणः ।
 संसेपेथ महेशानि त्रभुरेव गुरुः स्वयं ।
 जगत् समस्तमास्याय गुरुस्त्वं कीर्ति केशवे ।
 इति तं तोषयित्वा च दुस्तिमितुतिभिलषा ।
 नामाविधद्रव्यदानैः विद्वः स्थान् साधकोत्तमः ॥ ४ ॥

Colophon इति श्रीगुरुगीता समाप्ता ॥ ४ ॥

विवरणम्—गुलकीर्णम् मादृशमेदतल्लोकस्त्रीगुरुजानुतिगीताकवचानि वर्तन्ते ।

No. 109. होमप्रयोगः । Homaprayogah. Substance, country-made yellow paper. 8 x 3 inches. Folia, 2. Lines, 11-12 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old Prose. Correct. Complete.

This codex contains the Tāntrika process of Homa or oblation to the fire, with the mystic diagram in the margin.

उदयप्रासिद्धिस्तथा रक्षाः कृत्वा माययेषु श्रीं मुकुन्दाय नमः एवं ईशानाय,
पुरन्दराय इति भंगुज्य उदययेषु श्रीं कृष्णाय नमः एवं वैद्यमताय, इन्द्रे
प्रहारादिमनोऽन्तेन पुत्रयेत् ।

End.

ततो मूलैः पुष्पाङ्गितं दत्त्वा श्रींकारमुदया स्तेरद्वयता उदयमागीष चममेति
विद्यया दक्षिणी दत्त्वा विद्यावर्धनं च कृष्यात् ।

Colophon. इति समाप्तम् ॥

विषयम्—पुस्तकेऽस्मिन् तादृशस्योपयोगी वस्तुसंग्रहो वर्तते ।

TANTRA SUPPLEMENT.

No. 110. तत्त्वसारः । *Tattvasārah*. Substance, country-made yellow paper and foolscap blue paper, 12 × 2½ inches. Folia, 7 (of which 6 being yellow and 1 blue). Lines, 3-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Verse Generally correct. Complete.

This work deals with the Paramatattva or Supreme knowledge in the form of a dialogue between Mahādeva and Kārtikeya ; by Kamalākara Bhaṭṭa, son of Rāmakṛiṣṇa Bhaṭṭa, grandson of Nārāyaṇa Bhaṭṭa.

Beginning. ओवीरुद्वयता ॥ अथ तत्त्वसारः । श्रीं गुरुवे नमः ।

महेश्वरे सुखासीने द्वैतदेवं जगद्गुरुम् ।

ममस्य विरसा मुमौ भक्त्यो मयममनवीत् ॥ १ ।

अनितेऽस्मिन् त्वया नाथ अनेकेः प्राज्ञकोटिभिः ।

मनविद्यान्दरे श्रीरे मन्त्रोऽपि व्याकुलोक्तः ॥ २ ।

तत्त्वसारं न जानामि वक्षितीऽपि त्वया प्रभो ।

सारात् सारतरं युद्धं हनुष्टान्तवर्जितम् ॥ ३ ।

कथयस्व महादेव यदि चास्ति त्वया मयि ।

शुभा दास्य कुमारम् प्रहृष्टो मयवान् मिथः ॥ ४ ॥

End.

देवेन तत्पुण्यादेन सुक्रीडं भवसागरात् ।

अथ मे सफलं भव्य अथ मे सफलं तपः । ११२ ।

अथ मे सफला भक्तिरथ तीर्थे भवार्थवात् ।

अथ तीर्थे पुनर्जन्म देव पुण्यात्पुनः ।

यदा प्रदीपे सम्यागे तमो गच्छ गच्छीदरे । ११० ॥

Colophon. इति महादेवकार्तिकेयसुव्यादे तत्सारा समाप्तम् ॥ १ ।

विवरणम्—पुस्तकेऽपिन् महादेवकार्तिकेयसुव्यादे तत्साराभिधेय, परमतावद्विषयकी
निबन्धी वर्तते ।

PHILOSOPHY.

VEDĀNTA MANUSCRIPTS.

No. 1. अथर्वशिखोपनिषद् । Atharvasikhopanisad. Substance, country-made white paper, 8 x 3 inches. Folia, 4. Lines, 4-6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh Prose. Generally correct. Complete.

An Upaniṣad belonging to the Atharvaveda, entitled Atharvasikhopaniṣad.

Beginning. अथाथर्ववेदीयाथर्वशिखोपनिषद् । अथ हैमं पिप्पलादीश्विरा सनत्-
कुमारपापत्वांसमुवाच ॥ १ ॥

मगरन् हिमादी मयुक्तं ध्यानं ध्यायितव्यं किन्वध्यानं की वा ध्याता की वा
धेय इति । २ ॥

End. कृतस्मोद्वारगतित्वं सर्वध्यानयोगदानां कृतस्मोद्वारी वेदः । परं श्रान
वा शिव एकी धेयः शिवइव । सर्वमन्यत् परित्यजेति । १० । समाप्ताथर्व-
शिखा एतामभीत्य विज्जी गर्भवासादिभूतो विमुच्यते इति सदीप्त्यनिति । ११

Colophon. समाप्तयेदमथर्वशिखोपनिषत्संहितेति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् अथर्ववेदीयाथर्वशिखोपनिषत् सम्पूर्णा वर्तते ।

No. 2. अथर्वशिर उपनिषत् । Atharvasira Upaniṣat Sub-
stance, country-made white paper, 8 x 3 inches Folia, 6. Lines, 3-6 in a
page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh
Generally correct Incomplete.

One of the modern Upaniṣads of the Atharvaveda, entitled
Atharvasira Upaniṣad.

Beginning. अथ अथर्ववेदीय अथर्वशिर उपनिषत् । श्री देवा इ वे स्वर्गलोकमगम
ते देवा इदमपृच्छन् को भवान् इति ॥ १

End. नास्ति ।

Colophon at the end of the second chapter.

इति अथर्वशिर उपनिषदि द्वितीयोऽध्यायः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽभिप्रायं वेदीया अथर्वशिर उपनिषत् असम्पूर्णा वर्तते ।

No. 3. आत्मबोधटीका । Ātmabodhātīkā. Substance, foolscap paper, $10\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 17. Lines, 5-7 in a page. Character, Bengali Date, ? Appearance, fresh Prose Generally, complete. Complete

A commentary on Śaṅkarācāryya's Ātmabodha, by Madhusūdana Sarasvatī.

Beginning. श्रीं ममी दुर्गायै तव भगवान् गङ्गाचायं उत्तमाधिकारिणा वेदान्तप्रस्थान-
तय निर्णाय तदवलीकनासमर्थानां मन्दबुद्धीनामनुदयाय वेदान्तसिद्धान्त-
सयङ्गनामबोध दिदम्भविषुः प्रतिज्ञासीते तवीभिरिति कृष्णचान्द्रादयमित्य-
नेनितिकानुष्ठानद्वयेनवाभि श्रीवानि पापानि रागाद्यन्तःकरणदीपा धवा
तेषां नित्यनेमितिकोरेव कुर्त्तव्यो दुरितक्षयमिति वचनात् ।

End. दिग्दे गङ्गायादिति धी विनिश्चयः परमार्थसः आत्मनः तोये भजते सर्व्ववित्
सर्व्वज्ञ सर्व्ववशः परमात्मस्वरूपत्वात् अस्यतदुक्ती भवेत् कथं भूत आत्मतोये
दिग्दे गङ्गायादयनपेक्षैरसर्व्वगतं जीतादिदन्दुःखानि हरतीति श्रीतादिकम्
नित्यसुख मोक्षानन्दप्रापकत्वात् इतरतोयेषु तद्विपरीतं द्रष्टव्यं तत्त्वादात्मतोये
आत्मस्य न किञ्चिदवशिष्यते इति भावः ।

Colophon. इति आत्मबोधटीका सम्पूर्णा ।

विवरणम्—पुस्तकेऽभिप्रायं श्रीमच्छङ्कराचार्य्येन आत्मबोधस्य श्रीमदमधुसूदनसरस्वतीकृतटीका
सम्पूर्णा वर्तते ।

The codex also contains three pages in the beginning containing the Rāmātāpniya, a work on the divinity of Rāmacandra. The work being incomplete, we do not think it necessary to describe it.

No. 4. **ईशावास्यप्रश्न-मुण्डक-तैत्तिरीय-छान्दोग्योपनिषदः ।** *Īśa-vāsyapraśna-Muṇḍaka-Taittirīya-Chāndogyaopaniṣadah.* Substance, country-made yellowish paper, $9\frac{1}{2} \times 3$ inches Folia, 62. Lines, 3-15 in a page. Character, Bengali Date, 1609 Śaka Appearance, old Prose and verse. Generally correct. Complete.

The codex contains only the text of six Upaniṣads, viz. *Īśāvāsyā*, *Praśna*, *Aitareya*, *Muṇḍaka*, *Taittirīya*, *Chāndogya*, of which the first belongs to the White Yajurveda, already described in our Appendix; the third belongs to the Atharvaveda; described in No. 181, Vol. 2; the fourth belongs to the Black Yajurveda, described in No. 147, Vol. 2; and the fifth belongs to the Atharvaveda; described in Nos. 155-56-57-58-59, Vol. 2 of the Descriptive Catalogue of the Sanskrit College Library. The Second *Praśnopaniṣad* belongs to the *Saunaki Śākhā* of the Atharvaveda and the third *Aitareya* belongs to the *Rigveda*. These two being not described in our Catalogue before, a short description is given below—

Beginning of *Praśnopaniṣad*. मुक्तेना च भरद्वाजः शैब्यश्च इत्येकानः शौवीयश्चैव
माय्यः ।

End. त्वं हि नः पिता योऽन्त्याकर्मविद्यायाः परं पारं शारदसीति नमः परमर्षिभ्यः ॥

Colophon. इत्यथर्ववेदे श्रीमच्छीशाखायाः प्रश्नोपनिषत् समाप्ता । श्री शान्तिः ।

Beginning of *Aitareyopaniṣad*. श्रीं नमो विश्वेश्वराय । आत्मा वा इदमेव एवाय
आसीद्भान्यत् किञ्चनमिषत् ।

End. अक्षीराभान् सृद्धाभ्यष्टतं यदिद्यामि सत्त्वं यदिद्यामि तन्नामवतु तदकार-
मवतु अवतु भामवतु वक्रारं अवतु वक्रारम् ।

Colophon. इत्यारण्यके शारदशौच्यायः ।

The colophon at the end of the *Chāndogyaopaniṣad* runs thus—

इति सामवेदे छान्दोग्यसंज्ञकोपनिषत्सु ब्रह्मविद्यायाम् अष्टमं प्रपाठकः
समाप्तः ॥ १ ॥ श्रीं तत्त्वत् ॥ हरि श्रीं सन्मुखो छान्दोग्योपनिषत् ॥ श्रीं
हरि श्रीं ॥

छान्दोग्योपनिषत् कात्या श्रुतुन्दरामयर्मथा ।

उद्वहर्तुविधौ शक्ति व्यलेज्यान्वयमुक्तया ॥

श्रीमुकुन्दरामदेवशर्माः आचरन्ति ते तन् पुनरुक्तम् । ब्रह्मार्पणम् ।

It shows that the Ms. was copied by one Mukundaram Sarmā of Benares, in Saka 1600, to whom it belonged.

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् ईशावास्यसुब्रह्मसूक्तोपनिषद्वादीश्वरामधेयाः षट् उपनिषदः वर्तन्ते ।

No. 5. केनोपनिषद्भाष्यम् । Kenopaniṣadbhāṣyam. Substance, country-made yellow paper, 10 × 4 inches. Folia, (29 + 21) 50. Lines, 3-8 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh Prose. Not correct Complete

This codex contains the complete Bhāṣya of the Kenopaniṣad, by Śaṅkarācāryya.

Beginning of Bhāṣya of sentences. श्रीश्रीमद्ब्राह्मणः । अथ वाक्यभाष्यं लिख्यते । समाप्तं कर्मात्मभूतवाक्यविषय विज्ञानं कार्यं चानेकप्रकारं । यद्यीदृक्कल-समुच्चयावुष्ठानात् दक्षिणीतरायां सुदिभ्यामावृत्तनाडी भवतः अत ऊर्ध्वं फलनिरपेक्षज्ञानकर्मसमुच्चयावुष्ठानात् कृतकसंस्कारश्लोष्टिज्ञानज्ञानप्रति-बन्धकस्य द्वैतविषयदीर्घदर्शिनी निष्ठांतामेववाक्यविषयत्वात् संसारदीर्घमज्ञान उच्छिद्यतः इत्येवात्मविषयजिज्ञासो, केनेवेतिमित्याद्याभ्यस्तपत्तत्त्वविज्ञानाय अयमध्याय आरभ्यते ।

End of the Bhāṣya of sentences

अनन्तेऽपारे अविद्यामात्रात् स्वर्गलोके सुखे निर्दुःखात्मनि परे ब्रह्मणि यो महति सर्वमद्वैति सर्वमद्वैतरे अतिष्ठति सर्ववैदानवेद्यं ब्रह्मात्मत्वे नावगम्य तद्वैव ब्रह्म प्रतिपद्यते इत्यर्थः ॥ + + ॥

Colophon of Bhāṣya of sentences. श्रीमत्परमहंसपरिज्ञाजकाचार्यश्रीमद्भोविन्द-भगवत्पुण्यपादशिष्यश्रीलच्छहरभगवत्कृतौ सख्यकारशास्त्रीपनिवत्सुद्रगणे नाथविवरणं समाप्तम् ॥

सं श्रीमि शहर ज्ञानद्विषयं परमिन्तरं ।

अर्थेयं परमात्मानं भवता परमया सकृत् ॥ + ॥

श्रीरूपचन्द्रे मतिरन्तु निव-

मध्यविधानामर्शना हि निव्ये ।

न हि सिद्धिदद्यात् परमात्मतत्त्व-

ज्ञानं कदाचित् वयमर्थयाम ॥ १ । १ ।

Beginning of the Bhasya of words. श्रीं नमो विघ्नेश्वराय ॥ केनेवितमित्याद्योप-
निषत् परब्रह्मविषया ब्रह्म्येति नवमव्याख्यानस्यारम्भः । प्रागेतस्मान्
ब्रह्मोऽप्येवमवतः परिसमापितानि समस्तकृत्याग्रयमुतस्य च प्राचक्षीपासना-
न्युक्तानि ।

End of the Bhasya of words. अनन्तशब्द औपचारिकीऽपि स्यादित्यत आह ज्ये
इति ज्ये व्याससि सर्वमवतरे स आत्मनि मुख्य एव प्रतिष्ठति न संसारं
सापद्यत इत्यभिप्रायः ॥ ० ॥

Colophon of the Bhasya of words इति श्रीमद्गौडिन्दभगवत्पुत्रपादशिष्यस्य
परमहंसपरिब्राजकाचार्यस्य श्रीशङ्करभगवत्कृती पदभाष्यं संपूर्णं ॥ श्रीं
शान्तिः श्रीं शान्तिः श्रीं शान्तिः ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् परमहंसपरिब्राजकाचार्यविरचिते केनोपनिषदः पदवाक्यभाष्यं
सम्पूर्णे वर्तते ।

No. 6. छान्दोग्योपनिषद् । Chândogyopaniṣad Substances
country-made colourless paper, 10 × 3½ inches. Folia, 11. Lines, 7-13
in a page (some of the pages having a gap of nearly 1½ in × ½ in. in the
middle). Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Price,
Generally correct. Complete.

An Upaniṣad of the Sāmaveda described in Nos. 155-56-57-58-59,
Vol. 2, of the Descriptive Catalogue of the Sanskrit Mss. of Hanksell
College Library.

विवरणम्—पुस्तकम् ।

No 7. न्यायनिर्णयव्याख्या । Nyāyanirnaya-vākhyā. Substance, country made colourless paper, 13×4 inches. Folio, 39 Lines, 1-14 in a page Character, Bengālī. Date, ? Appearance, old. Prose Generally correct. Not complete

A commentary on Śāṅkarācārya's Śārirakā Bhāṣya of the Vedāntasūtra of Vidyāśa, named Nyāyanirṇaya, by Anandagiri.

Beginning. ओ तन् सन् । ओ नमो गणेशाय ।

अथ व्याख्यानपूर्वकमर्थमभिप्रेक्ष्य द्वावप्युपायविर्यद

लक्ष्यं लक्ष्यभेदतः युक्तिवत् निर्धृतमाध्यायिकं ।

आद्याद्यान्तविभातसर्वविभव सर्वविरिद्ध पर

सद्व्याप्तमनर्थकं विधुं ब्रह्म प्रपद्ये सदा ॥ १ ॥

यो लोके सकलं पुनाति मित्रता यं प्रादुरेकात्मनी

व्याप्तं यत्नं जगज्जगति सततं यथै नमस्तुभ्ये ।

यथादाविरभुदंशममरा यत्नं प्रसादायिनी

यस्मिन् पश्यवसासति स्फुरद्दिदं तथै नमो विष्णवे ॥ २ ॥

योनुपायपुनरा जगदति सकलानां यत्नं लभते

सर्वे निर्व्याप्ति येन युक्तिपथवद्विद्या वीपङ्गातन्त्रे च ।

यथै यथादृष्ट्यान् परिभवव्यक्तिता यत्नं सरोचयते

विद्या वदित्वा ब्रह्मा भजविशदधियः सद्यै तं गिरौमम् ॥ ३ ॥

मिथ्यानिर्वासि दुरासदानि प्रत्युद्भवैरभवाणि तानि ।

राजानमाज्ञातपरम्परावामारादुपासि गिरिजामिजातम् ॥ ४ ॥

श्रीसदासप्रयोगिनिधिनिधिरसौ सत्पुक्तिपङ्क्तिमूर्ध

मृत्तामामनवदृष्ट्याविप्लवप्रदोतिविद्यामणिः ।

आनि ग्रान्तिहती दयेति सरितामकालविशानि मु-

र्भ्यान् सततं मुनीन्द्रमकरनेत्रिय येषु ॥ ५ ॥

यथाप्याम्बुजातमधुरमेवोमपुष्यार्चना

मायव्यावृत्तिवः समवमकतं ज्येष्ठे विनिर्देदिनः ।

यस्मिन् मुक्तिपथो सुगुणमुनिभिः स्याद्विस्तं, सर्वभौ

तथै भाव्यकते जमोऽस्तु भववत्पादाभिधौ विभनः ॥ ६ ॥

यत्पादाब्जसरोचिष्यन्ति निर्व्याप्तमागंधीना

पङ्क्तिमुक्तिमिदं दुर्गदुरिता वाच्यमानामिदं ।

यस्मिन्निमित्तं अमादि सममूर्धोपादुरो नं यत

यद्वाच्यमूर्धोपादुराय गुरवे तथै परथे नमः ॥ ७ ॥

मातर्नमानि भवतीमव प्रायेये ली
चेतः सरस्वति पराव्य परार्थमये ।

शारीरके मद्रनुयुहसम्पद-
निकायमन्तु वत्सा सङ्ग सम्यगर्थे ॥ ८ ॥

शङ्खभक्तो पुरोचाय विधायामभावनो ।

श्रीमच्छारीरके भाष्ये करिष्ये व्यापनिषदम् ॥ ९ ॥

नित्याभ्यनविष्णुपादायितवेदान्तबोभिरापाततः प्रतिपन्न मास्तरभोपा-
यिकं अनुबन्धजातं व्यायती निश्चितं भगवान् बादरायणः सन्निवृत्तकालपातो
ब्रह्मजिज्ञासेति ।

End. नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकैऽस्मिन् वेदव्यासकृतवेदान्तबोभिरापाततः शङ्खभक्तपुत्रशारीरकभाष्यस्य श्रीमदानन्द-
गिरिप्रबोता व्यापनिषदाख्यव्याख्याऽसम्पूरा वर्तते ।

No. 8. माण्डूक्योपनिषद्, ब्रह्मोपनिषद् । Māṇḍukyopaniṣad, Brahmapaniṣad. Substance, country-made yellowish paper, 9½ × 4 inches. Folia, 11 (of which pages 10 belong to the Māṇḍukya and one to the Brahmapaniṣad). Lines, 6-17 in a page. Character, Bengali Date, Appearance, old. Prose and verse Generally correct. Complete.

This codex contains the texts only of two Upaniṣads (1) Māṇḍukya, (2) Brahma. The former being already described, we need not give any detail of it. The latter only which is an Upaniṣad on Brahma, belonging to the Atharvaveda, is briefly described below.

Beginning of Bramhopaniṣad. अथाख्य पुराण अतारि ज्ञानानि भवन्ति ।
नाभि हृदयं कण्ठं मुखं च । तव अनुपादं ब्रह्म विभाति जगदिने ब्रह्मा
स्वप्ने विष्णुः सुषुप्ते ब्रह्मः सुषुप्त्यवसरम् ।

End. व्यापनिषदाख्योपनिषदं तद् ब्रह्मोपनिषदं तद् ब्रह्मोपनिषदम् ॥ १० ॥

Colophon . इति ब्रह्मोपनिषद् ॥

३ मनी हि विविधमोक्तं यद्वा यद्वाहमिव ॥

अथर्हं कामसंस्कृतं यद्वा कामविनिर्गमम् ॥

४ मम एवमनुयायी कारणं ब्रह्ममप्ययम् ॥

विवरणम्—पुस्तकऽभिज्ञं अथअवदीर्घा माण्डूकीयनिषत् ब्रह्मोपनिषद् मन्त्राणां वनम् ।

No 9 बृहदारण्यकोपनिषद् । Vṛhādāraṇyakopaniṣad Substance country made colourless paper 10×4 inches. Folia 28 Lines 14 16 in a page Character Bengali Date 1 Appearance, old Prose Generally correct Not complete

An Upaniṣad of the White Yajurveda described in No 136 of the Descriptive Catalogue of the Sanskrit Mss of Sanskrit College Library

विवरणान्तपूर्वम्

No 10 वेदान्तसारटोका सुबोधिनी । Vedāntasāratīkā Subodhīni Substance country made yellow paper 13×4 inches Folia 53 Lines, 7-8 in a page Character, Bengali Date 1510 Śaka Appearance nearly fresh Prose Not correct Complete

The famous commentary on the Vedāntasara, by Nṛsiṃha Śaraṇa, entitled 'Subodhīni', described in No 132, Page 81, Vol III of the Descriptive Catalogue of Sanskrit College Library

विवरणान्तपूर्वम्

No. 11. श्रीभगवद्गीतादीपिका । Śrībhagavadgītādīpikā Substance, country-made yellow paper, 14×6 inches. Folia, 254 Lines, 3-11 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Prose. Generally correct. Complete.

This codex contains the commentary on Śrībhagavadgītā, entitled Gūḍhārthadīpikā, by Śrīmadhusūdana Sarasvatī.

पुस्तकेऽस्मिन् गूढार्थदीपिका नाम श्रीभगवद्गीताटीका सम्पूर्णा वर्तते ।

No 12. श्रीमद्दक्षिणकालिकोपनिषत् । Śrīmaddakṣiṇakālikopaniṣat. Substance, country-made colourless paper, 17×3½ inches. Folia, 2. Lines, 6-9 in a page. Character, Bengali. Date, 8th Jyāistha, year not mentioned. Prose and verso. Not correct. Complete.

A very modern Upaniṣad belonging to the Atharvaveda, on the divinity of Dakṣiṇakālikā, named Śrīmaddakṣiṇakālikopaniṣat, copied by one Sambhunāth Sarma.

Beginning श्रीकाली जयति ।

श्रीं चरैतां ब्रह्मरन्ध्रे ब्रह्मसदपि श्रीमाप्नोति सुमतां त्रिगुणा । सुमता तु कामरेकेन्द्रिया बिन्दुमेषनदया सप्तटिकारिणी ।

एतन्निगुणितामादां तदनुकूलं य ।

शूर्चं बीजानु श्रीमदष्टस्वरविन्दुमेषनदयम् ।

End.

गुरुसमधि शिष्याय सत्कुलीनाय विद्याभक्ताय सुदुष्ये स्त्रियं भूः। अथ परिपूज्य निगदायां विहरेदिकाकी । शिष्यरटे सद्य तदर्थं वा जगत् दद्यात् ।

श्रीं श्रीं श्रीं सत्यं सत्यं तत् सत् ।

Colophon.

इत्याद्यर्थाधिके श्रीमायकाष्ठे श्रीमद्दक्षिणकालिकोपनिषत् समाप्ता ॥ +
अथ हस्ताटमदिवसोद्या विधिरिषं श्रीमन्मुनादयम्भंभं स्वाधरतिदम् ।

विहरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् अद्यर्थाया श्रीमद्दक्षिणकालिकोपनिषत् वर्तते ।

No. 13. **सभाष्ये शाखास्योपनिषत् ।** *Sabbāṣyāśāṣyopaniṣat* Substance, country made yellow paper, 10 × 1 inches Folia, 13. Lines, 6-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Prose Generally correct. Complete.

This codex contains the text of the *Isopanisad* of the *Vājasaneyasāṅhita* of the *White Yajurveda* with its *Bhāṣya*, by *Śaṅkarācāryya*, systematically arranged, the text being followed by its commentary. Described in No. 174, 175, Vol. 2, of the *Descriptive Catalogue of the Sanskrit Manuscripts of the Sanskrit College Library*.

पुस्तकेऽस्मिन् श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यमहाराचार्यकृतभाष्यसहिता ईशोपनिषद्वर्तते ।

No 14 **हस्तमलकस्तोत्रम् ।** *Hastāmalakastotram*. Substance, country-made yellow paper, 11 × 4 inches Folia, 1. Lines, 6-13 in a page. Character, Bengali Date, ? Appearance, old, worn out Verse. Generally correct. Complete.

A work containing sixteen lines in the form of a dialogue between *Śaṅkarācāryya* and his pupil *Hastāmalaka*, on the principles of *Vedānta Philosophy*, entitled *Hastāmalakastotram*, by *Śaṅkarācāryya*.

Beginning. श्रीं नमो ब्रह्मणे ।

कस्त्वं मिमी कस्य कुतोऽसि कना

किं नाम ते त्वं कत आगतोसि ।

एतन्मयीत्वं वेद आर्भक त्वं

मत्प्रभृतये प्रीतिविवर्तनोऽसि । १

End

यदा वेद हृदये ते सूतकादी

हृदा बुद्धिस्तत्पद्यते सूतकादी

हृदा बुद्धिस्तत्पद्यते सूतकेति ।

तथा वेदवेद्यं विदुह्यन्मनसं

स्यकीदं गृहीतं विवादः कार्यं ते । १६

Colophon.

इति हस्तमलकस्तोत्रं समाप्तम् ।

विवरणम्—इलामलकसीमनामकोऽर्थं मङ्गराचार्यइलामलकयोः प्रथोत्तरच्छलेन मङ्गरा-
चार्यकृतः सुप्रसिद्धवेदान्तनिबन्धः ।

NYĀYA MANUSCRIPTS.

No. 1. भावार्थदीपिका । Bhāvārthadīpikā. Substance, country-made white paper, $1\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 140 (of which the first one is wanting). Lines, 4-11 in a page Character, Nāgara. Date, Samvat 1745. Appearance, very old, worn out, writings obliterate in parts. Prose. Not correct. Complete (excepting the first page).

A commentary on Tarkabhāṣā, a brief treatise on the Nyāya Philosophy, by Keśava Miśra based on Gautama's Nyāyasūtra and on Nyāyabhāṣya, entitled Bhāvārthadīpikā, by Mahāmahopādhyāya Gourikānta Bhaṭṭācāryya.

Beginning. नास्ति ।

End. तेषां वादजन्ययोरेवानुपेक्षितत्वात् विचार्यमानान् शुद्धया सतीर्थे वां सङ्गवाद-
कथायामेव अधिकाराशाल्यन्युत्पत्त्यर्थमेवायं दृश्यः कृतत्वादिति भावः ।
एतदेव दर्शयति एतावतैवेत्यादिना ।

इं धीरासकंभाषायां न कर्तव्याधीरणा ।

शास्त्रार्थः सर्व एवात्र सूक्ष्मविद्यते यतः ।

नावग्रेया तर्कभाषा बालकेदूष्यते यदि (इति)

वानरेर्लङ्घितो(द्ये)वः नागाध(त्सः ?) (इ) मदीदधिः ।

अन्येषामपि संवि(क्षी)क्य विवृतो सद्यस्मिभाषाकर ।

मानुस्यं() मनसा विहाय कलये व्याख्या मदीवामपि ।

मावार्थः (?) एतिसदृशानि हृदये कोऽपीह धीरो यदि

स्यादेवाम तदा विनिश्चितिविषयावार्थनिर्धार्य श्रमः ।

पिपाठयिषया बाला(न्) (मिथ्या) ना (वा ?) निहङ्गामया ।

मीरीकान्तेन धीरेण तदा भावार्थदीपिका ॥

Colophon. इति श्रीमदामहीपाध्यायगौरीकान्तभट्टाचार्यविरचिता भाषार्थदीपिका नाम
समाप्ता ॥ क ॥ संवत् १७४५ समये पौषशुद्धशमीशनिवासरे काशीचे
लिखितं कर्णटकनागेशभट्टेन ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् महामहीपाध्यायगौरीकान्तभट्टाचार्यविरचिता भाषार्थदीपिका नाम
केशवमिश्रकृततर्कभाषाया व्याख्यानं वर्तते ।

No. 2. भाषापरिच्छेदः । Bhāṣāparicchedaḥ. Substance, fool-
scap paper, 12 × 3½ inches. Folia, 7 (one of them being larger than the
rest). Lines, 7-12 in a page, with marginal notes in some pages.
Character, Bengali. Date, the 21st Bhādra, 1282 Bengali era. Appear-
ance, old. Verse. Correct. Complete.

This codex contains Bhāṣāpariccheda, an elementary work on the
Nyāya Philosophy, by Viśvanātha Pañcānan, son of Mahāmahopā-
dhyāya Vidyānivāsa Bhaṭṭācāryya, with a short commentary by the
same.

पुस्तकेऽस्मिन् संक्षिप्तटीकासमेतः महामहीपाध्यायविरचिता भाषापरिच्छेदः संपूर्णं वर्तते ।
पद्यानमभट्टाचार्यविरचितभाषापरिच्छेदः सम्पूर्णं वर्तते ।

From the colophon of the Ms. we find that it was copied by one
Śaradācaran Kavirāj, at 11 a.m., on the 21st Bhādra in the Bengali
era 1282.

No. 3. वादार्थदर्पणम् । Vādārthadarpanam. Substance,
country made yellow paper, 16 × 4 inches. Folia, 6. Lines, 6 in a page.
Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Generally
correct. Not complete.

This codex contains only a few pages of Vādārthadarpana, a book
on the dissertations of logical controversies, by Rājavallabha Kavirāj.

Beginning. श्रीश्रीदुर्गाय नमः ।

वादार्यवादसत्तत्क्रिययागुमाने-

रौप्यशुक्तिनिवर्तः खलु तत्तमोर्ग ।

श्रीमं विश्वोक्तप्रवचनं सज्जं मिदान-

सुतपद्मदण्डितिश्वे अगतामनीर्ग ।

महादमार्गपदसाधनमूर्च्छितानां

वादार्यदर्पणमिमं तनुते शिष्टानां

श्रीधाय तत्तमस्यसिद्धापकारकं तनु

न्याह्वय सारमिहर्षं वरकाममाभेः ।

अति गाढनिवेष्टनं घटयोऽन्यत्र बुध्यते ।

वचनपरिपाक्येष्टं शिष्टमिष्टैष्टते सुखम् ॥

वादः परस्परैकोक्तं विरुद्धं शास्त्रपूर्वकं ।

विदिधः स च अन्यत्र विनया च विधीयते ।

End. नास्ति ।

Colophon at the end of the first chapter—

इति श्रीराजब्रह्मकविराजज्ञान वादार्यदर्पणे प्रथमोऽध्यायः ।

निबन्धनं नाम प्रथमाध्यायः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीराजब्रह्मकविराजज्ञान वादार्यदर्पणस्य नाम्नां वर्तते ।

SĀṆKHYA MANUSCRIPTS.

No. 1. साङ्ख्यकारिकाभाष्यम् । Sāṅkhyakārikābhāṣyam Sub-
stance, country-made colourless paper, 13 x 7 inches. Folia, 39. Lines
9-10 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old
Pross. Generally correct. Complete.

A Bhāṣya on the Sāṅkhyakārikā of Īśvara Kṛiṣṇa, by Vijāna
Bhikṣu.

Beginning. श्री नमो नवेमाय ।

कदिनाय नमस्तस्मै देवाविद्योदयी जननि मये ।

वाचस्पत्यान् संज्ञामयो श्रीरिव विहितं प्रथमं च ।

সম্পদ্যং স্বয়ং প্রদায়ং সিংহানুগ্ৰহমিচ্ছতাম্ ।

শাস্ত্র শিথ্যহিতায় সমাসমীঃসে প্রবক্ষ্যামি ।

দুঃখব্যাধিঘাতানু জিহ্বায়া তদবধাতকী কৃণী । হৃদে সাপাখ্যে চৈবৈকা-
নাত্মনস্তৌভাষাত ॥ অথ্য আখ্যায়ীঃ উপাখ্যাত ক্রিয়তে । ইহ হি ভগবানু
ব্রহ্মদুতঃ কপিখ্যৌ নাম তদ্বচা—

সনকঃ সনন্দঃ তনৌষঃ সনাতনঃ ।

আসুরিঃ কপিখ্যেব বোদুঃপঞ্চশিতস্তথা ।

ইত্যেমে শ্রীচন্দ্রবুঢ়াঃ সপ্ত প্রোক্তা মনুপংখ্যঃ ।

কপিখ্যস্য মনুঃ সত্যদ্রাণি সখ্যৌ জ্ঞান বৈরাগ্যমৈশ্বর্য্যচেতি ।

End

পুরুষার্থী মৌচস্তুদখে জ্ঞানমিহ যুক্ত ১৫১ পরমর্ষিণা শ্রীকপিলর্ষিণা
সমাব্য্যতৈ সম্যযুক্ত যত্র জ্ঞানে ভূতানাং বৈকারিকানাং শ্বিত্যুত্পত্তিসম্ভবস্ত্যা-
নামাবির্ভাবিতীর্থাধাশিস্যনে বিচার্য্যনে যৈবা বিচারাত্ম সম্যক্ পঞ্চ-
বিংদিততত্ত্ববিবেচনাঈব' সম্যদগতে সম্মিলিতি ॥ ০ ॥ চার্ব্বাক কপিখ-
সুনিদা প্রোক্তং সংসারবিসৃক্তিহারকং হি । যমৈতাঃ সন্নতিদায়কান্য' আ-
নৌভবাৎকৃতং ।

Colophon

ইতি বিজ্ঞানভিক্ষুবিরচিতব্যাক্যমাণ্য' সম্পূর্ণঃ ॥ + + +

বিশদণ্ডম্—পুস্তকেঃক্ষিনু ইংরাজযুক্ততল্লাহ্ কাকিকাবার্বিচানভিক্ষুক্তমাত্ম' সম্পূর্ণ বর্ণিতৈ ।

YOGA MANUSCRIPTS.

No. 1 **গোরক্ষসংহিতা** । Gorakṣasāṁhitā Substance, country-made yellow paper and blue foolscap paper, 9 x 3½ inches. Lines, 4-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Generally correct. Complete.

A guide to Yoga by Gorakṣanāth.

Beginning খৌ নরবে নমঃ ॥ অথ গোরক্ষসংহিতা ।

যঃ শ্রেয়সকানো বপুশা বিমর্শিত

শঠাক্ষ্যদৈঃ সুরদীর্ঘিকাঃ ।

नमोऽस्तु तथै गुणभायकाय
 ज्ञानाय निर्व्वं अभिज्ञेयराय ॥
 गोरचरसंज्ञकं वक्ष्ये योगिनो हितकाम्यथा ।
 भुवं यथाविरोधेन ज्ञायते परमं पदम् ॥
 योगो कनकसङ्घातं हृदि विद्युत्प्रसभम् ।
 आद्यायाद्यन्तर्लक्षणं सङ्कल्पं सङ्कल्पम् ॥

End.

Colophon. इति गोरचरसंहिता समाप्ता श्री नमः परदेवतायै ॥ श्री नमः प्रियाय ॥
 विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् गोरचरसंहिता नाम योगविषयको निबन्धो वर्तन ।

No. 2. पातञ्जलभाष्यम् । . Patañjalabhāṣyam Substance,
 country-made colourless foolscap paper, 10½ x 3½ inches. Folia, 37.
 Lines, 3-7 in a page. Character, Bengali Date, 1 Appearance,
 nearly fresh. Prose. Generally correct Not complete.

A Bhāṣya on the Patañjalayogasūtra, by Vedavyāsa.

Beginning. श्री नमः योगिनाय ।

यत्प्रज्ञा रूपमाद्यं प्रभवति जगतीनेकधादुपपाद्य
 प्रथोचक्षेयरागिर्विषयविषयरोनेकवज्रः सुभीतो ।
 सर्वज्ञानमूतिभूतमपरिचरः प्रीतये सज्ज निर्व्वं
 ईशोद्दीप्तः स बीज्यान् मितविमलतनुर्विदो योगयुक्तः ॥

अथ योगानुशासनं । अथैतदधिकाराद्ये योगानुशासनं शास्त्रमभिज्ञतं
 वेदितव्यं योगः समाधिः स च साधोर्भाषितव्य धर्मः ।

End. नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

पुस्तकेऽस्मिन् वेदव्यासविरचितं पातञ्जलयोगसूत्रस्य भाष्यमवस्थूयते वर्तते ।

No. 3. राजमार्तण्डः । *Rajamārtapṇḍa*. Substance, country-made white and yellow paper, 12 x 7 in a page. Folia, 58. Lines, 8-10 in a page. Character, Bengali. Date, 1761. Appearance, nearly fresh. Prose. Generally correct. Complete.

A Vṛitti on the Pātāñjalayogasūtra, entitled *Rajamārtapṇḍa*, by Mahārāja Bhojadeva ; published in the Bibl. Ind.

Beginning. श्रीं तन् सत् ।

देहाईदीग, शिवयो. स त्रेधासि तनीतु दः ।
 दन्तावमपि सत् क्षुत्वा जनः कैवल्यमनुते ।
 त्रिविधान्यपि दुःखानि सदनुत्तराणां ॥
 प्रशान्तिं सद्यो विनयं तं नमः शिवमन्यथ ॥
 पतञ्जलिमुनेरिति काव्यपूर्वा लघुवर्गी ।
 पुंश्रुत्योर्विद्येऽपि योगं दन्त्यते यथा ।
 लघुनि वाचः फलिभर्तुरनर-
 स्वरुतमः क्षीम निशकारत्विवः ।
 विभाष्यमनाः सततं मनीसि याः
 सता सदानन्दमयानि कुर्वन्ते ।
 शब्दानामनुशासनं विदधता पातञ्जलि कुर्वता
 त्रिं राजसमाहसंस्कृतमपि च व्यासवता पेशकं ।
 वाकुंतीतपुत्रा मनः फलभता भर्षेयैर्नोदुत-
 सत्य श्रीशरत्पुत्रपते र्वाधो लघुस्तुञ्जलाः ।
 दुष्प्रीत्य सदगीव सहितवृत्ति स्पष्टार्थमनुक्तिभिः
 स्पष्टार्थेतिविन्दति विदधति व्यर्थः समासादिकैः ।
 अष्टानेऽनुपयोगिभिश्च नष्टभिर्जल्पैर्भनं लन्ते ।
 श्रीतुष्टानतिवन्नुविग्रहवतः स्वर्नेऽपि टीकाकृतः ।
 उदष्टस्य विसरमुदस्य विकल्पजातं
 फलपुष्पकाशमवधार्य च सम्यग्दर्शनम् ।
 श्रीमत्पतञ्जलिमते विवर्तिनं शेष-
 भातस्यते नृपजगत्पतिरौषधेन ।

अथ योगानुशासनम् । १ । अनेन सूत्रेण शासनं सम्यग्भाषितेष्वयोगना-
 म्नाख्यासने । अथ शब्दोपेक्षारयोक्तक. महत्वायं प्रुक्तिर्वाग. पुन-

Beginning.

অদলীয়ায় ।

অথ কতাব্যি জগন্নিবাস
 পাদারসংসদরজঃকণ্যামর্দে ।
 সন্ধ্যামি যন্ দংশজহরাদিभि
 বিদ্যম্যতে রন্বিতমাগমে: সদা ॥
 নিত্যং সৌখ্যমির্দ'অপন্ রচুপতি' মজ্জা হৃদিষ্য' ধরন্ ।
 জাযন্ সুক্তিযুগেতি কিং পুণরধৌ স্বাচারযুক্তৌ নর: ॥

Colophon.

ইতি মজ্জাখণ্ডপুরাণে অদলীয়াহৃতসৌখ্য' সমাপ্তম্ ॥

বিবরণ—পুস্তকটিতে মজ্জাখণ্ডপুরাণের অদলীয়াহৃত সৌখ্য' নামের বর্ণনা ।

No 2. **আদিত্যহৃদয়ম্** । *Ādityahṛidayam*. Substance, country-made yellow paper, 9×2½ inches. Folia, 16. Lines, 5-6 in a page. Character, Bengali. Date. 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A prayer to the sun from the *Vispudharmottara*, named *Ādityahṛidayam*.

Beginning.

সৌ মম: শৌখ্যায় ।

জগতানীক অস্বাথ ।

অথমাদিত্যশুভমুপপত্তিহেতুজীতম ।

এতন্মে বুদ্ধি বিমেন্দ্র মপ্যে মরৎ তব ॥

End.

উদয়গিরিসুপেত ভাস্কর বদ্রহস্তে

নিখিলসুবলমেব স্ববরজীপমেব ।

দিমিরকরিতমেহঁতৌ বৌধকং ধর্ম্মগীর্জা

সুসবরমমিষ্টম্ সুন্দরং বিদ্যদীপম্ ॥

Colophon.

ইতি বিষ্ণুখণ্ডোত্তরে শৌখ্যখণ্ডোত্তরে আদিত্যহৃদয়' সমাপ্তম্ ॥ সৌ মম
 সত্ ॥ শৌখ্যসৌখ্যকালবিদ্যারবমহাখণ্ডে পুস্তকমির্দে ॥ শৌখ্যায় নম: ॥

From this colophon we see that this Ms. belonged to *Kālikānta Vidyaratna Bhattachāryya*.

বিবরণ—পুস্তকটিতে শৌখ্যখণ্ডোত্তরে আদিত্যহৃদয়' নামের বর্ণনা ।

No. 3. **কৃষ্ণস্তোত্রম্ ।** *Kṛṣṇastotram.* Substance, country-made yellow paper. Folia, 13. Lines, 2-4 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

A prayer to Śrīkṛiṣṇa. Anonymous.

Beginning. श्री लक्ष्म्य नमः ।

यं वेदविदवि प्रियमिष्टिराया (१)

यद्वाभिनीरुद्धमभंग्यो नो धाता ।

गोपाशुबासुसुसुना ननमासि मे तं

गोधन्निधवरशरीरमरीरमेत ॥ १ ॥

End.

बद्धने नृदमोत्तमभवाहं वचनेऽप्यरक्षेत्पातुरोधुरीशं ।

नयने कुहनाग्रमनाग्रविवाग्रश्च कीमल ताण्डवं कुमारं । १०१ ।

इक्षुतुचिष्य यातोऽसि वन्मातृ कथं किमदृतं ।

उदयाद्यदि नियांसि धौर्ध्वं मन्त्रयामि ते ॥ १०४

Colophon. मालि :

प्रसक्तैः विभक्तैः श्रीलक्ष्मणसौम्यं वर्गं नृप ।

No. 4. गङ्गातरावः । *Gaṅgātarah*. Substance, country-made yellow paper, 17 x 2½ inches. Folia, 4. Lines, 1-6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Correct. Complete.

A prayer to the Ganges, from the *Vṛhatdharmapurāṇa*.

Beginning. श्रीं नमो विमलवदनायै मूर्ध्निः ॐ: परममहः सुखभाये वैभवपरमानन्द-
सुन्दरवपाये श्रीशिवशक्तीशक्त्याश्रितमिराप्साराकपलमण्डितवपाये । अस-
ह्यकापलितजलमूर्धितरम्याद्देवीप्रसरकवदमासुतरसायनान्तवपाये मूर्ति-
मध्ये कोटि कोटि चन्द्रवल्गायै मकरासनायै गङ्गे देवि मूर्ध्नि विजयवरी-
ह्वरे इवमयगारायनेत्रैःशरीरद्वयरीरे परमात्मन् प्रबोध प्रदीप तं नमो
नमः ।

ममस्ते ईदृशं विप्रि यदु विपद्यामिनि ।

विभीषणे चेतवये ऋषिपुत्रिणाभिः ।

End. नमः कल्पवृक्षे च श्रीगङ्गायै नमो नमः ।
सर्वतोर्ध्ववाधे च सुप्रभायै नमो नमः ॥

Colophon. इति श्रीवृक्षस्यपुराणे गङ्गास्तवः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीवृक्षस्यपुराणीकगङ्गास्तवो वर्तते ।

“ ”

No. 5. गङ्गास्तोत्रम् । Gangāstotram. Substance, country-made yellow paper, 10×3½ inches. Folia, 2. Lines, 4-8 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verso. Correct. Complete.

A prayer to the Ganges from the Padmapurāṇa.

Beginning. गङ्गे देवि जगद्वात्रि पादाभ्यां सन्निभे तव ।
स्वामि त्वपराधे मे प्रसन्ना वस्तुमहंसि ॥
स्वर्गलोहपद्मोपाने त्वदोषमुदकं शुभे ।
अतः स्वामि पादाभ्यां नमस्तुभ्य नमिरे ॥

अथ गङ्गास्तोत्रम् ।

गङ्गे समस्तजगदम्ब अक्षतरङ्गेऽ-
गङ्गाद्विचारादतरमस्तकपुष्पमाने ।
कंसारिषाद्वरचययरेष्टद्वि-
मत्ता नमामि दुरितचयकारिणि त्वाम् ॥

End. परं ब्रह्मस्वप्नां त्वां सर्वभूतैकमातरं ।
गङ्गोमि किमहं क्षीतुं भालिषितोऽयं मीषदे ।

Colophon इति पद्मपुराणीकगङ्गास्तोत्रं समाप्तम् ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् पद्मपुराणीकं गङ्गास्तोत्रं वर्तते ।

No. 6. **दुर्गास्तोत्रम् ।** Durgāstotram Substance, country-made reddish yellow paper, 13 × 3 inches. Folia, 1. Lines, 10 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete

A prayer to the Goddess Durgā, by Arjuna at the instruction of Srikrishṇa, in the Kurukṣetra war, taken from the Mahābhārata.

Beginning. श्रीश्रीदुर्गा । सद्य उवाच ।

भार्तराष्ट्रवल् दृष्ट्वा बुद्धाय समुपस्थितम् ।

अर्जुनस्य हृत्ताप्याय कृष्णो वचनमब्रवीत् ॥

श्रीममवागुवाच ।

यदिभूम्ना महाबाहो संशामासिमुच्छ्रितम् ।

पराशयाय तत्त्वां दुर्गास्तोत्रमुदीरय ॥

सद्य उवाच ।

एवमुक्त्वोऽर्जुनः संख्ये वामुदीरय श्रीमता ।

अवतीत्य एवात् पापैः स्त्रीवन्नाह कृतास्तुतिः ।

अर्जुन उवाच ।

यौ नमस्ते सिद्धममे पापैर्ह मन्दरवासिनि ।

कुमारि कान्तिके पात्रि कमले लक्षद्विज्जि ॥

End.

गुष्टिः पुष्टिर्भूतिर्दोषिदन्तादिचरिर्वाहिनौ ।

मृतिर्भूतिमतां काङ्क्षे शीत्यसे सिद्धचारवेः ।

Colophon. नास्ति ।

निवरणम्—पुस्तकालिखितं महाभारतस्य कुरुक्षेत्रस्य श्रीकृष्णादिमादुर्जुनहतं दुर्गास्तोत्रं वर्णितं ।

No. 7. **दुर्गास्तोत्रम् ।** Durgāstotram. Substance, country made yellow paper, 10 × 3, Folia, 1. Lines, 8 in a page. Character, Bengali Date, ? Appearance, old. Verse. Correct. Complete.

A prayer to the Goddess Durgā, by Mahādeva from the Brahmapurāṇa.

Beginning.	প্রাচীণী বীজদ্বয়ং সৃষ্টে যাঃ পিতৃণী । বঙ্গী চ দাছিকা শক্তির্জমি শৈলম্বদপিণী ॥
End.	কিং সৌমি পঞ্চবজ্রৈঃ রক্ষসলৌ মহেশ্বরি । কৃপা কুরু মহামায়ে মম শত্ৰুঘ্নং কুরু ॥
Colophon.	ইতি ব্রহ্মবেবর্ত্তে মহাদেবকর্ত্তং সৌভম্ ।

বিবরণম্—পুস্তকটিয়িহ ব্রহ্মবেবর্ত্তপুরাণীকং মহাদেবকর্ত্তদুর্গালকং বর্ণিতং ।

No. 8. নীলকণ্ঠস্তবরাজঃ । Nilakanthastavarājah. Substance, tree-bark, 10 × 3 inches. Folia, 5 (the first two folias wanting). Lines, 4–8 in a page. Character, Bengali. Date, the 21st Āśāḍha, Śākāvda, 1692. Appearance, very old, torn in parts. Verse. Generally correct. Not complete

A prayer to Śiva, belonging to the Skandapurāṇa.

বিবরণম্—পুস্তকটিয়িহ স্কন্দপুরাণীকনীলকণ্ঠস্তবরাজাভিধেয়শিবলৌকমসম্মুখে বর্ণিতং ।

No. 9. প্রজ্ঞাবর্দ্ধনস্তোত্রম্ । Prajñāvarddhanastōtram. Substance, country-made yellow paper, 10 × 6 inches. Folia, 1 (half the part being blank). Lines, 8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Correct. Complete.

A prayer to Kārtikeya, for increasing one's wisdom, named Prajñāvarddhanastōtram, taken from the Saṅgskumārsambhitā.

Beginning. শৌ নমো নমোহায় ।

Beginning.	इत्यानां वीजवपा तं सुष्टेयाद्गुरदपिचो । वज्रो च दाहिका शक्तिर्जले त्रैलोक्यदपिचो ॥
End.	किं कीमि मयवज्जेव रथवस्तो मष्टिगि । तपां इव महाभाये मम मृदुचयै कुरु ॥
Colophon.	इति ब्रह्मदेवर्षे महादेवकृतं स्तोत्रम् ।

विवरणम्—पुष्पकऽस्त्रिन् ब्रह्मदेवर्षपुराणीकं महादेवकृतदुर्गास्तव' वर्त्तन ।

No. 8. नीलकण्ठस्तवराजः । Nilakapthastavarājah. Substance, tree-bark, 10 × 3 inches. Folia, 5 (the first two folias wanting). Lines, 4-8 in a page. Character, Bengali. Date, the 21st Āṣāḍha, Śakāvda, 1692. Appearance, very old, torn in parts. Verse. Generally correct. Not complete.

A prayer to Śiva, belonging to the Skandapurāṇa.

विवरणम्—पुष्पकऽस्त्रिन् स्कन्दपुराणोद्योगीश्वरकण्ठस्तवराजाभिधेयशिवस्तोत्रमसम्पूत्रे वर्त्तते ।

No. 9. प्रज्ञावर्द्धनस्तोत्रम् । Prajñāvarddhanastotram. Substance, country made yellow paper, 10 × 6 inches. Folia, 1 (half the part being blank). Lines, 8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse Correct. Complete.

A prayer to Kārtikeya, for increasing one's wisdom, named Prajñāvarddhanastotram, taken from the Sanatkumārsambhitā.

Beginning. श्री नमो नमोऽस्तुते ।

वीगोत्रो महाभक्तः कार्तिकेशोऽग्रिमन्दनः ।

स्कन्दः कुमारः सेनानी. स्वामी शङ्करदत्तः । १ ।

End.

महाभक्तमयाकीर्ति मम नामानि कीर्तयेन् ।

महाप्रज्ञामयाकीर्ति माय कार्त्तविवारया ॥

Colophon. इति श्रीसनत्कुमारसंहितायां श्रीपद्मावर्द्धनस्तोत्रं संपूर्णम् ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् पद्मावर्द्धनस्तोत्रनामधेयं श्रीसनत्कुमारसंहितोक्त पद्मावर्द्धकं श्रीकार्तिकेयस्तोत्रं वर्तते ।

No. 10. मङ्गलाष्टकम् । Maṅgalāṣṭakam Substance, palm leaf, 8 x 3 inches. Folia, 1. Lines, 6 in a page. Character, Bengali Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct Complete.

A prayer to the Goddess Durgā by the Sun, consisting of eight ślokas, and therefore called Maṅgalāṣṭakam, taken from the Kāśī-khaṇḍa of the Skandapurāṇa.

Beginning रविहारा ।

ईषि त्वदीयचरणान्मृजरेणुगौरां
मालव्यनीं वदति यः प्रवर्तिवशीचः ।
नान्मरिऽपि राजनीकरवाहयेछां
तां मोदयत्यतितरां किम तस्य पुंसः ॥

End.

स्तुतेति तां अरुहवाहंशोऽप्यश्रीमां
श्रीमङ्गलाष्टकमहाशिवनेन आतुः ।
देदीक्षु दीवमवकृतं परितः प्रवत्य
तूर्णीं बभूव सविता शिवयोः पुरस्तात् ॥

Colophon इति श्रीस्कन्दपुराणे काशीखण्डे मङ्गलाष्टकं स्तोत्रं समाप्तम् ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् स्कन्दपुराणकाशीखण्डोक्तं रविकृतं मङ्गलाष्टकं वर्तते ।

No. 11. विष्णुस्तोत्रम् । Viṣṇustotram. Substance, country made reddish paper, 18 x 2½ inches Folia, 1. Lines, 5-6 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Not correct. Complete.

A prayer to Viṣṇu. Anonymous.

Beginning.	ब्रह्मा श्रीगणेशाय नमः स एवाहुरदपिबो । ब्रह्मो च दादिका यत्किञ्चिन्मैत्र्यमदपिबो ॥
End.	किं स्त्रीभि पद्मवक्त्रेण रत्नमयो महेश्वरि । कर्म कुर्वन्महासायै नमः प्रदुष्ये कुर्वन् ॥
Colophon.	इति ब्रह्मवैवर्ते महादेवकृतं स्तोत्रम् ।

विवरणम्—पुस्तकं किञ्चिन् ब्रह्मवैवर्तपुराणोक्तं महादेवकृतदुर्गास्तोत्रं वर्तते ।

No. 8. नीलकण्ठस्तवराजः । Nilakanthastavarājah Substance tree-bark, 10 × 3 inches Folia, 5 (the first two folias wanting). Line 4-8 in a page. Character, Bengali. Date, the 21st Āṣāḍha, Śakāvd 1692. Appearance, very old, torn in parts. Verse. Generally correct. Not complete.

A prayer to Śiva, belonging to the Skandapurāṇa.

विवरणम्—पुस्तकं किञ्चिन् स्कन्दपुराणोक्तं नीलकण्ठस्तवराजं निवेद्यमिदं स्तोत्रमसम्पूर्णं वर्तते ।

No. 9. प्रज्ञावर्द्धनस्तोत्रम् । Prajñāvarddhanastotram. Substance country-made yellow paper, 10 × 6 inches. Folia, 1 (half the part being blank). Lines, 8 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Correct. Complete.

A prayer to Kārtikeya, for increasing one's wisdom, named Prajñāvarddhanastotram, taken from the Sanatkumārsambhitā.

Beginning. श्री नमो गणेशाय ।

योगेश्वरो महादेवः कार्तिकेशोऽपि नन्दनः ।

स्कन्दः कुमारः सेनापि. आसीत् महारथधरः । १ ।

End.

महानमस्तवासीति नमः नानार्थं कोर्तयम् ।

महाप्रज्ञामवाप्नोति नात्र काव्यविचारया ॥

अग्निनामाह्वयं कृत्वा सख्यानं गतः पार्थिवः ।
सख्यानञ्च ततो जत्वा मातृकामोऽभवत्तदा ॥

Colophon.

इति स्कन्दपुराणे शनैश्चरशोचं समाप्तम् ।
यदक्षरं परिमलं भाषाहीनञ्च यद्वैतम् ।
पूषे भवति तत् सञ्चै तत् प्रसदात् शनैश्चरम् ॥
भोनाम्नययमाक्षरविभुतं महायज्ञैः
वापाया गर्भसंभूतं वन्दे मन्त्रा शनैश्चरम् ॥

एवाचिसप्तदशगतशक्राद्भौमश्रीपाटल तथोदशंमे समानं शोचम् ।

From the colophon we see that the Ms. was copied on the 13th
Āśāḍha in the Śākābda 1732.

पुस्तकोच्छिन्नं पत्राऽराशोयशनैश्चरशोचं वर्त्तते ।

No. 13. गिवस्तोत्रम् । Sivastotram. Substance, foolscap paper,
11 x 2 inches. Folia, 1. Lines, in a page. Character, Bengali. Date, ?
Appearance, old. Verse. Not correct. Complete.

A hymn to Śiva. Anonymous.

As it contains only seven slokas, it is given in full below.

श्रीं नमः शिवाय ।

श्रीकारं विन्दुमंयुतं नित्यं ध्यायन्ति योगिनः ।

कामदे मीचदै चैव श्रीकाराय नमो नमः ॥ १ ॥

न जाति नैव सम्भूतं चक्षो यन्त्र न विद्यते ।

नमन्ति देवताः सञ्ज्ञा नकाराय नमो नमः ॥ २ ॥

महादेवमहात्मनं महायोगिन्देवम् ।

महापापहरं देवं नकाराय नमो नमः ॥ ३ ॥

शिवं शान्तं अद्वयार्थं लोकानुसङ्गकारकं ।

शिवमेतत् परं ब्रह्म नकाराय नमो नमः ॥

वाहनं हयभी यन्त्र वायुकिञ्चिदुपयुक्तं ।

वामे शक्तिहरं देवं नकाराय नमो नमः ॥ ४ ॥

Beginning. देवा ऊचुः ।

श्रीं नमः कृष्णाय जगद्देवनाय श्रीविन्दपुरुषोत्तमसामुद्रवनिखिलजगद्वि-
संघातक-विविध पाप विमर्दिन-विधिनिकर भास्करदेवादेवैकं षष्ठपुरुषोत्तम
सकलसुरनरपुरुषोत्तमानामाशरीरेषु त्वं मनघट्टः शत्रुघ्नसत्तापघाधिष्ठा
ज्ञानरूपाय वाक्पाणिपायूपमनीषिष्ठाये कर्मरूपाय महात्मने श्रीपते
निर्मल्लाय ते नमः । एवञ्च ।

हर + + शुक्लं जगदीश्वर ।

काले प्रादुरभूद्देवः काश्रपम्य गृहं प्रभुः ।

अदितिदवाच ।

तद्यै नमो कृष्णाय हरये परमानन्दे ।

अत्राय आदिनेयाय काश्रपाय नमोऽस्तु ते ॥

End.

रुद्धारकारकः शत्रुः सत्यमेव न मययः ।

स्वयं पालककर्ता वै तव मात्मीह संशयः ॥

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुनर्लिखितं श्रीविष्णुस्तोत्रं वर्तते ।

No. 12. **शनेश्वरस्तोत्रम्** । *Sanāścaraṣṭotram* Substance, country-
made yellow paper, 10×2½ inches Folia, 4 Lines, 5-7 in a page.
Character, Bengali. Date, 1732 Śakāvda. Appearance, old. Verse.
Generally correct. Complete.

A prayer to the planet Saturn, belonging to the *Skandapurāṇa*,
described in App. Tantras, No. 18; as it was only named there, we
give a short description below.

Beginning. श्रीं नमः शनेश्वराय ।

अविदवाच ।

वसुधैजी च विष्कातो राजा दशरथः पुरा ।

चक्रवर्ती च विज्जेयः सप्तद्वीपाधिपः हतोः ।

End.

वरदधनु संघाप्य राजा दशरथमया ।

अयं कृतार्थमात्मानं नमस्कृत्य शनेश्वरं ॥

शनिनामाञ्चनं कृत्वा खलानं यतः पादिवः ।
खलानञ्च ततो गत्वा दातकामोऽभवत्तदा ॥

Colophon.

इति स्कन्दपुराणे शनैश्वरस्तोत्रं समाप्तम् ॥
यदक्षरं परिभटं नाचाह्वीनञ्च यद्वेत् ।
पुष्पे भवति तत् सत्त्वं तत् प्रसादात् शनैश्वर ॥
नौनाञ्जनस्यपाचरविश्रुत मन्त्रायटं :
कायाया गर्भममृतं बन्धे मन्त्रा शनैश्वरम् ॥

पञ्चाचिमतदशशतशकाष्टीयसौषपादस्य त्रयोदशमि समानं श्लोकम् ।

From the colophon we see that the Ms. was copied on the 13th
Āśāḍha in the Śikāyda 1732.

पुस्तकालिखन् पञ्चाशोयशनैश्वरस्तोत्रं वचने ।

No. 13. गिवस्तोत्रम् । Śirastotram. Substance, foolscap paper,
11 × 2 inches. Folia, 1. Lines, in a page. Character, Bengali. Date, 1
Appearance, old. Verso. Not correct. Complete.

A hymn to Śiva. Anonymous.

As it contains only seven ślokaḥ, it is given in full below

श्री नमः शिवाय ।

श्रीकारं बिन्दुमयुक्तं त्रिजं ध्यायन्ति योगिनः ।
कामदं भीषदं चैव श्रीकाराय नमो नमः ॥ १ ॥
न जातिर्नैव सम्भूतं यथो यत्नं न विद्यते ।
नमन्ति देवताः सर्वा मकाराय नमो नमः ॥ २ ॥
महादेवमहात्मनं महायोगिमहेश्वरं ।
महापापहरं देवं मकाराय नमो नमः ॥ ३ ॥
त्रिंशं शान्तं त्रयश्रयं श्रीकानुषङ्गकारकं ।
त्रिंशमेतत् परं ब्रह्म मकाराय नमो नमः ॥
वाहनं हृषीकेशं वायुकिञ्चलम्पदं ।
वानि शशिधरं देवं वाकाराय नमो नमः ॥ ४ ॥

धत यत्र खितौ दीवो जगन्नाथौ महेन्द्रः ।
 जगन्कर्ता जगद्भर्ता सकाराव जमीनमः ॥ ६
 पद्मचरमिदं श्रीमं यः पठेत् शिवमहिम्नौ ।
 कीदृजशक्तं पापं सत्पथादेव नश्यति ॥

इति शिवस्तोत्रम् ॥

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् शिवस्तोत्रं वर्णिते ।

No. 14. **सूर्यगणेशस्तोत्रे ।** *Sūryyaganēśastotre.* Substance, country-made reddish paper, 18 × 2½ inches. Folia, 1. Lines, 6 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Not correct. Complete.

Prayers to Sūryya and Gaṇeśa. Anonymous.

Beginning. व्यास उवाच ।

यद्यत्र विजगद्भूत सूर्यस्तोत्रं महाशुभम् ।
 यत् शुक्ला च पठित्वा च सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥

End

इति ते कथितं सर्वं यत् पृच्छोदमिति श्रुत्वा ।
 कैमिने तपसे भक्त्या वाप्यदत्तं यथातथं ॥

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् सूर्यगणेशस्तोत्रं वर्णिते ।

No. 15. **सूर्यस्तवः ।** *Sūryyastavaḥ.* Substance, country-made white paper, 10 × 3½ inches. Folia, 1. Lines, 8 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

The well-known prayer to the Sun, from the Sāmvaṇṇapurāṇa.

केऽस्मिन् साम्बपुराणोक्तसूर्यस्तोत्रं वर्णिते ।

No. 16. **सूर्यस्तवः ।** Sūryastavaḥ. Substance, bark of a tree, 9×2 inches. Folia, 2. Lines, 5-6 in a paper. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Verse. Correct. Complete.

Another copy of the same.

No. 17. **श्रुतिपादस्तोत्रम् ।** Śrutipādastotram. Substance, country-made yellow paper, 12×3 inches. Folia, 7. Lines, 7-9 in a page, with a gap of one inch square in the middle. Character, Bengali. Date, 4th Śrāvana, 1176 Bengali era, (as seen in the margin of the first page.) Verse. Generally correct. Complete.

A prayer to Gaṅgapatī by Jaiminī, entitled Śrutipādastotram.

Beginning. श्री गङ्गाय ।

यस्मान् सत्ये ससुतपत्रं चरचरमिदं जगत् ।

इदं नमी नटेनाथ तस्यै कारुण्यमूर्तये ॥

End.

इत्यनेन सवेनेनं लुब्धाभी जैमिनिर्मुनिः ।

सैवाशुपुत्रं नयनः प्रथमानं समापति ।

सुहृन्मुहुः विषयीकृताश्च शाश्वतमात्मनः ।

सर्वान् कामान् चयाप्यान्ते शाश्वतमवाप ॥

Colophon.

इति श्रुतिपादस्तोत्रं समाप्तम् ॥ श्री श्रीगङ्गाचरचरमोदके ॥

सम्याताश्च वचनं च्छंति जटाशुटानराभीषणदः

नङ्गामङ्गपरण्यरापरितं विष्णुं तु पारनिष

आदातुं रमसादिसारिसकरोद्युधमनादुपतं

भीमोर्ध्वं प्रसमीत्य सा क्षितसुखी देवान्महा पातु नः ॥ १ ॥

श्रीगुरुवे नमः ।

विबरचम्—पुस्तकिकाङ्कितं जैमिनिजतं श्रुतिपादस्तोत्राभिधेयं श्रीगङ्गाचरचरमोदके ॥

SMRITI MANUSCRIPTS.

No. 1. **অর্শরোগপ্রায়শ্চিত্তব্যবস্থা ।** *Arśarogaprāyaścittavyavasthā.* Substance, country-made yellow paper, 15 × 2½ inches. Folia, 2. Lines, 2-7 in a page. Character, Bengali. Date, 1. Appearance, old. Prose. Correct. Complete.

This codex describes the expiatory rites to remove the sin committed in previous birth, indicated by piles.

Beginning. অর্শব্যধিসংস্পৃশিতজন্মানরোগাতিপাতকারিব্যপাশ্চ্যকারিণ পরাক্রমদায়্য-
যমন্তী বিমুক্তকাৰ্য্যাপম্বীদানরূপে প্রায়শ্চিত্ত কার্য্য দৃষ্টিয়া যে যদ্য-
মন্তীতি বিদুষা পরামর্শঃ ।

End. ততঃ ক্রতেঃকিঞ্চিৎ কৰ্ম্মকিঞ্চিৎ যন্ কিঞ্চিদবৈমুখ্যং জাতং তদ্ব্যপন্নমগ্নাৎ শ্রীবিষ্ণোঃ
অরম্যমর্গ করিণ্যে ইতি বিষ্ণুং জ্ঞাত্বা প্রণম্য যদ্ব্যর্থপার্মৰ্থং জ্ঞাত্বা দশাশ্বত-
শাঙ্কচানু ভীজয়েদिति ।

Colophon. শান্তি ।

বিবরণ—পুস্তকেঃকিঞ্চিৎ জুতিশাস্ত্রীকাকর্শরোগপ্রায়শ্চিত্তব্যবস্থা বর্ণনে ।

No 2. **আচারনির্ণয়ঃ ।** *Ācāranirṇayaḥ.* Substance, country-made yellow paper, 18 × 2½ inches. Folia, 100. Lines, 6-7 in a page, with a gap of 1 inch square in the middle. Character, Bengali. Date, 1. Appearance, very old. Prose. Generally correct. Not complete.

A Smṛiti work dealing with the Ācāras or mode of living of the Hindus, by Gopālcandra Śarmā.

Beginning. শ্রী গোপালস্য নামঃ ।

শ্রীজগদ্ব্যবস্থাপ্রদীপ জ্ঞাত্বা গোপালশ্রমণা ।

আচারনির্ণয় শ্রীরাঃ ক্রিয়তে পুস্তকং সত্য ।

আচারস্য শ্রেয়ঃসাধনত্বমাহ হারীতঃ ।

End. শান্তি ।

বিবরণ—পুস্তকেঃকিঞ্চিৎ আচারনির্ণয়ী নাম শ্রীগোপালচন্দ্রশ্রমণবিরচিতঃ জুতিনিবন্ধীঃসম্পূর্ণ
বর্ণনে ।

No. 3. तत्त्वचिन्तामणिः । Tattvacintāmaṇiḥ. Substance, country-made yellow paper, 12 × 2½ inches. Folia, 25 (of which 24 containing the text, and 1, the index only). Lines, 6-10 in a page Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse Correct. Complete.

A Smṛiti work dealing with the various religious rites of the Hindus, by Vācaspati Miśra.

Beginning. श्री नमः परमदेवताये । श्रीतत्त्वचिन्तामणौ नमस्तत्त्वमाय ।

सुक्तामात्रिभवेदुद्योगेमेदवन्नविदुनाः ।

पद्मरागं मरकतं नीलं रत्नं नवेति च ।

श्रीतत्त्वचिन्तामणियस्यान् विद्यमानि प्रमाणाणि विवक्ष्यते ।

सामान्याद्ये स्वयमेव तु विग्रीवायै भस्ममुनि ।

अर्च्यस्तोत्रततः कार्यं साधमाचमनं मय ।

कुशाद्याल्लक्षतक्षेत्रं यवग्रीहितिज्ञानपि ।

आग्निसिद्धार्थपुण्यैश्च देव्यर्चनमपि यथा ।

End. तथामोक्षे पूजाविधानं ।

सुतकादी वरारोहे न त्र्यम्बकपुजनं ।

महागुरुनिपाते तु सवराचं परित्यजेत् ।

प्रकारान्तरनवरत्नमाह राजमार्गयोगे ।

मविमुक्ताप्रदानश्च स्वयं रीत्यै तदेव च ।

रेत्यं ताम्रं तथा वङ्गं दक्षेति नवरत्नकम् ।

रेत्यं पित्तले । श्रीतत्त्वचिन्तामणि प्रतिशतत्वे क्यार्त्तेन व्याख्यातम् ॥ १ ॥

Colophon.

नानि ।

विषयाः—नवरत्नप्रमाणम् । अर्च्यदिष्टापनयनम् । अर्च्यदिव्यप्रमाणम् ।

पाद्यादिव्यप्रमाणम् । कुशप्रमाणम् । क्षोषाक्षमप्रमाणम् । क्षमप्रमाणम् ।

गुणप्रमाणम् । धूपदीपादिकथनम् । चारित्रिकविधानम् । तत्र चक्र-

मुद्राप्रमाणम् । नेत्रेणनिवेदनविधिः । तत्र पञ्चमुद्राप्रमाणम् । नेत्रेण-

निवेदनविधिः । तत्र पञ्चमुद्राप्रमाणम् । तत्र ताण्डुलादिदानम् । क्षम-

क्षमाध्यानादिप्रमाणम् । निमन्त्रादिप्रमाणम् । मन्त्राध्यायविधान-

विधिः । अष्टाङ्गादिप्रमाणम् । अद्वैतचरणानामनरं दर्शनमासादि-

दानम् । अधिवासप्रमाणम् । व्यापनप्रमाणम् । आमुषातकथनम् ।

तथागुरुव्यादिप्रमाणम् । विहराः । दोषाप्रमाणम् । तत्र अना-

पनाकादि । तत्र वेदीप्रमाणम् । अष्टपारोव्यप्रमाणम् । अष्टपारो-

पापानां नाशयितुम् । पशुहितपुण्यैः पुजानिषेधः । अपामार्गादिष्व-
 कथनम् । विहितपुण्याणि । शैवाश्विनवर्षकृत्यम् । तत्र दमनारोपणम् ।
 तत्र विशुद्धमुद्राकथनम् । वैशाखकृत्यम् । आषाढादौ पवित्रारोपणम् ।
 श्रावणकृत्यम् । भाद्रकृत्यम् । आश्विनकृत्यम् । कार्तिककृत्यम् । अ-
 षाढकृत्यम् । पौषकृत्यम् । माघकृत्यम् । फाल्गुनकृत्यम् । चैत्रश्रीप-
 चारकथनम् । दीवादिने गुरुशिवयोर्वपवासनिषेधः । देवप्रतिष्ठाकथ-
 नम् । देवगृहोत्सर्गकथनम् । यन्त्रप्रतिष्ठा । क्षीरपाठकथनम् ।
 संक्षेपदीक्षाकथनम् । कुप्यानां व्रतनादिकम् । योगादिकुण्डलम् ।
 ब्राह्मणादिवर्षभेदे कुण्डल्यवस्थाकथनम् । मेखलादिरहितकुण्डे दीवश्रुति-
 कथनम् । गुरु शुक्लचक्रम् । होमविधिकथनम् । स्थूलकथनम् ।
 होमद्रव्यकथनम् । ओषावाप्यव्यापनम् । तर्पणं मुद्राकथनम् । बटु-
 कादीनां वसिदानम् । पञ्चगव्यवसाधम् । अर्घ्यलक्षणादाकाशम् । अग्नीषी-
 पूजाविधानम् । राजमासंश्लोकनवरचम् ।

विवरणम्—पुस्तकैऽङ्गिन् ब्राह्मणादीनां विविधधर्मागुष्ठानविवदकलक्षणविज्ञानग्रन्थभिषेधः कृति-
 निवन्धः सन्पूर्वो वर्तते ।

No 4 निर्णयसंग्रहः । Nirṇayasamgrahaḥ. Substance, country-
 made reddish paper, 16 x 2 inches. Folia, 15. Lanes, 6-8 in a page,
 having a gap of about one inch square in the middle. Character, Bengali.
 Date, 1 Appearance, very old Prose. Generally correct. Almost
 complete.

This codex contains three Smṛiti works, viz. (1) Saṁkrānti-
 nirṇaya, (2) Śuddhinirṇaya, and (3) Sumbandhanirṇaya, by Gopāla
 Nyāyapañcānaṁ. The first deals with Saṁkrānti or the passage of
 the Sun from one zodiacal sign to another; the second deals with
 purification, and the third with relationships in general. The first
 is incomplete.

Beginning of *Samkrantinirṇaya*.

श्री नमः शिवाय ।

श्रीलक्ष्मणश्रीनमःकरन्दप्रवृत्तः ।

न्यायपञ्चाननी विद्वान् बलि सक्रान्तिनिर्णये ॥

On comparison of the contents, we see that this is the same as Ms. No. 297, in volume 2 of the Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. of Sanskrit College Library, though the latter has been described as anonymous.

Beginning of *Suddhinirnaya*.

‘सौ प्रथमं खण्डादौ त्वं दीपावर्धनः ।

अद्वैतनिर्णयं कृत्वा त्रिदशैः पृथिविषयैः ॥

End. अद्वैतोपादौ दास्यन्ति मुनिमग्नदृष्ट्या संकीर्णमृताः । महीर्षिमृताः
परस्परमग्नदृष्ट्याः ।

Colophon. इति दीपावर्धनस्य स्यात्परिचितः पृथिविषयः समाप्तः । त्रिदशैः
खण्डादौ त्वं दीपावर्धनः ।

Beginning of *Sambandhanirnaya*

‘सौ ममी नरेन्द्रः । अद्य मन्त्रनिर्णयः । मन्त्राः सर्वविधमानीहवः
समीक्ष्यमानसपरवामभेदेन पश्यन्ति ।

Then the author goes on defining the Sambandhas supporting the definitions by quotations from different authors.

End. वाचा दत्ता मनीदत्ता तनवीनुत्तमदत्ता ।
उदकवर्जिता वा तु दा व वाचिमहीति वा ।
अग्निं परिचिता वा तु पुनर्मममवा व वा ।
वन्देताः आग्नेयोः ददन्ति वृक्षमग्निवत् ॥
तनवीनुत्तमदत्ता उदकवत् । उदकवर्जिता उदकपुष्पे दत्ता ।

Colophon. इति दीपावर्धनस्य स्यात्परिचितः समाप्तः ।
मन्त्राः सर्वविधमानीहवः ।
उदकवर्जिता दीपान् वाचमानीहवः ।
मन्त्रमग्नदृष्ट्या ॥ ‘सौ ममी नरेन्द्रः । अद्य मन्त्रनिर्णयः ।
मन्त्राः सर्वविधमानीहवः ।

विशेषम्—पुनरेकस्मिन् दीपावर्धनस्य स्यात्परिचितः समाप्तः ।
मन्त्रमग्नदृष्ट्या ॥

No. 5. প্রয়োগতত্ত্বম্ । *Prayogattattvam.* Substance, country-made yellow paper, 12 × 4 Folia, 36. Lines, 3 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Prose. Correct. Not complete.

A guide to the ritualistic observances of the Hindus, by Raghunandana.

Beginning. श्री नमः ।

प्रणम्य सविदानन्दं जगदात्मकमीश्वरं ।

प्रधीयतत्त्व' तन्मधीत्ये वक्ति श्रीरघुनन्दनः ॥

अथ ब्राह्मसुद्धर्तकृतम् । ब्राह्मे सुद्धर्ते सव्यापूर्य्यदष्टदश्यात्मके विबुध्य पठेत् ।

End. नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकैः किं नू रघुनन्दनः जगदधीश्वरत्वाभिषेककृतविबुध्य। प्रमादे वर्तते ।

No 6 श्राद्धनिर्णयः । *Śrāddhanirṇayaḥ.* Substance, country-made reddish paper, 17 × 2 inches Folia, 14. Lines, 2-8 in a page, with a gap of above ½ inch square in the middle. Character, Bengali. Date, Śākānta 1632, Saturday, full moon, Śrāvana. Appearance, very old. Prose. Generally correct. Complete.

A guide to the Śrāddha ceremony or solemn obsequies, performed in honour of the manes of deceased ancestors, by Gopilcandra Nyāyapaūcānan Bhaṭṭācāryya.

Beginning. श्री नमः कृष्णाय । अथ श्राद्धनिर्णयः ।

The author in the beginning gives an explanation of the word Śrāddha supporting his explanation by quotations. Then he says,

समुद्रकरपदभाष्ये ।

अपुत्राणाम् नारीणां पतिः कुर्यात् सपिच्छती ।

न्यूमितिसभिः सार्द्धमेवं चर्द्धेयं कथ्यते ।

Colophon. इति गोपालन्यायपद्याननभट्टाचार्यविरचितः पार्वत्यगाइनर्चयः समाप्तः ।
श्रीहरये नमः ।

शनेश्वारे पूर्वभाषां आचये मासि यत्रतः ।

नला कृष्णपदद्वयमखिलं ग्राहनिर्चयम् ॥

युगमनु शकाब्दा १६३२ । श्री गङ्गायै नमः ।

The codex contains another work of the same author, namely *Saṁkrāntinirṇaya* which has been described under निर्णयप्रश्नः and from the colophon of the latter, we see that both these Mss. were copied by Rāmanārāyaṇa Sarmā.

विवरणम्—पुस्तकैः द्विन् गोपालन्यायपद्याननभट्टाचार्यकृतः ग्राहनिर्चयौ नाम ग्राहविषयकः
अतिनिबन्धौ वर्तन्ते ।

LITURGICAL MANUSCRIPTS.

No 1. ऋग्वेदोपा होमपद्धतिः । *Rigvedīyā Homapaddhatih.*
Substance, bark of a tree, 18 x 3 inches. Folia, 19. Lines, 5-7 in a page, with a gap of about 1 inch square in the middle. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Prose. Correct. Complete.

This codex contains the process of oblation to the fire according to the *Āśvalāyanaśākhā* of the *Rigveda*.

Beginning. अथ होमप्रक्रिया । तवादी अस्तिवाचनं तदायां ब्राह्मणान् नमःपुत्राणां
श्रीं ब्राह्मणाय नम इति पूजयेत् । ततः श्रीं अयेवादि अदेवपरिमितरजत-
तुलापुत्रमहादानमखरुर्ध्वेति श्रीं पुण्याहं सुवसोऽविश्वरुमिति विः
श्रावयेत् । श्रीं पुण्याहमिति विः ते ब्राह्मणा वदेयुः । एवं अस्ति अदिह
वाचयेत् ।

End.

पौराणिकाय श्रीं सुरास्तामनिदिहन्विनादि सर्वेष्टामानेतिहये इत्यम् ।

मिति पीराणिकाभिधेयः एवं कृताभिधेयो यजमानसत्तत्कथीककर्म
कुर्यात् ।

Colophon. इति सार्वभौमस्य शास्त्राचार्याचार्यस्य श्रीमद्विष्णुः ।

विष्णु—पुस्तकालिखन् सार्वभौमस्य शास्त्राचार्याचार्यस्य श्रीमद्विष्णुः सम्पूर्णं विदुते ।

—

No. 2. चन्दनयात्रा । Candanayātrā. Substance, country-made roddish paper, 13 × 4 inches. Folia, 3. Lines, 4-7 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

This work deals with the Candanayātrā of Viṣṇu (Jagannātha) held on the third lunar day of the bright half of the month of Vaiśākha, in which Viṣṇu is specially worshipped with Candana or Sandal-paste.

Beginning. अथ चन्दनयात्रा । तत्र स्नाने इन्द्रद्युम्नं इति जैननिवासां यथा

वैशाखादिषु मासेषु द्विदशस्य शार्ङ्गिणः ।
या वादश्यायां सु सादि वत्स्यानि ते श्रद्धा ।
वैशाखे चान्दनी यात्रा ज्येष्ठे आष्विनीदोरिता ।
आषाढे श्रद्धयात्रा श्रावणादि शायनी तदा ॥
भाद्रे दक्षिणपार्श्वेया आश्विने शमपार्श्विका ।
कौल्यानी कार्तिके मासि छादनी मार्गशीर्षके ।
पौर्णिमे पुष्याभिषेकः स्यान्नाथे मास्योदनी तदा ।
फाल्गुणे दीर्घायां श्रावणे ते दमनभक्षिका ।
एकेका मुक्तिदा श्रीला धर्मकासाधेसाधना ।

तथा—

वैशाखस्य चित्ते पथे तृतीयाचवसश्रिता ।
तत्र मां विषयेदगन्धविपनेरतिशोभनेः ॥

तथा—

वैशाखस्यमासे पथे तृतीयायां चन्दनं ।
शान्तिविधौपचार्य श्रीकृष्णाय निवेदयेत् ॥

End.

अथ याताकालः । तत्र यद्युपयदिने द्वितीयात्रामस्तत्र परदिने यात्रा ।

रक्षाप्यां वर्ज्यंशिला न द्वितीयां मुनिवचनम् ।

अथैषु देवकार्येषु मन्त्रयुक्ताः प्रशस्यन्ते ।

इति ब्रह्मवैवर्तात् । अथ मन्त्रो दत्तपतिस्तत्तत्प्रियतुर्वी ।

वैशाखे च द्वितीयायां पूर्वविहा करोति यः ।

ह्रस्वं देवा न गृह्णन्ति कर्त्तव्यं नैव विनामदाः ॥

इति वचनाच्च ।

गुह्याग्निहोत्रभूतानि चण्डमुखीर्ज्येष्ठुरभ्युदयो ।

द्वेष्टेण हादमो युक्ता अतुर्दंष्ट्रा तु पूर्वमेव ।

प्रतिपदाप्यमावस्या तिथ्योर्ध्वम् मन्त्रादृष्टम् ।

एतद्वक्त्रं मन्त्राधीनं हनि पुण्यं पुराकृतम् ॥

इति गृह्यपरिशिष्टधृतनिबन्धवचने द्वितीयावतीवधीर्दुर्मन्त्रकीर्त्तनं रक्षात्रय
परम् ।

Colophon नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकैः लिखितं वैशाखमासि सितपक्षोपवतीवधादि कर्त्तव्यं. श्रीविभीषणनवावती-
समी वर्ज्यम् ।

No. 3. चैत्रकृत्यम् । Caitrakṛityam. Substance, country-made red paper, 13 x 4 inches. Folia, 3. Lines, 6-8 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

This work describes the rites of the Hindus on the 11th lunar day of the bright half of the month of Caitra and also the worship of Rāmacandra on the ninth lunar day of that month, called Śrī Rāma-navamī.

Beginning. अथ चैत्रकृत्यम् ।

चैत्रप्रह्लादादृष्टा मातः ह्रस्वं समापयेत् ।

निवृत्तपूजा विधायाय कृत्वा दीपान्त्तर्पणं प्रदीपः ॥

End. — মনস্ক—

খৌঁ দশাননবধায়্যে ধর্মসংস্থাপনায় ন ।
 দানবানী বিনাশায় দেবানী নিধনায় ন ।
 পরিব্রাজ্য সাধুনা রামী জাত স্বয়ং হরিঃ ।
 যদ্বাখ্যায়ৈ ময়া দত্তং মারুভি. সঙ্ঘীতী মম ।
 পুষ্পজলিঁ পুণর্দত্তা যামৈ যামৈ স্বতনিতঃ ।
 পুষ্পধিহিধিবদু ভক্তা দিব্যরাত্নে নদেদমুখঃ ।

इति पञ्चाद्या राक्षसां च न मेषं गते क्षुपादाभान् प्रागुक्तयेवपदं चक्ष-
 रमिति ।

Colophon. — नाति ।

पुस्तकैऽङ्कित् चैत्रमासोद्यपल्लेखादयोक्तुं चोराननवरमौपजा च वर्जते ।

No. 4. तर्पणम् । Tarpanam. Substance, tree-bark, 9 x 2 inches. Folia, 3. Lines, 4-5 in a page. Character, Bengali. Date, 1. Appearance, nearly fresh. Prose and verse. Correct. Complete.

This codex contains Tarpana or the rite of offering of water to the deceased predecessors of one belonging to Sāmaveda.

Beginning. — अथ तर्पणम् । खौँ मद्मा हव्यता । खौँ विश्वहव्यता । खौँ ब्रह्महव्यता ।
 खौँ मन्त्राद्यतिष्ठव्यता ।

End. — खौँ विद्या अर्गैः पिता अर्कः पिता द्वि परमन्त्रः ।
 पितरि जीतिमापन्ने जीवन्ते कर्मदेवता ।

Colophon. — इति तर्पणं समाप्तम् । ४ ५

पुस्तकैऽङ्कित् सातवैदीयतर्पणविधिर्वर्जते ।

No. 5. **তীর্থযাত্রা ।** Tīrthayātrā. Substance, country-made colourless paper, 18×2 inches. Folia, 33 (the Ms. beginning with the page-mark 48 and ending with the page-mark 80). Lines, 6 in a page. Character, Bengali. Date, Śākābda 1643. Appearance, old, worn out, dirty, and torn in the margin. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A general guide to the pilgrimage of a Hindu, specially describing the rites to be performed by a pilgrim to Kāśī and Gayā, by Kamalākara Bhatta.

Beginning. স্বপ্নতথ্যে নমঃ ।

শ্রীনারায়ণপিতরং নমোহাশ্রয়্যে ।

সমস্তাকরসংগ্ৰহে তীর্থযাত্রা বিবিস্তিতে ।

End

সত্যং যস্য যস্য প্রসাদে কুসংতাংসি পঠিত্বা সম্মুখতাং বাবধিষা কৰ্ম-
স্বরাপং সঙ্গমুত্তং সুভোত ন তু মননশাস্ত্রমুদযাচী । যাঃ পূজ-
মাধীক্রেঃ । তদেবেশ্বরেণ তথৈব প্রকারীক্রেত্বিতি সত্বেপ ।

Colophon.

ইতি শ্রীনারায়ণমহাপুত্রিশ্রীনারায়ণমহাপ্রসাদকরমহাপ্রসাদে সৰ্ব্বতীর্থে
বিধিগণাকরসংগ্রহে সমাপ্তম্ ॥ শ্রীমদশু মহাদেবঃ ১৫৪১ ॥ শ্রীঃগাঃশ্রীঃ
নমো নমো নমঃ ॥ ০

বিবরণ—সঙ্কলিততীর্থযাত্রাশাস্ত্রকরণানি । তীর্থযাত্রাভিধানম্ । তীর্থে
মননশাস্ত্রম্ । সৰ্ব্বতীর্থবিধানবিধিঃ । তীর্থযাত্রাঃ । কাম্যকৃত্যম্ ।
অনুষ্ঠানযাত্রা । যজ্ঞকৌশল্যম্ । জৈত্ৰে মন্ত্ৰাভিধান বিধিঃ । যজ্ঞকৃত্যম্ ।
গয়াযাত্রা বিধিগণকঃ । ব্রহ্মপুত্রকৃত্যম্ । ব্রহ্মপুত্রে আশ্বিনকৃত্যম্ ।
দ্বিতীয়দিনকৃত্যম্ । তৃতীয়দিনকৃত্যম্ । অনুষ্টমকৃত্যম্ । পঞ্চমদিন
কৃত্যম্ ।

বিবরণম্—পুস্তকঃখিনি শ্রীনারায়ণমহাপুত্রিশ্রীনারায়ণমহাপ্রসাদকরমহাপ্রসাদে সৰ্ব্বতীর্থে
বিধিগণাকরসংগ্রহে তীর্থযাত্রাভিধান বিবিস্তিতে ।

No. 6. **তুলাপুৰুষমহাদানমুপকৰ্মবিধিঃ ।** Tulāpuruṣamahādāna-
makṛharmabidhiḥ. Substance, wood cut into the shape of a paper,
18×3 inches. Folia, 21. Lines, 2-7 in a page, with a gap of 1 inch

End. " সমস্তু—

শ্রী' দশাননধার্য্যে ধর্ম্মংস্ত্যাবনাথ ৷
 দানবানা বিলাসায় দেবানা নিধনাথ ৷
 পরিমাণায় সাধুনা রামী লাতা স্তব্ধ হরিঃ ।
 যদ্যপ্যৈ ময়া দর্শ্য মাহুনিঃ সচিহ্নী মম ।
 যুগ্মচলি পুনর্দেব্যা ঘর্ম্ম ঘর্ম্ম স্তব্ধনিতঃ ।
 যুগ্মেহিচিহ্নে ভক্ষ্যা দিবারাণ' নদেদুগ্ধঃ ।

इति एवमाद्य राक्षसाः अथ मेरुं गते ह्यष्टपादानां प्रागुक्तधेयपदं चतु-
 रसंति ।

Colophon. नास्ति ।

পুলকেঃস্মিন্ শ্বেতসাদৌষপলৈকাঃশ্লোকং শ্রীরামনামৌপুত্রা চ বর্ণোক্তে ।

No. 4. तर्पणम् । *Tarpanam.* Substance, tree-bark, 9 × 2 inches. Folia, 3. Lanes, 4-5 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Prose and verse. Correct. Complete

This codex contains *Tarpana* or the rite of offering of water to the deceased predecessors of one belonging to *Sāmaveda*.

Beginning. अथ तर्पणम् । श्रौ' ब्रह्मा दध्यता । श्रौ' विश्वमध्यता । श्रौ' रुद्रमध्यता ।
 श्रौ' प्रजापतिमध्यता ।

End. श्रौ' पिता स्वर्गः पिता धर्मः पिता हि परमनाथ ।

पितरि वीतिषापये प्रीयन्ते सर्वदेवताः ॥

Colophon इति तर्पणं समाप्तम् । + + +

পুলকেঃস্মিন্ সাকর্ষদৌষতর্পণবিধির্বর্ণোক্তে ।

No. 5. **तीर्थयात्रा ।** Tīrthayātrā. Substance, country-made colourless paper, 18 × 2 inches. Folia, 33 (the Ms. beginning with the page-mark 48 and ending with the page-mark 80). Lines, 6 in a page. Character, Bengali. Date, Śākāvda 1642. Appearance, old, worn out, dirty, and torn in the margin. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A general guide to the pilgrimage of a Hindu, specially describing the rites to be performed by a pilgrim to Kāśī and Gayā, by Kamalākara Bhaṭṭa.

Beginning. गणपतये नमः ।

श्रीरामकृष्णवितरं जलोभाष्या च मातरं ।

कमलाकरसंज्ञेन तीर्थयात्रा विविक्षते ॥

End

ततः यस्य कृत्या प्रसादं कुर्वतामिति पठित्वा सम्पूर्णतां वाचयित्वा कर्म-
श्रारंभं सङ्गृह्यं सुद्योत न तु गमनव्यवस्थानोपवाची । याज्ञदेवपूजन-
माचोक्तैः । तथेवेत्यनेन तथैव प्रकारोक्तैरिति सविष ।

Colophon.

इति श्रीनारायणभट्टमुनिमुनिरामकृष्णभट्टात्मजकमलाकरमङ्गलतीर्थं सर्वतीर्थं
विधिगथाकृत्यञ्च समाप्तम् ॥ शुभमस्तु शकाब्दाः १६४२ ॥ श्रीगुणेश्वराय
नमो नमो नमः ॥ •

विषयः—सङ्ख्यादितीर्थयात्राप्रोक्तव्यानि । तीर्थयात्रादिनित्यम् । तीर्थं
मन्त्रवत् स्थानम् । सर्वतीर्थोपवासविधिः । तीर्थयात्रम् । काशीस्थम् ।
अनङ्गुष्ठयात्रा । पञ्चकोशयात्रा । छेदे मन्त्रादिना विधिः । गयास्थम् ।
गयायाज्ञे विधिप्रयोगः । प्रेतपञ्चैककृत्यम् । प्रेतपञ्चैक आद्यदिनकृत्यम् ।
द्वितीयदिनकृत्यम् । तृतीयदिनकृत्यम् । चतुर्थदिनकृत्यम् । पञ्चमदिन
कृत्यम् ।

विवरणम्—पुस्तकेऽभिन्ने श्रीनारायणभट्टमुनिमुनिरामकृष्णभट्टात्मजकमलाकरभट्टकृतः सर्वतीर्थं
विधिकामीगथातीर्थकृत्यविषयकः तीर्थयात्राभिधेयौ विषयो वर्तते ।

No 6. **तुलापुरुषमहादानमखकर्मविधिः ।** Tulāpuruṣamahādāna-
makṣakarmabidhiḥ. Substance, wood cut into the shape of a paper,
18 × 3 inches. Folia, 24. Lines, 2-7 in a page, with a gap of 1 inch

square in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete.

This codex contains *Tulāpuruṣādānavidhiḥ* - or a rite consisting of the distribution of gold and other valuables among Brahmins, equal in weight to the sacrificer.

Beginning श्रीं नमः सुरेश्वराय । अथ तुलापुरुषमहादानमखकर्मविधिः । अथ यज्ञ-
मानः समुपजाततुलापुरुषमहादानेभ्यः प्रथमं विष्णुमित्रविनायकानां
पूजायै गन्धपुष्पादिसामग्रीवस्त्रनैवेद्यानि ब्राह्मणार्थं प्राप्यै गन्धमाल्यसामग्री-
वस्त्राणि उडिवाडसामग्रीः स्तुतिवाचनायै गन्धमाल्यसामग्रीं सप्तटीकवासी
मगरथं (१) सुवर्चसोलकवयस्य तीर्थोदितं पवित्रोचितायां भूमौ अनुर्भद्रमखप-
घटनायै स्तुत्यर्थं ब्रह्मादिदेवैः ।

End. ततः शीघ्रं सं सुवर्चं यथावत् दद्यात् । अथ दानवाक्ये अनुकर्म्ये अनुक-
काक्ष इत्युक्तं तन्निमित्तोद्धृतः कर्मव्ययः ।

Colophon इति तुलापुरुषमहादानमखकर्मविधिः समाप्तः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽभिन्नु तुलापुरुषमहादानमखकर्मविधिः सम्यक् वर्तते ।

No 7 तुलापुरुषदानमखाङ्गभूतहोमादिः । *Tulāpuruṣādāna-*
makhāṅgabhūtahomādih. Substance, tree-bark, 18×3 inches. Folia,
(14+15+17)=46. Lines, 4-7 in a page, having a gap of about
one inch square in the middle. Character, Assamese. Date, ?
Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete

This codex contains the Homa or sacrificial offering to the fire and *Sāntika* or benedictory mantras belonging to the *Tulāpuruṣādāna*, according to the *Mādhyandīnaśākhā* of the *Yajurved*, the *Kouthu-*
masākhā of *Sāmaveda*, and the *Sounakasākhā* of *Atharvaveda*.

Beginning of the Ms.

अथ होमप्रक्रिया । तत्रादीं स्तुतिवाचनम् । तद्यथा । ब्राह्मणान् गन्ध-
पुष्पाभ्यां श्रीं ब्राह्मणाय नम इति पूजयेत् । ततः श्रीं अथर्व्यादि खर्द-
परिमितरजततुलापुरुषमहादानमखकर्मविधि श्रीं पुण्याहं भवन्तीं सुवर्चसि
प्रापयेत् ।

In this way the author gives in the beginning the ceremonies common to all the Vedas.

Then the rites peculiar to the Yaju, Sama and Atharvavedas are dealt with separately.

Colophon. इत्यथर्ववेदोद्योग-श्रीनक्षत्राख्योद्योग-निकायः समाप्तः ।

विवरणम् — पुस्तकः द्वितीयं तन्त्रापुराणमहादानमन्त्राद्युक्तं यजुर्वेदमाध्यन्दिनशाखीयं सामवेद-
कांदुमशाखीयं अथर्ववेदमोनक्षत्राख्योद्योगं च होमपद्धतिशानिकाध्यायी वर्णते ।

No. 8. दुर्व्याटमीव्रतकथा । Dūrvāṣṭamīvratakathā. Substance country-made yellow paper, 9×3 inches. Folia, 2. Lines, 3-10 in a page. Character, Bengali Date, 1 Appearance, old. Proso. Correct. Complete

This codex contains Dūrvāṣṭamīvratakathā or a fable connected with the religious vow voluntarily undertaken on the eighth day of the bright half of the month of Bhādra, from the Bhavisyapurāṇa.

Beginning. अथ दुर्व्याटमीव्रतम् । तत्र पञ्चवर्षं शोभिरहस्त्वप्य निष्ठाया तन्मन्त्रो
घटं संस्थाप्य मन्त्रिवाचनपूर्वकं कुरुष्व कुर्यात् ।

End. इति ते कवितं तथैव गुरुं दुर्व्याटमीव्रतं ।
कुलहडिकरं सत्यं कामदेवं कल्पयन्तम् ॥

Colophon. इति भविष्यपुराणे दुर्व्याटमीव्रतकथा समाप्ता ॥
ओ नौत्रोत्पन्नदन्त्राणां सर्वदेशागुरेक्षिता ।
विष्णुर्देहोद्भवा पुष्टासमृत्तेरभिधेयिता ।
सर्वेष्वेवात्रातुं दुर्व्याटमरा विष्णुद्विषो ।
दिव्यसन्तानसंदातो धर्मकामार्थदायिनीम् ॥

विवरणम् — पुस्तकः द्वितीयं भविष्यपुराणोक्तदुर्व्याटमीव्रतकथा सम्पूर्णं वर्णनम् ।

square in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old Prose. Generally correct. Complete.

This codex contains Tulāpuruṣadānavidhiḥ or a rite consisting of the distribution of gold and other valuables among Brahmins, equal in weight to the sacrificer.

Beginning ओ नम. ईरन्वाय । अथ तुलापुरुषमहादानमखण्डविधिः । अथ यजमानः समुपश्रान्ततुलापुरुषमहादानेभ्यः प्रथमं विशुद्धिविनायकानां पूजायै गन्धपुष्पादिसामग्रीवस्त्रनैवेद्यानि ब्राह्मणार्चनार्थं गन्धमाल्यसामग्री-वस्त्राणि उद्दिष्टादिसामग्रीः स्वस्तिवाचनार्थं गन्धमाल्यसामग्रीं सप्तटीकवाचीं समग्रं (१) सुवर्कतीलकमयश्च तीर्थादिद्वयपरिमोचितायां भूमौ अनुर्द्धमखण्डघटनार्थं अन्धधर्मशालिदिर्ब ।

End. ततः शोचतं सुवर्णं यथावत् दद्यात् । अथ दानवाक्ये अनुर्द्धमे अनुक-काल इत्युक्तं तन्निमित्तोक्तेः कर्तव्यम् ।

Colophon. इति तुलापुरुषमहादानमखण्डविधिः समाप्तः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् तुलापुरुषमहादानमखण्डविधिः सम्पूर्णो वर्तते ।

No. 7 तुलापुरुषदानमखाङ्गभूतहोमादिः । Tulāpuruṣadāna-makhāṅgabhūtahomādīḥ. Substance, tree-bark, 18×3 inches. Folia, (14+15+17)=46. Lines, 4-7 in a page, having a gap of about one inch square in the middle. Character, Assamese. Date, ? Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete

This codex contains the Homa or sacrificial offering to the fire and Śāntikā or benedictory mantras belonging to the Tulāpuruṣadāna, according to the Mādhyandīnāsākhā of the Yajurveda, the Kouthu-māsākhā of Sāmaveda, and the Śounakasākhā of Atharvaveda.

Beginning of the Ms.

अथ होमप्रक्रिया । तत्रादौ स्वस्तिवाचनम् । तद्यथा । ब्राह्मणान् गन्ध-पुष्पाभ्यां ओं ब्राह्मणाय नम इति पूजयेत् । ततः आ' अथोम्यादि सहर्द्ध-परिमितरजततुलापुरुषमहादानमखण्डविधि ओं पुण्याहं भवन्ती मुबन्तिति आचरेत् ।

In this way the author gives in the beginning the ceremonies common to all the Vedas.

Then the rites peculiar to the Yaju, Sama and Atharvavedas are dealt with separately.

Colophon. इत्यथर्ववेदीय-ग्रीनकशाखीय-शान्तिकाध्यायः समाप्तः ।

विवरणम् — पुस्तकैः किन् नृपापुरवमहादानमखाड्यमती यजुर्वेदमाध्यन्दिनशाखीयो सामवेद-
कीयुमशाखीयो अथर्ववेदग्रीनकशाखीयो च दीमपडविशान्तिकाध्यायो वर्तेते ।

No 8. दुर्वाष्टमीव्रतकथा । *Dūrvāṣṭamīvratakathā.* Substance country-made yellow paper, 9×3 inches. Folia, 2. Lines, 3-10 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Correct. Complete

This codex contains *Dūrvāṣṭamīvratakathā* or a fable connected with the religious vow voluntarily undertaken on the eighth day of the bright half of the month of Bhādra, from the *Bhaviṣyapurāṇa*.

Beginning. अथ दुर्वाष्टमीव्रतम् । तत्र पञ्चवर्षं रजोभिरष्टद्वयं च निर्वाप्य तन्मन्त्रे
चष्टं संख्याय सति वाचनपूर्वकं सद्यन्वं कुर्यात् ।

End इति ते कथितं तन्त्रं मुनिं दुर्वाष्टमीव्रतं ।
कुलहङ्गिकरं सर्वं कामदं कल्पवृक्षम् ॥

Colophon. इति भविष्यपुराणे दुर्वाष्टमीव्रतकथा समाप्ता ॥
ओ नीलोत्पलदलश्यामा सर्वदेवसुरेष्ठिनी ।
विष्णुदेवीह्रवां पुण्यामस्त्येवमिष्येतिता ।
सर्वेभ्यो राजरां दुर्वाससरां विष्णुदक्षिणैः ।
दिव्यसन्तानसंदाभौ सर्वकामार्थदाहिनीन् ॥

विवरणम् — पुस्तकैः किन् भविष्यपुराणे दुर्वाष्टमीव्रतकथा सम्पूर्णा वर्तते ।

Colophon. নাতি ।

বিবরণ—পুস্তকেঃখিন্ আখিনে মাতি যুক্তপতিপাতিয়াবরণ যুক্তনবমীপদে ন সন্ধ্যাদমানে
নবরাতিব্রহ্ম বর্চনে ।

No. 11. নারায়ণস্নানমন্ত্রাদি । Nārāyaṇasnānamantrādi. Sub-
stance, country-made red paper. Folia, 1, one being 19 × 3½ inches, the
other being 13 × 4 inches. Lines, 2-6 in a page. Character, Bengali.
Date, 1 Appearance, old Verse. Correct. Complete

This codex contains the Vedic Mantras for bathing Nārāyaṇa
and a prayer to the God.

Beginning. ঞানাদিমন্তা যদা ।

সৌ ইদং বিদুর্ভিষকমে কেশা নিদধি পদং ।

সমুদমল্য পাণ্ডুলি ১ ।

End.

পুস্তকরাৎ নিমগ্নৌঃ স্নানবিধানসামরে ।

মাতি নী দেবদেব তবী মাখৌঃতি রচিতা ১

Colophon.

নাতি ।

বিবরণ—পুস্তকেঃখিন্ যোগারামব্রহ্মানন্দস্বায় লবণ বর্চনে ।

No. 12. বালিকর্মবৈব্রহ্মদেবকর্মণী । Balikarmabaiśvadevakar-
manī. Substance, country-made yellow paper, 11 × 3 inches. Folia, 4.
Lines, 2-5 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance,
old. Prose. Generally correct. Complete.

A guide to Valikarma and Vaiśvadevakarma.

Beginning. অথ বালিকর্মবৈব্রহ্মদেবকর্মণী । চব্বসৌতী কুম্ভকলঃ প্রাপ্তসামাদিগণে
লম্বং নিচাৎ আদ্রোমল্যকপরিমার্চং সপ্তদশমাদায় লক্ষ্মাদিকমাদায়
মুঃ স্নাদা সৌ মুবঃ স্নাদা সৌ দেবকৃতম্বেবৌঃব্রহ্মনমসি স্নাদা । সৌ
পিতৃকৃতম্বেবৌঃব্রহ্মনমসি স্নাদা ।

No. 9. দেব্যাঃ সহস্রনামকথনম্ । Devyāḥ Sahasranāmakathanam. Substance, country-made yellow paper, 13 x 3 inches Folia, 7. Lines, 5-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old Verse. Generally correct. Complete.

This codex contains the thousand names of Durgī from the Kūrmapurāṇa.

Beginning. হিমবান্ সভাচ ।

অথ মী সফলং জন্ম অথ মী সফলং তপঃ ।
 যন্মে সাচ্চাদুমা ব্যক্তা প্রসঙ্গা হৃদিগৌবরা ।
 তথা সৃষ্টং জগত্ সর্ব্বৈ প্রধানাথ' স্মৃতি স্থিত ।
 সত্যেব লৌক্যে দেবি ত্বমেব স পরা যতিঃ ॥

End - প্রসঙ্গান্ কবিতং বিপ্রা দেব্যা সাহস্রনামকথনম্ ।
 অতঃপরং প্রজাসমী ধৃষ্টাদীনাং নিবোধত ॥

Colophon. প্রতি শ্রীকৃষ্ণপুরাণে মহাপুরাণাখ্যে ব্রহ্মযজুঃসামাযজুঃসমুদয়সমনিবাসী
 মায়ায়া বৃহস্পতিস্বায়ী সংহিতায়া বৈয়াসিকায়া শ্রীমৎকৃষ্ণবিসায়াদিসম্বা-
 দিবৃন্দাবনপুত্র পুণ্ড্রমাণে দেব্যা নামসহস্রকথনং নামৈকাংশীভাষ্যঃ ।

বিস্বরসম্—পুস্তকেঃখিন্ শ্রীকৃষ্ণপুরাণীকং দেব্যাঃ সহস্রনামকথনং বর্ণিতং ।

No 10. নবরাত্রিব্রতম্ । Navarātrivratam. Substance, country-made yellow and white paper, 12 x 3½ inches. Folia, 1. Lines, 2-10 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Correct. Not complete.

The codex deals with Navarātrivratam or a vow observed from the first lunar day of the bright half of the month of Āśvina to the ninth.

Beginning. হস্তনিত্যক্লিষ্টঃ স্কৃতিব্যাপনপূৰ্ণকং সহস্রং কথ্যাদ যথা । অথৈতাদি প্রতি
 প্রতিদ্বাদশাবধ্য যৌক্তরাদিত্যপূৰ্ণকানুশ্রুতিবিশেষগৈকল্যপ্রাপ্তিকামঃ যজু-
 নবমীং ধ্যাবতু নবরাত্রিব্রতমহং করিষ্যে ।

End. নাস্তি ।

Colophon. নাতি ।

বিশেষ—পুস্তকেঃখিন্ আত্মিনে নাতি শুক্লপতিপতিদাতারঃ শুক্লবসীপত্নীং সন্যাসনং
নবরাতিগতং বর্ণিতং ।

No. 11. নারায়ণস্নানমন্ত্রাদি । Nārāyaṇasnānamantrādi Sub-
stance, country-made red paper. Folia, 1, one being $19 \times 3\frac{1}{2}$ inches, the
other being 13×4 inches. Lines, 2-6 in a page. Character, Bengali.
Date, ? Appearance, old. Verse. Correct. Complete.

This codex contains the Vedic Mantras for bathing Nārāyaṇa
and a prayer to the God.

Beginning. স্নানাদিমন্তা যথা ।

যৌ হুদ্বিযুক্তিৎচক্রমে বেধা নিদ্বি বর্দ ।

সমুদস্য পাণ্ডবে ১ ১

End.

পুস্তকো নিম্নোক্ত মায়াবিদ্যানাদরে ।

নাতি না দিবদ্বিষ তলী নাম্বোঃখি রবিতা ১

Colophon.

নাতি ।

বিশেষ—পুস্তকেঃখিন্ শ্রীনারায়ণস্নানমন্ত্রাঃখি যথা বর্ণিতং ।

No. 12. বলিকর্মবৈষ্ণবদেবকর্মণী । Balikarmabaiṣṭadevakar-
maṇī. Substance, country-made yellow paper, 11×3 inches. Folia, 4.
Lines, 2-5 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance,
old. Prose. Generally correct. Complete.

A guide to Valikarma and Vaiṣṭadevakarma.

Beginning. অর্থে বলিকর্মবৈষ্ণবদেবকর্মণী । উপরোক্তী কুমারঃ মাসুখসালাদিপাণে
জন্ম নিধায় আত্মানন্দপরিমাণে সপ্তদশমায়ায় সপ্তদ্বাদিকমায়ায় যৌ
মু. স্বায়া যৌ মুব. স্বায়া যৌ দিবজতল্লোদগীঃখিজনমসি স্বায়া । যৌ
পিতৃজতল্লোদগীঃখিজনমসি স্বায়া ।

End.

শ্রী' শ্রী' নমঃ হসি মলঃ দলঃ

শ্রী' শ্রী' নমঃ হসি মলঃ দলঃ

শ্রী' শ্রী' নমঃ হসি মলঃ দলঃ

শ্রী' শ্রী' নমঃ । শ্রী' শ্রী' নমঃ হসি মলঃ দলঃ । শ্রী' শ্রী' নমঃ ।

বিশেষ্য—বলিকর্ম্মবৈষ্ণবদেবকর্ম্মণী ।

No. 13. বলিকর্ম্মবৈষ্ণবদেবকর্ম্মণী । Balikarmabaisvadevakarmmani. Substance, country-made reddish paper, 12 x 3½ inches Folia, 1. Lines, 9-11 in a page, with marginal notes. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete.

Another copy of the same.

২ বিশেষ্যপূর্ণম্ ।

No. 14. বলিকর্ম্মবৈষ্ণবদেবকর্ম্মণী । Balikarmabaisvadevakarmmani. Substance, millmade blue paper, 12 x 4 inches. Folia, 1. Lines, 10-11 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Prose. Generally correct. Complete.

Another copy of the same.

১ বিশেষ্যপূর্ণম্ ।

No. 15. মন্বন্তরাঙ্গি । Manvantarādi. Substance, foolscap white paper, 9 x 3 inches. Folia, 2. Lines, 6-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

This codex mentions some of the holy tithis or lunar days of the Hindus, such as Manvantara etc.

Beginning. अथ मन्त्रान्तरा ।

अथ शुक्लं दृष्ट्वा नमो दादमी कान्तिको तदा ।
 द्वितीया चैवमाशुभं तथा माद्रदम्ब च ॥
 फाल्गुनस्याशुभमावत्ता पौषमेकादमी तथा ।
 आषाढस्यापि दशमी तथा माघेन सन्मी ।
 कान्तिको फाल्गुनी चैवौ औष्ठे पञ्चदशी तिथा ।
 मन्त्रान्तरादयस्ते ता दत्तव्याः चकारिकाः ॥

End. अर्द्धदिययोगः । स च रविवारव्यतिपातदशमपञ्चदशदुष्टा चेत् पौषमाशुभी-
 रमावस्था तदा भवति ।

अमाकंपातदशवेष्टा चेत् पौषमाशुभीः ।
 अर्द्धदियः स विज्ञेयः कीटिपूयंघटैः समः ।
 दिवैव योगः अस्तोऽयं न तु राशौ कदाचन ॥

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकैऽस्मिन् मन्त्रान्तरादिति विषयकः कृतिनिबन्धो वर्तते ।

No. 16 रथयात्राप्रयोगः । Rathayātrāprayogaḥ Substance,
 country-made red paper, 13 × 4 inches. Lines, 7 in a page. Character,
 Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Generally correct.
 Complete.

A guide to the Rathayātrā ceremony or the ceremony of the pro-
 cession of Jagannāth's car, performed from the second lunar day of the
 bright half of the month of Āśāḍha to the tenth day of the month.

Beginning. ओ नमः परमात्मने । अथ रथयात्राप्रयोगः । तत्र कार्यापूर्येदिने हाके
 समये कृतमित्यक्रिय. कर्ता अस्त्रिवाचनादिकं कृत्वा संकल्प्य कार्यादिवर
 कुर्यात् ।

End. ततः पत्यर्चं नवमीपर्यन्तं अष्टिकासक्ये भद्रवर्तं पूजयित्वा नैतशादमहीत्
 मवेन दिवाशांतिं नयेत् । ततो दशम्यां गृहप्रवेशाय पूजयेत् कार्या
 कुर्यात् ।

Colophon. इति रथयात्राप्रयोगः ॥

विवरणम् पुस्तकेऽस्मिन् श्रीजगन्नाथस्य रघुनाथामयोगः सम्पूर्णो वर्तते ।

No. 17 वैशाखकृत्यम् । *Vaiśākhakṛityam*. Substance, country-made reddish paper, $14\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 3. Lines, 5-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, fresh. Prose and verse. Correct Not complete.

A digest of the various rites observed in the month of Vaiśākha, from different Purāṇas.

Beginning. ओ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ अथ मासविशेषे क्रियाविशेषः । तत्र वैशाख-
हास्यं । क्रियायोगसारे ।

आद्याते माधवे मासि पवित्रे माधवप्रिये ।

आदित्यं मैथुनं तैलं विष्णुभक्तौ विचर्जयेत् ।

प्रातः समाचरेत् स्नानं माधवे मासि वैश्वदेवः ।

परित्यजेत् पराश्रमं न कुर्व्याच्च द्विभोजनं ॥

End. नास्ति ।

Colophon नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् विविधपुराणीकवैशाखकृत्यानि वर्तन्ते ।

No. 18. शिवरात्रिव्रतम् । *Śivarātrivratam*. Substance, country-made yellow paper, 11×2 inches. Folia, 1. Lines, 6-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old Prose. Generally correct Complete.

A guide to the religious vow of Śivarātri; described in No. 360, Vol. II, Page 335 Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. of the Sanskrit College Library.

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् ।

No. 19. शिवरात्रिव्रतकथा । *Sivarātrivratākathā.* Substance, country-made yellow paper, 13 × 3 inches. Folia, 3. Lines, 7 in a page, with marginal notes in some pages. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete

This codex contains *Sivarātrivratākathā*; described in Nos. 359, 360, Vol. II, Pages 334-335; Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. of the Sanskrit College Library.

No. 20. श्राद्धमन्त्राः (सटीकाः) । *Śrāddhamantrāḥ Satikāḥ* Substance, country-made reddish paper, 9 × 3 inches. Folia, 5. Lines, 6-11 in a page (the text of 1—3 lines being in the middle of a page in bigger type, and the rest containing its commentary in smaller type). Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse and prose. Not correct. Complete.

This codex contains some of the Mantras of the *Śrāddha* ceremony with their explanatory notes.

Beginning of the Text. श्रीं शिविवाशि वैश्वी । श्रीं विश्वोर्मनसा पूतनसि श्रीं शङ्गी-
देवीरभिष्टये शङ्गी भवन्तु दीतये शंखीरभि शुक्लन् न ।

End of the Text. आमावाजस्य प्रसवी कल्प्यादिने दाया शिवी विष्टये आमागन्तं पितरा
भारता युवमाता श्रीमोऽष्टलाय नमः ॥

Colophon नान्ति ।

Beginning of the Commentary. आपः नोऽध्वार्य कथाय कुर्वन्तु किं भूता देवी
देवतादिपुत्राः देव्य इत्यर्थः किमर्थं अभिष्टये उपपत्तये दीतये ब्रह्मन्
च किञ्च नोऽप्यनभिष्टयन् अभिष्टया भवन्तु किमर्थं शंखीः
कल्याणसंयोगायेत्यर्थान् आपोऽध्वार्यपुत्रपत्तये दायाय कल्याणसंयोगाये ।
अभिष्टया भवन्ति आर्द्रमावाकथाय । शदिरनेन मन्त्रेण दहते पूर्व-
मभिष्टय इति तन्मन्त्रोऽर्थं युक्तः । देवीरिति वा इत्यमोति पूर्वमर्थं
अभिष्टय इति हेतुः शब्दसङ्गतयोः अभिपूर्वस्य ह्यः क्रिप् ह्यः पूर्वस्येति
योगविभागान् मन्त्रसारं तादर्थ्यं अनुर्वी शंखीरिति शंङ्गात् शङ्कन्ती यदुत
विति दुः अनुर्थं यही । हे शिवी वैश्वी भवति विष्टदेवता नान्ति ।

विष्णोर्मनसा चिन्तनेन भूतैर्ह भवसि वैश्वीति प्रत्ययेन स्वीत्वं विष्ट वै
यज्ञः यज्ञार्हासीति यावत् ।

End.

तथा समदसः पूर्वः पित्रभिः समानचिन्ता एकचिन्ता सन्तः क्रुदः यमराज्ये
यमानां राज्ये तेषां पित्रणां लोकः कल्पतां समर्थो भवतु मेत इति शेषः
तथाच स्वधा च कल्पतां तथा नमो नमस्य कल्पतां तथा पुरवरप्रभृतिषु यज्ञः
श्राद्धं कल्पतां प्रेतस्य सपिण्डमन्तरं पुनः श्राद्धकरणे देशानां सान्निध्यं कल्पित-
पितामहान्दोकं भवत्वित्यादि शास्त्रे । ये समानाः समनसो जीवा जीवेषु
मानकाः तेषां श्रीर्मयि कल्पतामस्मिन् श्रीके भर्तुं समाः ।

Colophon. नास्ति ।

विदरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् कति सटीकश्राद्धमन्त्रा विद्यन्ते ।

No. 21. श्रीकृष्णजन्माष्टमीव्रतम् । Śrīkṛṣṇajanmāṣṭamīvrataṁ.
Substance, country-made yellow paper, 16×3 inches. Folia, 4. Lines,
3-6 in a page, with marginal notes in two pages Character, Bengali.
Date, ? Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete.

A guide to Śrīkṛṣṇajanmāṣṭamīvrata, a religious vow observed on
the eighth lunar day of the dark half of the month of Bhādra, on the
celebration of the birth of Śrīkṛṣṇa.

Beginning. नमो दुर्गायै । अथ कृष्णजन्माष्टमीव्रतम् । सत्र प्रातः स्नानं कृत्वा प्रातः
सन्ध्याच कृत्वा सस्त्रिवाचनं कृत्वा सूर्यः सीम इति पठित्वा सङ्कल्पं कुर्यात्
यथा विष्णोर्भूतसदोऽयं भादे मासि कृष्णे पक्षे षष्ठ्यानिधौ प्रातः सप्तमी
चेत् सप्तम्यानिधौवारम्भं अमृतमीनः श्रीअमृतकदेवमन्त्रा श्रीविष्णुमीतिकामः
श्रीकृष्णजन्माष्टमीव्रतमङ्गं करिष्ये ।

End

ततो यं दिवं दिनकी देवी वसुदेवाद्जीजनत् ।

भीमस्य ब्रह्मणो गुप्ते तस्मै ब्रह्माकने नमः ।

सुब्रह्मवासुदेवाय श्रीब्राह्मणहिताय च ।

शान्तिरस्तु शिवं चाम्भु इति पठित्वा ब्राह्मणान् विसर्जयेत् । पारणमन्त्रः श्री
सर्वाय सर्वेश्वराय सर्वपते सर्वसम्भवाय गोविन्दाय नमो नमः । ततः

समापनमन्त्रः श्रीं मृताय मृतैश्च मृतपतये मृतसम्भवाय गोविन्दाय नमो
नमः ।

Colophon. नान्नि ।

विवरणम्—पुनर्केलिन् श्रीतत्त्व जन्माष्टमीव्रतं सम्पूषे विद्यते ।

No. 22. सङ्कल्पचन्द्रिका । Sankalpachandrikā. Substance, country-made reddish paper, 13 × 3 inches. Folia, 52 of which first-fifteen pages are wanting. Lines, 8 in a page. Character, Bengali. Date, Saka 1685. Appearance, very old, some letters being obliterate. Prose. Not correct Complete.

A work on the Sankalpa ceremony which is performed at the beginning of each religious work. Anonymous.

Beginning. नान्नि ।

End. वैशाखे मासि शुक्ले पक्षे प्रतिपदि त्रिपदी चतुर्कर्मकं करिष्ये । इति सङ्कल्पवाक्येन प्रतिपद्ये वैशाख शुक्लप्रतिपदि तत्तत्कर्मकं प्रतिष्ठातन्नेन प्रतिपद्ये तत्तत्कर्मनाचरये प्रत्यवायः स्यात् नन्वेवं चयात्रादीन् च मरकोत्तान् च पदस्य पदविचार्यकतया रावौ सङ्कल्पे कदमपदप्रयोगः । इति चेन्न । चङः पदस्य कर्त्तारान्वयत्वात् । अतएव विप. सङ्कल्पे रावोऽङ्गे कृत्विः इत्यादिकं चङः पदस्य कर्त्तारान्वयक + + दत्तत्वात् । + +

Colophon. इति सङ्कल्पचन्द्रिका समाप्ता । + सुरभयै नमः । इह १६४१ । + +

विवरणम्—पुनर्केलिन् सङ्कल्पचन्द्रिका नाम सङ्कल्पविषयकप्रबन्धो वर्तते ।

No. 23. सन्ध्याप्रयोगः । Sandhyāprayogaḥ. Substance, bark of a tree, 9 × 2 inches. Folia, 9. Lines, 4 in a page. Character, Bengali. Date, 1. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct Complete.

A guide to the daily prayer or Sandhyā of one belonging to the Sāmaveda.

No. 24. **সন্ধ্যাবিধিঃ।** Sandhyāvidhiḥ. Substance, country-made yellow paper, $17 \times 2\frac{1}{2}$ inches. Folia, 6. Lines, 2-8 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old Prose and verse. Generally correct. Complete.

Another copy of the same.

বিসরণ্যপূৰ্ণম্।

No. 25. **সামবেদীয়সন্ধ্যাপ্রयोगঃ সটীকঃ।** Sāmavedīyasandhyā-prayogaḥ Saṭīkaḥ. Substance, foolscap paper, slightly coloured with yellow, $9\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 9. Lines, 8-12 in a page, (2-8 lines containing the text in bigger size, the rest containing its commentary in smaller size). Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

Another copy of the same with an anonymous commentary. As the text has been described before, we give here a short description of the commentary only.

Beginning of the Commentary. 'যৌ জগঃ ইত্যাদি। অথবা. আপ মদেদমহানি জগানি শং কাম্যার্থে নীত্বাৰ্জ কুৰ্বেন্বিতি জগঃ। তদা নুত্যা: অমুদমহা আপ: শমন. সমু শং কাম্যার্থে মনকোতি জিহ্ব মনন. কাম্যার্থে প্রাপিকা: সমু তদা সমুদ্রিয়া: সমুদমহা. আপ: নীত্বাৰ্জ শং কুৰ্বেন্বি তদা কুত্যা: কুপমহা আপ. শমন: সমু ধন্বতা নুত্যা ইতি অর্ধেচ্ছন্দসীতি সমু নুত্যা ইত্যাকারমুপে ছান্দস. সমুদ্রিয়া ইতি সমুদ্রাদয়ঃ।

End of the Commentary. 'যৌ জাতবেদস ইত্যাদি। যৌ জাতবেদসে অদ্যে মৌম পদ-বিজিহ্ব সুমবসম সুমুখীমহি অগৌমি ম জাতবেদা পরাতী যন. পরাতৌ অহি-তানু নিদতানি অক্ষীকরোতি তদা বেদ: বেদ পরিবহ য় রাজী অগৌমি নীত্বাৰ্জ ইত্যুপযগ যৌম তদা বিবাবির্ভে অহি. অহিমা অগৌমি দুবিতানি অহিমাশনি মাযা নিমুখিবি নীত্বা নদৌমিহ সুমবসীতি খোট অমনমুদয় বহু বসনম্।

সটীক সামবেদী

বেদ ইতি বিনোদার্থে বদমা।

Colophon. মলি।

বিসরণ্য—পূৰ্ণাঙ্কিতম্ সটীকসামবেদীয়সন্ধ্যাপ্রয়োগী বসন্তে।

Beginning.

अथ सध्याप्रयोगः । प्रचान्दितपाविषाद आचान

ओं शत्रु आपो धमन्वाः शमनः सन्तु नृणाः ।

शत्रुः समुद्रिया आपः शमनः सन्तु नृणाः ।

ओं दुपदादिव समुचानः निघ्नः स्याती मन्दादिव ।

पूतं पवितेचेवाज्यमापः शुभान्ते मेघसः ।

ओं आपो हि हा मघो भुवस्तान् कर्म्म दधातन ।

महे रवाय चक्षसे ॥

ओं यो नः शिवतमो रसस्तस्य भाजयतेह नः ।

उपतीरिव भातरः ॥

ओं तन्मा अरुद्रमास वो यम्य स्याय जित्तय ।

आपो जनयसा च नः ॥

ओं सतस्य सत्यसाभीरुतापसीऽध्यगायत ।

ततो वाताजायत ततः समुद्रीर्भवः ।

समुद्रादर्थवादधि संवत्सरीऽजायत ॥

अहीरावाणि बिदधत् बिभ्रत्य मियतीं बभौ ।

नृणांचन्द्रमसी धाता यथा पूर्वमकन्दयत् ।

दिवस इधिवीक्षासरीचमघो स ॥

एभिः मन्त्रैः शिरसि कुशायेव जलविन्दुप्रक्षेपात्मकमार्जनदपमनस्नानं कुर्यात् ।

End.

ओं नमो विवस्वते ब्रह्मन् भासते दिव्यतेजसे ।

जगत्सविते शुचये सविते कर्मदायिने ॥

इदमर्थः ॐ श्रीगूर्याय नमः ।

Colophon

इति सध्या । + + + + + + + + + + +

ओं यदस्मिन् परिषदं माताहीनस्य यज्ञवेत् ।

पूर्वम्भवत् तन् सन्त्ये तत्पठतादात् सुरेश्वर ॥

इति प्रार्थयेत् ॥ इति सामवेदिना सध्याप्रयोगः समाप्तः ॥

विवरणम्—पुनर्कीर्तयितुं सामवेदिना सध्याप्रयोगः सम्पूर्णो वर्त्तते ।

No. 24. **सम्भ्राविधिः ।** Sandhyāvidhiḥ. Substance, country-made yellow paper, $17 \times 2\frac{1}{2}$ inches. Folia, 6. Lines, 2-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old Prose and verse. Generally correct. Complete.

Another copy of the same.

विवरणरूपपूर्वम् ।

No. 25. **सामवेदीयसम्भ्राप्रयोगः सटीकः ।** Sāmavedīyasandhyā-prayogaḥ Satīkaḥ. Substance, foolscap paper, slightly coloured with yellow, $9\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 9. Lines, 8-12 in a page, (2-8 lines containing the text in bigger size, the rest containing its commentary in smaller size). Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct Complete.

Another copy of the same with an anonymous commentary. As the text has been described before, we give here a short description of the commentary only.

Beginning of the Commentary. श्री गुरुः इत्यादि । धन्वन्ताः आपः मरुद्देशभवानि जलानि शं कल्याणं नोऽप्याकं कुर्वन्ति शिव । तथा नूय्याः अनूपदेशभवा आपः शमनः सन्नु शं कल्याणं मनभीतिं क्षिप् सवनः कल्याण-प्राप्तिकाः सन्नु तथा समुद्रियाः समुद्रभवा आपः नोऽप्याकं शं कुर्वन्तु तथा ब्रूयाः कुपभवा आपः शमनः सन्नु धन्वन्ता नूय्या इति भवेच्छन्दोति यन् नूय्या इत्यकारलोपः छान्दसः समुद्रिया इति समुद्रादयः ।

End of the Commentary. श्री जातवेदस इत्यादि । यथे जातवेदसे अग्रये सोम यज्ञ-विशेषं सुमन्त्रं मुनुषीमहि करोमि स जातवेदा अराती यतः अरातीन् अहि-मान् निदताति भस्मीकरोति तथा वेदः वेदं परिषदं तु रागौ करोतु नोऽप्याकं इत्युभयत्र योज्यं तथा विष्ठाविर्षं अघि-अग्निना स्वर्गानि दुरितानि अतिक्रामति नावा मिन्धुवि नौकया नदीनिव सुमन्त्रमिति सोऽट छतमपुष्टं वज्रवचनम् ।

सटीक सामवेदी

वेद इति द्वितीयाधे प्रथमा ।

Colophon नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेष्विन् सटीकसामवेदीयसम्भ्राप्रयोगी वर्णते ।

No. 26. सामवेदीयसन्ध्याविधिः सटीकः । Sāmavediyasandhyā-vidhīḥ Saṭīkaḥ. Substance, country-made yellow paper, 18 × 3 inches. Folia, 2. Lines, 5 in a page, (these 5 lines in bigger size containing only the text, but the text being surrounded on all sides by the commentary of smaller size). Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Incomplete.

Another incomplete copy of the same.

विवरणानुरूपम् ।

No. 27. स्नानयात्राप्रयोगः । Snānayātrāprayogaḥ. Substance, country-made reddish paper, 13 × 4 inches. Folia, 18. Lines, 2-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A guide to the Snānayātrā ceremony of Jagannātha, a ceremony performed on the full moon day of the month of Jaiṣṭha for the celebration of the bathing procession of Jagannātha.

Beginning. अथ स्नानयात्राप्रयोगः । तत्र यात्रापूर्वदिने सार्वधनये कृतनित्यक्रियः कर्त्ता पादौ मृदास्नाने उपविश्य द्वादशमं विष्णुं संकृत्य स्नानं वाचयित्वा सकल्याचार्यं वरयेत् । यथा श्रीं साधु भवान्नास्मान्मिथ्यायनन्तरं श्रीजगन्नाथस्य स्नानयात्राकर्मणि आचार्यकर्मकरपात्रं अमुकगौतमं श्रीधमुकदेवशर्माणां मेभिः पादादिभिरभ्यर्च्य भवन्तमहं हवे । ततो श्रीं दद्याद्विहितं कर्म कुरु इति कर्त्ता यथाज्ञानं करवाचोन्वाचार्यो वदेत् ।

End ततो दक्षिणादिना आचार्यं धरितोऽथ आश्रयान् भोजयित्वा अर्चिद्रावधारणे कुर्यात् ।
ततो द्रव्यगौतमाद्यादिभिर्द्वादशैव नयेत् ।

Colophon नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीजगन्नाथदेवस्य स्नानयात्राप्रयोगः संपूर्णो वर्तते ।

VAIDYAKA MANUSCRIPTS.

No. 1. चिकित्सारत्नमाला । Cikitsāratnamālā. Substance, country-made yellow paper, 18 × 2½ inches. Folia, 15. Lines, 5-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse Not correct. Not complete

A work treating of the medicinal properties of drugs.

Beginning. श्रीश्रीदुर्गा ।

प्रथम परमं देव दुःखवधहरं परं ।
समारम्भाद्यतोत्तारहेतुं सेतुनिर्विघ्नतम् ॥
अथाय रत्नमालियमायुर्वेदायै बोद्धव्या ।
विविध्यते समासादि नातिर्घटोपसंभवा ॥

End. नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विषयम्—पुनर्लेखितम् चिकित्सारत्नमाला नाम द्रव्यगुणविषयकायुर्वेदप्रबन्धीऽसंपूर्णा वर्तते ।

No. 2. ज्वरनिदानम् । Jvaranidānam. Substance, country-made yellow paper, 13 × 2½ inches. Folia, 8. Lines, 5 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse Not correct. Complete.

A work treating of the Nidāna or causes of fever.

Beginning. नमो गणेशाय नमः ।

प्रथमं लघुद्वयपक्षिध्वितिसंज्ञाकारणं ।
स्वर्गापवर्गयोर्हारं वैश्वोत्तराकारणं निवे ।
नानासुनीना वचनैरिदानीं
समासतः सङ्क्षिप्तजगद्विद्योगात् ।
सोपद्रवारिष्टनिदानलिङ्गी
निबध्यते रोगविनिश्चयोर्व ॥

मानातन्त्रविहीनानां भिषजामन्त्रमधस।

मुक्त्वा विधातुमातङ्गमयमेव भविष्यति ।

निदानं पूर्ववत्पाणि रूपाण्युपशमनया ।

समाप्तिरिति विज्ञानं योगाद्यां यज्ञया स्मृतं ॥

निमित्तहेत्वायनप्रत्ययोत्थानकारणैः ॥

निदानमाहुः पर्यायैः पापं येन न लप्यते ॥

End.

दाहः खेदोद्गमलृणा कम्पो विद्रिद (१) संश्रिताः ।

क्रज (न्द १) नद्याय वै गम्य (दौर्गन्धाः) माकृति (१) ज्वरमीदधैः ।

खेदीनम् (द्रम १) त्वं (१) शिरसः कम्पः पाको मुखस्य च ।

चक्षुश्रावनिष्ठा च ज्वरमुक्तमलवचम् ॥

Colophon.

ज्वरनिदानम् ।

गुर्जतिस्त्रिग्वहचोत्पन्नवस्युत्पत्तिशीतनैः ।

विद्वद्वाच्यगनाजीर्णविषमैश्यादि भीजनैः ॥

श्लेहाद्यैरतिपुक्तैश्च मिथ्या (१)

विवरणम्—पुनर्कीदृशम् ज्वरनिदानं संपूर्णं वर्तते ।

No. 3. ज्वरनिदानम् । Jvaranidānam Substance, country-made reddish paper, 14 × 2 inches. Folia, 18 Lines, 4-6 in a page Character, Bengali Date, ? Appearance, old Verse Not correct. Not complete.

Another copy of the same.

विवरणनूतपूर्वम् ।

No. 4. नादीज्ञानम् । Nādījñānam Substance, country-made yellow paper, 16 × 2 inches Folia, 15 (of which the first three are wanting). Lines, 5-6 in a page. Character, Bengali Date, Śākāvda ?

Thursday, the seventh Vaisākha, full moon Appearance, old. Prose and verse. Not correct. Complete

A work on the examination of pulses so as to diagnose a disease
Beginning. नानि ।

End. श्रीरीगादिकमपि रक्तादिकमेष ज्ञातव्य ।

कचिन् प्रकरणीयेष्वान् कचिर्दीर्घायमावतः ।

कचिद् देशान् कचिन् कानान् महीदंढनियय' ॥

नाडीपरिचयद्वार प्रायगो नैव दूषते ।

तेन धाट्टानन्दयोर्ज्ञं यन् तत् समाप्तेयमुत्तमं ॥

Colophon. इति नाडीज्ञान ॥ ० ॥ ॥ शिवाय नमः । श्रीगङ्गाहरिसैनस्य पाठाद्योऽयं
मन्त्रेति ।

तस्य पुष्पकमेतद् वै मनोवाय विराजते । ० ॥

श्रीगङ्गाहरिसैनस्य मातः कानहरप्रिये ।

भावुके सुततं देहि वीर्यं (चित् ५) कीर्तिं यमोऽपि च ॥ ० ॥

निश्चितं श्रीगङ्गाहरिसैनस्य वैशाखस्य मन्दिरेषु पीयूषाभ्यां तिथौ
ब्रह्मन्तिवारे । शोहरि ॥

From the colophon we find that the Ms was copied for Gangā-
hari Sen to whom it belonged.

पुष्पकेऽस्मिन् नाडीज्ञानविषयको वैद्यप्रबन्धः संपूर्णो वर्तते ।

No. 5. राजवल्लभद्रव्यगुणः । Rājavallābhadravyagunah Sub-
stance, country-made reddish paper, 13—15 x 2 inches. Folia, 21. Lines,
5-6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old.
Prose and verse. Generally correct Not complete.

A work treating of the medicinal properties of drugs by
Nārāyanadās Kavirāj, entitled Rājavallābhadravyagunah.

Beginning. श्रीरामः । नमो गणेशाय ।

परमानन्दसन्दीपं वन्दे भद्रकरं सदा ।

इन्दिरामन्दिरं वन्दे गोविन्दं नन्दनन्दनम् ॥ १

श्रीनारायणदासेन कविनाम धीमता ।
 प्रतिभस्मिन्नेते द्रव्यगुणोऽयं बाजवत्प्रभः ।
 प्रभाते प्राप्तामप्याहारात्तद्वरजनीभवाः ।
 इति पद्यपरिच्छेदा यतोऽप्यनीपभाययः ॥
 ब्राह्मे सुहर्षे सत्याय सुख्यो रक्षायं मातुषः ।
 शरीरधिनो निरुन्ध मेते कथं समावरेत् ॥
 सैते मलभुजोन्सर्गः ।

End. नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीनारायणदासकविनामधराजवत्प्रभद्रव्यगुणाभिधेयवैयनिवन्धोऽसंपूर्णो
 वर्तते ।

No. 8. सन्दिग्धार्थप्रकाशिका । Sandigdhārthaprakāśikā. Sub-
 stance, country-made yellow paper, 13 x 2½ inches. Folia, 5. Lines, 7-8
 in a page, with marginal notes in the first two pages. Character, Bengali.
 Date, ? Appearance, old Prose and verse. Not correct. Not
 complete

A work on medical science giving some instruction for general treatment.

Beginning. नमः ज्ञेयाय ।

अप्यन्तानुक्तलीगोक्तसन्दिग्धार्थप्रकाशिकाः ।

परिभाषाः प्रकाशयन्ते दीपोभूताः सुनिश्चिताः ।

End. नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् सन्दिग्धार्थप्रकाशिका नाम वैद्यकनिबन्धोऽसंपूर्णो वर्तते ।

JYOTISA MANUSCRIPTS.

No. 1. **अक्षरचूडामणिः ।** Aksaracūdāmaṇiḥ Substance, country-made colourless paper and yellow paper, $2\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 24 (of which 21 being colourless and 3 being yellow). Lines, 5-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Correct. Complete.

A treatise on astrology in which letters are used as means of prediction, generally known as Hanumānakerali, by Keraḷyācāryya.

Beginning. श्रीं वसो मये शाय ॥

यदुपचितमन्त्रजन्मनि शुभाशुभं तस्य कर्मणः दंति ।

अथपति शास्त्रमित्तमसि द्रव्याणि दीप इव ॥

श्लोकस्यैव हिताय दिव्यचूडामणिं मयि ।

वक्ष्यामि दिविधान् वषांन् मखन्तु स्मिरचतस्रः ॥

End.

प्रथमवर्गे द्वितीयवर्गे चावसोजः । तृतीयवर्गे वायुः । चतुर्थवर्गे आकाशः ।
चूडायाम् निरुद्धेषु स्थितौ मणिरसप्तमः । मन्त्रे ज्ञानयोगानां चूडामणिरयं
ततः ॥ १०॥ इति श्रीहनुमानकेरलीयम् ।

Colophon.

इति श्रीकेरल्याचार्यविरचिताक्षरचूडामणिः समाप्तः ॥ ०॥ सर्वज्ञ प्रज्ञा-
चरैश्च प्रशन्निर्यथ इति सर्वज्ञप्रज्ञाक्षर विचार्य या योनिरधिका सैव याद्या न
हीना इति सर्वज्ञप्रज्ञाः सर्वज्ञास्वीकृत्य ॥ ०॥ श्री हनुमते नमः ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् अक्षरचूडामणिनामधेयः श्रीकेरल्याचार्यविरचितो ज्योतिर्निबन्धो वर्तते ।

No. 2. **अङ्कप्रस्तारः ।** Aṅkaprastārah. Substance, country-made foolscap paper, 1 ft. 4 in $\times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 1 Lines, 10 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old, worm-eaten. Prose and verse. Correct. Complete.

An work on the permutation and combination of numbers with a Bengali translation at the end, taken from Līlāvati.

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् अङ्कप्रस्तारविषयको ज्योतिर्निबन्धो वर्तते ।

No. 3. ज्योतिःसारः । Jyotiḥsārah. Substance, foolscap paper, 11 x 3½ inches. Folia, 38 Lines, 5-6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old, wormeaten in some parts. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A digest on astrology by Rāghavendra Bhaṭṭācāryya.

Beginning. श्री नमो भगवते श्रीगुरुभ्यः ।

मत्वा भर्तारमज्ञानां ज्ञानायज्ञतमोपदं ।
तन्वते माघवेन्द्रेण ज्योतिःसारः सुधीमयः ॥
सितेन्दुबुधजीवानां वाग, सध्वं श्रीभनाः ।
भातुभुसतमन्दानां शुभकर्मणु किञ्चपि ॥
रवी वर्धे चतु, पद्य मीर्म मङ्गल्य तथा ।
कुञ्ज पञ्चदशैव बुध पञ्चदशैव ॥
गुरो समारमर्धैव निचत्वारि च भार्गवे ।
ज्जावाद्यच्च पञ्चच जैवच्च परिवर्जयेत् ॥

End.

प्रतिपदि गृहं कृत्वा दु खं प्राप्नोति मानवः ।
चापनागो भवेत् पञ्चमीकादश्यां विषहन् ।
पञ्चम्यां श्रीरभौतिः स्याद्गम्याच्च ज्ञपात्रये ।
दीर्घमास्याच्च रिक्तायामर्धनाशस्तथा भवेत् ॥
एतद्विज्ञास्तिथयः शशताः । * ॥

Colophon.

इति राघवेन्द्रभट्टाचार्यकृत ज्योतिःसारः समाप्तः । * ॥ श्रीगुरवे नमः ॥
श्रीहरये नमः ॥ * ॥

विषयम्—पुस्तकेऽस्मिन् श्रीराघवेन्द्रभट्टाचार्यकृतो ज्योतिःसाराभिधेयो वारवेलादिनद्वयार्थ-
ज्योतिषवचनात्मको निबन्धो वर्तते ।

No. 4. **प्रश्नसारकेरली ।** Prasnasārakeralī. Substance, Mill-made foolscap paper, 9½ × 3 inches. Folia, 8. Lines, 2-7 in a page, with marginal notes in two pages. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Prose and verse. Not correct. Complete.

An astrological work dealing with the solution of any question about a lost thing by means of alphabets, by an ogress named Nikasā.

Beginning. श्रीं नमो गणेशाय ।

नराणां प्रश्नमात्रेण यद्यद् वक्ति शुभाशुभम् ।
 तां हृदिशोभद् वन्दे सारतो (१) परमेश्वरीम् ।
 विना लय (१) विना भाव (१) विना यद्विवारणम् ।
 अक्षरी (अथ १) दर्शनार्थे प्रश्नज्ञान निदधति ॥
 अ इ ए ओ व सा (शा) खीव आ ई उ श्री च मूलकं ।
 क ऊ ञ अक्षरा धातु प्रश्नयोनिरमा (अथ १) इदम् ॥

End. अथ चौरस्य नामाद्यज्ञान ।

अक्षर (पिण्ड) द्विगुणं कृत्वा मावापिण्डं चतुर्गुणं ।
 अष्टगुणं चौरस्यमावादिबर्णनिर्णय ।
 पञ्चगविस वर्गान्तरद्वयानुदीरितं ।
 यां दिग्ं शोधते प्रष्टा यच्च सम्योपि पृच्छति ।
 चौरस्य वस्तुतो वापि तां दिग्ं तद्दिनं वदेत् ।
 नष्टस्य प्रश्नाक्षरपिण्डं विहायादननकुभागात् ।
 विक्रीतसंस्थापितभूषितञ्च त्राचनतः पञ्चदशतमगेषात् ।
 नष्टं गृहे भूतले चाथ देवालये विदेशेषु हत परेषु ॥

Colophon. ईति श्रीनिकसा (या) नाम्नी राचसी रचिता प्रश्न (अथ) सारकेरली समाप्ता ।

विवरणम्—प्रश्नसारकेरली नाम श्रीनिकषाराचसीविरचितो नष्टवस्तुविषयकप्रश्नसमाधानात्मको ज्योतिर्निबन्धो वर्तते ।

No. 5. **स्वप्नाध्यायः ।** Svapnādhyāyaḥ. Substance, country-made colourless paper, 11 × 3 inches. Folia, 6. Lines, 2-9 in a page. Charac-

ter, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verso. Not correct. Complete.

A short chapter on dreams and their results. Anonymous,

Beginning. श्रीश्रीदुर्गा जयतात् । अथ स्वप्नाध्याय ।

केन स्वप्नेन किं पुण्यं केन मोक्ष (धौ ?) भवेत् सर्वम् ।

की(s)पि की(s)पि च सुप्तप्रसन्नत् सर्वं कथय प्रभी ।

श्रीभगवानुवाच ।

वेदेषु सामवेदस्य प्रस(ग ?)न्न. सर्वकर्मपु(सु ?) ।

तथैव काश्र(अ ?)शाखाया पुण्यकाण्यी मनोहरे (१ : १) ।

सुव्यक्ती शयर्थं स्वप्न(१) जयत् पुण्यफलप्रदः ।

तत् सर्वं निखिलं ताव कथयामि निशामय ।

स्वप्नाध्याय प्रवक्ष्यामि बहुपुण्यफलप्रदं ।

स्वप्नाध्यायं नरः श्रुत्वा गङ्गाक्षारं फलं लभेत् ।

End.

महिषा भञ्जका उष्ट्रा मु (ग ?)करा गर्हमासदा ।

कष्टा धावन्ति यै स्वप्ने स रोगी निद्रितं भवेत् ।

रक्तचन्दनकाष्ठानि स्नानात्तानि च धीःशुचीत् ।

गायत्र्या च सहस्रेण तेन शान्तिं विधीयते ॥

सहस्रधा जपेदी हि भक्त्या सां मङ्गलदत्तम् ।

निद्यापी हि भवेत् की(s)पि दुःस्वप्नी (३ : १) सुस्वप्नी भवेत् ।

Colophon. शान्ति ।

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् स्वप्नाध्यायी नाम विविचस्वप्नफलविषयकः प्रबन्धो वर्तते ।

VEDAS.

No. 1. छान्दोग्यमन्त्रभाष्यम् । Chāndogyamantrabhāṣyam. Substance, country-made yellow paper, 12 x 3 inches. Folia, 81. Lines, 5-7 in a page, generally with a gap of about 1 x ½ inches in the middle with the exception of some pages only. Character, Bengali. Date, 1261 Bengali era, the 21st Māgha. Appearance, fresh. Prose. Not correct. Complete.

A commentary on the Chāndogyaṃantra by Guṇaviṣṇu. Noticed in No 165, Vol. I. Descriptive Catalogue of the Sanskrit Mss. in the Sanskrit College Library. As the codex was not described there, a brief description is given below.

Beginning.

महाराय नमोऽस्तु मन्त्रानां यन्महादत्त ।
मृत्पान्निर्हितदूरस्था भावा भानि यथागतः ॥
स्थापुर्वि मावहारः किनाम्-
दधीत्य वेदं न विजानाति सोऽप्ये ।
अथैवित् सकलं भद्रमनुते
नाकमेति ज्ञानविधूतकर्म ।

End.

अतो मन्त्रार्थज्ञाने यतितप्यम् ।
पुनः किंभूतं प्रभुः देवस्य चात्माधिष्ठित एव देवः सर्वकार्येषु प्रवर्तते रतः
पुनः किंभूतं, सर्वस्य जगत ईश सर्वस्यैव जगदात्मविर्कारत्वान् पुनः किंभूतं,
विश्वभूक् विश्वस्य भोक्ता भोक्तृत्वस्य महापुरुषत्वं स्वयमेवं स्वल्पः पुनश्च देव-
मभिव्यक्ष्यितोऽनेन निश्चायवचनेन प्रीणातु इत्यादिशाखाव्यायः ॥

Colophon.

इति श्रीमद्गुणविष्णुकृते ब्रह्मदीप्यमन्त्रार्थदर्शनाद्या श्रीपुरुषसुक्तेरपरम-
जगदीश्वरीपरदेवतायै नमः । (१) पदमहो ब्रह्मादिभक्तित्वं श्रीपुरुषसुक्तेः
निर्दिष्टः । सन १२६१ सान २१ एकविंशति दिवसे माघस्य ।

From the colophon we see that the book was copied by one Kṛṣṇacandra Śarmā.

विवरणम्—

No. 2. देवीसूक्तम् । Devīsūktam. Substance, tree bark, $8\frac{1}{2} \times 2\frac{1}{2}$ inches. Folia, 2. Lines, 6-7 in a page. Character, Bengali. Date, 1861. Appearance, old. Verse. Generally correct. Complete.

An invocation to the goddess Durgā, an incarnation of Māyā, named Devīsūktam taken from the Śatapatharashasya in the R̥gveda. It is always recited during the recitation of the Devīmāhātmya.

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् अग्निदेवीपूजापद्धत्यादि-देवीपूजां सम्बन्धे वर्णिते ।

No. 3. देवीसूक्तम् ।- Devīsūktam. Substance, country-made white paper, $9\frac{1}{2} \times 6\frac{1}{2}$ inches. Folia, 10. Lines, 7-8 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, not fresh. Versa. Correct. Complete.

Another copy of Devīsūktam preceded by a hymn, a Kilaka, and an amulet of the goddess.

विशरणम्—देवीसुतिकौलककवचसहितं देवीसूक्तं सम्पूर्णे वर्णिते ।

No. 4. रुद्राध्यायटीका । Rudrādhyaatikā. Substance, country-made yellow paper, 10×3 inches. Folia, 19. Lines, 4-9 in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, fresh. Prose. Not correct. Complete.

A commentary on Rudrādhya, the Vedic prayer to Śiva, belonging to Yajusamhitā, by Śāyanācāryya.

Beginning. श्रीगणेशाय ।

यस्य निःश्रुति वेदा यो वेदेष्विदं लिखे जगत् ।

निर्गमे तमहं बन्दे विद्यातीर्थमहेश्वरं ॥

इष्टकाचितम्. सर्वान् यन्त्रेषु हि समापिताः ।

रुद्राध्याये पद्यमे तु चितासी होम उच्यते ॥

कर्म्मप्रकरणे पाठात् कर्म्माङ्गत्वमपीयते ।

शाने हेतुत्वमप्यस्य सर्वोपनिषदोरितम् ॥

किं जप्ये नामस्तत्प्रो ब्रूयितुं नो मुनिर्जगौ ।

मत्तद्विद्वद्वेति आवावा आमनन्ति तम् ॥

मृग्यागमपुराणेषु रुद्राध्यायप्रश्नसप्तम् ।

ब्रह्मसि तद्विस्तरेण रुद्रकल्पे विधास्यते ॥

इह कर्म्मगता या दिव्यचिन्ता ब्राह्मणेन सा ।

बोद्धुं शब्दार्थमावश्य विवर्तिः क्रियते स्फुटा ।

End.

ते रुद्रा भीष्माश्रुतयन्तु सुखयन्तु ते च न सुखिनः कुर्वन्तु य—वैरिणं
तृणमिव स्थितमपि हिंस्रं ये च वैरिणोऽप्यान् तृणमिव स्थितमपि हेष्टि

तमुभयविधं वैरिणं च रुद्रा वो युष्माकं जगधे विदग्धितमुवि दधामि म्यापयामि
तमिममेकादशानुशाकात्मकं रुद्राध्यायं निपुङ्खे ।

Colophon. इति सायनाचार्यविरचिते एकादशानुशाक समाप्तः ।

विवरणम्—पुस्तकैऽस्मिन् सायनाचार्यविरचिता काण्डगोपीयद्राध्यायटीका वर्तते ।

No. 5. रुद्राध्यायभाष्यम् । Rudrādhyāyabhāṣyam. Substance, country-made yellow paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 19. Lines, 4-9 in a page, with marginal notes in a page. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, nearly fresh. Prose. Correct. Complete.

A commentary on the Rudrādhyāya, by Sāyanācāryya. Noticed in No. 550, Vol. I. Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. in the Library of Sanskrit College.

विषयचतुष्टयम् ।

VEDĀNTA.

(Continued after Page 537 App.)

No. 15. अध्यात्मविन्दुः । Adhyātmavinduḥ. Substance, country-made reddish paper, 12×3 inches. Folia, 7. Lines, 6-7 in a page, with marginal notes here and there. Character, Bengali. Date, 1 Appearance, old and worm-eaten in its edges. Prose and verse. Generally correct. Complete.

A metaphysical work by Rāmānanda Tirtha, complete in three chapters.

Beginning. श्री गणेशाय नमः ।

कथं वेदात्मनो भक्त्युत्तमं मनः संसारवेदात्मनो
योनिर्मां योनिभयं विस्तृतमवस्थं सङ्गतिमिद्विषयं ।
प्राप्तीर्मां प्राप्तिर्मां सुखमवस्थं प्राप्तिर्मां हृदि
प्राप्तिर्मां प्राप्तिर्मां सुखमवस्थं प्राप्तिर्मां हृदि

अथ भागवतीकवेदान्तः । तत्रात्मनश्चर्चः ॥

विद्युत्तं किञ्चिद्धानं प्रत्यक्षमप्यवस्थितं ।

सत्यं (स ?) पूर्वमनाद्यर्मे निर्मुक्तं निवसन्नयम् ॥

End.

ऐक्यात्मकत्वाद्गुणता न सत्यवि-

तयागुणव्यवस्था विरोधतः ।

योऽयं पदार्थाविव भागवतव्या

द्युतेन तत्त्वं पदयोरदोषतः ॥

कीरेषु पञ्चमवि तत्पदाकृति-

विभाति सङ्गान् पञ्चिकीपयो यथा ॥

Colophon. इति श्रीरामानन्दतोषकतीर्थकृतोऽध्यात्मविन्दुः समाप्तः ॥ * । श्रीश्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥०॥

Here follow some verses from the Kāśīkhaṇḍa of the Skanda-purāṇa.

विदधन्—पुस्तकेऽपि न श्रीरामानन्दतोषकतीर्थकृतोऽध्यात्मविन्दुः समाप्तः । श्रीश्रीकृष्णार्पणमस्तु निवसः
सन्मुखोऽवतते ।

PROSODY.

No. 1. श्रुतबोधः । Srutabodhaḥ. Substance, country-made yellow paper, 14 x 3 inches. Folia, 3 Lines, 6-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old Verse Correct, Complete. .

The famous elementary book on metres by Kālidāsa noticed already.

विदधन्लूकपुष्पम् ।

NYĀYA.

(Continued after Page 535. App.)

No. 4. तर्कप्रकाशः । Tarkaprakāśaḥ. Substance, Palm-leaves, 15 × 1½ inches Folia, 76 Lines, 2-5 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old, worn out, worm-eaten, almost incapable of reading. Prose. Generally correct Incomplete.

The codex contains 76 scattered leaves of Tarkaprakāśaḥ, described in Nos. 338, 339 Philosophy Mss. of the Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss in the Sanskrit College Library.

विवरणमूलपूर्वम् ।

No. 5. नाश्ववादः । Naśvādaḥ. Substance, country-made reddish paper, 13½ × 3½ inches. Folia, 9. Lines, 8-9 in a page, with a gap of 1½ in. sq in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old, worn out. Correct. - Not complete.

An incomplete copy of Naśvādaḥ, by Gadādhara Bhaṭṭācāryya, described in No. 238, Philosophy Mss. Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. in the Sanskrit College Library.

विवरणमूलपूर्वम् ।

No. 6. भाषापरिच्छेदः । Bhāṣāparicchedaḥ Substance, country-made yellow paper, 18 × 3 inches. Folia, 9. Lines, 4-6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Correct. Incomplete

An incomplete copy of Bhāṣāparicchedaḥ, by Viśvanātha Pañcānana, described in Nos. 351, 429, 435, 436, 438, 444. Philosophy Mss. and in No. 2 Nyāya Mss. App. of the Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. in the Sanskrit College Library.

विवरणमूलपूर्वम् ।

THE SCIENCE OF MUSIC.

(Continued after Page 420. App.)

No. 2. গীতাবলি: 1 *Gitābalī*. Substance, country-made yellow paper, $10\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 2. Lines, 7-8 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Verse. Generally correct. Complete.

Some eulogical songs on the early life of Kṛiṣṇa with the notification of the mode of music (রস) before each song.

Beginning. অথ গীতাবলি: ।

প্রথম নন্দোৎসবাদি । শৈবরাগিণ ।

পুনঃসুদারনবস্ত যমোদা

সনজনি বহুভবনিতরিতিমোদা ॥ স্রুৎ ॥

কৌল্যপনয়তি বিবিধমুপহারং ।

শ্রবতি কৌণ্ডপি জনো বহুবাহ । ১ ।

কৌণ্ডপি মধুরমুপমাযতি গীতং ।

বিকিরতি কৌণ্ডপি সমগ্ধি নবনৌত । ২ ॥

End. ভজদনবাস্তিতিমল্লিখবদে সখি সূদপি বিভিন্মিতত্বং ।

কপিতমুদাতনকৌল্যকমপিতর হৃদয়ং (স্রু. P) রতি মসুত্বং ॥

Colophon. নাসি ।

বিবরণ—নন্দোৎসবাদিগীতাবলি নামক গ্রন্থে গীতাবলি নামক গীতাবলি-
নামধেয়ো বর্ণিত ।

TANTRA.

(Continued after Page 522. Tantra App.)

No. 111. সৌভাগ্যরত্নাকর: 1 *Saubhāgyaratnākaraḥ*. Substance, wood cut in the form of paper, $15\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 108. Lines, 6-12 in a page, with a gap of $1\frac{1}{2}$ sq inch in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Incomplete.

A Tāntrika treatise on mystic worship upto the end of the ninth Tarāṅgas, by Vidyānanda Nātha, with some hymns and amulets at the end collected from different Tantras. Described in our Catalogue Nos. 102, 103 Tantra Mss.

The codex described in our Catalogue having no beginning, we quote that from this manuscript below—

Beginning.

प्रारम्भे मन्त्रे भग्नं यन्मदसन्देहिनः ।
 कारयामि प्रपञ्चम् सन् वन्दे वारयाननम् ॥
 सविदानन्दनामात्रिसरोरुद्रयुग्मे भजे ।
 हृत्कटाक्षवचोपाङ्क्षितोऽहं पञ्चरत्नयुक्तम् ॥
 इत्याहं परा भवने प्रयागेऽस्तवर्षिणी ।
 प्रमिष्यामि तां मातुः पदम्या चित्कलां भजे ॥
 चान्दोऽप्य सञ्ज्ञितश्चात्र चागमादीन्मन्त्रैः ॥
 ज्ञात्वा शुद्धमुखाभेर्वा रक्षय्याय सत्ततः ॥
 सविदानन्दनामात्रिसरोरुद्रयुग्मे पदः ।
 यौविद्यानन्दनायोऽहं नीतरागो विरिक्तधीः ।
 विरचन्नेदिनीनेता विद्वद्भिर्मन्त्राकारभिः ।
 प्रदामि प्राक्षिप्तः स्त्रीऽहं तेषां प्रोक्तद्विषाय च ।
 पदक्षीतः पयोगाधं तन्मन्त्रमपि सद्गुणम् ।
 समस्तयोगिनीचक्रप्रपातित्वकोष्णम् ।
 निद्यामन्त्रतुल्यैर्दुल्योन्मादाभिरनुभूतम् ।
 मन्त्रचक्रमन्त्रादीपन्यास आनतः (प १) मन्त्रं ।
 श्रीनाथपादुकाधीनं चतुर्वर्गप्रजापतम् ।
 प्रकाशयामि सौभाग्यवत्ताकरमसिम्हं हम् ॥

विवरणान्तं एवम् ।

EPICS AND PURĀNAS.

(Continued after Page 437, App.)

No. 22. गुप्तवती । *Guptavati*. Substance, Mill-made bluish and white foolscap paper, $11\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 113, (of which folia 109 are bluish and the rest white). Lines, 7-9 in a page. Character, Bengali. Date, Sakābda?—the fifth lunar day of the white half of Śrāvana. Appearance, nearly fresh. Prose Not correct. Complete

A commentary of Saptasatī or Mārkaṇḍeyacandī, by Bhāṣkara Rāya, son of Gambhīra Rāya, named *Guptavati*, described in No. 28 Purāṇa Mss. Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. in the Sanskrit College Library, under the name of *Candīvyākhyā*.

विशेषसूक्तपूर्वम् ।

From the colophon we find that the Ms. was copied by one Govindacandra Devārmā to whom it belonged.

No. 23. ब्रह्मकृतं स्तोत्रम् । *Brahmakṛtaṁ Stotram*. Substance, country-made yellow paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 1. Lines, 2-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly old. Prose and verse Generally correct. Complete.

A prayer to the Supreme Being by Brahṁā, from *Brahma-vaivartapurāṇa*.

Beginning. ब्रह्मोवाच । जय जय जयद जयदीय रन्दितचरख निर्गुणनिराकार साकार स्वेच्छामय ।

End. इहलोकं सुखं मुक्ता चान्ते दाम् लभेदरे ।
ब्रह्मा अन्तिमाप्नोति सुखं वापि सुदुर्लभम् ।

Colophon. इति ब्रह्मवेवर्त ब्रह्मकृतं स्तोत्रम् ।
विशेषम्—पुराणेऽस्मिन् ब्रह्मवेवर्तपुराणेति ब्रह्मकृतं स्तोत्रं वर्णितम् ।

No. 24. **सनत्सुजातीयं सटीकं ।** Sanatsujātiyaṁ Sattikaṁ Substance, country-made colourless paper, 12½ x 5 inches. Folia, 25. Lines, 5-15 in a page, of which lines 1-7 are in bigger type containing the text in the middle, the rest containing the commentary in smaller type. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

The codex contains the whole text of the forty to fortysix chapters of the Mahābhārata, called Sanatsujātiyaṁ with its commentary by Nīlakantha.

विवरणम्—पुनर्लेखितं श्रीकृष्णटीकासमेतं सनत्सुजातीयं सम्पूर्णं वर्तते ।

No. 25. **सटीक-चण्डी ।** Sattika Candī Substance, country-made colourless paper, 10½ x 4 inches. Folia, 23. Lines, 3-6 in a page, (of which 2 lines containing the text and the rest containing the commentary). Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose and verse. Generally correct. Complete.

The codex contains only the first chapter of Candī with an anonymous commentary, and two extra folia of yellow colour containing the process of reciting Candī.

विवरणम्—पुनर्लेखितम् सातङ्गीयचण्डीः प्रथमोऽध्यायमात्रं सटीकं चण्डीसाद्वनसहितं च वर्तते ।

No. 26. **सप्तशतिसारः ।** Saptasatīśārah Substance, palmleaf, 7 x 1½ inches. Folia, 3. Lines, 4-5 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Correct. Complete.

A little poem containing the substance of Saptasatī or Mārkaṇḍeyacandī, named Saptasatīśārah, described in No. 270. *Parāpaṭha* Ms., Descriptive Catalogue of Sanskrit Ms. in the Sanskrit College Library.

विवरणम्—सप्तशतिसारम् ।

KĀVYA.

(Continued after Page 399. App.)

No. 21. आनन्दलहरी । Ānandalaharī. Substance, country-made reddish paper, 16½ × 3 inches. Folia, 11. Lines, 4-5 in a page, with a gap of 1 in. × ½ in. in the middle. Character, Bengali. Date, 1674 Śakāvda. Appearance, old and worn out. Verse. Correct. Complete.

A complete copy of Ānandalaharī, by Śankarācāryya. Noticed in Nos. 2, 3, 4, 169 Kāvya Mss. Vol. VI. Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. in the Sanskrit College Library.

विवरणान्तर्गुह्यम् ।

No. 22. गीतगोविन्दं सटीकम् । Gitagovindam Saṭīkam Substance, country-made reddish paper, 11 × 5 inches. Folia, 42. Lines, 4-5 of the text in bigger type surrounded on all sides by commentary in smaller type. Character, Bengali. Date, 1722 Śakāvda. Appearance, old. Prose and verse. Not correct. Complete.

A complete copy of Gitagovindam, by Jayadeva with the commentary entitled Vālabodhinī, by Caitanyadāsa Pūjaka Goswāmī.

पुनर्लेखितम्—श्रीचैतन्यदासपूजकगोष्ठाभिरुक्तनालबोधिनीटीकासहितं गीतगोविन्दं सम्पूर्णं वर्तते ।

No. 23. नवरत्नम् । Navaratnam. Substance, country-made reddish paper, 13 × 5 inches. Folia, 3. Lines, 7-8 in a page. Character, Bengali. Date, the ninth lunar day, Friday, the 27th Pousa, Śakāvda. Appearance, old. Verse. Not correct. Complete.

A little poem described in No. 187 R. Kāvya Mss. Vol. VI. Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. in the Sanskrit College Library.

विवरणान्तर्गुह्यम् ।

No. 24. **नैषधचरितटोका सुबोधिनौ ।** *Naisadhacaritaṭikā Subodhinī.* Substance, country-made reddish paper, 12 x 3 inches. Folia, 55 Lines, 3-5 in a page, with a gap of $\frac{1}{4}$ in. x $\frac{1}{4}$ in. in the middle. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Not correct. Incomplete.

The commentary of only the second chapter of *Naisadhacaritam*, entitled *Subodhinī* by *Bharatasēna Mallika*.

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् नैषधचरितस्य द्वितीयप्रबन्धाख्य सुबोधिनौ नाम श्रीभरतसेनसंज्ञक रचिता टोका दृश्यते ।

No. 25. **भोजप्रबन्धः ।** *Bhojaprabandhaḥ* Substance, country-made reddish paper, 13 x 5 inches. Folia, 13 Lines, 13-15 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, nearly fresh. Prose. Generally correct. Not complete.

An incomplete copy of *Bhojaprabandhaḥ*, by *Ballala*.

विवरणम्—पुस्तकेऽस्मिन् बल्लालकृतभोजप्रबन्धोऽसम्पूर्णो दृश्यते ।

No. 26. **रामोदासः ।** *Rāmodāsaḥ* Substance, country-made reddish paper, 11½ x 3 inches. Folia, 4 Lines, 5-7 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Verse. Correct. Complete.

A little poem on the character of *Rāma* by *Rāmānanda Tirtha*.

Beginning. श्री नमो रामाय ।

कान्धलीपात्रिनामिन रामो दामरदिर्हरि ।

कौशल्या करमानन्वा याति तिष्ठति मृच्छति ॥

सर्वविघ्नविनाशिन सद्योत्पन्नमात्मनः ।

सोयमाय सदायत्नं सुमेधसौ काविरात्मनः ॥

अविद्या तादृकां हला विद्या लोकां प्रयच्छ न ।

आपसायास श्रीमोऽर्थ नायका काश प्रयत्नः ।

End.

श्रीरामः परमात्मा मे लम्बचेनानरात्मना ।

विज्ञानं ज्ञानकीर्षापी भरतः श्रुद्धा मनः ॥

Colophon.

इति श्रीरामानन्दतीर्थकृतसमीक्षासः समाप्तः ॥ • ॥

Then follows the description of Barāha from Harivaṁśa.

विवरणम्—समीक्षासनामधेयः श्रीरामानन्दतीर्थकृतसमिप्यकविभक्तः सम्पूर्णं वर्णिते ।

No. 27. हंसदूतम् । Hamsadutam Substance, country made colourless paper, $15\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches Folia, 18 (of which fol. 2 is wanting). Lines, 3-6 in a page. Character, Bengali Date, ? Appearance, old, writings effaced in parts Verse Generally correct Complete.

A little poem by Jīva Goswāmī, entitled Hamsadūtam, described in Nos. 162, 168, Vol. VI Kāvya Mss., Descriptive Catalogue of Sanskrit Mss. in the Sanskrit College Library.

विवरणम्—पुस्तकं पूर्णम् ।

LITURGICAL MSS. SUPPLEMENT.

(Continued after Page 572 App)

No. 28. गायत्रीशापोद्धारन्यासस्तवकवचानि । Gāyatrīśāpoddhāra-
nyāsaśṭavakavacāni Substance, country-made reddish paper, $12 \times 3\frac{1}{2}$
inches Folia, 1 Lines, 12-13 in a page, with writings in the margin.
Character, Bengali Date, ? Appearance, old. Verse. Generally
correct. Complete.

The codex contains the Śāpoddhārah or the mantras causing the release of Gāyatrī from the curse of Brahmā, Vasiṣṭha and Viśvāmitra, the Nyāsa, prayer and amulet of the same.

विवरणम्—पुस्तकं द्विगुणं गायत्रीशापोद्धारन्यासस्तवकवचानि वर्णिते ।

No. 29. गुण्डिकायात्रा । Gundicāyātrā Substance, country-made reddish paper, $11\frac{3}{4} \times 5$ inches Folia, 4 Lines, 7 in a page. Character, Bengali Date, ? Appearance, nearly fresh. Prose and verse. Correct. Complete.

A guide to the Gundicāyātrā of Jāgannātha.

Beginning. अथ गुण्डिकायात्रा ।

गुण्डिकाव्यमहायात्रा प्रकुर्वीत चित्तीश्वर ।

साधनानाम् पञ्चग्यामटर्मा चैवगुण्डके ॥

एते ज्ञानाः इज्जना द्वि गुण्डिकाव्यमहायात्रा ।

विशेषान्मोक्षदायाद्वितीया पुण्यसंयुता ।

End. गुण्डिकामण्डपे नु योमन्पुण्यशीतमवेवएव प्रसिद्ध. अन्यवापि देवायतनादुत्तरस्यां द्विषि अतिदिष्टः आम्बनीय इति ॥

Colophon. नाम्नि ।

विवरणम्—पुलकेशिन् श्रीश्रीशङ्कराचार्यविरचित गुण्डिकायात्रामहायात्राविधिर्वर्णित ।

No. 30. प्रकीर्णकक्रियामसुचयः । Prakīrṇakakriyāsamuccayah Substance, wood cut in the form of papers, $12 \times 2\frac{1}{2}$ inches Folia, 53. Lines, 5-6 in a page. Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Correct. Not complete

An anonymous collection of the religious rites of the Hindus in detail named Prakīrṇakakriyāsamuccayah.

Beginning. श्री नमामि गुरुवरचैभ्यः । अथ प्रकीर्णकक्रियामसुचयः । तत्र तुलादि-परीचा ।

विशदयत्तपार्थयत्नपारिमिताद्यम् ।

विधायै धर्मशास्त्रस्य परीचाविधिश्चरते ॥

प्रमाणं सालुर्ध्वं प्रीतं लिखितादिनय पुनः ।

प्रदर्शनीं द्विविधं प्राक् प्रतीयं विविधं मुनिः ।

तुलाम्पापोषिणं कोषो दिव्यालोके विद्यते ।

महाभिदीर्घमेतानि शौचकर्म्येतिशोचति ॥

तुनादीनि कोयानानि एतानि पञ्च दिव्यानि षड् धर्मशान्ते न चार्धशान्ते
विग्रहयं मन्दिग्धार्यम् मन्देहनिष्ठयं दातव्यमिति शेषः ।

End. नास्ति ।

Colophon. नास्ति ।

विवरणम्—विविधधर्मशास्त्रीकक्रियाविषयकः प्रकीर्णकक्रियासमुच्चयनामको निबन्धोऽसम्पूर्णो
वर्तते ।

No. 31. व्रतकालविवेकः । Vratakālavivekaḥ. Substance, country-
made yellow paper, 18×3 inches Folia, 9. Lines, 5-8 in a page.
Character, Bengali. Date, ? Appearance, old. Prose. Correct
Complete

A work treating of the times and seasons suitable for the perfor-
mance of religious vows, by Śūlapāni. Noticed in No. 259, Vol. II,
Page 234. Descriptive Catalogue of the Sanskrit Mss. of Sanskrit
College Library

विवरणसूक्तपूर्वम् ।